

**T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
ÇEVİRİMYAZISI (s. 122-197)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZEYNEP YILMAZ

**DANIŞMAN
PROF. DR. NECMETTİN AYGÜN**

AKSARAY 2018

T.C
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN
ÇEVİRİMYAZISI (s. 122-197)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZEYNEP YILMAZ

DANIŞMAN
PROF. DR. NECMETTİN AYGÜN

AKSARAY 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren 24 (yirmi dört) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Zeynep

Soyadı : YILMAZ

Bölümü : Tarih

İmza :

Teslim Tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı: 1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ'NİN ÇEVİRİMYAZISI

(s. 122-197)

İngilizce Adı: THE TRANSCRIPTION OF KARAMAN AHKÂM REGISTER
NUMBERED 1 (pp.122-197)

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Zeynep YILMAZ

İmza: .....

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

Zeynep YILMAZ tarafından hazırlanan “1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterinin Çevrimyazısı (s. 122-197)” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi Tarih Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans / Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Danışman: (Prof.Dr. Necmettin AYGÜN)

(Tarih Anabilim Dalı, Aksaray Üniversitesi)

Üye: (Doç. Dr. Metin Ziya KÖSE)

(Tarih Anabilim Dalı, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)

Üye: (Dr. Öğr. Üyesi Turan AÇIK)

(Tarih Anabilim Dalı, Aksaray Üniversitesi)

Tez Savunma Tarihi: 27/06/2018

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 26/07/2018 tarih ve 2018/35-7 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Zeynep YILMAZ

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Dr. Öğr. Üyesi Sevilay USLU DİVANOĞLU

TEŐEKKÜR

Çalıőmalarım sırasında yardımını ve desteğini üzerimden eksik etmeyen, kıymetli önerileriyle bana yol gösteren, yanlışlarımı her defasında düzeltme sabrı gösteren değerli hocam ve danıőmanım Prof. Dr. Necmettin AYGÜN başta olmak üzere Aksaray Üniversitesi Tarih Bölümü'ndeki hocalarıma ve aileme teőekkür etmeyi bir borç bilirim.

Aksaray 2018

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ’NİN ÇEVİRİMYAZISI

(s. 122-197)

(Yüksek Lisans Tezi)

Aksaray–2018

Zeynep YILMAZ

ÖZET

Osmanlı Devleti, muhtelif dil, din ve etnik yapısı ile altı asır ayakta kalabilmeyi başarmış büyük devletlerden biridir. Bu başarının arkasında şüphesiz çeşitli sebepler vardır. “Adalet”, “liyakat” ve “zimmet hukukunu” esas alan yönetim anlayışı en önemli etkenler arasındadır. Devlet, ırkı ve dini ne olursa olsun fayda sağlayacağı kişileri devlet sistemine eklemekte çağına göre oldukça başarılıdır. Osmanlı devlet-toplum örgütlenmesinin diğer bir ayırt edici özelliği ise yönetim aygıtında esneklik ve pragmatizmi esas alan yaklaşımında yatmaktadır. Osmanlı devlet sisteminde adlî mekanizmanın başı hükümdardı ve bu sorumluluk, adlî ve idarî görevliler tarafından onun adına yürütülüyordu. Devlet, egemenliği altındaki bütün tebaanın her türlü haksızlık, zulüm ve kötülüklerden korunması meselesinde hassas davranmaktaydı. Bir şekilde zulme uğrayan; mağdur olan veya yerel mahkeme tarafından verilen kararı beğenmeyen tebaa, araya hiçbir aracı koymadan mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla padişaha veya onun yetki verdiği kişilere, kurumlara müracaat etme hakkına sahipti. Divân-ı Hümâyûn’a yansıyan şikâyetler ve bunlara dair çözümler önceleri Mühimme Defterleri’ne yazılıyordu. XVII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren ise şikâyetlere dair olan meseleler, eyalet ayrımı yapılmaksızın, Şikâyet Defterleri’ne kaydedilmeye başlanmıştır. Sonraki dönemlerde, merkezî otoritenin zayıflamasıyla beraber, şikâyetlerin sayısında artış olmuş ve buna paralel olarak da şikâyet kalemlerinde iş yükü artmıştır. Bu nedenle her bir eyalet için müstakil defter oluşturularak merkeze gelen şikâyetlerin çözümleri bu defterlere kaydedilmeye başlanmıştır. Böylece, Divân-ı Hümâyûn’da, halkın şikâyetlerinin görüşülmesinden sonra alınan kararların birer suretinin farklı bölgelere ait defterlere kaydedilmesiyle Ahkâm Defterleri meydana gelmiştir. Bu çalışma Osmanlı bürokrasisinin işlerliğine veya Osmanlı hukukunun varlığına dair önemli göstergeleri ihtiva eden arşiv kaynaklarından olan Ahkâm kayıtlarına dayanmaktadır. Çalışma konusu olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s. 122-197) sayesinde Osmanlı Devleti’nde yürürlükte olan devlet-millet örgütlenmesine dair işleyişi görebilmek, tebaanın devlete ve devletin de tebaaya olan

yaklaşımını hukukî zemin bağlamında tespit edebilmek mümkündür. Yine bu kayıtlar sayesinde Osmanlı taşrasının zaman içinde geçirmiş olduğu siyasî, iktisadî, ictimai ve kültürel şartları ortaya koyabilmek imkânı bulunmaktadır. Neticede bu çalışma Osmanlı devlet-millet örgütlenmesinin pratiğinin yanında devlet-millet sisteminin organizasyon tecrübesini ortaya koymakta; tabir yerinde ise dönemin fotoğrafını çekmektedir. Bu açıdan konumuz olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, Karaman Eyaleti'nin siyasî, iktisadî ve kültürel yönlerine ışık tutuyor olmasıyla önem taşımaktadır.

Bilim Kodu:

Anahtar Kelimeler: Ahkâm Defterleri, Osmanlı Devleti, Karaman Eyaleti, Bürokrasi, Divan-ı Hümayun

Sayfa Adedi: 326

Danışman: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

**AKSARAY UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES**

**THE TRANSCRIPTION OF KARAMAN AHKÂM REGISTER
NUMBERED 1 (pp.122-197)**

(M. S. Thesis)

Zeynep YILMAZ

Aksaray–2018

ABSTRACT

The Ottoman Empire is one of the greatest states which survived for six centuries with its diverse language, religion and ethnicity. There are undoubtedly various reasons behind this success. The management sense based on "justice", "principle of merit" and "law of embezzlement" are among the most important factors. The empire for its time was quite successful at including to the state system kind of people who regardless of race and religion would benefit the empire. Another distinguishing feature of the Ottoman state-society organization lies in its flexibility in management and pragmatism-based approach. The head of the judicial mechanism in the Ottoman state system was the sultan and this responsibility was carried out in his behalf by judicial and administrative officials. The empire was very sensitive in protecting all citizens under its rule against injustice, cruelty and disservice. In this manner, citizens who were persecuted, aggrieved or did not like the decision given by the local court, without any intermediary had the right to appeal to sultan or to authorities or organizations which were authorized by sultan to relief the grievances. At first, the complaints on the Divan-ı Hümayun (supreme court in Ottoman Empire) and their solutions were written in Mühimme Registers. Starting from the second half of the XVII. century, issues related to the complaints began to be recorded in registers without any distinction of province. In the following periods, along with the weakening of the central authority, the number of registers increased, and in parallel to this, the work load on the register numbers increased. For this reason, a separate register for each province was created and outcome of proceedings coming to the center started to be recorded in these registers. Thus, in the supreme court, the ahkâm registers came into existence when a series of decisions given after the public's complaints were recorded in registers belonging to different regions. This work is based on ahkâm registers archival sources that contain important indications of the functioning of the Ottoman bureaucracy and of the existence of the Ottoman law. Owing to the study of Karaman Ahkâm Register (pp. 122-197): Numbered 1, it is possible to see the functioning of the state-nation organization in the Ottoman Empire and to determine the approach of citizens to state and the state to citizens in the context of the legal background. Under the favour of these records, it is also possible to reveal the political, economic, cultural and cultural processes of the Ottoman country side over time. After all, this study reveals the organization experience of state-nation system besides the practice of Ottoman state-nation organization; so to speak, pictures us that historical period. In this respect, Karaman Ahkâm Register (pp. 122-197): Numbered 1 is important because it sheds light on the political, economic and cultural aspects of Karaman Province.

Code of Science:

Keywords: Ahkâm Registers, Ottoman Empire, Karaman Province, Bureaucracy, Supreme Court

Number of pages: 326

Thesis Supervisor: Prof. Dr. Necmettin AYGÜN

İÇİNDEKİLER

ÖZET	V
ABSTRACT	VII
İÇİNDEKİLER	VIII
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	X
GİRİŞ	1

I. BÖLÜM

KARAMAN EYALETİ'NİN İDARÎ YAPISI	6
1. 1. İdarî Taksimât (1740'laraKadar)	10
1. 2. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defterine Göre Karaman Eyaleti'nin İdarî Taksimâtı	11
1. 2. 1. Konya Sancağı	11
1. 2. 2. Beyşehir Sancağı	13
1. 2. 3. Akşehir Sancağı	13
1. 2. 4. Aksaray Sancağı	14
1. 2. 5. Niğde Sancağı	15
1. 2. 6. Kırşehir Sancağı	16
1. 2. 7. Kayseri Sancağı	16
1. 2. 8. İç-il Sancağı	17

II. BÖLÜM

OSMANLI BÜROKRASİSİNDE AHKÂM DEFTERLERİ VE BİR (1) NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ (s. 122-197)	19
---	----

2. 1. Dönemin Tarihî Arka Planı: XVII. Yüzyıldan XVIII. Yüzyılın Ortalarına Osmanlı Devleti'nin Siyasî, Ekonomik ve Sosyal Durumu	19
2. 2. Osmanlı Bürokratik Geleneğinde Ahkâm Defterleri ve Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defteri	29
2. 3. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Tanıtımı	34
2. 4. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defterindeki Hükümlerin Konularına Göre Tasnifi ve Değerlendirmesi	34
2. 5. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Özet ve Çevrimyazısı (s. 122- 197)	42
SONUÇ	318
KAYNAKÇA	321
ÖZGEÇMİŞ	326

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

age. : Adı geçen eser

agm. : Adı geçen makale

agt. : Adı geçen tez

Bkz./bkz. : Bakınız

C : Cilt

Çev. : Çeviren

DİA : Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

Ed. : Editör

OTAM: Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (Ankara Üniversitesi)

H. : Hicrî

M. : Miladî

Nr. : Numara

s. : Sayfa

TTK: Türk Tarih Kurumu

İSAM: İslâm Araştırmaları Merkezi

TAD: Tarih Araştırmaları Dergisi (İstanbul Üniversitesi)

vb. : Ve benzeri

vs. : Ve saire

GİRİŞ

XIV. yüzyılda Batı Anadolu’da ortaya çıkan, Türkmen unsuruna dayanan Osmanlı Devleti, zamanla Dünya tarihinin en önemli siyasi teşekküllerinden birine dönüşmüş olup, din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından çeşitlilik gösteren bir hususiyete sahiptir. Bu çeşitliliğe rağmen Osmanlı Devleti’nin altı asır ayakta kalmayı başarması söz konusudur ve bu başarının arkasında şüphesiz çeşitli sebepler vardır. “adalet”, “liyakat” ve “zimmet hukukunu” esas alan yönetim anlayışı bu başarıdaki en önemli etkenlerdendir.¹ Nitekim 1907’de İstanbul’da dört ay kalan roman yazarı İspanyol Vicente, “Dünyanın hiçbir yerinde İstanbul’da olduğu kadar dinsel özgürlük yoktur”² demektedir. Uçsuz bucaksız bir imparatorluğun sahip olduğu kaynaklar; Müslüman olmayanlara karşı savaşmayı vazife addeden bir ideoloji; etkin savaş yönetimini mümkün kılan bir toplum yapısı, istihbarat ve siyaset tercihlerinin ciddi analizine dayalı bir büyük strateji ile buna uygun mevzilendirilmiş askerî birlikler ve rakip kabul etmez bir ikmal ve iâşe sistemi³ Osmanlı gücünün diğer temel dayanakları arasındaydı.

Devlet, ırkı ve dini ne olursa olsun fayda sağlayacağı kişileri devlet sistemine eklemlenmekte çağına göre oldukça başarılıdır. Devlet, mahallî, dinî yahut seküler önderlerin desteğini kazanma uğraşı verirdi. Bu münasebetle Stoye, “Türkler dinî konularda da çok zekice davranıyorlardı. Kimseyi din değiştirmeye zorlamadılar. Hedefleri Müslümanları çoğaltmak değil, kendilerine bağlı vatandaşlar kazandırmaktı. Balkanlar’daki uygulamanın aksine Macaristan’daki Hıristiyan çocuklar İstanbul’da askerî eğitim görmek üzere hiçbir zaman devşirilmedi”⁴ demektedir. Benzer istikamette İnalçık, “Bugün Türkiye’nin, seküler siyasi sistemler yönetilen tek İslâm ülkesi olması ve diğer İslâm ülkelerinden farklı bir yol

---

¹ Osmanlı devlet ve toplum anlayışının dayandığı temel ilkeler hakkında bkz. Mehmet Öz, *Kanun-i Kadîmin Peşinde Osmanlı’da “Çözülme” ve Gelenekçi Yorumcuları*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010, s. 57.

² Ertuğrul Önalp, “İspanyol Roman Yazarı Vicente Blasco Ibanez’de Türk İmajı”, *Dünyada Türk İmgesi*, Ed: Ö. Kumrular, Kitap Yayınları, İstanbul 2011, s. 265.

³ Gábor Ágoston, *Osmanlı’da Ateşli Silahlar Ve Askeri Devrim Tartışmaları*, Çev: K. Şakul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017, s. XVI.

⁴ John Stoye, *Viyana Kuşatması*, Çev: D. Türkömer, Doğan Kitap, İstanbul 2004, s. 39.

izlemesi olgusunun, büyük oranda Osmanlı geçmişinin deneyimine dayandığını söylersek abartmış olmayız” diyerek aynı hakikati dile getirmektedir.⁵ XV. yüzyılın sultanları, evvelki devrin seçkinlerinden işbirliğine açık gurup ve bireyleri kendi sistemlerine eklemeye çaba sarf ettiler. Osmanlı ordusu, istihdam ve mükâfat yöntemleri ile fethedilmiş toplumların geniş kesimlerini Osmanlı askerî-idarî sistemine katmanın fevkalade mühim bir aracıydı. Devşirme sistemi sayesinde binlerce Balkanlı Hristiyan Osmanlı askerî teşkilatına girme fırsatı edinirken, pek çokları da tımarlı sipahi ve yardımcı kuvvet (martalozlar, voynuklar, köprücüler, derbentçiler) sıfatıyla Osmanlı yönetici zümresine katılıyorlardı.⁶

Bu örnekler üzerinden Osmanlı devlet-toplum örgütlenmesinin esneklik ve pragmatizm üzerine kurulu olduğu rahatlıkla söylenebilir. Osmanlılar genişleme safhasında çeşitli fetih yöntemleri izlemişlerdi. Faydacılığın ve yoğun melezlenmenin eseri olan ordu, yalnız fetihlerde değil fakat fethedilen rical ile halklarının Osmanlı sistemine dâhil edilmesinde de ehemmiyetli bir yere sahipti. Daha önemlisi, salt askerî güç başka itaat ettirme araçları ile bir arada kullanıldı. Bunların arasında evlilik ittifakları ve değişik tâbilik türleri bilhassa mühimdi. Erken yüzyıllarda Osmanlılar toprak tasarrufu, vergi toplama ve idare konusunda kayda değer bir değişiklik sergilemişlerdi.⁷

Osmanlı devlet-millet sisteminin kodlarını İstanbul’da diplomat olarak bulunan (1554-1562) Busbecq’in gözlemlerinde bulmak mümkündür. Ona göre; “Türkiye’de (Osmanlı Devleti’nde) hiç kimse diğerlerinden soyu sebebiyle ayrı tutulamaz. Herkese görevine göre, makamına göre saygı gösterilir. Böyle olduğu için merasimde kıdem kavgası çıkmaz. Herkesi memuriyetine bizzat sultanın kendisi atar, vazifelerini belirler. Bunları yaparken (atadıklarının) ne zenginliğine ne de sınıf farkına dikkat eder. Adayın sahip olduğu nüfuzu ve şöhreti göz önünde bulundurmaz. Sadece her birinin meziyetini düşünür. Kısacası burada herkes aldığı görevde yapabileceklerine, marifetlerine bakılarak bir makama getirilir; soyuna

---

⁵ Halil İnalçık, *Osmanlı Tarihinde İslâmiyet Ve Devlet*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016, s. 10.

⁶ Ágoston, *age*, s. 13-14.

⁷ Mevcut çok çeşitli türlerdeki toprak tasarrufu (dirlik, özel mülk, dini vakıf) ve gelir idaresi (tumar sistemi, iltizam) yöntemi imparatorluğun ihtiyaçları uyarınca zaman içerisinde evrilip değiştiler. Yani ele geçirilmiş toprakları kendi idarî sistemlerine pek çabuk ekliyorlardı. Farklı eyaletlerdeki Osmanlı idaresi ilk başta benzer ve tek tipmiş gibi gözükse de idarî usuller bir eyaletten diğerine belirli farklılıklar göstermekte ve sıklıkla yerel âdetleri bünyesinde taşımaktaydı. Bu değişkenlikler Osmanlı öncesinde var olan yerel idareci rical ile girişilen hassas pazarlıkların bir sonucuuydu. Doğrudan Osmanlı idaresi kendi toprak tasarrufu, vergi düzeni ve kurumlarıyla imparatorluğun çekirdek eyaletlerinde başarılı bir şekilde teşkil olmuşken İstanbul’daki iktidar, uç eyaletlerde ciddi kısıtlamalarla boğuşmak zorundaydı. Buralarda Osmanlı hâkimiyeti genel olarak hâkimiyete (*condominium*) dönüşüyor ve Osmanlı öncesindeki ekonomik ve sosyal koşullar ile hukuk sistemleri ve kültür devam ediyordu. Ayrıntısı için bkz. Ágoston, *age*, s. 27.

ve malına, mülküne göre değil (...) Bizim yöntemimiz çok daha farklı. Meziyetlere hiç önem vermeyiz. Her şey soya bağlıdır. Yüksek mevkilere çıkabilmenin tek yolu budur.⁸

Devlet sisteminde, idarede liyakat ve faydayı gözeten Osmanlılar, Uluğ Bey'in öğrencisi Ali Kuşçu'yu İstanbul'a getirterek, Türkistan ve İran coğrafyasındaki bilimsel faaliyetlerin Anadolu'ya aktarılmasını; Barbaros Hayreddin'i kaptan-ı deryalığa getirterek Akdeniz gemicilik kültürünün Osmanlı'ya aktarılmasını ve yine gençliğinde Bosna'da bazen kilisede papaz yardımcılığı ve bazen de manastırda ilahi okumakla görevli bir genci, yani Sokullu Mehmet Paşa'yı, devşirme sistemi kapsamında devşirip, Enderuna yerleştirip Türk-İslâm geleneklerine göre yetiştirerek Osmanlı'nın en önemli sadrazamlarından biri haline getirmesi söz konusudur. Benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür. Burada önemli olan Osmanlı devlet-millet sistemini liyakat, adalet, dinî özgürlük ve hoş görü ilkelerine sıkıca bağlı olmasının yanı sıra, çağdaş gelişmeleri yeri ve zamanı geldiğinde bünyesine katmada gösterdiği esneklikte aramak mümkündür. Osmanlı devlet sistemine bürokrasinin işleyişindeki mükemmeliyet hakkında 1746-62 yıllarında İstanbul'da İngiliz elçisi olarak görev yapmış olan Sir James Porter'in Osmanlı bürokrasisi hakkında gözlemi şöyledir: "Bürokrasideki dikkat ve itina bakımından hiçbir Hıristiyan devlet Babîâli ile yarışamaz. Muameleleri çok büyük bir titizlikle yapar. Herhangi bir emri veya kararı, eğer tarihi biliniyorsa, ne kadar eski olursa olsun, hemen bulup çıkarabilirler". Aynı yüzyılın sonlarında, 1780'li yıllarda İstanbul'da beş yıl kalarak incelemeler yapmış olan ünlü İtalyan orientalist Toderini de Babîâli bürokrasisi hakkında şunları yazıyordu: "...sayılar ilmine pek düşkünlüdürler. Öyle iyi eğitilmişlerdir ki en iyi Avrupalı aritmetikçileri bile hayrete düşürürler. Yıllık geliri 2.5 milyar akçe olan devlet bütçesini, bir akçelik hataya düşmeden, ustalıkla kayıtlara geçirirler. Çok kısa ve sade bir metotla çok hızlı hesap yaparlar. Bizim 4 tabaka kâğıtla 2 saatte yaptığımız hesapları, onlar bir tabaka kâğıt üzerinde birkaç dakikada yapıverirler".⁹

Bürokrasideki bu pratik yapı ordu için de söz konusudur. Bu bağlamda birçok batılı uzmanın Osmanlı ordusunu disiplin, tertip, düzen açısından övmeleri gerçeğinden hareketle, Osmanlı ordusunun yeniliklere açık olması ve yabancı uzman istihdamına ne derecede önem verdiğini Osmanlı topçuluğunun gelişimi üzerinden örneklemek mümkündür. Nitekim Osmanlılar Batı askerî teknolojisini daha XV. yüzyılda, öncelikle Almanya, Macaristan ve Balkanlar'dan gelen top dökücüleri ve topçuların yardımıyla başarılı bir şekilde tatbik

⁸ Ogiler Ghislain De Busbecq, *Türk Mektupları*, Çev: H. Özkan, Ark Yayınları, İstanbul 2002, s. 60-61.

⁹ Bkz. Mehmet Genç, *Osmanlı imparatorluğunda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2000, s. 28-29.

edebilmişlerdi.¹⁰ Osmanlı askeriyesinde çağdaş teknolojilerin alınması ve yabancı uzman istihdamına ilerleyen yüzyıllarda da devam edilmiştir. Bu sayede birçok Müslüman uzman, usta veya komutanın yetişmesi de mümkün olmuştur. Bu duruma III. Selim döneminde Osmanlı denizciliğini modernleştirmek için girişilen faaliyetler örnek gösterilebilir.¹¹

Bu çalışma Osmanlı bürokrasisinin işlerliğine veya Osmanlı hukukunun varlığına dair önemli göstergeleri ihtiva eden arşiv kaynaklarından olan Ahkâm kayıtlarına dayanmaktadır. Çalışma konumuz olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri (s. 122-197) sayesinde Osmanlı Devleti'nin devlet-millet örgütlenmesine dair işleyişi görebilmek, vatandaşın devlete ve devletin de vatandaşa olan yaklaşımını hukukî zemin bağlamında tespit edebilmek mümkündür. Yine bu kayıtlar sayesinde Osmanlı kırsalının zaman içinde geçirmiş olduğu siyasî, iktisadî, ictimai ve kültürel şartları ortaya koyabilmek imkânı bulunmaktadır. Neticede bu çalışma Osmanlı devlet-millet örgütlenmesinin pratiğinin yanında devlet-millet sisteminin organizasyon tecrübesini ortaya koymakta; tabir yerinde ise dönemin fotoğrafını çekmektedir.

Çalışma iki ana bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm, “Karaman Eyaleti'nin İdarî Yapısı” başlığını taşımakta olup, bu bölüm iki konu etrafında inşa edilmiştir. İlk konuda Karaman coğrafyasının tarihi geçmişi kısaca ifade edildikten sonra Karaman coğrafyasının Osmanlı Devleti hâkimiyetine alınışı, Karaman Eyaleti'nin tesis edilmesi, eyaleti oluşturan sancak ve kazaların idarî yapılanması genel hatlarıyla vurgulanmıştır. İkinci bölüm, “Osmanlı Bürokrasisinde Ahkâm Defterleri ve 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri” başlığını taşımaktadır. Bu bölümde, ilk olarak XVII. yüzyıldan XVIII. yüzyılın ortalarına kadar Osmanlı Devleti'nin siyasî, iktisadî ve sosyal şartları ele alınmakta olup, böylelikle 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde yer alan hükümlerin hangi şartlar altında ortaya çıktığı

¹⁰ Eldeki kaynaklar devletin top dökümhanesinde farklı kavimlerden uzmanların varlığını göstermektedir. Savoy'lu seyyah Jerome Maurand ki, Kostantiniyye'yi 1544'te ziyaret etmişti, mirî tophanede sultan tarafından top dökmeleri için kırk veya elli tane Alman'ın bulundurulduğunu haber vermektedir. Kostantiniyyepolis'teki Fransız büyükelçisi d'Aramon, 1547-1548'de bir sürü Fransız, Venedikli, Ceneviz, İspanyol ve Sicilyalı uzmanın Tophane'de çalışmakta olduğunu ilave etmişti. Elçi, 1548 tarihli Van kuşatmasında bizzat Osmanlılara yardımcı olmuş, Osmanlı topçularına kale duvarlarına nasıl nişan alınması gerektiğine dair tavsiyede bulunmuştu. 1517 tarihli Ridaniye Muharebesi hakkındaki kaynaklar sadece Osmanlılara barut hazırlayan Yahudi uzmanlardan değil, fakat Osmanlı topçuluğunun Memlüklerinkine baskın çıkmasına tecrübeleriyle katkıda bulunan yüksek becerili İtalyan topçularının varlığından bahsetmektedirler. Ayrıntısı için bkz. Ağoston, *age*, s. 128.

¹¹ Nitekim Avrupa'da ilk defa 18. Yüzyılın ikinci yarısında ortaya çıkan gemilerin su ile temas eden alt kısımlarının bakır levhalar ile kaplanması teknolojisinin çok kısa bir süre sonra, 1792 ve sonrasında Osmanlı kalyonlarına da uygulanması söz konusudur. Osmanlı donanmasını gören Rusya'nın Karadeniz donanması komutanı Uşakov'un 12 Eylül 1800 tarihinde Osmanlı'ya yaptığı bir gezi sırasında Osmanlı gemilerinin inşaat malzemeleri ve tasarımı açısından Rus donanmasından daha üst düzeyde olduğunu, Osmanlı gemilerinin, son model Fransız tasarımına göre inşa edildiğini, bütün gemilerinin bakırla kaplı olduğunu gördüğünü ifade etmektedir. Bu devirde Osmanlı donanmasına modernleştirmek için Osmanlı'nın istihdam ettiği batılı uzmanlar ve sair yenilikler için bkz. Tuncay Zorlu, *Osmanlı ve Modernleşme*, Timaş Yayınları, İstanbul 2014, s. 71-195.

anlaşılmaya çalışılmıştır. Akabinde Osmanlı bürokratik geleneğinde önem açısından Ahkâm Defterleri'nin tutulmuş olduğu yer hakkında bilgi verildikten sonra 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, ilkin fiziki açıdan sonra da muhtevası açısından kısaca tanıtılmıştır. Bu aşamadan sonra 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Osmanlı Türkçesi'nden günümüz Türkçesi'ne aktarılmasından müteşekkil çevrimyazının tam metnine yer verilmiştir.

I. BÖLÜM

KARAMAN EYALETİ'NİN İDARÎ YAPISI

Karaman Eyaleti'ni oluşturan geniş bir coğrafyada tarih boyunca birçok siyasi yapı ortaya çıkmıştır. Karaman'ın coğrafi konumunun elverişliliği, ikliminin insan yaşamına müsait olması, doğal kaynaklarının bol olması, su kaynaklarına ve verimli ovalara sahip olması bu durumun ortaya çıkmasında belirleyici olmuştur. Bunların yanı sıra tarih boyunca Asya'dan başlayıp Akdeniz'e veya Avrupa'ya ulaşan tarihi yolların büyük oranda Anadolu'dan geçmesi, Anadolu'yu tarih, kültür ve medeniyetin merkezi haline getirmiştir.

Tarih öncesi dönemlerde Anadolu'da: Karain Mağarası (Antalya yakınlarında), Hacılar Köyü Kalıntıları (Burdur yakınlarında), Çatalhöyük (Konya yakınlarında), Alishar (Yozgat yakınlarında), Alacahöyük (Çorum yakınlarında), Acemhöyük (Aksaray yakınlarında), Truva (Çanakkale yakınlarında) gibi yerleşimlerin bulunması Anadolu'daki insan yaşamının kadimliğini göstermesi açısından önemli olduğu gibi bahsi geçen bu yerleşim yerlerinin önemli bir kısmının araştırmamıza konu olan Karaman Eyaleti'nin kurulu olduğu coğrafyada bulunması da bir o kadar önemlidir.

Anadolu'da MÖ 3. Binden, 2. Bine doğru geldikçe uygarlık seviyesinin yerleşme ve nüfusun artmasına bağlı olarak "etrafı surlarla kuşatılmış birçok şehir devletleri ortaya çıkmıştır. Karaman çevresindeki bu dönem yerleşme merkezlerinin bazıları-Kasaba höyük, Büyükgonuhöyük, Kocahöyük, Milledanahöyük- varlıklarını MÖ 2. Bine kadar sürdürürken bunlara ilave 8 tane daha yerleşme merkezinin izleri bulunmuştur.

Anadolu'da, Hatti uygarlığının yıkılmasından sonra MÖ 2000'lerde hüküm süren Hititler bilindiği gibi Mısırlılarla tarihte bilinen ilk yazılı antlaşmayı imzalamıştır. Hititlerin ardından Anadolu'da MÖ 800'lerde Frigyalılar hâkim olmuş, Friglerin ardından ise Anadolu, MÖ 5. yüzyılda en geniş alanına ulaşan Pers İmparatorluğu içinde kalmış ve Perslerin

hâkimiyeti yerini yaklaşık iki yüzyıl sonra Makedonya Krallığına bırakmıştır. Makedonya Krallığıyla Hellenistik dönemi yaşayan Anadolu, Romalıların yaklaşık olarak MÖ 180 yılında Batı Anadolu'ya girmeleriyle Roma hâkimiyeti altına girmiştir. Roma imparatorluğu MS 395'te ikiye ayrılınca doğudaki kısma Bizans İmparatorluğu hâkim olmuştur. 1077 yılında ise İznik'in Selçuklular tarafından ele geçirilmesiyle hemen hemen bütün Anadolu ve çalışma alanımız olan Karaman ve çevresi de Türk hâkimiyetine geçmiş, 1474 yılında ise Karaman ve çevresi Gedik Ahmed Paşa komutasında Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. İşte bu noktada Anadolu, göç ve ticaret yollarının üzerinde bulunması, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlaması, topraklarının verimli olması, ikliminin insan yaşayışına uygun olması gibi çok çeşitli sosyal ve iktisadî imkânları sayesinde tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış ve medeniyetlerin beşiği olmuştur. Bu noktada ilk beyin ameliyatının Orta Anadolu'nun en eski köy yerleşmesi olan ve günümüzden 10 binyıl öncesine tarihlenen Aşıklı Höyük'te yapılmış olması en güzel örneklerden biridir. Yine Asur coğrafyasından (Ortadoğu'dan) gelen tüccarlar Kayseri Kültepe'de sıkı ticarî ve iktisadî ilişkilerde bulunmuşlardır. Bu arada Karaman ve çevresi de Asur ticaretinin merkezi olan Kaniş ile Konya arasındaki yolun geçtiği bir saha olmuş ve Asurlar, Anadolu'ya bu ilişkiler sayesinde yazıyı getirmiş ve Anadolu ticarî ve kültürel açıdan son derece gelişmiştir. Anadolu'daki ticarî faaliyetlerin varlığını gösteren en güzel örneklerden bir diğeri de Kayseri'de bulunan Selçuklu Veziri Celaledin Karatay tarafından yapılmış olan Karatay Kervansarayıdır. Kervansaray'ın önemi İç Anadolu'yu Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya bağlaması ve yakınında bulunan Dünya'nın tek milletler arası ticaret fuarı olan Yabancı Bazarı'nın olması nedeniyle işlek bir ticaret yolu üzerinde bulunmasından kaynaklanmaktadır. Kervansaraya bir diğer örnek ise 1229 yılında Selçuklu Sultanı I. Alâeddin Keykubat tarafından yapılmış olan Konya Aksaray yolu üzerinde bulunan Sultan Hanı'dır. Sultan Hanı hem ticarî hem de askerî önemi olan bir Selçuklu yapısıdır. Hititlerin Anadolu'da ilk aile hukukunu oluşturmaları, tarihte bilinen ilk meclisi kurmaları ve siyasî birliği sağlayan ilk topluluk olmaları gibi özellikleri Anadolu'nun sosyal ve siyasî gelişmişliğini çok eski tarihlere dayandırması açısından son derece önemlidir.

Eğitim faaliyetleri açısından önemli olan Kayseri'deki II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in kız kardeşi Gevher Nesibe Sultan adına 1206 yılında yaptırmış olduğu Gevher Nesibe Sultan Darüşşifası dünyanın ilk tıp fakültesi olma özelliğine sahiptir. Konya'nın kültürel hayatına önemli etkisi olan Mevlana Celâleddin Rumi Çağı derviş ve fakihlerinin buluşma noktası olan Karatay Medresesi ve Aksaray'da bulunan XIV-XVI. yüzyıllarında Anadolu'ya yayılmış olan

tasavvuf ehilleri Mevlevî, Halvetî ve Burakî tarikatına mensup olan birçok kişinin mezarının bulunduğu Somuncu Baba Türbesi bölgedeki kültür faaliyetlerin canlılığını göstermesi bakımından önemlidir. Konya'daki Alâeddin Camisi (1220), İplikçi Camisi (1201' den önce), Sadreddin Konevi Camisi (1274), Kayseride' ki Huand Hatun Camisi (1238), Hacı Kılıç Camisi (1249) ve Aksaray'daki Kızıl (Eğri) Minareli Cami Selçukludan günümüze gelen ve Selçuklu mimarisini yansıtan eserlerden bazılarıdır. Bu örnekler ve daha birçoklarından anlaşılacağı üzere Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı'dan günümüze ulaşan yol ağı, köprü, han, hamam, cami, kervansaray, gibi yapıların varlığı Karaman Eyaleti'nin de içinde bulunduğu Anadolu coğrafyasının ne denli bir kültür ve medeniyet beşiği olduğunu ortaya koymaktadır.

Anadolu Selçuklu Sultanı IV. Kılıçarslan'ın 1261'de tek başına tahta geçince beylik verdiği Selçuklu Devleti'ne bağlı olan Karaman Beyliği'nin başına 1361'de Alâeddin Bey geçmiştir.¹²

Alâeddin Bey döneminde Karamanlı Beyliği'nin sınırları her yönde genişlemiştir. Memlük Sultanlığı'nın Ermeni Krallığı'na son vererek bütün Çukurova'yı kendi topraklarına katmasından ve Orta Anadolu'daki Eretna Devleti'nde karışıklıkların çıkmasından faydalanmak isteyen Alâeddin Bey başta Konya olmak üzere Niğde Karahisarı (Yeşilhisar), Aksaray, Akşehir, Ilgın, İshaklı ve Kayseri'yi Karamanlı topraklarına katmış; fakat Kayseri kısa süre sonra geri alınmıştır.¹³

I. Murad kızı Nefise Melek Hatun'u Alâeddin Beyle evlendirmesinden dolayı her ne kadar Osmanlı- Karaman ilişkileri dostluk duyguları içinde olsa da, Alâeddin Bey'in I. Murad'ın Hamidoğlu Hüseyin Bey'den para ile satın aldığı Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Yalvaç, Karaağaç (Şarkikaraağaç) ve Isparta'yı geri almak için saldırması üzerine ilişkiler bozulmuş ve I. Murad 1386'da Karaman Seferi'ne çıkarak Frenkyazısı denilen yerde damadını yenmiş ve Konya'yı ele geçirmiştir.¹⁴

Gazâ için altı defa Rumeli'ye geçmiş olan I. Murad'ın temel politikası, Balkanlar'da egemen olmaktı. I. Murad gazâyı dinî bir ödev gibi benimsemiş bulunuyordu. 1386'da Karaman seferini yapmak zorunda kalınca, bu duygularını “erkân-ı saltanatı” önünde

---

¹² Faruk Sümer, “Karamanoğulları”, *DİA*, C: 24 (2001), s. 455.

¹³ Sümer, agm, s. 457.

¹⁴ Mehmet Akif Erdoğan, *1466 Tarihli Akşehir Mufassal Defteri*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2015, s. 1.

coşkuyla dile getirmiştir.¹⁵ Nitekim I. Murad bu politikası gereği Balkan Seferlerinde bulunmuş; fakat 1389 yılında Osmanlı Devletinin galibiyetiyle sonuçlanan I. Kosova savaşında I. Murad savaş sonrası savaş alanında dolaşırken şehit edilmiştir.

I. Murad'ın ölümü, Bayezid'in savaş meydanında tahta çıkarılması, Yâkub'un idamı haberi o zaman Sivas'a kadar Anadolu'da yayılmış ve I. Murad'a bağımlılığı kabul etmiş olan beyler ayaklanmıştı.¹⁶ İşte bu sırada Osmanlılarla mücadelede kararlı olan Aâeddin Bey de Sultan Murad'ın Kosova savaşında (1389) şehit olduğunu duyar duymaz Beyşehir'i zapt etmiş ve Batı Anadolu'daki Beyleri Osmanlı'ya karşı mücadeleye çağırmıştır.¹⁷

1391'de iki taraf arasında barış yapılmasına rağmen bulunduğu fırsatları değerlendiren Alâeddin Bey, Niğbolu savaşı sırasında (1396) da Osmanlı'ya karşı düşmanca hareketlerde bulunmuştur. Bunun üzerine Bayezid, Karamanoğlu Alâeddin Bey üzerine yürümüş ve Akçay Savaşı'nda mağlûp olan Alâeddin Bey Konya Kalesi'ne kapandıysa da yakalanarak öldürülmüştür. Konya ve diğer Karaman toprakları Osmanlı hâkimiyeti altına girmiştir (1397 sonbaharı).¹⁸ Böylece Karaman Eyaleti ilk olarak I. Bayezid komutasındaki Osmanlı ordusunun Alâeddin Bey komutasındaki Karaman ordusunu 1397'de Akçay Ovasında yenmesini müteakib fethedilen Konya merkez olmak üzere Ekim 1397'de kurulmuş¹⁹ ve Süleyman'ın oğlu Şeyh Hasan idaresindeki İçil bölgesi dışındaki²⁰ Karaman Beyliği topraklarını kaplayan eyaletin ilk Beylerbeyliğine Timurtaş Paşa tayin edilmiştir.²¹

"Karaman Vilayeti" olarak adlandırılan ve Osmanlı idarî teşkilatında Rumeli, Anadolu ve Rum eyaletlerinden sonra kurulan dördüncü beylerbeylik olan Karaman Eyaleti, Karamanoğulları Beyliği'nin kapladığı coğrafi alana yayılıyordu. Timur'un 28 Temmuz 1402'de Ankara Savaşında I. Bayezid'i yenmesinin ardından Karaman Beyliği'ni yeniden ihya etmesi neticesinde Karaman topraklarındaki Osmanlı hâkimiyeti de sona ermiştir.

Karaman Beyliği'nin varlığına son vermeye kararlı olan Fatih Sultan Mehmed bu maksatla Karaman Beyliği üzerine birçok sefer yapmıştır. Osmanlı kuvvetleri 1468 Nisan'ında önce Gevele'yi, ardından Konya'yı almış, Karamanlı kuvvetleri karşı saldırıları ile bazı yerleri yeniden ele geçirmişti. Akkoyunlu tehdidinin ortadan kaldırılmasından sonra

¹⁵ Halil İnalçık, "Murad I", *DİA*, C: 31 (2006), s. 163.

¹⁶ İnalçık, agm, s. 163.

¹⁷ Sümer, agm, s. 457.

¹⁸ Halil İnalçık, "Bayezid I", *DİA*, C: 5 (1992), s. 233

¹⁹ Sadık Müfit Bilge, "Karaman Eyaletinin Tarihi Coğrafyası ve İdari Taksimatı (XV.-XVIII. Yüzyıllar)", *International Review of Turkish Studies*, Spring 2011, Volume: 1, Issue:1, s. 1.

²⁰ Sümer, agm, s. 454-460.

²¹ Bilge, agm, s. 1.

Karamanoğulları'nın elinde kalan dağlık bölgeler, Niğde ve Develi yöresiyle İçil sahillerine yönelik Osmanlı seferi 1474'te başarıyla sonuçlanmış ve Karaman Beyliği tam anlamıyla kontrol altına alınmıştır.²² Fakat sahada etkili bir Osmanlı vilayetinin kuruluşu 1517 yılından sonra gerçekleşmiştir. Yavuz Selim, 1517'de Çaldıran'da Memlûk hâkimiyetine son verdikten sonra, Karaman toprakları üzerinde Osmanlı hâkimiyeti kesin olarak sağlanabilmiş ve Karaman vilayeti idarî olarak son şeklini alabilmiştir.²³

1. 1. İdarî Taksimat (1740'lara Kadar)

Osmanlı Devleti'nin temel idarî birimini sancaklar oluşturmaktadır. Sancakların bir araya gelmesiyle “eyalet” adı verilen daha büyük idarî birimler meydana gelmektedir. Eyaletlerde padişahın mutlak otoritesini temsil eden Beylerbeyi; ilk defa I. Murad zamanında Rumeli'de fetihler yapması için görevlendirilen Lala Şahin Paşadır. Böylece Rumeli Beylerbeyliği idarî birim olarak ortaya çıkmıştır.²⁴ Daha sonra 1393 yılında Yıldırım Bayezid'in Anadolu'dan ayrılarak Rumeli'ye geçmesi üzerine Kara Timurtaş Paşa'yı Ankara'ya bırakmasıyla ikinci beylerbeylik olarak Anadolu Beylerbeyliği ortaya çıkmıştır.²⁵

1402 yılında Ankara Savaşı'nın kaybedilmesi sonucunda merkezi devlet yapısı kısa süreliğine sekteye uğrasa da, 1413 yılında merkezi Sivas olan Rum Beylerbeyliği kurulmuştur.²⁶ Osmanlı idarî teşkilatında Rumeli, Anadolu ve Rum vilayetlerinden sonra kurulan Karaman Beylerbeyliği'nin kuruluş tarihi 1468-1512 yılları arasındadır.²⁷

---

²² Sümer, agm, s. 454-460 Osmanlı'ya karşı başka bir çaresinin olmadığını anlayan ve Karaman Beyliğini yeniden ihya etmek isteyen Karamanoğlu Pir Ahmed Bey annesini Ak-koyunlu Hükümdarı nezdine göndererek yardım talebinde bulunmuş ve Fatih'e karşı tek çarelerinin bir ittifak kurmaları olduğunu anlayan Venedik-Uzun Hasan ittifakına katılmıştır. Hatta 15 Nisan 1473 yılında Şebin- Karahisar önlerinde Ak-koyunlu kuvvetlerinin Osmanlı kuvvetlerini mağlup etmesi Uzun Hasan'ı iyice cesaretlendirmiş ve Karaman Beyliği'ni ihya etmek yolunda planlar tasarlamaya başlamıştı. Öyle ki Şebin-Karahisar savaşından sonra Uzun Hasan, Kasım'a gönderdiği mektubunda “Size ait iken Osmanlıların eline geçen kalelere karşı mücadeleye devam ediniz. Sizin memleketiniz ile birlikte Aydın ilini de kardeşiniz Pir Ahmed Bey'e bırakacağıma söz verdim.” gibi ifadelerle yer vermiştir. Fakat neticede tüm bu çabalara rağmen Karaman Beyliği'ni yeniden canlandırma girişimleri başarısız olmuştur. Bkz. Şerafettin Turan, *Fâtih Mehmet- Uzun Hasan Mücadelesi ve Venedik*, Ankara Üniversitesi D.T.C. Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi , C: III (1966). Sayı 4-5'ten ayrıbasım ,Ankara Üniversitesi Basımevi 1967, s. 108-109,

²³ Mehmet Akif Erdoğan, *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı (1522-1584)*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, s. 51.

²⁴ Mehmet İpşirli, “Beylerbeyliği”, *DİA*, C:6 (1992), s. 69.

²⁵ Halil İnalçık, “Eyalet”, *DİA*, C:11 (1995), s. 549.

²⁶ Orhan Kılıç, “Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilâtı: Beylikler, Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)”, *Türkler*, C: 9 (2002), s. 887.

²⁷ Doğan Yörük, *XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı*, Tablet Kitabevi, Konya 2005, s. 29.

1. 2. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne Göre Karaman Eyaleti' nin İdarî Taksimatı

Çalışma konumuz olan Karaman Ahkâm Defteri'ne yansıyan hükümlere göre 1743 yılında Karaman Eyaleti'ni oluşturan sancak, kaza, nahiye ve köyler şu şekildedir:

1. 2. 1. Konya Sancağı²⁸: Konya²⁹, Aladağ³⁰, Kureyşözü³¹, Turgud³², Larende³³, İnsuyu³⁴, Ereğli³⁵, Eskiil³⁶, Gaferyat³⁷ kazaları bulunmaktadır. Nahiyeleri ise; Sahra³⁸, Turgud³⁹, Kaş⁴⁰, Bayburd⁴¹, Belviran, Zengicek, İnsuyu⁴², Hatunsaray⁴³, Saidili⁴⁴, Konya⁴⁵, Sudirhemi⁴⁶, Eskiil⁴⁷, Larende⁴⁸, Harin⁴⁹, Ereğli⁵⁰ ve Virandır.⁵¹ Turgud, Bayburd, İnsuyu, Konya, Ereğli, Eskiil ve Larende kazaları ise bazen “ nahiye” ibaresiyle kayda geçmiştir. 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne yansıyan şikâyetlere veya hükümlere göre sancağın köyleri arasında Meşhedlü⁵², Savarık⁵³, Obrucak, Yağmurlar⁵⁴, Avşar⁵⁵, Tutludinek⁵⁶, Köseler⁵⁷, Habiller⁵⁸, Zengar⁵⁹, Kırver⁶⁰, Talmana, Ortaviran, Baraöyüğü (Yaraöyüğü),

²⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/1.

²⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 137/1.

³⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 179/6.

³¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 153/4

³² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 155/4.

³³ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 140/2.

³⁴ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 131/5.

³⁵ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 106/1.

³⁶ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 156/3.

³⁷ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/1.

³⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 122/5.

³⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 188/4.

⁴⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/6.

⁴¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 127/2.

⁴² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 127/2.

⁴³ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 129/1.

⁴⁴ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/4.

⁴⁵ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 137/1.

⁴⁶ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 139/4.

⁴⁷ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/2.

⁴⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/6.

⁴⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 169/1.

⁵⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 183/1.

⁵¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 188/4.

⁵² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 125/5.

⁵³ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 155/4.

⁵⁴ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 188/4.

⁵⁵ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/4.

⁵⁶ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 174/2.

⁵⁷ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/4.

⁵⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 167/1.

⁵⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 122/5.

Ohmar, Kalınağıl, Mamıöyüğü⁶¹, Cosağlar, Merde⁶², Kuşka⁶³, Kemerir, Kalburcu, Bolad, Kızılılık, Mesengi⁶⁴, Zalemenden⁶⁵, Hamlet, Damonboğazı, Akhalil, Cumra⁶⁶, Gelmende⁶⁷, Rahsa⁶⁸, Sille⁶⁹, Kızıllar⁷⁰, Çardak, Taneköy, Hal'ut (Halüd), Damköyü, Çakallu, Hayroğlu (Hiroğlu), Topallar⁷¹, Gököyük, Karaca⁷², Akçaşehir, Timurlar, Merit, Mir⁷³, Barigi, Şahviran, Yund⁷⁴, Eşkel⁷⁵, Koçhisar, Kosgel, Ketyascı⁷⁶, Zengen⁷⁷, Bosla⁷⁸, Kızılıcakulu⁷⁹, Nalic (Baliç), Amrik⁸⁰, Ağziacuk⁸¹, Yakublar⁸², Mahmudcalar, Yılmaz, Kadılar, Dülger, Ağaç⁸³, Rumdigin, Kenekli, Hok⁸⁴, Muradca, İnegazi⁸⁵, Kebrek⁸⁶, Bağlıca⁸⁷, Kârır⁸⁸, Ömeroğlu⁸⁹, Döger, Kalafat, Yarma, Turhal, Giceler⁹⁰, Yağlıbasan⁹¹, Bağarsan⁹², Yağmurlar, Beyavşarı⁹³, Turvutlar, Katırlu⁹⁴, Bahadırlu, Kocamaklu, Haralı, Kasımlu, Kulubey⁹⁵, Berikiler, Zemi, Yavaşlı⁹⁶ ve Kürt⁹⁷ bulunmaktadır.

---

⁶⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/1.*

⁶¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 127/2.*

⁶² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 129/1.*

⁶³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/1.*

⁶⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/4.*

⁶⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 133/2.*

⁶⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 137/1.*

⁶⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 137/3.*

⁶⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 137/4.*

⁶⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 139/4.*

⁷⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 140/2.*

⁷¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 144/4.*

⁷² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/1.*

⁷³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/2.*

⁷⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 150/1.*

⁷⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 152/3.*

⁷⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 154/1.*

⁷⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 155/4.*

⁷⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 156/1.*

⁷⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 163/4.*

⁸⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/6.*

⁸¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/3.*

⁸² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/4.*

⁸³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 167/1.*

⁸⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 169/1.*

⁸⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 172/3.*

⁸⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 172/5.*

⁸⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 173/2.*

⁸⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 176/4.*

⁸⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 179/6.*

⁹⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 180/5.*

⁹¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 195/1.*

⁹² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 183/1.*

⁹³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 188/4.*

⁹⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 191/2.*

⁹⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 191/3.*

⁹⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 195/2.*

⁹⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 195/6.*

1. 2. 2. Beyşehir Sancağı⁹⁸: Bozkır⁹⁹, Beyşehir¹⁰⁰, Göçi-yi Kebir¹⁰¹, Seydişehir¹⁰², Kırılı¹⁰³ ve Kaşaklı¹⁰⁴ kazalarından oluşmakta olup, nahiyeleri ise Kaşaklı¹⁰⁵, Yenişar¹⁰⁶, Beyşehir¹⁰⁷, Göçü¹⁰⁸ ve Gurgunum' dur.¹⁰⁹ Kaşaklı ve Beyşehir bazen “nahiye” ibaresiyle kayda girmiştir. 1 Numaralı Ahkâm Defteri'ne yansıyan şikâyet veya hükümlere göre ise sancağın köyleri arasında Eymen¹¹⁰, Çavuş¹¹¹, Gürdal¹¹², Gevrekli¹¹³, Bademli, Komu, Hoyrata (Horata)¹¹⁴, Gesi, Karaca, Karakaya, Çukra¹¹⁵, Karasar, Sekisaray¹¹⁶, Saraycık¹¹⁷, Çat¹¹⁸, Candar, Derbendi, Tahir¹¹⁹, Kara¹²⁰, Göçebe¹²¹, Güşani¹²², Akrun, Tatarcıklar¹²³, Aliçerçi¹²⁴, Ekberler, Homalar, Bektimur, Avşar, Çavuş¹²⁵, Akçalar¹²⁶, Muharremkulu¹²⁷ ve Doğan¹²⁸ bulunmaktadır.

1. 2. 3. Akşehir Sancağı¹²⁹: Akşehir¹³⁰, İshaklı¹³¹, Ilgın¹³², Doğanhisarı¹³³ kazalarından oluşmakta olup, nahiyesi ise Ilgın'dır.¹³⁴ 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne

⁹⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 161/3.

⁹⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 178/1.

¹⁰⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 186/3.

¹⁰¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 149/1.

¹⁰² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 134/1.

¹⁰³ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/2.

¹⁰⁴ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/4.

¹⁰⁵ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 183/3.

¹⁰⁶ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/4.

¹⁰⁷ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 144/4.

¹⁰⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 150/2.

¹⁰⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 161/3.

¹¹⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 124/2.

¹¹¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/4.

¹¹² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/2.

¹¹³ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 133/4.

¹¹⁴ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 128/2.

¹¹⁵ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 144/4.

¹¹⁶ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 149/1.

¹¹⁷ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 150/2.

¹¹⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 153/3.

¹¹⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 161/3.

¹²⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 165/1.

¹²¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 167/3.

¹²² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 169/1.

¹²³ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 169/2.

¹²⁴ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 178/1.

¹²⁵ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 182/2.

¹²⁶ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 182/4.

¹²⁷ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 183/3.

¹²⁸ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 197/4.

¹²⁹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/3.

¹³⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 155/3.

¹³¹ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/4.

¹³² Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/3.

yansıyan şikâyetlere veya hükümlere göre ise sancaktaki köyler arasında Bermende¹³⁵, Dereçine¹³⁶, Derbend, Manahos (Manahoş)¹³⁷, Mandos¹³⁸, Karaşi¹³⁹, Melekler¹⁴⁰, Yağşıyan¹⁴¹, Çavuşçu¹⁴², Monos (Mevyas)¹⁴³, Yenice¹⁴⁴, Emirlübınar¹⁴⁵, Ortaköy¹⁴⁶, Bulcuk¹⁴⁷ ve Eber¹⁴⁸ bulunmaktadır.

1. 2. 4. Aksaray Sancağı¹⁴⁹: Aksaray¹⁵⁰, Koçhisar¹⁵¹ ve Eyyubili¹⁵² kazalarından oluşmakta olup, nahiyeleri ise Koçhisar¹⁵³, Aksaray¹⁵⁴, Eyyubili¹⁵⁵ ve Bekir'dir.¹⁵⁶ Koçhisar, Aksaray ve Eyyubili kazaları bazen “nahiye” ibaresiyle kayda geçmiştir. 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne yansıyan şikâyet veya hükümlere göre ise sancağın köyleri arasında Tur¹⁵⁷, Yabilcan¹⁵⁸, Sorsoy¹⁵⁹, Bostanözü¹⁶⁰, Harka (Hırka)¹⁶¹, Demircükışlası¹⁶², Camradgazi, İnalluviran¹⁶³, Yakublar, Dengi (Dinegi), Çeltik, Çardığın¹⁶⁴, Gevleve¹⁶⁵ bulunmaktadır.

---

¹³³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 138/5.*

¹³⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/4.*

¹³⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 179/4.*

¹³⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 180/1.*

¹³⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/5.*

¹³⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 132/4.*

¹³⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 134/2.*

¹⁴⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/3.*

¹⁴¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 150/5.*

¹⁴² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/1.*

¹⁴³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 155/3.*

¹⁴⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 158/1.*

¹⁴⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/5.*

¹⁴⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/3.*

¹⁴⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 192/3.*

¹⁴⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 166/4.*

¹⁴⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 165/5.*

¹⁵⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 122/6.*

¹⁵¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 174/1.*

¹⁵² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 196/4.*

¹⁵³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 140/3.*

¹⁵⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/5.*

¹⁵⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 125/3.*

¹⁵⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 142/5.*

¹⁵⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 125/3.*

¹⁵⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/5.*

¹⁵⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 129/3.*

¹⁶⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/5.*

¹⁶¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/5.*

¹⁶² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 140/3.*

¹⁶³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 140/3.*

¹⁶⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 142/5.*

¹⁶⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 189/2.*

1. 2. 5. Niğde Sancağı¹⁶⁶: Sancağın kazaları; Ürgüp¹⁶⁷, Niğde¹⁶⁸, Bor¹⁶⁹, Develü¹⁷⁰, Şüceaddin¹⁷¹ ve Nevşehir¹⁷² olup, nahiyeleri ise Eyyubili¹⁷³, Develü¹⁷⁴, Nevşehir¹⁷⁵, Uçhisar¹⁷⁶, Samiözü (Şamözü), Fakılı¹⁷⁷, İncesu¹⁷⁸, Melendiz¹⁷⁹, Bor¹⁸⁰ ve Şüceaddin'dir.¹⁸¹ Develü, Şüceaddin, Bor ve Nevşehir kazaları bazen “nahiye” ibaresiyle kayda girmiştir. Sancağın köyleri ise; Marmason, Dededebe, Belmason¹⁸², Aravan¹⁸³, Enehil¹⁸⁴, Kelisahisar¹⁸⁵, Andırloz¹⁸⁶, Senasol, Zebil, İneği, Zeyle¹⁸⁷, Kuyucak, Öksüd¹⁸⁸, Sineliyök (Sineliöyük)¹⁸⁹, Damsin, Karacaşehir¹⁹⁰, Tatlarini¹⁹¹, Everek¹⁹², Merkeve¹⁹³, Enegi (Enelü)¹⁹⁴, Akköy¹⁹⁵, Hala, Hocan, Güngözü¹⁹⁶, Horşa¹⁹⁷, Tutludan, Kenkavik¹⁹⁸, Şeyhler, Kuluşeyhlü, Çardak, Kulu, İçin, Musancı, Moyan¹⁹⁹, Eknagut, Meslebaculu²⁰⁰, Karain²⁰¹, Madazı, Gümrü²⁰², Başmakçı²⁰³, Sofiler²⁰⁴, Harmancık, Kayaniç²⁰⁵, Göstere²⁰⁶, Gördesli²⁰⁷, Aşağı Hüseyinli²⁰⁸,

-
- ¹⁶⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 130/2.*
¹⁶⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 142/3.*
¹⁶⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/2.*
¹⁶⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 129/5.*
¹⁷⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 130/1.*
¹⁷¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 160/4.*
¹⁷² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 188/2.*
¹⁷³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/5.*
¹⁷⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 135/3.*
¹⁷⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/4.*
¹⁷⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 148/2.*
¹⁷⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 148/2.*
¹⁷⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/1.*
¹⁷⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 151/2.*
¹⁸⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 180/3.*
¹⁸¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 154/2.*
¹⁸² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 125. 4.*
¹⁸³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/2.*
¹⁸⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 126/1.*
¹⁸⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 129/4.*
¹⁸⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 131/4.*
¹⁸⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 134/4.*
¹⁸⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 135/3.*
¹⁸⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 138/2.*
¹⁹⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 141/3.*
¹⁹¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 142/3.*
¹⁹² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 143/2.*
¹⁹³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 143/5.*
¹⁹⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 144/2.*
¹⁹⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 146/4.*
¹⁹⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 148/2.*
¹⁹⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 149/3.*
¹⁹⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 148/2.*
¹⁹⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 151/2.*
²⁰⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 154/2.*
²⁰¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 154/3.*
²⁰² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 160/1.*
²⁰³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 160/4.*
²⁰⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 162/3.*
²⁰⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 162/4.*

Feraste²⁰⁹, Eminler²¹⁰, Gömcek²¹¹, Kâfirorak²¹², Zile²¹³, Sinason²¹⁴, Feneze Evreği²¹⁵, Fertek, İlyas²¹⁶, Güllüce²¹⁷ ve Kurdu'dur.²¹⁸

1. 2. 6. Kırşehir Sancağı²¹⁹: Kırşehir²²⁰, Hacıbektaş ve Dinekkeskini²²¹ kazalarından oluşmakta olup, nahiyeleri ise Hacıbektaş²²², Kırşehir'dir.²²³ Kırşehir ve Hacıbektaş kazaları bazen “nahiye” ibaresiyle kayda geçmiştir. 1 Numaralı Ahkâm Defteri'ne yansıyan şikâyetlere ve hükümlere göre sancağın köyleri arasında Arnakhisar²²⁴, Yassıca²²⁵, Hofa (Hofca), Hoca²²⁶, Kozancalı²²⁷, Sarıkırlı²²⁸, Beyce, Örenkışla²²⁹, Sarımbey²³⁰, Ardanbelü²³¹, Balanim, Ağçaağıl, Yılanlıöyüğü, Mucur²³², Kızılca²³³, Çanakçı, Ahıborlu, Gökgöl, Büyükhoyun, Kuyucak, Gökçe Üveği ve Sertlek²³⁴ bulunmaktadır.

1. 2. 7. Kayseri Sancağı²³⁵: Sancağın kazaları Kayseri²³⁶ ve Karahisar-ı Develü²³⁷ olup, nahiyeleri ise, Karahisar-ı Yahyalı (Yeşilhisar)²³⁸, Karahisar²³⁹, Cisryeri²⁴⁰ ve Sahra'dır.²⁴¹ 1

---

²⁰⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/3.*

²⁰⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/4.*

²⁰⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 168/1.*

²⁰⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 170/2.*

²¹⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 171/4.*

²¹¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 172/2.*

²¹² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 175/1.*

²¹³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 175/3.*

²¹⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 184/1.*

²¹⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 178/2.*

²¹⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 179/2.*

²¹⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 190/2.*

²¹⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 180/3.*

²¹⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 163/2.*

²²⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 134/3.*

²²¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/2.*

²²² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 143/3.*

²²³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 158/2.*

²²⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 135/1.*

²²⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 143/3.*

²²⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 143/3.*

²²⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 147/3.*

²²⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/2.*

²²⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 158/2.*

²³⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 163/2.*

²³¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 164/1.*

²³² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 181/1.*

²³³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 196/3.*

²³⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 196/3.*

²³⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 135/2.*

²³⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 154/4.*

²³⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 179/1.*

Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne yansıyan hüküm veya şikâyetlere göre sancağın köyleri arasında Balas²⁴², Horsana²⁴³, Mancoson²⁴⁴, Hohor, Gühertaş²⁴⁵, Gördis²⁴⁶, Dadasun²⁴⁷, Bürüngüz²⁴⁸, Sarımsaklı²⁴⁹, Kızılviran, Mamalar²⁵⁰, Zencidere²⁵¹, Mula²⁵², Gördeles²⁵³, Hargalan (Hargana)²⁵⁴, Ahi Köstent²⁵⁵, Darsiyak²⁵⁶, Aseldor²⁵⁷, Ardavason (Ardamason)²⁵⁸, Erkilat²⁵⁹, Zikür²⁶⁰ ve Çukur²⁶¹ bulunmaktadır.

1. 2. 8. İç-il Sancağı²⁶²: Mut²⁶³, Ermenek²⁶⁴, Anamur²⁶⁵, Gülnar²⁶⁶ kazaları defterde “ nahiye” ibaresiyle geçmektedir. 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ne yansıyan şikâyet veya hükümlere göre sancağın köyleri arasında Ovacık²⁶⁷, Eynesi, Sarraç²⁶⁸, Narlı²⁶⁹, Şeyh Umur²⁷⁰ bulunmaktaydı.

Neticede, tarih boyunca Karaman Eyaleti Konya, Beyşehir, Akşehir, Aksaray, Niğde, Kırşehir ve Kayseri sancaklarından oluşmaktaydı. Alâiye ve İçil ise dönem dönem eyalete dâhil olan sancaklardandır. Bu yönü ile Karaman Eyaleti Anadolu'nun doğu kısımlarından

---

²³⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 195/3.*

²³⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 168/2.*

²⁴⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 197/1.*

²⁴¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 176/3.*

²⁴² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 198/2.*

²⁴³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/1.*

²⁴⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 196/1.*

²⁴⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 197/1.*

²⁴⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 123/3.*

²⁴⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 135/2.*

²⁴⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 136/3.*

²⁴⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 136/2.*

²⁵⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 139/1.*

²⁵¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 139/2.*

²⁵² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 154/4.*

²⁵³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 168/2.*

²⁵⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 170/5.*

²⁵⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 171/1.*

²⁵⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 176/2.*

²⁵⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 176/3.*

²⁵⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 179/1.*

²⁵⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 181/3.*

²⁶⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 187/4.*

²⁶¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 190/4.*

²⁶² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 124/1.*

²⁶³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 170/1.*

²⁶⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 141/1.*

²⁶⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 124/1.*

²⁶⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 193/2.*

²⁶⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 138/6.*

²⁶⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 140/1.*

²⁶⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 170/1.*

²⁷⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 193/2.*

başlamakta ve batı kısımlarına kadar uzanmakta; geniş bir sahaya yayılmış durumdaydı. Güney tarafından, İçil'den deniz ile konmuş olması ise eyalete farklılık kazandıran bir durumdur. Deftere yansıyan şikâyet veya hükümlerde yer alan Karaman Eyaleti'nin sancak, kaza, nahiye ve köylerinin yer aldığı coğrafya aynı zamanda tarihi ipek ve baharat yollarının üzerinde veya çevresinde olmasıyla da önem taşımaktadır. Bu durum şüphesiz eyaletin siyasi, iktisadi ve toplumsal yönünü zenginleştirmekte; eyalete ulusal ve uluslararası bir nitelik kazandırmaktadır. Zira eyalet bir yönü Akdeniz ve Ortadoğu, diğer yönü ile Acem'den gelen ana kervan yollarıyla bağlantılı olmasıyla sadece ticari açıdan değil, kültürel geçişlere, kültür değişimine açık bir saha olmasıyla da dikkat çeken bir konumdadır.

II. BÖLÜM

OSMANLI BÜROKRASİNDE AHKÂM DEFTERLERİ VE 1 NUMARALI KARAMAN AHKÂM DEFTERİ (s. 122-197)

Ahkâm defterleri ve bu defterlerin hususiyetlerine temas etmeden önce 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterlerinde yer alan hükümlerin muhtevasının anlaşabilmesi için XVII. yüzyıl başlarından XVIII. yüzyıl ortalarına kadar olan süreçte Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu siyasî, sosyal koşulları kısaca ele almak gerekmektedir.

2. 1. Dönemin Tarihî Arka Planı: XVII. Yüzyıldan XVIII. Yüzyılın Ortalarına Osmanlı Devleti'nin Siyasî, Ekonomik ve Sosyal Durumu

Fatih ve Yavuz devirlerinde yapılan fetihler ile devlet hazinesi zenginleşmiş, padişahın otoritesi devletin her kesiminde etkili bir şekilde hissedilmiş, devlet yönetimi ve kurumlarında ise eski Türk geleneğine göre İslâmî motifler daha ön plana çıkmıştır. Kanunî Sultan Süleyman (1520-1566) dönemi ise Osmanlıların idarî, askerî, sosyal ve hukukî alanlarda çıkarılan kanunlarla devletin teşkilat ve kurumlarının en gelişmiş bir seviyeye ulaştığı dönem olmuştur. Rodos Seferi Kanunî'nin Akdeniz'de Osmanlı hâkimiyetini kurmak için giriştiği ilk sefer, Malta Seferi ise son seferdir. Saltanatının ikinci yılında Rodos ve ona bağlı bulunan adaların ele geçirilmesi, Doğu Akdeniz'de Osmanlı hâkimiyetinin yerleşmesini sağladığı gibi Orta ve Batı Akdeniz'e sefer yapılmasını kolaylaştırmıştı.²⁷¹ Kanunî'nin Preveze Deniz Zaferi (1538) ve akabinde II. Selim'in Kıbrıs'ı alması (1571), Osmanlı'nın karada olduğu gibi denizlerde de önemli bir askerî güç olmasını sağlamıştır.²⁷²

²⁷¹ Tunç Akıncı, *1560 Cerbe Deniz Savaşı'nın Türk ve İspanyol Tarihi'ndeki Yeri*, Ankara Üniversitesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008, s. 43.

²⁷² Ayrıntısı için bkz. İdris Bostan, *Osmanlı Denizciliği*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006.

Fatih Sultan Mehmed devrinden Kanunî Sultan Süleyman'ın²⁷³ vefatına kadar geçen sürede (1451-1566) gerçekleşen yoğun fetih hareketleri Osmanlıları 1,5 milyon km²'ye ulaşan devasa bir toprağa hükmeder hale getirmiştir. Ancak bu genişleme siyasi, idari ve ekonomik bazı olumsuzlukları beraberinde getirmiştir. Ayrıca Avrupa'nın Coğrafi Keşifler ile başlattığı sömürü merkezli dünyaya açılma faaliyetleri ucuz hammadde ve işgücü kaynağına ulaşmasının önünü açarken, tarihî İpek ve Baharat yollarının ortasında yer alan Osmanlı'nın bu yollardan elde ettiği geliri zamanla kaybetmesine, fiyat²⁷⁴ ve nüfus artışı gibi bazı olumsuzluklar ile de karşı karşıya kalmasına neden olmuştur. Bu münasebetle XV. yüzyılın ortaları ile XVI. yüzyılın ortaları arasındaki süreçte en belirgin dönemini yaşayan "klasik" Osmanlı devlet-millet yapısı değişmeye yüz tutmuştur. Padişahların yetişme tarzından taşra idaresine kadar önemli değişiklikler vuku bulmuştur. Osmanlı yönetim sisteminde padişahın işgal ettiği merkezî mevkiin öneminden hareketle, padişahların yetişme tarzında önemli bir fonksiyon üstlenen şehzadelerin sancağa çıkma usulünün terk edilmesi ve buna bağlı olarak haremın öne çıkması idari alandaki en büyük eksiklik olarak görülmektedir.²⁷⁵

Devlet aygıtının işleyişinde değişim ve dönüşüm yaşanmaktaydı. XVII. yüzyıl devlet adamlarının, ulemanın genelde bozulma olarak ifade ettikleri bu dönemde "kanun-ı kadime" dönüş için: çözüm için zamanın aydınları çeşitli teşebbüslerde bulunmuşlar, özellikle malî ve askerî konular üstüne çalışmışlardı. Ancak başvurdukları tedbirler özelde kalarak sorunların kökenine inmekten uzaktı. Üstelik Avrupa'nın içerisinde bulunduğu durum ve kalkınma hamleleri de göz ardı edilmişti. Merkezde vezirler vb. üst yöneticilerle kapıkullarının ve yine taşrada ümeranın etkinliğinin artması, bunların gelirlerini arttırmak için vergilendirme düzeninde iltizam usulünün²⁷⁶ yaygınlaşması bu gelişmelerin önemli bir boyutunu teşkil etmekteydi. Değişimin iç ve dış dinamiklerinin beraberce etkilediği bir alan olarak askerî sistem zikredebilir. Nitekim Avrupa artık daha kaliteli çelik ve barut üretebilir hâle gelmişti. Çelik zırhı dahi delebilen uzun menzilli yivli tüfek kullanan Cermen süvarisi karşısında

²⁷³ Kanunî devrinin genel bir değerlendirmesi için bkz. Feridun Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Siyaset*, Timaş Yayınları, İstanbul 2009.

²⁷⁴ Gümüş akçenin yüzde yüzden fazla değer kaybettiği bu dönemin şartları için bkz. Halil İnalçık, "Osmanlı Para ve Ekonomi Tarihine Toplu Bir Bakış", *Halil İnalçık Makaleler I*, Doğu Batı, Ankara 2005, s. 164-196.

²⁷⁵ Halil İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar II*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2014, s. 3-4.

²⁷⁶ İltizam, "özel bir şahsın devlete ait herhangi bir vergi gelirini toplamayı ekseriya müzayedeye ile tespit edilen ve bir bölümü peşin ödenmesi istenen belirli bir yıllık bedel karşılığında, güvenilir bir kefil göstermesi şartıyla üzerine almasıdır". Bu işi yapan kişiye mültezim denir. İltizamla eş anlamlı olarak deruhde, tevcih, fûruht, ihale ve taahhüd tabirleri de kullanılmıştır. İltizam sistemini bir tür özelleştirilme şeklinde nitelemek mümkündür. Devletin giderek daha fazla miktarda peşin paraya ihtiyaç duyması nedeniyle tımarların zamanla merkeze çekilerek iltizama verilmesi iltizam sisteminin yaygınlaşmasına, tımar beklentisinde olan devlet bürokrasının ise aleyhine olmuştur. Bkz. Mehmet Genç, "İltizam", *DİA*, Cilt: 22 (2000), s. 154-158.

genelde kılıç, ok, yay kullanan Osmanlı süvarisi savaşlarda başarı elde edemez hâle gelmişti. Bu gibi nedenlerle tüfekli yeniçeri sayısının arttırılmasına girişilmiştir.²⁷⁷ Böylece bir yandan Yeniçeri Ocağı güçlenirken diğer taraftan da devşirme usulüne aykırı olarak ocağa Türk soyundan gelenler de alınmaya başlanmıştır. Yani reaya kökenli paralı ve tüfekli askerî birliklerin sayıları arttırılmaya başlanmıştır. Bu gelişmelerin yanında idarî anlamdaki otorite boşluğu ve mâlî bunalımın yanı sıra 1593-1606 Osmanlı-Avusturya savaşları, 1603-1612, 1615-1618, 1623-1639 Osmanlı-İran savaşları ve 1645-1669 Girit Kuşatması gibi uzun soluklu savaşlar, XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'ni hasımları Avrupalılar karşısında güçsüz hâle getirmişti. Bu sürece paralel olarak, özellikle nüfus artışının da tesiriyle çift-bozanlık hızla artmaya başlamış, köylerini terk eden gençlerin teşkil ettiği sekban-sarıca (ateşli silah donanımlı levendlerden oluşan paralı asker birlikleri: levendler) teşekkülleri sosyal ve idarî düzeni tehdit etmeye başlamıştı.²⁷⁸

Nüfus artışı²⁷⁹ ve ekonomik kriz, Osmanlı devlet ve toplum düzeninde sosyal sıkıntıların zuhur etmesine yol açmıştır. Mustafa Akdağ, Celalî isyanlarının bu sıkıntıların doruk noktalarından biri olduğunu ileri sürmektedir. Ona göre, XVI. yüzyılın ikinci yarısından itibaren suhte adı verilen medrese talebelerinin yanı sıra levend denilen ve

²⁷⁷ İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye II*, s. 5.

²⁷⁸ 1593-1606 yıllarındaki Osmanlı-Avusturya savaşları yay, ok, mızrak, kılıç ve kalkan kullanan Osmanlı klasik askerî kuvvetlerinin; sipahî birliklerinin Avusturya'nın tüfekli askerlerine karşı etkisiz kaldığını göstermişti. Dolayısıyla tüfekli asker sayısı arttırılmalıydı. Bu amaçla ilkin yeniçerilerin sayısı arttırılmaya başlanmış, sonrasında da halktan işsiz-güçsüz delikanlılar toplanarak silahaltına alınmıştı. 1605 Seferinde bu şekilde silahaltına alınarak cepheye gönderilen gönüllüler Balkanlar'dan toplanmıştı. Ancak bu kimseler, devlet hizmetinde bulunmadıkları zamanlarda bağımsız askerî birlikler ya da silahlı çeteler hâlinde faaliyete girerek devlete, millete musallat olmaya başlamışlardı. Devletin tüfekli asker ihtiyacını reyadan karşılamaya teşebbüs etmesi işsiz köylüler için bulunmaz nimet şeklini almıştı. Ayrıntısı için bkz. Halil İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye IV*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2018, s. 25, 27, 510.

²⁷⁹ Mehmet Öz, *Kanun-ı Kadîmin Peşinde Osmanlı'da "Çözülme" ve Gelenekçi Yorumları*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010, s.49-50. Artan nüfusun toprak üzerindeki baskısı, özellikle kırsal bölgelerdeki nüfus/toprak dengesini değiştirmiş, nüfus artışı, ekilen alanlardaki artıştan daha hızlı gerçekleşmiş ve bu durum da köylülerin tarımsal işletmelerinin parçalanmasına, çiftin bütünlüğünün korunamamasına; yani toprakların parçalanmasına, bu ise, köylülerin topraksız kalmasına yol açmış ve sonuçta göçlerin başlamasına neden olmuştur. Başka faktörler de etkili olmakla beraber, tımar sisteminin bozulması ve dolayısıyla çift-bozanların artmasında en önemli sebep, toprakların parçalanmasıdır. Kırsal kesimdeki sosyal-ekonomik şartların bozulması ve ağırlaşmasından toplumun her kesimi etkilenmişse de, en fazla etkiyi kırsal kesimde toprağı azalan veya topraksız kalanlar görmüş, böylece göç hareketlerinin önemli unsurlarından biri de çift- bozanlar olmuştur. Çift-bozanlığın artmasının diğer temel sebeplerinden biri ise, XVI. yüzyılın sonlarından itibaren kendini iyice hissettiren ekonomik krizdir. Altın ve gümüş darlığı yüzünden devletin para rejiminde görülen bozulma hadisesi ile birlikte, eşya fiyatlarında yükselme görülmüştür. Bir taraftan para darlığı, diğer taraftan pahalılık, akçe değerinin küçülmesi, değeri düşük olan akçelerin ortaya çıkması gibi bir takım hususlar, devletin ekonomisini ciddi anlamda sarsmıştır. Ekonominin kötüye gidişi ile birlikte vergilerin artması ve köylünün büyük bir yoksulluk içine düşmesi, çiftçinin toprağından ayrılarak kendisine geçim kaynağı bulabilecek başka yerlere göç etmelerine sebep olmuştur. Ayrıntısı için bkz. Emine Erdoğan Özünlü ve Osman Gümüşçü, "Osmanlı İmparatorluğu'nda İç Göç Aktörleri Olarak Çift-Bozanlar", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt: 49, Sayı: 1 (Mart 2016), s. 47-49.

doğrudan doğruya köyünü terk eden delikanlılar özellikle Celâliliğin başlangıcında önemli rol oynamışlardır. Tarlalarını ve mallarını satmak mecburiyetinde kalan ve geçim derdine düşen levendlerin iş bulmak için müracaat ettikleri yerlerin başında ümeraya kapı halkı olarak yazılmak gelmekteydi. Akdağ, köylerini terk edenlerin bu dönemde sayılarının oldukça fazla olduğunu, İstanbul, Bursa ve Edirne'nin bu türden kimselerle dolup taşıdığını, işsiz ve kalabalık olan bu kimselerin ise asayişsizliğe bulaşmalarının kaçınılmaz olduğunu ileri sürer ve bu grupları da Celâli hareketini başlatan gruplar içerisine dâhil eder. Nitekim yine ona göre, Celâli bölükleri, 'levend' denilen 'çift-bozan' unsur ile resmî hüviyet sahibi kimselerin birleşmesiyle teşekkül etmiştir.²⁸⁰

Kâtip Çelebi, Celâlilerin ortaya çıkışı ile birlikte reyanın güçsüzleşerek bölgelerini terk ettiklerini, köylerden şehre kaçtıklarını ve İstanbul ve çevresinin bu gibi göç edenlerle dolu olduğunu belirtmektedir. Bu dönemde sadece Celâlilerin değil, yönetici kesimin de halka zulüm ettiği bilinmektedir. Eserini 1631 yılında hazırlayan ve IV. Murad'a rapor olarak sunan Koçi Bey, meşhur risalesinde ulûfeli kul taifesinin fazla olduğunu, kul fazla olunca masrafın çok fazlalaştığını, masrafın fazla olmasının da vergilerin, dolayısıyla bu masrafın alınmasının halka zulüm yapılmasına yol açtığını ve sonuçta devletin düzeninin bozulduğunu ileri sürmüştür. Koçi Bey, bu dönemde reâyâyâ yapılan zulmün hiçbir tarihte, ülkede ve padişah döneminde olmadığını da belirtmektedir.²⁸¹ Bu kargaşalık döneminde IV. Murad, uzun süredir devam etmekte olan yeniçerilerin nüfuzunu kırmayı 1632'de başardıktan sonra seferlere de katılarak (1635 Erivan ve 1638 Bağdat) fatih olma şansına erişmişti. Ancak IV. Murad'ın erken yaşta vefat etmesi, Köprülü Mehmed Paşa'nın sadrazamlığa getirilmesine kadar olan sürecin yeniden bir istikrarsızlık olarak ortaya çıkmasıyla neticelenmiştir.

Şehzadelerin sancağa çıkma usulünden vazgeçilmesi ve padişahların askerî seferlere bizzat katılmaktan uzak durması gibi esaslı gelişmeler devlet idaresinde saray veya haremın öne çıkmasına neden olmuştur. Kadınlar Saltanatı²⁸² olarak adlandırılan bu dönemin en

²⁸⁰ Mustafa Akdağ, *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası Celâli İsyânları*, Cem Yayınları, İstanbul 1995.

²⁸¹ Yukarıda izah edilen sebeplerin yanında devletin asker ihtiyacının da çift-bozanlığı arttırdığını söylemek yanlış olmaz. Zira İnalıcık'a göre, XVI. yüzyılın sonları ile XVII. yüzyılın başlarında köylüleri tarımdan uzaklaştıran en etkili faktör, tımarlı sipahilerin önemini ve fonksiyonlarını kaybetmeleriyle birlikte merkezî yönetimin paralı askerlere yönelmesidir. Bu dönemde tımarlı sipahilerin çağdışı kalması, ateşli silahlarla donatılmış yeni askerlere olan gereksinimi arttırmış ve reyanın da orduya girmesine izin verilmeye başlanmıştır. Bu durum çift sahibi olan ancak durumundan memnun olmayan genç köylülere cazip gelmiştir, bkz. Erdoğan Özünlü ve Gümüşçü, agm, s. 49-50. Ücretli askerlerin önem kazanması nakdî gelirlerin çoğaltılmasını gerektiriyordu. Merkezî hazinenin gelirlerinin artırılması zarureti karşısında tımar sisteminden iltizam sistemine doğru bir kayma meydana gelmişti, bkz. Öz, *age*, s. 51.

²⁸² Ahmet Refik Altınay, *Kadınlar Saltanatı*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2005.

önemli figürleri Kösem Sultan ile Hatice Turhan Sultan'dır.²⁸³ Kösem'in ölümünden sonra Turhan Sultan, 9 yaşındaki oğlu padişah IV. Mehmed'in validesi sıfatıyla devlet işlerinde son söz sahibi durumuna gelmişti. O, 1651-1656 döneminde haremağalarıyla birlikte devlet işlerini yürütmeye çalışıyordu. Bu dönemde bütçe bunalımına çare bulması için tam yetkiyle iktidara getirilen Tarhuncu Ahmed Paşa idam olunmuş, devleti kalkındırarak güç ve iktidarda bir adam olduğu düşünülen Veziriâzam Murad Paşa ise sorumsuz idaresiyle istifasını verip kaçmış, halefi Süleyman ve Boynuyaralı Mehmed Paşalar ise devletin düştüğü iflasa Harem ve askerî müdahaleleri karşısında bir çare bulamadan görevlerinden ayrılmışlardı.²⁸⁴ Osmanlı devlet idaresi bu yıllarda saray çevreleri (valide sultanlar) ile yeniçeriler arasındaki ittifak tarafından yönetilmekteydi²⁸⁵. Venedik karşısında yaşanan deniz felaketi (1656) ve pâyitahtın tehlike altına düşmesi üzerine, vâlide sultan son çare olarak Köprülü Mehmed Paşa'ya başvurmak zorunda kalmıştı.²⁸⁶ Köprülü Mehmed Paşa'nın 1656 yılında vezir-i azâmlığa atanması, hem bu makamın siyasal iktidar alanı, hem de devletin siyasal gelişim tarihi bakımından bir dönüm noktası olmuştur. Zira Mehmed Paşa'nın bu görevi, örneğine daha önce rastlanmayan şekilde bazı şartlar ileri sürerek kabul etmesi, vezir-i azâmlık makamının ve Babıâli'nin devlet içindeki etkinliğinin padişaha ve saraya karşı yükselmesini sağlamıştır.²⁸⁷

XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde, devletin bütün kurumlarında bir çözülme veya değişim yaşanmaktaydı. Bu değişime genelde siyasal ve toplumsal ilişkiler açısından

---

²⁸³ Hatice Turhan hakkındaki son bir çalışma için bkz. L. Thys-Şenocak, *Hatice Turhan Sultan*, Çev: A. Ortaç, Kitap Yayınevi, İstanbul 2009.

²⁸⁴ Bu konuda İnalçık şu ilavelerde bulunmaktadır: "Tarihin bir cilvesi olarak bu dönemde tahta çıkan sultanlar ya çocuk yaşta (I. Ahmed, IV Murad, IV. Mehmed) yahud akıl ve iradesi zayıf (I. Mustafa, I. İbrahim) yahud genç ve deneyimsiz (II. Osman) kişiliğe sahiptirler. Bu durumun sonucu olarak haremî hâkimi olan valide sultanlar ile darüssaâde ağaları gerçek otoriteyi ellerine geçirmiş bulunmaktadır. Veziriâzamlar padişahın mutlak vekili olmaktan uzak kalmışlar, sonuçta bir otorite zaafı, boşluğu ve kararsızlığı ortaya çıkmıştır. Bu koşullarda, büyük sayılara ulaşan asker ocakları, yeniçeriler ve sipahiler devletin yüksek otoritesine ortak durumuna gelme fırsatını elde etmişler, aşırı ulûfe ve bağışlarla (talepleriyle) devletin iflasına yol açmışlardır. Zaman zaman gelen ıslahatçı veziriâzamlar (Kara Mustafa, Sofu Mehmed, İbşir, Tarhuncu Ahmed paşalar) asker ocakları ve harem karşısında başarısız kalmışlardır". Bkz. İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye II*, s.3-4.

²⁸⁵ Christoph K. Neumann, "Siyasi ve Diplomatik Gelişmeler", *Türkiye Tarihi 1603-1839*, Suraiya Faroqhi (Ed.), İstanbul 2016, s. 69.

²⁸⁶ İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye II*, s. 341.

²⁸⁷ Köprülü'nün ilk icraatı Kadızâdelileri Kıbrıs'a sürmek oldu. Mehmed Paşa, askerî ve mülkî görevliler arasında bir ayıklamaya girişti. Ayrıca Celâlılere ve resmi bir sıfat taşımadan haksız yere görevde bulunanlara karşı olanca sertlikle davrandı. Mülkî ve askerî düzenlemelerdeki sertliği, malî alanda da kendini gösterdi. Aşırı giderleri sınırlandırdı, timar ve zeamet sahiplerini de bir harç karşılığında beratlarını yenilemekle yükümlü tuttu. Yapılan çalışmalarla, Köprülü Mehmed Paşa zamanında vergiler düzenli ödenmeye başlandı. Büyük servet sahiplerinden zorla ödünç para alınarak; askerlerin ücretleri ödenmeye başlandı, devlet bütçesi de hemen hemen dengeye kavuştu. Sultan IV. Murad'ın ölümünden beri gerileyen Osmanlı Devleti'ne, beş yıllık iktidarı devresinde, âdeta yeniden hayat vermiştir, Ayrıntısı için bkz. Necdet Hayta-Uğur Ünal, *Osmanlı Devleti'nde Yenileşme Hareketleri (XVII. yy. Başlarından Yıkılışına Kadar)*, Gazi Kitabevi, Ankara 2010, s. 18-19.

bakanlar, yaşanan değişimi olumsuz olarak görmek yerine, toplumda birbirleriyle rekabet eden grupların, önceki dönemlere oranla, sahne almış olmasına bağlamaktadır. Şüphesiz Osmanlı Devleti'nde 1500'lerin son çeyreğinden beri nüfus artışı yaşanmakta olup, özel mülkiyetin olmaması kırsal kesimdeki nüfus hareketliliğini tetiklemekte, enflasyon etkisini göstermekte ve batı eskisine göre daha güçlü bir düşman hâline gelmekteydi.²⁸⁸ Osmanlı Devleti, XVII. yüzyılda batıda Almanlar, doğuda ise İran ile uzun ve yorucu savaşlarla karşı karşıya kalmış²⁸⁹, XVIII. yüzyılda bu savaşlara Rusya da eklenmiştir. İkinci Viyana Muhâsarası'nın başarısızlığa uğraması ve akabinde devam eden savaş, haçlı müttefiklerinin taarruzlarına cesaret vermiş ve Türkleri ağır kayıplara uğratarak Karlofça Antlaşması'nı imzalamaya mecbur etmişti. Sadrazam Amcazade Hüseyin, Sultan II. Mustafa'ya, savaşa devam edip yeni zararlara uğramaktansa önce barış yapılması, sonra da terkedilen yerlerin geri alınmasını teklif etmesi üzerine Karlofça Antlaşması (1699) yapılmıştır.²⁹⁰ Özellikle on altı yıl süren savaşlarda asker ve kumanda heyeti bakımından uğranılan kayıplar, malî ve idarî sahalarda baş gösteren sıkıntılar ile Zenta'da ordu mevcudunun sekizde birinin kaybedilmesi gibi sebeplerden ötürü daha sonra önüne geçilemeyecek bir bozgunun çekinildiği anlaşılmaktadır.²⁹¹ Karlofça Antlaşması, Osmanlı tarihinde ilk kez savaşılacak devletler ile savaş akabinde müzakere edilerek yapılan bir anlaşma özelliğine sahiptir. Ayrıca bu anlaşma ile Osmanlı Devleti Avusturya merkezli Avrupa için gerçek bir tehdit olmaktan çıkmaya

---

²⁸⁸ XVII. yüzyılın değişen koşulları hakkında genel bir değerlendirme için bkz. Karen Barkey, *Eşkıyalar ve Devlet*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999, s. 25-56.

²⁸⁹ 1578'den sonra Güney Kafkasya'da yaşanan siyasî ve askerî gelişmelerin seyri için bkz. Sadık Müfit Bilge, *Osmanlı Çağı'nda Kafkasya 1454-1829*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2012, s. 89 ve diğerleri.

²⁹⁰ 1687 yılında cephede çıkan bir isyanla IV. Mehmed tahttan indirilip yerine II. Süleyman (1687-1691) geçirildi. Belgrad 1688'de düştü. Bozgunların devam etmesi üzerine Köprülüzâde Fazıl Mustafa Paşa sadaret makamına getirildi (1689). Belgrad geri alındı ama Fazıl Mustafa Paşa, Salankamen yenilgisinde şehit düştü (1691). II. Ahmed'in (1691-95) tahta geçişinden iki ay sonra olan bu olayı büyük toprak kayıpları ve savunma savaşları izledi. II. Mustafa saltanatının (1695-1703) ilk yıllarında durum düzelmiş gibi görünse de Sultan'ın 1697'deki Nemçe Seferi'nde Zenta Bozgunu yaşanmıştır. Bu durum, Osmanlıların barıştan başka bir çaresi olmadığı gösteriyordu. Ayrıntısı için bkz. Öz, *age*, s. 169-171.

²⁹¹ Antlaşmaya göre; Temeşvar Eyaleti ile Belgrad'ın karşısındaki Sirem kıtasının Tuna kavşağıyla Bava-Bossut kavşağı arasındaki kısmı Osmanlı Devleti'nde kalacak, Sava ve Unna nehirleri tabii hudut olacaktı. Erdel ile Macaristan'dan zapt ettiği topraklar Avusturya'ya terkedilmiştir. Mora ve Dalmaçya ile Aya-Mavri adası Venediklilere bırakılmış, Dalmaçya'da birçok toprak şeridiyle İnebahtı ve Preveze kaleleri, Venedikliler tarafından tahribi şartıyla Osmanlı Devleti'nde kalmıştır. Kamanıçe kalesi ile Podolya ve Ukrayna eyaletleri Lehistan'a verilmiştir. Avusturya, Venedik ve Lehistan devletlerinin haraç veya hediye olarak Türk hazinesine veregeldikleri bütün pişkeşler kaldırılmıştır. Bu anlaşmaya Rusya bir elçi göndererek üç yıllık bir mütareke imzalanmış, bir yıl sonra yapılan anlaşma ile Azak kalesi Rusya'ya bırakılmıştır, Ayrıntısı için bkz. Mustafa Turan, "II. Viyana Muhâsarası: Osmanlı Devleti'nde Siyasî, İdarî ve Askerî Çözüm", *OTAM*, Sayı: 9 (1998), s. 404-405.

başlamış, onun yerini Fransa almıştır. Yine bu antlaşmadan sonra Osmanlı devlet adamları diplomatik ilişkileri savaşa tercih etmeye başlayacaktır.²⁹²

XVII. yüzyılın son çeyreğinde yoğunlaşan savaşların malî yapıyı derinden etkileyen yönleri vardır. Bu savaşlar giderleri büyük ölçüde arttırmış, gelirleri ise-toprakların bir bölümü elden çıktığı için-azaltmıştı. Bütçede büyüyen açıkları kapamak üzere hazine mukataaları vaktinden önce, artan oranda peşin ödeme şartıyla ve tahvil sürelerini bir yıla, hatta daha kısa dönemlere indirerek iltizama vermeye başlanmıştı. Sıkça değişen ve verdikleri peşini faizleriyle birlikte bir an önce mükelleflerden çıkarmak isteyen mültezimler ise reâyâ üzerindeki vergi yükünü üretim kapasitesini daraltacak ölçüde ağırlaştırıyordu. Üretim kapasitesi daraldıkça vergi gelirleri düşüyordu. Gelirler azaldıkça hazinenin ihtiyacı ve talebi de artıyordu. İltizam sisteminde vergilendirme ile üretim kapasitesi arasında birbirini engelleyen bir kısır döngünün yerleşmesi Osmanlı maliyesinin XVII. yüzyılın sonlarında karşılaştığı temel paradokstu. Mâlikâne sistemi ise bu paradoksu aşmayı sağlayacak bir kurum olarak düşünülmüştü.²⁹³ XVII. yüzyıl. başlarında Doğu ve Güney Doğu Anadolu ile Suriye’de denenmiş olan bu sistem, Osmanlı-Avusturya savaşı esnasında (1695) devletin malî politikası haline gelmiştir. Sistemin gayesi, nakit darlığını gidermek önceliğinde, sık sık değişen mültezimlerin mümkün olduğu kadar fazla kâr sağlamak uğruna tahrip ettiği vergi kaynağını ihya ve idame etmek üzere bir mültezimin yaşadığı müddetçe (kayd-ı hayat) tasarrufuna bağlamaktı.²⁹⁴ Bu sistem sayesinde, mesela mültezimlerden alınan ve “muaccele” adı verilen peşin para ile askerî harcamaların finanse edilmesi mümkün olmuştur.²⁹⁵

XVIII. yüzyılın ilk yarısı ise Osmanlı Devleti’nin dış ilişkileri açısından nispeten huzurlu bir döneme karşılık gelmektedir. XVIII. yüzyılın ilk yarısındaki savaşlar, ciddi sayılabilecek bir yenilgi göstermez. Hatta çoğunluğu başarıyla sonuçlanmıştır. Devlet, bu dönemde 16 yıl süren uzun ve yorucu bir savaşın (1683-1699) sonucunda uğradığı toprak kayıplarından bir kısmını geri almayı başarabilmiştir.²⁹⁶ Buna rağmen 1718’de Osmanlı, Venedik ve Avusturya ile Pasarofça Antlaşması imzalamak zorunda kalmıştır. Osmanlı

²⁹² Alaaddin Yalçınkaya, “Osmanlı Devleti’nin Batı Politikası-Zitvatorok’tan Küçük Kaynarca’ya”, *Türk Dış Politikası*, M. Bıyıklı (Ed.) Cilt: II, İstanbul 2010, s. 47.

²⁹³ Mehmet Genç, “Mâlikâne”, *DİA*, Cilt: 27 (2003), s.516. Ayrıntısı için bkz. Mehmet Genç, *Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Yayınları, İstanbul 2000, s. 101-155.

²⁹⁴ Genç, *age*, s. 107. Bu sistemde mukâtaalar açık arttırma yoluyla satışa çıkarılır, en yüksek fiyatı verene satılırdı. Satışa başlama fiyatı ise mültezime getireceği düşünülen kârın 2-10 katı arasında bir rakama tekabül ederdi. Bkz. Genç, *age*, s. 106.

²⁹⁵ Erol Özvar, *Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2003, s. 91-92.

²⁹⁶ Buna karşılık, yüzyılın ikinci yarısında yer alan savaşlarda kaydedilen yenilgi, açık ve kesin olmuştur. Bu iki döneme ait savaşın, ekonomideki benzer şekilde birbirinden kesin çizgilerle ayrılmıştır. Zira yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı ekonomisinde daralma veya durağanlaşma başlamıştır. Bkz. Genç, *age*, s. 213.

Devleti bu antlaşma neticesinde uğradığı toprak kayıpları ile Orta Avrupa'dan çekilmekle kalmamış, Avrupa için artık güçlü bir devlet olmaktan çıkmaya başlamıştır.²⁹⁷ Bu tarihten sonra kaybedilen toprakların, bilhassa Prut Savaşında (1711) elde edilen başarıya istinaden geri alınması bir hedef olarak belirlenmiş olsa da, Osmanlı devlet adamlarının yoğun askerî seferlere kalkışmak yerine mümkün mertebe diplomasiyi kullanarak rakipleriyle barış içerisinde kalmaya çalıştığı, dış ilişkilerde bir yumuşama dönemine girdiği görülmektedir. Bu münasebetle Karlofça Antlaşması'nda Osmanlı Devleti adına murahhas olarak Avrupalı mevkidaşlarıyla başarılı bir mücadele veren Reisülküttab Mehmed Râmi Efendi'nin Karlofça'dan hemen sonra Sadrazamlığa getirilmesi, bürokrasideki zihinsel dönüşüme işaret etmektedir. Anlaşılan Batı'dan üstün olduğu düşüncesinden kendini kurtaran Osmanlı, Batı'nın kullandığı araç ve kurumları referans alarak bünyesini geliştirmeye başlamıştır.²⁹⁸ Devlet adamları artık devletin istikbali için yeni ve kalıcı tedbirler almak mecburiyetinde idiler. Lâle Devri'ni (1718-1730) bu açıdan değerlendirmek gerekmektedir.

Lale Devri, III. Ahmet'in 1718-1730 tarihleri arasındaki saltanatı ve Nevşehirli Damat İbrahim Paşa'nın sadareti arasındaki geçen dönemin adıdır. Osmanlı tarihinde Avrupa tarzında ilk yenileşme hareketleri Lale Devri'nde gerçekleştirilmiştir. Bu dönemde Osmanlı Devleti askerî, idarî ve ekonomik sistemin düzeltilmesi hususunda gayret göstermiş ve Batı'yı takip edebilmek için Avrupa'ya elçiler göndermiştir.²⁹⁹ Osmanlı, bilhassa Fransa'yı taklit ederek askerî ıslahatların yanında imar, ilim, fikir ve sanat alanlarında da yenilikler yapmıştır. Lale Devri, bir kültür ve zihniyet devrimi³⁰⁰ olarak görülmekle birlikte, bu devirde bir taraftan yeniliklerin yapıldığı, diğer taraftan ise eğlence, israf ve lüksün; bir zevk u sefa, bir gevşeme ve sefahatın, bir iyi yaşam hevesinin hâkim olduğu devir hâlini almıştır. İstanbul'da zevk, eğlence ve şatafat hüküm sürerken; halk ise 1723'te başlayıp 1746'da sona eren İran seferlerinden kaynaklı yeni vergilerin konmasıyla perişan hâle düşmüştür. Bu süreçte taşrada iktisadî ve sosyal sıkıntılar artış göstermiş, bu ise ahalinin devlet idarecilerine karşı genel bir hoşnutsuzluğuna sebep olmuştu. Yüksek makamlara genelde sadrazam ve şeyhülislamın yakınları veya akrabalarının getirilmesi ise başka bir hoşnutsuzluk kaynağı idi.³⁰¹

²⁹⁷ Abdülkadir Özcan, "Pasarofça Antlaşması", *DİA*, Cilt: 34 (2007), s. 180.

²⁹⁸ Yalçınkaya, agm, s. 46.

²⁹⁹ H. Mustafa Eravcı-İlker Kiremit, "Lale Dönemi ve Patrona Halil İsyanı Üzerine Yeni Değerlendirmeler", *Tarih Okulu*, Sayı: VIII (2010), s. 80-83.

³⁰⁰ İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye IV*, s. 6.

³⁰¹ Münir Aktepe, "III. Ahmed", *DİA*, Cilt: 2 (1989), s. 36.

Lale Devri'nin sona ermesinde Sadrazam Damat İbrahim Paşa'nın devlet katında elde ettiği parlak pozisyonunun rakiplerince kıskanılmasının yanında³⁰², İran ile olan savaşlarda beklenen başarıların elde edilememesinin de büyük etkisi vardır. İran Şahı Nadir'in elde ettiği başarılarla karşın III. Ahmed'in yeni bir sefere taraftar olmamasının yanı sıra Sadrazam İbrahim Paşa'nın da sefer işini ağırdan alması Patrona İsyanı'nın patlak vermesinin sebeplerindendir. Zira 1729'da III. Ahmed'in başında bulunacağı bir ordunun İran üzerine yürütmesine karar verilmiş, ancak padişah son anda sefere gitmekten vazgeçmişti. Tebriz Kalesi'nin İran'a terkedildiği haberinin alınması ise isyancılara aradıkları fırsatı vermişti. İsyanı idare eden Patrona Halil idi (29 Eylül 1730). Bu isyana, bir süredir ittifak hâlinde olan İstanbul'daki yeniçeriler ile esnafın destek olması Halil'in işini kolaylaştırmıştı. Esnaf geçim sıkıntısı nedeniyle çoktandır isyan hâlinde idi. Patrona isyanı sonucunda pek çok devlet adamı idam edilmişti. III. Ahmed tahtını bırakmak zorunda kalmış, yerine ise II. Mustafa'nın oğlu I. Mahmud getirilmişti.³⁰³ Lale Devri'nden sonra tahta geçen I. Mahmud, amcası III. Ahmed'in başlattığı yeniliklerden, bilhassa askerî alanlardaki ıslahatlara yenilerini ekleyerek Osmanlı ordusunu ıslah etmeye gayret göstermiştir.³⁰⁴

XVIII. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı ekonomisinin istikrarlı olduğu söylenebilir. Zira 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'na kadar olan süreçte sanayi ve ticaret alanlarındaki bütün sektörlerde bir genişlemeden bahsetmek mümkündür. Nitekim İstanbul, Tokat, Halep, Bursa, Edirne ve Selânik gibi merkezlerde endüstri imalâtı artmıştır. Özellikle dokuma sanayisinde üretim artışı belirgin bir şekilde görülmektedir. Bunun yanında devletin başlıca demir üretim merkezlerinin başında gelen Sofya-Samakov bölgesinde 1720'ye doğru 80 kadar demir fırını faaliyet sürdürmektedir. Gelişmeler sadece sınaî imalâtle sınırlı kalmamıştır. Ziraî üretim ve ihracatta da hissedilebilir bir artış söz konusudur. Bunların yanında boya, basma, yelken bezi, tütün, çini ve şişe imalâtı sahasında fizikî kapitali devletçe sağlanmış birçok işletme tesis

³⁰² Ahmet Refik Altınay, *Lâle Devri (1718-1730)*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2010, s. 82.

³⁰³ Aktepe, agm, s. 37.

³⁰⁴ Yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti hem siyasî ve hem de iktisadî anlamda birçok sıkıntı ile karşılaşmıştır. Bilhassa Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya karşı kaybettiği savaşın akabinde imzalanan 1774 tarihli Küçük Kaynarca Antlaşması şartları en ağır antlaşmadır. Rusya bu antlaşmayla Osmanlı Devleti'nden büyük tavizler koparmıştır. Bu antlaşmayla Rus tüccarlara ilk kez Karadeniz ve Akdeniz'de kendi gemileriyle ticaret yapma hakkı verilmiş, Rus tüccarlara her türlü mallarını, Avrupalı tüccar gibi, Osmanlı topraklarında satabilme hakkı verilmişti. Bkz. Serhat Kuzucu, "Rusya Ahidname Defterine Göre XVIII. Yüzyılda Osmanlı-Rus Ticari İlişkilerinin Seyri", *TAD*, Sayı: 59 (2016), s. 68. Altı yıl süren savaşlar devlet otoritesini zedelemiş ve ülkenin değişik yerlerinde isyanlar çıkmasına neden olmuştur. Halk, bu süre zarfında ekonomik ve sosyal yönden büyük sıkıntılar içerisinde düşmüştür. Devlet otoritesinin zayıflamasıyla ayân ve eşrafın halk üzerindeki etkisi de artmaya başlamıştır. Bkz. Osman Köse, "XVIII. Yüzyıl Osmanlı-Rus Münasebetleri", *Osmanlı Ansiklopedisi*, C: 1 (1999-2014), s. 545.

edilmiştir.³⁰⁵ Osmanlı-İran savaşlarında gerek zahire ve gerekse asker sevkinde görev alan veya bir sebeple devlete hizmet eden kimselere, işlerini tamamlamalarının akabinde ücretlerinin devlet tarafından zaman geçirmeden ve eksiksiz olarak ödenmesi söz konusudur³⁰⁶. Tüm bu verilere göre tez konumuzun dönemi olan 1740'lı yılların, ayân ve eşrafın; ağa ve beylerin taşrada tesis etmiş olduğu düzen dışarıda bırakılırsa, hem siyâsî ve hem de iktisadî açıdan, bilhassa aynı yüzyılın ikinci yarısı ile XVII. yüzyılın sonlarına kıyasla, istikrarlı olduğu söylenebilir.

Neticede, XVI. yüzyıldan XVIII. yüzyıla kadar geçen süreçte devlet sisteminde ortaya çıkan ve ağa ve beylerin önünü açmaya yardımcı olan değişimleri kısaca şu şekilde özetlemek mümkündür. Osmanlı devleti, devşirme kökenli eğitilmiş kullara dayalı güçlü bir idarî örgüt ile yerel güç odaklarının etkilerini sınırlayarak uzun süre merkezî devlet olma vasfını devam ettirebilmiş olmakla birlikte, XVIII. yüzyıl örneğinde olduğu gibi bazı dönemlerde taşra idaresi ağırlıklı olarak mahallî unsurların denetimine girmiştir. Vergi toplama, tarımsal üretimi devam ettirme ve güvenliği sağlama başta olmak üzere taşrada kamu hizmetlerini yürüten unsurlardan olan tımar sistemi, şehir ve kasaba ileri gelenleri olan ayân ve eşrafı gölgede bırakmıştı. Ancak, sistemin XVI. yüzyıl sonlarına doğru fonksiyonunu kaybederek çözülmeye başlaması birçok gelişmeye yol açarken, ayân ve eşrafın devlet ile toplum arasındaki örgütlenme içerisinde yer edinmelerine de imkân vermiştir. Devlet, özellikle XVII. yüzyılın başlarından itibaren iç ve dış gelişmelerden kaynaklanan yeni şartlara intibak etmek maksadıyla çeşitli uygulamalara girişmiştir. Asker kaçaklarının artışı³⁰⁷ ve taşradaki askerî teşekküllerin savaflara katılmaya uzak durmalarına³⁰⁸ önlem olarak asker ihtiyacının sekban adı altında Anadolu halkından toplanmasına hız verilmesi ve her türden gelir kaleminin sıklıkla iltizam sistemiyle işletilmeye başlanması bu uygulamalar arasında öne çıkanlardır. Ancak, benzer girişimler yerel unsurlara önceki dönemlere oranla daha fazla ihtiyaç duyulmasıyla sonuçlanmıştır. 1683 Viyana bozgunu ve sonrasında yaşanan askerî

³⁰⁵ XVIII. yüzyılın başlarına kadar, hububat ihracı prensip olarak yasaklanır ve sadece arızî olarak izin verilirken, bu tarihlerden itibaren ihracat serbestisi süreklilik kazanır ve yasaklar geçici ve arızî olmaya başlar. Daha önce ihracı zaman zaman yasaklanan pamuk, iplik, yün, deri gibi malların ihracı, resm-i mirî adı ile ek ihracat vergileri konarak serbest bırakılır. Bu malların ihracat miktarında önemli bir genişleme olduğu, yeni konan ihraç resimlerinin hâsılatında kaydedilen belirgin artışlardan anlaşılmaktadır. Bkz. Genç, *age*, s. 214-215.

³⁰⁶ Ayrıntısı için bkz. Gül Çiçek, *1899 Numaralı (H. 1146-1149 / M.1733-1737) Trabzon Kadı Sicili'nin Çevrimyazısı ve Değerlendirilmesi*, Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2017.

³⁰⁷ Sipahilerin savaflara gitmemeleri ile ilgili örnekler için bkz. Akdağ, *age*, s. 312.

³⁰⁸ İdarecilerin, XVII. yüzyılın başlarında İran savaşlarına katılmak yerine kanuna mugayir hareketlere girişmeleri ile ilgili örnekler için bkz. Feridun Emecen, "Mitler ve Gerçekler Arasında: Giresun'da Seyyid Vakkas Efsanesi ve Giresunlu Seyyid Mehmed Paşa", *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, Sayı 5 (2008), s. 88.

başarısızlıklar siyasî ve toplumsal yapıyı zedelerken, devletin vergi ve asker toplamada sıkıntı yaşamasına da yol açmıştır. Savaşa katılmakla görevli olanlar da kendilerine emir verilmesine rağmen savaşa katılmakta isteksiz davranmıştır. Vergi toplama meselesinin yanı sıra eşkıyalık hareketlerini de önleyemeyen devlet, taşradaki ayân ve eşraf ile işbirliği yapmak mecburiyetinde kalmıştır. Vergi toplama işinde iltizam ve emanet uygulamalarının geri plana itilerek 1695 yılında malikâne sistemine geçilmesi ise taşra örgütlenmesinde köklü bir değişime neden olmuştur. Malikâne sahipleri çoğunlukla İstanbul'da yaşayan üst düzey devlet memurları (askerîler) olduklarından, malikâne adı altında ihale ile aldıkları devlet gelirlerinin idaresini/vergilendirmesini kendi namlarına mahallin ileri gelenlerine yeniden ihale ile vermeleri, taşradaki mahallî unsurların zenginleşmesine, güç, itibar ve statü sahibi olmalarına esaslı bir sebep teşkil etmiştir. Merkezî hükümet mahallî unsurları dışlayacak güçte olmadığından, yerel güçlerin devlet sistemine katılımları hızlanmıştır. Osmanlı taşra yerleşimlerinin idaresi ayân ve eşrafın; ağa ve beylerin eline geçmekle beraber bu değişim sürecinde kırsaldaki ahalinin güvenlik şartlarının iyileştiğini söylemek, tez konumuz olan ve ileride değerlendirilmesi yapılacak olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde yer alan hükümler de göz önüne alındığında, mümkün görünmemektedir.

2. 2. Osmanlı Bürokratik Geleneğinde Ahkâm Defterleri ve 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri

Orta Doğu devlet ve hükümet sisteminin temel prensibi adalet kavramına dayanmaktadır. Bu adalet kavramı, halkın şikâyetlerini doğrudan doğruya hükümdara sunabilmesi ve onun emri ile haksızlıkların giderilmesi şeklinde uygulama alanı bulmaktaydı.³⁰⁹ Burada, hükümdarın bütün otoriteler, kanun ve nizamlar üstünde olan mutlak otoritesi, bir haksızlığı bertaraf etmek için en son tedbir olarak ortaya çıkmıştır. Zira Orta-Doğu devletinde eskiden beri mutlak otorite ile adâlet arasında bağlılık bir temel prensip olarak kabul edilmiştir. Devlet, hükümdarın kuvvet ve kudretinden ve devletin gayesi de bu kudreti artırmaktan ibarettir. Fakat halkın huzursuzluğu ve hoşnutsuzluğu ile fakirliği bu gayeyi tehlikeye düşüren bir husustur. Bu devlet anlayışına göre bu durumdan ancak Pâdişah'ın "âdil" olmasıyla, yani halkın üzerinden zulmü gidermek, kuvvetlinin zayıfı ezmesine meydan vermemek, tebaanın can ve malını emniyette bulundurmakla kaçınmak

³⁰⁹ Halil İncılık, "Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hâl ve Arz-ı Mahzar'lar", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, 7-8 (1988), s. 33.

mümkündür.³¹⁰ Bu noktada Osmanlı Devlet yönetim sisteminin ayrılmaz ve en önemli parçalarından biri olan; yasama, yürütme ve yargı işlerinde padişahın sonra yetkili organ olan Dîvân-ı Hümayûn³¹¹ müessesesi önemli rol oynamaktaydı. Çünkü Dîvân-ı Hümayûn'un temel görevi tarafına ulaşan şikâyet veya talepleri görüşerek çözüme kavuşturmak ve haksızlıkların giderilmesidir. Zira Osmanlı hükümdarları, divanda başkanlık vazifesinden çekildikten sonra da, davaları “Kasr-i Adâlet” veya “Adâlet Köşkü” denilen bir yerde, divana açılan pencere arkasından dinlemeyi en mühim vazifeleri arasında saymışlardır. Hükümdarın, tebaanın doğrudan doğruya şikâyetlerini dinlemekten uzak kalması daima kötülenmiştir.³¹² Dîvân-ı Hümayûn'a yapılan başvurular, Sultan daima divanda hazır bulunduğu inancı ile Sultan'a yapılmış başvurular sayılırdı. Padişahın doğrudan doğruya halktan şikâyet topladığı da olurdu. Hükümdar; Cuma namazında, ava çıkarken, sefere giderken veya seferden gelirken halkın dilekçelerini kabul ederdi. Hükümdar, halkın şikâyetlerini almak için bu gibi fırsatları ne kadar çok tekrarlırsa, o derece âdil sayılırdı.³¹³

Divan, hangi din ve millete mensup olursa olsun ve hangi sınıf ve tabakada bulunursa bulunsun, kadın erkek herkese açıktı.³¹⁴ Divan, şikâyet için hem son merci hem de ilk merci olabilirdi. Yani hiçbir alt mercie başvurmadan doğrudan Divan'a başvuru hakkı her zaman mevcuttu.³¹⁵ Dîvân-ı Hümayûn huzuruna doğrudan çıkılabileceği gibi, yakınma dilekçesi (arzuhal) verme yoluyla da şikâyet gerçekleştirilirdi.³¹⁶ Divan'a şikâyetler şahsen³¹⁷, kadı veya naibin mektubu ile³¹⁸, arz-ı hâl ile³¹⁹ veya bir bölge ahalisinin birlikte yaptığı şikâyetler³²⁰ şeklinde yapılmaktaydı. Bütün bir kaza halkını temsil eden ileri gelenler doğrudan doğruya kadıya gidip onun vasıtası ile arzuhalde bulunabilirlerdi. Buna arz-ı mahzar da denmekteydi.³²¹ Veya bir kazada halkın belli bir kesiti, tüccar veya esnaftan bir grup

³¹⁰ Halil İncılık, “Osmanlı Hukuk Sisteminde Adâletin Üstünlüğü”, Halil İncılık Adâlet Kitabı, Ed: Bülent Selim Aslantaş, Yeditepe Yayınları, s. 155.

³¹¹ Ahmet Mumcu, “Divan-ı Hümayun”, *DİA*, C: 9 (1994), s. 430.

³¹² İncılık, agm, s. 158.

³¹³ İncılık, agm, s. 34.

³¹⁴ Yusuf Halaçoğlu, *XVI-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014, s. 11.

³¹⁵ Murat Tuğluca, *Osmanlı Devleti'nde Şikâyet Mekanizması*, Atatürk Kültür ve Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016, s. 35.

³¹⁶ Ahmet Mumcu, *Divan-ı Hümayun*, Phoenix Yayınevi, Ankara 2007, s. 79.

³¹⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 136/1, s. 136/3, s. 144/3.

³¹⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 182/4, 184/1.

³¹⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 187/4, 190/2.

³²⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 139/6, s. 122/2, 142/4.

³²¹ Mahzar: Sözlükte “hazır bulunulan yer, huzur” anlamına gelen mahzar (mahdar) kelimesi, fıkıh literatüründe “taraf ve şahitlerinin hâkim huzurunda dava ile ilgili olarak sundukları bilgi ve delillerin, ikrar, yemin veya inkârın kaydedildiği belge ve defter” mânasında kullanılmıştır. Bkz. Mehmet İpşirli, “MAHZAR”, *DİA*, C: 27 (2003), s. 399.

başvurabilirlerdi. Askerî sınıftan bir grup, toptan veya bir kişinin arz sunarak şikâyetçi olabileceği gibi kadı da doğrudan doğruya şikâyet için mektup veya arz gönderebilirdi.³²² Divan'da şikâyetlere beş şekilde cevap verilmiştir: a) mürafaa için Divana çağırma, b) merkezde bulunan defter serilerinde yapılan incelemeler veya şikâyetçinin elinde bulunan belgeler doğrultusunda karar verme, c) mahalline havale etme, d) mahallinde çözülmek üzere merkezden mübaşir gönderme, e) istinaf.³²³ İstinaf adli yargı davalarını ilgilendiren mevzularda kadı mahkemesince alınan kararların hukuka uygun olmadığı durumlarda davanın yeniden görülmesi için aynı kadıya davanın istinafen yeniden görülmesi için hüküm gönderilmesidir.³²⁴

Divan'da görüşülen idarî örfî işleri vezir-i azam, arazi işlerini nişancı, şer'i ve hukukî işleri kazasker malî işleri ise defterdar görüyordu.³²⁵ Görüşülen bu konular sonunda çıkan kararlar hukukî bir çerçeveye sahip olup, ilerde tekrar aynı mesele zuhur ederse, bunlara yeniden bakılıp ilgili kaydı bulmak kalemiye için önemli bir ameliyeyi oluşturuyordu. Bürokratik işlemler açısından eski kayıtlara dönmek icap ettiğinde bunların çabucak bulunması için bir takım usullere başvurulması tabii bir uygulama idi. Divan'da ilgili kâtip gurubu XVI. asır sonlarına kadar fazla ihtisaslaşmış bir yapı göstermemekle birlikte, bilhassa aynı yüzyılın ikinci yarısına doğru kendi bürolarındaki defter ve evrakı muhafazaya ve bunları kullanma metodları geliştirmeye özel bir önem vermiş olmalıdır.³²⁶

Dîvân-ı Hümâyûn'dan çıkan defterler serisinin en önemlileri arasında Mühimme Defterleri gösterilebilir. Padişahın onayı alındıktan sonra düzenlenen ferman suretlerinin kaydedildiği defterler olarak tanımlanan mühimme defterleri genel olarak Osmanlı Devleti'nin en yüksek kazai ve idarî organı olan Dîvân-ı Hümâyûn'da alınan kararların suretlerinin kaydedildiği defterler yahut bunun ilk sırasında olan defter³²⁷ şeklinde de tarif edilebilir. Her ne kadar bu tabir XVII. yüzyılda genelleşmiş olsa da daha önce divan kayıtlarının yer aldığı defterlere mîrî ahkâm defterleri veya ahkâm-ı mîrî denmekteydi.³²⁸ Daha sonra "Mühimme" adı yerleşmeye başlamış ve şikâyet defterleriyle birlikte farklı muhtevalı iki seri meydana gelmiştir. Osmanlı Arşivi'nde ilk örneklerine II. Bayezid döneminde rastlanan Divan Ahkâm

³²² İnalçık, agm, s. 35.

³²³ Tuğluca, age, s. 36.

³²⁴ Tuğluca, age, s. 38.

³²⁵ İ. Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, Türk Tarih Basımevi, Ankara 1988, s. 2.

³²⁶ Feridun M. Emecen, *Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum*, Timaş Yayınları, İstanbul 2011, s. 123.

³²⁷ Emecen, age, s. 114.

³²⁸ Mübahat S. Kütükoğlu, "Mühimme Defteri", *DİA*, C: 31 (2006), s. 520.

Defterleri bir bakıma daha sonrakilerin prototipini oluşturmuştur. Klasik şekillerini kazanışları ve defter formundaki yenilik ise 1540'lı yıllarda başlamıştır denilebilir. Bu anlamda klasik “Mühimme” şeklinin ilk örneğini 1544-1545 tarihli defterde görmek mümkündür.³²⁹ 1649 yılında ise arazi, sınır, su, miras, yaylak ve kışlak ihtilafları, alacak verecek gibi her türlü şahsi davalar, mülkî ve askerî amir ve memurlardan gelen şikâyetlerle alakalı çıkan fermanlar mühimme defterlerinden ayrılarak “şikâyet” adıyla tutulan yeni bir deftere kaydedilmeye başlandı.³³⁰ Şikâyet Defterleri'nde bulunan hükümler dilekçeler üzerine yazılı emirlerden oluşmakta iken, mühimme defterlerinde Sultan'ın emirleri önceden dilekçe yazılmadan çıkarılmıştır.³³¹

XVIII. yüzyılda Osmanlı Devlet otoritesinin zayıflamasına bağlı olarak şikâyetlerin artması nispetinde, Dîvân-ı Hümâyûn'daki iş yükünü artırmıştır. Bu iş yükünü hafifletmek halkın şikâyetlerini çözmek dolayısıyla devlet otoritesini yeniden tesis etmek amacıyla 1742 tarihinde Reîsu'l-küttap Ragıp Efendi mahallî sistemin getirilmesini uygun görmüştür.³³² 1839 yılına kadar gelen ahkâm defterleri Anadolu, Sivas, Trabzon, Diyarbakır, Şam, Adana, Karaman, Halep, Erzurum, Maraş, Rakka, Rumeli, Özi, Silistre, İstanbul, Bosna ve Mora'ya aittir.³³³ Bazı ahkâm defterleri ise yabancı ülkeler ile olan ilişkilere dair bilgilere hâvîdirler. Meselâ 1 numaralı Mora Ahkâm Defteri Fransa ile alakalı Ecnebi Defteri iken 2 numaralı Mora Ahkâm Defteri ise İngiltere ile alakalı bir Ecnebi defteridir.³³⁴

Ahkâm, “hükm” kelimesinin çoğulu olup, padişah buyruğu anlamına da gelmektedir. Osmanlılar'da hükümler bizzat padişah tarafından ısdar edilmez, padişahın yetki verdiği makam veya bu makama bağlı daireler, onun adına hüküm verebilirlerdi. Bu bakımdan hükümler Sadaret makamından veya Defterdarlık'tan çıkardı. Sadaret Makamı'ndan çıkan hükümler daha ziyade ferman adını taşıyıp suretlerinin toplandığı deftere “mühimme” adı verilirken, defterdarlıktan çıkan ahkâmın toplandığı deftere ise “ahkâm-ı mâliye” denilirdi.³³⁵

Ahkâm Defterlerinin başında genelde tanıtıcı bir başlık yer alır ve eyaletin idarecileri, defterin tutulmaya başlandığı tarih hakkında bilgiler de bu kısımda bulunur. Ahkâm

³²⁹ Emecen, *age*, s. 122

³³⁰ Necati Aktaş, “Atik Şikâyet Defteri”, *DİA*, C:4 (1991), s. 68.

³³¹ Nahide Şimşir, “Ahkâm Defterlerinin Tarihi Kıymeti ve 107 No'lu Anadolu Ahkâm Defterleri'ndeki İzmir ile İlgili Hükümler”, *Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Tarih İncelemeleri Dergisi*, C: 9 Sayı 1 (1994), s. 358.

³³² Ramazan Günay, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişimi, Seyri, Muhtevası ve Önemi”, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 17 (2013), s. 16.

³³³ Halil Salihlioğlu, “Ahkâm Defteri”, *DİA*, C: 1 (1998), 551.

³³⁴ Şimşir, *agm*, s. 360.

³³⁵ Salihlioğlu, *agm*, s. 551.

Defterlerinde yer alan hükümler üç kısımda değerlendirilebilir: Birinci kısımda hükmün muhatabı olan Şer'i ya da Örfî yetkiliye ayrı ayrı veya ikisine birden hitap yer almaktadır. İkinci kısımda, hükmün verilmesine neden olan şikâyet konusu açıklanmakta iken üçüncü kısımda meseleye getirilen çözüm yer almaktadır.³³⁶ Hükmün sonunda “şer’le görülmek için yazılmıştır”³³⁷ “mahallinde şer’le görülmek babında”³³⁸, “kânûn üzere amel olunmak için yazılmıştır”³³⁹, “defter-i hâkânî mücebince amel olunmak için yazılmıştır”³⁴⁰ gibi ifadeler yer almaktadır. Hükmün sonunda ise tarih yer almaktadır.³⁴¹

Doğrudan doğruya halkın şikâyetlerine getirilen çözümler doğrultusunda hazırlanan Ahkâm Defterleri hangi bölge ile ilgili ise o bölgenin iktidar ilişkilerini, ticarî yapısını toprak sistemini, vakıf sistemini ve bölgenin sosyal yapısını bütün olarak yansıtması ve bu defterlerin varlığıyla Osmanlı Devleti’nin hukuk devleti olma özelliğini yansıtması açısından son derece önemlidir. Ayrıca Ahkâm Defterleri, devletin en ücra köşelerde devlet ve adalet sisteminin nasıl işlediğini tespit etme imkânı da vermektedir. Yangın ve çeşitli sebeplerle korunamadığı için günümüze kadar ulaşamayan Şer’iyye Sicillerinin yerini alarak Şer’iyye Sicilleri olmayan yöreler için, Ahkâm Defterleri önemli bir boşluğu dolduracak nitelikte olması nedeniyle de önemlidir.³⁴² Ayrıca Ahkâm Defterlerinden XVIII. yüzyıldaki toprak³⁴³, halk ile yöneticiler arasındaki anlaşmazlıklar³⁴⁴, vergilerin tahsilinde çıkan anlaşmazlıklar³⁴⁵, tımarlı sipahilerin birbirleri arasında çıkan anlaşmazlıklar³⁴⁶, alacak-verecek ile ilgili anlaşmazlıklar³⁴⁷, vakıf ve zaviyeler ile ilgili anlaşmazlıklar³⁴⁸ ve asayiş ile ilgili gelişmeler³⁴⁹ hakkında bilgilere ulaşmak ve bu sorunların çözüm yollarıyla ilgili fikir edinmek mümkündür.

---

³³⁶ Filiz Tapan, *2 Numaralı Ahkâm Defterlerinde Yer Alan Kütahya Sancağı ile İlgili Hükümlerin Analizi*, Gazi Üniversitesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2010, s. 10.

³³⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 122/5, s. 125/1.

³³⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 122/2, 136/1.

³³⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 137/3, s. 138/5.

³⁴⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 137/1, s. 139/3.

³⁴¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 153/1, s. 163/2.

³⁴² Şimşir, agm, s. 363.

³⁴³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 126/2, 160/1, 159/4, 180/1, 148/4.

³⁴⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 123/2, 153/1, 156/6.

³⁴⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 125/3, 125/5, 127/2, 165/2, 166/1, .

³⁴⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 132/4, 135/2, 142/5, 148/2.

³⁴⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 124/2, 133/5, 161/4.

³⁴⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 134/3, 136/2, 163/5.

³⁴⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1*, s. 164/4, 167/1, 175/2, 179/5.

2. 3. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nin Tanıtımı

1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nde A. {DVS. AHK.KR.d} ile kayıtlı olup, defterin ebadı 48×18 cm'dir. Defterin dışı karton kapak ile kaplı olup, ebru ve çiçek motifleri ile süslüdür. Kapağında “Karaman Ahkâm Defteri min Evâ'î'l-i Cemâziye'l-âhir sene 1155 (3-12 Ağustos 1742) ilâ Evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1158 (5-14 Aralık 1745)” ibaresi bulunmaktadır. Defter sayfa usulü tutulmuş olup, 298 sayfadan oluşmaktadır. 297-298 sayfaları boştur. Konumuz olan s. 122-197 arasındaki hükümlerin tarihleri ise evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743) ile evâsıt-ı Şa'bân sene 1156 (30 Eylül-9 Ekim 1743) tarihleri arasını kapsamaktadır.

159/5³⁵⁰ deki hükmün kaydı terkîn olunmuştur. 140/1' deki hüküm mahalline nakil olunması için ve 141/1' deki hükmün ise mahallinde kayıt olunduğuna dair der-kenâr ibaresi düşülmüştür. Defterin giriş sayfasında; “Bi-ismihî ta'âlâ hâzihi kuyûd- ı ahkâmü'ş-şikâyât fi zamâni sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Hazreti Ali Paşa yesserallâhu mâ-yeşa ve fi âbân-i Hazreti Mehmed Ragıb Efendi Reîsu'l-küttâb nâle mâ yetemennahû” ibaresi bulunmaktadır.

2. 4. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defterindeki Hükümlerin Konularına Göre Tasnifi ve Değerlendirmesi

Bu kısımda 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki hükümler konularına göre tasnif edilmiş, tablo ve grafikler ile somut hale getirilmiş, sonrasında ise kısa bir değerlendirmeye tabii tutulmuştur.

Tablo I: Hükümlerin Konularına Göre Tasnifi

Belge Adı	Belge Numarası	Belge Sayısı
Vergi	122/2, 122/6, 123/1, 123/2, 123/5, 124/1, 125/2, 125/3, 125/5, 126/1, 127/2, 129/2, 129/5, 130/3, 131/1, 131/2, 131/3, 131/4, 132/2, 132/4, 133/2, 133/4, 134/2, 134/5, 135/2, 135/3, 137/1, 137/3, 139/1, 139/2, 139/4, 139/6, 140/1, 140/3, 142/4, 142/5, 143/3, 143/4, 144/4, 146/1, 146/2, 146/4, 147/1, 147/2, 147/3, 148/2, 148/3, 149/2, 150/1, 150/2, 150/5, 151/2, 151/3, 152/2, 152/5, 153/1, 153/2, 153/4, 154/2, 154/4, 154/5, 155/3, 156/1, 156/2, 156/4, 156/5, 156/6, 157/3, 158/2, 158/4, 160/3, 161/2, 161/3, 163/2, 163/3, 164/1, 164/2, 164/6, 165/2, 165/3,	132

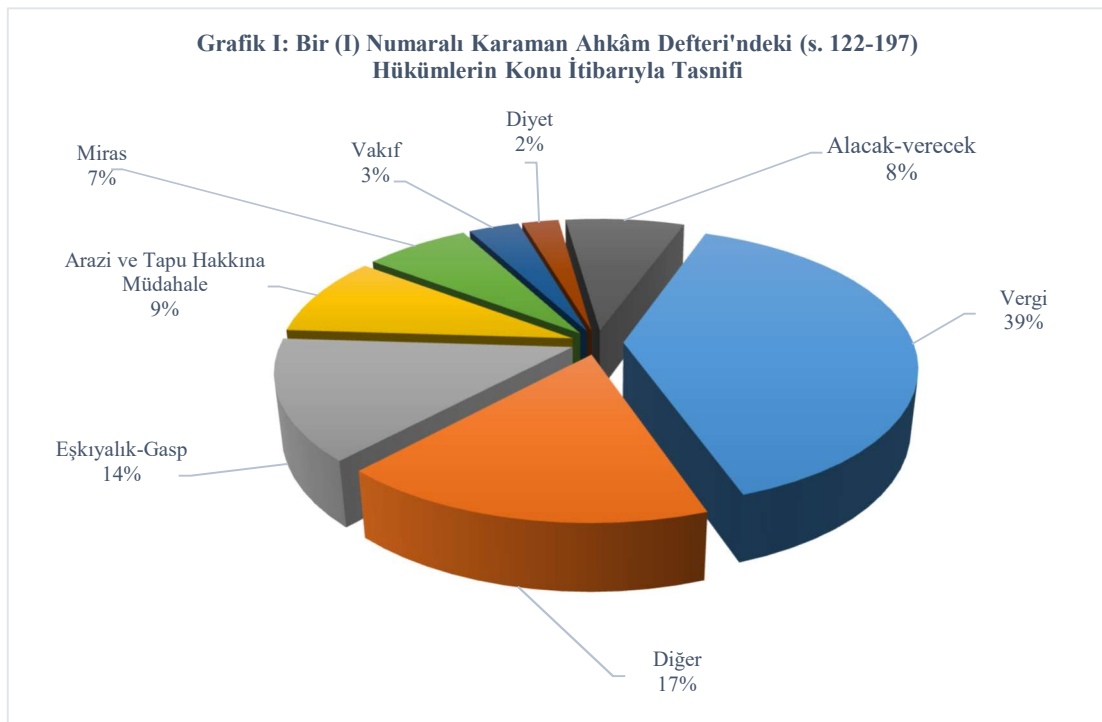
³⁵⁰ Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1, s. 155/4 “ sâdır olan fermân-ı 'âlî mucibince terkin olunub hilâf-ı şer' ta'addi itdirilmeye deyu emr-i şerîfim yazılmıştır. evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

	165/5, 166/1, 166/3, 166/4, 166/5, 167/2, 167/4, 168/1, 168/3, 169/1, 169/3, 170/2, 170/5, 171/1, 172/2, 172/3, 172/4, 174/1, 174/2, 176/2, 176/3, 177/1, 177/3, 179/2, 179/6, 180/3, 180/4, 180/5, 181/1, 181/2, 182/2, 183/2, 183/3, 184/1, 184/2, 187/2, 188/3, 188/4, 188/6, 190/3, 190/4, 191/1, 192/3, 193/2, 194/4, 195/4, 195/6, 196/3, 196/4, 197/1, 197/2, 197/3	
Diğer	122/1, 122/4, 124/3, 127/1, 127/3, 128/4, 129/4, 130/1, 130/2, 130/4, 134/4, 136/3, 138/3, 138/4, 139/3, 145/1, 147/4, 148/1, 149/1, 150/3, 150/4, 151/1, 152/3, 152/4, 154/3, 155/1, 157/1, 158/3, 158/4, 163/1, 164/3, 167/1, 168/4, 170/3, 170/4, 171/4, 174/4, 175/1, 178/1, 178/2, 179/4, 179/5, 180/2, 182/4, 183/1, 184/4, 185/3, 185/5, 186/1, 186/3, 188/2, 188/5, 190/5, 191/4, 193/3, 194/1, 194/2, 196/1	58
Eşkıyalık-Gasp	122/3, 122/5, 123/3, 126/4, 126/5, 128/2, 129/3, 131/5, 133/1, 134/1, 135/1, 137/4, 138/6, 139/5, 140/2, 144/2, 149/3, 149/4, 149/5, 152/1, 154/1, 155/4, 157/2, 157/5, 159/3, 163/4, 164/4, 164/5, 167/3, 168/2, 175/2, 176/4, 177/2, 179/3, 182/3, 184/5, 185/1, 185/2, 185/6, 186/4, 187/1, 192/2, 192/4, 194/3, 195/2, 195/3, 195/5	47
Arazi ve Tapu Hakkına Müdahale	125/1, 126/2, 128/1, 128/3, 129/1, 132/3, 138/5, 141/2, 141/3, 142/3, 143/5, 148/4, 153/3, 157/4, 159/4, 160/1, 160/2, 161/1, 162/1, 162/3, 162/4, 165/1, 165/4, 169/2, 172/5, 175/3, 180/1, 183/4, 187/3, 191/3, 192/1	31
Alacak-Verecek	124/2, 126/3, 132/1, 133/5, 141/4, 146/3, 151/4, 155/2, 156/3, 159/1, 160/5, 161/4, 170/1, 171/2, 171/3, 173/2, 174/3, 179/1, 186/5, 186/6, 189/2, 190/2, 191/5, 195/1, 196/2, 197/4	26
Miras	125/4, 133/3, 136/1, 137/2, 138/1, 144/1, 144/3, 158/1, 162/2, 162/5, 172/1, 173/1, 173/3, 173/4, 178/3, 181/3, 184/3, 187/4, 188/1, 189/1, 189/3, 190/1, 193/1	23
Vakıf	134/3, 136/2, 138/2, 141/1, 142/1, 142/2, 143/1, 143/2, 163/5, 176/1, 186/2	11
Diyet	124/3, 123/4, 159/2, 160/4, 166/2, 182/1, 185/4, 191/2	8
Toplam	-	336

1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s. 122-197) hüküm veya şikâyetlerin büyük çoğunluğunu vergi problemleri oluşturmaktadır. Bu durumun ortaya çıkmasında bazı etkenler söz konusudur. Bunlardan ilki 1580'lerde Osmanlı pazarına giren İspanyol gümüş realleri ve benzeri Avrupa paralarının piyasaya hâkim olması nedeniyle gümüş akçenin değer

kaybetmesi ve fiyatların iki kat artmasıdır.³⁵¹ 1585'teki devalüasyon ise XVII. yüzyılın ortasına kadar süren malî krizin yanı sıra siyasi, ekonomik ve sosyal olumsuzluklara neden olmuştur.³⁵² Nitekim 1580'lerin başında 100 dirhem halis ayar gümüşten 450 akçe kesilirken, tağşişten sonra aynı miktardaki gümüşten 850 akçe kesilip akçenin gümüş içeriği yüzde 44 azalmıştır.³⁵³ Bu durum devletten ulufe alan yeniçeriler ile diğer kapı kullarının hoşnutsuzluğuna veya isyan etmesine, geliri yarı yarıya düşen tımarlı sipahinin ise savaflara katılmayarak halktan haksız yere akçe veya mal tahsil etmeye yönelmesine yol açmıştır.³⁵⁴ Bu durumu Karaman Ahkâm Defteri'ndeki hükümlerle örneklendirmek mümkündür.

Osmanlı Devleti'nin 1583-1606 yıllarında Avusturya ile yapmış olduğu savaflarda asker ihtiyacına çare olmak için tesis ettiği sekban ve saruca grupları ise vergi problemlerinin ortaya çıkmasına neden olan diğer bir faktördür. Seferden sonra gündeliği kesilen sekban ve sarucalar taşrada başıboş olarak gezmiş, eşkıyalık hareketine girişmişlerdir. Nitekim 1596-1597 yılları arasında Anadolu'yu harabeye çeviren Celâli isyanlarının meydana gelmesinde

³⁵¹ Halil İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-III*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s. 125.

³⁵² İnalçık, *age*, 8-9.

³⁵³ Şevket Pamuk, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul (1999), s. 147.

³⁵⁴ İnalçık, *age*, s. 126.

sekban ve sarucular önemli rol oynamışlardır.³⁵⁵ İsyân nedeniyle tarlalarını bırakarak kaçan halkın konar-göçerliğe dönmesiyle malî bunalımda olan devletin, tarımsal üretim ve vergi gelirlerinin olumsuz etkilenmesine neden olmuştur.³⁵⁶ Ayrıca köylerini terk eden köylülerin bıraktığı tarlalara ise askerî sınıfa mensup olan kişilerin yerleşmesiyle de büyük çiftlikler meydana gelmiş³⁵⁷, vergi vermekten kaçınan reaya bu çiftliklere yerleşerek tımarlı sipahilerin tımar gelirlerinin kesintiye uğramasına neden olmuşlardır. Mesela 15-24 Mayıs 1743 tarihli hükümde Hüseyin'in zeamet köylerindeki bazı reayaların yerleşim yerlerini terkederek askerî çiftliklere yerleştikleri görülmektedir.³⁵⁸ Sekban ve saruca gruplarının Anadolu'da yaptıkları zulümlerle ilgili örnekleri 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defterlerinde yer alan hükümlerle örneklemek mümkündür. Bu bağlamda 23 Haziran-2 Temmuz 1743 tarihli hükümde Kara Mustafa Paşa Evkafı'ndan İncesu Nahiyesi Enehil Köyü sakinlerini Gördes Köyü sakinlerinden Deli Ali oğlu Hasan ve diğer bazı kişilerin levendat ile gezip, yol kesip eşyalarını ve hayvanlarını yağmaladıkları için adı geçen kişiler hakkında şikâyetleri söz konusudur.³⁵⁹

Bilindiği üzere Karlofça Antlaşması ile Osmanlı Devleti harpten hem maddî hem manevî pek büyük bir kayıp ile çıkmıştır. Nitekim savaşın olumsuz etkileri köylüleri de etkilemiştir. Köylüler üstündeki ağır vergi, angaryalar, yer yer şekavet ve soygunculuklar yüzünden topraklarını terk ederek şehre ve kasabalara kaçmışlardır.³⁶⁰ II. Viyana Kuşatması'ndan sonra Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki eyaletleri ilk anda bir kargaşalık, iktisadî çöküntü ve asayişsizlik içinde kalmıştı. Savaşlardaki başarısızlık ve geri çekilme, şehirlerde asayişî sağlamakla görevli organizasyonların erimesi, iktisadî çöküntü, yol güvenliğinin azalması eyaletlerde merkezi idarenin kontrolünü yok etmişti.³⁶¹ XVIII. yüzyılda devlet sisteminde görülen en önemli sorunun bilhassa taşra idaresinin ayân ve eşraf ile onların denetimindeki daha küçük ağa ve beylerin veya mültezimlerin eline geçmiş olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bu yüzyılda taşra ileri geleni konumunda olan ayân, taşra idaresini neredeyse ele geçirmiş, vilayetlerin kontrolü bunlardan sorulur olmuştu. Onlar ahali

---

³⁵⁵ Halil İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-II*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Mart (2014), s. 125.

³⁵⁶ Pamuk, *age*, s. 149.

³⁵⁷ Halil İnalçık, *Devlet-i 'Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul (2009), s. 329.

³⁵⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1*, s. 134/2.

³⁵⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1*, s. 168/2.

³⁶⁰ İ. Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, C: IV, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1995, s. 1.

³⁶¹ İlber Ortaylı, "İkinci Viyana Kuşatmasının İktisadî Sonuçları Üzerine", *Osmanlı Araştırmaları II*, İstanbul 1981, s. 200.

ile vilayet yönetiminin çıkarları arasında aracı rolü üstlenerek toplumsal bir katman hâlini almışlardı. Devlet, ayân ve eşraf olmadan vergilerini toplayamadığı gibi savaflara da asker toplayamaz hâle gelmişti. Bu süreç, XVII. yüzyılın sonlarında kendini iyiden iyiye göstermekteydi. XVII. yüzyılın son çeyreğine gelindiğinde Osmanlı kırsalı, güvenli olmaktan uzaktı. Gazaya iştirak etmeyen sekban başta olmak üzere her türden fesat ve eşkıya, yerel idarecilerin ihmalleri veya yetersizlikleri neticesinde kendilerini devlet görevlisi gibi göstererek vatandaşa musallat olmaya devam etmekteydi.

Bu gelişmelere bağlı olarak 1730'lerden sonra, bilhassa Osmanlı taşrasının idaresi, taşrada yaşayan; taşralı ayân ve eşraf yönetime geçmeye başlayacaktır.³⁶²

Osmanlı Devleti'nin vilâyetlerde uyguladığı iltizam sistemi ise XVII. yüzyılda yerel ileri gelenlerin (ağa ve beylerin) devlet gelirlerini kontrolleri altına almalarına, ayân sınıfının gelişmesine yol açmıştır.³⁶³ Bu durumun konumuz olan 1 Numaralı Ahkâm Defterindeki hüküm veya şikâyetlere yansımaları “ayânların vergilere zam yaparak ahaliden zorla vergi tahsil etmesi” şeklinde karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda 15-24 Mayıs 1743 tarihli bir hükümde Seydişehir Kasabası ahalileri ödemeleri gereken vergileri ödedikleri halde Seydişehir Kazası Gevrekli Köyü'nde “ayânlık iddiasında” olan Ahmet Ağa'nın vergi tahsilinde ahaliden haksız yere akçe tahsil ettiği görülmektedir.³⁶⁴ Benzer şekilde 31 Ağustos- 9 Eylül 1743 tarihli bir başka kayıtda ise Ilgın Kazası sakinlerinden vergi tahsili sırasında Ilgın Kazası Bulcuk Köyü sakini olan Fazlı Ağa'nın “ayânlık idiasıyla” zimmetine herbir defterden 3500 kuruş geçirdiği görülmektedir.³⁶⁵

Vergi problemlerinin temelinde yatan bir diğer faktör ise vergi vermek istemeyen sahte seyit ve sadâtdan kaynaklanmaktadır. Bu bağlamda 5-14 Mayıs 1743 tarihli kayda göre Kilisehisar sakinleri hisselerine düşen vergiyi birlikte ödemeye razı olmalarına rağmen yine aynı köy sakinlerinden olan bazı kişiler yeniçeri ve sadat olduklarını iddia ederek vergi vermek istememişlerdir.³⁶⁶ Nitekim Köprülüler Dönemi'nde Anadolu'da yapılan teftişte Ereğli gibi küçük bir yerde bile 2000 sahte seyit tespit edilmiş olması³⁶⁷, vergi kaçırmanın

---

³⁶² Bir örnek için bkz. Necmettin Aygün, “Gümülcine Ayânı Tokadıcılı Süleyman 1761 (?)-1804”, *Belleten*, Sayı 171, (2010), s. 706-767.

³⁶³ İnalçık, *age*, s. 59.

³⁶⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1*, s. 133/4.

³⁶⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1*, s. 192/3.

³⁶⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1*, s. 129/2.

³⁶⁷ İnalçık, *age*, s. 57.

başka bir boyutunu oluşturduğu gibi tımarlı sipahilerin tımar gelirlerinin kesintiye uğramasına da neden olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin ekonomik, idarî ve sosyal açıdan yaşamış olduğu bu süreç etkisini 1743 tarihli ve 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki hüküm veya şikâyetlerde de etkisini sürdürmüştür. Nitekim defterde geçen hüküm veya şikâyetlerin büyük çoğunluğunu vergi problemleri teşkil etmiştir. Deftere yansıyan vergi suiistimalleri ilk olarak vergi vermekle yükümlü olan reaya ile vergi tahsil eden kişiler arasında yaşanmıştır. Bir deftere kayıtlı olan reaya yükümlü olduğu vergiyi kendi voyvodasına ödediği halde bir başka bölgenin voyvodası olan kişilerin kendi defterlerine kayıtlı olduğunu iddia ederek bunlar üzerinden yeniden vergi tahsil etmeye çalışmıştır. Mesela 2-11 Ağustos 1743 tarihli bir hükümde Sofa Gazi Sinan Paşa Evkafı köyleri ahalisinden olan Kara Süleyman, Yakup, Folkandaoğulları Hüseyin, Ali, Bekir ve Musa adlı kişiler ödemeleri gereken resm-i ra'iyeti köy sipahilerine ödedikleri halde Cerid Hâssı voyvodası olan Musa'nın adları geçen kişilerden “köylerine kayıtlı olduklarını” iddia ederek resm-i ra'iyet talep etmeleri söz konusudur.³⁶⁸ Bu durum muhtemel voyvodaların veya diğer ehl-i örf mensublarının devlet tarafından kendilerine tahsis edilen tımar gibi dirliklerinden elde ettikleri gelirlerin, daha önce temas edilen enflasyon karşısında erimesi nedeniyle ilgili voyvoda veya sipahilerin kayıplarını bu şekilde kapatmaya teşebbüs etmelerinden kaynaklanmaktaydı. Nitekim 2- 11 Ağustos 1743 tarihli bir başka hükümde ise Konya sakinlerinin ödemeleri gereken resm-i ra'iyeti köyleri zabıtine ödemiş olmalarına rağmen Malatya Hâssı voyvodası olan kişinin adı geçen ahaliden “kendi defterlerine kayıtlı olduklarını” iddia ederek yeniden resm-i ra'iyet talep etmeleri söz konusudur.³⁶⁹

Ziraat yapan reayadan vergi tahsil eden kişilerin öşür vergisini “kanunda yazan oranın dışındaki bir oran üzerinden tahsil etmeye çalışmaları” da reayanın yaşamış olduğu bir başka vergi suiistimalidir. Mesela 25 Nisan-4 Mayıs 1743 tarihli hükümde Aksaray Sancağı'na bağlı Eyyubili Nahiyesi Tur Köyü'nde sakin ziraat yapan ahalinin ödemeleri gereken öşür sekizde bir iken, Hacıbektaş-i Veli Zaviyesi Vakfı mütevellilerinin “beşte bir” öşür vergisi talep ettikleri görülmektedir.³⁷⁰

³⁶⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 183/2.*

³⁶⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 187/3.*

³⁷⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 125/3.*

Reayanın yaşamış olduğu problemlerden bir diğeri ise ortak yükümlülük özelliği gösteren avarız vergisinden kaynaklanmaktaydı. Aynı yerleşim biriminde (mahalle veya köyde) yaşayan kişilerin avarız vergisini ödemek istememesi veya ödeyecek durumda olmaması ahali arasında anlaşmazlıklara yol açmaktaydı. Mesela 4-13 Haziran 1743 tarihli bir hükümde Ilgın Kasabası Hoşı Mahalle sakinleri, Tarinoğlu Hacı Veli, Sefer ve diğeri bazı kişilerden “avarız, imdâd-ı seferiye” vesair vergileri adı geçen kişilerin askerî olduklarını iddia etmelerinden dolayı tahsil edememişlerdi.³⁷¹ Benzer şekilde 23 Haziran-2 Temmuz 1743 tarihli bir başka hükümde ise Seyit Hasan’ın Ereğli Kasabası’ndaki topraklarda avarız vesair vergi alınmasını gerektiren emlak ve yerleri olmamasına rağmen, kasaba sakinleri ondan “birlikte” vergi ödemeyi talep etmişlerdi.³⁷²

Reaya ile konar-göçer gruplar arasında da vergi suiistimalleri cereyan etmekteydi. Mesela 13-22 Temmuz 1743 tarihli hükümde Karaman Akhisarı sakinleri topraklarında ikâmet etmelerine rağmen Koçhisar Kazası Şerefli, Kurudlu ve Kurtulu cemaat sakinlerinden “seferiye ve hazariye” vergisini tahsil edememişlerdi.³⁷³

Deftere yansıyan vergi suiistimallerinin bir diğeri de sipahilerin kendi aralarında yaşanan sorunlardır. Bu sorun ortak mutasarrıf oldukları tımar gelirlerine ortaklardan birinin haksız yere müdahale ederek berat yazılarında yazan miktarın dışında hisse almak istemeleri şeklinde cereyan etmekteydi. Mesela 5-14 Mayıs 1743 tarihli hükümde Niğde Sancağı’na bağlı Eyyubili Nahiyesi Marmason Köyü’ne on bin akçe ile mutasarrıf olan Mehmet’in müşterek olduğu tımar gelirine diğeri ortaklar müdahale etmişlerdir.³⁷⁴ Benzer şekilde 4-13 Haziran 1743 tarihli bir başka hükümde ise Niğde Sancağı’na bağlı Uçhisar Nahiyesi Hala Köyü’ne beş bin akçe ile mutasarrıf olan Abdullah’ın müşterek olduğu tımar gelirine ortakları olan Ahmet, Ali ve Mustafa Kafta’nin hisselerinden fazla olanı almak isteyerek “mahsul ve rusuma” müdahale etmişlerdir.³⁷⁵ Tımarlı sipahilerin tımar gelirlerine bir başka tımarlı sipahinin müdahalesi de bir diğeri vergi suiistimaliydi. 15-24 Mayıs 1743 tarihli bir başka hükümde ise Niğde Sancağı Susori, Dinek ve Mesudkilise mezraları mutasarrıfı olan Fazlı Paşazâde Abdullah’ın mahsul ve rusumuna Develi Voyvodası Ebubekir müdahale etmiştir.³⁷⁶

³⁷¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 149/2.*

³⁷² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 161/2.*

³⁷³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 174/1.*

³⁷⁴ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 123/5.*

³⁷⁵ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 148/2.*

³⁷⁶ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 135/3.*

Bazı durumlarda vakıf mütevellilerinin tımarlı sipahilerin gelirlerine müdahaleleri söz konusudur. Bu bağlamda 4-13 Haziran 1743 tarihli hükümde Konya Sancağı'na bağlı Ereğli Nahiyesi Bariği Köyü'ne sekiz bin iki yüz akçe ile mutasarrıf olan Abdullah ve ortaklarının tımar gelirlerine Yund Köyü Miyase Hatun Vakfı'nın müteveli ve mutasarrıflarının müdahalesi söz konusudur.³⁷⁷

Tımarlı sipahilerin yaşamış olduğu bir diğer sıkıntı reyanın göç etmesinden kaynaklanmaktaydı. Çeşitli sebeplerle vergi vermekten kaçınan reyanın topraklarını terk ederek başka yerleşim yerlerine göç etmeleri tımarlı sipahinin tımar gelirlerinin kesintiye uğramasına neden olmaktadır. Mesela 15-24 Mayıs 1743 tarihli hükme göre, Süleyman'ın mutasarrıf olduğu tımar köyünden olan Kayseri Kazası'na bağlı Zencidere Köyü'ndeki bazı reyanın yerleşim yerlerini terk ederek bazı kasaba, kura ve askerî çiftliklere yerleştikleri görülmektedir.³⁷⁸ Reyanın askerî çiftliklere yerleşmesinin arkasında sahiplerinin askerî olmasından kaynaklanan vergi muafiyetinden yararlanmak olduğu kuşku götürmez.

Deftere yansıyan bir diğer vergi suiistimali de vergi toplamakla görevli olan kişilerin vergi toplama sırasında vergi vermek istemeyen reyanın muhalefetiyle karşılaşması şeklinde cereyan etmekteydi. Mesela 5-14 Mayıs 1743 tarihli bir hüküme göre Kayseri zabiti olan Mehmet'in vergi tahsil ettiği sırada “cebabire ve mütegalibeden” olan bazı kişilerin muhalefeti ile karşılaşmıştı.³⁷⁹

Deftere yansıyan bir diğer vergi süistimalide vergiden muaf olan bazı kişilerden zabitlerinin vergi tahsil etmeye teşebbüs etmesi şeklinde cereyan etmekteydi. Mesela 23 Haziran- 2 Temmuz 1743 tarihli bir hükümde Konya Kazası Sudirhemi Nahiyesi'nde bulunan mescidin imamı olan Ali, “rusûm-ı ra'iyet ve tekâlif-i şakkadan” muaf olmasına rağmen köy zabiti ondan vergi talep etmiştir. Bu durum karşısında İmam Ali bu haksızlığı devlete ileterek hakkını aramıştır.³⁸⁰ Aynı şekilde 3- 12 Temmuz 1743 tarihli bir başka hükümde ise Ilgın Kazası Çavuşcu Köyü sakini olan Seyit İsa “resm-i ra'iyet” vergisinden muaf olmasına rağmen zabiti olan kimse kendisinden haksız yere resm-i ra'iyet talep etmiştir.³⁸¹

Deftere yansıyan şikâyet veya hükümlere göre vergi suitimallerinin yaşanmasında taşrada Osmanlı şer'i hukukunu temsil eden kadıların da büyük rolü bulunmaktaydı. Bu

³⁷⁷ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 150/1.*

³⁷⁸ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 139/2.*

³⁷⁹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 125/2.*

³⁸⁰ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 165/2.*

³⁸¹ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 166/1.*

bağlamda 25 Nisan- 4 Mayıs 1743 tarihli hükümde Aksaray Kazası kadısının vergi tahsili sırasında vergilere ‘‘kanuna aykırı olarak’’ zam yaptığı görülmektedir.³⁸² Benzer şekilde 14-22 Haziran 1743 tarihli bir başka hükümde ise Iğın Kazası Kadısı Feyzullah’ın vergilere zam yaparak tahsil etmesi üzerine ahalinin devlete şikâyeti söz konusudur.³⁸³

Neticede 1743’lerde Osmanlı Devleti taşrasında, bilhassa kırsalda yaşayan köylünün çeşitli etkenlere bağlı olarak vergi suiistimalleri ile karşı karşıya kaldığı; kadıların ise bu şikâyetleri çözmekte yeterli olmadıklarından, ahalinin dertlerine çözüm aramak için sıklıkla İstanbul’a, Divân-ı Hümâyûn’a başvurmaları söz konusudur. Osmanlı geleneğine göre, mahallinde bir problemin ortaya çıkması durumunda bu problemin öncelikle kazanın kadısı tarafından çözülmesi; çözülemez ise İstanbul’a, Divân-ı Hümâyûn’a iletilmesi gerekiyordu. Ancak kadıların da sıklıkla kanuna aykırı hareketlerde bulunmaları anlaşılan ahaliyi İstanbul’a, Divân-ı Hümâyûn’a başvurmaya mecbur bırakmaktaydı. 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nde vergilerle alakalı hüküm veya şikâyetlerin yoğun olması, tımar tasarruf edenler ile yeniçeri gibi kapıkulu efradının dirliklerinden elde ettikleri gelirlerin veya aldıkları maaşlarının yaşanmakta olan enflasyon baskısı karşısında erimiş olması ve sair etkenlere bağlı olarak, yaşamlarını idame ettirebilmek için kanuna aykırı işlere girişmelerine neden olmuştur. Bu nedenle onlar gerek diğer devlet memurlarına ve gerekse idare etmekte oldukları ve aynı zamanda Osmanlı hukukuna göre güvenliklerinden de sorumlu oldukları ahaliye musallat olarak onlara her türden problem olmaya devam etmelerine yol açmıştır.

2. 5. Bir (1) Numaralı Karaman Ahkâm Defteri’nin Özet ve Çevrimyazısı

(s. 122-197)

Özet: Seydişehir Kasabası’nda ehl-i hiref şeyhliği görevinde olan Seyit Hasan’ın görevine kötü olan kişilerin müdahale ederek görevden uzaklaştırmak istemeleri ve kadı arzı olmadan kaydın der-kenâr olunmaması hakkında.

122/1

Seyyidişehri Nâ’ibine Hüküm ki,

1. Es-Seyyid Hasan gelüb Seyyidişehri Kasabası’nda vâkı' ehl-i hiref şeyhliği ' askerî tarafından bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle bunun üzerinde olub

³⁸² *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 123/2.*

³⁸³ *Karaman Ahkâm Defterleri, Nr.1, s. 156/6.*

2. bir-vechle dahl ve ta'arruz olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan ba'zı eşirrâ birbirleriyle yekdil ve yesinde olan berâtına
3. mugâyir bi-vechi ve bilâ-berât müdâhale ve üzerinden almak murâd eyledüklerin bildirüb mahallinde hasmı ile mürâfa'a-i şer' olub kâdî
4. 'arzı olmadıkca kaydı der-kenâr olunmamak üzere kaydına şerh virilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde hasmıyla terâfu'-ı şer'
5. ve kâdîsı 'arzı geldikçe der-kenâr olunmak üzere kaydına şerh virilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinin vergi işlerine karışan ve her vergi tahsilinde ayrıca kendisi için de akçe alan Emir Salih adlı kişinin ahalinin üzerine tüfekli eşkıya musallat ederek zulmetmesi hakkında.

122/2

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye ahâlîsi gelüb yine karye-i mezbûr sâkinlerinden eşirrâ ve mütegalibeden Emir Salih dimekle ma'rûf
2. kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bilâ-emr-i şerîf ve tekâlîfleri umûruna karuşub ve beher tekâlîf
3. tevzi'inde kendüsü için ikişer kise akca ziyâde tevzi' ve cebren tahsîl eyledüğünden mâ'adâ her birlerinin üzerlerine musallât ve dürlü
4. dürlü şirret ve tezvîrât ve hevâsına tâbi' şâhid-zor ikâmetiyle bi-gayr-ı hakkın akcaların alub ve meblağ-ı mezbûru bundan istirdâd
5. iderler deyu havfından nâşî tüfenk endâz eşkıyâyı başına cem' ile bunları tahvîk ve zulm (ve) ta'addîsinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân
6. olmalarına bâ'is oldukların bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb mezbûrûn hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın kendüsü için
7. cebren ziyâde aldığı hakları giru alıvirilüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakinlerinin mallarını yine aynı köy sakininden eşkıyadan olan Mercanoğlu Dimitri adlı kişinin gasp etmesi ve zimmetinde olan malların tahsil edilmesini köy sakinlerinin talep etmesi hakkında.

122/3

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye ahâlisi gelüb karye-i mezbûr sâkinlerinden zümre-i eşkıyâdan Mercanoğlu Dimitri nâm zimmî
2. kendü hâlinde olmayub şerîr ve telbis ve muvakkâta mütenebbih olmağla her birlerinin birer takrîble bin yüz elli (boşluk) senesinden beru mâlların gasb
3. eylediğinden mâ'adâ (boşluk) nâm nasrâniyyeyi dahî darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh ve altı dişini ihrâc ve zulm ve ta'addîsi haddin-efrûz
4. ve perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bundan akdem mesfûrun keyfiyyet-i ahvâli Dersa'âdet'ime i'lâm olundukda zimmetinde sâbit
5. olan hakk-ı fukâra tahsîl olundukdan sonra ıslâh-ı nefis için emr-i şerîfim sâdır olmuşken hevâsına tâbi' nâ'ibden fevt-i
6. irtişâ ve bir tarîkle aldığı 'arz ile kendüye itlâk ve fesâdı ve şekâyı hadd-i tecâvüz ve hakları hâlâ zimmetinde
7. olduğun bildirüb mahallinde şer'le görülüb mesfûrun zimmetinde sâbit olan hakları alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Mehmet ve Mustafa Halife adlı kişilerin Aksaray Meydan Mahallesi Hevace İbrahim Mescid-i Şerîfi imamlık görevini birkaç defa birbirlerinin üzerinden aldirmaları üzerine mahkemeye çıkarılarak uygun olan kişin tayin olunması hakkında.

122/4

Aksaray Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Medine-i Aksaray Meydan Mahallesi'nde vâkı' Hevâce İbrahim Mescid-i Şerîfi'nin imâmetine babası tasarrufundan Mustafa nâm kimesne
2. berâtıyla mutasarrıfken ref'inden Yahya nâm kimesneye ba'de't- tevcîh ol-dahî fevt olub mahlûlünden Mehmed Halîfe'ye tevcîh oldukda imâmet-i mezbûrdan
3. mezkûr Mustafa'nın babası ciheti olduğu ba'de'l-keşf kendüye tevcîh ve hâlâ berâtıyla üzerinde olub imâmet-i mezkûr Mustafa nâ-ehil
4. ve nâ-zeki hizmetdir deyu zimmetinden merkûm Mehmed Halîfe'ye tevcîh itdirilmek üzere sen ki Aksaray Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Abdullah zîde 'ilmuhusun tarafından
5. virilen 'arz ile mezbûr Mehmed istid'â-yı 'inâyet eyledikde cihet-i mezkûreyi mezbûrân Mustafa ve Mehmed merreten ba'de uhrâ birbirlerinin

6. üzerinden ref' itdirüb gadr itmeleriyle mezbûrân Mehmed ve Mustafa hazırân oldukları hâlde mahallinde şer'le mürâfa'a ve âharhümâ âhardan
7. cihet-i mezkûreye kangısı âlem-i vâcib ve muhtâr-ı cemâ'at olur ise ana tevcîh ve zabt itdirilmek üzere sen ki mevlâna-yı mûmâileyhsin
8. 'arz itmek için mezbûr Mehmed'in yedine emr-i 'âlî ihsân üzere emr-i hümâyûn itdüğü bi'l-fi'il Anadolu kaz'askeri olan Mevlânâ Mehmed Emin edâmallahû ta'âlâ fezâ'ilehu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet Suğla Voyvodası Ali'nin iki yüz adet koyunlarını Hüseyin, Suhasanoğlu, Kasap Toluoğlu, Kara Mustafa, Feyzullah Kadı Hasan ve Bekir İmamoğlu Kerim Beşe adlı kişilerin gasp etmeleri ve ellerinde olan koyunların geri alınmasını Ali'nin talep etmesi hakkında.

122/5

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hâlâ Suğla Voyvodası el-Hâcc Ali gelüb Konya Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi Zengar nâm karye tobrağında iki yüz 'aded koyunları ra'y olunub
2. kimesnenin alâkası yoğiken sâbıkan Karaman vâlîsi vezîrim Mustafa Paşa'nın Konya sâkinlerinden Sınûr Kethüdâsı Hüseyin nâm kimesne
3. Konya sâkinlerinden Suhasanoğlu (boşluk) ve Kasab Toluoğlu ve Kethüdâyeri Kara Mustafa ve Feyzullah Kādî Hasan ve Bekir İmâm oğlu Kerim Beşe
4. dimekle ma'rûf kimesneler ile yekdil ve bu Âstâne-i Sa'âdet'imde iken ağnâm-ı merkûmu fuzûlî ve hilâf-ı şer' bin yüz elli senesinde sürüb
5. götürüb mezbûr Su Hasanoğlu kırk ve merkûm Kasab Toluoğlu altmış ve merkûm Kethüdâyeri Mustafa yirmi ve mezbûr Feyzullah
6. Kādî Hasan kırk ve merkûm Bekir İmamoğlu Kerim Beşe yirmi (boşluk) ve (boşluk) dimekle ma'rûf kimesnelere koyun-ı mezbûrları virüb ziyâde gadr eyledüğün
7. bildirüb mahallinde şer'le görölüb vaz'u'l-yed olan mezkûrlardan alıvirilüb ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin ecilden şer'le görölmeğin için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Aksaray Kazası sakinleri vergi işlerini görmesi için vekil tayin ettikleri Seyit Mustafa'nın zimmetinde kalan haklarını talep etmeleri hakkında.

122/6

Ber-vech-i Arpalık Aksaray Sancağı Mutasarrıfına ve Aksaray ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Aksaray Kazâsı ahâlisi gelüb Aksaray sâkinlerinden
2. olub bunların bin yüz elli (boşluk) senesinde vâkı' olan tekâlîf
3. ve sâ'ir umûrların görmek için taraflarından vekîlleri olan
4. Seyyid Mustafa nâm kimesnenin ma' rifet-i şer'le hesâbın görüb
5. zimmetinde şer'le müteveccih olan hakların taleb eyledikde hevâsına tâbi' kâdî
6. ve mütegalibe ve a' yândan Hacı Mehmed Efendi dimekle ma' rûf
7. kimesnelere istinâden hesâbını görmekde ta'allül ve muhâlefet
8. idüb hilâf-ı şer' gadr murâd eyledüğün bildirüb
9. şer'le görülüb mezbûrun ma' rifet-i şer' hesâbı görülüb
10. zimmetinde şer'le müteveccih ve sâbit olan hakları her ne ise
11. zâbiti ma' rifetiyle bî-kusûr alıvirilüb
12. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
13. recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî' u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Ahmet adlı kişinin zeameti olan Konya Sancağı Eskiil Nahiyesi Kırver Köyü reayalarının zimmetlerinde kalan mahsul ve rusumları başka biri tarafından müdahale edilmeyerek kendisine tahsil edilmesini Ahmet'in talep etmesi hakkında.

123/1

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Ahmed hâne-i hâssa zîde mecduhu ' arzuhâl idüb Kayseriyye ve Maraş ve Konya sancaklarında
2. Sahra ve gayrı nâhiyelerde Hosaberye (?) nâm karye ve gayrıdan seksen sekiz bin yedi yüz kırk (88.740) akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub
3. ze'âmeti mülhakâtından Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiyesi'nde Kırver (?) nâm karye ve gayrıdan yirmi üç bin üç yüz (23.300) akca hıntasının
4. bin yüz elli beş senesine mahsûben berât mücebince tahvîli târîhine düşen mahsulât ve rusûmâtı henüz kimesneye iltizâm olunmamağla
5. elli beş senesinde re'âyâ zimmetinde kalan mahsûl ve rusûm tevcîh idenlerden tahsîl ve işbu sene-i mübâreke vâkı' mahsûlât

6. ve rusûmât tarafından âdemisine alıvirilüb bir ferde ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve
7. Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' Kırver nâm
8. ma'a gayrihâ yirmi üç bin üç yüz (23.300) akca yazu ile Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Horsana nâm karye ve ma'a gayrihâ bir görölüb
9. seksen sekiz bin yedi yüz kırk (88.740) akca yazu ile ve elli yedi târihiyle hâlâ berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyh Ahmed hâne-i hâssa
10. üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Aksaray Kazası kadısının ahaliye sunduğu hizmet karşılığında aldığı harç ücretini kanuna aykırı olarak alması ve vergilere zam yaparak ahaliye zulmetmesi hakkında.

123/2

Aksaray Kazâsı Kurb-ı Civârında Vâkı' Mevlânâ [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Aksaray Kazâsı ahâlîsi gelüb hâlâ bunların kādîları olan (boşluk) nâm kādî ziyâde tama'-kâr olduğundan nâşî harc-ı şer'iyyelerden
2. kânûn üzere almağa kanâ'at itmeyüb otuzar kırkar guruşların alub ve mürâsele ve imzâdan
3. birer ve sekizer guruşların aldığından mâ'adâ her tekâlîf tevzi'i vukû'unda emr ve defterden ziyâde kendü için
4. tevzî' defterlerine küllî akca zamm ve cebren ve kahren fukarâdan tahsîl ve bundan gayrı hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın küllî akcaların
5. alub bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmadığından ahvâlleri diğer gün ve perîşân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb
6. şer'le görölüb ashâb-ı hukûkun hakları ashâbına giru alıvirülmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: İbrahim'in Çiftlik Kethüdası olan Hüseyin'in ölmesiyle koyununa, akçesine, zahiresine ve eşyasına Kayseri Kazası Gördis Köyü sakini İsa adlı kişinin el koymasını, İbrahim'in ise adı geçen eşyayı geri istemesi hakkında.

123/3

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâsil ve'l-akran İbrahim zîde kadruhu 'arzuhâl idüb Arablı nâm karye sükkânından çiftlik kethüdâsı olan Hüseyin nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde
2. fevt oldukda kethüdâ-yı merkûmun ber-mûceb-i defter yedinde olan ma'lûmu'l-'aded koyun ve nakd akca ve zahire ve sâ'ir eşyâsını Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından (boşluk) nâhiyesine
3. tâbi' Gördis nâm karyeden İsa nâm kimesne fuzûlî ahz ve zabt eyledikde bundan akdem tahsîl için emr-i 'âlî sâdır oldukda merkûm itâ'at-i emr-i 'âlî itmediğinden nâşî virmekte
4. ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun bildirüb şer'le görülüb merkûmun ber-mûceb-i defter fuzûlî ahz ve zabt eylediği 'aynî koyun ve akca ve zahire ve sâ'ir eşyâsı tamâmen tahsîl ve alıvirilüb
5. ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Çavuş Köyü sakini Bostani Veli'den, ölen bir hatunun varisleri tarafından ölümünden sorumlu tutarak diyet talep etmeleri hakkında.

123/4

[boşluk] Kırili Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Çavuş nâm karye sâkinlerinden Bostanî Veli nâm kimesne gelüb bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın
2. bundan akdem müteveffiyeye olan (boşluk) nâm hatunun vârisleri zuhûra gelüb mûrisimiz müteveffiyeye-i mezbûreyi sen darb ve cerh idüb
3. ba'de yara tâm hâsıl olub kırk gün sâlimen gezdikden sonra müteveffiyeye olmağla senin hareketinden müteveffiyeye olmuş öyle olduğundan
4. diyetini senden aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve ta'addî ve rencîde eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
5. Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf ol-vechile zâhir olan
6. ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Nevşehir Kalesi dizdarlığına on bin akçe ile mutasarrıf olan Mehmet'in ortaklarının hisselerinin dışında mahsul ve rusum almak isteyerek müdahale etmeleri karşısında Mehmet'in herkesin berat yazılarına göre mahsul ve rusum almalarını talep etmesi hakkında.

123/5

Eyyubili ve Koçhisâr ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-kuzât ve'l-mustahfizîn Nevşehir Kal'ası Dizdârı Mehmed zîde hıfzuhu gelüb Niğde Sancağı'nda Eyyubili
2. Nâhiyesi'nde Marmason nâm karye ve gayrıdan on bin (10.000) akca gedik tımâr ile Nevşehir Kal'ası dizdârlığına berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub
3. gedik tımârı aklâmından müşterekiyle kayd ve berâtına dâhil livâ-i mezbûrda Koçhisâr Nâhiyesi'nde beş yüz altmış (560) akca yazar
4. Tamlaçık nâm mezra'a ve altı yüz (600) akca yazar Bostanözü nâm karye ve yedi yüz (700) akca yazar Ağçataş nâm mezra'a
5. ve bin iki yüz (1200) akca yazar Cemâ'at-i Kululu ve bin üç yüz (1300) akca yazar Dededebe nâm karye ve yedi yüz (700) akca yazar
6. İkiini nâm mezra'a ve Eyyubili Nâhiyesi'ne tâbi' Marmason nâm karye ve ma'a gayrihâ bir görölüb
7. on bin (10.000) akca yekûnünden dört bin iki yüz doksan bir (4291) ve Koçhisâr Nâhiyesi'ne tâbi' üç bin altı yüz (3600) akca
8. yazar Harka (Hırka) nâm karye ve bin (1000) akca yazar Kavak Hüseyin Fakıyye ve beş yüz (500) akca yazar Tebeköy ve elli (50) akca yazar
9. Ağcaahur nâm mezra'alar dahî Aksaray Nâhiyesi'ne tâbi' Yabilcan nâm karye ve ma'a gayrihâ bir görölüb yirmi dört bin
10. elli (24.050) akca yekûnundan dahî iki bin altı yüz seksen üç (2683) akcaları ifrâz ve ma'a gayrihâ bir görölüb on bin (10.000)
11. akca bir icmâl ve Nevşehir Kal'ası dizdârına mahsûlün bir gedik tımâr ve dizdâr-ı merkûm hâlâ berât-ı şerîfimle mûmâ-ileyh
12. Mehmed'in üzerinde zikr olunan kurâ ve mezra'alar müşterekleriyle mûmâ-ileyhe zabt ve vâkı' olan mahsûl
13. ve rusûmundan herkes berâtları yazularına göre hisselerine düşeni ahz u kabza kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî
14. ziyâdeye tecâvüz eylediklerin bildirüb zikr olunan kurâ ve mezra'alar müşterekleriyle mûmâ-ileyhe zabt ve vâkı' olan mahsûl
15. ve rusûmundan herkes berâtları yazularına göre hisselerine düşeni kânûn
16. ve defter mücebince ahz u kabz itdirilüb müştereklerini ziyâdeye tecâvüz itdirmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ

17. ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere
18. olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Tekeli ve Perakende-i Tekeli ve Bozdoğan Cemaati ahailerinin ödemeleri gereken vergileri ödememeleri hakkında.

124/1

Karaman Beylerbeyisine ve İçil Sancağı Mutasarrıfına Anamur ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından olup hâlâ hâssa silahşorlarından olan Ahmed hâne-i hâssa zîde mecduhu gelüb İçil
2. Sancağı Anamur Nâhiyesi'nde sınır-ı Bozyazı ve gayrihi otuz sekiz bin (38.000) akca ze'âmet yüz yirmi yedi senesinde Havâss-ı Hümâyûn'um tashîh ve mâlikânelik
3. üzere âhara tevcîh ba'dehu yüz kırk bir târihinde Havâss-ı Hümâyûn'dan ifrâz ve icmâl-i kâdimî mücebince ze'âmeti tashîh ve mûmâ-ileyhe tevcîh ve Kütahya ve
4. Karesi sancaklarında âhar tımârlar ilhâkıyla kırk iki bin iki yüz seksen (42.280) akcalık üzere berât ile üzerinde ve ze'âmet-i mezbûrun aklâmından
5. konar ve göçer kabilesinden bir mikdârını Karaman Kaşî'nda ve Yerlûbeli'nde yaylayub Silifke sevâhilinde kışlayub ve bir mikdârı dahî Adana
6. ve Tarsus sancaklarında Hasan Dağı'nda yaylayub ve ba'zıları perâkende olup ba'zı kurâda sâkin Bozdoğan Yörükânı'ndan ve Tekelü ismiyle
7. müsemma bir cemâ'at olup mukaddemân Yörükân-ı Anadolu tâhririnde yörükân cemâ'atından olmak üzere tahrîr ve defter olmaduğundan nâşî yörükân
8. mülhakâtındandır deyu müdâhale ve ze'âmet-i mezbûr kırk bir târihinde Havâss-ı Hümâyûn'dan ifrâz ve ze'âmetine tashîh idildiğinde cemâ'at-i merkûm mukayyed olan
9. bin gurus mâl ile tahtında dâhil olunmağla ze'âmet-i mezbûr ile mâ'en zabt olunmak iktizâ ve mülhakâtından olduğu kuyûdâd ve defâtirden
10. mütefehhem ve âhar tahrîr-i cedîd yörükânından cemâ'at-i mezbûra kaydı mahall-i tashîh olduğundan kat'-ı nizâ' için ze'âmet-i mezbûr tarafından zabt olunmak
11. mahallerine yüz elli üç senesinde tevkî'i kalemiyle şerh virilüb lâkin vech-i meşrûh üzere şerh virilen Cemâ'at-i Tekelü ve Perâkende-i Tekelü

12. 'an-Yörükân-ı Bozdoğan için ba'zı eşirâ birbirleriyle yekdil ve mücerred ta'cîz için yedinde olan berât-ı 'âlîşânında Tekelü ismiyle cemâ'at tefhîm
13. olunmamışdır deyu mûmâna'at ve ze'âmeti mahsûlüne gadr ve ze'âmetin için mahsûlü cemâ'at-i merkûmdan ibâret olmağla cemâ'at-i merkûm
14. tashîh-i sâbikan binâ'en serîr ve mâlikâne şurût ve rusûmları dahî kemâ fi'l-evvel viregeldikleri yörükân şurûtu üzere edâ
15. itmeleri şartıyla Cemâ'at-i Tekelü ve Perâkende Cemâ'at-i Tekelü 'an-Yörükân-ı Bozdoğan deyu sekiz bin (8000) akca yazı ile hâssa 'an-ze'âmet olub
16. ber-vech-i ilhâk kendüye tevcîh olunmak için yedinde defter olunmak bâbında 'inâyet recâ vech-i meşrûh üzere tahrîr-i cedîd yörükân defterinde
17. dâhil olub sınır-ı Bozyazı ze'âmet mutasarrıfı tarafından zabt olunmak üzere yüz elli üç senesinde tevkî'i kalemiyle şerh virilen
18. Cemâ'at-i Tekelü ve Perâkende-i Tekelü 'an-Yörükân-ı Bozdoğan'dan mâ'adâ defter-i icmâl ve mufassal tetebbu' oldukda başka Tekelü ismiyle cemâ'at
19. kaydı mahalli olmamışdır deyu defter emîni 'arz ve mûmâ-ileyhin ze'âmetinin hâsılı için cemâ'at-i merkûmdan ibâret olmağla cemâ'at-i
20. mezbûra tashîh-i sâbikan binâ'en serbestiyyet ile mâlikâne şurût ve rusûmların dahî kemâ fi'l-evvel viregeldikleri yörükân şurûtu
21. üzere edâ eylemeleri şartıyla Cemâ'at-i Tekelü ve Perâkende-i Tekelü 'an-Yörükân-ı Bozdoğan deyu sekiz bin (8000) akca yazı ile hâssa 'an-ze'âmet
22. olub ber-vech-i mûmâ-ileyhe tevcîh olunmak bâbında defter olunmak bâbında varîd olan fermân-ı 'âlî mûcebince elli altı senesi Safer'i guresinde
23. bâ-hatt-ı tevkî'i tashîh ve yedinde olub hâlâ mûmâ-ileyhin ze'âmeti aklâmından olmağla cemâ'at-i mezbûreyi defter-i hâkânî ve yedinde
24. olan berât-ı şerîfim mûcebince mâlikâne şurûtu serbestiyyet üzere zabt ve cemâ'at-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti
25. oğullarının üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rusûmların mûmâ-ileyhin tarafından subaşısı ahz u kabz murâd eyledikde
26. içlerinden ba'zıları birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve hilâf-ı kânûn ve defter virmekde ta'allül eylemeleriyle mezbûrların rusûmâtlarının tahsîli
27. için bundan akdem ısdâr eylediği emr-i şerîfimle mûmâ-ileyhin vekîl ve subaşısı mezbûrların cümle ma'rifetiyle vekîlleri olan Kethüdâ

28. İsa bin Mustafa nâm kimesne ile mürâfa'a-i şer' olunduklarında üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûmâtların fimâ-ba'de tamâmen edâya ta'ahhüd
29. eylediklerini müş'îr kibel-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyye bâ-fermân-ı âlî ve Defterhâne-i 'Âmire'mde hıfz olunmuşken hilâf-ı kânûn ve defter
30. ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ta'allül ve muhâlefet üzere oldukların bildirüb defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı şerifim ve hüccet-i şer'iyye
31. mücebince üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rusûmları tamâmen tahsîl olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye
32. ta'allül itdirir ise ve rusûmlarıyla 'arz olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn
33. ve defter-i icmâle mürâcâ'at olundukda cemâ'at-i mezbûr vech-i meşrûh üzere târîh-i mezbûrda bâ-hattı tevkî'i tashîh ve hâlâ mûmâ-ileyhin
34. ze'âmeti mülhakâtından olub vech-i meşrûh üzere virilen hüccet-i şer'iyye dahî bâ-fermân-ı 'âlî Defterhâne-i 'Âmire'mde hıfz olunduğu
35. mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Mustafa ve babası Ahmet'in dört yüz kuruşunu ehl-i örf taifesiyle birleşerek alan Beyşehir Kazası Eymen Köyü sakini Mehmet'in geriye kalan iki yüz kuruşu ödeyeceğine dair söz vermesine rağmen ödememesi hakkında.

124/2

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Mustafa nâm kimesne gelüb Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Eymen nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne bunun babası Ahmed nâm kimesne ile bu kendü hâlinde olub
2. üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken bin yüz elli (boşluk) senesinde ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yekdil ve hilâf-ı şer'-i şerîf
3. ve bi-gayr-ı hakkın dört yüz (400) guruşların almağla bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında meblağ-ı mezkûrun iki yüz (200) guruşunu
4. edâ ve bâkî iki yüz (200) guruşunu dahî edâya ta'ahhüd ve fimâ-ba'de da'vâ ve nizâ'dan keff-i yed eylemek üzere Müslimîn
5. mahzârlarında kavî ve faysal virilmişken ol-hüccet-i şer'iyyeye mugâyir tezvîrâta sâlik ve müte'ahhid olduğu iki yüz (200) guruşu

6. dahî virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb meblâğ-ı
7. mezkûr alıvirilüb ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer've ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden
8. mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Kayseri'de Kürtler Mahallesi sakinlerinden olan Ali'nin oğlu Mehmet'e yine aynı mahalle sakinlerinden Ahmet, İsmail ve Mehmet adlı kişilerin kötülük yapmaları (hetk-i ırz) hakkında.

124/3

Kayseriyye Monlasına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Medine-i Kayseriyye mahallâtından Kürtler Mahallesi'nden el-Hâcc Ali bin Abdullah nâm kimesne gelüb oğlu Mehmed nâm şâbb-ı emredi yine mahalle-i
2. mezbûrdan Ahmed bin el-Hâcc Halil nâm kimesne tahrîk ve ızlâl ve alub menziline götürüb hevâsına tâbi' yine mahalle-i mezbûrdan İsmail
3. bin el-Hâcc Ali ve Mehmed bin Ahmed nâm kimesneler bin yüz elli senesinde cebren fi'il-i şen kasdıyla hetk-i 'ırz itmeleriyle bundan
4. akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında mezbûrân bu misüllü fesâd itmek dâ'imen 'âdet-i müstemirreleri olduğu huzûr-ı şer'de
5. ba'zı Müslimîn ihbârlarıyla şer'an sâbit ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken ve bu bâbda da'vâsına muvâfık müte'addid
6. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında
7. hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Beyşehir sakininden olan kişiye babasından kalan arazisine kötü niyetli olan kişilerin müdahale etmeleri hakkında.

125/1

Beyşehir Kādîsına Hüküm ki,

1. (boşluk) nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûra tâbi'(boşluk) nâm karye tobrağında vâkı' menzil emlâkına ma'lûmetu'l-hudûd tarlalara mutasarrıf olan (boşluk) nâm kimesne

2. emvâl-i mezkûru hîbe-i sahîha-i şer' iyye ile bunun (boşluk) nâm hîbe ve teslim ve ol-tarlaları dahî rızâsı ve sâhib-i 'arz ma'rifetiyle ferâğ
3. ve tefvîz ol-dahî tefvîz eyledükden sonra babası mezkûr fevt oldukda zikr olunan emlâk ve arâzî bi-hasebi'l-kânûn buna intikâl idüb
4. dahl olunmak icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan ba'zıları hilâf-ı şer' ve kânûn müdâhale ve zabtına mümâna'at ve gadr murâd eylediklerin
5. ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub mezkûrların hilâf-ı şer' ve kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı
6. şerîfe zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet Kayseri zabiti olan Mehmet'in tasarrufunda olan yerlerin reayalarından vergi topladığı sırada zorba olan bazı kişilerin vergi toplama görevine müdahale etmeleri hakkında.

125/2

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Mîr-livâ-i Kayseriyye hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' ve (boşluk) ve tevâbi'i karyelerinin bi'l-fi'il zâbiti olan Mehmed bin Hasan nâm kimesne gelüb kurâ-i merkûme sen ki mezbûrân-ı
2. mûmâ-ileyhsin tarafından mezbûr zabt temessüğüyle bunun 'uhde ve iltizâmında olduğundan kurâ-i mezkûr re'âyâlarının üzerlerine edâsı lâzım gelen a'şâr-ı şeriyye
3. ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince ahz u kabz itmek üzereyken cebâbire ve mütegalibeden ba'zı kimesneler kendü hâllerinde olmayub re'âyâyı tahrîk
4. ve ızlâl ile a'şâr-ı şer' iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmlarının kânûn ve defter mücebince ahz u kabzına muhâlefet ve gadr-i küllî eylediğın bildirüb mezkûrların
5. ol-vechile ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Aksaray Sancağı Eyyubili Nahiyesi Tur Köyü ziraat yapan ahalesinin ödemeleri gereken öşür oranı sekizde bir iken Hacıbektaşlı Veli Zaviyesi Vakfı mütevellilerinin beşte bir öşür talep etmeleri hakkında.

125/3

Eyyubili ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Müteveffâ vezîr-i â'zam-ı sâbık İbrahim Paşa'nın Niğde Sancağı'nda Nevşehir'de vâkı' evkâfının mütevellî ve kâ'immakâmı olan Ahmed zîde mecduhu
2. Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Aksaray Sancağı'nda Eyyubili Nâhiyesi'ne tâbi' Tur nâm karyenin mâlikânesi Vakf-ı Zâviye-i Hacıbektaş-ı
3. Velî dîvânî ve rusûm-ı 'örfiyyesi mûmâ-ileyhin mütevellî kâ'immakâmı olduğu vezîr-i â'zam-ı sâbık müteveffâ İbrahim Paşa'nın Nevşehir'de
4. binâ eyledüğü câmi'-i şerif ve medrese-i münîf ve mekteb-i latîf ve 'imâret-i 'âmiresi evkâfından olmağla karye-i mezbûre
5. tobrağında zirâ'at ve harâset iden ahâlî ve re'âyâ tâ'ifesi der-anbârlarıyla hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn
6. üzere sekizde bir 'öşr ile salâriyyelerin tamâmen edâ idüb kusûrları yoğiken Hacıbektaş-ı Velî Zâviyesi Vakfi
7. mütevellîsi olanlar sekizde bir 'öşr ile salâriyyeden mâlikâne tarafına 'â'id olanı almağa kanâ'at itmeyüb beşde bir 'öşr
8. talebiyle re'âyâ fukarâsını ta'addî ve cümlesinin perâkende ve perîşân olmalarıyla bâdî olmağla vech-i meşrûh üzere beşde
9. bir 'öşr talebiyle re'âyâ fukarâsı ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb ol-vechile olan ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
10. virilmek recâsına 'arz ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Eyyubili
11. Nâhiyesi'ne tâbi' elli altı nefer re'âyâ ve dört zemîn ve üç 'aded mezra'a ve hâsıl-ı dîvân 'öşr-i gallât ve salâriyyelerin
12. çift ve hinta ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ sekiz bin (8000) akca yazu ile Karye-i Tur Mâlikâne-i Vakfiyye-i Zâviye-i Hacıbektaş-ı
13. Velî dîvânî ve rusûm-ı 'örfiyye vakf-ı vezîr-i â'zam-ı sâbık İbrahim Paşa deyu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr
14. olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet: Niğde Kazası Belmason Köyü sakinlerinden olan Totoruz ve Alavsol adlı kişilerin ölmeden önce babasından satın aldıkları mülk menzil ve arsalarına kız kardeşlerinin

babalarının hayattayken beraber ticaret yaptıklarını iddia ederek tüm mirastan pay almak istemeleri hakkında.

125/4

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Niğde sâkinlerinden Totoroz ve Alavsol veled-i Niko nâm karındaş zimmîler gelüb Niğde Kazâsı'na tâbi' Belmason Karyesi sâkinlerinden olub mukaddemâ
2. hâlik olan babaları Beraşkava nâm zimmî hâl-i hayâtında ve kemâl-i 'akd ve sıhhatinde kız evlâdlar mutasarrıf olduğu mâlından birer mikdâr
3. emvâl ve eşyâ virüb ba'dehu karye-i mezbûrede bâkı sâkin olduğu mülk menzili ile derûnunda olan emvâl ve eşyâ ve evânî-yi
4. nühâsıyla mülk menzil havlısını bir mikdâr bağçe ile yine karye-i mezbûrede etrafı harâb âhar menziller ile derûnunda olan dört
5. re's katır ve üç re's öküz ve bir re's atın ve bir re's dana ve yine karye-i mezbûrede diğer mülk arsa üzerinde
6. eşcâr-ı gas ve etrâfi divâr çevrilmiş eşcârıyla arsasını ve yine karye-i mezbûre tobrağında mülkiyyet üzere mutasarrıf olduğu birkaç
7. kıt'a mülk bağlar ile bir mikdâr kavak ve söğüt eşcârlarıyla ben Bela ve Ahros ve Bancık nâm mahallerde etrâfi divâr çevrilmiş
8. mülk eşcârlarıyla mülk arsaları dahî bi'l-cümle hüccet-i şer'le altı yüz (600) guruşa bunlara bey' ve semenin alub ve meblağ-ı merkûmdan zimmetlerin
9. ibrâ vü iskât ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görülüb
10. fasl olunub kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' olub
11. ve bunlar babaları mesfûr ile kâr ve kisbe şerîk değiller iken babaları mesfûr mürd oldukda kız evlâtları zuhûr ve şirrete sâlike
12. ve hevâlarına tâbi' ba'zı mütegalibe ve eşirrâya istinâden yedlerinde olan ibrâ hüccetine mugâyir babamız hayatında sizinle şirketlik mâl isti'mâl iderler idi
13. hayâtında bey' eylediği emlâkı ve hücceti bizler tutmazız cümlesinden mirâs alıruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye fuzûlî müdâhale
14. ve nizâ'dan hâlî olmadıkların ve bu bâbda fetvâ-yı münîfleri olduğun bildirüb mahallinde şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı

15. münîf ve ibrâ-yı hüccete mugâyir ta'addîleri men' u def' memnû' olmazlar ise 'arz olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Tahrirden sonra dikilen bağlardan hâsıl olan üzümden öşür alınması gerekiyorken Eskiil Nahiyesi Halucaağıl, Meşhedlü ve Kutluhanoğlu Kapısı mezralardaki ahalinin mutasarrıfları olan Abdullah'a öşür vermemeleri hakkında.

125/5

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Abdullah veled-i Abdurrahman nâm sibâhî gelüb berât-ı şerîfimle
2. mutasarrıf olduğu timârı mülhakâtından Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' Halucaağıl
3. ve Meşhedlü ve Kutluhanoğlu (Kutlucanoğlu) Kabusu nâm mezra'alar taraflarından kâdimî bağlar
4. olmayub tahrîrden sonra bağlar gars olub ve bu makûle tahrîrden sonra gars olunan
5. bağlardan mutlakan 'öşr almak iktizâ itmekle ol-makûle tahrîrden sonra gars olunan bağların
6. hâsıl olan üzümlerinden müteveccih olan 'öşrleri taleb eyledikde ashâbı 'öşr virmeziz deyu
7. maktû' virirüz deyu hilâf-ı kânûn edâda ta'allül eylediklerin bildirüb ol-makûle tahrîrden
8. sonra gars olunan bağların hâsıl olan üzümlerinden şer'le müteveccih olan 'öşrlerin
9. alıvirilüb ashâbına hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum
10. recâ itmeğin imdi tahrîrden sonra bağlardan maktu'ân 'öşr alınmak kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: İncesu Kazası Enehil sakinlerinden olan Ataullah ve Musa'nın kendileri için besledikleri koyunlardan ağnam vergisi toplamakla görevli olan memurun vergi talep etmesi hakkında.

126/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına İncesu ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. İncesu Kazâsı'na tâbi' Anahel (Enehil) nâm karyeden Ataullah zîde şerefuhu ile dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Musa nâm yeniçeri gelüb mezbûr Ataullah sahîhu'n-neseb
2. sâdât-ı kirâmdan ve mezbûr Musa dahî sahîhdur ki mezbûr dergâh-ı mu'allâm beylerinden olanlarına tasarruflarından kendü nefisleri için besledikleri yüz altmış

3. 'aded koyunlarda ve 'âdet-i ağnam mütâlebesiyle ta'addî olunmaları icâb itmez iken 'âdet-i ağnam cem'ine me'mûr olanlar hilâf-ı kânûn kendi ma'iyetleri için
4. besledikleri yüz altmış 'aded koyunlardan âdet-i ağnam mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde eyledüğün bildirüb hilâf-ı kânûn zâhir olan ta'addîsi
5. men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Niğde sakinlerinden Bedros, Sama ve Totori'nin Niğde Kazası Aravan Kurtonoz Köyü'nden olan Kayserili Zennecizâde ve Ürgüplü Davut Ağa adlı kişilerden kiraladıkları yerlerine bazı kişilerin müdahale etmeleri hakkında.

126/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Niğde sâkinlerinden Bedros ve Sama ve Totori ve (boşluk) nâm zimmîler gelüb Niğde Kazâsı'na tâbi' Aravan Kurtonoz (Kurdonos) nâm karyede vâkı'
2. bostan ve sebze hâsıl yerlerden bunlar ber-vech-i iştirâk karye-i merkûmeyi ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf Kayseriyyeli Zennecizâde ve Ürgüplü Davud
3. Ağa dimekle ma'rûf kimesneler dahî bin yüz elli altı senesine mahsûben zabtına ber-mûceb-i temessük isticâr idüb dahl olunmak icâb itmez iken
4. ashâb-ı ağrazdan ba'zıları hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i temessük müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadığın bildirüb men' olunmak bâbında emr-i şerîfim
5. recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Ömer'in İzzeddinli Cemaati'nden olan Talancıoğlu İsmail, Hasan Çavuş ve Süleyman Bey adlı kişilerin zimmetlerinde olan yüz kırk kuruşunu talep etmesi hakkında.

126/3

Ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ömer nâm kimesne gelüb konar ve göçer İzzeddin Cemâ'ati'nden Talancıoğlu İsmail ve Hasan Çavuş ve Süleyman Bey dimekle ma'rûf
2. kimesneler zimmetlerinde cihet-i şer'-den bin yüz elli (boşluk) senesinde yüz kırk (140) guruş alacak hakkı olmağla bundan akdem taleb
3. ve almak istedikde mezbûrlar eşirrâ ve mütegalibeden olmalarıyla virmekde ta'allül ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık

4. fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve mezbûrlar taht-ı kazânızda murûr u 'ubûr üzere oldukların bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince
5. şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkākı-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Yenişar Nahiyesi Hoyrata Köyü sakini olan İbrahim Ağa'nın menzilinı Kara Osman adlı kişi adamları ile basarak emlak ve eşyasını gasp etmeleri ve oğlu Halil'i öldürmeleri hakkında.

126/4

Ber-vech-i Arpalık Beyşehri Sancağı Mutasarrıfına Beyşehri ve Kaşaklı Kādılarına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kaşaklı Kazâsı muzâfâtından Yenişar Nâhiyesi'ne tâbi' Hoyrata (Horata) nâm karyeden İbrahim Ağa ibn-i Halil Beşe dimekle
2. ma'rûf kimesne gelüb bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûreden Tobal
3. Mehmed bin Osman nâm kimesne vâlidesini yörükân tâ'ifesinden Kara Osman nâm şakīye 'akd-i nikâh itmekle
4. tâ'ife-i merkûm eşkıyâsıyla yekdil ve yekcihed ve bunun gasb ve 'adâvet ve bunu katl sevdâsıyla başına
5. eşkıyâyı cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf menzilin basub kırk kiseye bâliğ
6. olur emlak ve emvâl ve eşyâsını yağma ve gâret ve on kise akca kıymetlü menzilin dahî ihrâk-ı
7. bi'n-nâr ve bir buçuk yaşında oğlu Halil nâm sağiri bi-gayr-ı hakkın katl ve kendüsü bir takrîb ile
8. firâr ve halâs olub küllî gadr ve ta'addî itmekle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olunduklarında vech-i
9. meşrûh üzere ta'addîsî şer'an sâbit ve hüküm birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı
10. hakk olunmadüğün ve mezbûr hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda murûr üzere olduğun bildirüb
11. hüccet-i şer'iyeye mücebince şer'le görölüb ziyâde gâret eyledüğü emvâl ve eşyâsıyla ihrâk-ı bi'n-nâr

12. eyledüğü menzilinın kıymetini müte'ayyinen alıvırılıb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin bulunduğı mahalde şer' le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Derbent Köyü sakinlerinden Mehmet ve babası İsmail'i yine aynı köy sakinlerinden olan Abdulkadir ve Ağaoğlu İbrahim, Manahoş Köyü sakinlerinden Dede Musa ve Hacı Yakup oğlu Mehmet adlı kişiler murisleri Yakup'un kaybından sorumlu tutup eziyet ederek hapsedmeleri ve üç yüz elli kuruşunu zorla almaları hakkında.

126/5

İlgın Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Derbend nâm karyeden Mehmed bin İsmail nâm kimesne gelüb bu Hâssa-i Cakırcı sayyâdlarından kendü hâlinde
2. ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine dahî şuhûd-ı 'udûl ile şer'an bir nesne sâbit
3. ve zâhir olmayub bir dürlü müdâhale olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûr sükkânından Abdulkadir ve Ağaoğlu
4. dimekle ma'rûf İbrahim ve Manahos (Manahoş) Karyesi sâkininden Dede Musa ve Hacı Yakub oğlu Mehmed nâm kimesnelerin
5. buna 'ırz-ı dünyeviyyeleri olmağla mücerred icrâ-yı 'ırz için bundan akdem mûrisimiz Yakub nâm kimesne
6. civârımızda vâkı' Kadınhanı nâm mahalde gâib oldu da'vamız sendendir deyu
7. buna ifk u iftirâ ve vâkı'-ı şer' olunduklarında bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ve buna
8. yemîn dahî virilüb müdâhaleleri men' u def' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb bir-vechle
9. dâhl icâb itmez iken mezbûrlar hevâlarına tâbi' mütegalibe ile yekdil ve ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden
10. bunu ve babası İsmail'i ahz ve habs ve der-zincir itdirüb dürlü cevri ve eziyyet ile
11. hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî üç yüz elli (350) gurusun cebren alub
12. ziyâde gadr ve ta'addî eyledikleri ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun
13. bildirüb mücebince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı akcası alıvırılıb

14. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Derbent Köyü sakini Mehmet'i Manahoş Köyü sakinlerinden Mehmet, Rabiya ve Mustafa ve Derbent Köyü sakinlerinden Dede Musa ve Fatma adlı kişilerin murisleri olan Yakup'un Kadınhanı'nda kaybolmasından sorumlu tutamaları hakkında.

127/1

Ilgın Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Derbend nâm karye sâkinlerinden Hâssa-i Çakırcı seyyâdlarından Mehmed bin İsmail nâm kimesne gelüb
2. bu kendü hâlinde hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine
3. dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Manahos (Manahoş) nâm karyeden Mehmed bin
4. Hüseyin ve vâlidesi Rabia ve karındaşı Mustafa ve Derbend Karye sâkininden kayınbederi Dede Musa
5. ve zevcesi Fatıma nâm hatun ile (boşluk) nâm kimesnelerin buna 'ırz-ı dünyeviyyeleri olmağla mücerred 'ırzların icrâ
6. için bizim mûrisimiz Yakub nâm kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde civârımızda vâkı'
7. Kadınhanı nâm mahalde gâib olmağla da'vâmız senden deyu iddi'â ve sâbit olan mevcûd
8. olan eşyâsın sen ahz eyledün deyu ifk u iftirâ ve Karaman vâlisi tarafından ta'yîn itdirdikleri
9. mübâşir ma'rifetiyle mürâfa'a-i şer' olunduklarında üzerine şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmamağla
10. ve buna yemîn dahî virilüb müdâhaleleri men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken
11. mezbûrlar ziyâde mütegalibe ve cebâbireden olduklarından nâşî kâni' olmayub mügâyir-i hüccet-i şer'iyye yine müdâhale
12. ve ta'cîz ve üç yüz (300) guruşdan ziyâde hasarına uğradub ahvâl-i mükedder olduğun bildirüb
13. şer'le görölüb mugâyir-i hüccet-i şer'iyye müdâhaleleri men' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Mehmet ve ortaklarının mutasarrıf oldukları Günüağıl Mezrası Esbkeşan sakinleri ziraat yapmalarına rağmen Çakıroğlu Mezrası'na kayıtlı olduklarını iddia ederek öşür vermemeleri hakkında.

127/2

İnsuyu Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Müteferrika Mehmed veled-i Abdurrahman zîde mecduhu 'arzuhal idüb Konya ve Hüdavendigâr sancaklarında Zengicek
2. ve gayrı nâhiyelerde Talmana nâm karye ve gayrıdan altmış bir bin dört yüz yirmi (61.420) akca ze'âmete berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub Konya Sancağı'nda Bayburd Nâhiyesi'nde
3. sekiz yüz (800) akca yazusu olan Günüağıl Mezra'ası müstakillen ve Zengicek Nâhiyesi'ne tâbi' Kurukuyu Mezra'ası dahî müşterekiyle kayd ve berâtına dâhil olub
4. âhardan dahl olunmak icâb itmez iken zikr olunan Günüağıl Mezra'asını Esbkeşan re'âyâsı zirâ'at itmeleriyle zirâ'atleriyle hâsıl
5. eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince 'öşrünü talep eyledikde re'âyâ-yı merkûme bizim zirâ'at eylediğimiz yerler mukâta'a-i merkûme mülhakâtından Çakıroğlu
6. Mezra'ası yerleridir deyu hilâf-ı kânûn ve defter 'öşrlerin virmekte ta'allül eylediklerinden mâ'adâ mârû'z-zikr Kurukuyu Mezra'ası'nı dahî Eskiil Nâhiyesi'nde
7. Ortaviran nâm karye ve gayrıdan dört bin iki yüz (4200) akca tımâra mutasarrıf Ömer ve Belviran Nâhiyesi'nden Toyludinek nâm karye ve gayrıdan dokuz bin
8. dokuz yüz elli beş (9955) akca tımâra mutasarrıf Ali tımârımız karyelerinden Baraöyükü (Yaraöyüğü) nâm karyemizdir deyu hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî zabt ve ol-vechile
9. ze'âmeti mahsûlüne gadr eylediklerin bildirüb zikr olunan Günüağıl Mezra'ası müstakillen ve Kurukuyu Mezra'ası dahî müşterekiyle ze'âmeti tarafından
10. zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmların kânûn ve defter mücebince ahz u kabz itdirilüb mezbûrları hilâf-ı defter-i hâkânî dahl ve ta'arruz
11. itdirilmemek bâbında sen ki mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin sen müvellâ olması için hükmi-hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i
12. hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Bayburd Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Günüağıl ki Tavşanlıhanı Mescüdlü'ye varunca
13. andan Emirhanlı Yurdu'na varınca ve taraf-ı kıblesi Burunkuyu'ya varınca Atçeken yurdlarundan haricdir hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı

14. ve gendüm yekûn ma'a gayrihi sekiz yüz (800) akca yazu ile ve defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde İnsuyu Nâhiyesi'ne tâbi' Ohmar (Oçmar) nâm karye
15. ve ma'a gayrihâ bir görölüb sekiz bin sekiz yüz (8800) 'an-ze'âmet deyu bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen mûmâ-ileyh mutasarrıf Mehmed veled-i Abdurrahman'ın
16. ze'âmeti mülhakâtı ve Zengicek Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Kurukuyu nezd-i Eğrikuyu hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı ve gendüm yekûn ma'a gayrihâ üç yüz
17. doksan dokuz (399) akca yazu ile ol-dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi' Kalınağıl nâm karye
18. ve ma'a gayrihâ bir görölüb iki bin dokuz yüz doksan dokuz (2999) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun dahî dokuz yüz doksan dokuz (999)
19. akcası yine mûmâ-ileyh Müteferrika Mehmed'in ze'âmeti aklâmı bâkısı müştereki kaydında olub ve yine Zengicek Nâhiyesi'ne tâbi' Hamiöyüğü (Mamiöyüğü) deyu ma'rûfdur
20. zâviyedârları çiftliklere mutasarrıflardır deyu mestûr der-defter-i 'atık bir çiftlik yerden mâ'adâ yerlerin 'öşrü tımâr deyu yirmi bir nefer
21. re'âyâ ile hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm yekûn ma'a gayrihi bin dört yüz (1400) akca yazu ile ol-dahî defter-i mufassalda tahrîr ve
22. defter-i icmâlde ma'a gayrihâ bir görölüb iki bin dört yüz elli (2450) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin (2000) akcası
23. mezbûr Ömer'in tımârı mülhakâtı ve dört yüz elli (450) akcası dahî mezbûr Ali'nin müşterekiyle kaydına dâhil olub Bayburd Nâhiyesi'ne
24. tâbi' Mezra'a-i Cavoğlu 'an-Cemâ'ât-i Oğulbeğlü Esbkeşan Mukâta'ası'ndan olduğu mestûr ve mukayyed olunmağın vech-i meşrûh
25. ve defter-i hâkânî mücebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Ilgın Kasabası sakini Ahmet'in babasının ölümüyle bazı kişilerin babasının kendilerinden para aldığını iddia ederek alacaklarını istemeleri ve davanın Âstâne-i Sa'âdet'de görülmesini talep etmesi hakkında.

127/3

Ilgın ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ilgın Kasabası'nda sâkin Ahmed zîde kadruhu gelüb nef-i Kazâ-i
2. Ilgın ve Tevâbi'i Mukâta'ası berât-ı şerîfimle ber-vech-i mâlikâne babası Abdullah
3. Ağa dimekle ma'rûf kimesnenin üzerinde iken bundan akdem babası mezbûr fevt oldukda

4. şurût üzere mâlikâne-i mezbûr babası mahlûlünden buna tevcîh ve babası merkûm hayâtında maldârlık ile ma'rûf ve
5. bir kimesneden dahî akca istikrâz itmeyüb ve kimesneye dahî hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve hareketi yoğiken mezkûr
6. Ahmed'in bir kimesnesi olmaduğundan zümre-i eşirrâdan olanlar mücerred icrâ-yı 'ırz için birbirleriyle ale'l-ittifâk kimisi
7. da'vâcî ve kimisi şâhid-zor olub herbirleri biner ve ikişer bin guruş ve sâ'ir bunun emsâli noksân vârid mâl
8. alacağımız vardur deyu hilâf-ı şer'-i şerîf bunu rencîde ve'l-hâsıl mahallinde bir dürlü mukâvemet
9. mümkün olmayub (...) şayeste-i merhâmet olduğun bildirüb mezbûr ile her kimin da'vâsı
10. var ise mahallinde istimâ' olunmayub Âstâne-i Sa'âdet'ime havâle ile mezbûrların yedlerinden tahlîs itdirilmek
11. bâbında istid'â-yı merhâmet itmekle vech-i meşrûh üzere havâle olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (25 Nisan-4 Mayıs 1743)

Özet Abdullah'ın Kaşaklı Kazası Yenişar Nahiyesi Hoyrata Köyü'nde vergilerini ödediği tapulu tarlasına yine aynı köy sakininden olan Hatip Hüseyin Efendi adlı kişinin müdahale etmesi hakkında.

128/1

Ber-vech-i Arpalık Beyşehri Sancağı Mutasarrıfına Kaşaklı ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Abdullah nâm kimesne gelüb Kaşaklı Kazâsı muzâfâtından Yenişar Nâhiyesi'ne tâbi' Hoyrata (Horata) nâm karye tobrağında
2. vâkı' mutasarrıf ve zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve rusûmu sâhib-i arza edâ idegeldiği ma'lûmetu'l-hudûd tabulu
3. ve temessüklü birkaç kıt'a tarlasında âharın bir dürlü alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken karye-i
4. mezbûrdan Hatîb Hüseyin Efendi dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmadığından nâşî bunun zikr
5. olunan tarlalarını hilâf-ı kânûn zabt itmek sevdâsıyla müdâhale ve ta'addî itmekle bundan akdem

6. mürâfa'a-i şer' olunduklarında ol-yerler bunun tabulu ve temessüklü yerleri olduğundan nâşî ve mezkûrun alâkası
7. olmadığı nümâyân oldukda mu'ârazadan men' birle kıbel-i şer'-den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezbûr
8. yine kendü hâlinde olmayub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye nizâ'dan hâlî olmaduğun bildirüb
9. bundan akdem hüccet-i şer'iyeye mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye gadr ve ta'addî itdirilmeyüb
10. zâhir olan ta'addîsi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Kaşaklı Kazası Hoyrata ve Bademli ve Komu köyleri sakinlerinin yerleşim yerlerine Sarıkayalıoğlundan Nurullah ve Abdullatif adlı kişilerin basarak zarar vermeleri ve zararların karşılanmasını köy sakinlerinin talep etmeleri hakkında.

128/2

Ber-vech-i Arpalık Beyşehri Sancağı Mutasarrıfına Kaşaklı ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Kaşaklı Kazâsı muzâfâtından Yenişar Nâhiyesi'ne tâbî' Hoyrata (Horata) ve Bademli ve Komu nâm karyeler ahâlîleri
2. gelüb bunlar üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yörükân tâ'ifesinden Sarıkayaoğulları
3. dimekle ma'rûf Nurullah ve Abdullatif nâm şakîler kendü hâllerinde olmadıklarından nâşî hevâlarına
4. eşkiyâ ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın zikr olunan Hoyrata (Horata)
5. Karyesi'ni basub etrafından ateş ılgâ ve elli iki bâb menzil ve kırk yedi bâb ahur ve kırk
6. iki bâb samanhâne ve elli bâb anbârlarını ve derûnlarında olan emvâl ve eşyâlarını yağma (ve)
7. gâret ve gadr-i küllî itmeleriyle ma'rifet-i şer'le keşf olundukda zararları kırk bir kise
8. akcaya bâliğ ve hüccet-i şer'iyeye olmuşken icrâ-yı hakk olmadığından mâruz-zikr Bademli
9. Karyesin dahî basub kırk bâb menzil ve ahur ve samanhânelerin ihrâk
10. ve Komu Karyesi'ni dahî basub otuz bâb menzil ve ahur ve yirmi üç bâb samanhâne
11. ve yirmi dokuz bâb anbâr ve iki âsyâb ve on yedi kıt'a bağ ve dokuz kıt'a
12. bağçelerini ihrâk-ı bi'n-nâr ve darb-ı beyâb ve içlerinde yedi kız kimesneleri dahî

13. bi-gayr-ı hakkın katl idüb ma'rifet-i şer'le keşf olundukda zararları altmış üç kise akcaya bâliğ
14. ve hüccet-i şer'iyeye olmuşken mezbûr ziyâde cebâbireden olmalarıyla icrâ-yı hakk olunmaduğu
15. ve mezbûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda mürûr üzere oldukların ve husûs-ı mezbûr minvâl -i
16. muharrer üzere olduğun sen ki Kaşaklı Kâdîsı Mevlânâ Ömer zîde fazlhususun tarafından 'arz olunduğun
17. bildirüb buldukları mahalde zâbitleri ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
18. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: İncesu Kasabası sakini Murteza'nın Kara Mustafa Paşa Vakfî'ndan kiraladığı menzilinın yakınında yaptığı dükkânına bazı kişilerin müdahale etmeleri hakkında.

128/3

İncesu Nâhiyesi Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Nefs-i İncesu Kasabası sükkânından Murteza nâm kimesne gelüb vezîr-i a'zâm-ı sâbık müteveffâ Kara Mustafa Paşa
2. Vakfî'ndan İncesu Kasabası'nda vâkı' taraf-ı vakfa otuz akca icâre-i mu'accele ve berât üzere mutasarrıf olduğu
3. menzili itdisâlinde binâ ve ihdâs eylediği bir bâb dükkânının kimesneye zarar-ı şer'îsi yoğiken ashâb-ı
4. ağrazdan ba'zıları bi-vech-i şer'î müdâhale eylediklerin bildirüb mezbûrların bi-vech-i şer'î zâhir
5. olan müdâhale ve ta'addîleri men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Kırşehir'de çeribaşı olan Abdulkadir İstanbul'dan Kırşehir Kazası'nın naiplik görevini bir şekilde alıp Kırşehir sakininden Seyit Mustafa'ya vermesi, Seyit Mustafa'nın da Kırşehir Mütessellimi Recep, Topal İsmail, Çilesiz Mustafa ve Kabaklı Mehmet adlı kişileri Konya Kalesi'ne hapsedtirmesi hakkında.

128/4

Kırşehri Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Ali Kethüdâ-yı Bâb zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime

2. 'arzuhal idüb hâlâ Kırşehir Çeribaşısı Abdulkadir nâm kimesne
3. Âstâne-i Sa'âdet'imde olub Kırşehir sâkinlerinden Seyyid Mustafa nâm kimesneye
4. kazâ-i mezbûrun niyâbetin alıvirilüb ve tatbik için bir mühür peydâ ve izhâr-ı
5. fesâdı için beş on beyaza basub hâlâ Kırşehir Mütesellimi
6. Receb ve Topal İsmail ve Çilesiz Mustafa ve Kabaklı Mehmed
7. nâm kimesneler ile 'adâveti olmağla Konya Kal'ası'na kal'abent
8. için zikr olunan beyazın birisini i'lâm-ı tahrîr
9. ve mûcebince kal'abentleri için emr ısdâr idüb gadr-i
10. küllî eylediğün bildirüb ol-bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eylediği
11. ecilden merkûmun keyfiyyet-i hâlî mahallinde bî-kusûr ehl-i
12. vukûf ve mevsûku'l-kilem kimesnelerden ta'ahhüd ve iştiyhâ (?)
13. ve sıhhât ve hakikati 'arz ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Konya Kazası Hatunsaray Nahiyesi Cosağlar Köyü sakininden Nurullah'ın Merde Köyü sakini Mehmet'ten aldığı yerlerin vergilerini ödemesine rağmen Mehmet'in pişman olduğunu söyleyerek geri almak istemesi hakkında.

129/1

Konya Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya Kazâsı muzâfâtından Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' Cosağlar nâm karye sâkininden el-Hâcc Nurullah nâm kimesne gelüb
2. yine Hatunsaray Nâhiyesi'ne tâbi' Merde (?) nâm karye sâkininden Mehmed nâm kimesne karye-i mezbûr tobrağında tasarrufunda olan
3. ma'lûmetu'l-hudûd yerlerin rızâsını ve sâhib-i arz ma'rifetiyle hakk-ı tasarrufunda bin yüz elli (boşluk) senesinde buna ferâğ ve tefvîz
4. ve bu dahî tefvîz ve beş seneden beru her sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ
5. idüb bir-vechle dahl icâb itmez iken mezkûr Seyyid Mehmed zuhûr ve ol-yerleri ferâğıma nâdim oldum
6. giru alurum deyu hilâf-ı kânûn müdâhale ve mürâfa'a-i şer' olunduklarında mezkûrun hilâf-ı kânûn ol-vechile müdâhale
7. ve ta'addîsi men' birle kıbel-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezkûr Mehmed kâni' ve mündef' olmayub

8. mugâyir-i hüccet-i şer' iyye müdâhale ve ta'addiden hâlî olmaduğun bildirüb hüccet-i şer' iyye mûcebince 'amel olunub mezbûr Mehmed'in
9. ol-vechile zâhir olan ta'addîsi men' u def' ve vech-i meşrûh üzere olan yerleri buna zabt itdirilmemek
10. bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî' u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Kilisehisar sakinleri hisselerine düşen vergiyi birlikte ödemeye razı olmalarına rağmen yine aynı köy sakinlerinden olan bazı kişilerin yeniçeri veya sadat olduklarını iddia ederek vergi vermek istememeleri hakkında.

129/2

Bor Kādısına Hüküm ki,

1. Ze'âmet karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Kelisahisâr nâm karye ahâlîleri gelüb yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ve (boşluk) ve (boşluk)
2. ve dahî ma'lûmu'l-esâmî kimesnelerin karye-i mezbûr tobrağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında tekâlîf olunmak icâb
3. ider hâneye bağlu kadîmî re'âyâ emlakı ve yerleri olmağla vâkı' olan 'avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir
4. evâmir-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden tahamüllerine göre hisselerine düşeni cem'ine me'mûr olanlara mâ'en edâ itmek murâd
5. eyledikde mezkûrların ba'zıları dahî bizler dergâh-ı 'âlî yeniçerilerindeniz ve ba'zıları dahî bizler sadâtdanız
6. tekâlîfden hisse virmeziz deyu hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet ve hisselerin bunlara tahmîl ve edâya bir-vechle
7. kudretleri olmayub ahvâlleri mükedder ve diğer gûn olduğun bildirüb tahammüllerine göre hisselerine düşeni
8. bunlar ile mâ'en cem'ine me'mûr olanlara edâ itdirilüb hilâf-ı kânûn ve ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükmi-i hümayûnum
9. recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî' u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Aksaray Kazası Sorsoy Köyü sakinlerinden Hüseyin ve annesi Amine'yi yine aynı köy sakini olan Halil oğlu Asir Abdullah adlı kişinin menzillerini basarak darp etmesi hakkında.

129/3

Aksaray ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Aksaray Kazâsı'na tâbi' Sorsoy nâm karye sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne ile vâlidisi Âmine nâm hatun gelüb bunlar kendü hâllerinde olub
2. hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden
3. Halil oğlu Asir Abdullah nâm kimesne zümre-i eşkıyâdan olub kendü hâllerinde olmamalarıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ber-vech-i kânûn bunların
4. menzillerin basub bunlara şutûm-ı galîza ile şetm ve bilâ-mukâvemmet mezbûr Âmine'yi ve mezkûr Hüseyin'i darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh ile hevâsına tâbi'
5. ehl-i 'örfe tecrîm kasdıyla ve ehl u 'iyâline ta'arruz ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmaduğun bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı
6. şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Kilisehisar sakinlerinden Kapukıran İbrahim, Topaloğlu Mustafa, Çakoğlu Mehmet, Kapucuoğlu Mustafa, Çabukoğlu Mehmet, Murteza oğlu Mustafa, Molla Mehmet oğlu Mehmet ve İlyas oğlu İbrahim adlı kişileri köyleri subaşısı olan Salih'in Bor Kadısı'ndan aldığı arzla Kıbrıs'a sürgüne göndermesi hakkında.

129/4

Bor Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Kelisahisâr nâm karye ahâlîlerinden Kabukıran İbrahim ve Tobaloğlu Mustafa ve Çakoğlu Mehmed
2. ve Kabucuoğlu Mustafa ve Çabukoğlu Mehmed ve Murtezaoğlu Mustafa ve Monla Mehmed oğlu Mehmed ve İlyas oğlu
3. İbrahim nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde iken bundan akdem kırk sekiz senesinde karyeleri Subaşısı olan Salih nâm
4. kimesnenin bunlara 'ırz ve 'adâveti olmağla bunlar için muvakkat fitne ve şerîr ve gammazlardır deyu hevâsına tâbi' sâbıkan Bor
5. kâdîsından aldığı 'arz ile kırk sekiz senesinde Kıbrıs Ceziresi'ne nefyi ve iclâlleri için ısdâr eylediği emr-i
6. şerîfimle kimini tecrîm ve ba'zılarını dahî altı seneden beru cezire-i mezbûrede Cezirebent olub ahvâllerini perîşân

7. olduğın bildirüb ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek için istirhâm itmeleriyle mahallinde şer'le görülüb keyfiyetleri su'âl ve i'lâm olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Bor Kazası Kilisehisar Köyü subaşı olan Halil Ağa ve oğlu Mustafa Ağa'nın ahaliden fazla vergi alarak ahaliye eziyet etmeleri üzerine görevden alınmalarına rağmen subaşı tayin edilen Ali'nin görevine müdahale etmeleri hakkında.

129/5

Bor ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Bor Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Halil zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb
2. ze'âmet karyelerinden Bor Kazâsı'na tâbi' Kelisahisâr nâm karye ahâlîlerinden cem'-i gafîr ve
3. cem' i kesîr meclis-i şer'a varub karye-i mezbûr sâkinlerinden Halil Ağa ve oğlu Mustafa Ağa dimekle
4. ma'rûf kimesneler bundan akdem on beş seneden beru karye-i mezbûr za'îmleri tarafından
5. ilzâm ve subaşılıarı mezkûrlar almak takrîbiyle ziyâde atlu âdem ile karyelerine varub a'şâr ve sâ'ir hukûk
6. ve rusûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde taleb ve cebren ahz ve müft u
7. meccânen yem ve yemek ve arba ve kuzu ve sâ'ir me'kûlâtların alub ve yaramaza mu'în ve ehl-i 'örfe muhîn ve karye-i mezbûr ahâlîlerinden
8. ehl-i 'ırz kimesneleri ahz ve nice ifk u iftirâ ile der-zincir ve zulmen mâl ve akcaların ahz ve ehl-i 'örfün 'ırzların hetk ve başına vâfir
9. sekban eşkıyâsın cem' ve yed ve lisânından Ümmet-i Muhammed emn olmayub ve ahâlî-yi karyenin altı bin (6000) gurusların alub zulümlerinin nihâyeti olmamağla
10. mezbûrlar subaşılıktan ref' olunmak üzere sâdır olan emr-i şerîfime imtisâlen azl ve Ali zîde kadruhu tarafından subaşı nasb olunub mezkûr
11. Ali'den cümlesi râzı ve hoşnûd üzereler iken mezkûr Halil'in subaşı olurum deyu ta'addî ve hâlâ subaşılıarı
12. mezkûr Ali'nin subaşılığı umûruna muhâlefet ve mezkûr subaşı olmak lâzım gelir ise re'âyânın
13. emn ve rahatları mürtefi' ve ahâlî-yi karyenin ol-vechile perâkende ve perîşân olacakları

14. muhakkak mezkûrun hilâf-ı şer' ve bilâ-senet ol-vechile olan ta'addîsi men'
15. olunmak için hükm-i hümâyûnüm virilmek recâsına vâkı'-ı hâli 'arz
16. eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Mezbûr es-Seyyid Süleyman Âstâne'ye 'avded ba'de der-ihzâr terâfu' ve fasl-ı husûmet birle i'lâm olunmağla sâdır olan fermân-ı âlî mücebince ancak mezbûrun çift verilen ihzâr emrinin kaydı terkîn olunub emr-i şerîfimle yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Mezbûr Süleyman bu tarafa ihzâran varub re'âyâ ile mürâfa'a ve bir nesne sâbit olmamağla virilen i'lâm mücebince 'amel olunmak üzere emr-i şerîfim yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Niğde Sancağı Develi Kazası sakinlerine yine aynı kaza sakinlerinden olan Deveoğlu Hasan Ağa ve Cafer Ağa adlı kişiler zulmettikleri için Âstâne-i Sa'âdet'te mahkemeye çıkarılmalarını ahalinin talep etmeleri hakkında.

130/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Develü Kādîsına Hüküm ki,

1. Niğde Sancağı'nda vâkı' Develü Kazâsı ahâlîsinin re'âyâ fukarâları gelüb Develü Kazâsı'ndan Deveoğlu Hasan Ağa
2. ve Cafer Ağa dimekle ma'rûf kimesneler re'âyâ fukarâları üzerlerine zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmaduğundan
3. nâşi bundan akdem Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzârları bâbında sâdır olan emr-i şerîfimle Çukadâr-ı Sadr-ı a'zâm Osman
4. zîde kadruhu mübâşir ta'yîn olunmuşken mübâşir -i merkûm Niğde'de ikâmet ve mezkûrların yedi 'aded çiftliği olmağla
5. çiftlik ahâlîlerini mahkemeye gönderüb hüsn-i hâllerini i'lâm ve mübâşir-i mezkûru Âstâne'ye 'avded idüb
6. ol-vechile ibtâl-i hakk ve ahvâl-i fukarâ diğer gûn olduğun bildirüb Âstâne'ye ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün sen ki mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhsin
7. mübâşeretinle 'alâ-eyyi-hâl mezbûrlar ahz ve Âstâne'ye ihzâr olunmaları bâbında fermân-ı âlişân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Bor Kazası sakinlerinden olan ve idam cezası alan Sadreddin oğlu Seyit Osman ile Niğde Kalesi'nde hapis olan kardeşi Seyit Hüseyin'in zimmetlerinde kalan cebelü ve cizye bedeli ödendikten sonra hak iddia eden kişilerin davalarının görülmesi hakkında.

130/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına Bor Kādîsı ve Niğde Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Ruznâmçe-i sâni olan es-Seyyid Nureddin zîde mecduhu 'arzuhal idub livâ-i mezbûrda vâki' Bor Kasabası sükkânından
2. bâ-fermân-ı 'âlî cezâsı tertîb olunan Sadreddin oğlu Seyyid Osman ile hâlâ Niğde Kal'ası'nda mahbûs olan karındaşı
3. Seyyid Hüseyin nâm kimesnelerin Eyâlet-i Karaman'ın elli dört senesi cizyesi ve elli dört ve elli beş seneleri cebelü bedeliyyeleri
4. mâllarından mûmâ-ileyh Nureddin zîde mecduhunun kefâletiyle sarraflarından istidâne eyledikleri akcalardan temessükât-ı
5. müte'addidede ve ruznâmçeler müceblerince mûmâ-ileyh ve cânib-i mîrîye duyûn varâkaları olmağla tahsîli için evâmîr-i
6. şerîfem sâdır olmuşken maktûl-ı mezbûrun husemâsından Kelisahisarlı Halil ve hevâsına tâbi' ba'zı kimesneler
7. ittifâk ve kimi müdde'i ve şâhid olarak terekesini itlâf (?) itmek ve ba'zı mezbûr da'vâlar peydâ ve el-yevm emr-i şerîfim
8. ısdâr itdirmek dâ'iyyesinde olmalarıyla mûmâ-ileyh Nureddin zîde mecduhuya ve cânib-i mîrîye olan deynleri edâ
9. olunduktan sonra iddi'â-yı hukûk idenlerin da'vâları mahallinde şer'le görülmek için hükm-i hümâyûnum recâsına istid'â
10. ve vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın
11. mûmâ-ilyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuşdur. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Konya Sancağı Hâce Hassı Mukataası ile üzerlerine alarak işleten Sadreddin oğlu Osman ve kardeşi Seyit Hüseyin'in iltizam bedelini ödemek için aldıkları akçeleri geri ödemediklerinden borçlarının mallarından tahsil edilmesi hakkında.

130/3

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Bor Kādısı ve Niğde Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Hâlâ ruznâmçe-i sâni olan Nureddin zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Niğde Sancağı'nda Bor Kazâsı sükkânından
2. Sadreddin oğlu Seyyid Osman ile birâderi es-Seyyid Hüseyin iştirâken Konya Sancağı'nda vâkı' Havâce Hâssı Mukâta'ası'nı
3. mâlikâne mutasarrıfı tarafından elli beş senesine mahsûben ilzâm idüb bedel-i iltizâmı için bir kıt'a temessük ile beş bin
4. dört yüz yetmiş iki (5472) guruş ve elli dört senesine mahsûben Karaman Eyâleti cebelü bedeliyyesinin peşini ve harc-ı ilzâmı için
5. bir kıt'a âhar temessük ile bin yüz yirmi (1120) guruş hâlâ mûmâ-ileyhin kefâletiyle Suluhan'da sarraf Bağdosar'dan ve Karaman
6. cizyesinin elli dört senesi harc evrâğı ve sâ'ir ba'zı masârif için bir kıt'a temessük ile bin yüz (1100) guruş ve cebelüden
7. sebeb-i tahrîr hükmü ve ruznâmçe-i hümâyûn temessükâtı ile havâle olunan masârif-ı mîrî için bir kıt'a temessük ile bin on beş
8. buçuk (1015.5) guruş sarraf Haços'dan ve şerîki Markos'dan yine mûmâ-ileyhin kefâletiyle istidâne idüb ve gurresi tamâmında
9. edâ itmemele cümlesini mûmâ-ileyh edâ eylediğinden başka bir kıt'a temessük ile dahî mûmâ-ileyhe dört yüz sekiz (408) guruş
10. deynleri olub defa'atiyle âdemleri gönderüb taleb eyledikçe tahsîl eylediğim mâlî ba'zı masârifçe sarf eyledim ve mukâta'adan
11. hâsıl olan mahsûlât henüz furûht olunmadı mahsulâtı furûht ve zimmetlerimi tahsîl ve kendisine akca fâ'izi ile
12. edâ iderüm deyu memhûr mektûbları irsâl ve bu vechile 'avk ve te'hîr ve ihmâl itmekle minvâl-i meşrûh üzere cem'an dokuz bin
13. yüz on beş buçuk (9115.5) guruş beş kıt'a memhûr temessükât müceblerince zimmetinde iken mezbûr ahz ve katl ve şerîki
14. olan karındaşı merkûm Seyyid Hüseyin'i Niğde Kal'ası'na kal'abent itmekle yedinde olan memhûr temessükât müceblerince vâkı'-ı mezbûr
15. dokuz bin yüz on beş buçuk (9115.5) guruş maktûl-ı mezbûrun mâlından ve şerîki olan karındaşı mezbûr Hüseyin'den tamâmen

16. tahsîl ve kendü tarafından kabzına ta'yîn olunan kimesneye edâ ve teslîm itdirilüb deyn-i mezkûr edâ olmadıkça Niğde mutasarrıfı
17. mûmâ-ileyh ve âhar tarafından bir habbesine vaz'-ı yed ve telef ve izâ'at itdirilmemek ve itdirilir ise kendülerden tahsîl
18. ve tazmîn itdirilmek için emr-i şerîfim virilmek recâsına mûmâ-ileyh istid'â ve zikr olunan dokuz bin yüz on
19. beş buçuk (9115.5) guruş mîrî mukâta'a ve cizye ve cebelü bedeliyyesi mâllarına ve harc-ı iltizâma virilmiş olduğundan deyn-i mîrî
20. mukâvelesi olub ve deyn-i mîrî cümleden akdem olmağla mahsûsen mübâşir ta'yîn ve irsâl ve hâlâ mevcûd olan
21. memhûr temessükât müceblerince meblâğ-ı mezbûr maktûl-ı merkûmun mâlından ve şerîki olan karındaşı Seyyid Hüseyin'den ma'rifet-i şer'le
22. tamâmen tahsîl ve mûmâ-ileyh tarafından kabzına me'mûra teslîm itdirilüb ol-mikdâr akca edâ ve tekmîl olunmadıkça mîr-i mirân -ı
23. mûmâ-ileyh ve âhar tarafından bir habbesine vaz'-ı yed ve telef ve izâ'at itdirilmemek ve eğer hilâf-ı fermân itdirilir ise
24. kendülerden tahsîl ve tazmîn itdirilmek için Dersa'âdet'ime i'lâm olunmak üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftihâru'l-emâcid
25. ve'l-ekâbir bi'l-fi'il başdefterdârım olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıtı Reb'û'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Seydişehir'de Alayla Mahallesi sakininden olan Yüzyedi Emiroğlu İsmail adlı kişinin sürekli sarhoş olarak mahalle sakinlerini rahatsız etmesi ve satın aldığı tohumları değerinden fazlaya satması üzerine kendisi tembih olunmasına rağmen kötülüğe devam etmesi hakkında.

130/4

Seyyidişehirli Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kuzâtdan es-Seyyid Mahmud zîde fazluhu gelüb Seyyidişehirli mahallâtından
2. Alayla Mahallesi sâkininden kassab tâ'ifesinden Yüzyedi (?) Emir oğlu dimekle
3. ma'rûf İsmail nâm kimesne kendü hâlinde olmayub dâ'imen sermest (?) -i hamr ve ba'zı kimesnenin
4. şâbb-ı emred evlâdına ta'arruz ve katl-i nüfûs ve hetk-i a'râzı 'âdet-i müstemirresi olduğundan

5. gayrı sũkdan bey' eylediği tohumu narh-ı c riden ziy deye bey' ve 'ib dullaha mutazarrır ve ol-vechile
6. mütenebbih olundukda it 'at itmeduğunden m 'd  bin yüz elli (boşluk) senesinde merk m es-Seyyid
7. Ali meclis-i şer'de hil f-ı şer'-i şer f buna at le-i lis n ve şut m-ı
8. gal za ile şetm ve hetk-i 'ırz idüb ziy de gadr ve ta'add  eyleduğ n
9. ve bu b bda hüccet-i şer'iyyesi olduğun bildirüb hüccet-i şer'iyye ve fetv -yı
10. şer fe m cebince 'amel olunub icr -yı şer' ve ihk k-ı hakk olunmak
11. b bında emr-i şer fim rec  itmeğin şer'le g r lmek i n yazılmışdır. F  ev sıt-ı Reb 'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

 zet: Karaman Eyaleti'nin cebelü bedeliyelerini iltizam eden Niğe Sancağı Bor Kazası sakinlerinden Sadreddin oğlu Seyit Osman ve kardeşi Seyit Hüseyin'in zimmetlerinde kalan akçelerin tahsil edilmesi hakkında.

131/1

Niğe Sancağı Mutasarrıfına Bor K d sı ve Niğe N 'ibine Hüküm ki,

1. H l  Ruzn m e-i S n  Nureddin z de mecduhu gelüb Ey let-i Karaman'ın elli dört senesi ile cebelü bedeliyyesini m m -ileyhin bir deri
2. Seyyid Saidi Ağa ile ve elli beş cebelü bedeliyyesin kendi bir deri Seyyid Hüseyin ile iştir ken Bor Kaz sı s kk nından Sadreddin oğlu
3. Seyyid Osman der-'uhde ve iltiz m idüb tahsil eylediği emv l-i m r yyenin bir mikd rını Kasaba-i Bor'da müceddeden bin 
4. eylediği han ve d kk nına sarf itmekle hav l t  ed  itmeyüb bu tarafda kef letine bin 'en elli dört ve elli beş
5. seneleri cebelü bedeliyyesin m lından yirmi kıt'a ruzn m e-i h m y n temessüğü ile dört bin kırk dört (4044) guruş ve elli
6. dört senesi cizyesi m lından  c kıt'a ruzn m e ile iki bin yedi yüz elli buçuk (2750.5) guruşu m m -ileyhe ed  itmekle
7. talep ve tahsil i n  dem g nderdik e bir mikd rını kendü mas rıf a sarf itdüm ve bin beş yüz (1500) guruşunu
8. s bıkan Konya V lisi Vez rim Ebubekir Paşa ed mallhu ta' l  icl luhu beni kal'aya habs idüb cer me aldın

9. ve kendü zimem ve mahsulâtımdan tedârik ve edâ iderüm deyu 'avk ve te'hîr eylediğinden başka elli beş senesinden dahî
10. havâlâtı henüz edâ itmeyüb bu esnâda tertîb-i cezâsı için sâdır olan emr-i 'âlî mücebince mezbûr Seyyid Osman'ı katl
11. ve şerîki olan mezbûr Seyyid Hüseyin'i Niğde Kal'ası'na kal'abent itmekle mûmâ-ileyhin cizye ve cebelü mâllarından havâlâtâ virdiği
12. altı bin yedü yüz doksan dört (6794) guruş yedinde olan sûret-i ruznâmçeler mücebince maktûl-ı mezbûrun mâlından ve şerîki olan
13. karındaşı Seyyid Hüseyin'den tamâmen tahsîl ve tarafından ta'yîn eylediği vekîle edâ itdirildikten sonra elli beş senesi cebelüsü
14. mâlından havâlâtâ henüz edâ itmedikleri ve el-yevm havâle olunmayan kusûr mâlın hesabını ru'yet için defter ve sâ'ir
15. senedât Âstâne-i Sa'âdet'ime irsâl olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek recâsına mûmâ-ileyh istid'â ve zikr olunan
16. altı bin yedi yüz doksan dört (6794) guruş ruznâmçe-i hümâyûn temessükât müceblerince mûmâ-ileyh tarafından havâlâtâ virilmiş
17. olduğundan deyn-i mîrî makûlesi olub ve deyn-i mîrî cümleden akdem olmağla mahsûsen mübâşir ta'yîn ve irsâl
18. ve ruznâmçe-i hümâyûn temessükâtı müceblerince meblâğ-ı mezbûr maktûl-ı merkûmun mâlından ve şerîki olan karındaşı Seyyid Hüseyin'den
19. ma'rifet-i şer'le tamâmen tahsîl ve mûmâ-ileyhin ta'yîn eylediği vekîle edâ itdirdikten sonra elli beş senesi cebelüsü
20. mâlından havâlâtâ henüz edâ itmedikleri ve henüz havâle olunmayan kusûr mâlın hesabını ru'yet için defter ve sâ'ir
21. senedin Âstâne-i Sa'âdet'ime irsâl olunmak üzere Divân-ı Hümâyûn tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım
22. olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Karaman Eyaleti'nin cebelü bedeliyelerini iltizam eden Niğde Sancağı Bor Kazası sakinlerinden Sadreddin oğlu Seyit Osman ve kardeşi Seyit Hüseyin'in zimmetlerinde kalan akçelerin tahsil edilmesi hakkında.

131/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Bor Kādısına ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Hâlâ Ruznâmçe-i Sâni Nureddin zîde mecduhu gelüb Eyâlet-i Karaman'ın elli dört ve elli beş senelerine mahsûben cebelü bedeliyyesi tahsîli mûmâ-ileyh Nureddin
2. kefâletiyle Bor Kasabası sükkânından Sadreddin oğlu Seyyid Osman ile karındaşı Seyyid Hüseyin nâm kimesnelerin iştirâken 'uhdelerinde olmağla seneyn-i mezbûreteyne
3. mahsûben zikr olunan cebelü mâllarından ba'zı masârif-ı mühimmeye havâle olunan mikdârın bir mikdârını ol-tarafda mûmâ-ileyh Nureddin ve bir mikdârını
4. dahî mezbûrlar mahallinde edâ idüb Nureddin'in virdiği akcaları edâ itmediklerinden başka ashâb-ı havalâtı cânib-i mîrîyye olan zimmeti
5. tahsîl olunduktan sonra si'rî ile hesâbı görülmek için seneyn-i mezbûreteynin tahsîl defterleriyle mahsûben senedâtı Âstâne-i Sa'âdet'ime irsâl olunmak
6. için tarafından ta'yîn eyledüğü vekîle teslim olunmak üzere emr-i şerîfim virilmek recâsıyla mûmâ-ileyh istid'â ve vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim
7. tahrîri bâbında bi'l-fi'il Başdefterdârım Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince emr-i şerîfim yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Niğde sakini Osman'ın mutasarrıf olduğu tımar yerleri mahsulüne el koyan Niğde sakini Hacı Mehmet oğlu Ömer Ağa adlı kişinin ölmesiyle zimmetinde kalan mahsulünü biraderlerinin vermemesi hakkında.

131/3

Niğde Sancağı Mutasarrıfına Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde sükkânından Osman nâm kimesne gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin
2. hâsıl olan 'öşr mahsûlünden ma'lûmu'l-keyl mahsûlünde âharın alâkası yoğiken Niğde sükkânından Hacı Mehmed oğlu Ömer Ağa
3. dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' zabt ve ba'dehu ol-dahî mezbûrdan taleb ve da'vâ sadedinde iken
4. fevt olmağla muhallefâtını kabz iden Niğde sükkânından ve birâderlerinden taleb eyledikte edâda ta'allül ve gadr eylediklerin
5. ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb mûcebince şer'le görölüb
6. alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Niğde Kazası Andırloz Köyü sakinlerinden saliyâne vereceğini söyleyerek yüz yetmiş kuruş alan Köy Kethüdası Bekir Bey'in saliyâneyi ödemediği için zimmetinde olan yüz yetmiş kuruşu ahalinin tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

131/4

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Andırloz (Andırlos) nâm karye re'âyâsı gelüb bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken
2. yine karye-i mezbûrede sâkin karyeleri kethüdâları olan Bekir Bey dimekle ma'rûf kimesne ben sizin saliyânelerinizi vireceğim deyu
3. bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' bundan yüz yetmiş (170) gurusların alub varub saliyânelerini dahî virmeyüb
4. zimmetinde kalub taleb eylediklerinde virmekde ta'allül eylediklerin ve fetvâsı oldukların bildirüb mûcebince şer'le görölüb
5. alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Konya Sancağı zeamet köyleri mültezimi olan Osman'ın taşir olarak ambarına kaldırdığı terekesine İnsuyu Kazası sakinlerinden olan Seyit Ali ve Oruç Ağa adlı kişilerin el koymaları ve ahalide olan üç yüz yetmiş dört kuruş alacağını da zorla tahsil etmeleri hakkında.

131/5

İnsuyu ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Mehmed zîde mecduhunun Konya Sancağı'nda vâkı' berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti karyelerinin mültezimi olan
2. el-Hâcc Osman zîde kadruhu gelüb İnsuyu Kazâsı sükkânından mütegalibe ve cebâbireden Seyyid Ali ve Oruç Ağa dimekle ma'rûf kimesneler
3. kendü hâllerinde olmayub bunun ze'âmet-i mezbûr karyelerinden bin yüz elli (boşluk) senesinde ta'şîr ve der-anbâr eyledüğü terekesinin
4. anbârını kırıp cümle terekeyi ahz u kabz eylediklerinden mâ'adâ ze'âmet-i mezbûr karyelerinden iki 'aded karyeler ahâlîlerinin
5. zimmetlerinde olan üç yüz yetmiş dört (374) gurus alacağını dahî hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın kurâ-i mezbûr ahâlîlerinden

6. cebren ve kahren tahsîl ve ahz ve bunun emsâli zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmayub ve mezbûrların ol-tarafda bedel-i
7. irtişâları sebebiyle bir-vechle mukâvemet ve icrâ-yı hakk mümkün olmayub gadr-i küllî eylediklerin ve re'âyâ fukarâsı
8. bu tarafda oldukların bildirüb mezbûrlar mübâşir ma'rifetiyle Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olmaları bâbında emr-i şerîfim
9. recâ itmeğin vech-i meşrûh üzere ihzâr olunmaları için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Seyit Nureddin'in Gaferyat Kazası Kuşka Köyü ambarında mevcut olan buğday ve arpanın satışında anlaşıkları halde alıcıların değerinin altında almak istemeleri üzerine satılan buğday ve arpanın geri alınmasını Seyit Nureddin'in talep etmesi hakkında.

132/1

Gaferyat Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Seyyid Nureddin ruznâmçe-i küçük zîde mecduhu gelüb bin yüz elli senesine
2. mahsûben Hevâce Hâssı dimekle ma'rûf hâssı mûmâ-ileyhin 'uhdesinde olmağla tarafından karındaşı Seyyid Said'i
3. zîde şerefuhu mûmâ-ileyhin vekîli olmağla Gaferyat Kazâsı'na tâbi' Kuşka nâm karye anbârında mevcûd
4. olan sene-i mezbûr mahsûlâtından yetmiş yedi kile hınta ve yirmi beş buçuk kile şa'îri furûht itmek
5. üzere karındaşı mezbûr mûmâ-ileyhin tarafından yine karye-i mezbûrede sâkin Arab Hasan ve Abdulkerim nâm kimesnelere
6. sibarîş itmekle mezbûrlar hıntanın beher kilesinden beş guruşa ve şa'îrin beher kilesin üç guruşa
7. ahâlî-yi karye-i mezbûrûndan ma'lûmu'l-esâmî kimesnelere furûht itmişler iken hâlâ tezvîrâta sülûk
8. sevdâsıyla noxsân viririz deyu gadr sevdâsında oldukların bildirüb mezbûrlara ne mikdâr furûht
9. olunmuş ise ma'rifet-i şer'le tevcîh iden mezbûrlardan şer'le taksîm ve vekîli olan karındaşı mezbûr

10. Seyyid Said zîde şerefuhu alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Yenişar Nahiyesi Gürdal Köyü sipahisi olan Mehmet adlı kişinin Kırili Kazası'ndan zorba olan Hacı Yunus ve Hacı Mehmet adlı kişileri subaşı tayin etmesiyle ahaliden fazla vergi almaları üzerine subaşılik görevinden alınmaları ve yerine reayaya faydalı birinin subaşı tayin edilmesini ahalinin talep etmesi hakkında.

132/2

Kaşaklı Kādîsına Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Ömer zîde fazluhusun mektûb gönderüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Yenişar Nâhiyesi'ne
2. tâbi' Gürdal nâm karye ahâlîsi meclis-i şer'a varub karyeleri sibâhîleri olan Mehmed nâm sibâhî karyelerine
3. Kırili Kazâsı'ndan zaleme ve mütegalibeden Hacı Yunus ve Hacı Mehmed nâm kimesneleri subaşı nasb itmekle mezbûrlar
4. dahî yörükân tâ'ifesi eşkıyâsından Sarıkayaoğulları dimekle ma'rûf şakîler ile yekdil ve yekcihed
5. ve a'şâr -ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmediklerinden
6. mâ'adâ müft u meccânen yem ve yemek ve sâ'ir me'kûlâtların alub ve bunun emsâli zulm ve ta'addîlerinin
7. nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olmalarıyla mezbûrlar subaşılikdan ref
8. ve re'âyâyâ enfa' ve bir müslîm kimesne subaşı nasb olunmak bâbında vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına
9. bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Bor Kazası sakini Halil Efendi dükkânını Şehit Mustafa Paşa Evkafı'ndan kiraladığına dair elinde zapt temessüğü olmasına rağmen daha önce kiralama işlemi bitmeden ölen İbrahim adlı kişinin mirasçılarının müdahale etmeleri hakkında.

132/3

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Bor Kādîsına Hüküm ki,

1. Bor sükkânından Halil Efendi demekle ma'rûf kimesne gelüb müteveffâ Şehid Mehmed Paşa Evkâfi mülhakâtından beher sene cânib-i
2. vakfdan icâreteyn ile icâr olunagelen evkâfi müsekkafatından Bor Kazâsı'nda vâkı' ta'mîr ve zemîn-i vakf olan
3. dekâkînden kasaba-i mezbûr arastasında vâkı' Köse Na'lıçeci'ye muttasıl bir bâb vakf dükkân ile yine kasaba-i mezbûr
4. Bezzâstan'ında bir bâb vakf dükkân el-Hâcc İbrahim nâm kimesne mukaddemâ vakf-ı mezbûr mütevellîsinden müddet-i ma'lûm tamâmına
5. deġin icâr ve teslîm itdikden sonra kabl-i tamâm olmadın mezkûr fevt oldukda bu dahî dekâkîn-i mezkûreyi
6. icâre-i sâbık üzere beher sene icâb iden icâresini cânib-i vakf-ı şerîfe edâ ve teslîm eylemek üzere
7. taraf-ı vakfdan icâr ve zabtıçün yedine vakf-ı mezbûr mütevellîsi olan Seyyid Osman zîde kadruhu tarafından memhûr
8. zabt temessüğü virilmekle bu dahî dekâkîn-i mezkûreyi yedinde olan temessük mücebince zabt murâd eyledikde müteveffâ-yı
9. mezkûrun mûrislerinden ba'zıları hevâlarına tâbi' a'yân ve mütegalibeden ba'zılarına istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf
10. ve mugâyir-i temessük zabtına muhâfelet ve gadr sevdâsında oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı
11. şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe
12. ve temessük zabtına muhâlefet ve müdâhale itdirilmeyüb ol-vechile olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i
13. hümâyûnum recâ itmeġin temessüğü mücebince şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Konya Sancağı Kemerir Köyü'ne altı bin akçeyle mutasarrıf olan Abdullah'ın ortakları olan kişilerin berat yazılarına göre alacakları mahsul ve rusuma kanaat etmeyerek Abdullah'ın hissesine müdahale etmeleri hakkında.

132/4

Alatağ ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Abdullah veled-i Abdullah nâm sibâhî gelüb Konya Sancağı'nda ve kazâsı muzâfâtından Karye-i Kemerir ma'a Mezra'a-i Susuz
2. ve gayrıdan altı bin (6000) akca tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârının baş kalemi olan Karye-i Kemerir ve Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi'
3. Avşar ve Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i İrimelü kurâ hemâyerine (?) dâhil olan kurâ ve mezâri' müşterekleriyle bunun kayd ve berâtına
4. dâhil olmağla müştereki olanlar zıkr olunan kurâ ve mezâri'in vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan berâtları
5. yazularına göre hisselerine düşeni almağa kanâ'at itmeyüb berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz ve ol-vechile tımârı mahsûlünün
6. kesr ve noksânına bâ'is oldukların bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub müşterekleri mezbûrları hilâf-ı defter
7. berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz
8. olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin (2000) akca yazı Karye-i Kemerir
9. ma'a Mezra'a-i Susuz (?) defter-i icmâlde ma'a gayrihâ bir görölüb üç bin altı yüz (3600) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin (3000)
10. akcası mezkûr Abdullah veled-i Abdullah'ın tımârı mülhakâtı ve altı yüz (600) akcası dahî Ilgın Nâhiyesi'nde Mandos nâm karye
11. ve gayrıdan yirmi sekiz bin yüz doksan üç (28.193) akca ze'âmete mutasarrıf Ahmed veled-i Süleyman'ın ze'âmeti mülhakâtı olub ve Alatağ
12. Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin sekiz yüz (2800) akca yazar Avşar nâm karye defter-i icmâlde ma'a gayrihâ bir görölüb on bin altı yüz (10.600)
13. akca yekûnundan dört bin altı yüz (4600) akcası ifrâz ve Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin beş yüz (2500) akca yazar Mezra'a-i İrimelü bin
14. beş yüz (1500) akcası ma'a gayrihâ bir görölüb altı bin üç yüz (6300) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin (3000) akcası yine
15. mezkûr Abdullah veled-i Abdullah'ın tımârı aklâmı ve bin (1000) akcası dahî Saidili Nâhiyesi'nde Kalburcu nâm karye ve gayrıdan

16. beş bin (5000) akca tımâra mutasarrıf Mustafa veled-i Şahin ve bin altı yüz (1600) akcası dahî Belviran Nâhiyesi'nde Bolad nâm karye ve gayrıdan
17. dokuz bin yedi yüz seksen (9780) akca tımâra mutasarrıf Ahmed veled-i Mehmed ve bin yüz (1100) akcası dahî Eskiil Nâhiyesi'nde Kızılcık (?) nâm karye ve gayrıdan
18. on iki bin dört yüz on bir (12.411) akca tımâra mutasarrıf Hasan veled-i Abdullah'ın tımârları mülhakâtı olub ve on bin altı yüz (10.600)
19. akca yazar yekûn mezbûrun üç bin (3000) akcası ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûr Belviran Nâhiyesi'nde Köselers nâm karye
20. ve gayrıdan on yedi bin altmış dokuz (17.069) akca tımâra mutasarrıf Mehmed'in tımârı mülhakâtı ve yekûn-ı mezbûrun üç bin (3000) dahî ifrâz
21. ve ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Belviran Nâhiyesi'nde Mesengi (?) nâm karye ve gayrıdan dokuz bin (9000) akca tımâra mutasarrıf Hüseyin'in
22. tımârı aklâmı oldığı mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'ü'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Konya sakininden olan Bahak'ın kardeşi Niko'dan yedi yüz elli kuruş alacağını istemesi üzerine kardeşinin Hadi İvazoğlu Hacı Ahmet, Andon, Yorgi ve Sinan adlı kişiler ile birleşerek bin beş yüz kuruş akçesini ve emlakını zorla zapt etmeleri hakkında.

133/1

[boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Medine-i Konya sâkinlerinden Bahak nâm zimmî gelüb medine-i mezbûreden karındaşı Niko nâm zimmî zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde cihet-i şer'den
2. yedi yüz elli (750) guruş alacak hakkı olub taleb eyledikde karındaşı mesfûr mücerred virmek ve ibtâl-i hakk sevdâsıyla şirrete sülûk ve mirâsdan
3. benim senin zimmetinde yedi bin beş yüz (7500) guruş alacak hakkım vardır deyu ifk u iftirâ ve medine-i mezbûreden havâdârı mütegalibe ve cebâbireden
4. Hadi İvazoğlu Hacı Ahmed nâm kimesne ile Andon ve Yorgi ve Sinan nâm zimmîler ile müttefik ve ta'cîz ve hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı
5. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunu ahz ve habs ve mezbûrlar tegallüben ve fuzûlî bin beş yüz (1500) guruş akcasıyla merkûm Hacı Ahmed medine-i mezbûrede mutasarrıf olduğu
6. bi'l-cümle emlakın cebren zapt idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve mezkûrların zulm ve ta'addîlerinden dâr-ı diyârında duracak hâlî olmayub ahvâlleri diğers gün

7. olduğun ve bu bâbda da' vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görüleb karındaşı mesfûr
8. zimmetinde ve fuzûlî aldıkları akcasıyla tegallüben zabt eylediği emlâkı alıvirilüb ta'allül ve ta'arruz itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak
9. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: İnsuyu Kazası Zalemenden Köyü defterlerine kayıtlı olan ahali üzerlerine düşen vergileri kendi subaşlarına ödemelerine rağmen Esbkeşan voyvodalarının resm-i ra'iyet ve ikramiye talep etmeleri hakkında.

133/2

İnsuyu ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' ze'âmet karyelerinden Zalemenden (?) nâm karye ahâlîsinden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb bunlar
2. karye-i mezbûrede sâkin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmalarıyla karyeleri tobrağından zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden
3. müteveccih olan 'oşrleri ve sâ'ir hukûk ve rusûmları kânûn ve defter mücebince karyeleri za'im ve subaşlarına edâ idüb kusûrları
4. olmayub ve bunlar Havâss-ı Hümâyûn'dan karyelerinden Esbkeşan Mukâta'ası'nın defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub Havâss-ı Hümâyûn
5. voyvodalarının bunlardan bir dürlü alâkası yoğiken mukâta'a-i mezbûr voyvodaları hilâf-ı kânûn ve defter bunlardan rusûm-ı ra'iyet
6. ve ikrâmiye nâmıyla ve sâ'ir dürlü 'illet ve bahâne ile nesne talebiyle ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirüb kânûn ve defter mücebince 'amel olunub
7. hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156 (5-14 Mayıs 1743)

Özet: Seydişehir Kasabası sakini Süleyman'ın amcası Ahmet Efendi'nin ölümüyle kalan mirastan amcasının eşinin eşi Ahmet Ağa ile anlaşma sağlanmasına rağmen Ahmet Ağa'nın kadıdan uydurma hüccet alarak Süleyman'ın zimmetinde bin elli kuruşunun kaldığını iddia ederek zulmetmesi hakkında.

133/3

[boşluk] Kādîsına ve Seyyidişehir Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Seyyidi Kasabası sâkinlerinden hutebâdan el-Hâcc Süleyman zîde salâhahu gelüb bunun 'ammîsi Şeyh Ahmed Efendi kimesne fevt oldukda
2. cümle emvâl ve eşyâsı bunun dedesi Mustafa Efendi kimesne ile 'ammîsi merkûmun zevcesi Âişe nâm hatuna intikâl
3. mezbûr hatun hissesine isâbet ideni ahz u kabz için zevci-yi âhar olan Ahmed Ağa nâm kimesneyi vekîl nasb
4. ve merkûm dahî bi'l-vekâle ma'lûmu'l-mikdâr akca ve eşyâ üzerine dedesi ile ma'lûm ve mechûl bey' da'vâdan zimmetini ibrâ eyledikten sonra iki sene mürûrundan sonra merkûm dedesi ve mezbûre Âişe fevt olmalarıyla
5. merkûm Ahmed Mısırlıoğlu Mehmed ile yekdil ve yekcihed ve kâdî ile müttefik ve sulh-ı merkûmeden hâric bir altun
6. saçağı ile ve bir câriye ve ba'zı eşyâ dedenin zimmetinde kalmış idi deyu cebr ve kerre şer'an sulh sahîh
7. değil iken buna cebr ve kerre ve ahz ve habs ve hilâf-ı şer'-i şerîf iki yüz yetmiş beş (275) gurus ahz ve birbirlerin
8. zimmetlerin ibrâ itmişlerken yine kâni' olmayub tekrâr sulha mugâyir senden bin elli (1050) gurus alacağım vardır deyu
9. iddi'â ve bunun gıyâbında hevâsına tâbi' kâdîsından bir müzevver hüccet peydâ ve gadr ve fetvâsı olduğun bildirüb
10. mûcebince şer'le görülüb zâhir olan ta'addîsin men' olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Seydişehir Kasabası ahalileri ödemeleri gereken vergileri ödedikleri halde Gevrekli Köyü sakininden ayânlık iddiasında olan Ahmet Ağa'nın kendisi için ahaliden akçe alarak ahaliye zulmetmesi hakkında.

133/4

[boşluk] Kādîsına ve Seyyidişehir Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Seyyidişehir Kasabası ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir
2. emr-i şerîfimle vâkı' olan tekâlîfden tahammüllerine göre hisselerine düşeni cem'ine me'mûr olanlara edâ idüb kusûrları

3. yoğiken Seyyidişehir Kazâsı'na tâbi' Gevrekli nâm karye sükkânından a'yânlık iddi'âsında olan Ahmed Ağa dimekle ma'rûf
4. kimesne her tekâlîf tevzî'i vukû'unda kendü nefsi için bin yüz elli (boşluk) senesinden beru umûr-ı defterden ziyâde küllî akcaları
5. alub ziyâde gadr ve ta'addî ve cümlesi perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve bâdî oldukların bildirüb şer'le
6. görülüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr-i defterden ziyâde aldığı akcaları alıvirilüb ta'allül
7. ve muhâlefet itdirilmemek bâbında icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Seydişehir Kasabası sakinlerinden olan Seyit Mahmut Efendi, İbrahim Efendi, Süleyman Efendi ve Mehmet Efendi'ye işlerini görmeleri karşılığında çıkan masrafi ödeyeceklerini söyleyen Abdulkadir ve diğer bazı kişilerin çıkan masrafi ödememeleri hakkında.

133/5

[boşluk] Kâdîsına ve Seyyidişehir Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyidişehir Kasabası sükkânından es-Seyyid Mahmud Efendi ve İbrahim Efendi ve el-Hâcc Süleyman Efendi ve Mehmed Efendi
2. dimekle ma'rûf kimesneler gelüb kasaba-i mezbûr sükkânından el-Hâcc Abdulkadir ve İsmail ve karındaşı Süleyman ve Halil
3. ve Osman ve Monla İbrahim ve Ali Ağa ve diğer Ahmed Ağa ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler ile ittifâk ve iktizâ
4. iden umûr ve husûslarımızı görüb her nekadark akca harc ve sarf iderisen sizlere edâ ideriz
5. bin yüz elli (boşluk) senesinde emr ve bunlar dahî emirlerine binâ'en bi-şartı'r-rucû' kendü ru'yet
6. ve ma'lûmu'l-mikdâr akca harc ve sarf idüb ba'de masrûfların taleb eyledükde virmekte ta'allül ve gadr
7. murad eylediğün bildirüb şer'le görülüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Seydişehir Kasabası sakini olan Ali Beşe'nin menzilinı yine aynı kasaba sakinlerinden Abdulmuttalib ve oğlu Mehmet adlı kişilerin basarak çocuğunu öldürmeleri hakkında.

134/1

[boşluk] Kādısına ve Seyyidişehri Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyidişehri Kasabası sükkânından Ali Beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i
2. şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine kasaba-i
3. mezbûr sükkânından eşkıyâdan Abdulmuttalib ve oğlu Mehmed nâm şakîler birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve bin yüz elli (boşluk)
4. senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın bunun menzilin basub yatağan ta'bîr olunur kebîr bıçak ile bunun başına
5. alub darb ve mecrûh eyledükde bir veledini helâk idüb ziyâde gadr ve fesâd eyledüğün da'vâsına
6. muvâfık hüccet-i şer'iyyesi olduğun bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer've ihkâk-ı hakk olunmak bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Hüseyin adlı kişinin zeamet köyleri sakinlerinin yerlerini terk ederek askerî çiftliklere yerleşmeleri üzerine eski köylerine geri yerleştirilmelerini Hüseyin'in talep etmesi hakkında.

134/2

Ilgın ve Akşehir Kādılarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Zu'amâdan el-Hâcc Hüseyin zîde kadruhu gelüb mûmâ-ileyhin ze'âmeti karyelerinden Karaşi (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerinin defterde
2. mukayyed ra'iyyet ve ra'iyyeti oğullarından ba'zıları kâdîmî karyelerinden kalkub varub ba'zı kasabât ve kurâ ve sâ'ir 'askerî
3. çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin olmalarıyla mûmâ-ileyhin tarafından subaşısı el-Hâcc Mustafa nâm kimesne kâdîmî karyelerine
4. nakl ve iskân itdrilmek istedikde ba'zıları muhâlefet ve ze'âmeti mahsûlüne kesr ve noksân terettübüne bâ'is olunduğun
5. bildirüb buldukları mahalde subaşısı merkûmun ma'rifetiyle kaldırılıb kâdîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek

6. bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden kânûn üzere iskân olunmak için yazılmıştır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Kırşehir Kalender Zaviyesi' ne ait olan dolapların kira gelirlerine Kırşehir Şeyh Süleyman Vakfı mütevellisi olan Şeyh Osman Efendi adlı kişinin dolapların yerinin kendi vakfına ait olduğunu iddia ederek müdahale etmesi hakkında.

134/3

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sultânu'l-'ârifin Burhanu'l-vasilîn Hacıbektâş-ı Velî kuddise sırruhu'l-'azîz evlâdından olub hangâhlarında
2. seccâde-nişîn olan iftihâru's-sülehâ'î's-sâlikîn muhtâru'l-etkiya'î'l-vâsilîn Şeyh el-Hâcc Feyzullah zîde salâhahu
3. Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Kırşehri Kazâsı'na tâbi' Karakurd nâm mahalde vâkı' ber-vech-i meşrûta mûmâ-ileyhin
4. berât-ı şerîfimle mutasarrif olduğu Kalender Zâviyesi'nin defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed kadîmu'l-eyyâmdan
5. beru taraf-ı vakfdan icâreteyn ile virile musakkafâtından nefsi-i Kırşehri Kasabası'nda vâkı'
6. bezzestân derûnunda olan dolapların müctemi' olan icârelerin ashâbından vakf için taleb ve ahz
7. ve kabz murâd eyledikde âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Kırşehri'nde vâkı' Şeyh Süleyman Vakfı
8. mütevellîsi olan Şeyh Osman Efendi dimekle ma'rûf kimesne zikr olunan dolapların zemîni mütevellîsi olduğum
9. Şeyh Süleyman Vakfı mülhakâtındandır icârelerin alırım deyu bi-vechi ve mugâyir-i kadîm ve kânûn ve mahallinde şer'le
10. tefahhus olundukda zikr olunan dolaplar Kalender Zâviyesi'nin vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed akaraddan olub
11. yüz elli seneden beru bilâ-nizâ' zabt olunageldüğü zâhir olmuşken mezkûr yine kâni' ve mündef' olmayub hilâf-ı şer'-i
12. şerîf ve mugâyir-i vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ müdâhaleden hâlî olmamağla vakf-ı mezbûrun vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında
13. mukayyed akaraddan sâlifü'l-beyân dolapların vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mücebince icâreleri zâviye-i

14. merkûm vakf tarafından ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı şer'î-işerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkîf mezbûru
15. bir-vechle dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhalesi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına
16. 'arz itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Ürgüp ve Senesol ve Zebil ve İneği ve Zeyle Gayrimüslim reayaları kiliselerini tamir etmedikleri halde eyalet ve sancak mutasarrıfları ve zabitleri izinsiz tamir ettirdiklerini iddia ederek zulmetmeleri hakkında.

134/4

Ürgüb Kādîsına Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh es-Seyyid Ali zîde fazlulusun mektûb gönderüb Kasaba-i Ürgüb ve tevâbi'inden olan Senasol ve Zebil
2. ve İneği ve Zeyle nâm karyelerin ehl-i zimmet re'âyâsı meclis-i şer'a varub icrâ-yı ayîn-i bâtılaları için feth-i hâkânîden beru yedlerinde
3. terk olunmuş kâdimî kelisaların ta'mîr ve termîm itmiş değiller iken eyâlet ve sancak mutasarrıfları ve kazâlarının sâ'ir zâbitânı celb-i mâl
4. sevdâsı ve mücerred kavli-i hod ile siz kelisaların ta'mîr itmişsiz deyu ılgâ-yı şer' ve teftîş bahânesiyle bunları rencîde ve remîdeden hâlî
5. olmalarıyla ba'de'l-yevm bu bahâne ile re'âyâ fukarâsı rencîde ve remîde olunmayub ber-minvâl-i muharrer zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak için
6. emr-i şerîfim virilmek recâsına iltimâslarıyla vâkî'-ı hâlî 'arz eyledüğün ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî itdrilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Aksaray Sancağı Sancakbeyi Koca Mustafa Paşa'nın görevinden ayrıldıktan sonra vergisi alınan arpa halef ve selefleri arasında hesap görülmesine rağmen Aksaray sakinlerinden olan Hacı Hüseyin ve oğlu Mehmet'in meskuk akçesini kendilerinin verdiğini iddia ederek arpaya el koymaları hakkında.

134/5

Aksaray Kādîsına Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l akran Aksaray Sancağı Mütessellimi el-Hâcc Mehmed

2. zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuâhâl idüb Aksaray Sancağı Koca
3. Mustafa Paşa'nın ref'inden bin yüz elli beş senesinde (...)
4. oldukda tevcîhi târîhinde halef ve selef beylerinde hesâb görüldükde
5. Mustafa Paşa'dan istikrâzı lâzım gelen mahsûben dört yüz bin (400.000)
6. keyl şa'îr ve virgisi aldıktan sonra Aksaray sükkânından Hacı Hüseyin
7. ve oğlu Hacı Mehmed nâm kimesneler meskûk akcasın ben virdim deyu
8. fuzûlî zabt eyledüğün bildirüb şer'le görüleb alıvirilüb icrâ-yı hakk
9. olunmak bâbında emr-i şerifim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Kırşehir Sancağı Arnakhisar Köyü mutasarrıfı olan Timur Süleyman'ın vergisi alınarak ambarına kaldırdığı mahsulünü Hacı Abdullah, Hamza ve Kethüdarları Deli Yakup adlı kişilerin ambarın kapısını kırarak gasp etmeleri hakkında.

135/1

Kırşehri Sancağında vâkı' [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Emîru'l-umerâ'î'l-kirâm hâlâ Kırşehri Sancağı Mutasarrıfı Timur Süleyman dâme ikbâluhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuâhâl gönderüb
  2. ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğu Kırşehri Sancağı muzâfâtından kazâ-i merkûma tâbi' Arnakhisâr
  3. nâm karyenin bin yüz elli beş senesinde kot olan 'öşr-i mahsûlünden mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhin tevcîhi
  4. târîhine düşüb tarafından ta'şîr ve karye-i merkûma der-anbâr olunmuş ma'lûmu'l-keyl mahsûl kazâ-i mezbûrda
  5. sâkin Hacı Abdullah karındaşı Hamza ve Kethüdâsı Deli Yakub nâm kimesneler anbârını kırub derûnunda
  6. olan mahsûlünden dört yüz keyl mikdârı mahsûlünü gasb ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb şer'le görüleb
  7. mezbûrların fuzûlî ahz u gasb eyledikleri mahsûlâtı tahsîl ve tarafından livâ-i mezbûrda mütesellimi olan (boşluk)
- zîde kadruhuya alıvirilmek bâbında emr-i şerifim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Kayseri Sancağı Sahra Nahiyesi Dadasun Köyü'ne sekiz bin yüz akçe ile mutasarrıf olan Ahmet'in ölümüyle tımarı oğlu Mehmet'e tevcih olunmasına rağmen Hasan adlı kişinin mahsul ve rusumuna müdahale etmesi ve bir nefer cebelü bedeliyesi terkin olunmasına rağmen cebelü tahsildarlarının cebelü bedeliyesi talep etmeleri hakkında.

135/2

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriyye sükkânından olub erbâb-ı tımârdan Mehmed veled-i Ahmed nâm sibâhî gelüb Kayseriyye Sancağı'nda Sahra Nâhiyesi'nde Dadasun nâm karye ve gayrıdan sekiz bin yüz (8100)
2. akca tımâr babası Ahmed veled-i Mehmed'in şehîden fevtinden Kayseriyye Kādîsı Feyzullah zîde fazlununun 'arzı ile kırk altı senesi Cemâziyye'l-evvel'inin dördüncü
3. gününde tahmînen on yaşında olmak üzere mezkûr Mehmed'e tevcîh ve berât-ı şerîfimle üzerinde olmuşken fevt oldu deyu âhardan Hasan nâm kimesne ile elli
4. iki senesi Şevval'inin on yedinci gününde hilâf-ı inhâ alub gadr-ı vakf gayr-ı vâkı' olmağla ref'inde Miralay el-Hâcc Ömer zîde kadruhunun 'arzı ve Re'îsu'l-küttâb-ı
5. sâbık Mustafa dâme mecduhunun i'lâmı mücebince elli üç senesi Saferi'nin dördüncü gününde eşkıncilik üzere mezkûr Mehmed veled-i Ahmed'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle
6. üzerinde ve mezkûr Mehmed tûvâna olmağla mukayyed iden bir nefer cebelüsü dahî bâ-fermân-ı 'âlî ref' ve terkîn olunub elli üç senesi için cebelü mütâlebesiyle
7. ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken cebelü tahsildârı ba'zılar mücerred celb-i mâl sevdâsıyla mugâyir-i emr-i 'âlî sene-i merkûm için cebelü mütâlebesiyle bunu ta'addî
8. ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb tımâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve berâtı mücebince kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmatı kânûn ve defter
9. mücebince ahz u kabz itdirilüb cebelü tahsildârlarına hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât sene-i mezkûr için cebelü mütâlebesiyle bir dürlü
10. ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere
11. hilâf-ı inhâ ile kaydın mezkûrun ref'inden eşkıncilik üzere târîh-i mezbûrda merkûm Mehmed veled-i Ahmed'e tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu
12. mestûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine nazar olundukda ber-vech-i muharrer mezkûrun mukayyed olan bir nefer cebelü kaydı

13. elli üç senesi Safer'inin dördüncü gününden ref' olunduğu mukayyed olunmanın defter-i hâkânî mücebince 'amel oluna deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Niğde Sancağı Develi Nahiyesi Susori, Dinek ve Mesudkilisa mezraları Fazlı Paşazâde Ali'nin tasarrufunda olmasına rağmen Develi Voyvodası Ebubekir'in mahsul ve rusumuna müdahale etmesi hakkında.

135/3

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Fazlı Paşazâde Ali Kilâr-ı Enderûn-ı Hümâyûn zîde mecduhu gelüb Niğde Sancağı'nda Develü Nâhiyesi'nde Mezra'a-i Susarı (Susandı) ve Venk ve Mesudkelisa
2. nâm mezra'alar kimesnelerin kayd ve berâtına dâhil olmayub ve Havâss-ı Hümâyûn ve evkâfi ve emlâkına virilmeyüb hâric ez-defter olmağla senevî kırk (40)
3. guruş mâl ile Havâss-ı Hümâyûn'uma tashîh ve meblağ-ı merkûmu mûmâ-ileyhin ber-vech-i mâlikâne 'uhdesinde olan Saruhan Sancağı'nda nısf-ı
4. Çeltük Mütehammen Mukâta'ası mâlına zamm ve mâ'en zabt olunmak üzere zikr olunan mezra'aların elli iki senesi Zilka'de'sinin on üçüncü gününde
5. tevkî'i kalemiyle tashîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub ber-müceb-i tashîh mâlikânesine idhâl olunan sâlifü'z-zikr mezra'aların mahsûl ve
6. rusûmuna âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Develü voyvodası olan Ebubekir nâm kimesne zuhûr ve iki seneden beru fuzûlî
7. zabt ve mahsûl ve rusûmun tegallüben ahz u kabz idüb mûmâ-ileyhe her-vechile gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb zikr olunan mezra'alar
8. ber-müceb-i defter-i hâkânî tarafından voyvodası (boşluk) zîde kadruhuya zabt ve vâki' olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mücebince
9. ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî Develü voyvodası ve âharın bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' u def' ve fuzûlî
10. ahz u kabz eylediği iki senelik mahsûl ve rusûmu ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
11. defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Develü Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Susarı (Susandı) ve Venk ve Mesudkelisa hâric ez-defter hâsıl ma'a oşr-i
12. gallât ve çayır ve 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve 'öşr-i şa'îr ve 'öşr-i çayır yekûn yedi yüz (700) akca yazı ve Develü Nâhiyesi'nde Öksüd

13. nâm karye kurbunda Susarı (Susandı) ve Venk ve Mesudkelisa nâm mezra'alar hâric ez-defter hâlî ve mu'attal yerler olub kânûn-ı münîf muktezâsınca
14. tâliblerine bey' için i'lâm olundukda Kuyucak nâm karye ahâlisi dokuz bin (9000) akca tabu ile tâlib olduklarında yerler Öksüd nâm karye ahâlileri
15. davarlarımız ol-yerlere varub intifâ'ımız ve zirâ'atgâhımız karyedir anların tâlib oldukları tabu ile dahî kavîl itmeziz deyu tâlibleri
16. olmağın yılda beş bin iki yüz on dört (5214) akcayı teslîm idüb zimmetlerinde bâkî üç bin yedi yüz seksen altı (3786) akca kalmışdır ba'de zikr
17. olunan bâkî dahî götürüb teslîm idüb cümle dokuz bin (9000) akca Hazine-i 'Âmire'ye îsâl için kabz olunub (...) çayırm ve zirâ'ate sâlih
18. olan yerleri zirâ'at idüb 'öşrin virüb ekmeğüz zirâ'at olmayan yerleri ayırıtub tasarruf itmek üzere defter-i cedîdde kayd olundu
19. dokuz yüz seksen sekiz senesi Cemâziye'l-âhire'sinin evâ'ili târihiyle ber-vech-i temessük yedine virildi deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve ba'de mûmâ-ileyh
20. Ali Kilâr-ı Enderûn-ı Hümâyûn Öksüd nâm karye kurbunda vâkî' Susarı (Susandı) ve (Venk) ve Mesudkelisa nâm mezra'alar kimesnenin kayd ve berâtına ve tımâr ve ze'âmet
21. ve havâss ve evkâfi dâhil olmayub hâric ez-defter olduğın ba'zı kimesneler bilâ-berât fuzûlî zabt idüb cânib-i mîrîye bir dürlü tagaffüller olmamağla
22. mezra'a-i mezkûrenin mahalli Havâs-ı Hümâyûn'a tashîh ve senevî kırk (40) guruş mâl ile müceddeden mukâta'a kayd ve meblağ-ı mezbûr ber-vech-i mâlikâne 'uhdesinde olan
23. Saruhan Sancağı'nda vâkî' nısf-ı Çeltük-i Mütetammın Mukâta'a'sı mâlına zamm ve mâ'en zabt olunmak üzere mukâta'a-i mezbûreye ilhâk olunmak için bâ-'inâyet recâ ve mezra'a-i
24. mezbûrları defter-i icmâlde havâss ve ze'âmet ve tımâr taraflarına virildiğın mahalleri olunmayub ve Öksüd nâm karye el-mezbûrun hâsılı ile dahî mahsûb olmamağla
25. bu takrîrce mezra'a-i mezbûrlar hâric ez-defter olub lâkinn mahlûl-i mufassal ta'yîn olunan mahlûlât makûlesinden iktizâ ider deyu defter emîni 'arz ve bu makûle mahlûl-ı mufassal
26. olan mezârî' ve kurânın kimesnenin alâkası olmayub taraf-ı mîrîden zabt olunmak lâzime-i hâlden olduğuna binâ'en mezra'a-i mezkûr dahî cânib-i mîrîden zabt olunmak iktizâ
27. itmekle defter emîni 'arızî mûcebince mahlûl-i mufassal olan mezra'a-i mezkûre tahmîl-i medîdede mâl ve karâr iden mu'amele ile mera'iteden mâlikâne furûht olmak üzere
28. Başdefterdar Mustafa Atıf i'lâmıyla mahalleri yüz elli iki senesinde tevkî'i kalemiyle tashîh ve yine defter olunur ve yine Develü Nâhiyesi'ne tâbi'

29. yetmiş üç nefer re'âyâ ve dört zemîn ve bir mezra'a ve hâsıl iki baş gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ altı bin dört yüz altmış (6460)
30. akca yazar Karye-i Öksüd olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde nefsi-i Develü ve gayrihi ile bir görölüb defter-i hâkânîde
31. mestûr olduğu üzere Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olmak üzere tahrîr ve defter olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî mâlikânelik üzere
32. tashîh ve mezra'a-i mezbûrlar başka ve Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olan Karye-i Öksüd dahî başka olduğun bi'l-fi'il defter emîni olan
33. Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğın defter emîni 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Ömer'e kız kardeşlerinin ölmesiyle kalan miras hissesine kız kardeşi Fatma'nın eşi Osman'ın kötü niyetli kişilerle birleşerek hissesini vermemesi hakkında.

136/1

Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Ömer nâm kimesne gelüb bundan akdem büyük kız karındaşı Şerife nâm hatun müteveffiyeye oldukda Medine-i Kayseriyye'de mutasarrıf
2. olduğu mülk menzili ve sâ'ir terekesi ve zevci Osman nâm kimesnenin zimmetinde olan beş yüz (500) guruş mehri
3. buna ve zevci-yi mezbûr Osman ile kız karındaşları Zarife (ve) Fatıma nâm hatunlara intikâl itmişken bu ol-vakitde
4. sağır bulunmağla kable't-taksîm cümlesin mezbûr Osman zabt ve mezkûr Zarife'yi kendüye 'akd-i nikâh idüb
5. mezkûre Zarife dahî müteveffiyeye oldukda anın dahî muhallelâtı ve zevci-yi mezbûr Osman'ın zimmetinde olan dört yüz (400)
6. guruş mehri buna ve mezbûr Osman'a intikâl itmişken kable't-taksîm cümlesin mezbûr Osman zabt idüb
7. ihkâk-ı hakk olmadın mezbûr Osman dahî fevt olmağla anın dahî muhallelâtı karındaşı İbrahim
8. nâm kimesneye intikâl itdikde mezbûr İbrahim dahî mezkûr Fatıma'yı kendüye 'akd idüb ba'dehu
9. mezbûr İbrahim dahî fevt olub muhallelâtı merkûm Fatıma'ya intikâl idüb bu dahî erişüb
10. bâliğ ve da'vâya kâdir olmağla kız karındaşları müteveffâ-yı mezbûrânın zimmetinde hisse-i

11. şâyi' asını da'vâ sadedinde iken merkûm Fatıma dahî müteveffıye olmağla anın dahî terekesi
12. buna ve medine-i mezbûrede sâkin hâlâ zevci diğzer Osman nâm kimesneye intikâl idüb bu dahî
13. kız karındaşı müteveffıye-i merkûme Fatıma'nın zimmetinde olan hakkı ile hisse-i şâyi' asını müteveffıye-i
14. merkûmenin terekesinden taleb eyledikde mezbûr Osman hevâsına tâbi' a'yân ve mütegalibeye istinâden bi-vech-i
15. şer'î virmekde ta'allül ve gadr murâd eyledikde ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı
16. şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb alıvirilüb ihkâk-ı hakk
17. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Hızır Ahmet'in erkek çocuklarına bıraktığı vakıf gelirlerine Hüma Hatun'un vakfın evladından olduğunu iddia ederek hisse almak istemesi hakkında.

136/2

Seyyidişehri Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ahmed Beşe bin Abdullah dimekle ma'rûf kimesne gelüb salâtın-i maziyyeden beru kazâ-i mezbûrda
2. vâkı' ma'lûmetu'l-hudûd yerleri bunun ceddi Hızır Ahmed nâm kimesneye hibe ve temlik ve yedine
3. mülknâme-i hümayûn virildikden sonra ol-dahî ol-yerleri tasarruf ve gallesin ebnâ
4. ve ebnâsına batnen ba'de batnin ve neslen ba'de neslin şart ve ta'yîn eyledüğü vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ ve defter-i
5. hâkânîde mestûr ve mukayyed ve bu vâkıf-ı mezbûrun ebnâsından olub bundan akdem kendüye
6. intikâl itmekle ber-müceb-i şart-ı vâkıf ol-yerleri zabt ve hâsıl olan gallesin ahz
7. ve kabz idüb vakf-ı mezbûr evlâd-ı inâsına bir nesne şart ve ta'yîn itmiş
8. değıl iken evlâd-ı vâkıfdan olub bunun kız karındaşı olan Hüma nâm hatun zuhûr ve mücerred
9. galle-i vâkıfdan hisse almak umudıyla ben dahî evlâd-ı vâkıfdan olmağla galle-i vakf
10. beynimizde bi'z-zıkr-i misliha hazzu'l-ünseyin mâ-sadakınca hisse iderüz deyu iddi'â ve vâkı'-ı şer'-i
11. şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzere ol-dahî şer'an sâbit ve mezbûr dahî mukırr u mu'terife

12. olmağla mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezbûr ashâb-ı ağrazdan
13. ba'zı kimesnelerin tahrîk ve igvâsıyla mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ ol-vechile
14. nizâ'a tasaddî ve ta'addîden hâlî olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına mutâbık fetvâ-yı şerîfesi
15. olduğın bildirüb fetvâsı ve hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'amel olunub mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i
16. şer'iyeye vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ mu'âraza ve müdâhale itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında
17. emr-i şerîfim recâ itmeğın hüccet-i şer'iyyesi mücebince mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Bürüngüz Köyü sakini Osman'ın şahitler huzurunda nikâhlandığı eşi Ümmügülsüm'ü Sarımsaklı Köyü sakini olan Süleyman adlı kişinin başka birine vermek istemesi hakkında.

136/3

Kayseriyye Monlasına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Bürüngüz Karyesi'nden Osman gelüb
2. yine kazâ-i mezbûra tâbi' Sarımsaklı Karyesi'nden Hasan nâm kimesnenin
3. kız karındaşı Ümmügülsüm nâm bıkır-i bâliğa şuhûd mahzarında buna vardım deyu ikrâr
4. bu dahî aldım deyub 'akd-ı mün'akd oldukda bu dahî nişân ve 'îdiye libâsını ve merhameten (?)
5. gice levâzımını görüb altı ay mürûruna mezkûr Sarımsaklı Karyesi'nden zaleme
6. ve mütegalibeden cebeci serdengeçti ağalarından Süleyman nâm kimesne hevâsına tâbi' âdemleriyle
7. mezbûr Hasan'ın odasına varub mezbûreyi alurum âhara viririm deyu tahvîk hukûk-ı
8. şer'-i şerîf ta'addî üzere olduğın bildirüb şer'le görüleb menkûhesi mezbûr
9. alıvirilüb mezbûr hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale itdirilmemek bâbında
10. recâ itmeğın mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Ali'nin Sahra Nahiyesi'nde tasarrufunda olan Havâss-ı Hümâyûn köylerine Atabeğ Medresesi Vakfı'nın mütevellisi olan kişinin müdahale etmesi hakkında.

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. El-Hâcc Ali zîde kadruhu gelüb ber-vech-i mâlikâne berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olan Havâss-ı Hümâyûn'um karyelerinden Konya Sancağı'nda ve Konya Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi'
2. sekiz yüz (800) akca yazusu olan Karye-i Kalburcu ve yine nâhiye-i mezbûrda bin iki yüz (1200) akca yazusu olan Mezra'a-i Kalburcu deyu defter-i hâkânîde mukayyed karye ve mezra'aya
3. âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Medine-i Konya'da vâkı' Atabeğ Medresesi Vakfi'nın mütevellisi olan (boşluk) nâm kimesne medrese-i mezbûr vakfi mülhakâtından
4. yine Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Hamlet (Haflat) nâm karyenin zabtına kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olan sâlifü'z-zikr karye ve mezra'aya fuzûlî
5. müdâhale ve ta'addî eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî ol-vechile olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında
6. hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' beş nefer re'âyâ ile Karye-i
7. Kalburcu ve on bir nefer re'âyâ ile Karye-i Damonboğazı (?) nâm-ı diğēr Salih Makri 'an-Karye-i Kalburcu el-mezbûre hâric ez-defter ve dokuz nefer re'âyâ ile
8. Karye-i Akhalil hâsıl-ı öşr-i gallât ve salar-yı gendüm ve şa'îr ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs ma'a tabu-yı zemîn ve deştânî yekûn ma'a gayrihi sekiz yüz (800) akca ve yine Sahra Nâhiyesi'nde
9. hâsıl 'an-öşr-i gallât ve gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn bin iki yüz (1200) akca yazar Mezra'a-i Kalburcu der-mıyân-ı Karakaya ve Gököyük deyu defter-i mufassalda muharrir kalemîyle
10. tahrîr ve defter-i icmâlde yine Sahra Nâhiyesi'nde Cumra nâm karye ma'a gayrihâ bir görölüb Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından olub ve yine Sahra Nâhiyesi'nde on üç nefer re'âyâ ve hâsıl-ı
11. salâr-yı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi dört yüz (400) ve hisse-i vakf 'an-öşr-i gendüm ve şa'îr yekûn dokuz yüz altmış sekiz (968) akca yazar Karye-i Hamlet 'öşr-i Medrese-i Atabeğ
12. deyu defter-i mufassalda ol-dahî muharrir kalemîyle tahrîr ve defter-i evkâfda Konya Nâhiyesi'nde Vakf-ı Medrese-i Atabeğ der-Konya deyu yazıldığı mahalde Karye-Hamlet (Halfat) tâbi'i Sahra-yı Konya Vakf-ı

13. Medrese-i Atabeğ hâsıl 'an-'öşr-i gallât bin dokuz yüz altmış sekiz (1968) akca yazı ile tahrîr ve medrese-i merkûme evkâfî mülhakâtından olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'û'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Bor Kazası sakinlerinden olan Seyit Süleyman ve Seyit Osman adlı kişilerin ölümü üzerine geriye kalan terekelerinin Anadolu Kazasker'i Boluyuzâde Seyit Mehmet tarafından izinsiz taksim edilmesi üzerine terekenin tekrar askerî kassamlar tarafından taksim edilmesi hakkında.

137/2

Hâlâ Bor Kazâsında Nakîbu'l-Eşrâf Kâ'immakâmı es-Seyyid Abdulkadir Zîde Şerefuhuya Hüküm ki,

1. Bundan akdem Bor Kazâsı ahâlîsinden iken vefât iden Seyyid Süleyman ve Seyyid Osman nâm kimesnelerin terekeleri mevâdd-ı mahsûsadan olmağla dâbb-ı kâdîmî üzere
2. kuzât ve nüvvâb bi'l-fi'il Anadolu Kaz'askerî Boluyuzâde es-Seyyid Mehmed Emin edâmallahu ta'âlâ fezâ'ilehu tarafından bilâ-izn tahrîr ve taksîmleri nâ-meşrû' olmağın
3. sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'âlem-i 'afif ve müddet-i sâlih olmanla müteveffâ-yı mezbûrların terekeleri müceddeden tahrîr ve sebt olursa 'alâ-mâ farazallahu ta'âlâ
4. tevzî' ve taksîm için müşârun-ileyh tarafından Çukadar (boşluk) ma'rifetiyle kassam-ı 'askerî nasb ve ta'yîn olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mevlânâ-yı
5. müşârun-ileyhe i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'û'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Konya Sancağı Zengicek Nahiyesi Esbkeşan sakinleri ödemeleri gereken vergiyi ödedikleri halde köy zabitanın fazla vergi talep etmesi hakkında.

137/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki

1. Konya Sancağı'nda Zengicek Nahiyesi'nde Gelemende (Gelendi) nâm karyede sâkin Esbkeşan re'âyâsından ve (boşluk) ve ma'lûmu'l-esâmî kimesneler gelüb karye-i mezbûrenin defter-i hâkânîde öşr-i Vakf-ı Vâlide Sultan Hatun
2. bintu Emirşah Bey bin Ahmed Ağa salârı ve 'örfiyyesi ze'âmet mülhakâtından ve bunlar karye-i mezbûrede sâkin vakf-ı mezbûre

3. tobrağında zirâ'at ve harâset itmeleriyle zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mûcebince müteveccih olan
4. 'öşrlerin taraf-ı vakfdan salârı ve resm-i çiftlerin ze'âmet mutasarrıflarına ve üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm-ı
5. ra'yyetlerin dahî kânûn ve defter mûcebince mutasarrıflarına tamâmen edâ idüb kusûrları yoğiken hâssı
6. zâbitleri kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta'addî eylediklerin bildirüb kânûn ve defter mûcebince
7. 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta'addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassal ve Esbkeşan Mukâta'ası defterlerine mürâca'at olundukda Zengicek
8. Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Gelmende öşr-i Vakfi- Türbe-i Sultan Hatun bintu Emirşah Bey bin Ahmed Ağa salârı
9. ve 'örfiyye ve ze'âmet neferân yetmiş dokuz hâsıl-ı salârı ve 'örfiyye-i gendüm ve resm-i çift ve bennak ve caba yekûn ma'a
10. gayrihi üç bin iki yüz ve hisse-i vakf-ı gendüm yekûn ma'a gayrihi iki bin yedi yüz altmış sekiz (2768) akca yazı ile
11. defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve İnsuyu Nâhiyesi'nde sûret-i defter re'âyâ maktû' Esbkeşan ve Tevâbi'ihâ
12. ber-mûceb-i tahrîr Sibâhî Mehmed Efendi deyu yazıldığı mahalde Kazâ-i İnsuyu Mezra'a-i Sarıcalar
13. 'an-Cemâ'at-i Göklü tâbi'-i İnsuyu neferân on beş Mezra'a-i Sarıcalar yurdlarıdır deyu defter-i 'atıkde
14. mukayyed kemâ-kân kayd olundu ma'a kurâ ve mezra'a-i sâ'ire deyu ol-dahî tahrîr olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Rahsa Köyü sakini Hacı Ahmet'in malını yine aynı köy sakinlerinden olan Hasan, Hacı Salih ve Osman adlı kişilerin gasp etmeleri ve Hasan'ın kızı Ayşe'yi zorla almak istemeleri hakkında.

137/4

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Rahsa (?) nâm karyeden Hacı Ahmed nâm kimesne gelüb

2. bu kendü hâlinde iken yine karye-i mezbûreden Hasan ve Hacı Salih ve Osman
3. nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub hevâlarına tâbi' mütegalibeler ile yekdil ve bin yüz elli
4. senesinde hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden dört yüz (400) guruşluk mâlını gasb itmekle mâlî dahî
5. zâyi' eylediklerinden gayrı mezbûr Hasan kızın Âişe nâm bikri bana vir eğer virmeyüb âhara virirsen
6. önüne inüb virdiğin âdemi ve seni katl ve helâk iderüm deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî olunduğun
7. bildirüb şer'le görilüb gasb eyledükleri mâlî alıvirilüb icrâ-yı hakk ve hilâf-ı şer'-i şerîf
8. ta'addîleri men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Seydişehir sakini Mısırlı Osman'ın ölümü üzerine kalan terekesinin kanunsuz taksim edilmesi nedeniyle tereke taksiminin askerî kassamlar tarafından tekrar taksim edilmesi hakkında.

138/1

Seyyidişehri Kādısına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Bundan akdem Seyyidişehri sükkânından iken vefât iden Mısırlı Osman'ın terekesi mevâdd-ı mahsûsadan olub kuzât ve nüvvâbın
2. bi'l-fi'il Anadolu kaz'askerî olan Mevlânâ Boluyuzâde es-Seyyid Mehmed Emin edâmallahu ta'âlâ fezâ'ilehu tarafından bilâ-me'zûn
3. tahrîr ve taksîmleri gayr-ı meşrû' olmağla resm nâmıyla alınan meblağı sen ki Konya mütesellimi mûmâ-ileyhsin re'y-i
4. rezîninle terekeye redd ve müceddeden tahrîr sen ki Bor kādısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin kassam-ı 'askerî nasb ve ta'yîn
5. olunmağla mütesellim-i mûmâ-ileyhin re'y ve himmeti ile ve çukadâr nezâretiyle tereke-i müteveffâ-yı mezbûru tahrîr
6. ve terkîn ve beyne'l-verese 'alâ-mâ farazallahu ta'âlâ tevzî' ve taksîm ve vereseden tahrîre muhâlefet ider olur ise sen ki
7. mütesellim-i mûmâ-ileyhsin re'yine bi'l-küllîye tertîb olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu mevlânâ-yı müşârun-ileyhe i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Şeyh Nebi Dede'ye hibe edilen yerlerin tasarruf hakkı Abdurrahman'a geçmesine rağmen Ebulmüslim ve kardeşinin vakfin evlatlarından olduklarını iddia ederek vakfin gelirlerine müdahale etmeleri hakkında.

138/2

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karyeden Abdurrahman bin Ali nâm kimesne gelüb yine Develü Kazâsı'na tâbi' Sineliyük (Sineliöyük) nâm karye
2. tobrağında ma'lûmetu'l-hudûd bir mikdâr yerleri selâtîn-i maziyyeden beru bunun cediti Şeyh Nebi Dede'ye hibe ve temlik
3. ve yedine mülknâme-i hümâyûn virildikten sonra ol-dahî ol-yerleri vakf ve tasarruf ve gallesin evlâd u evlâdına
4. şart ve ta'yîn eylediği defter-i cedîd-i hâkânîde mukayyed ve kadîmu'l-eyyâmdan beru evlâdıyla ve meşrûtuyla üzerinde mutasarrıf
5. olunanagelmekle bu dahî evlâd-ı vâkıfdan olmağla bundan tasarruf kendüye intikâl idüb bermûceb-i şart-ı vâkıf
6. mutasarrıf olub âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine Develü Kazâsı'na tâbi' Sineliyük (Sineliöyük) nâm karyeden Tozbozoğlu
7. dimekle ma'rûf Ebu'l-Müslim ve karındaşı (boşluk) nâm kimesneler zuhûra gelüb bizler dahî evlâddanız ol-yerlere
8. biz mutasarrıfız ve gallesin ahz u kabz iderüz deyu hilâf-ı şart-ı vâkıf ve mugâyir-i defter-i hâkânî müdâhale ve ta'addî
9. itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olunduklarında mezkûrların iddi'âları hilâf-ı şer' ve mugâyir-i şart-ı vâkıf
10. olmağla mezkûrların hilâf-ı şart-ı vâkıf ol-vechile olan müdâhale ve ta'addîleri men' birle cânib-i şer'den
11. bunun yedine hüccet-i şer' iyye virilmişken mezbûrlar memnû' ve mündef' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer' iyye ta'addîden
12. hâli olmadıklarında ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer' iyyesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer' iyyesi
13. mûcebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i şart-ı vâkıf ta'addî itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Kayseri Pazarbaşı Seyit Ali'nin görevine beratsız ve senetsiz olan kişilerin müdahale etmeleri hakkında.

138/3

Kayseriyye Kādısına Hüküm ki,

1. Medine-i Kayseriyye'de bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle bazarbaşı olan es-Seyyid Ali zîde şerefuhu gelüb kadîmden beru medine-i mezkûra gelen metâ' bazarbaşı ma'rifetiyle
2. bakkal tâ'ifesine tevzî' ve taksîm olunageldiğinden bu dahî 'uhdesine lâzım gelen hizmetini sadâkât ve istikâmet üzere görüb cümlesi bundan hoşnûd ve râzı
3. olub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kadîme dahli mûcib hareketi yoğiken ecânibden ba'zıları hilâf-ı şer' mücerred ta'cîz kasdıyla bi-vechi ve bilâ-berât
4. ve bilâ-senet umûruna müdâhale ve ta'addiden hâlî olmadıkların bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallide şer'le görüle deyu
5. yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Kayseri Mahkemesi'nin tahtacısı olan Mahmut görevini layıkıyla yapmasına rağmen senetsiz ve beratsız olan kişilerin görevine müdahale etmeleri hakkında.

138/4

Kayseriyye Kādısına Hüküm ki,

1. Mahmud nâm kimesne gelüb bu bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle Kayseriyye Mahkemesi'nin tahtacısı olub cümle ahâlî-yi kazâ-i mezbûr bundan hoşnûd ve râzı ve 'uhdesine
2. lâzım gelen hizmeti sadâkât ve istikâmet üzere görüb hilâf-ı şer' ve mugayir-i berât bir dürlü dahli mûcib hareketi yoğiken ashâb-ı ağrazdan
3. ba'zıları hilâf-ı şer'-i şerîf bi-vechi ve bilâ-berât ve bilâ-senet fuzûlî müdâhale ve ta'addiden hâlî olmadıkların bildirüb men' u def'
4. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Şhriban ve Rabiya hatunların kardeşi Veli'nin ölümüyle Doğanhisar Kazası'nda Kemer Mezrası'ndaki arazinin tapu hakkı bunlara geçmesine rağmen Hatip Hüseyin adlı kişinin sâhib-i 'arzdand satın aldığıını iddia ederek müdahale etmesi hakkında.

138/5

Akşehir Kādısına ve Toğanhisârı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Şehriban ve Rabia nâm hatunlar gelüb mîr-livâ-i Akşehir hâssı mülhakâtından Toğanhisârı Kazâsı'na tâbi' Kemer nâm mezra'a tobrağında arâzî tasarruf idenlerden bunların
2. baba bir er karındaşları Veli nâm kimesne bundan akdem bin yüz elli bir senesinde fevt olub oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı kalmayub tasarrufunda olan yerler kânûn
3. üzere tabuya müstahak ve hakk-ı tabu yurdu üzerine sâkine olmak şartıyla on seneye değin baba bir karındaşlarının olmağla bunlar müteveffâ-yı mezbûrun baba bir kız karındaşları
4. olub hakk-ı tabu bunların olmağla karındaşları yerlerin bî-garaz Müslümanlar takdîr eyledikleri resm-i tabu ile alub zabt ve zirâ'at ve öşr-i bağçe sâhib-i arza edâ
5. itmek murâd eylediklerinde kasaba-i mezbûre sâkinlerinden mütegalibeden Hatîb Hüseyin Baba dimekle ma'rûf kimesne ecânibden olub bir dürlü alâkası yoğiken zuhûr ve şirrete sülûk
6. bu ol-yerleri karındaşımız fevt oldukda ben sâhib-i arzdan tabu ile aldım yedinde sâhib-i arz temessüğü vardır deyu hilâf-ı kânûn aldığı müzevver temessük
7. ile bunlar karındaşları müteveffâ-yı mezbûrun mugâyir-i kânûn fuzûlî zabt idüb gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb karındaşları müteveffâ-yı mezbûrun yerleri kânûn
8. üzere bî-garaz Müslümanlar takdîr eyledikleri resm-i tabu ile ber-vech-i iştirâk sâhib-i arzdan alıvirilüb zabt itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: İçil Sancağı Gülnar Kazası Hacı Ömerli Mahallesi'ndeki yörüklerin evlerini basarak eşyalarını ve mallarını Satlu Cemaati'nden Nebi Hüseyin, Bozkırlı Cemaati'nden Nebi, Hacı Davut oğlu Ali ve Ovacık Köyü sakini olan İmamoğlu Ahmet adlı kişilerin eşkıya ile birleşerek gasp etmeleri hakkında.

138/6

Gülнар ve [boşluk] Kādılarına ve İçil Mütesellimine Hüküm ki,

1. İçil Sancağı'nda Gülnar Kazâsı'nda
2. sâkin Hacı Ömerli Mahallesi yörükân tâ'ifesi
3. gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı
4. şer' kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken ve üzerlerine
5. şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine Gülnar Kazâsı'nda
6. sâkin yörük tâ'ifesinden Cemâ'at-i Satlu'dan (Satılı) Nebi Hüseyin
7. ve Cemâ'at-i Bozkır'dan Nebi ve Hacı Davut oğlu Ali
8. ve Ovacık Karyesi'nden İmamoğlu Ahmed nâm şakîler birbirleriyle
9. yekdil ve başlarına kırk nefer eşkıyâyı cem' ve gelüb bin

10. yüz elli altı senesinde bunların evlerin basûb sâhib
11. oldukları emvâl ve eşyâlarından iki bin beş yüz (2500) guruşluk
12. mâlların alub gadr eylediklerin bildirüb şer'le
13. görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim
14. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Hason Bey Vakfı'na ait olan Kızılviran ve Mamalar köylerinde ziraat yapan ahaliden vakfın mütevellî ve zaviyedarlarının fazla öşür talep etmeleri hakkında.

139/1

Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Müteveffâ Hason Bey Vakfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Kızılviran ve Mamalar nâm karye ahâlîleri Südde-i Sa'âdet'ime
2. gelüb bunlar karye-i mezbûr tobrağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince 'öşürlerin
3. virmeğe râzılar iken vakf-ı mezbûrun mütevellîsi ve zâviyedârları olan kanâ'at itmeyüb ziyâde talebiyle
4. hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle bunları ta'addî ve rencide ve küllî gadr eylediklerin bildirüb men' u def'
5. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Süleyman'ın tasarrufunda olan tımar köyünden olan Kayseri Kazası Zencidere Köyü'ndeki bazı reayaların yerleşim yerlerini terk ederek bazı kasaba kura ve askerî çiftliklere yerleşmeleri ve tekrar Zencidere'ye yerleştirilmelerini Süleyman'ın talep etmesi hakkında.

139/2

Kayseriyye Monlasına [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Süleyman nâm sibâhî gelüb berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârî karyelerinden Kayseriyye Kazâsı'na
2. tâbi' Zencidere nâm karyesinin defterde mukayyed ra'iiyyet ve ra'iiyeti oğullarından ba'zıları kâdîmî karyelerinden

3. kalkub varub hâlâ taht-ı kazânızda ba'zı kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve mütemekkin
4. olmalarıyla hâlâ bu dahî ol-makûle defterli re'âyâları kaldurub kâdîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek
5. murâd eyledikde ta'allül ve tımârı mahsûlüne gadr olunduğun bildirüb kâdîmî karyelerine nakl ve iskân itdirilmek
6. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere iskân olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Kayseri debbağ esnafının sanatına beceriksiz olan başka sanat erbablarının karıştırılmaması hakkında.

139/3

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Sancağı Mutasarrıfına ve Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Medine-i Kayseriyye'de vâkı' debbağ esnafının ahi babası Seyyid Süleyman zîde şerefuhu ile ve sâ'ir ihtiyârları gelüb ba'zı kimesneler san'at-ı merkümede üstâda varub
2. hâm-dest olub ahibaba ve yiğitbaşlıları ve kethüdâları ma'rifetiyle başka san'âtdan bunların san'atlarına karışub ihtilâline bâ'is
3. oldukların bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Ali ve oğullarının Konya Kazası Sudiremi Nahiyesi Sille Köyü'nde vergi vermeyi gerektirecek toprakları olmadığı halde köy sakinlerinin vergilerine dâhil etmek istemeleri ve ehl-i örfün tekâlîf-i şakka talep etmesi hakkında.

139/4

[boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. E'immeden eş-Şeyh Ali zîde salâhahu ile oğulları hafız (boşluk) ve hafız (boşluk) zîde hafızuhumâ gelüb Konya Kazası
2. muzâfâtından Sudirhemi Nâhiyesi'ne tâbi' Sille nâm karye tobrağında bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında tekâlîf alınmak icâb ider hâneye

3. baġlu kâdîmî re'âyâ emlâk ve yerleri olmayub tekâlîf mütâlebesiyle rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i
4. mezbûr ahâlîsi mücerred ta'cîz için emr-i şerîfimle vâkı' olan tekâlîfden sizler dahî bizimle ma'en tekâlîf virin
5. deyu hilâf-ı kânûn ta'cîz ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından dahî bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle
6. rencîde oldukların bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: Deveciyan Mahallesi sakininden olan ahalinin menzillerini basarak eşyalarını ve mallarını yağmalayan Mirveyis Mustafa'nın ölümünden kardeşlerinin Seyit Abdullah, Kardeşi Seyit Hamza ve Seyit Hasan adlı kişileri sorumlu tutarak düşmanlık yapmaları hakkında.

139/5

Aksaray ve [boşluk] Kâdîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Aksaray Kazâsı sâkinlerinden olub hâlâ Aksaray Sancağı mütesellimi olan Seyyid Abdullah zîde kadruhu ile karındaşları Seyyid Hamza
2. ve Seyyid Hasan zîde şerefuhumâ gelüb yine kazâ-i mezbûrda Deveciyan Mahallesi'nde sâkin Mirveyis Mustafa demekle ma'rûf şakî
3. kendü hâlinde olmayub eşkıyâdan olmağla nice kimesnelerin menzillerin basub mâl ve eşyâların gâret ve şer'-i şerîfe
4. itâ'at itmediğinden bundan akdem Karaman Vâlîsi Vezîr Abdullah Paşa 'arzıyla şer'le lâzım gelen
5. icrâ olunmak için emr-i şerîfim sâdır oldukda mezbûr firâr ba'dehu yine gelüb evvelkinden ziyâde fesâd ve âlet-i
6. harb ile gezüb katli-i nüfus ve gasb-ı emvâl ve kat'-ı tarîk itmekle hüsemâsıyla mürâfa'a için mürâsele ile
7. da'vet-i şer' olundukda itâ'at-i şer' itmeyüb hânesine kabanub muhârebeye tasaddî ve şer'an katl olundukda
8. karındaşı İbrahim ve Fatıma ve Havva zuhûr ve siz mûrisimizin başına alât ile darb ve katl eylediniz

9. deyu iddi'â ve Karaman vâlisî ve Konya nâ'ibi huzûrunda mürâfa'a ve bunların üzerlerine bir nesne sâbit olmayub
10. ve mezbûr eşkıyâdan olduğun kazâ-i mezbûr ahâlîsi haber virmeleriyle bi-vechi mu'ârazadan men' birle
11. hüccet-i şer'iyye virilüb ve tekrâr beynlerinde muslihun tavassut ve (...) da'vâsına sulh ve ibrâ-yı zimmet
12. birle hüccet virilmişken mezbûrlar mündef' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ta'addîden hâlî olmadıkların
13. bildirüb hüccet-i şer'iyyeleri mücebince 'amel olunub mugâyir-i hüccet ve ibrâ ta'addî itdirilmemek
14. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'iyyesi mücebince şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: İnsuyu Kazası zeamet köylerine kayıtlı olan ahalden Esbkeşan Hassı'na kayıtlı olmadıkları halde Esbkeşan zabitanın rusûm-ı ra'iiyet talep etmesi hakkında.

139/6

İnsuyu ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İnsuyu Kazâsı'na tâbi' ze'âmet karyelerinden ve (boşluk) nâm karyeler
2. ahâlîlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ma'lûmu'l-esâmî gelüb bunlar
3. ze'âmet karyelerinin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından
4. olmalarıyla üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûmların edâ idüb
5. bunlar Esbkeşan hâssının re'âyâları değiller iken hâss-ı mezbûr
6. zâbitleri hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra'iiyet talebiyle rencîde eylediklerin
7. bildirüb hilâf-ı kânûn ta'addîleri men' olunmak bâbında emr-i şerîfim
8. recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-evvel sene 1156 (15-24 Mayıs 1743)

Özet: İçil Sancağı Mut Nahiyesi'nde Körmud Ali Köyü ve Hassaeğri Mezrası müteveffa Nasuh Bey Vakfı'na ait olmasına rağmen Mut Nahiyesi Eynesi Köyü Mutasarrıfı Abdulkadir'in kendi tımar yeri olduğunu iddia ederek mahsul ve rusuma müdahale etmesi hakkında.

140/1

Ber-vech-i Arpalık İçil Sancağı Mutasarrıfına ve Mud ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Seyyid Nasuh zîde şerefuhu gelüb İçil Sancağı'nda Mud Nâhiyesi'nde zemîn-i Sohalı nezd-i Kôrmud Nasuh Bey yeriyle ma'rûfdur ve Mezra'a-i
2. Hassaeğri yeriyle mâ'rufdur deyu mukayyed zemîn ve mezra'a ve defter-i hâkânîde Mara Kal'ası'nda müteveffâ Nasuh Bey mîr-livâ-i İçil
3. binâ eyledüğü câmi'-i şerîfi ve yine Mud Nâhiyesi'nde Kôrmud Ali Karyesi dahî müteveffâyı mezbûrun nefsi-i Konya'da 'imâret ve mu'allim hânesi vakfı
4. mülhakâtından ve mezkûr Seyyid Nasuh evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellîsi olub karye-i mezbûre ve mezra'a-i mezkûr ve zemîn-i merkûme âharın
5. bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Mud Nâhiyesi'nde Eynesi nâm karye ve gayrıdan altı bin yedi yüz doksan altı (6796) akca tımâra mutasarrıf olan
6. erbâb-ı tımârdan Abdulkadir nâm sibâhî tımârı karyelerini zabta kanâ'at itmeyüb sâlifü'z-zikr Mezra'a-i Hassaeğri yeriyle ma'rûfdur
7. deyu mukayyed vakf mezra'a için hilâf-ı defter-i hâkânî tımârım mülhakâtındandır deyu fuzûlî zabt ve mahsûl ve rusûmun tegallüben ahz u kabz
8. idüb gadr ve bundan akdem defter-i hâkânî mücebince taraf-ı vakfdan zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmun ahz u kabz itdirilüb
9. sibâhî-yi mezkûrun mugâyir-i defter-i hâkânî zâhir olan ta'addîsi men' u def' olunmak için müte'addid evâmîr-i şerîfem dahî virilmişken
10. mezkûr sibâhî memnû' olmayub hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhaleden hâlî olmadığın bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub
11. hilâf-ı defter-i hâkânî sibâhî-yi mezkûrun müdâhalesi men' u def' ve ber-müceb-i defter-i hâkânî mezra'a-i mezbûr taraf-ı vakfdan
12. zabt itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve
13. defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Mud Nâhiyesi'nde Camlı Kal'amat ber-müceb-i Vakfnâme-i Nasuh Bey mîr-livâ-i sâbık-ı
14. İçil deyu yazıldığı mahalde tevliyyet aslah evlâdına ve taht-ı zemîn Sohalı nezd-i Kôrmud tâbi'-i Mud Nasuh Bey yeriyle ma'rûfdur
15. hâsıl 'an-öşr-i gallât ve bostan üç yüz elli ve Mezra'a-i Hassaeğri yeriyle ma'rûfdır nezd-i Karye-i Sarraç hâsıl yüz yekûn dört yüz
16. elli (450) kâdîmden vakfa tasarruf oldundugu emr-i hümayûnumla müfettiş olan Konya Kâdîsı Mevlânâ Hacı Ali ve Mud Kâdîsı Şemseddin

17. 'arzı mûcebince defter-i cedîdde kayd olundu ve yine Mud Nâhiyesi'nde Vakf-ı Nasuh Bey be-cihet-i 'imâret ve mu'allimhâne der-nefs-i medine
18. ber-mûceb-i mufassal-ı 'atık ba'zı inâsına ba'dehu 'utekâyâ Karye-i Körmud Ali hâsıl ma'a'l- 'öşr ve'l-münâsafa gendüm ve şa'îr yekûn
19. ma'a gayrihi on üç bin dokuz yüz otuz (13.930) akca yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve vakf-ı mezbûr mülhakâtından
20. olub ve yine Mud Nâhiyesi'nde yüz on nefer re'âyâ ve dört 'aded zemîn ve hâsıl-ı tahtında gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi dört
21. bin üç yüz (4300) akca yazar Eynesi nâm karye dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ma'a gayrihâ bir görölüb
22. yirmi üç bin yedi yüz doksan altı (23.796) akca ze'âmet bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun yirmi bin (20.000) akcasından icmâl bozulmak üzere
23. altı bin (6000) akcası merkûm Abdulkadir'in tımârı aklâmı bâkısı müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Larende Kazası Kızıllar Köyü sakinlerinden olan Seyit Numan, Seyit Hüseyin ve Macota Hatun adlı kişilerin menzillerine girerek eşyalarını, akçelerini ve hayvanlarını yine aynı köy sakinlerinden olan Abdulkerim, Çorukoğlu Mustafa, Abdurrahman ve Çohoroğlu Abdurrezzak adlı kişilerin çalmaları ve zulümleri hakkında.

140/2

Larende ve [boşluk] Kādîlarına Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı'na tâbi' Kızıllar nâm karye sâkinlerinden Seyyid Numan ve Seyyid Hüseyin zîde 'ilmuhu ile Macota (?) nâm hatun Südde-i Sa'âdet'ime
2. 'arzu hâl idüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri yoğiken yine karye-i mezbûr
3. sâkinlerinden eşkıyâdan şekâvet ile ma'rûf Abdulkerim emvâl ve eşyâsın nehb u gâret itmek 'âdet-i müstemirreleri
4. Çorukoğlu Mustafa ve karındaşı Abdurrahman ve Çohoroğlu Abdurrezzak nâm şakîler kendü hâllerinde olmayub bin
5. yüz elli (boşluk) senesinde bunların karye-i mezbûrede vâkı' menzillerine vusûl meskân-ı mahdûde olan nisvâna müte'allık

6. kırk elli guruşluk emvâleri sırka ve eşyâ-i mezbûr mezkûrun yedlerinde zuhûr eyledüğünden mâ'adâ mezbûrlar hilâf-ı
7. şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın bir re's öküzleri ve seksen beş (85) guruşun yağma ve gâret ve mezkûrların bunun
8. emsâli zulm ve ta'addîlerinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildirüb mezbûrların
9. hilâf-ı şer'-i şerîf bi-gayr-ı hakkın sırka ve yağma eyledikleri emvâl ve hayvanât ve akcaları kendülere
10. tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olundukda keyfiyyet-i ahvâleri der-devlet-medâra 'arz ve i'lâm
11. olunmak bâbında emr-i şerifim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkāk-ı hakk ve 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Aksaray Sancağı Koçhisar Nahiyesi Demircikışlası Köyü'ne yirmi yedi bin dokuz yüz yetmiş akçe ile mutasarrıf olan Abdullah ve ortağının mahsullerine ve rusumlarına Aksaray sakininden olan İbrahim ve adamlarının müdahale etmeleri hakkında.

140/3

Eyyubili ve [boşluk] Kādîlarınınna Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Zu'âmadan Abdullah zîde kadruhu gelüb Aksaray Sancağı'nda Koçhisar Nâhiyesi'nde Demürcükışlası nâm karye ve gayrıdan olan
2. altı bin dokuz yüz yetmiş (6970) akcanın tobundan yirmi yedi bin dokuz yüz yetmiş (27.970) akca ze'âmete berât-ı şerîfimle
3. mutasarrıf olub ze'âmeti mülhakâtından Eyyubili Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Belviran defter-i icmâlde dört yüz (400) akca yazı
4. ile tahrîr ve Koçhisar Nâhiyesi'ne tâbi' üç yüz (300) akca yazusu olan Comradgazi ve yine Koçhisar Nâhiyesi'nde
5. İnalluviran nâm karyeler ve ma'a gayrihi bir görölüb beş bin üç yüz (5300) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin
6. üç yüz (2300) akcası mûmâ-ileyhin bâkısı müştereki kaydında olub âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken
7. Aksaray sâkininden İbrahim nâm kimesne hevâsına tâbi' ba'zılarıyla yekdil ve hilâf-ı defter-i

8. hâkânî fuzûlî müdâhale ve birkaç seneden beru tegallüben zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı ahz ve buna
9. ve müştereklerine gadr itdiğün bildirüb zikr olunan mezra'a ve karyeler ber-mûceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle
10. buna zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcebince ahz u kabz itdirilüb merkûm
11. İbrahim hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addisi men' u def'
12. ve fuzûlî âhardan (?) mahsûlâtı istirdâd eylemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmek Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
13. ruznâmçe-i hümâyûna ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Ermenek'te olan hamamın kira gelirleri Mahmut Bey Vakfı, Halil Bey Cami Vakfı ve Nasuh Bey Evkafı arasında paylaşılması gerekirken Nasuh Bey Evkafı'nın hissesini Mahmut Bey Vakfı ve Halil Bey Cami Vakfı mütevellilerinin zapt etmeleri hakkında.

141/1

Mahalline Kayd olunmuştur.

Ber-vech-i Arpalık İçil Sancağı Mutasarrıfına ve Ermenek Kādısına Hüküm ki,

1. Konya'da vâkı' Nasuh Bey Evkafı'nın evlâdiyyet ve meşrutıyyet üzere mütevellîsi olan Nasuh zîde kadruhu gelüb nefsi-i Ermenek'de vâkı'
2. hammâmın nısf-ı Vakf-ı Mahmud Bey ibn-i Karaman ve Halil Bey Câmî'i Vakfı ve nısf-ı âharı cediti mûmâ-ileyhin evkâfindan olduğu defter-i hâkânîde
3. mukayyed ve hâzırca (?) iken bu Konya'da bulunmak takrîbiyle Câmî'-i Mahmud Bey ve Halil Bey Vakfı mütevellîleri Mahmud Bey ve Halil Bey dimekle ma'rûf
4. kimesneler hammâm-ı mezbûrun Nasuh Bey Vakfı olan hissesin dahî bilâ-sâhib olmak za'mıyla sarf ve defter-i hâkânî fuzûlî zabt ve hevâlarına
5. tâbi' kimesnelere icâr ve tamâmen icâresin ahz u kabz idüb ziyâde gadr ve ta'addî eyledüklerin bildirüb hammâm-ı mezbûr ber-mûceb-i defter-i
6. hâkânî mütevellîyân-ı merkûmân ile Nasuh Bey mütevellîsine zabt ve icâresinin nısfı ahz u kabz itdirmeyüb mezbûrlar ol-dahî

7. hilâf-ı defter-i hâkânî ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâfa
8. mürâca'at olundukda Ermenek Nâhiyesi'ne tâbi' Vakf-ı Câmî'-i Mahmud Bey ibn-i Karaman yazıldığı mahalde hammâm der-nefs-i Ermenek vakf
9. ve inşâ-i Nasuh Bey li-seneti 'an-icâre-i hammâm-ı mezbûr dokuz bin (9000) akca ve dört bin beş yüz (4500) akca yazı ile nısf-ı âharı nısf-ı Nasuh Bey
10. der-Konya ve nısf-ı mahsûl dört bin beş yüz (4500) akcanın dört bin yüz (4100) akcası Vakf-ı Câmî'-i Mahmud Bey ve dört yüz (400) akcası Evkâf-ı
11. Câmî'-i Halil Bey mukaddemâ hammâm-ı mezbûr bi'l-küllîye münhedim oldukdan sonra Nasuh Bey kâdimî vakf Sulu Hammâmı ta'mîr idüb nısf-ı mahsûl
12. kemâ-kân câmilere sarf oluna ve nısfı kendünün Konya'da evkâfına sarf olunmak üzere müstecel oldu deyu a'yân-ı şöhr şehâdet
13. itdiler deyu mukayyedir defter-i 'atîk hâliyâ yine mukarrer deyu defter-i evkâfda tahrîr olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Bor sakini Mustafa'nın tasarrufunda olan arsanın yarısını kendine zorla hibe ettiren Seyit Osman'ın ölümüyle Seyit Osman'dan alacağı olduğunu iddia eden kişilerin hisse almak istemeleri hakkında.

141/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına Bor ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Bor sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb Bor Kasabası'nda vâkı' mutasarrıf olduğu mülk arsa-i hâliyesinde âharın alâkası yoğiken eşirrä ve mütegalibeden
2. Seyyid Osman nâm kimesne arsa-i mezbûrun nısfını bana hîbe ile müştereken odalar dükkân ve üzerine han binâ ideyim deyu bunun üzerine musallât ve cebr
3. bu dahî taksîm olmadın arsa-i mezbûrun nısfını merkûm Osman'a hîbe idüb bu makûle hîbe şer'an sahîh değil iken merkûm Osman han odaların binâ itdiğün
4. bedel hîbe deyu bunun yerine iki yüz (200) guruş virdikden sonra bu dahî ol-iki yüz (200) guruşu hissesini ta'mîr için merkûm Osman'a virüb meblağ-ı mezbûrun giru ahz ve dükkân binâ ve odalar binâ olunmadan merkûm Osman
5. fevt olmağla ba'zı kimesneler zuhûr ve bizim merkûm Osman'dan alacağımız olmağla hissesini alıruz ve gâh vereseşi ve (boşluk) nâm kimesneler ol-arsanın nısfını

6. zabt idüb mirâsa idhâl iderüz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf müdâhale ve rencideden hâlî olmadıkların ve bu bâbda hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerîfesi olduğun
7. bildirüb hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb ikrâh-ı mu'ayyeneleri ba'de'l-ısbât arsa-yı mezbûr kendüye zabt itdirilüb mezkûrların
8. hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ve fetvâ-yı münîf zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Damsin ma'a Karacaşehir Köyü sakinlerinin tasarruflarında olan yerlerine Türkmen taifesinden olan bazılarının zapt ederek zarar vermeleri hakkında.

141/3

Ürgüb ve [boşluk] Kādılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazası'na tâbi' Damsin ma'a Karacaşehir nâm karye ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları yine Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb
2. bunlar karye-i mezbûre tobrağında sâhib-i arz temessüğü ile mutasarrıf oldukları ma'lûmetu'l-hudûd yerlerine dahl olunmak
3. icâb itmez iken Türkman tâ'ifesinden ba'zıları bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı kânûn fuzûlî zabt itmeleriyle
4. bundan akdem kânûn üzere ısdâr itdirdikleri emr-i şerîfimle mürâfa'a-i şer' olunmak üzere da'vet-i şer'
5. olundukda mezbûrlar itâ'at-i şer' itmeyüb (...) bir kise akcadan ziyâde zararlarına (?) bâ'is oldukların bildirüb
6. ol-yerleri kendülerine zabt ve alıvırilüb hilâf-ı kânûn fuzûlî dahl ve kabz itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Karaman Eyaleti'nde Çavuşlar Kethüdası olan Mehmet'in iki bin dört yüz kuruşluk borcuna karşılık Konya sakininden olan Aya'ya bıraktığı tımar gelirinin tamamını Aya'nın zapt etmesi hakkında.

141/4

Konya Kazası Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Eyâlet-i Karaman'ın Çavuşlar Kethüdâsı Mehmed zîde kadruhu gelüb sâbıkan Karaman Vâlîsi Memiş Paşa'nın hazinedârlığı hizmetinde
2. iken Konya sâkininden Aya nâm zimmîden müşârun-ileyh kendüsü için aldığı kürk bahâlarından bunun emri yoğiken
3. müşârun-ileyh me'mûr olduğu sefere gider iken esnâ-yı rahda bunu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz ve habs
4. ve mülkünü zabt ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın zimmî-yi mesfûrdan aldığı kürk bahâsından iki bin dört yüz (2400)
5. gurusı deyni için bunun yedinden cebren ve kahren memhûr temessük alub zimmî-yi mesfûra teslim ba'dehu bu Konya'da mesfûrun
6. yedinde olan temessükünü ahz ve şak eyledikten sonra bu kendü deyni için mesfûra dokuz yüz (900) gurusı memhûr temessük
7. virüb şark seferine 'âzim oldukda berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı karyelerini ru'yetini zimmî-yi
8. mesfûra ihâle eylediğine mesfûr tımâr-ı mezbûr karyelerinin iki senelik 'öşr ve mahsûlâtın ahz ve fevt
9. ve deynine mahsûb itmeyüb tezvîrâta sâlik mukaddemâ cebren ahz ve şak olunan temessük ve senede iki bin
10. dört yüz (2400) gurusı aldığı vardır deyu iddi'â ve bunu rencîde ve gadr murâd eyledükde şer'le görüleb
11. tımârı karyelerinden zimmî-yi mesfûrun makbuzâtı her ne ise ber-mûceb-i temessük dokuz yüz (900) gurusı deynine
12. zamm ve (...) ve ziyâdesi giru buna alıvırilüb icrâ-yı hakk olunub şak olunan temessük ile aldığı
13. vardır deyu mesfûrun vech-i şer'le zâhir olan ta'addîsi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Larende Kazası Şeyh Şehabeddin Vakfı mütevellisi olan Recep adlı kişinin zaviyedarlık görevine Mehmet, Hasan ve Bağracı Ahmet adlı kişilerin müdahale etmeleri hakkında.

142/1

Larende Kâdîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı'nda vâkı' Şeyh Şehabeddin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zâviyedâr ve vakfının berât-ı şerîfimle
2. mütevellîsi olan Receb zîde kadruhu gelüb bu 'uhde(sine) lâzım gelen hizmeti edâ idüb âhardan dahl icâb
3. itmez iken ashâb-ı ağrazdan Mahmud ve Hasan ve Bağracı (?) Ahmed nâm kimesneler bi-vechi ve bilâ-zâviyedârlık ve tevliyyeti
4. umûruna müdâhale eylediklerinde ve yedine hüccet virilüb mezkûrlar kâni' olmayub mugâyir-i hüccet ta'addîden hâlî olmadıkların
5. ve bu bâbda fetvâsı virüldüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunub bi-vechi ve bilâ-berât
6. ve mugâyir-i hüccet ol-vechile ta'addîleri men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Konya İbrahim Bey Vakfı'na ait olan Yeni Hamam'ın gelirini zapt eden Veyis, Seyit Mehmet ve diğer Mehmet adlı kişiler ile Şerife Havva arasındaki davanın şahitlerin Konya'da olması sebebiyle davanın mahallinde görülmesini Şerife Havva'nın talep etmesi hakkında.

142/2

Konya Kazâsı Nâ'ibi'ne Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Şerife ve Havva ve Şerife ve Fatıma ve Hatice ve Seyyid Mehmed şerefuhu gelüb Konya'da İbrahim Bey Vakfı'ndan Yeni Hammâm dimekle ma'rûf
2. hammâm icâresi eşkiyâsından 'ammîzâdeleri Veyis ve Seyyid Mehmed ve diğer Mehmed nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk)
3. senesinde altı yüz otuz (630) guruş hakk-ı sarîhi olduğu bundan akdem mahallinde birkaç def'a mürâfa'adan hüküm birle
4. müte'addid hüccet-i şer'iyye virilüb ve üzerlerine sâbıkan Karaman Vâlîsi Mustafa Paşa tahsîli için tashîh buyuruldu virmişken
5. mezbûrlardan diğer Mehmed Âstâne tarafına firâr eyledüğün bildirüb ol-bâbda hüküm-i hümâyûnum recâ ve mezbûre Şerife
6. Havva hasımları mezbûrun Veyis ve Seyyid Mehmed ve diğer Mehmed ile mürâfa'a olub ve tarafeynin yedinde olan
7. senedât-ı müte'addideye nazar olundukda mezbûrûn bundan akdem Medine-i Konya'da kerrâren ve merrâren mürâfa'a ve her birinin

8. yedinde müte'addid hüccet olub mezbûre Şerife Havva'nın yedinde olan hâlâ Konya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin mezbûr
9. Şerife Havva edâ için hükm ve tenbîh eylediği mufassal hüccet-i şer'iiyenin mazmûnuna tenbîh iktizâ idüb
10. ve bu tarafda beyyinesi olmayub medine-i mezbûrede beyyine ihzârı dahî müte'addid ve husemâ-yı mezbûrünün
11. cümlesi Konya ahâlîsinden olduğu hasebiyle mahallinde görülüb vech-i meşrûh üzere mahallinde kat'-ı nizâ' olunmak bâbında
12. emr-i şerîfim iltimâs eyledikleri bi'l-fi'il Harameyn Müftüsü Mevlânâ Halil zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Tatlarini Köyü'ndeki tarlaları Ayşe ve amcasının oğlu Osman ortak işletmelerine rağmen Ayşe'nin hissesini amcasının oğlu Osman ve adamlarının zapt etmeleri hakkında.

142/3

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Ürgüp ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Âişe nâm hatun gelüb Ürgüp Kazası'na tâbi' Tatlarini nâm karye tobrağında tabulu ve temessüklü ma'lûmetu'l-hudûd
2. on kıt'a tarlalara 'ammîsioğlu Osman nâm kimesne ile ale'l-iştirâk yedine virilen sâhib-i arz temessüğü mûcebince
3. yedi sekiz seneden beru mutasarrıf ve beher sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb
4. âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr Osman karye-i mezbûreden hevâsına tâbi' Yusuf
5. ve İbrahim nâm kimesneler ile yekdil ve zikr olunan yerlerden bunun hissesin mezbûr Osman bin yüz elli (boşluk) senesinde
6. fuzûlî ve tegallüben zabt ve bundan akdem ısdâr itdirdiği emr-i şerîfim mûcebince vâkı'-ı şer'î için
7. taraf-ı şer'den mürâsele ile da'vet-i şer' olundukda mezbûr itâ'at-ı şer'-i şerîf ve inkiyâd-ı emr-i münîf
8. itmediğinden mâ'adâ mezbûr hevâdârları mezkûrların i'ânetiyle emr-i şerîfi dahî cebren yedinden alub

9. ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le sen ki mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görülüb
10. hilâf-ı kânûn ve cebren zabt eyledüğü yerleri kendüye alıvirilüb yedinde olan sâhib-i arz temessüğü mücebince
11. kemâ fi'l-evvel zabt ve zirâ'at itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Sineliyük Köyü Mutasarrıfı Salih'in subaşı olarak görevlendirdiği kişinin reayadan fazla vergi alarak eziyet etmesi nedeniyle görevinden alınarak yerine dindar ve faydalı olan birinin tayin edilmesini reyanın talep etmesi hakkında.

142/4

Develü Kādîsına Hüküm ki,

1. Tımâr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Sineliyük (Sineliöyük) nâm karye re'âyâsı gelüb bunların karyeleri mutasarrıfı Salih
2. nâm kimesne karye-i mezbûru kendüsü zabt ve ta'sîr itmeyüb iltizâmını zalemeden (boşluk) nâm kimesneye der'uhde
3. ve iltizâm itmekle mezbûr dahî kendü hâlinde olmayub a'sâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmların
4. kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle ta'addî ve cebren
5. alub bunun emsâli nice gûna zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân olmalarına
6. bâ'is ve bâdî ve ahvâlleri diğér gûn olduğun bildirüb mezbûr subaşılıktan ref'
7. ve yerine bir dindâr ve müstakîm ve re'âyâ enfa'im kimesne subaşı nasb ve ta'yîn olunmak bâbında hüküm-i
8. hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Çardığın Köyü'nün sipahisi olan Ali'nin görevden alınarak tımar geliri Aksaray Sancağı Yakuplar Köyü'ne on bir bin sekiz yüz akçe ile mutasarrıf olan İsmail'e tevcih edilmesine rağmen Ali'nin Dineği Köyü'ndeki mahsul ve rusuma müdahale etmesi hakkında.

142/5

Eyyubili ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan İsmail nâm sibâhî gelüb Aksaray Sancağı'nda Eyyubili
2. Nâhiyesi'nde Yakublar nâm karye ve gayriden on bir bin sekiz yüz (11.800) akca berâtıyla
3. mutasarrıf olduğu tımârda iki kılıç cem' olub tasarrufu hilâf-ı kânûn
4. olduğundan rağbet itmedi kılıcı tefrîk olunacak lâkinn Eyyubili Kazâsı müzâfâtından
5. Bekir Nâhiyesi'ne tâbi' Dengi (Dinegi) nâm karyeden elli iki (52) akca kılıcını Ser-'askerî tarafından 'alâ-tefrîk
6. ve tezkire itdirüb lâkinn kılıç-ı mezbûr rağbet eylediği kılıç olmamağla rağbet üzere
7. yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Çeltik nâm karyeden üç bin (3000) akca bir kılıç hakkı mezkûr
8. galle virmek üzere üç bin (3000) akca üzere zikr olunan Çardığın
9. nâm karyeden rağbet eylediği iki bin (2000) akca kılıcı mezkûr Ali'nin ref'inden
10. bi'l- fi'il Re'îs'u'l-küttâbım olan Mehmed Ragıb dâme mecduhunun i'lâmı mücebince
11. elli altı senesi Rebî'u'l-evvel'inin yirmi üçüncü gününde buna ibgâ ve tevcîh ve hâlâ
12. sekiz bin sekiz yüz (8800) akca tımâr berât-ı şerîfimle üzerinde ve Karye-i Dengi (Dinegi) el-mezbûrenin
13. bin yüz elli senesinde vâkı' olan mahsûl ve rusûmu bunun berâtı mücebince tahvîli târîhine
14. düşüb mezkûr Ali'nin bir dürlü alâkası yoğiken mezkûr Ali ser-'askerden
15. aldığı tezkiresiyle bilâ-berât zabt mahsûl ve rusûmun ahz u kabz ve buna gadr-i küllî
16. tımâr-ı mezbûr defter-i hâkânî ve berâtı mücebince buna zabt ve vâkı' olan mahsûl ahz u kabz
17. itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezkûr Ali dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında
18. emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
19. ruznamçe-i hümâyûna mürâca'at vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın
20. emrim mücebince yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: İbrahim Paşa Vakfı'na ait olan Kayseri'deki hanın tamiri için gerekli olan malzemelerin taşınması hakkında.

143/1

Ber-vech-i Arpalık Kayseriyye Mutasarrıfına ve Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Dergâh-ı mu'allâm kabucubaşlarından iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Yeğen Ali dâme mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin mütevellî kâ'immakâmı olduğu sadr-ı esbak
2. müteveffâ İbrahim Paşa'nın Nevşehir'de vâkı' evkâfî müsakkafatından Medine-i Kayseriyye'de olan han-ı cedîdin derûnunda vâkı' ahur

3. ve havlı ve tekve ve şadırvan ve su ayağı ve kâdîmhânenin yerlerinin mecrâsı ta'mîre muhtâç olup kârgir yabtırdıyçün sen ki Kayseriyye
4. Kâdîsı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin tarafından i'lâm ve hüccet-i şer'iyye olunub mücebince hâlâ nâzır-ı vakf olan iftihâru'l-havâss
5. ve'l-mukarrebîn mu'temedu'l-mülûk ve's-selâtîn muhtâru'l-'izzî ve't-temkîn bi'l-fi'il Dâru's-sa'âdetim olan el-Hâcc Beşir Ağa dâme 'uluvvuhu tarafından
6. dahî yedine memhûr mektûb virildüğün bildirüb iktizâ iden taş ve kireç ve sâ'ir mühimmât mâllarım cem' ve tedârik olundukda mahall-i merkûma
7. nakl ve irsâli için ahâlî-yi kazâdan ücretleriyle davar tedârik itdirilüb zikr olunan mühimmât mâllarımı mahall-i merkûma nakl ve isâle
8. sa'y ve dikkat ve bir gûn mukaddem tekmîl ve tetimmîne bezl ve sa'y ve kudret eylemeniz için siz ki mîr-i mirân ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız size
9. hitâben emr-i şerîfim sudûrunu iltimâs itmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Mehmet Çelebi bin Bali Halil Vakfı'nın Niğde Sancağı Everek Köyü gelirinden iki bin yüz otuz dört akçenin yarısı Sultan Camisi'nde imam olanlara yarısı da Seyit Ahmet ve Seyit Ali'nin tasarrufunda olmasına rağmen Hasan adlı kişinin Seyit Hasan ve Seyit İsmail'in hissesine müdahale etmesi hakkında.

143/2

Niğde Sancağı Mütesellimi'ne ve Niğde Kâdîsı'na Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı sâkinlerinden Seyyid Ahmed ve Seyyid Ali zîde şerefuhumâ gelüb Niğde Sancağı'nda ve nâhiyesinde Vakf-ı Mehmed Çelebi bin Bali Halil deyu yazıldığı
2. mahalde yine Niğde Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Everek hâsıl-ı mâlikâne iki bin yüz otuz dört (2134) akca nisf-ı Hazret-i Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem
3. hazretlerinin ruhu şerîfleri için Sultân Câmî'inin imâmı sure-i yasîn-i şerîf tilâvet itmeğe şurûtdır ve nisf-ı âharı cihet-i
4. tevliyyet ve nezâret ve kitâbet için hayatta oldukça kendüye ve kendüden sonra oğlu Ahmed'in anasına ve enbâ-i enbâsına ale's-seviyye
5. meşrûtdur deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve bunlar vakf-ı merkûmun oğlu Ahmed'in enbâ ve enbâsından olmalarıyla vakf-ı mezbûrun tevliyyet ve nezâret
6. ve kitâbet ber-vech-i meşrûh berât-ı şerîfimle mutasarrıf olmalarıyla Karye-i Everek

el-mezbûreyi ve Sultân Câmî'i imâmı ve dîvânî mutasarrıfıyla

7. zabt ve vâkı' olan mâlikâne mahsûlünün nısfı ber-mûceb-i şart-ı vâkıf ahz u kabz itmek murâd eylediklerinden âhardan bir-vechle
8. dahl olunmak icâb itmez iken ecânibden Hasan nâm kimesne zuhûr ve fevt-i mâliyyesi sebebiyle ba'zı kimesnelere istinâden hilâf-ı şart-ı vâkıf olan
9. mâlikâne mahsûlünü ekl ve bel' kasdıyla bi-vechi fuzûlî müdâhale ve bundan akdem bi'd-defa'at mürâfa'a-i şer' olduklarında hilâf-ı şer'-i şerîf
10. ve mugâyir-i şart-ı vâkıf müdâhaleden men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilmişken merkûm kâni' olmayub yedinde emrim vardır
11. deyu bilâ-emr-i şerîf bunları ta'cîz ve icrâ-yı ırz kasdıyla ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yekdil ve üzerine mübâşirler ta'yîn ve vakfin
12. harabına bâdî ve bunlara gadr-i küllî eyledüğün bildirüb defter-i hâkânî ve yedlerinde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye ve berât-ı 'âlîşânım
13. mûcebince 'amel olunub mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe ve şart-ı vâkıf ve hilâf-ı defter-i hâkânî zâhir olan müdâhalesi men' u def' olunmak bâbında
14. emr-i şerîfim recâ ve defter-i hâkânîde³⁸⁴ mahfûz olan defter-i evkâfa mürâca'at oldukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr
15. ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Hacıbektaş Nahiyesi Hofça Köyü'ne müşterek mutasarrıf olan Ali ve Hamza'nın tımar mahsullerine Gürcan oğlu Süleyman ve Köse Ali adlı kişilerin müdahale ederek zapt etmeleri hakkında.

143/3

Hacıbektaş ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı timârdan Ali nâm sibâhî gelüb Kırşehir Sancağı'nda Hacıbektaş Nâhiyesi'nde Yassıca nâm karye ve gayrıdan dört bin üç yüz (4300)
2. akca timâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub timârı mülhakâtından yine Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' Hofa (Hofca) Karyesi'nin mâlikânesi mülk-i meblâğ
3. Hamza bin Mehmed bin İbrahim haliyâ der-tasarruf-ı Hamza dîvânîsi müşterekiyle bunun timârı mülhakâtından olmağla karye-i mezbûrenin mâlikânesine mutasarrıf

³⁸⁴ Defterhânemde veya Defterhâne-i âmiremde anlamında kullanılmış.

4. Gürcanoğlu Süleyman ve Köse Ali nâm kimesneler mâlikâne tarafına 'â'id olan mahsûlü ahz u kabza kanâ'at itmeyüb müşterekiyle
5. kayd ve berâdına dâhil yine nâhiye-i mezbûreye tâbi' Mezra'a-i Hofcakabu (?) nezd-i Mezra'a-i Hoca deyu mukayyed olan mezra'anın dahî mâlikâne
6. mülkleri olmak üzere hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve bu me'mûr olduğu sefer-i hümâyûnumda iken der-anbâr
7. olunmuş ma'lûmu'l-keyl mahsûlü tegallüben ahz u kabz idüb müşterekiyle tımârı mahsûlüne gadr olduğun bildirüb
8. mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûrların zâhir olan müdâhale ve ta'addileri men' u def' olunmak bâbında
9. emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i mufassala mürâca'at olundukda
10. Hacıbektaş Nâhiyesi'ne tâbi' yirmi dokuz nefer re'âyâ ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve resm-i tabu ve deştânî yekûn
11. ma'a gayrihi üç bin (3000) akca ve mâlikâne-i gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn iki bin üç yüz altmış üç (2363) akca yazı ile Karye-i
12. Hoca mâlikâne-i mülk-i meblağ Hamza bin Mehmed bin İbrahim haliyâ der-tasarruf-ı Hamza el-mezbûr Kurugöl yörüklerinden Tuzömerlü
13. mütemekkinlerdir karye-i mezbûre ahâlîleri tahrîr-i cedîdde gelmeyüb 'atıkde nakl olunmuşlardır ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi'
14. hâsıl-ı gendüm ve şa'îr ve 'öşr ve resm-i tabu ve deştânî yekûn ma'a gayrihi beş yüz (500) akca yazı ile Mezra'a-i Hofcakabu
15. nezd-i Mezra'a-i Hoca deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde Hoca Karyesi'nin üç bin (3000) akca yazusundan
16. bin beş yüz (1500) akcası ifrâz ve beş yüz (500) akca yazar Mezra'a-i Hofcakabu el-mezbûre ve ma'a gayrihi bir görölüb üç bin dokuz yüz
17. bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin (3000) akcası mezkûr Ali'nin tımârı mülhakâtı bâkısı müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın
18. defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Kayseri Sancağı Mustafa Paşa'nın Kapıkethüdası Süleyman tarafından vergileri toplamak için görevlendirilen Ömer adlı kişinin vergi toplama görevine müdahale edilmemesi hakkında.

143/4

Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. El-Hâcc Ömer nâm kimesne gelüb emiru'l-ümerâ'î'l-kirâm ber-vech-i arpalık Kayseriye Sancağı Mutasarrıfı Mustafa Paşa dâmet me' aliyehunun mîr-livâ-i havâss
2. kurâlarından nefis-i Kayseriye ve civârında vâkı' kurâlarının işbu bin yüz elli altı senesine mahsûben resm-i sâbıkı üzerinde mîr-i mirân-ı mûmâ-
3. ileyhın kabukethüdâsı Süleyman zîde kadruhu tarafından buna der'uhde ve ilzâm ve bu dahî ilzâm ve kabul ve zabt için yedine memhûr ve ma' mûlun-bih
4. temessük virildüğün bildirüb temessük mücebince zabt ve vâkı' olan a'sâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmu kânûn ve defter mücebince
5. ahz u kabz itdirüb taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Merkeve Köyü'ndeki arazinin tapu hakkı Ali'nin ölmesiyle kardeşleri İbrahim, Ali ve amcasının oğlu Mehmet'e geçmesine rağmen Mehmet'in meyve ağaçlarıyla ilgilenmede zorluk çekmesi nedeniyle dışarıdan birine verip tapu hakkını İbrahim ve Ali'ye vermemesi hakkında.

143/5

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Niğde Kādîsına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Merkeve nâm karyeden İbrahim
2. ve İsmail nâm kimesneler gelüb yine karye-i mezbûr tobrağında
3. ma'lûmetu'l-hudûd tarlalara mutasarrıf olan ata bir er karındaşları
4. Ali nâm kimesne fevt oldukda oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı ve sâ'ir tabu
5. ashâbından kimesnesi kalmayub ol-yer fuzûlî üzere tabuya müstahak ve ol-yerler üzerinde
6. mevcûd mülk meyve eşcârı olub eşcâr-ı merkûm ile sâ'ir terekesi irs-i şer'le
7. bunlar ile yine karye-i mezbûreden müteveffâ-yı mezbûrun 'ammîzâdesi Mehmed nâm kimesneye intikâl ve
8. ol-eşcârı götürüb ve gözetmekde su'ûbet olduğundan yerleri dahî âhara
9. virmekde mütevaffânın vârisine virilmek evlâ olmağla bî-garaz Müslümanların takdîr

10. eyledikleri resp-i tabu ile mezkûr ile ber-vech-i iştirâk alub zabt
11. murâd eyledikte mezkûr tama' -ı hâmından nâşî ol-yerlerin cümlesin yine zabt
12. iderüm deyu hilâf-ı kânûn nizâ' ve gadr murâd eyledikte
13. ve bu bâbda fetvâsı olduğun bildirüb alıvirilmek bâbında
14. hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Tatlarını Köyü sakinlerinden olan Musa, Yusuf ve İbrahim'in at ve akçelerini Seyit Ali adlı kişi annesine kalan mirastan hakkı kaldığını iddia ederek alması ve ehl-i örf ile birleşerek bunlara eziyet etmesi hakkında.

144/1

Ürgüp ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Ürgüp Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Ali zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ürgüp Kazâsı'na tâbi' Tatlarını
2. nâm karye ahâlîlerinden Musa ve Yusuf ve karındaşı İbrahim ile sâ'irleri meclis-i şer'a varub karye-i mezbûr sükkânından olub
3. bundan akdem vefât iden İbrahim nâm kimesnenin verâseti irs-i şer'le sulbîyye kızı Âişe nâm hatun ile akreb-i akrabâsından
4. Osman nâm kimesneye münhasıra olub müteveffâ-yı mezbûrun muhalledefâtından 'alâ-mâ farazallahu ta'âlâ herkes hisse-i şâyi' asın ba'de't-taksîm
5. mirâsa müte'allık 'âmme-i da'vâdan takrîrleri zimmetlerini ibrâ eyledikleri şuhûd-ı 'udul ile sâbit ve zâhir ve bir-vechle
6. rencide olunmak icâb itmez iken mezbûr Âişe'nin oğlu Seyyid Ali nâm kimesne zuhûr ve vâlidemin sende hakkı vardır deyu mezbûr
7. Musa'nın üzerine bir nesne sâbit olmadın bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâsına tâbi' ehl-i 'örfte istinâden yüz kırk (140) guruş kıymetlü
8. bir re's atını ve yüz guruş (100) akcasın mezbûrân Yusuf ve İbrahim'in dahî altmış (60) guruşun ahz eyledikten
9. mâ'adâ ahâlî-yi karyeden nice ehl-i 'örf kimesnelerin 'ırzların hetk ve bunun emsâli gadr ve ta'addî ve mezbûr hâlâ
10. taht-ı hükûmet ve kazânızda firâr üzere olmağla bulunduğ mahalde yedinde olan fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le

11. görülüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eylediği at ile akcaları alıvirilüb ihkāk-ı hakk
12. olunmak bâbında vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: İbrahim'in Ürgüp Kazası Eneği Köyü sakinlerinden olan Süleyman oğlu Mustafa ve İbrahim adlı kişilerden satın aldığı çavdarını bulunduğu ambarın kapısını Süleyman oğlu Mustafa ve İbrahim'in kırarak çavdarları almaları hakkında.

144/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Ürgüb ve [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. İbrahim sibâhî gelüb Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Eneği (Enelü) nâm karyede sâkin mezbûr Süleyman oğlu Mustafa ve İbrahim nâm kimesneler bin yüz
2. elli bir senesinde altı cizikden rub' bozan (?) olmak üzere çavdar mahsûlünü dört yüz elli (450) guruşa iştirâ ve kileden geçüb
3. bahâsını virüb ve icâb iden âhar anbâra nakl ve kabusun kilit idüb vilâyete götürmek için deve gönderüb kaldırmak üzere
4. iken mezkûrlar anbârın kilidini kırub fuzûlî mahsûl-i mezbûru kaldurub gadr itmeleriyle zâbitleri tarafından mürâsele ile
5. varub mu'înlerine istinâden itâ'at-ı şer' eylemeleri i'lâm olunmuşken icrâ-yı hakk mümkün (olmayub) ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
6. müte'addid fetâvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görülüb mezbûrların fuzûlî aldıkları mahsûlü alıvirilüb icrâ-yı hakk
7. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Akşehir Kasabası sakini Zeynep Hatun'a babası ve kardeşi Faıma'nın ölümüyle kalan miras hissesine eniştesi Hüseyin'in el koyması hakkında.

144/3

Akşehir ve [boşluk] Kādîsı ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kasabası sâkinlerinden Zeynep nâm hatun gelüb bunun babası Mehmed nâm kimesne fevt oldukda emvâl ve eşyâsı bunlara

2. ve karındaşı Fatıma nâm hatuna irs-i şer'le intikâl idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine nefsi
3. Akşehir Kasabası sâkinlerinden mütegalibeden eniştesi Hüseyin nâm kimesne kendü hâlinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' -i
4. şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ve fuzûlî babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl emvâl ve eşyâdan hisse-i şâyi' asın
5. alub zabt ve ba'dehu kız karındaşı mezbûr Fatıma dahî müteveffiye olmağla emvâl ve eşyâ ve emlâki buna
6. ve mezbûr Fatıma'nın zevci mezkûr Hüseyin'e intikâl itmişken mezbûr Hüseyin tekrâr kız karındaşı mezbûreden
7. müntakıl elli re'sinden mütecâviz sığır ve iki kıt'a mülk bağ ve bir bâb mülk menzili ve derûnunda
8. olan evânî-yi nühâs bi'l-cümle zabt ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediğın bildirüb şer'le
9. görölüb mezkûrun hilâf-ı şer' -i şerîf ve fuzûlî zabt eylediği emlâk ve eşyâ ve emvâlinde
10. hissesi tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâyı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
11. eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Konya Kazası Ha'lut Köyü'nün öşür ve resmi Atabey Medresesi mütevellilerinin ve tımar mutasarrıflarının tasarrufunda olmasına rağmen Karaman Suğla Mukataası voyvodası olan Mehmet ve Ahmet adlı kişilerin Kalburcu Mezrası yerlerinden olduğunu iddia ederek müdahale etmeleri ile ilgili hudut kaydının terki hakkında.

144/4

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Abdullah zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i Konya'da vâkı' Atabey Medresesi
2. Evkâfı'nın berât-ı şerîfimle mütevellîleri ve müderrisleri olan 'ulemâdan Seyyid Ahmed ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Feyzullah ve diğeri Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhûm bundan
3. akdem 'arzuhâl birle istirhâm ve medrese-i mezbûr evkâfından kazâ-i mezbûr muzâfâtından Sahra Nâhiyes'ine tâbi' Çardak ve Taneköyü ve Hal'ut (Halüd)
4. nâm karyeler ile Çardak Karyesi sınıru nezdinde olan Yarım Mezra'ası'nın 'öşrleri defter-i hâkânîde Atabeğ Medresesi Vakfı olub

5. dîvânîleri tımâr olmağla hîn-i tahrîrden beru zikr olunan kurâ ve mezra'a tımâr mutasarrıflarıyla vakf-ı mezbûr tarafından bilâ-nizâ' zabt ve ta'şîr
6. olunagelüb âhardan dahl olunmak icâb itmez iken mâru'z-zikr Hal'ut (Halüd) Karyesi'nin mümtaz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi
7. tımâr ashâbı ve medrese-i merkûm vakfı tarafından ahz u kabz olunagelen arâzî için Eyâlet-i Karaman'da vâkı' Suğla Mukâta'ası'nın
8. mukaddemâ voyvodası olan Mehmed ta'yîn olunan Ahmed nâm kimesne ile yekdil ve sâlifu'z-zikr Hal'ut (Halüd) Karyesi'nin sınûru şarken Arımviranesi
9. ve şimâlen Ahmedlerden Yarma'ya giden tarîk ve kıbleten Anlabyükü ve garben Kazuklubendi'nde nihâyet bulub hudûd-ı mezbûr dâhilinde olan
10. yerler zikr olunan Hal'ut (Halüd) Karyesi tobrağı iken voyvoda-i merkûme Suğla Mukâta'ası karyelerinden olub Hal'ut (Halüd) Karyesi'ne üç sâ'at mesâfe-i
11. bâide olan Kalburcu Mezra'ası tobrağı olmak üzere tahrîr ve tecdîd ve Haremeyn-i Şerîfeyn Muhâsesi'ne hıfz ve karîbu'l-'ahda gelince izhâr
12. itmeyüb iki seneden beru mukâta'a-i mezbûr voyvodası olan (boşluk) nâm kimesne hudûd-ı mezkûr dâhilinde olan arâzîsi için
13. Kalburcu Mezra'ası yerlerinden olmak üzere tahrîr ve tecdîd olunmuşdur deyu ol-yerleri zabt ve ta'şîr idüb gerek vakf-ı şerîfe ve gerek tımâr
14. mutasarrıfına gadr-i küllî itmekle zikr olunan Hal'ut (Halüd) Karyesi mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde olan yerler ile tımâr mutasarrıfı vakf-ı
15. mezbûr tarafından kemâ-kân kâdîmî üzere zabt ve rusûmâtı ahz u kabz itdirilüb mukâta'a-i mezbûr voyvodaları hilâf-ı kânûn ve
16. defter kadîme mugâyir dahl ve ta'arruz itdirilmemek için mukaddemâ husûs-ı mezbûru Konya Nâ'ibi Mevlânâ Süleyman zîde 'ilmuhu dahî 'arz ve inhâ
17. vakf ahâlîsi mahzar birle i'lâm ve ihbâr itmeleriyle Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i evkâf ve icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda
18. Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' yirmi üç nefer re'âyâ ile Karye-i Çardak Vakf-ı Medrese-i Atabey salârı-yı tımâr hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi
19. dört yüz elli ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi bin dokuz yüz ve elli bir nefer re'âyâ ve bir zemîn ile Karye-i Damköyü 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i
20. Atabey salârı ve 'örfiyye-i tımâr hâsıl-ı salârı-yı gendüm yekûn ma'a gayrihâ iki bin iki yüz ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm yekûn ma'a gayrihâ iki bin dokuz yüz

21. seksen ve Mezra'a-i Meram nezd-i sınır-ı Karye-i Çardak 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i Atabey salârı-yı tımâr hâsıl-ı salârı-yı gendüm yekûn ma'a gayrihâ üç yüz
22. ve hisse-i Vakf-ı Medrese-i Atabey ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve resm-i caba yekûn ma'a gayrihâ dört yüz ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ
23. bin dokuz yüz altmış sekiz (1968) akca yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve vakf yazı ile kurâ-i mezbûrlar ceziredir kazâ-i
24. Beyşehir Nâhiyesi'ne tâbi' Gesi nâm karye ve gayrihi ile bir görülüb on üç bin dört yüz yetmiş dört (13.474) akca yazusundan el-masraf ba'de ta'mîr-i rakabât
25. yevmiye yirmi beşer akcadan senede dokuz bin (9000) akca yazı ile cihet-i müderris cihâd-ı sâ'iresiyle defter-i evkâfda dahî muharrir kalemiyle tahrîr ve sâlifü'z-zikr
26. Hal'ut (Halüd) nâm karyenin dört yüz (400) akca dîvânî yazusu Alatağ Nâhiyesi'ne tâbi' Çakallu (?) nâm karye ile bir görülüb bin dört yüz (1400) akca yazı ile defter-i
27. icmâlde Konya Kal'ası mustahfızânına mahsûs bir gedik tımâr ve tamâmen Mustafa üzerinde ve yine Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' hâsıl 'an-'öşr-i gallât gendüm
28. ve şa'îr ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ bin iki yüz (1200) akca yazı ile Mezra'a-i Kalburcu der-miyân-ı fi Karaca ve Gököyük ve Suğlahâ-i Konya gâh
29. zirâ'at olunur ve gâh olunmaz deyu yazıldığı mahalde Suğla-i Karakaya suğlahâyı sâ'iresiyle anlar dahî defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka
30. tahrîr ve defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Çukra nâm karye ve gayrihi ile bir görülüb Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından olmağla 'öşr-i vakf ve
31. dîvânîsi müstahfız tımârı olan Karye-i Hal'ut (Halüd) el-mezbûrun icmâlî mufassalı başka Havâss-ı Hümâyûn'umdan olan Kalburcu Mezra'ası dahî başkadır
32. mezra'a nâm-ı diğer İri (Ayrı) deyu hudûd ve sınıruyla Suğla Mukâta'ası mülhakâtından olduğu Hameyn-i Şerifeyn Muhasebesi'nden dahî ihrâc olduğu bi'l-fi'il
33. defter emîni olan Ali Kâtibi dâme mecduhu i'lâm itmekle bu makûle vakfin kurâ ve mezra'asının mümtâz ve mu'ayyen hududu dâhilinden olub kadîmden 'öşri
34. ve resmi taraf-ı vakfdan ve müşterekleri taraflarından alınagelen yerlerde âharın bi-hasebi'l-kânûn alâkası olmayub ol-yerler kemâ-kân taraf-ı vakfdan
35. zabt itdirilmek kânûn olmağla iltimâsları üzere muvâcehe-i husemâ olmayub kadîme mugâyir peydâ eyledikleri hudûdnâme ile vakfin gerek kurâ
36. ve mezra'alarını ve gerek mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden beru 'öşr ve resmi taraf-ı vakfdan ve müşterekleri mâlından alınagelen arâziye

37. mukâta'a-i mezbûr mutasarrıfı ve mültezimlerini mugâyir-i kadîm dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men'u def' ve kâdîmîsi üzere müşterekleriyle mâ'en cânib-i vakfdan
38. zabt u rabt itdirilüb eğer bundan sonra mugâyir-i kadîm ve hilâf-ı kânûn vakfın kurâ ve mezra'asına ve arâzîsine müdâhale ve ta'arruz dâ'iyesinde
39. olurlar ise da'vâları Âstâne-i Sa'âdet'ime havâle vakf kangı tarafın olduğu bî-garaz musinn u ihtiyâr kimesneler şehâdetleriyle i'lâm eyleyüb
40. mazmûn-ı münîfi icrâsına ihtimâm ve dikkat ve sermû hilâfindan gâyetu'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında bundan akdem emr-i şerifim sâdır
41. olmağla fermân-ı vacibu'l-ittibâ'ima imtisâlen istihbâr oldukda nâhiye-i mezbûra tâbi' Yarma Karyesi ahâlîsinden el-Hâcc Yusuf ve Ömer ve diğeri
42. Ömer ve Ali ve Ebubekir ve es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Veli ve Hüseyin ve es-Seyyid Musa ve Hayroğlu (Hiroğlu ?) Karye ahâlîsinden es-Seyyid Bayram ve el-Hâcc Ali
43. ve es-Seyyid Ali ve Toballar Karyesi'nden Dağlı es-Seyyid İbrahim ve Akgöz Ali ve Kavzâde Ali ve Kara Mahmud nâm kimesneler ve Medine-i Konya'da
44. sâkin 'ulemâdan mevsûku'l-kelim Kadîzâde es-Seyyid Ahmed Efendi ve (...) zâde Mehmed Efendi ve el-Hâcc Ali Efendi demekle ma'rûf kimesneler ile
45. Sarı Hasan nâm mahalle sükkânından es-Seyyid Nasuh ve Haydarlar Mahallesi'nden Ali ve Bâb-ı Aksaray Mahallesi'nden Ömer ve es-Seyyid Hasan ve Güçlü
46. Abdulkadir nâm kimesneler ve sâ'irleri meclis-i şer'de herbiri takrîr-i kelâm idüb vakf-ı mezbûr mütevellîleri nâhiye-i mezbûrede vâkı' Hal'ut (Halüd)
47. Karyesi arâzîsidir ve Suğla voyvodası Kalburcu Mezra'asıdır deyu iddi'â ve münâzi'un-fihâ olan arâzî ma'lûm ez-kadîm müşterekleriyle
48. taraf-ı vakfdan zabt ve ta'sîr olunagelüb ancak bir iki seneden beru Suğla voyvodası sûret-i defterde zikr olunan Kalburcu Mezra'ası
49. bu arâzîdir deyu nefis-i karye-i mezbûra ta'arruz ve tahrîr-i cedîde binâ'en ez-kadîm timâr ile taraf-ı vakfdan zabt ve ta'sîr olunan arâzî-yi mezbûreye
50. müdâhale itmişdir deyu ihbâr itmeleriyle kadîmden beru 'öşr ve resmî timâr ile taraf-ı vakfdan alınagelen yerlerde âharın alâkası olmayub
51. ol-yerler kemâ-kân taraf-ı vakfdan zabt itdirilmemek kânûn olduğu sâdır olan emr-i 'âlîşânda musarrah olmağın Hal'ut (Halüd) Karyesi arâzîsi
52. olmak üzere kadîmden beru timârlarıyla cânib-i vakfdan ta'sîr olunagelen arâzî-yi mezbûreyi hîn-i tahrîrde Karakaya kurbunda olan

53. Kalburcu Mezra'ası bu arâzîdir deyu tahrîr olunmasını sehv u galât olmağla tahrîr-i mezbûra binâ'en arâzî-yi merkûme Suğla mülhakâtından
54. olan Kalburcu Mezra'asıdır deyu voyvoda-i mezbûrun şurût-ı mukâta'a-i merkûme üzerinde Sarı Suğla Suyu basdıkdâ münâsafa
55. sen ahz (...) mugâyir-i kadîm müdâhalesi müteveccih ve hilâf-ı kânûn olub vakf-ı mezbûr mülhakâtından olan sâlıfu'z-zıkr Hal'ut (Halüd)
56. Mezra'ası hîn-i tahrirde Kalburcu Mezra'asıdır deyu galât-ı tecdîd ve mahalline kayd olunmağın hudûd kaydı mahallinden ref' ve terkîn
57. olunmak recâsına vâkı'-ı hâli sen ve sen ki Konya Mütesellimi el-Hâcc Mehmed zîde mecduhu sen başka başka 'arz ve Divân-ı Hümûyûn'umda
58. mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerifim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın
59. mukaddemâ sâdır olan emr-i şerifim ve 'arzlarınız mücebince ez-kadîm vakf-ı mezbûr tarafından zabt ve ta'sîr olunagelen Hal'ut (Halüd)
60. Mezra'ası kemâ fi'l-evvel vakf tarafından zabt ve suğla voyvodalarının hilâf-ı kadîm ve mugâyir-i defter-i hâkânî müdâhalesi men' u def'
61. ve mukaddemâ Haremeyn ve ba'dehu başmuhâsesine kayd olunan Kalburcu Mezra'ası'nın hudûd kaydı terkîn olub hilâfına cevâz
62. ve ruhsatdan ittikâ olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: İlgin Kazası sakini olan İmam Abdalbaki'den babasını yaralayarak ölümüne neden olduğu gerekçesi ile şikâyetçi olan Osman'ın mahkemeye yalancı şahitler çıkardığının duyulmasının ardından davanın Karaman Kazası'nda görülmesini Konya Kazası Naibi Mevlana Abdullah'ın talep etmesi hakkında.

145/1

Konya Nâ'ibine Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Abdullah zîde 'ilmuhûsun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Konya
2. ittisâlinde vâkı' İlgin Kazâsı sükkânında Mahmud bin Ömer ve Abdulhalim ve Mehmed bin Ali ve İbrahim bin İsmail ve Hasan bin Abdullah
3. ve Hüseyin bin Halil ve Ali bin Veli ve Ahmed bin İbrahim ve Ali oğlu Ahmed ve Muslu nâm kimesneler ile İmâm Abdalbaki meclis-i şer'a varub

4. mezkûr Abdalbaki kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed iken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Göstere nâm karye sükkânından Ömer ibn-i Halil nâm kimesne
5. zuhûra gelüb karye-i merkûm kurbunda Harmanyeri nâm mahalde babam mezkûr Halil'i sen anda bi-gayr-ı hakkın kebîr bıçak kabzasıyla
6. gögsünden darb ve siyah bere idüb babam mezkûr dahî on beş gûn mürûrunda müteessiren fevt oldu deyu ba'de'd-da'vâ
7. ve'l-inkâr cihet-i şer'î mürûrundan sonra ityân-ı beyyineden izhâr-ı gamz ile bilâ-beyyine mu'ârazadan men'
8. olunmuşken mezkûr Ömer merkûm Abdalbaki'yi Ilgın kâdîsı huzûruna ihzâr ve iki nefer şeynu'l-hâl gayr-ı makbûlu'ş-
9. şehâde ve 'adâvet-i dünyeviyyeleri âhar olan kimesneleri müdde'asına şahid olmak üzere evkât eyledikte
10. mezbûrânın şâhid-zor ve 'adâvet-i dünyeviyyeleri olduğunu ber-tarîku't-tevâtür mezbûrûn haber virmişken bir-tarîkiyle
11. (...) olub gadr sadedinde olmağla merkûm Abdalbaki ile olan da'vâları Divân-ı Karaman'da ru'yet
12. olunmak vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltmâs 'arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Suğla Mukataası'na ait olan Kelöyük Suğlası'nın mahsulünü Atabey Medresesi mütesellimi olan kişinin zapt etmesi hakkında.

146/1

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'umdan Suğla Mukâta'ası 'uhdesinde olan el-Hâcc Ali zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından
2. Konya Nâhiyesi'nde Suğla Kelöyük (?) deyu defter-i hâkânîde mukayyed suğla âhardan bir-vechile dahl olunmak icâb itmez iken Konya'da
3. Atabey Medresesi Evkâfi'nin mütevellîsi olan (boşluk) nâm kimesne vakf-ı mezbûr mülhakâtından olan Konya Nâhiyesi'ne tâbi' Hadim
4. Mezra'ası'nı zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî Havâss-ı Hümâyûnu'mdan olan Kelöyük Suğlası'na müdâhale ve gadr

5. murâd eyledüğün bildirüb sâlifü'z-zikr Kelöyüğü Mukâta'ası ber-mûceb-i defter-i hâkânî mukâta'a-i mezbûr tarafından zabt ve hâsıl
6. olan gallesini ve mahsûs-ı kânûn ve defter mûcebince zabt itdirilüb vakf-ı mezbûr mütevellisi hilâf-ı kânûn ve fuzûlî müdâhale
7. itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâcâ'at olundukda Kazâ-i Konya'da gâh
8. zirâ'at olunur gâh olunmaz galle-i Karacasuğla Kelöyüğü ve suğla (...) defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i
9. icmâlde Havâss-ı Hümâyûn'umdan olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Suğla Mukataası'na ait olan zeminlerin ve suğlanın mahsul ve rusumuna Esbkeşan Mukataası mültezimlerinin müdahale etmeleri hakkında.

146/2

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'umdan Suğla Mukâta'ası 'uhdesinde olan el-Hâcc Ali zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiyesi'nde
2. zemînhâ-yı Bayramgazi nezd-i sınır-ı Timurlar ve yine nâhiye-i mezbûrda Suğla-i Akçaşehir ma'a Bayramgazi defter-i hâkânîde
3. Havâss-ı Hümâyûn'da olub hîn-i tahrîrde zemînhâ-yı Bayramgazi Cemâ'at-i Esbkeşan tasarruflarında olmak üzere
4. kayd olunub Esbkeşan re'âyâsı için tasarruflarında zemînler ve kışlaklar olmağla zikr olunan zemînler ve suğlaya
5. âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Esbkeşan Mukâta'ası mültezimleri hilâf-ı defter-i hâkânî ol-zemînler ve suğlahâ
6. mahsûl ve rusûmuna müdâhale ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i
7. hâkânî mezbûrları ve âharı dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
8. defter-i icmâl ve mufassala mürâcâ'at olundukda Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi' zemînhâ-yı Bayramgazi nezd-i sınır-ı Timurlar

9. der-tasarruf-ı Cemâ'at-i Esbkeşan ve sibâhî-yi Muradgân hâsıl 'an-öşr-i gallât ve mahsûl-i mukâta'a-i suğla-i mezkûr gendüm ve şa'îr
10. yekûn ma'a gayrihâ bin (1000) akca ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' suğlahâ ve Suğla-i Merit (?) ve Suğla-i Ortaviran ve Suğla-i
11. Mirdir ve Suğla-i Akçaşehir ma'a Bayramgazi hâsıl-ı gallât deyu on altı bin (16.000) akca yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle
12. tahrîr ve defter-i icmâlde havâss-ı hümâyûnumdan olub ve defter-i re'âyâ-yı Mukâta'a-i Esbkeşan ve Tevâbi'hâ yazıldığı
13. mahalde Eskiil der-Karye-i Akçaşehir nâm-ı değer Tordbel (?) ve Timurlar on dört nefer re'âyâ ile Mezra'a-i Tordbel
14. ve Timurlar ve Üçbaşlı ve Kayaağıl Akçaşehir yurtlarıdır deyu mukayyed olmağın kemâ-kân kayd olundu deyu defter-i hâkânîde
15. hıfz olunan defterde mestûr ve mukayyed olunmağla defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: İlgin Kazası Melekler Köyü sakinlerinden olan Molla Ömer'in Tatar Ahmet, Osman, Halim Halife, İbrahim ve Mustafa adlı kişilerin zimmetlerinde olan alacağının tahsil edilmesini Molla Ömer'in talep etmesi hakkında.

146/3

İlgin ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İlgin Kazâsı'na tâbi' Melekler nâm karye sâkinlerinden Monla Ömer dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun yine karye-i mezbûre
2. ahâlîlerinden Tatar Ahmed ve oğlu Osman ve Halim Halife ve oğlu İbrahim ve diğer oğlu Mustafa ve sâ'irleri
3. zimmetlerinde bin yüz elli (boşluk) senesinde hûkûk-ı şer'iyeden ma'lûmu'l-mikdâr guruş alacak hakkı
4. olub defa'atiyle talep ve almak istedikde birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve dürlü 'illet ve bahâne ile
5. bi-vech-i şer'î virmekde ta'allül ve muhâlefet ve ibtâl-i hakk ve gadr sevdâsında oldukların bildirüb
6. sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görölüb karye-i mezbûr ahâlîleri zimmetlerinde

7. olan hakkı herne ise tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb
8. icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hâkk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. sene 1156 (1743)

Özet: Niğde Sancağı Nevşehir Nahiyesi'nde Akköy Köyü gedik tımar olarak Dade Osman'a tevcih edileceği sırada yanlışlıkla bevâb olan İbrahim'e tevcih edilmiş, İbrahim'in ölümünden sonra yanlışlığın düzeltilmesine rağmen İbrahim'in oğlu Ahmet'in hile yaparak Osman'ın gedik tımarını kendi üzerine tevcih ettirmesi hakkında.

146/4

Nevşehir Kādısına Hüküm ki,

1. Darende Osman veled-i Yahya Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Niğde Sancağı'nda Nevşehir Nâhiyesi'nde Akköy nâm karye ve gayrıdan bin altı yüz yetmiş bir (1671)
2. akca gedik tımâr ile Nevşehir Kal'ası mustahfizlarından babası mezkûr Yahya fevt oldukda tımârıyla mustahfizânlık bunun büyük karındaşı İbrahim'e
3. tevcih ve berât ve İbrahim dahî bin yüz elli üç senesinde fevt oldukda tımâr-ı mezbûr bunun babası etmegi olduğundan karındaşı
4. İbrahim'in fevtinden buna tevcih ve berât olundukda tımâr-ı mezbûr berât olunacak iken yine karye-i merkûmenin ol-mikdâr
5. akca yazusuyla bevâb olan diğer İbrahim veled-i Süleyman'ın tımârının nâhiyesi ve karyesi ve yazusu ve ismi bir olduğundan
6. karındaşı İbrahim'in tımârı tevcih olunub sehven mezkûr diğer İbrahim veled-i Süleyman'ın bevâb tımârı berât olunub
7. elli beş senesine gelince tımâr-ı mezbûra deyu mutasarrıf ve sene-i merkûmede mezkûr diğer İbrahim veled-i Süleyman dahî fevt
8. olub tımârı oğlu Ahmed'e 'arz olundukda mezkûr Ahmed Âstâne'ye gelüb babası tımârı sehven buna tevcih ve berât
9. olduğuna vâkif olmağla sıhhâti üzere babası tımârını bunun ref'inden alıb berât itdirdiğinden sonra ana kanâ'at
10. itmeyüb buna berât olunacak karındaşı tımârının kaydın mukayyed kaldüğundan (...) der-
'akab bunun karındaşı İbrahim
11. fevt oldu dizdârdan 'arz taleb eyledükde tama'-ı hâmından nâşî virmeyüb mahallinden şehr-i Receb (?) eyledüm deyu dek

12. ve hîle ile 'arzuâhâl ve karındaşı tımârını dahî Ali ismine tevcîh ve berât ve bu bir müddet sonra ahvâle vâkıf
13. olub dizdârdan 'arz taleb eyledikde tarafgîr olduğundan virmeyüb ol-tarafa virdüm tekrâr sana 'arz virememe deyu
14. cevâb ve hîle ve dek ve hîlelerine za'afiyet virmek için tımâr-ı mezbûr Ali'nin üzerinde ve hizmete mukîm eylemek âhardan
15. ba'zıları üzerinden almak sevdâsında olub gadr murâd itmeleriyle kal'a-i mezbûr dizdârının 'arız olmadıkça tımâr zarar gelmemek
16. üzere kaydına şerh virdirüb gadr ve tımâr-ı mezbûr bunun babası ve karındaşı etmegi olduğundan mâ'adâ bir buçuk sene mikdârı
17. geçmişdir deyu mutasarrıf ve hakk-ı sarîhi olub mezkûr Ahmed bu misillü hîle ve dek ile üzerinden ref' ve gadr-i küllî eyledüğün
18. ol-bâbda hükm-i hümayûnum virilmek için istid'â-yı 'inâyet eylemek mahallinde hasmıyla terâfu'-ı şer' ve tarafının kangısı açık ise 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Bor Kasabası sakinlerinden olan Sadreddin oğlu Osman, Seyit Hacı Mehmet ve Balıkcıoğlu İbrahim adlı kişilerin ölümüyle terekelerini taksim için görevlendirilen Seyit Süleyman'a mirasçılarının kassamlarına tahrir yaptırdıklarını iddia ederek tahrir yaptırmamaları hakkında.

147/1

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı olan [boşluk] Dâme İkbâluhuyâ Hüküm ki,

1. Bundan akdem Bor Kasabası sâkinlerinden iken vefât iden Sadreddin oğlu Seyyid Osman ve İbrahimzâde dimekle ma'rûf Seyyid Hacı Mehmed
2. ve Balıkcıoğlu el-Hâcc İbrahim nâm müteveffâların terekelerini tahrîr için bâ-emr-i 'âlî kassam ta'yîn olunan kıdvetu'l-ulemâ'î'l-muhakkıkîn Seyyid Süleyman
3. zîde 'ilmuhu tahrîre mübâşeret itdikde vereseleri mütegalibeden olan a'yândan ba'zı kimesnelere istinâd ile biz kassamımıza tahrîr itdirdik
4. resm virdik deyu cebren men' u def' itmeleriyle müceddeden mezbûrların terekelerini tahrîr ve beyne'l-verese tevzi' ve taksîm ve vâkı'
5. olan da'vâyı istimâ' için mevlâna-yı mûmâ-ileyh kassam-ı 'askerî nasb ve ta'yîn için sen ki mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhsin sana

6. hitâben emr-i şerîfim virilmek bâbında âlemu'l-ulemâ'î'l-muhakkakîn hâlâ Anadolu kaz'askeri olan Mevlânâ Mehmed Emin edâmallahu ta'âlâ
7. fezâ'ilehu i'lâm itmeğin mevlânâ-yı müşârun-ileyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Bozulus Türkmeni Hayreddin Cemaati ahalisinden olan Süleyman, Veli, Halil, Kel Abdullah ve bazılarının zimmetlerinde devlete ait olan üç bin beş yüz kuruşu tahsil etmek için görevlendirilen İbrahim'in konağını basarak İbrahim'i öldürüp eşya ve hayvanlarını alıp kaçmaları hakkında.

147/2

ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine ve Kadınhamı Ağasına Hüküm ki,

1. Karaman sâkinlerinden Bozulus Türkmanı'ndan Hayreddin Cemâ'ati ahâlîsinden Veli Süleyman ve karındaşı Veli ve 'ammîsi oğlu Halil ve Kel Abdullah ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî
2. on altı nefer şakîler zimmetlerinde bin yüz elli beş senesi mâl-ı mîrîlerinden üç bin beş yüz (3500) gurus kalub meblağ-ı mezkûrun tahsîli için
3. voyvodaları Ahmed zîde kadruhunun tarafından âdem ta'yîn olundukda mezbûrlar firâr ve ol-esnâda voyvoda-i mûmâ-ileyh re'âyâdan mâl-ı
4. mîri tahsîli için âdemlerinden İbrahim ve mîr-i 'aşîret Salih nâm kimesneleri ta'yîn eyledikde eşkıyâ-yı mezbûr merkûm İbrahim'in
5. Karabaşlı Kışlası nâm mahalde nüzûl eylediği konağını basub kendüsünü kurşun ile katl ve on bir re's at ve silâh ve busat
6. ve yanında bulunan mâl-ı mîrîyi gâret eyledikten sonra Âstâne'ye gideriz deyu gayb ve firâr ve eşkıyâ-yı mezkûrenin bu gûne (...)
7. cesâret eyledikleri Bozulus Kādîsı Mevlânâ Ahmed ve İlgın Kādîsı Feyzullah i'lâm ve voyvodaları mûmâ-ileyh dahî
8. memhûr mektûbuyla tahrîr ve inhâ ve ihkâk-ı hakk olunması için emr-i şerîfim sudûru bâbında istid'â eylemişler bu tarafa firâr iden sâlifu'z-zikr
9. şakîler ahz olunub ta'yîn olunan çavuş ma'rifetiyle mahsûben ol-tarafa irsâl ve rufekâlarından firâr eylemişleri dahî var ise
10. 'alâ-eyyi-hâl buldukları mahalde ahz u kabzıyla mürâfa'a ve katl maddesi nehc-i şer'î üzere ba'de's-sübût muktezâ-yı şer'-i kadîm üzere

11. ihkāk-ı hakk ile zimmetlerinde sâbit olan emvâl ve eşyâ ve devâbb herne ise tahsîl olunub kendüler habs ve sûret-i sicillâtlarıyla
12. keyfiyyetleri 'arz ve i'lâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boşluk) ile irsâl olunmuşdur imdi bu
13. taraftan mahsûben çavuş mübâşeretiyle irsâl olunan mezkûrlar ile sâ'ir firâr iden rüfekâlarını dahî 'alâ-eyyi-hâl bulub ve buldukları
14. hüsemâlarıyla mürâfa'a ve katl maddesi ber-nehc-i şer'î sâbit olunduktan sonra muktezâ-yı şer'-i kadîm üzere ihkāk-ı hakk ve zimmetlerinde sâbit olan
15. emvâl ve eşyâ ve devâbb her ne ise bâ-kadîm tahsîl ve icrâ-yı şer' olunub kendileri habs ve sûret-i sicilleriyle keyfiyyetleri der-'aliyyeme
16. i'lâm ve ba'dehu sâdır olacak emr-i şerîfim muktezâsı üzere 'amel ve hareket olunub bu bâbda mikdâr-ı zerre kusûr ve rehavetden
17. bundan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuşdur. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Kırşehir Kazası Kozancalı Köyü'ne konan yolcuların mallarının çalınması nedeniyle Osman, Musa, Sipahi İsa ve İsmail adlı kişilerin köy sakinlerinin suçları sabit olmadığı halde diyet almalarına rağmen ödedikleri mübâşiriye, ilam ve kayıt masraflarını dahi almak istemeleri hakkında.

147/3

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kırşehri Kazâsı'na tâbi' Kozancalı nâm karye ahâlîsi gelüb üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûrdan Osman oğlu Mehmed
2. ve Musa oğlu Ömer ve İsa sibâhî ve İsmail oğlu Mehmed nâm kimesneler zuhûr ve bundan akdem karyemiz harîcinden bir yabandan konan yolcuların
3. mâlların sırka eylediler deyu bizi ahz idüb ba'dehu üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub diyet dahî virildikten sonra halâs olub
4. lâkinn mübâşiriyye ve i'lâm ve kayd ve sâ'ir masârif için bin guruşdan çağrak (?) giden akcamızı sizden aluruz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî
5. eyledükde ve bu bâbda iki kıt'a fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ta'addîleri
6. men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Deveciyan Mahallesi sakini eşkiyadan olan Mir Veyis Mustafa'nın öldürülmesinden evlatlarının Seyit Hacı Abdullah, Seyit Hacı Hamza, Hacı Hasan, Seyit İmam Hüseyin, Osman ve Pehlivan Osman adlı kişileri sorumlu tutarak şikâyetçi olup, mahkemede suçsuz oldukları ispatlanmış olmasına rağmen kötülük yapmaya devam etmeleri hakkında.

147/4

Aksaray ve Kādîlarına ve Aksaray Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Aksaray Kasabası mahallâtından Deveciyan Mahallesi sâkinlerinden Seyyid Hacı Abdullah
2. ve Seyyid Hacı Hamza ve Hacı Hasan ve Seyyid İmâm Hüseyin ve Osman ve Pehlivan Osman
3. nâm kimesneler gelüb bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken mahalle-i mezbûrede
4. bundan akdem cerihan katl olunan Mir Veyis Mustafa nâm kimesnenin evlâdları zuhûr
5. mûrisimiz mezbûru siz katl eyledünüz deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında
6. mezbûr Mustafa tekrâr hisse alduğundan şer'an katl olunduğu cümle ahâlî-yi
7. kazânın ihbârıyla zâhir ve bunlardan şer'an bir nesne lâzım gelmemekle beyinlerinde
8. muslihûn tavassut ve 'âmme-i da'vâdan bunların zimmetlerin ibrâ
9. ve yedlerine taraf-ı şer'-den hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezkûrlar kâni'
10. olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye yine ta'addî eylediklerin bildirüb
11. hüccet-i şer'iyeleri mûcebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf
12. ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ta'addî itdirilmeyüb men' olunmak bâbında emr-i şerîfim
13. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıtı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Seyit Mustafa adlı kişi kazanın işlerini görüp zimmetinde ahalinin alacağı kalmadığı halde kötü niyetli olan bazı ahaliye ruşvet vermediği için hesaplarının tekrar görülmesini talep ederek düşmanlık yapmaları hakkında.

148/1

Aksaray Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûrda sâkin Seyyid Mustafa zîde şerefuhu gelüb bu cümle ma'rifetiyle iki sene kazâ-i mezbûr mevâdlarının umûr ve husûsların sadâkat ve istikâmet
2. üzere görüb cümlesi kendüden râzı ve müteşekkir ve huzûr-ı şer'de cümle ahâlî ile muhâsabeleri görölüb zimmetinde kimesnenin hakkı kalmayub

3. kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı zimmet birle kıbel-i şer'den yedine hüccet-i şer'iyye virilüb bu makûle kat'-ı nizâ ve fasl-ı husûmet ve ibrâ-yı
4. zimmet birle hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû iken içlerinden ba'zı mütegalibeler bundan yüz (100) guruş ruşvet murâd
5. itmeleriyle bu dahî virmedüğünden buna 'ırz ve 'adâvetlerin icrâ için mücerred celb-i mâl sevdâsıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye
6. tekrâr muhâsebe görürüz deyu akca mütâlebesiyle bunu ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirüb yedinde olan hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'amel olunub
7. mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
8. itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Niğde Sancağı Uçhisar Nahiyesi Hala Köyü'ne beş bin akçe ile mutasarrıf olan Abdullah'ın ortak mutasarrıf olduğu Hocan ve Öyük Köyün'deki tımar gelirlerine ortaklarının hisselerinden fazla olanı almak isteyerek mahsul ve rusuma müdahale etmeleri hakkında.

148/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Uçhisarı ve Ürgüb Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Abdullah veled-i Abdullah nâm sibâhi gelüb Niğde Sancağı Uçhisarı Nâhiyesi'nde Hala nâm karye ve gayrıdan beş bin (5000) akca tımâr
2. aklâmından müşterekleriyle kayd ve berâtlarına dâhil Ürgüb Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Hocan ve Uçhisarı Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Karye-i Öyük
3. ve icmâline dâhil karye ve mezra'anın vâkı' olan mahsûl ve rusûmundan müştereki olanlar yazularına göre hisselerine düşeni
4. almağa kanâ'at itmeyüb berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz ol-vechile tımârı mahsûlüne gadr ve kesr ve noksâna bâ'is oldukların
5. bildirüb defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub müştereklerini hilâf-ı defter-i hâkânî berâtları yazularından ziyâdeye tecâvüz
6. itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda
7. Ürgüb Nâhiyesi'ne tâbi' iki bin sekiz yüz (2800) akca yazar Mezra'a-i Karaöyük nezd-i sınır (...) dokuz yüz (900) akcası

8. ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Hala nâm karye ve ma'a gayrihi bir görölüb beş bin yüz (5100) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûr üç bin (3000)
9. akcası Abdullah veled-i Abdullah'ın tımârı mülhakâtı ve bin (1000) akcası dahî Ürgüb Nâhiyesi'nde Mezra'a-i Kurunarı (?) ve gayrıdan
10. dört bin üç yüz otuz altı (4336) akca tımâra mutasarrıf Ahmed veled-i Mehmed ve bin yüz (1100) akcası dahî Samözü (Şamözü) Nâhiyesi'nde Güngözü
11. nâm karye ve gayrıdan elli bin altı yüz (50.600) akca tımâra mutasarrıf Ali veled-i Hüseyin'in tımârı mülhakâtı olub ve yine Karaöyük el-mezbûrenin
12. yazu-yı mezkûreden bir def'a dahî bin iki yüz doksan dokuz (1299) akcası ifrâz ve Fakılı Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Dinek
13. ve ma'a gayrihâ bir görölüb iki bin dokuz yüz doksan dokuz (2999) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Uçhisârı Nâhiyesi'nde
14. Tutladan nâm karye ve gayrıdan altı bin dokuz yüz doksan dokuz (6999) akca tımara mutasarrıf merkûm Ali'nin tımârı aklâmı
15. ve yine Mezra'a-i Karaöyük el-mezbûrenin bir def'a dahî altı yüz (600) akcası dahî ifrâz ve Uçhisar Nâhiyesi'ne tâbi'
16. Kenkavik (?) nâm karye ve ma'a gayrihâ bir görölüb bin altı yüz (1600) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûr tamâmen Karye-i Kenkavik el-mezbûre
17. ve gayrıdan on beş bin altı yüz (15.600) ber-vech-i tekmîl yirmi bin (20.000) akca ze'âmete mutasarrıf Mustafa Kaftani'nin ze'âmet ve tımârları
18. olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mucebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ul-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Suğla arazisinin mahsulü reaya ile mîrî arasında paylaşılmasına rağmen Suğla Mukataası olan Ali'nin devlete ait olan mahsulü almasına bazı kişilerin müdahale etmeleri hakkında.

148/3

ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'umdan Suğla ve Tevâbi'i Mukâta'ası voyvodası olan Ali zîde kadruhu Sûdde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Konya Sancağı'nda ve nâhiyesinde
2. Suğlahâ-i Kazâ-i Konya gâh zirâ'at olur ve gâh olmaz ve Suğla-i Karakaya ve suğlahâ ve sâ'ire ve yine Konya

3. Nâhiyesi'nde Suğlahâ-i Sahra-i Kazâ-i Konya Har-ı Suğlahâ-i Urumdiğın ve Kayseroğlanı ve Mûlahca ve Sumen ve Markıb
4. Hâss-ı Hümâyûn'a müte'allıktır deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve Suğla Mukâta'ası suğla ta'bir olunur enhârdan
5. cereyân iden suyun bastığı arâzîden hâsıl olan mahsûlün münâsafasından olunur Beyşehir Gölü'nden
6. Seyyidişehir Gölü'ne dâhil ve mîrî çay ile Sersot ve Balkar dağlarından ve Larenden'den gelüb kânûn üzere
7. bentleri bağlanub suğla basub ve sâ'ir mîrî çaydan feyzân iden su suğla gâyetine gelince âhar kangı
8. arâzîyi basar ise suğla olub zikr olunan suğlanın mahsûlü arâzîsi olmayub ancak cümle
9. arâzî ze'âmet ve tımâr ve vakfdır hîn-i tûğyândan hardan müstağnî olmağla tûğyân idüb her kangı arâzîye
10. basub bir nice eyyâm meks idüb ba'dehu çeküb zer' olundukda mahsûlâtı mîrî ile re'âyâ beyninde
11. münâsafa üzere kısmet olur deyu emîn-i mûmâ-ileyhin yedine virilen berât-ı 'âlîşânım şurûtundan olmağla
12. mûmâ-ileyhin defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı 'âlîşânım şurûtu mücebince mîrî suğlanın bastığı yerlerden
13. 'â'id olanı kânûn ve defter-i hâkânî ve berât-ı 'âlîşânım şurûtu mücebince ahz u kabz murâd eyledikde ba'zıları
14. hilâf-ı defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı 'âlîşânım şurûtuna mugâyir mûmâna'at ve ta'addî eyledüklerin bildirüb
15. defter-i hâkânî ve yedinde olan berât-ı 'âlîşânım şurûtu mücebince 'amel olunub mugâyir-i defter-i hâkânî nizâ'
16. itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassala mürâcâ'at
17. olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mestûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine
18. nazâr olundukda minvâl-i meşrûh üzere olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berât mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Develi Kazası Öksüd Köyü sakinlerinin akçelerini, tasarruflarında olan öşür ve rusumunu ödedikleri tarlalarını ve mülk bağlarını eşkıya ile müttelik olan Hacı Musa adlı kişinin zapt etmesi hakkında.

148/4

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına Develü ve [boşluk] Kādısına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Öksüd nâm karyeden ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî
2. ma'lûmu'l-esâmi kimesneler gelüb yine karye-i mezbûre sâkininden
3. Develü ahâlîsinden Hasan Ağa nâm kimesnenin kethüdâsı
4. Hacı Musa nâm kimesne kendü hâlinde olmayub dâ'imen eşirrâ
5. başı ile müttelik ve müttehid olduğundan bin yüz elli (boşluk)
6. senesinde zalemeden olan mezbûr eşkıyâ bunların
7. karye-i mezbûr tobrağında sâhib-i arz temessüküyle mutasarrıf ve her sene
8. zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve rusûmu sâhib-i
9. arza edâ eyledikleri ma'lûmetu'l-hudûd tarlalarıyla
10. mülk bağların hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt
11. eyledüğünden mâ'adâ ma'lûmu'l-mikdâr akcaların alub
12. ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve fetvâ-yı şerîfe
13. virildüğün bildirüb şer'le görölüb mezbûrun
14. hilâf-ı kânûn ve fuzûlî zabt eyledüğü tarla ve mülk bağlarıyla
15. hilâf-ı şer' aldığı meblağ-ı merkûm hakların alunub
16. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
17. eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-evvel sene 1156
(5-14 Mayıs 1743)

Özet: Göçü-yi Kebir Kazası Karasar Köyü sakini Davut'un kız kardeşi Hatice ile sözlü olan Seyit Mustafa kız kardeşine bir miktar kumaş verdiğini iddia ederek mahkemede dört altın ve on beş keyl buğday ile anlaşma sağlanmasına rağmen Seyit Mustafa'nın anlaşmayı geçersiz sayarak Davut'un elli kuruşunu alması hakkında.

149/1

Kırılı ve [boşluk] Kādılarına Hüküm ki,

1. Göçü-yi Kebir Kazâsı'na tâbi' Karasar nâm karyeden Davud bin Ömer nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Kırılı Kazâsı'na

2. tâbi' Sekisaray nâm karyeden Seyyid Mustafa nâm kimesne zuhûr ve senin kız karındaşın Hatice nâm bikr-i bâliğa bana namzet
3. oldukda bir mikdâr emti'a virmişdim deyu nizâ' ve bundan akdem vâkı'-ı şer'-i şerîf olduklarında beynlerinde muslihûn tavassutuyla
4. dört altun ile on beş kile hınta üzerine sulh ve bedel-i sulhu yedinden ahz u kabz ve zimmetini ibrâ vü iskât
5. birle cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görölüb ibrâ-yı zimmet
6. birle hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' iken mezkûr Seyyid Mustafa şirrete sülûk ve ibrâ
7. fâsiddir deyu mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye müdâhale eylediğinde bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ve
8. bilâ-sübût hevâsına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden elli (50) guruşunu alub ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb
9. hüccet-i şer'iyyesi mücebince zâbiti ma'rifetiyle şer'le görölüb mezkûrun bi-gayr-ı hakkın aldığı ol-mikdâr guruş
10. hakkı alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (25 Mayıs-3 Haziran 1743)

Özet: Tarinoğlu Hacı Veli, Sefer, Seyit Hacı Ali ve diğer bazı kişilerin Ilgın Kasabası Hoşi Mahallesi'nde emlak ve yerleri olmasına rağmen ödemeleri gereken vergileri askerî olduklarını iddia ederek ödememeleri hakkında.

149/2

İlgın ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ilgın Kasabası mahallâtından Hoşi Mahallesi ahâlîsi gelüb bunların mahalleleri tobrağında Tarinoğlu Hacı Veli ve bunun oğlu Sefer ve Seyyid Hacı Ali
2. Gözübüyükoğlu Hatib Osman ve oğlu İsmail ve Hacı Abdurrahman oğulları Eyüb ve Emir Ağa ve Karahacıoğulları Ömer ve Tummyanoğlu (Tombanoğlu)
3. Muhammed ve (boşluk) nâm kimesnelerin bi'l-fi'il zabt ve tasarruflarında tekâlîf icâb ider hâneye bağlı emlak ve yerleri olmağla 'avârız ve imdâd-ı seferiyye ve sâ'ir
4. emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibâriyle tahammüllerine göre hisselerine düşeni talep eylediklerinde mezbûrlar mukim ve mütehavvil olmalarıyla

5. 'askerîyiz deyu virmeyüb ba'zı mütegalibelerine istinâden bunlara çektürüb hilâf-ı kânûn gadr ve ta'addî eyledikleri ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık
6. fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub hisselerine düşen tekâlîf bunlar ile mâ'en edâ itdirmeyüb hilâf-ı
7. kânûn ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Horşa Köyü'nden olan Yakup, Mustafa ve Hüseyin çalıştıkları sırada yaralanan Hüseyin'in, Mustafa ve Yakup'un sebep olduğunu iddia ederek diyet talep etmiş ancak mahkemede suçsuz oldukları ispatlanmasına rağmen Yakup ve Mustafa'nın akçelerini Hüseyin ve babası Hacı Veli'nin gasp etmeleri hakkında.

149/3

Ürgüb ve [boşluk] Kādîlarına Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Horşa nâm karyeden Yakub ve Mustafa nâm kimesneler gelüb bunlar yine karye-i mezbûreden Hüseyin nâm kimesne ile iştirâk taşgırlar iken mezkûr Hüseyin
2. geriki taş hatâen elinin üzerine düşüb ezüb bi'l-küllîye 'amel-mânde olub bunların bir dürlü vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş
3. değil iken mezkûr babası Hacı Veli nâm kimesne ile yekdil ve şirrete sülûk ve mücerred ol-taşa ben sizin ile iştirâgir iken elimin üzerine
4. düşmeğle siz sebeb oldunuz ve gâh siz düşürdünüz deyu dürlü dürlü şirret ve tezvîrât ile diyetin sizden alurum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf
5. iddi'â ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında mezkûrun iddi'âsı hilâf-ı şer' ve mahâz-ı şirret olduğu şer'an zâhir ve mu'ârazadan
6. men' birle kibel-i şer'den bunların yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezkûr Hüseyin ve babası merkûm kâni' ve mündef' olmadıklarından nâşî bunlar dahî teşekkî ve hevâlarına
7. tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye bin yüz elli (boşluk) senesinde ma'lûmu'l-mikdâr akcaların gasb ve gâret
8. ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri
9. mücebince şer'le görülüb mezkûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye gasb ve gâret eyledükleri ol-mikdâr gurusların tamâmen tahsîl ve alıvirilüb

10. icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Ilgın Kazası Melekler Köyü sakini olan Molla Ömer'in akçesini Konya sakinlerinden Ali'nin eşkıyalar ile birleşerek alması hakkında.

149/4

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ilgın Kazâsı'na tâbi' Melekler nâm karyeden Monla Ömer dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla
2. mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak
3. icâb itmez iken Konya sâkinlerinden olub ashâb-ı ağrazdan ve mütegalibeden Ali nâm kimesne
4. kendü hâlinde olmayub buna 'ırz-ı dünyeviyyesi olmağla hevâdârı olan müte'allık ile
5. müttefik ve mücerred icrâ-yı 'ırz ve ahz u intikâm için ızrâr kasdıyla hilâf-ı vâkı' mevâdd
6. isnâd ve hevâsına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesiyle yekdil ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın
7. bin yüz elli (boşluk) senesinde bunun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî cebren ve zulmen iki yüz (200)
8. gurusun ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan da'vâsına
9. muvâfik fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince sen ki mütesellim-i
10. mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî cebren
11. ve zulmen alınan ol-mikdâr gurusu tamâmen tahsîl ve giru alıvırılüb icrâ-yı şer'
12. ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Horşa Köyü'nden olan Yakup, Mustafa ve Hüseyin çalıştıkları sırada yaralanan Hüseyin'in Mustafa ve Yakup'un sebep olduğunu iddia ederek diyet talep etmiş, ancak mahkemede suçsuz oldukları ispatlanmasına rağmen Yakup ve Mustafa'nın akçelerini Hüseyin ve babası Hacı Veli'nin gasp etmeleri hakkında.

149/5

Ürgüb ve [boşluk] Kādılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Horşa nâm karyeden Yakub

2. ve Mustafa nâm kimesneler gelüb bunlar yine karye-i mezbûreden Hüseyin
3. nâm kimesne ile iştirâk taşgırlar iken mezkûr Hüseyin'in gerdiği taş
4. hatâen elinin üzerine düşüb ezüb bi'l-küllıye 'amel-mânde olub bunların bir dürlü
5. vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken
6. mezkûr babası Hacı Veli nâm kimesne ile yekdil ve şirrete sülûk ve mücerred ol-taşa
7. ben sizin ile iştirâgir iken elimin üzerine düşmekle siz sebeb
8. oldunuz ve gâh siz düşürdünüz diyetini sizden alırum deyu hilâf-ı şer'-i şerîf
9. iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olduklarında mezkûrun iddi'âsı hilâf-ı şer'
10. olduğu şer'an zâhir ve ta'addîsi men' birle hüccet-i şer'ıyye virilmişken yine
11. mündef' olmayub hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'ıyye bin yüz elli (boşluk) senesinde
12. ma'lûmu'l-mikdâr akcasın ehl-i 'örfe istinâden gasb idüb
13. gadr eyledüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le
14. görülüb akcası alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i
15. hümâyûm recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Konya Sancağı Ereğli Nahiyesi Barıgi Köyü mutasarrıfı olan Mehmet ve müştereklerinin tımar gelirlerine Yund Köyü Miyase Hatun Vakfı'nın mütevellisi ve mutasarrıflarının kendi köy sınırları olduğunu iddia ederek müdahale etmeleri hakkında.

150/1

Ereğli Kādısına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Mehmed nâm sibâhî gelüb Konya Sancağı'nda Ereğli Nâhiyesi'nde Barıgi nâm karye ve gayrıdan sekiz bin iki yüz (8200) akca tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf
2. olub tımârının baş kalemi olan sâlıfu'z-zıkr Barıgi Karyesi'nin tahtında zemîn-i Hasan bin Alican ve Vezîr Mehmed veled-i Kustimur 'an-Karye-i Şahviran (?)
3. tâbi' Totonı ma'a ser-Kâtıbm deyu defter-i hâkânîde mukayyed ve müşterekleriyle kayd ve berâtına dâhil olub dahl olunmak icâb itmez iken Hekesli (Mekesli ?)
4. Nâhiyesi'nde Yund nâm karyenin 'öşrü Miyase Hatun Vakfı ve salâriyyesi tımâr olmağla vakf-ı mezbûr mütevellisi (boşluk) ve salâriyyesine
5. mutasarrıf Mustafa ve Hüseyin ve müşterekleri zuhûr ve zıkr olunan zemîn-i mezkûr Yund Karyesi'nin sınırında vâkı' olmuşdur deyu kırk
6. altı senesinden beru fuzûlî zabt ve mahsûlâtın ahz u kabz idüb gadr eylediklerin bildirüb zemîn-i mezbûr ber-müceb-i defter-i

7. hâkânî müşterekleriyle buna zabt itdirilüb hilâf-ı kânûn ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
8. mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Ereğli Nâhiyesi'ne tâbi' kırk beş nefer re'âyâ zemîn-i
9. Hasan bin Ali Can Vezîr Mehmed veled-i Kustimur 'an-Karye-i Şahviran tâbi' Totonî ma'a ser-Kâtibi ve hâsıl-ı 'öşr-i gallât
10. ma'a salârı-yı gendüm ve resm-i tabu ve deştânî ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihâ dört bin (4000) akca yazar Karye-i Barigi
11. defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin beş yüz (3500) akcası ifrâz ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin (3000) akcası
12. mezbûr Mehmed bâkısı müşterekleri kaydında ve Hekesli (Mekelesli) Nâhiyesi'ne tâbi' yetmiş beş nefer re'âyâ ve kırk sekiz nefer re'âyâ ve iki zemîn ile
13. Mahalle-i Taşgedük ve elli yedi re'âyâ ve iki zemîn ile Mahalle-i Marso ve hâsıl-ı salâriyye -i gallât-ı gendüm ve resm-i çift ve
14. bennâk yekûn ma'a gayrihâ on bin (10.000) ve hisse-i vakf-ı 'öşr-i gallât gendüm yekûn ma'a gayrihâ on iki bin altı yüz (12.600) akca yazılarıyla
15. Karye-i Yundmuş Vakf-ı Medine Münevvere salârı ve rusûmu hazîne tımâr deyu defter-i mufassalda ol-dahî muharrir kalemiyle tahrîr defter-i icmâlde
16. on bin (10.000) akca salârı yazusu kurâ-i âhar ile bir görölüb on iki bin beş yüz (12.500) akca yekûnundan beş bin beş yüz (5500) akcası
17. ifrâz ve tamâmen Mustafa veled-i Hasan kaydından ve beş bin beş yüz (5500) akcası dahî ifrâz ve ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun
18. üç bin (3000) akcası Hüseyin Efendi müşterekleri kaydında olduğun ber-mûceb-i defter-i hâkânî tarafının icmâl ve mufassalları başka başka
19. olub sâlifü'z-zikr Barigi nâm karye tahtında mukayyed zemîn-i mezkûrda Yund nâm karye mutasarrıflarının alâkaları olmayub mezbûr
20. Mehmed ile müşterekleri taraflarından zabt olunmak iktizâ eyledikde Defter Emîni Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmekle 'arzı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî' u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Beyşehir Sancağı Göçü Nahiyesi Saraycık Köyü'ne bir nefer cebelü bedeli vererek mutasarrıf olan İbrahim cebelü tahsildarına cebelü bedeliyesini ödemesine rağmen Liva Alaybeyi'nin kaydını silerek sefere görevlendirmesi hakkında.

150/2

Beyşehir ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan İbrahim veled-i Mehmed Südde-i Sa'âdet'ime gelüb Beyşehir Sancağı'nda Göçü Nâhiyesi'nde Saraycık nâm karye ve gayrıdan sekiz bin iki yüz elli (8250)
2. akca tımâr babası Mehmed fevtinden bin yüz kırk senesi Cemâziye'l-âhir'inin on dokuzuncu gününde kânûn üzere bir nefer cebelü bedeliyyesi
3. virmek şartıyla buna tevcîh ve hâlâ tahvîl ve tezkîre ile üzerinde ve üzerine edâsı lâzım gelen bir nefer cebelü bedeliyyesi cebelü tahsildârlarına
4. edâ idüb hâlâ sefere me'mûr değil iken livâ-i mezbûr alaybeyisi (boşluk) nâm kimesne mücerred celb-i mâl kasdıyla cebelü kaydın ref' ve seferi
5. oldun deyu rencide ve ta'addiden hâlî olmaduğun bildirüb ol-bâbda emr-i şerîfîm recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz ruznâmçe-i
6. hümâyûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı merkûm târîhi mezkûrda babası Mehmed fevtinden sabî-yi mezbûr İbrahim'e tevcîh ve hâlâ tahvîl ve tezkîre ile
7. üzerinde olduğu mestûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine dahî nazâr olundukda tımâr-ı mezbûr
8. bir nefer cebelü ile mezkûr sabî İbrahim üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defteri hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Kırşehir Kasabası sakinlerinden Cafer ve Cennet Hatun'un misafirlikte oldukları sırada yine aynı kasaba sakinlerinden Toklamışoğlu Ahmet ve Kartal İsmail eşleri ile beraber konaklarını açarak eşyalarını çalmaları hakkında.

150/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Nefs-i Kırşehir Kasabası sükkânından Cafer nâm kimesne ile Cennet nâm hatun gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addileri
2. olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb ider hâlleri yoğiken bin yüz elli senesinde
3. bunlar müsâfireten bulunmağla yine kasaba-i mezbûr ahâlîlerinden Toklamışoğlu Abdurrahman ve Kartal İsmail demekle ma'rûf
4. kimesneler ile zevceleri (boşluk) ve (boşluk) nâm hatunlar küllî bunun menzillerinin her ahvâlini ve kabusunun açmasına vukûfları olmalarıyla

5. zevceleriyle yekdil ve menzillerin açub mâlik oldukları emvâl ve eşyâlarından ber-mûceb-i defter iki yüz (200) guruşluk eşyâları sırka ve ziyâde
6. ta'addî ve tecâvüz ve gadr-i küllî eylediklerin ve mezkûrların mu'în-i kesîr ve kuvvet-i mâliyeleri olmağla muhâlefet bir-vechle mukâvemete iktidârları
7. olmaduğundan icrâ-yı hakk mümkün olmadığın bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mezkûrlar Konya'ya ihzâr ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin
8. huzûrunda terâfu'-ı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Seydişehir Keçikapı Mahallesi mescidinin imamı olan Recep Halife'nin akçesini yine aynı mahalle sakinlerinden olan Yavi Mehmet, Hacı Şaban ve Yavri Hasan adlı kişilerin mescide ait olan akçeleri yediğini iddia ederek zorla akçesini almaları üzerine davanın Konya naibi tarafından görülmesini Seydişehir kadısının talep etmesi hakkında.

150/4

Konya Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Seyyidişehri kâdısı olan el-Hâcc Ali zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i Seyyidişehri mahallâtından Keçikabu Mahallesi'nde vâkı'
2. mescid-i şerîfin imâmı Receb Halife meclis-i şer'a varub yine mahalle-i mezbûr sükkânından Yavi Mehmed ve Hacı Şaban ve Yavri Hasan ve (boşluk) nâm
3. mescid-i şerîf vakfının nukûd-ı mahsûsasını kendileri ekl ve itlâf itmişken mezkûr imâm Receb'in üzerine tasallut ve sen mescid-i mezbûrun
4. nukûdunu ekl ve itlâf eyledün deyu zor şahit olmağla tegallüben bir mikdâr akcası (...) gadr itmeleriyle husûs-ı
5. mezbûr ahâlî-yi kazâda su'âl olundukda minvâl-i meşrûh üzere olduğın meclis-i şer' de ihbâr ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahî 'ilmi muhât
6. olmağla sen ki Konya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-ı mezbûr şer'le huzûrunda müceddeden istimâ' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında
7. hükm-i hümayûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: İbrahim Sultan Evkafı'nın Akşehir Kazası Yağşıyan Köyü mutasarrıfı olan Şeyh Mehmet'ten bin yüz elli altı senesinin başından ve sonuna kadar iki yüz elli kuruşa iltizam eden İbrahim'in mahsullerine ve rusumlarına dışarıdan birinin müdahalesine engel olunması hakkında.

150/5

Akşehir Kādısına Hüküm ki,

1. El-Hâcc İbrahim bin el-Hâcc Ömer zîde kadruhu gelüb e'imme-i
2. kirâmdan el-Hâcc İbrahim Sultan kuddise sırruhu 'l-'azîzin evkâfindan
3. Akşehir Kazâsına tâbi' Yağşıyan nâm karyenin işbu bin yüz elli altı
4. senesi ibtidâsından sene-i mezbûr gâyetine gelince zabtnı hâlâ berât-ı şerîfimle mutasarrıf
5. olan eş-Şeyh Mehmed zîde salâhahu iki yüz elli (250) guruşa buna iltizâm ve bu dahî ilzâm
6. ve mukaddem Cemâziye'l-âhir târîhiyle âharın yedinde temessük zuhûr ider ise 'amel ve i'tibâr olunmamak üzere
7. yedine memhûr zabt temessüğü virdiğin bildirüb karye-i mezbûr temessüğü mücebince buna zabt ve vâkı' olan
8. mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mücebince buna ahz u kabz itdirilüb âhardan bir ferdi
9. müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Konya İkbâl Mahallesi sakinlerinin akçelerini yine aynı mahalle sakinlerinden olan Hüseyin, Hacı Yahya, Arzanoğlu Hacı Osman ve Hacı Mustafa adlı kişilerin almaları hakkında.

151/1

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya mahallâtından İkbâl Mahallesi ahâlîsinden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî sâ'irleri gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf
2. ta'addîleri yoğiken yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Hüseyin ve Hacı Yahya ve Arzanoğlu Hacı Osman ve Hacı Mustafa dimekle ma'rûf
3. kimesneler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bi-gayr-ı hakkın dokuz yüz (900) guruşların
4. alub gadr eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince şer'le görülüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Melendiz Nahiyesi Şeyhler Köyü'ndeki Şeyh Muhlis Dede Zaviyesi'ne ait olan mezralara Şeyh Bahaeddin Doğan Zaviyesi mütevellisi olan Muhiddin Halife adlı kişinin kendi vakfına ait olduğunu iddia ederek mahsul ve rusuma müdahale etmeleri hakkında.

151/2

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kādîsı Mevlânâ Muslihiddin zîde fazlulusun mektûb gönderüb Medine-i Niğde muzâfâtından Melendiz Nâhiyesi'ne tâbi' Şeyhler nâm karyede medfûn
2. Şeyh Muhlis Dede Zâviyesi'nin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere zâviyedâr ve vakfın mütevellîsi olan Berset el-Hâcc Hasan meclis-i şer' de zâviye-i
3. mezkûr ittisâlinde olan Şehy Bahaeddin Doğan Zâviyesi'nin evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere cihet ve tevliyyetine mutasarrıf olan
4. Muhiddin Halife bin Şeyh Alimullah nâm kimesne muvâcehesinde benim mütevellîsi olduğum mezkûr Şeyh Muhlis Dede Zâviyesi'nin bir mikdâr mezra'asını
5. Bahaeddin Doğan Mezra'asıdır deyu fuzûlî zabt itmekle kıbel-i şer'den üzerine varulub tarafeyn yedlerinde olan senedâtlarına ba'de'n-nazar
6. zâviyân-ı mezbûrân civârında vâkı' Kuluşeyhlü ve Çardak nâm karyelerde sâkin musinn u ihtiyârlardan su'âl olunub münâzi'un-fih
7. olan mezra'a-i mezbûre kasr-ı yedine tenbîh olunması iltimâs ve cânib-i şer'den es-Seyyid Osman zîde 'ilmuhû irsâl olduğu
8. mahall-i nizâ'ın üzerinde 'akd-i meclis-i şer' ve tarafeynin yedlerinde olan senedâtlarına nazar ve hukûk-ı mezbûru vukûfu olanlardan tefahhus
9. eyledikde münâzi'un-fih olan mezra'a-i mezbûr Berset el-Hâcc Hasan'ın yedinde olan vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsı derûnunda olan hudûd dâhilinde
10. olub Şeyh Bahaeddin Doğan Zâviyesi'nin defter-i hâkânîde mukayyed vakf arâzîsi olduğu şer'an sâbit ve zâhir oldukdan sonra
11. zikr olunan kurâlar ahâlîlerinin musinn u ihtiyârları mezbûr el-Hâcc Hasan'ın nizâ' eylediği Mezra'a-i Şeyh Bahaeddin ve babası Aliyullah ve ecdâden
12. zabt ve ta'sîr eyledükleri ma'lumumuzdur mezbûr Berset Hasan'dan mukaddem Şeyh Muhlis Dede Zâviyesi'nin mütevellîsi olan el-Hâcc Mustafa
13. Şeyh Muhlis Dede Zâviyesi mezra'alarıdır deyu iddi'â ve mürâfa'a-i şer' olunduklarında mezra'a-i mezkûr Şeyh Bahaeddin Doğan Zâviyesi
14. hudûdunda olduğu şuhûd-ı 'udûl ile şer'an sâbit olmağla mütevellî-i mezbûr el-Hâcc Mustafa bi-vechi mu'arazadan men' ve hüccet-i şer'iyye

15. virilüb ba'de zâviye-i mezkûra mütevellîye olan Mahdume Hatun kezâlik da'vâ olduğu men' ve virilen hüccet-i şer'iyyeye imza
16. olunmuşdur deyu yetmiş âdemden mütecâviz kimesneler alâ-tarîki'ş-şehâde ihbâr fî nefsi'l-emr Bahaeddin Doğan Zâviyesi'nin mütevellîsi
17. olan Şeyh Muhiddin yedinde bi-vechi mu'ârazadan men' oldukların müş'îr ikişer üçer imzalı üç kıt'a hüccet-i şer'iyye alub husûs-ı
18. mezbûr bi-ma'rifet-i şer'le nasb olunduğu zâhir ve mütevellî-yi mezbûr Şeyh Muhiddin bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ibrâz idüb derûnunda bir def'a
19. şer'le fasl olunub hükm ve hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın istimâ'ı memnû' olduğu musarrah olmak bi-vechi mu'ârazadan men' olunmağla
20. müdâhalesi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyunum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at
21. olundukda Melendiz Nâhiyesi'nde Vakf-ı Zâviye-i Bahaeddin Doğan der-Niğde deyu yazıldığı mahalde zemîn-i Bahaeddin der-Karye-i Kulu fî seneti
22. üç yüz ve zemîn-i der (...) fî seneti doksan ve zemîn-i der-Karye-i İçin kıt'a iki ve zemîn-i Demer der-İçin kıt'a bir ve Kurusar
23. ve dükkân-ı attar yekûn beş yüz doksan (590) akca yazu ile defter-i evkâfda tahrîr ve Bahaeddin Doğan Zâviyesi Vakfı mülhakâtından
24. olub ve yine Melendiz Nâhiyesi'nde yetmiş beş nefer re'âyâ ve bir 'aded zemîn ve hâsılı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı ve resm-i çift ve bennâk
25. ve caba yekûn ma'a gayrihi iki bin yedi yüz dokuz (2709) akca yazusu olan Karye-i
26. Musancı Vakf-ı Zâviye-i Şeyh Muhlis ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi bin üç yüz (1300) ve mâlikâne gendüm ve
27. şa'îr yekûn ma'a gayrihi bin iki yüz (1200) akca yazar Mezra'a-i Bomtaş vakf-ı zâviye-i evlâd-ı Şeyh Muhlis ve divân-ı tımâr Karye-i Kulu
28. ve Karye-i Musancı ahâlîleri zirâ'at iderler ve yine Melendiz Nâhiyesi'nde hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve gayrihi
29. yekûn ma'a gayrihi bin yüz (1100) akca yazusu olan Mezra'a-i İlbasan der-civâr-ı Karye-i Kulu ve Karye-i Moyan ve Karye-i Musancı
30. ahâlîsi zirâ'at iderler deyu anlar dahî defter-i mufassalda başka başka tahrîr ve defter-i evkâfda zikr olunan karye ve mezra'alar bir görölüb
31. dört bin yedi yüz kırk dokuz (4749) akca yazu ile Vakf-ı Zâviye-i Şeyh Muhlis Dede evlâdıdır deyu ol-dahî tahrîr ve müteveffâ-yı mûmâ-ileyh

32. Şeyh Muhlis Zâviyesi Evkâfî mülhakâtından sâlifü'z-zikr karye ve mezra'aların hudûdu cânibinde kıbel-i şer'den virilen vakfîyye bâ-fermân-ı 'âlî
33. ve Defterhâne-i 'Âmire'mde kayd ve hıfz olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'û'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: İbrahim'in Eş-Şeyh İbrahim Evkafî Mütevellisi Şeyh Mehmet'ten iltizam eylediği Ilgın Kazası Çavuş Köyü ve Höklü sınırının mahsullerine ve rusumlarına dışarıdan birinin müdahalesinin engellenmesi hakkında.

151/3

Ilgın Kādîsına Hüküm ki,

1. El-Hâcc İbrahim bin el-Hâcc Ömer zîde kadruhu gelüb e'imme-i kirâmdan eş-Şeyh Mevlânâ el-Hâcc İbrahim kuddise sırruhu'l-'azîzin evkâfından
2. Ilgın Kazâsı'na tâbi' Çavuşçu nâm karye ve Höklü (?) sınırûnun işbu bin yüz elli beş senesi Şevval'inin evâsıtından elli altı senesi Şevval'ine
3. gelince sene tamâmına değin zabtı vakfin hâlâ berât-ı 'âlîşân ile mütevellisi olan eş-Şeyh Mehmed zîde salâhahu beş yüz (500) guruşa buna iltizâm
4. bu dahî iltizâm ve bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı mezbûru ber-vech-i peşîn edâ ve teslîm ve mukaddem mu'ahhar târihiyle âharın yedinde temessük zuhûr
5. ider ise 'amel ve i'tibâr olunmamak için yedine memhûr zabt temessük virildiğün bildirüb karye-i mezbûre temessük mücebince buna zabt ve vâkı'
6. olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mücebince buna ahz u kabz itdirülüb âhardan bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmemek
7. bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'û'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Ilgın Mukataası'nı ortak olarak vergilendiren Süleyman ve Abdullah Ağa, Abdullah Ağa'nın ölmesiyle zimmetinde kalan akçeyi mirasçılarının, Süleyman'a vermemeleri hakkında.

151/4

Ilgın ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Süleyman nâm kimesne gelüb Ilgın Kazâsı'na tâbi' Ilgın Mukâta'ası
2. bin yüz elli beş senesinde kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Abdullah Ağa

3. dimekle ma'rûf kimesne ile iştirâken der-'uhde ve iltizâm ve sene-i mezbûr
4. Şa'bân'ından ba'zı mesâlihi için bu Âstâne'ye gelüb şerîki merkûm senesi tamâmına dek
5. zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmu ahz u kabz ve makbuzâtı sekiz yüz (800)
6. guruşa bâliğ olmağla meblağ-ı mezbûrdan bunun hissesine isâbet ideni kable'l-edâ
7. mezbûr Abdullah fevt olmağın terekesi vaz'u'l-yed olan kazâ-i mezbûrda
8. sâkin veresesinden taleb eyledikde hilâf-ı şer' virmekde ta'allül eyledüklerin
9. bildirüb mahallinde şer'le görölüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Karahisar-ı Sahib Sancağı Barçınlı Kazası Musacalı Cemaati sakinlerinin üzerlerine Boynuboğumlu Aşireti'nden Hacı Mustafa adlı kişinin Humbaracı Bölükbaşı önderliğinde gelerek ehl-i orfe vermek için topladıkları üç bin kuruşlarını ve hayvanlarını alarak eziyet etmeleri hakkında.

152/1

Konya ve Karahisar-ı Sahib ve [boşluk] Kazâları Nâ'iblerine ve Konya ve Karahisar-ı Sahib Mütesellimlerine Hüküm ki,

1. Karahisar-ı Sahib Sancağı'nda vâkı' Barçınlı Kazâsı'nda sâkin Musacalı Cemâ'ati 'Aşireti 'arzuhal idüb bunlar
2. Boynuboğumlu 'Aşireti ahâlisiyle bir dürlü münâz'aları olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve rencîde olunmaları icâb itmez iken
3. Hacı Mustafa nâm kimesne müfsit ve muzırru'n-nâs olmağla hevâsına tâbi' ma'lûmu'l-esâmî refikleriyle yekdil ve 'ırz-ı fâsidlerin
4. icrâ kasdıyla üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın bilâ-mürâfa'a elli senesinde hevâlarına tâbi' ehl-i 'ırz tâ'ifesi taraflarından
5. Humbaracı Ahmed Bölükbaşı nâm kimesnenin önüne düşüb yüz nefer süvâri ile üzerlerine varub atından inmeksizin âlet-i
6. harb ile hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın beş nefer mûrîslerin katl ve on yedi re's deve ve iki re's at ve kırk nefer âdemlerin
7. bi-gayr-ı hakkın der-zincir ve habs ve üç bin (3000) guruş mâl-ı mîrîlerin cem' ve tahsîl ve cem'ine me'mûra îsâl itmek üzere iken âle'l-gafle bunları basub
8. bunun emsâli zulm ve ta'addî ve fesâdlarının nihâyetleri olmayub ahvâlleri diğér gûn ve yedlerine cânib-i şer'den i'lâm-ı şer' iyye dahî virüldüğün ve mezbûrlar

9. taht-ı kazânında mürûr-ı 'ubûr üzere oldukların bildirüb mezbûrlar buldukları mahalde mübâşir ma'rifetiyle şer'le görülüb icrâ-yı hakk ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları
10. devâbb ve mevâşîleri giru ashâbına istirdâd ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Niğde Sancağı Uçhisar Nahiyesi Hala Köyü'ne beş bin akçe ile mutasarrıf olan Abdullah'ın ortak mutasarrıf olduğu Uçhisar Nahiyesi Karaöyük Mezrası'nın tımar gelirine Salih adlı kişinin kendi malikânesi olduğunu iddia ederek mahsul ve rusumuna müdahale etmesi hakkında.

152/2

Ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Uçhisarı ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Abdullah veled-i Abdullah nâm sibâhî gelüb Niğde Sancağı'nda Uçhisar Nâhiyesi'nde Hala nâm karye ve gayrıdan
2. beş bin (5000) akca tımâra berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârı aklâmından müşterekleriyle kayd ve berâtına dâhil Uçhisar Nâhiyesi'ne tâbi'
3. iki bin sekiz yüz (2800) akca yazusu olan Karaöyük Mezra'ası'na hâricten dahl olunmak icâb itmez iken âhardan Salih
4. nâm kimesne zuhûr ve mezra'a-i mezbûr Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından ve benim ber-vech-i mâlikâne 'uhdemde olan mâlikânem dâhilindedir
5. deyu hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale ve tegallüben ahz u kabz idüb tımârı mahsûlüne gadr olunduğun bildirüb
6. sâlifü'z-zikr Karaöyük Mezra'ası ber-müceb-i defter-i hâkânî müşterekleriyle merkûm Abdullah veled-i Abdullah'a zabt ve vâkı' olan
7. mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mücebince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûr Salih'i ve âharı
8. dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i
9. icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Uçhisar Nâhiyesi'ne tâbi' hâsılı tahtında gendüm yekûn ma'a gayrihâ iki bin sekiz yüz (2800)
10. akca yazı ile Mezra'a-i Karaöyük nezd-i Mezra'a-i Saidlü Cemâ'ât-i Saru ve Yuvalı halkı zirâ'at iderler deyu defter-i

11. mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dokuz yüz (900) akcası ifrâz ve yine Uçhisar Nâhiyesi'ne tâbi' Hala nâm karye ve gayrihi ile
12. bir görölüb beş bin yüz (5100) akca bir icmâl ve bin iki yüz doksan dokuz (1299) akcası dahî ifrâz ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Mezra'a-i
13. Dinegi ve gayrihi ile bir görölüb iki bin dokuz yüz doksan dokuz (2999) akca ol-dahî bir icmâl ve altı yüz (600) akcası dahî ifrâz
14. ve yine nâhiyesine tâbi' Kengavik nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb bin altı yüz (1600) akca ol-dahî bir icmâl ve icmâl-i evveli
15. üç bin (3000) akcası merkûm Abdullah veled-i Abdullah ve bin (1000) akcası Ahmed veled-i Mehmed ve yüz (100) akcası Ali veled-i Hüseyin kaydlarında
16. ve icmâl-i sâni tamâmen merkûm Salih bin Mehmed ve icmâl-i sâlis dahî tamâmen defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere Mustafa
17. Kaftani kaydlarında olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî Mezra'a-i Karaöyük el-mezbûr merkûm Abdullah veled-i Abdullah ile
18. müşterekleri mezbûrun taraflarından zabt olunmak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'il Defter Emîni Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğın 'arzi mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Konya Kazası Eşkel Köyü sakinlerinden Osman'ın, annesi Fatma'yı yine aynı köy sakinlerinden olan Hasan oğlu Ömer ve eşinin darp etmesi hakkında.

152/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya Kazâsı'na tâbi' Eşkel nâm karye sâkinlerinden Osman nâm kimesne gelüb bunun vâlidesi Fatıma nâm hatun kendü
2. hâlinde iken bin yüz elli (boşluk) senesinde yine karye-i mezbûre sâkininden Hasan oğlu Ömer nâm kimesne kendü hâlinde olmayub
3. zevcesi (boşluk) nâm hatun ile yekdil ve vâlide-i mezbûrenin ağzına bi-gayr-ı hakkın yumruk ile darb ve dört
4. 'aded dişlerin ihrâc ve gadr ve ta'addî itmeleriyle vâlidesi mezbûre da'vâ ider iken henüz
5. ihkâk-ı hakk olunmadın mezbûre müteveffîye olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğün
6. bildirüb fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında

7. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Konya'ya götürülecek olan suçluların kaçmalarını engellemek için götüren görevlilerin sorumluluklarını yerine getirmeleri hakkında.

152/4

Üsküdar'dan Konya'ya Varınca Yol Üzerinde Vâkı' Olan Kādîlara ve Kethüdayerleri ve Yeniçeri Serdârları A'yân-ı Vilâyet ve İş Erlerine Hüküm ki,

1. Bu def'a emr-i şerîfimle Mahruse-i Konya'ya gidecek âdemler Divân-ı Hümâyûn'um çavuşlarından (boşluk) çavuş zîde kadruhu
2. mübâşeretile irsâl olunmalarıyla işbu emr-i şerîfimle çavuş-ı mûmâ-ileyh her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil olur ise
3. ma'iyeti ile irsâl olunan mahbûsların bir mahfûz mahalle kondurub ve gicelerde firârları gâilesinden
4. (...) olunacak vechile muhâfaza eyleyüb ve gider oldukda yanına kadar-ı kifâye âdemler ta'yîn ile emîn
5. ve sâlim birbirlerine irsâl ve savb-ı mezbûre isâl eyleyüb tekâsül ve tevakkîden be-gâyet hazer ve mücânebet olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'ü'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Bor Kazası'ndan Mustafa'ya babası Hacı İbrahim'in ölümüyle kalan mirastan hisse alacak başka mirasçı olmamasına rağmen, yine aynı kazadan olan Seyit Halil Efendi'nin kısmet namıyla yüz yetmiş kuruşunu alması hakkında.

152/5

Bor Kazâsı Civârlarında Vâkı' [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Bor Kasabası'ndan Mustafa nâm kimesne gelüb bunun babası
2. Hacı İbrahim bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olub terekesi irs-i şer'le
3. buna intikâl ve bu kebîr ve bundan gayrı vâris olmayub kısmet taleb ideriken
4. hâlâ Bor Kazâsı'nda Seyyid Halil Efendi demekle ma'rûf kimesne ziyâde tama'-kâr olmağla hilâf-ı şer'-i şerîf
5. ve bi-gayr-ı hakkın kısmet nâmıyla yüz yetmiş (170) guruş alub ziyâde gadr eyledüğün ve bu bâbda dâ'vâsına

6. muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölüb hilâf-ı şer'-i
7. şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldığı giruye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14- 22 Haziran 1743)

Özet: Bor Kazası sakini Mustafa'nın babasının ölümüyle kendinden başka mirasçı olmadığı için terekenin tahrir yapılmaması gerekirken kaza kadısının zorla tahrir yaptırması ve askerî kassama resm-i kassamı ödemesine rağmen askerî kassamın tekrar tahrir yaptırarak resm-i kısmet talep etmesi hakkında.

153/1

Bor Kādîsına Hüküm ki,

1. Bor Kasabası'nda Mustafa nâm kimesne gelüb bunun babası Hacı İbrahim nâm kimesne bundan akdem fevt oldukda terekesi için buna
2. mahzara ve bu kebîr olub ve bundan gayri vârisi olmayub terekesi şer'an ve kânûnen tahrîr olunmak iktizâ itmeyüb
3. ve bu tahrîre talib değıl iken kazâ-i mezbûr kādîsı tarafından cebren terekesi tahrîr ve yedine kassam defteri
4. virilüb ba'de 'askerî kassam tarafından dahî bir def'a resm-i kassam nâmiyla küllî akcası alınmışken şimdi kazâ-i
5. mezbûrda 'askerî kassam tarafından tekrâr babanın terekesin tahrîr ve resm-i kısmet alıruz deyu hilâf-ı şer'-i
6. şerîf ve mugâyir-i kânûn ta'addî ve zulm ve sarîh olduğun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
7. fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf resm-i kısmet mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde itdirülmeyüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4- 13 Haziran 1743)

Özet Seyit Hüseyin ve Hacı Ali adlı kişilerin sorumluluğunda olan Larende İhtisabı Mukataası'na bağı köy sakinlerinin ödemeleri gereken öşürleri ödemedikleri hakkında.

153/2

Larende Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Hüseyin ve Hacı Ali zîde kadrumâ gelüb ber-vech-i mâlikâne iştirâken berât-ı şerîfimle 'uhdelerinde olan Larende
2. İhtisâbı Mukâta'ası karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler tobraklarında bu bâ-zer' ve bey' intifâ' idenlerden
3. şer'le müteveccih olan 'öşrleri taleb eylediklerinde ba'zıları edâda ta'allül ve mâl-ı mukâta'anın kesr ve noksân terettübüne
4. bâ'is oldukların bu bâbda fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub şer'le müteveccih olan 'öşrleri
5. alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Veli'nin Bancıkdaki mülk değirmeni ile Abdülcilil'in Kavacık Mevzideki harap olan değirmeni değış tokuş yapmalarına rağmen, Abdülcilil'in takasta hile yapıldığını iddia ederek mahkemede iddiasının geçersiz olduğu ispatlanmasına rağmen müdahaleye devam etmesi hakkında.

153/3

Bozkır ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Veli bin Ali nâm kimesne Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Bozkır Kazâsı'na tâbi' Çat nâm karye tobrağında Kavacıkı dimekle ma'rûf mevzîde bilâ-hüccet
2. harâb bir göz mülk değirmâna mutasarrıf Abdülcilil nâm kimesne değirmân-ı mezkûru bunun Bancık nâm mahalde mutasarrıf olduğu fiçu ve tahta taş bir bâb mâ'mûr
3. mülk değirmânı ile bin yüz elli bir senesinde mübâdele eyledikten sonra harâb değirmân-ı mezkûru ta'mîr ve taşların vaz' ve mâ'mûr idüb şer'an
4. dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr Abdulhalim zuhûr ve mübâdeleye nâdim oldum ve gâh gabn-ı fâhiş vâkı' oldu deyu dürlü 'illet
5. ve bahâne ile ve mezbûr ile bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında iddi'âsından mahas ve tezvîr olduğu bi-gayr-ı hakkın kimesnelerin ihbârlarıyla
6. şer'an sâbit ve zâhir ve bi-vechi mu'ârazadan men' ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den bunun yedine hüccet-i şer'iyeye virilüb ve bu makûle
7. bir def'a şer'le görölüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilen da'vânın istimâ'ı memnû' iken mezbûr yine kâni' olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye müdâhaleden hâlî olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfik fetvâ-yı şerîfe virildüğün

8. bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iiyesi mûcebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve muğâyir-i hüccet-i şer'iiye ve fetvâ-yı münîf müdâhalesi men' u def'
9. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Kureyşözü sakinleri kışın sert geçmesi nedeniyle hayvanlarının ölmesi ve zahire kıtlığı nedeniyle perişan olmalarına rağmen ödemeleri gereken vergiyi ödemedi ihmalleri olmamasına rağmen Esbkeşan Voyvodası Ahmet adlı kişinin fazla vergi talep etmesi hakkında.

153/4

Kureyşözü Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin mektûb gönderüb Kureyşözü Kazâsı fukarâları bâ-serhem meclis-i şer'a varub bu sene-i mübârekede
2. kesret-i şitâdan nâşi koyun ve kuzu ve sâ'ir hayvanâtlarının ekseri helâk ve kılllet-i zehâ'irden niceleri perâkende ve perişân
3. ve ahvâlleri diğêr gûn iken zâbitleri olan Esbkeşan Hâssı Voyvodası Ahmed nâm kimesne kazâlarına nüzûllerinden
4. üzerlerine edâsı lâzım gelen hukûk ve rusûmların ve defter mûcebince edâda tekâsülleri yoğiken mezbûr kanâ'at itmeyüb
5. kânûn ve defterden ziyâde talebiyle rencîde ve remîde itmekle kânûn ve defterden ziyâde talep ve rencîde ve remîde itdirilmemek bâbında
6. emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden hilâf-ı defter ziyâde talebiyle rencîde itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Haymeneteyn Kazası sakinlerinin ellişer ve iki yüzer kuruşlarını Koçhisar Köyü sakinlerinden olan Kaderbölükbaşı ve Kureyş Kazası Kosgel sakini olan Derviş oğlu Mustafa adlı kişiler Şerefli Türkmen Cemaati'nin eşkıyaları ile gasp edip zulmetmeleri ve Kureyş Kazası Ketyascı Köyü sakinlerinden olan Mustafa'nın dahi menzilini basarak öldürmeleri hakkında.

154/1

Kureyş Kādısına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine ve Şerefli Voyvodasına Hüküm ki,

1. Haymanateyn Kazâsı Nâ'ibi Ali mektûb gönderüb Haymanateyn Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve şurefâ ve e'imme (ve) hutebâ ve a'yân-ı vilâyet ve sâ'ir
2. re'âyâ meclis-i şer'a varub Konya Kazâsı'na tâbi' Koçhisar nâm karyede sâkin reî's-i eşkıyâdan Kader Bölükbaşı ve Kureyş Kazâsı'na tâbi' Kosgel (?)
3. nâm karyede sâkin Derviş oğlu Mustafa nâm şakîler yüz elli mikdârı haşerâtıyla Haymanateyn Kazâsı'na gelüb karye be-karye gezüb her bir karye ahâlisinden
4. bi-gayr-ı hakkın bin elli (boşluk) senesinde yüz ellişer ve ikişer yüz gurusların ahz eylediklerinden mâ'adâ nice ehl-i 'ırz kimesnelerin haremlerine duhûl ve hetk-i 'ırz
5. ve emvâllerin nehb u gâret ve nice dürlü zulm ve ta'addî ve fesâd itmeleriyle ve yine Kureyş Kazâsı'na tâbi' Ketyascı (?) nâm karyeye varub nice ehl-i 'ırz hatuna fi'il-i
6. şen kasdıyla ta'arruz ve karye-i mezbûrede hatîb olan sulehâdan Mustafa nâm kimesnenin menziline eşkıyâ-yı mezbûrdan rufekâlarından Şerefli Türkman
7. Cemâ'ati'nden beş nefer eşkıyâ nüzûl idüb nice dürlü ef'âl ve kabahatlerinden mâ'adâ merkûm Mustafa'yı yatağan tâ'bir olunur bıçak ile darb ve bi-gayr-ı hakkın katl
8. ve cânib-i şer'den keşf ve hüccet-i şer'iyye olunub ve eşkıyâ-yı mezbûrların nehb u gâret eyledikleri emvâl ve eşyaları kîbel-i şer'den defter ve imza olunub
9. gadr-i küllî itmeleriyle şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden siz ki mütesellim ve voyvoda-i
10. mûmâ-ileyhimâsız ma'rifetinizle eşkıyâ-yı mezkûru ahz ve şer'le görülüb haklarında icâb ideni icrâ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşân yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Ahmet Vezir Mustafa Paşa ve müştereki üzerine kayıtlı olan Kayseri Kesehisar ve Süceaddin Nahiyesi tımar gelirlerine Mahmut bin Musa Evkafı evladından olan kişinin kendi vakfına ait olduğunu iddia ederek müdahale etmesi hakkında.

154/2

Şüceaddin ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Nişân-ı Hümâyûn'um virilen dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Ahmed Vezîr el-Hâcc Mustafa Paşa zîde mecduhu gelüb Niğde ve Kayseriyye sancaklarında
2. ve gayrı nâhiyelerde Kesehisar (Kelisahisar) nâm karye ve gayrıdan elli altı bin altı yüz doksan dokuz (56.699) akca berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti mülhakâtından
3. Şüceaddin Nâhiyesi'ne tâbi' müşterekiyle kayd ve berâtına dâhil olduğu karyesinin mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi

4. müşterekiyle ze'âmeti tarafından alınagelen tımârının 'öşr ve resmine âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine Şüceaddin Nâhiyesi'nde Mezra'a-i
5. Aluk ve Çelebi deyu defter-i hâkânîde mukayyed mezra'a müteveffâ Mahmud bin Musa evlâdı vakfî olmağla mezkûrun evlâdı defter-i hâkânîde vakfiyyet
6. üzere mukayyed mezra'anın mahsûl ve rusûmun ahz u kabzına kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve kadîme mugâyir mûmâ-ileyhin müşterekiyle
7. ze'âmeti tarafından alınagelen ma'lûmu'l-hudûd yerler için vakf-ı mezbûr irâdındandır deyu fuzûlî müdâhale ve kadîme mugâyir tegallüben ahz u kabz idüb
8. ze'âmeti mahsûlüne gadr olduğun bildirüb hilâf-ı defter-i hâkânî ve kadîme mugâyir ol-vechile olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak
9. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala ve defter-i evkâfa mürâcâ'at olundukda
10. Şüceaddin Nâhiyesi'ne tâbi' on iki nefer re'âyâ ve yedi 'aded zemîn ile Karye-i Eknagut (?) ve dört 'aded zemîn ile Karye-i Meslebaculu hâsıldır deyu
11. gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihi on iki bin (12.000) akca yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yedi bin (7000) akcası
12. ifrâz ve müstakıl bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun beş bin (5000) akcası mûmâ-ileyhin ze'âmeti mülhakâtı bâkısı müştereki kaydından ve yine Şüceaddin Nâhiyesi'nde
13. vakf olan Mahmud bin Musa deyu yazıldığı mahalde Mezra'a-i Aluk ve Çelebi tâbi'-i Şüceaddin deyu muharrir kalemiyle tahrîr olduğun mestûr
14. ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Karain Köyü sakininden Veli Beşe'ye kardeşi Abdullah'ın kötü sözler söyleyerek müdahale etmesi hakkında.

154/3

Ürgüb Kādîsına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Karain nâm karye sâkininden Veli Beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i
2. şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken yine karye-i mezbûreden bunun karındaşı
3. Abdullah nâm kimesne kendü hâlinde olmayub envâ' gûne fesâdâtı ve nekb olduğundan bin yüz elli (boşluk) senesinden beru bunun

4. ve 'iyâlinin üzerine musallât ve hilâf-ı şer'-i şerîf kelimât-ı şutûm ve kesr-i 'ırz itmekle yedinde olan fetvâ-yı şerîfe
5. mûcebince vâkı'-ı şer' için da 'vet-i şer' olundukda merkûm kazâ-i mezbûr serdârına ve ba'zı mütegalibeye
6. istinâden fetvâ-yı şerîfe tahkîk ve el-fâzun-fih ile şutûm-ı galîza ile şetm ve ziyâde gadr ve ta'addî
7. ve tecâvüz ve merkûmun cebr ve keyfiyyeti ma'rifet-i şer'le karye-i mezbûr ahâlîsinden tefahhus olundukda merkûm Abdullah
8. dâ'imen buna ve 'iyâline minvâl-i muharrer üzere itâle-i lisân ve rencîde eyledikde meclis-i şer'de 'alâ-tarîki'-ş-şehâde
9. haber virmeleriyle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye olunmuşken mütegalibeye istinâdları sebebiyle henüz icrâ-yı hakk
10. mümkün olmaduğun bildirüb hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı
11. hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Kayseri Kazası Mula Köyü sakini Mustafa defterde kayıtlı olmadığı halde köyleri sipahisi olan Veli adlı kişinin resm-i ra'iiyet talep etmesi hakkında.

154/4

Kayseriyye Monlasına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Tımâr karyelerinden Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Mula nâm karye sâkinlerinden olub ebnâ-yı sibâhîyândan Kırkbirinci
2. Bölük cemâ'atlerinden Mustafa bin Ömer nâm mütেকâ'id gelüb bu karye-i mezbûrun defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti oğullarından
3. olmayub resm-i ra'iiyet mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûr
4. sibâhîsi el-Hâcc Veli nâm sibâhî zuhûr ve sen benim sibâhîsi olduğum karye-i mezbûrenin ze'âmetinden
5. imişsin deyu mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla hilâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'iiyet mütâlebesiyle

6. ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Ilgın Kasabası sakini Fazlı Ağa'nın beygirini ve eşyalarını yine aynı kasaba sakinlerinden olan Arapoğlu Mehmet oğlu Ahmet Beşe, Yahya oğlu Abdurrahman Beşe ve Abdi oğlu Yunus Beşe adlı kişilerin gasp etmeleri hakkında.

154/5

Ilgın ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ilgın Kasabası sâkinlerinden Fazlı Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb
2. yüz elli altı senesi ruz-ı hızır ibtidâsından Ilgın mîrî bunun 'uhdesinde
3. olub kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'
4. ve ta'addîsi olmayub herkes kendüden râzı ve şükrân üzere olub şer'an
5. bir-vechle dahl ve rencîde icâb itmez iken yine Ilgın Kasabası sâkinlerinden mütegalibeden
6. Arab Mehmed oğlu Ahmed Beşe ve Yahya oğlu Abdurrahman Beşe ve Abdi oğlu Yunus Beşe
7. dimekle ma'rûf kimesneler dâ'imen kendü hâllerinde olmayub 'ibâdullahın hilâf-ı şer' ta'addî
8. itmek 'âdet-i müstemirreleri oldukdan nâşî birbirleriyle yekdil ve buna 'ırz ve 'adâvet itmeleriyle
9. mücerred derûnlarında olan 'ırzlarını icrâ ve ahz-ı intikâm için hevâlarına
10. tâbi' birkaç nefer eşirrâyı başlarına cem' ve su'î kasdıyla menziline varub üzerine hücûm
11. ve sene-i mezbûrede bunun mâlın olduğu menzil bargiri ve sâ'ir menzile müte'allık eşyâsı hilâf-ı
12. şer'-i kânûn cebren ahz u kabz idüb ve ziyâde gadr ve ta'addî eylediklerin
13. ve bu bâbda hüccet-i şer'iyyesi mücebince şer'le görölüb mezbûrların
14. hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ahz ve gasb eyledikleri bargiri ve sâ'ir
15. eşyâsı tamâmen tahsîl alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm-i hümâyûnum recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Bor Kasabası ahalisi Sadreddin oğlu Seyit Osman'ın cezası için Niğde mutasarrifına akçe vermelerini söylemedikleri halde Emir Kenan oğlu Seyit Süleyman ve diğer bazı kişilerin akçe verdiklerini iddia ederek ahaliden akçe talep etmeleri hakkında.

155/1

Bor ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Bor Kasabası ahâlîsi gelüb bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ve kimesneye akca vir deyu emr itmiş değiller iken Bor Kazâsı
2. ahâlîsinden Emir Kenan oğlu Seyyid Süleyman ve Köse Ali Çavuş ve Kalcıoğlu Mahmud ve Yusuf Ağa dimekle ma'rûf kimesneler zuhûr ve
3. Sadreddin oğlu Seyyid Osman'ın cezâsı tertîbi için mukaddemâ Niğde Sancağı mutasarrıfı tarafına beş altı kise akca virdük meblağ-ı mezbûru üzerlerinize
4. tevzî' ideriz deyu bi-vech-i şer'î müdâhale ve ta'addîden hâlî olmayub gadr murâd eylediklerin bildirüb mezbûrlar hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-
5. emr-i münîf ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ itmeğin şer'le men' olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Bor Kazası sakinlerinden olan İbrahim, Molla Abdullah ve diğer bazı kişilerin Süleyman'ın zimmetinde olan alacaklarını tahsil edemediği Süleyman'ın ölmesiyle alacaklarının mirasçılardan tahsil edilmesini talep etmeleri hakkında.

155/2

Bor ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Bor Kādîsı Mevlânâ es-Seyyid Halil zîde fazluhusun mektûb gönderüb Bor sâkinlerinden el-Hâcc İbrahim ve Monla Abdullah
2. ve el-Hâcc Süleyman ve el-Hâcc Hasan nâm kimesneler ile ehl-i zimmet re'âyâsından Tuğlanoğlu ve Taş nâm zimmîler meclis-i şer'a varub
3. bunların Bor sâkinlerinden el-Hâcc Süleyman nâm kimesne zimmetinde bin yüz elli (boşluk) senesinde yedi yüz (700) gurus alacakları olub edâ-yı deyn
4. itmedin fevt olmağla yine Bor Kasabası sâkinlerinden muhallefâtın kabz iden vereseleri (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelere taleb eylediklerinde
5. virmekte bi-vech-i şer'î ta'allül itmeleriyle sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle şer'le görüleb müteveffâ-yı mezkûrun zimmetinde kalan hakları
6. muhallefâtı kabz iden vereseleri mezkûrlardan mâl-ı müteveffâdan tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum
7. virilmek recâsına vâkı'-ı hâlî bi'l-iltimâs 'arz eylediğün ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Akşehir Kazası Monos Köyü Gayrimüslüm ahalinin vergi işlerine yine aynı köy sakinlerinden olan Karapapas adlı kişinin karışarak her vergiden kendisi için akçe alıp, mahkemede ödeyeceğine dair söz vermesine rağmen ortadan kaybolması hakkında.

155/3

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Akşehir Kādîsı Mevlânâ Ahmed zîde fazlulusun mektûb gönderüb Akşehir Kazâsı muzâfâtından
2. Monos (Mevyas) Karyesi'nin ehl-i zimmet re'âyâsı gelüb yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zimmî tâ'ifesinden Karapapas nâm zimmî
3. bin yüz kırk beş senesinden beru karye-i mezbûr ahâlîsinin vâkı' olan tekâlîfleri umûruna karuşub
4. her bir tekâlîflerinden mugâyir-i emr ve defter kendü nefsiycün küllî akca zamm ve cebren tahsîl ve ahz u kabz ve
5. mesfûrun hiyâneti zâhir oldukda firâr ve zimmî-yi mesfûr Akhisar Kazâsı'nda oldığı karye-i mezbûr ahâlîsinin
6. ma'lûmu oldukda karye-i mezbûr re'âyâlarından yirmi nefer re'âyâ Akhisar Kasabası'na varub mesfûr ile
7. kasaba-i mezbûre mahkemesinden mürâfa'a-i şer' olunduklarında zimmî-yi mesfûrun mugâyir-i emr ve defter kendü nefsiycün
8. karye-i mezbûre ahâlîsinin dört gurusların ahz u kabz eylediği şer'an sâbit ve kıbel-i şer'den hükm birle
9. hüccet-i şer'iyye olunub meblağ-ı mezbûrun edâsına ta'ahhüd ve memhûr deyn temessüğü dahî virilmişken zimmî-yi mesfûr
10. hilâf-ı şer' ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ve virdiği temessüküne mugâyir ve bi-vech-i şer'i ve yine edâda ta'allül ve muhâlefet
11. ve taht-ı kazâlarınızda firâr ve gayb ve ol-vechile ziyâde gadr murâd eylemekle bulduğu mahalde şer'le görülüb
12. hüccet-i şer'iyye ve temessüğü mücebince zimmetlerinde sâbit ve müteveccih olan hakları tahsîl ve icrâ-yı
13. şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına 'arz eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Turgut Kazası Zengen Köyü sakinlerinden olan Hacı Himmet oğlu Hacı İbrahim ve yeğeni Muhammet ticaret için gittikleri sırada İnsuyu Savarık Köyü sakinlerinden olan Emir Ali, Solak İbrahim ve diğer bazı kişilerin öldürerek üzerlerinde olan altı buçuk kese akçelerini gasp etmeleri hakkında.

155/4

İnsuyu Kādısına Esbkeşan Hâssı Voyvodasına Hüküm ki,

1. Hacı Muhammed ve (boşluk) ve (boşluk) ve nâm kimesneler gelüb hâss-ı mezbûr karyelerinden Turgud Kazâsı'nda Zengen nâm karyeden bunların mûrislerinden Hacı Himmet oğlu
2. Hacı İbrahim ve yeğeni Muhammed nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde ticâret tarîkiyle gider iken İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Savarık nâm karye
3. sâkinlerinden hâss-ı mezbûr re'âyâlarından Emir Ali ve
4. Solak İbrahim ve karındaşı Halil ve Abdurrahman Ağa ve Abdi'nin oğlu Hüseyin
5. ve Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesneler karye-i mezbûre ile Eskiil beynlerinde mûrisleri mezbûran bi-gayr-ı hakkın katl ve yedinde olan altı buçuk kise
6. akcaların gasb ve beynlerinde taksîm ve vereselerin gâib idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve fesâd eylediklerin bildirüb sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin
7. ma'rifetinle şer'le görölüb gasb eyledükleri akcaları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Gaferyat Kazası ahâlisinin ödemeleri gereken vergiyi memura ödemeye razı olmalarına rağmen, yine aynı köy sakininden olan Halil Ağa adlı kişinin kendisi için beşer altışar yüz kuruş fazladan alması ve yardımcılarının ödemeleri gereken vergileri de ahaliden alması hakkında.

156/1

Gaferyat ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Gaferyat Kazâsı ahâlîsi 'arzu hâl ve âdem gönderüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâki'
2. tekâlîfi cem'ine me'mûra edâya râzılar iken kazâ-i mezbûra tâbi' Bosla Karyesi'nden mütegalibeden Halil Ağa
3. dimekle ma'rûf kimesne ziyâde a'vân ve ensâr sâhibi olduğundan mâ'adâ hevâsına tâbi' Bakı Beşe dimekle ma'rûf kimesne ile yekdil ve kazâlarında her-bâr

4. vâkı' olan tekâlîfleri üzerinden kendüsüyçün beş altışar yüz guruş zamm ve tevzî' ve cebren tahsîl itdirdiğinden mâ'adâ ittibâ ve ensârının
5. tahammüllerine göre hisselerine isâbet iden tekâlîfi virdirmeyüb anların hisselerin dahî fukarâ üzerlerine tahmîl ve ol-vechile emvâl-i fukarâ diğere gün
6. ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub mezbûr ziyâde gaddâr olduğun bildirüb şer'le görölüb mezbûrun ber-minvâl-i muharrer zulm ve ta'addîsi
7. 'ibâdullahın üzerlerinden men' u def' ve memnû' olmaz ise keyfiyet-i ahvâli vukû'u üzere 'arz ve i'lâm olunmak bâbında hükmi-hümâyûnum recâ
8. eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'ü'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Karapınar mütevellisi olan Halil'in Larende Kazası sakinlerinden olan Seyit Abdullah ve diğere bazı kişilerin avarız akçesinden kalan iki yüz elli kuruş alacağını alamaması hakkında.

156/2

Larende ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâbıkan Karabınar Mütevellisi Halil gelüb bin yüz elli beş senesinde Karabınar Menzili bunun 'uhdesinden olmağla Larende
2. Kazâsı sâkinlerinden Nakîb Seyyid Abdullah Çavuşoğlu Seyyid İbrahim ve Hacı Ali ve Şeyh Ahmed Mevlevî ve Şehir Kethüdâsı
3. Abdulkadir dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde memhûr temessükleri mücebince 'avârız akcasından bin beş yüz (1500) guruş
4. alacağı olub merkûmlar bin iki yüz elli (1250) guruşunu teslîm ve iki yüz elli (250) guruşu hâlâ zimmetlerinde kalmağla
5. taleb eyledikte merkûmlar hilâf-ı şer' edâda ta'allül ve gadr murâd eylediklerin bildirüb temessükleri mücebince zimmetlerinde bâkı
6. kalan meblağ-ı merkûm alıvirilmek bâbında emri-şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'ü'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Eskiil Kazası Karapınar sakini Molla Ahmet ile Hasan'ın kurmuş oldukları şirketten elde edilen kârın paylaşılmasında sorun yaşanması hakkında.

156/3

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Eskiil Kazâsı'na tâbi' Karabınar sâkinlerinden Monla Ahmed dimekle ma'rûf kimesne gelüb
2. Ereğli-yi Karaman Kazâsı sâkinlerinden el-Hâcc Hasan nâm kimesne dahî bu bin yüz elli (boşluk) senesinde mâl-ı mudârebe
3. olmak üzere nukûd dört yüz (400) guruş ve üç yüz (300) guruşluk dahî eşyâ ahz idüb bir sene i'mâl
4. eyledikten sonra hâsıl olan fâ'izinden seksen (80) guruş merkûm Hacı Hasan'a teslîm idüb
5. merkûm dahî meblağ-ı mezbûr seksen (80) guruşu ba'de'l-ahz tama'-ı hâmindan nâşî murâbaha nâmıyla üç yüz (300)
6. guruş dahî zamm ve cem'an bin elli (1050) guruşa bâliğ eyledükden sonra merkûm Hacı Hasan'a dört yüz (400) guruşunu teslîm
7. ve altı yüz elli (650) guruşu bunun yedinden bir deyn temessüğü alub ziyâde gadr eyledüğün fetvâ-yı şerîfe virildüğün
8. bildirüb mücebince şer'le görölüb merkûmun bilâ-emr-i şerîf mürâbaha nâmıyla zamm eylediği meblağ-ı mezbûr mâlına zamm
9. ve takas olunub icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ itmeğün mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Niğde Sancağı Bor ve Kilisehisar Köyü'ne mutasarrıf olan Ahmet adlı kişiden bin yüz elli altı senesi Mart'ı başından bir seneye kadar iltizam eden Halil ve Ahmet adlı kişilerin iltizam bedelini ödedikleri yerlerin vergilerine müdahale edilmemesi hakkında.

156/4

Bor ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Halil ve Ahmed zîde kadrumâ gelüb dergâh-ı mu'allâm müteferrikalarından Ahmed zîde mecduhu Niğde Sancağı'nda Bor ve gayrı nâhiyelerde Kelisahisar nâm karye ve gayrıdan
2. berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu kırk dokuz bin iki yüz (49.200) akca ze'âmet karyelerinin bin yüz elli altı senesi Martı ibtidâsından bir sene tamâmına değün zabtına
3. üç bin iki yüz elli (3250) guruşa bunlara ber-vech-i iştirâk der-'uhde ve iltizâm bunlar dahî iltizâm ve bedel-i iltizâmı tamâmen edâ itmeleriyle sene-i merkûmede
4. zabt ve rabt ve vâkı' olan a'şâr-ı şer'îyyesi ve sâ'ir mahsûl ve rusûmu ahz u kabz itdirilüb ve mukaddem ve mu'ahhar temessük zuhûr ider ise
5. 'amel olunub tarafından ve taraf-ı âhardan bir dürlü dahl ve ta'aruz itdirilmemek için mûmâ-ileyh bunların yedlerine zabt temessüğü virildüğün bildirüb temessük mücebince

6. zabt itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin temessük mücebince zabt itdirilmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Larende ahalisinin vekilleri olan Abdulkadir, Seyit Hasan, Felgal Süleyman ve Hüseyin adlı kişilerin vergi işlerine Seyit Mehmet ve diğer bazı kişilerin karışarak ahaliden zorla kendileri için akçe almaları nedeniyle bundan sonra diyet ve vergi işlerine müdahale etmemeleri hakkında.

156/5

Larende ve [boşluk] Kazâları Nâ'iblerine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Larende sükkânından olup yine ahâlî-yi mezbûr taraflarından bâ-hüccet-i şer'iyeye vekilleri olan el-Hâcc Abdulkadir ve es-Seyyid Hasan ve Felgal Süleyman ve Hüseyin
2. ve el-Hâcc Mehmed nâm kimesneler 'arzuhal idüb Medine-i Larende'de me'zûn-ı bi'l-iftâ olan es-Seyyid el-Hâcc Mehmed ve sâbıkan Nakıbu'l-eşrâf Kâ'immakâmı
3. es-Seyyid Abdullah nâm kimesneler gâib 'ani'l-meclis Hacı Abdi oğlu es-Seyyid Hacı Yahya ile yekdil ve yekcihed ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru
4. tekâlîfleri umûruna karuşub ve bilâ-emr-i şerîf kendüler için ahâlî ve fukarâ üzerlerine katı ve âhar akca tahmîl ve kendü umûrlarına sarf
5. eyledükleri akcaları dahî zulm ve cebren tevzî' ve tahsîl itmeleriyle bundan akdem merkûmlardan iştirâk ve bi'l-vekâle da'vâ eylediklerinde
6. bilâ-emr-i şerîf kendüler için aldıkları ba'de's-sübût ashâbına istirdâd olunmak üzere emr-i şerîf ısdâr ve dergâh-ı mu'allâm gedüklülerinden
7. İbrahim mübâşeretiyile mahallinde hüsemâ muvâcehesinde 'akd-i meclis-i şer' olundukda münâza'ât-ı keşîde vukû'ndan sonra beynlerinde muslihûn tavassut
8. itmekle mevlânâ-yı merkûmân fîmâ-ba'de'd-diyet umûruna ve tekâlîfleri husûsuna karışmamak üzere mu'ahede ve beynleri tevfiik ve vech-i meşrûh üzere
9. meclis-i şer'de ta'ahhüd eylediklerine binâ'en kat'-ı nizâ ve fasl-ı husûmet cânib-i şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyeye virildüğün bildirüb
10. mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Ilgın Kadısı Feyzullah'ın vergilere zam yaparak hüccet ve izinname ücretlerini fazla alması nedeniyle ahalinin şikâyeti hakkında.

156/6

İlgin Kazâsı Civârında Vâkı' Olan [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. İlgin Kazâsı ahâlîsi gelüb hâlâ bunların kādîları olan
2. Feyzullah nâm kādî kendü hâlinde olmayub ziyâde
3. tama' -kâr ve mürteşî olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru vâkı'
4. olan tekâlîfleri vukû'unda emr-i defterden ziyâde kendü nefsiycün
5. dört yüz (400) guruş zamm ve salyâne ve cebren tahsîl ve
6. ahz eyledüğünden mâ' adâ iki kıt'a hüccetden üç yüz otuz (330)
7. guruş ve izinnâmeden dahî her birinin otuzar kırkar
8. guruş ve a'vârız ve sâ'ir mevâddan dahî kânûndan
9. ziyâde küllî akcaların alub bunun emsâli nice gûne
10. zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub perâkende ve perîşân
11. olmalarına bâ'is ve ahvâlleri diğér gün olduğun
12. bildirüb şer'le görölüb kādî-yı mezbûrun kendü
13. nefsiycün emr ve defterden ziyâde hilâf-ı şer'-i şerîf
14. ve mugâyir-i kânûn ve bi-gayr-ı hakkın aldığı akcaları tamâmen tahsîl ve
15. giru ashâb-ı merkûma alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
16. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
17. mahallinde şer'le ve kânûn üzere görölüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Larende Müftüsü Seyit Hacı Mehmet ve Nakibüleşraf Kaymakamı Seyit Hacı Mehmet adlı kişilerin Suğla Voyvodası Ali'den borç aldıkları yedi bin kuruşun üzerine bin beş yüz kuruş zam yaparak ahalden zorla iki bin beş yüz kuruş almaları nedeniyle bundan sonra diyet işlerine müdahale etmemeleri hakkında.

157/1

Larende ve [boşluk] Kazâları Nâ'iblerine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Larende sükkânından olub yine ahâlî-yi mezbûr taraflarından bâ-hüccet-i şer'iyye vekîlleri olan Hacı Abdulkadir ve es-Seyyid Hasan ve Hacı Mehmed ve Felgal
2. Süleyman ve Hüseyin nâm kimesneler 'arzuhal idüb Medine-i Larende'de me'zûn-ı bi'l-iftâ olan Seyyid Hacı Mehmed ve sâbıkan Nakîbu'l-eşrâf
3. Kâ'immakâmı es-Seyyid Abdullah Efendi nâm kimesneler yine Larende'de sâkin eşirrâdan Borlu Süleyman ve Dalkavuk İmâm Ahmed ve Taşoğlu

4. Osman nâm kimesneleri tahrîk ve bunlardan dahî ba'zılarından hilâf-ı inhâ iştirâk için bundan akdem Dersa'âdet'ime irsâl ve Karaman
5. vâlisine hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve Konya'ya vardıklarında bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadığından gayrı ahâlî-yi
6. mezbûrdan mezkûrların tevkîl ve bir dürlü emr itmiş değiller iken merkûman Seyyid Hacı Mehmed ve Seyyid Abdullah mübâşir ile Konya'ya vardığımızda
7. husûs-ı mezbûr için müvâhaza ve tecrîm olunduk deyu kendü umûrlarının temşiyetine sarf için Suğla Voyvodası Ali nâm kimesneden
8. istikrâz eyledikleri yedi bin (7000) gurusun üzerine bin beş yüz (1500) gurus mürâbaha dahî zamm ve hevâlarına tâbi' kâdîdan defter peydâ
9. ve dokuz bin (9000) gurus ahâlîye tevzî' ve cebren iki bin beş yüz (2500) gurus tahsîl ve voyvoda-i merkûma teslim eyledikten sonra
10. bâkısını dahî tahsîl sevdâsıyla ahâlî ve fukarâya gadr-i küllî ve perîşân olmalarına bâ'is ve bundan akdem emr-i şerîfimle mahallinde mürâfa'a-i şer'
11. ve bi-gayr-ı hakkın kendüleri için aldıkları ashâbına istirdâd olunmak üzere 'akd-i meclis-i şer' olundukda meblağ-ı mezbûru merkûmân kendü umûrlarına
12. sarf için istikrâz eyledikleri zâhir ve nümâyân ve münâza'ât-ı keşîde vukû'undan sonra beynlerinde muslihûn tavassut ve bâkî
13. kalan meblağ-ı mezbûr ahâlîden mutâlebe olunmamak üzere mevlânâ-yı merkûmân kendüleri edâya zâmin ve fimâ-ba'de ve'l-diyet masârıfları
14. umûruna karışmamak üzere bi'l-muvâcehe meclis-i şer'de ta'ahhüd ve bu vechle kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den yedlerine
15. hüccet-i şer'iyye virildüğün bildirüb mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechle ta'addî ve rencide itdirilmemek
16. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Turgut Kazası Zengen Köyü sakinlerinden Hacı Himmet oğlu Hacı İbrahim ve yeğeni Muhammet'i ticaret için gittikleri sırada İnsuyu Savarık Köyü sakinlerinden olan Emir Ali ve diğer bazı kişilerin öldürerek üzerlerinde olan altı buçuk kese akçeleri gasp etmeleri hakkında.

157/2

İnsuyu Kâdısına Konya Mutesellimine Hüküm ki,

1. Hacı Mehmed (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb bunların mûrisleri olub Turgud Kazâsı'nda Zengen nâm karyeden Hacı Himmet oğlu Hacı İbrahim ve yeğeni Muhammed nâm kimesneler
2. bin yüz elli (boşluk) senesinde ticâret tarîkiyle giderler iken İnsuyu Kazâsı'na tâbi' Savarık nâm karyeden Emir Ali ve Solak İbrahim ve karındaşı
3. Halil ve Abdurrahman Ağa ve Abdi Beyoğlu Hüseyin ve Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesneler karye-i mezbûre ile Eskiil beynlerinde mûrisleri mezbûrânı
4. bi-gayr-ı hakkın katl ve yedinde olan altı buçuk (6.5) kise akcaların gasb ve beynlerinde taksîm ve lâşelerin gâ'ib idüb ziyâde gadr ve ta'addî ve fesâd eylediklerin
5. bildirüb şer'le görülüb gasb eyledikleri akcaların alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden
6. mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: İhtisap ve İhzariye vergisini toplamakla görevli olan Kapıcıoğullarından İsmail'in vekilleri olan Seyit Ahmet ve Seyit Osman adlı kişilerin vergileri almak için gittiklerinde bazı kişilerin vermek istememeleri hakkında.

157/3

Larende Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kabucuoğulları'ndan İsmail bin Mustafa gelüb kazâ-i mezbûrun ihtisâb ve ihzâriyesi Kabucuoğulları'na mahsûs ve yalnız iki bin (2000) akca ve bir hisse
2. ve zikr olunan ihzâr ve ihzâriyeye mutasarrıf sâbıkı Mehmed bin Receb Divân-ı Hümâyûn'dan Baş Kabucubaşı Mahmud dâme mecduhu tarafından virilen
3. memhûr tezkire mücebince Divân-ı Hümâyûn'um tarafından virilen berât mücebince üzerinde ve bin yüz elli bir senesi Zilkâ'de'sinde üç sene tamâmına değin
4. zabt itmek üzere es-Seyyid Ahmed ve Seyyid Osman nâm kimesnelere ilzâm ve yedlerine virildiği memhûr temessük mücebince mezbûrlar varub zikr olunan ihtisâb ve ihzâriyye
5. rusûmun almak istediklerinde mütegalibeden (boşluk) nâm kimesne yedinde olduklarına mugâyir virmekte ta'allül ve zabt ve ahz u kabzlarına mûmâna'at üzere olmalarıyla
6. bundan akdem kazâ-i mezbûrun zikr olunan ihtisâb ve ihzâriyyesi vekîl-i mezbûrâna yedlerinde olan berât mücebince zabt ve ihtisâb ve ihzâriyyesin
7. 'â'id olan rusûm oldukları üzere alıvirilmek bâbında istid'â ve kabucular defterlerine nazâr olundukda kazâ-i mezbûrun ihtisâb ve ihzâriyyesi

8. vech -i meşrûh üzere merkûm Kabucuoğlu İsmail bin Mustafa'nın berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mukayyed bulunmağın berâtı mücebince 'amel olunmak için
9. emr-i şerîfim virilmişken mezbûr mütegalibeden ve hevâsına tâbi' kimesneler ile yekdil ve vekîl-i mezbûrlara zabt itdirilmeyüb itâ'at-ı emr-i tıbk eylediğın bildirüb
10. mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim ve berâtı mücebince zıkr olunan ihtisâb ve ihzâriyyesi vekîl-i mezbûra zabt ve 'â'id olan rusûm ahz u kabz
11. itdirilüb mezbûru bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında mukaddemâ ve yine kabucular defterlerine nazâr olundukda vech-i meşrûh üzere kazâ-i mezbûrun
12. ihtisâb ve ihzâriyyesi merkûm İsmail bin Mustafa'nın berât-ı şerîfimle zimmetinde olduğu Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at
13. olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın ba'de sâdır olan emr-i şerîfim ve berâtı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Lazari'nin İncesu Kasabası'nda olan bağ arsasına yine aynı kasaba sakinlerinden Abdullah ve Karasi adlı kişilerin zarar vermeleri hakkında.

157/4

İncesu Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Lazari nâm zimmî gelüb İncesu Kasabası tobrağında vâkı' bunun mutasarrıf olduğu mülk bağında âharın
2. alâkası ve bağ-ı mezkûr derûnunda kâdîmî tarîki yoğiken İncesu Kasabası sâkinlerinden Abdullah ve (boşluk) ve (boşluk)
3. nâm kimesneler ile Karaise nâm zimmî bağ-ı mezkûr derûnunda olan kendü bağlarına furûht eylediklerinden
4. gayrı bağ-ı mezkûrun arsasına hark ve hark ile bağlarına su icrâ itdirüb küllî gadr ve zarar-ı
5. şer'iyeleri olduğın bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan iki kıt'a fetvâ-yı şerîfe virildüğün
6. bildirüb müceblerince şer'le görölüb men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Iğın Kasabası sakini olan Fazlı Ağa'nın kimseye karşı kötülüğü olmadığı halde yine aynı kasaba sakinlerinden olan Seyit Mehmet Ağa ve diğer bazı kişilerin eşkıyalarla

birleşerek öldürmek amacıyla konağını basıp kötü sözler söyleyerek bir kese akçesini almaları hakkında.

157/5

İlgın ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İlgın Kasabası sâkinlerinden Fazlı Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü
2. hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve öteden beru hânedân olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
3. vaz' ve ta'addîsi olmayub herkes kendüden hoşnûd ve râzı olub ve bundan
4. akdem birkaç def'a hüsn-i hâlini müş'îr i'lâm ve âhali-yi vilâyet dahî mahzar idüb
5. şer'an bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken yine İlgın Kasabası sâkinlerinden mütegalibeden
6. Seyyid Mehmed Ağa ve Arab Mehmed oğlu Ahmed Beşe ve Yunus Beşe ve Abdurrahman Beşe dimekle ma'rûf kimesneler
7. dâ'imen kendü hâllerinde olmayub 'ibâdullahâ hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî itmek 'âdet-i
8. müstemirreleri olmakdan nâşî birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve buna 'ırz-ı dünyeviyyeleri olmağla mücerred
9. derûnlarında müsahhar olan 'ırzlarını icrâ ve ahz-ı intikâm için hevâlarına tâbi' birkaç nefer
10. eşirrâyı başlarına cem' ve bin yüz elli (boşluk) senesinde katl kasdıyla hilâf-ı şer'-i şerîf
11. menzilin basub ta'addî eylediklerinden mâ'adâ bunun hakkından nice gûne nâ-sezâ kelimât ve ifk u
12. iftirâ ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken bir kise akcasın alub gadri
13. küllî eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve
14. bi-gayr-ı hakkın aldıkları ol-mikdâr akcası tamâmen tahsîl ve kendüye alıvirilüb
15. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk ve vâkı'-ı vukû'u ve sıhhati üzere der-devlet-medâra
16. 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le ihkâk-ı hakk ve 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Rebî'u'l-âhir sene 1156 (14-22 Haziran 1743)

Özet: Doğanhisar Kasabası sakini Neslihan Hatun'un babasının ölümüyle kalan miras hissesine yeğenleri Hamza ve Mehmet adlı kişilerin el koyması hakkında.

158/1

İlgın ve [boşluk] Kādîlarına ve Akşehir Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Toğanhisar (Doğanhisar) Kasabası sâkinlerinden Neslihan nâm hatun gelüb bunun erbâb-ı tımârdan babası Nebi nâm sibâhî bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda

2. kasaba-i mezbûrda vâkı' mutasarrıf olduğu mülk menzil ve mülk bağ ve mülk bağçe ve hayvânât ve sâ'ir emvâl ve eşyâsı
3. irs-i şer'le buna ve Ilgın Kazâsı'na tâbi' Yenice Karyesi'nde sâkin bunun er karındaşı Mustafa nâm müteveffânın oğulları Hamza ve Mehmed nâm kimeselere
4. intikâl itmişken mezkûrlar mütegalibeden olmalarıyla a'yânlık iddi'âsında olan müteveffâ-yı mezbûr Nebi'nin vârisleri Ali ve Mustafa nâm
5. sibâhîler ile yekdil ve kable't-taksîm muhalledfât-ı mezbûrânın cümlesin kabz ve buna bir nesne virmeyüb zulm ve ta'addî ve gadr
6. itmeleriyle bu dahî bundan akdem ısdâr eyledüğü emr-i şerîfimle varub muhalledfât-ı merkûmu kısmet-i 'âdiye ile taksîm ve babası müteveffâ-yı mezbûrdan
7. müntakıl mezbûrların ahz u kabz eyledikleri sâlıfu'z-zıkr emlâk ve sâ'ir emvâl ve eşyâdan kendilerine isâbet iden hisse-i şâyi'asın
8. taleb ve almak istedikde mezbûrlar sen bizi ehl-i 'örfe gamz eyledün deyu ibtâl-i hakk sevdâsıyla hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde ta'allül ve muhâlefet
9. ve mezbûrlar ile ve bir-cihetle mukâvemete iktidârı olmayub henüz icrâ-yı hakk mümkün olmayub mağdûr olduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
10. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb babasından müntakıl emlâk ve hayvânât ve emvâl ve
11. eşyâsı zıkr olunan mezbûrlardan tamâmen tahsîl ve buna bî-kusûr alıvirilüb mezbûrlara hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i
12. fetvâ-yı münîf bir dürlü ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğü ecilden fetvâ-yı şerîfesi
13. mücebince şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Kırşehir Nahiyesi Beyce Köyü'nün malikânesi Aşık Paşa Zaviyesi Vakfı'na ait olmasına rağmen, Havâss-ı Hümayûn Voyvodası Hüseyin'in Tokat Hâssı'na ait olduğunu iddia ederek müdahale etmesi hakkında.

158/2

Kırşehri Kādîsına Hüküm ki,

1. Mustafa zîde kadruhu 'arzuhâl idüb mûmâ-ileyh Âşık Paşa Zâviyesi Vakfı'nın berât-ı şerîfimle mütevellîsi olub Kırşehri Nâhiyesi'nde

2. yirmi beş nefer re'âyâ ve iki zemîn ve bir mezra'a ile Üçbeylü Cemâ'ati mütemekkinlerdir deyu defter-i hâkânîde Beyce (Bice) nâm karyenin
3. mâlikânesi Âşık Paşa Zâviyesi Vakfı ve dîvânî Havâss-ı Hümâyûn iken hâss-ı mezbûr voyvodası Hüseyin nâm kimesne karye-i
4. mezbûreden dîvânî tarafına 'â'id olanı almağa kanâ'at itmeyüb karye-i mezbûrede olan mezra'a için başka Tokad
5. hâssıdır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî ve fuzûlî zabt idüb vakf-ı şerîfe gadr eyledüğün bildirüb karye-i mezbûrede
6. iki zemîn ve bir mezra'a ile ber-mûceb-i defter-i hâkânî hâss-ı mezbûr voyvodasıyla taraf-ı vakfdan buna zabt ve mâlikâne tarafına
7. 'â'id olan vakf-ı mezbûr için kendüye ahz u kabz itdirilüb voyvoda-i mezbûru karye-i mezbûreden dîvânî
8. tarafına 'â'id olandan ziyâdeye hilâf-ı defter-i hâkânî bir-vechle dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında
9. emri şerîfim recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâcâ'at olundukda Kırşehri Nâhiyesi'ne tâbi' yirmi
10. beş nefer re'âyâ ve iki zemîn ve bir mezra'a ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve nısf-ı âsyâb yekûn ma'a gayrihâ
11. bin iki yüz yirmi iki (1222) ve mâlikâne-i gendüm ve şa'îr ve gayrihi ve nısf-ı âsyâb yekûn ma'a gayrihâ beş yüz elli beş (555) akca yazı ile Karye-i
12. Beyce Üçbeylü Cemâ'ati mütemekkinlerdir mâlikâne-i Vakf-ı Zâviye-i Âşık Paşa deyu tımâr deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i
13. icmâlde bin iki yüz yirmi iki (1222) akca dîvânî yazusu yine Kırşehri Nâhiyesi'nde Örenkışla nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb Havâss-ı
14. Hümâyûn mülhakâtından olmak üzere tahrîr olunmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî karye-i mezbûrenin mâlikânesi Vakf-ı Zâviye-i Âşık Paşa
15. ve dîvânîsi Havâss-ı Hümâyûn tarafından zabt olunmak iktizâ eyledüğün bi'l-fi'il Defter Emîni Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu i'lâm
16. itmeğın defter emîni i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Kayseri Hacı Paşa ve Köprülü Evkafı'nın sefer tevliyeti görevinde olan İbrahim Efendi Kayseri'ye ailesiyle gelip işlerini gördükten sonra tekrar İstanbul'a dönerken yolda İbrahim Efendi ve ailesinin mürurlarına engel olunmaması hakkında.

158/3

Kayseriyye Monlası Kayseriyye'den Âstâne-i Sa'âdetim'e Gelince Yol Üzerinde Vâkı' Kâdırlara ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdârları ve sâ'ir Zâbitâna Hüküm ki,

1. Divâ-ı Hümâyûn kâtibleri sâkinlerinden İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne gelüb Kayseriyye'de vâkı' Hacı Paşa ve Köbrülü
2. evkâflarından sefer tevliyyetleri bunun 'uhde ve iltizâmında olduğundan tevliyyet-i mezbûrları zabt ve ru'yet için bundan akdem
3. 'iyâliyle Kayseriyye'ye gidüb ve tevliyyet-i mezkûrların müddet-i zabtı tamâm ve hesâb görüb Âstâne-i Sa'âdet'imde olan
4. menziline 'avdet murâd eyledikde esnâ-yı rahda mürûrlarına muhâlefet olduğun bildirüb mezkûrun esnâ-yı rahda 'iyâliyle
5. mürûrlarına muhâlefet olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ ve sâdır olan fermân-ı 'âlîye imtisâlen mezkûrun ve 'iyâlinin ahvâlinde
6. tefahhûs olundukda mezbûr İbrahim ve vâlidesi Emine ve zevcesi Âişe ve kayınvâlidesi Zeyneb nâm hatunlar
7. İstanbul'da Kadırğa Limanı kurbunda Behram Çavuş Mahallesi ahâlîsinden olub iki sene mukaddem merkûma 'iyâl-i mezbûr
8. iki nefer sağîre kızları ve iki nefer câriyesi ki nisâhi yedi nefer 'iyâliyle Kayseriyye'ye gidüb hâlâ İstanbul'da
9. mahalle-i mezkûredeki menziline 'avdet murâd eylediği vâkı' ve nefsu'l-emre mutâbık olduğu mahalle-i mezbûre
10. imâmı Seyyid Feyzullah Efendi bin Rıdvan ve Mevlânâ İsmail Çelebi bin Mahmud ve Hüseyin ibn-i Osman (ve) İbrahim
11. Çelebi bin Cafer ve Mehmed Ağa bin İbrahim ve Yusuf Çelebi bin Mustafa dimekle ma'rûf kimesneler meclis-i şer' de
12. haber virmeleriyle mezkûr İbrahim 'iyâl-i mezbûresiyle İstanbul'da mâru'z-zikr Behram Çavuş Mahallesi'nde menziline 'avdet ve
13. rucû'na esnâ-yı tarîkde muhâlefet olunmamak recâsıyla emr-i şerîfim sudûrunu İstanbul Mahkemesi'nde

14. bâb-ı sâni olan Mevlânâ Mehmed i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Türkmen Ahmet, Esbkeşan Mukataası Kethüdalık görevini layıkıyla yerine getirirken bazı kötü niyetli kişilerin hak iddia ederek, onu kethüdalık görevinden uzaklaştırmak istemeleri hakkında.

158/4

İnsuyu ve Eskiil ve Turgud ve Kureyş Kādîlarına Hüküm ki,

1. Türkmanlı el-Hâcc Ahmed gelüb bu Esbkeşan Mukâta'ası voyvodası
2. kethüdâlığı hizmetinde olub kimesneye deyni ve vaz' ve ta'addîsi olmayub
3. herkes kendisinden râzı olub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken ashâb-ı
4. ağrazdan ba'zıları mücerred ta'cîz için hukûk iddi'âsıyla kethüdâ olduğunu istemeziz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve
5. bilâ-emr-i münîf ve bilâ-senet bunu taht-ı kazânızda ta'addî ve rencide eylediklerin bildirüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf
6. ve bilâ-emr-i münîf ve bi-gayr-ı hakkın ol-vechle ta'addîlerin men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: İstanbul'da sarraf olan Aleksan'ın İzzettin Cemaati kethüda ve ihtiyarlarından olan bazı kişilerden dört bin yedi yüz on bir kuruş alacağını tahsil edememesi hakkında.

159/1

[boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Nâ'ibi Mevlânâ Süleyman zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb İstanbul'da mütemekkin sarraf tâ'ifesinden Aleksan nâm zimmî Anadolu'da
2. vâkı' Bozulus Türkmanı 'Aşireti'nden İzzettin Cemâ'ati'nin kethüdâları ve ihtiyârlarından Mustafa bin el-Hâcc
3. Osman ve Salih bin el-Hâcc Halil ve el-Hâcc Ahmed bin el-Hâcc Mirza ve Hasan bin Mustafa ve İsmail bin el-Hâcc Mehmed ve el-Hâcc
4. İbrahim bin el-Hâcc Ahmed ve Derviş bin el-Hâcc Mehmed ve Çor Mustafa bin Bulduk ve el-Hâcc Süleyman ve Hacı Osman
5. ibn-i Yusuf ve Mehmed bin Sevindik ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde ahadu-humâ âharın zimmetine

6. lâzım gelen mikdâra emr-i kabûlü hâviye kefâlet-i sahîha-yı şer'iyeye ile kefil u zâmin oldukları halde
7. yedinde olan on iki kıt'a mümzâ ve mahdûm ve memhûr deyn temessükleri nâtik olduğu üzere dört bin
8. yedi yüz on bir (4711) guruş cihet-i karzdan alacak hakkı olup bin yüz elli (boşluk) senesinden beru taleb eyledikde
9. edâda ta'alül ve muhâlefet itmeleriyle mahallinde şer'le mürâfa'a ve ihkâk-ı hakk olunmak için Karaman vâlisine ve sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin
10. sana hitâben sâdır olan emr-i şerîfîm mücebince mübâşir ma'rifetiyle mezbûrlar Konya'ya ihzâr ve mahsarlarında mersûm Aleksan
11. vech-i meşrûh üzere meblağ-ı merkûmu mezbûrlardan talep ve da'vâ ve su'âl olundukda fi'l-hakîka mersûm Aleksan zimmetinde
12. herbirleri âharın zimmetine lâzım gelen mikdâra kefâlet-i sahîha -i şer'iyeye ile kefil u zâmin oldukları halde işbu berâtda
13. kendi mühürleri ile memhûr ve mümzâ on iki kıt'a deyn temessüklerin nâtik olduğu üzere dört bin yedi yüz on bir (4711) guruş
14. yedinden istikrâz ve ahz u kabz olundukdan sonra meblağ-ı merkûmdan bir def'a fakat yüz yirmi (120) guruş kendüye teslim ve temessüklerin
15. dahî zahriye olunub meblağ-ı bâkî dört bin beş yüz doksan bir (4591) guruşunu cihet-i karzdan zimmetinde vâcibu'l-edâ ve lâzımu'l-kazâ
16. edâsı lâzım deynimizdir deyu herbirleri meclis-i şer'de mersûm Aleksan zimmî müvâcehesinde ikrâr ve i'tiraf eyledüklerinde
17. mücebince meblağ-ı merkûm dört bin beş yüz doksan bir (4591) guruş müdde'î mersûm Aleksan zimmîye edâ u teslim için mezbûrlara
18. tenbîh olındığı bi'l-iltimâs 'arz eylediği ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le sâbit ve müteveccih olan hakkı tahsîl
19. olunmak emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Ereğli Kasabası sakini Seyit Halil'i darp ederek iki dişinin kırılmasına neden olan Ali Beşe oğlu İbrahim, Molla Halil oğlu Seyit İbrahim ve Abdi oğlu Hacı İsmail adlı kişilerden diyet talep etmesi hakkında.

159/2

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Ereğli Kasabası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid Halil zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîsi
2. olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden ziyâde mütegalibeden Ali Beşe oğlu İbrahim
3. dimekle ma'rûf kimesne hevâsına tâbi' Ali Beşe oğlu İbrahim ve Monla Halil oğlu Seyyid İbrahim ve Abdi oğlu Hacı İsmail nâm kimesneler ile yekdil ve yekcihet
4. ve bin yüz elli (boşluk) senesinde bunu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın darb-ı şedîd ile darb ve iki dişlerine ihrâc ziyâde gadr ve ta'addî ve mezbûrun
5. mu'in-i kesîresi olduğundan nâşî ol-vechle henüz icrâ-yı hakk mümkün olmaduğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi
6. olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ihrâc eylediği dişlerinin
7. şer'le müteveccih olan diyeti alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itdiği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Konya sakinlerinden olan Abdullatif ve Abdülkerim'in altmış altı kuruşunu yine aynı kaza sakini Siyah Süleyman Ağa'nın alması hakkında.

159/3

[boşluk] Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibi'ne ve Konya Mütessellimi'ne Hüküm ki,

1. Konya sâkininden Abdullatif ve Abdülkerim nâm karındaşlar gelüb bunlar kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'
2. ve ta'addîleri olmayub üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine Konya Kazâsı sâkininden
3. mütegalibeden ve cebâbireden Siyah Süleyman Ağa dimekle ma'rûf kimesne kendü hâlinde olmayub hevâsına tâbi' ehl-i 'örf
4. tâ'ifesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın altmış altı (66) guruşların
5. ahz ve ziyâde gadr ve ta'addî eyledüğün ve fetvâ-yı şerîfesi olduğın bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince
6. zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb akcası tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum

7. recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kasabası Koscalı Mahallesi sakini olan Ömer'in iki yüz kuruşa Fatma'dan satın aldığı iki mülk menzil ve iki mülk bağ ve değirmen ile menzil içinde olan çeşitli eşyalara Fatma'nın pişman olduğunu söyleyerek zapt etmesi hakkında.

159/4

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Develü Kasabası mahallâtından Koscalı Mahallesi sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan kıdvetu'l-emâcid ve'l-akrân
2. Ömer bin es-Seyyid Süleyman zîde şerefuğu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuğâl idüb bu yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Fatıma bintu
3. Ümmihan Hatun'un iki bâb mülk menzil ve iki kıt'a mülk bağ ve mülk değirmân olan hissesi ile menzil-i mezbûr derûnunda
4. olan evânî-yi nühâs ve sâ'ir defter mücebince emvâl ve eşyâsın ve iki yüz (200) guruşa bâ-hüccet-i şer'iyye buna bey'-i bât-ı kat'î ile bey' vekîl
5. olan meblağ-ı mezbûru mezbûr hatuna tamâmen virüb bir-vechle dahl olunmak icâb ider hâli yoğiken mezbûr hatun zuhûr ve şirrete
6. sâlike ve ben bey'a nâdim oldum yedinden alub zapt itdim deyu bi-vech-i şer'î dâ'imen bunu ta'addî ve rencide eylediği ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
7. fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyyesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'amel idüb hilâf-ı şer'-i şerîf
8. ve bi-gayr-ı hakkın ol-vechle zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek
9. emrim olmuşdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası Madazı Köyü sakini Hacı Mustafa'nın arsa ve kuyusuna yine aynı köy sakinlerinden Haydar, Nasuh ve Hacı İmdat oğlu Yusuf adlı kişilerin zapt ederek bina yapıp zarar vermeleri hakkında.

160/1

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Madazı nâm karye sâkinlerinden Seyyid Hacı Mustafa zîde şerefuğu gelüb bunun kazâ-i mezbûra tâbi'

2. Gümrü nâm karyede vâkı' mutasarrıf olduğu mülk arsası ve mülk kuyûsunda âharın alâkası olmayub
3. müdâhale icâb itmez iken karye-i mezbûr sâkinlerinden Haydar ve Nasuh ve Hacı İmdad oğlu Yusuf ve (boşluk) ve dahî
4. sâ'irleri kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun mülk
5. arsası ile kuyûsun fuzûlî zabt ve tegallüben binâ ısdâr idüb zarâr-ı şer'îsi olmağla bu dahî
6. mezbûrândan arsasın alub zarâr-ı şer'îsi def' murâd eyledikte ta'addi ve bundan akdem ısdâr eylediği
7. emr-i şerîfim mahallinde mürâfa'a olunmak istedikde mürâfa'adan ibâ ve itâ'at-ı emr-i 'âlî itmeyüb ol-vechile icrâ-yı
8. hakk olunmayub mağdûr olduğu ve bu babda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
9. mûcebince 'amel olunub icrâ-yı hakk olunmak babında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Ali, İsmail ve Hüseyin'e babalarının ölümüyle geçen Bor Kazası Kilisehisar Köyü'ndeki yerlere Ömer adlı kişinin müdahale etmesi hakkında.

160/2

Niğde Sancağı Mutasarrıfına ve Bor ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Ali ve İsmail ve Abdullah ve Hüseyin nâm karındaşlar gelüb bunların babaları Salih Ağa dimekle ma'rûf kimesne Bor Kazâsına tâbi' Kenisahisar (Kelisahisar) nâm karye
2. tobrağında tasarrufunda olan ma'lûmetu'l-hudûd yerleri on iki seneden mütecâviz bilâ-nizâ' zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ
3. ider iken fevt olmağla ol-yerler tescîlu'l-kânûn bunlara meccânen intikâl bunlar dahî beher sene zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ
4. idüb dahl olunmak icâb itmez iken ve bu makûle on sene mürûr iden tobrak da'vâsının istimâ'ı memnû' iken Ömer nâm kimesne zuhûr ve şirrete
5. sülûk itmekle ol-yerler sinîn-i merkûmeden mukaddem benim zabt ve tasarrufumda idü deyu hilâf-ı kânûn ve fuzûlî müdâhale ve ta'addiden hâlî olmaduğın
6. ve bu babda da'vâsına muvâfik fetvâ-yı münîf ve hüccet-i şer'iyeye olduğun bildirüb

ol-vechile zâhir ta'addiler eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Niğde Sancağı Develi Nahiyesi Sava, Gevran ve Karaağaç mezralarında ziraat yapanlar vergileri malikâne ve divani mutasarrıflarına ödedikleri halde malikâne mutasarrıfının ayrıca vergi alması hakkında.

160/3

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütessellimine Hüküm ki,

1. Niğde Sancağı'nda Develü Nâhiyesi'nde Mezra'a-i Sava (?) ve Gevran ve Karaağaç Mezra'a'sı zirâ'atçıların mülk mezra'a-i mezbûrenin defter-i hâkânîde mâlikânesi nefsi-i
2. Develü'de vâkı' Şeyh Emin Zâviyesi Vakfı ve dîvânîsi Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtı ve bunlar mezra'a-i mezbûr tobrağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden
3. müteveccih olan 'öşrlerin mâlikâne ve dîvânî mutasarrıflarına kânûn ve defter mücebince edâ idüb kusûrları olmayub ziyâde talebiyle ta'addî ve rencîde olmaları
4. icâb itmez iken zâviye-i mezbûr zâviyedârı ve evlâd-ı vâkîf zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan 'öşrlerinden mâlikâne tarafına
5. 'â'id olanı ahz u kabza kanâ'at itmeyüb müteveccih olan 'öşrün virdikten sonra sizden on altıda bir 'öşr dahî aldım deyu hilâf-ı defter-i hâkânî
6. ve mugâyir-i kânûn ta'addî ve rencîde itdiklerin bildirüb kânûn ve defter mucebince 'amel olunub mugâyir-i kânûn ve defter zâhir olan ta'addisi men' u def'
7. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Develü Nâhiyesi'ne tâbi' Mezra'a-i Sava
8. ve Gervan ve Karaağaç tâbi'-i Gerve mâlikâne ile baş der-tasarruf-ı hademe-i Zâviye-i Ammî der-nefs-i Develü dîvânî ve sâ'ir hâsıl-ı dîvânî gendüm ve şa'ir
9. ma'a gayrihi yedi yüz (700) ve hâsıl-ı mâlikâne gendüm ve şa'ir yekûn ma'a gayrihâ yedi yüz (700) akca yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde mezra'a-i
10. mezbûrenin yedi yüz (700) akca dîvân yazusu nefsi-i Develü ma'a gayrihâ bir görölüb Havâss-ı Hümâyûn mülhakâtından olub ve Develü Nâhiyesi'nde Vakf-ı Zâviye-i
11. Şeyh Ammî deyu defter-i evkâfda yazıldığı mahalde Mezra'a-i Serin tâbi'-i Develü ve Gerve ve Karaağaç tâbi'-i Gerve der-tasarruf Zâviye-i Ammî der-nefs-i

12. Develü hâsıl-ı mâlikâne yedi yüz (700) akca deyu tahrîr olduğu mestûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî ve kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Ali, Hüseyin, Abdullah ve İsmail adlı kişilerin babaları Salih Ağa Şüceaddin Kazası Başmakçı Köyü'nde Abdullah adlı kişinin menziline yaralanarak ölmesiyle, katili belli olmadığı için diyeti Abdullah'tan talep etmeleri hakkında.

160/4

Şüceaddin ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ali ve Hüseyin ve Abdullah ve İsmail nâm karındaşlar Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb bunların babaları Salih Ağa demekle ma'rûf kimesne bundan akdem bin yüz elli
2. senesinde Şüceaddin Kazası'na tâbi' Başmakçı nâm karyede vâkı' Abdullah nâm kimesnenin mülk menziline sâkin ve kendü hâlinde iken cerihan katl olunub kâtli
3. nâ-ma'lûm ve kassam ve diyeti menzil-i merkûm mutasarrıfı mezkûr Abdullah'dan şer'an lâzım geldiğın ve da'vâlarına mutâbık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerife
4. virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerife mücebince 'amel olunub şer'an icâb iden kassam ve diyet alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
5. olunmak babında hüküm-i hümayûnum recâ eylediğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Bor Kazası Kilisehisar Köyü sakinlerinden olan Cairoğlu Mahmut, Tebecioğlu Dede, Koca Mehmet oğlu İbrahim ve Yazıcı Ali adlı kişilerin koyunlarını Hacı Mehmet, Musli Bey, Hasan Bey, Sefer oğlu Hacı Mehmet ve Kör Mustafa adlı kişilere satmalarına rağmen ücreti alamamaları hakkında.

160/5

Bor ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Bor Kazası'na tâbi' Kenisahisar (Kelisahisar) nâm karye sâkinlerinden Cairoğlu Mahmud ve Tebecioğlu Dede ve Koca Mehmed oğlu İbrahim ve Yazıcı Ali ve (boşluk)
2. nâm kimesneler 'arzuhal idüb bunların mâlik oldukları dört yüz re's koyunları yine karye-i mezbûr sükkâmından Hacı Mehmed ve Musli Bey ve Hasan Bey
3. ve Sefer oğlu Hacı Mehmed ve Kör Mustafa ve (boşluk) ve (boşluk) demekle ma'rûf kimesnelere bin yüz elli (boşluk) senesinde bin (1000) guruş mukâbelesinden bey'

4. ve iştirâ ve bey'-i mezkûru merkûmlardan defa'atle taleb eyledikte virmekde ta'allül ve muhâlefet ve gadr sevdâsında oldukların ve bu babda da'vâsına
5. Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mûcebince şer'le görülüb mezbûrların zimmetinde müteveccih ve sâbit
6. olan koyun bahâsından ol-mikdâr gurus hakları alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirülmeyüb ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe icrâ-yı şer'
7. ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Abdurrahman'ın ölümüyle Kilisehisar Köyü'ndeki arazilerin tasarruf hakkından kız kardeşlerinin vazgeçmesi nedeniyle bu yerleri sâhib-i arzdan tapu resmi ödeyerek alan Halil ve Osman arazinin vergilerini de ödedikleri halde kız kardeşlerin pişman olduklarını söyleyerek araziyi zapt etmek istemeleri hakkında.

161/1

Bor ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Halil ve Ali nâm kimesneler gelüb kazâ-i mezbûra tâbi' Kenisahisar (Kelisahisar) nâm karye tobrağında arâzi tasarruf idenlerden
2. Abdurrahman nâm kimesne bundan akdem fevt olub oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı kalmayub tasarrufunda
3. olan yerleri kânûn üzere tabuya müstahak ve hakk-ı tabu durub üzerinde sâkine olmak şartıyla
4. hemşireleri (boşluk) ve (boşluk) nâm hatunların olmağla hîn-i tabuda bî-garaz Müslümanlar takdîr eyledikleri resm-i
5. tabu ile teklîf olundukda hemşireleri mezbûreler almayub fâriğ olmalarıyla bunlar ol-yerleri sâhib-i arzdan ber-vech-i iştirâk resm-i tabu ile alub yedlerine virilen sâhib-i arz temessüğü mûcebince zabt ve zirâ'at
6. ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb tabulu ve temessüklü yerlerine dahl olunmak icâb itmez iken hemşireleri
7. mezbûrân biz ol-vakitde fâriğa olduğumuzda nâdim olduk karındaşımızın yerlerin senin yedinde bulduk alub
8. zabt iderüz deyu hilâf-ı kânûn bunun yedinde olan temessüküne mugâyir fuzûlî müdâhale ve zabtına muhâlefet ve ta'addî

9. eylediklerin bildirüb tabulu ve temessüklü yerleri yedinde olan tabu sâhib-i arz temessüğü mücebince bunlara zabt itdirilüb
10. mugâyir-i temessük mezbûrları ol-vechile dahl ve ta'arruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Seyit Hasan'ın Ereğli Kasabası'ndaki topraklardan avarız vesair vergi alınmasını gerektiren emlak ve yerleri olmamasına rağmen kasaba sakinlerinin birlikte vergi ödemeyi talep etmeleri hakkında.

161/2

Ereğli-yi Karaman Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Hasan gelüb bu a'lîl ve kâr-ı kisbe dahî iktidârı olmayub ve Ereğli Kasabası tobrağında bi'l-fi'il zabt ve tasarrufunda tekâlîf alınmak
2. icâb ider hâneye bağılu kādîmî re'âyâ emlâk ve yerleri olmayub tekâlîf taleb olunmak icâb itmez iken kasaba-i mezbûr
3. ahâlîsi üzerinde 'avâriz ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfi sen dahî bizimle ma'en vir deyu
4. hilâf-ı kânûn bunu ta'addî ve rencîdeden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe
5. virildüğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub mezbûrların hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe ta'addîleri
6. men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Göçü Nahiyesi Candar Köyü'ndeki Hacı Ahmet Zemini İbrahim ve ortağının tasarrufunda iken Derbent Köyü sipahisi olan Ali ve ortaklarının kendi reayaları olduklarını iddia ederek öşürlerine ve mahsullerine müdahale etmeleri hakkında.

161/3

Göçü ve Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan İbrahim veled-i Mehmed nâm sibâhî gelüb Beyşehirli Sancağ'ında Göçü Nâhiyesi'nde Saraycık nâm karye ve gayrıdan sekiz bin iki yüz elli (8250) akca tımâra

2. berât-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımârının başkalemi olub müşterekiyle kayd ve berâtına dâhil yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Candar nâm karyesinin tahtında mukayyed Hacı Ahmed zemîninde
3. kimesnenin alâkası yoğiken civârında vâkı' Derbendi nâm karyenin re'âyası zemîn-i mezbûru zirâ'at ve harâset itmeleriyle hâsıl eyledikleri
4. terekelerinden müteveccih olan 'öşrleri bunun ile müştereklerine 'â'id iken Derbendi Karyesi'nin sibâhîleri olan Ali ve müşterekleri zemîn-i mezbûru
5. bizim karyemiz re'âyâsı zirâ'at ider deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter-i hâkânî fuzûlî 'öşrlerin ahz u kabz idüb tımârı mahsûlüne gadr olunduğun
6. bildirüb zemîn-i mezbûr ber-muceb-i defter-i hâkânî müşterekiyle buna zabt ve 'öşrü ahz u kabz itdirilüb mezbûr Ali ve müştereklerini ol-vechile hilâf-ı kânûn
7. ve defter-i hâkânî müdâhale ve nizâ' itdirilmeyüb men' u def' ve fuzûlî zabt olunan mahsûl ve rusûmu giruye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ
8. ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyun ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Göçi Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Candar neferân yüz
9. der-zemîn-i hâlî Hacı Ahmed birâderi Kara Ahmed Müderris Seyyidi 'an-karye-i mezbûre ve Halil 'an-Karye-i Derbendi nim hâsıl-ı 'öşr-i gallât ve salârı
10. ve gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihi üç bin beş yüz (3500) akca yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde
11. ma'a gayrihi ile bir görölüb beş bin beş yüz (5500) akca bir icmâl ve icmâl-i mezbûrûn iki bin yedi yüz elli (2750) akcası mezbûr İbrahim veled-i Mehmed'in
12. tımârı aklâmı bâkısı müştereki kaydında ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Karye-i Derbendi neferân otuz beş der-zemîn dört ve hâsıl-ı 'öşr-i
13. gallât ve salârı ve gendüm ve şa'îr ve resm-i bennâk ve çift ve caba ma'a yekûn ma'a gayrihâ beş bin üç yüz (5300) akca yazı ile ol-dahî defter-i mufassalda
14. muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yazı-yı mezkûresiyle tahrîr ve bir icmâl ve icmâl-i mezbûrun üç bin (3000) akcası Gurgurum Nâhiyesi'nde Tahir nâm karye
15. ve gayrıdan sekiz bin (8000) akca tımâra mutasarrıf Ali'nin tımârı aklâmı müştereki kaydında olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak
16. içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Muhacirin Türkmen Cemaati ahalilerinden olan Melek oğlu Abdullah ve diğer bazı kişilerin Aksaray sakinlerinden olan Hacı Hasan ve Seyit Kelalı adlı kişilerden aldıkları altı

yüz kuruş borçtan hisselerine düşeni ödedikleri halde Hacı Hasan ve Kelalı geriye kalan altı kişinin hissesini de bunlardan almak istemeleri hakkında.

161/4

Aksaray ve [boşluk] Kādîlarına ve Aksaray Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Livâ-i mezbûrda ze'âmet mülhakâtından Türkman tâ'ifesiinden Muhâcirîn Türkman Cemâ'ati ahâlîlerinden Melek oğlu Abdullah
2. ve Kalayoğlu Aziz ve Hacı Osman ve Kör Murad ve Hacı Miri ve İvaz oğlu Deli Ali nâm kimesneler gelüb bunlar bundan
3. akdem bir husûs için yine cemâ'at-i mezbûr ahâlîsinden Nasuh Kethüdâ ve Kethüdâoğlu Bekir ve Hacı Nasuh ve Kılıçoğlu Ömer ve Aşiretioğlu Ali
4. ve Abdurrahman oğlu Numan ve Deli Osman nâm kimesneler ile bir husûs için Aksaray sâkinlerinden Hacı Hasan ve Seyyid
5. Kelalı nâm kimesnelere birbirlerine kefil-i bi'l-mâl olmak üzere istikrâz eyledikleri altı yüz (600) guruşdan bunların hisselerine
6. üç yüz (300) guruş isâbet itmekle bunlar hisselerine düşen üç yüz (300) guruşu mezkûrlara teslîm ve anlar dahî ahz u kabz ve bunları
7. kefâletden ihrâc ve fimâ-ba'de sizlerden bir akca ve bir habbe alacağımız yokdur deyu bunların zimmetlerin 'âmme-i da'vâdan ibrâ vü iskât birle
8. yedlerine ibrâ temessük virmişler iken mezkûr Hacı Hasan ve Kelalı şirrete sülûk ve mezkûrûn altı nefer kimesnelere olan üç yüz (300)
9. guruşu dahî sizlerden alıruz deyu bunların üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe istinâden
10. bin yüz elli (boşluk) senesinde bunları ahz ve habs ve bir re's doru atların alub gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu babda da'vâlarına
11. muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın aldıkları
12. atları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk ve hilâf-ı şer' -i şerîf ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ
13. eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası sakinlerinin Yeniçağ Öreni'nde hayvanlarını otlattıkları meraya civar köy ahâlilerinin bina yaptırılmaları ve mahsullerinin üzerine develerini sürerek zarar vermeleri hakkında.

162/1

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'um karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye ahâlîsi gelüb bunların karyeleri tobrağında kadîmden
2. beru hayvânları ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idgeldikleri Yeniçağ Öreni dimekle ma'rûf mahall
3. ma'lûmu'l-hudûd mahsûs ve müntakıl kâdîmî mer'â yerlerinde âharın alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak
4. icâb itmez iken civârında ve (boşluk) nâm karye ahâlîlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) dahî ba'zıları bin
5. yüz elli (boşluk) senesinden beru fuzûlî ebniye ihdâs eylediklerinden gayrı davarların dahî götürüb
6. bunların merâ-yı kadîmelerinde ra'y eylediklerinden mâ'adâ mahsûlleri arasına deve saldırub
7. ve yedirüb bunlara küllî müzâyaka ve zarâr ve ziyân itmeleriyle bundan akdem vâkı'-ı şer'-i şerîf olunduklarında kadîme mugâyir ta'addîleri men' birle kıbel-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyeye mücebince emr-i şerîf dahî sâdır
8. olmuşken mezbûr 'adem-i itâ'atlarından nâşî ol-hüccet-i şer'iyeye mugâyir ve hilâf-ı kânûn kadîm
9. ol-vechile ta'addî (ve) tecâvüzden hâlî olmadıkların bu bâbda fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye virildiğın
10. bildirüb fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeleri mücebince 'amel olunub hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i kadîme
11. mugâyir ta'addîleri men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Akşehir sakini Molla Ömer yine Akşehir sakinlerinden olan Halil'in vasisi olup, babasından kalan mirası yemek isteyen Bölükbaşı oğlu Mustafa ve diğer bazı kişilerin Halil'in büyüdüğünü iddia ederek mallarının Halil'e verilmesini talep edip, eziyet etmeleri hakkında.

162/2

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir sükkânından Monla Ömer dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu Akşehir sâkinlerinden Halil nâm sağırin
2. bâ-hüccet-i şer'iyye vâsîsi olub sağır-i mezbûrûn babası müteveffâ el-Hâcc Ali'den müntakıl emvâl ve eşyâsını sadâkat ve
3. istikâmet üzere hıfz idüb dahl icâb itmez iken ashâb-ı ağrazdan Bölükbaşoğlu
4. Mustafa ve Paşacanoğulları İsmail ve karındaşı Mustafa ve Acemoğlu Hacı Mehmed ve Emir Ali nâm kimesneler
5. mücerred buna olan 'ırzların icrâ ve sağırin mâlın ekl için sağır-i mezbûr hâlâ dokuz yaşında
6. iken bizim yanımızda bâliğim demişidi senin hıfzında olan mâlın sağıre vir deyu
7. buna cebr ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb men' u def
8. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Ürgüp Kazası Sofiler Köyü sakini Mustafa'nın babasından kalan Kızılırmak Gölü'ndeki dalyan hissesine erkek kardeşi Mehmet'in zapt etmesi hakkında.

162/3

Ürgüb ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ürgüb Kazâsı'na tâbi' Sofiler nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûre tobrağında Kızılırmak
2. Gölü'nde vâkı' bir kıt'a mülk dalyana babası (boşluk) nâm kimesne mutasarrıf iken fevt oldukda dalyan-ı mezkûr irs-i şer'le buna
3. ve karye-i mezbûreden karındaşı Mehmed nâm kimesneye intikâl idüb bu karındaşı mezkûr ile ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar olub bunun
4. hissesine bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken karındaşı mezbûr dalyan-ı merkûmdan hissesine kanâ'at itmeyüb mücerred ta'cîz için
5. hissesini fuzûlî ve tegallüben zabt murâd idüb bi-vech-i şer'î ta'addî ve bundan akdem ısdâr itdirdiği emr-i şerîfim ve ma'rifet-i
6. şer'le ol-vechile müdâhalesini men' murâd eyledikde mezkûr hevâsına tâbi' kâdıya ve ba'zı mütegalibeye istinâden itâ'at-i şer' itmeyüb

7. yine ol-vechile müdâhale ve zabtına mûmâna'at ve gadr sevdâsında olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince
8. şer'le görülüb dalyan-ı merkûmdan hissesi zabt itdirilüb karındaşı mezkûrun ol-vechile müdâhale ve ta'addîsi
9. men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası'ndan bir köylünün Harmancık ve Karaiç Köyü toprağında kırk altı seneden fazla tasarrufunda olan yerlerin vergisini ödemesine rağmen Gümrü Köyü ahâlilerinden olan Haydar ve diğer bazı kişilerin bu yerleri zapt etmeleri hakkında.

162/4

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbî' (boşluk) nâm karye ahâlîlerinden (boşluk) nâm kimesne gelüb bu Havâss-ı Hümâyûn'umdan Develü Kazâsı
2. kurâlarından Harmancık ve Kayaniç nâm-ı diğer Yeniağaç dimekle ma'rûf karye toprağında eben 'an-ceddin bâ-temessük kırk altı seneden
3. mütecâviz mutasarrıf olduğu ma'lûmu'l-hudûd yerlerin zabt ve zirâ'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb
4. âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken civârında vâkı' Gümrü nâm karye ahâlîlerinden Haydar ve Karaoğlan
5. uşakları ve Abdî oğlu Ahmed Beşe ve Murad oğlu Osman ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları
6. ol-yerleri fuzûlî ve hilâf-ı kânûn zabt itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında ol-yerler ol-mikdâr
7. seneden beru bunun tasarrufunda olduğu şer'an sâbit ve zâhir ve mu'ârazadan men' birle cânib-i şer'den hüccet ve emr-i 'âlî
8. virilüb ve bu makûle on sene mürûr iden tobrak da'vâsına istimâ'ı memnû' iken mezkûrlar kânî' olmayub hilâf-ı kânûn
9. ve fuzûlî alub zabt idüb küllî gadr eylediklerin bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'amel olunub mezkûrların hilâf-ı kânûn
10. ve fuzûlî zabt eyledikleri yerleri alıvirilmek bâbında hükmi-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak
11. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Selime Hatun'a babasından kalan emlak ve eşyasına yeğenleri Hamza ve Nebi ve Mehmet adlı kişilerin, dedelerinin sağlığında babalarına hibe ettiğini iddia ederek müdahale etmeleri hakkında.

162/5

Toğanhisarı ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Selime nâm hatun gelüb bunun babası (boşluk) nâm kimesne fevt oldukda terekisi ve Toğanhisarı Kasabası tobrağında
2. vâkı' mutasarrıf olduğu üç kıt'a mülk bağçe ve bir kıt'a mülk bağ ve menzil ve mülk dükkân ve iki re's
3. gön ve ma'lûmu'l-mikdâr eşyâ ve nühâs ve bi'l-cümle muhallefâtı irs-i şer'le buna intikâl idüb âhardan
4. dahl olunmak icâb itmez iken babasından müntakıl fevt olan karındaşı Mustafa'nın oğulları Hamza ve Nebi
5. ve Mehmed nâm kimesneler zuhûr ve mütegalibeden dayıları Ali Bey dimekle ma'rûf kimesneye istinâden büyük babamız
6. müteveffâ-yı mezbûr kemâl-i siyânet babamıza hibe itmişdi ol-takdirce olan emlâk ve eşyâ bizim olmuş
7. olur deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve ta'cîzden hâlî olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına
8. muvâfık fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer'le görölüb mezkûrların
9. hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Baruthane için Niğde Sancağı'nda Kilisehisar zeamet köyünden tedarik edilen güherçile Baruthane nazırı tarafından eskiden zeametın mültezımlere yeniden iltizam edilmesine rağmen, zeamet-i mezbur mutasarrıfı Kilisehisar zeametini başka birine iltizam olarak vermesi hakkında.

163/1

Niğde Sancağında Vâkı' Mevlânâ (boşluk) Kādîsına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Baruthâne Nâzırı Mehmed zîde mecduhu gelüb elli altı senesine mahsûben Âstâne-i Sa'âdetim Baruthânesi'nde tabhı fermân,

2. olan barut-ı siyâhın cürûh-ı a'zamı olan gühercilenin ekseri Niğde Sancağı'nda vâkı' kazâ-i mezbûra tâbi' Kelisahisar nâm
3. ze'âmet karyesinden hâsıl olduğu ecilden sinîn-i sâbıkada ze'âmet-i mezbûr mültezimleri gühercile mübâya'asın Baruthâne nâzırlarından
4. iltizâm idüb suhûlet ile tedârik ve ba'de'l-mâl teslîm-i Baruthâne idegelmeleriyle bu sene-i mübâreke de dahî ber-vech-i iştirâk ze'âmet-i
5. mezbûr mültezimleri Halil ve Ahmed zîde kadruhumâya hâlâ Baruthâne nâzırı mûmâ-ileyh tarafından gühercile mübâya'ası tefvîz olunmayub³⁸⁵
6. anlar dahî tedârîke sa'y ve ihtimâm ve tedârîki vakt-ı zayyîka mahsûs olduğuna bina'en mezbûr vakt ve zamânıyla teslîm-i Baruthâne
7. itmek üzere iken ze'âmet-i mezbûr mutasarrıfı Mart'dan iki mikdârı mürûrundan sonra ze'âmet-i mezbûreyi âhara iltizâm idüb
8. gühercile umûrunun ru'yeti zevâhiline bâ'is olmağla za'im-i mezbûrun âhara iltizâm eylediği mu'ahhar temessüğe i'tibâr olunmayub
9. ze'âmet-i mezbûra kemâ-kân mültezimân-ı merkûmân taraflarından zabt itdirilmesiyçün emr-i şerîfim virilmek bâbında istidâ' ve mukaddem
10. târîhi ile mültezimân-ı merkûmânın yedlerinde olan zabt temessüğüne i'tibâr olunub ze'âmet-i mezbûr elli altı senesine
11. mahsûben anların taraflarından zabt itdirilmek ve târîh-i mu'ahhar ile âhara virilen temessüğe i'tibâr olunmamak üzere emr-i şerîfim
12. tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım olan el-Hâcc Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Dinekkeskini Kazası Sarım Bey Köyü sakinlerinden Osman, Mustafa, Ali ve İbrahim adlı kişiler ödemeleri gereken vergiyi ödedikleri halde köy sipahilerinin fazla vergi talep etmeleri ve otuz kuruşlarını zorla almaları hakkında.

163/2

Dinekkeskini ve [boşluk] Kādîlarına Kırşehri Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Dinekkeskini Kazâsı'na tâbi' Sarım Bey nâm karye sükkânından Osman ve Mustafa ve Ali ve İbrahim nâm kimesneler Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb

³⁸⁵ "olunub" olmalı.

2. bunlar karye-i mezbûrun defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub üzerlerine edâsı lâzım gelen rusûm ve sâ'ir hukûk
3. ve rusûmların karye-i mezbûr sibâhîlerine edâ idüb kusûrları olmayub hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde talebiyle rencîde
4. olunmaları icâb itmez iken karye-i mezbûr sibâhîleri hilâf-ı kânûn ziyâde mütâlebesiyle ta'addî eylediklerinden mâ'adâ hevâlarına
5. tâbi' ehl-i 'ört tâ'ifesine istinâden mugâyir-i kânûn ve defter otuz (30) guruşların cebren ahz ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb
6. mugâyir-i kânûn ve defter zâhir olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere
7. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Dinekkeskini Kazası'ndan olan Delükayalı Vakfı'na ait mezraa yerinin vergilerine Havâss-ı Hümâyûn köyü zabitanın kendi toprağı olduğunu iddia ederek müdahale etmesi hakkında.

163/3

Dinekkeskini ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Dinekkeskini Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye kurbunda vâkı' Delükayalı nâm vakf mezra'anın bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle mezra'adârı
2. olan kıdvetu's-sulehâ'i's-sâlikîn Sadık zîde salâhahu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb mezra'a-i mezkûrun mümtâz ve mu'ayyen hudûdu
3. dâhilinde kadîmden 'öşr ve resmi zâviye-i mezbûr tarafından alınagelen yerlerine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken Havâss-ı Hümâyûn'um
4. karyelerinde karye-i mezbûre zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne mezra'a-i merkûmenin bir mikdâr yerlerine zâbiti olduğum karye-i merkûm
5. tobrağındandır 'öşr ve resmin ben alırım deyu müdahale ve bundan akdem mahall-i nizâ'in üzerinde şer'le mürâfa'a olduklarında mezra'a-i
6. mezbûrenin cânib-i şarksın Altıardıç'dan ve Tobacan Amrud'dan ve Sarıncat ve Acıbaşı'ndan/Ahibası'ndan (?) Yercebınarı'ndan
7. Gökamrud'dan Kösemerak Yaylakı'ndan gelen tarîkden yine mâru'z-zikr Altıardıç'a muntehî hudûd-ı

8. mezbûr ile mahdûd olan yerler mezra'a-i mezbûr tobrağında olduğu karye-i mezbûr ahâlîsinden vukûfu
9. olan musinn u ihtiyâr kimesneler âlâ-tarîki's-şehâde haber virmeleriyle mezbûr bi-vechi mu'ârazandan men' birle kıbel-i şer'den
10. hüccet-i şer'iyye virilmişken ol-hüccet-i şer'iyyeye mugâyir müdâhale ve ta'addîden hâlî olmaduğun bildirüb
11. ol-yerlerin 'öşr-i resmi kâdîmîsi üzere zâviye-i mezbûr tarafından buna ahz u kabz itdirilüb mezbûru
12. bir dürlü dahl ve ta'aruz itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Larende Müftüsü Mehmet Efendi'nin ahaliden vilayet mutasarrıfı namıyla akçe alması ve Larende Mohata Türbesi Vakfı'nın mütevellî ve türbedarları olan Seyit Nasuh ve Seyit Derviş adlı kişileri hapsedirerek otuz keyl buğday ve on üç keyl arpa ve otuz bir kuruş akçelerini haksız yere alması hakkında.

163/4

Larende Kâdîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Larende Kazâsı'na tâbi' Kızılcakulu nâm karyede vâkı' Mahota Türbesi Vakfı'nın mütevellî ve türbedârı olan Seyyid Nasuh ve Seyyid Derviş
2. bin Mehmed Said zîde şerefuhumâ gelüb tevliyyet ve türbedârlık-ı mezkûra (u) bunlara tevcîh ve hâlâ nişânı berâtlâ üzerlerinde iken ashâb-ı ağrazdan
3. Larende Müftüsü Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne mücerred hasedinden nâşî yedlerinde olan berâtları 'adem-i i'tibâr birle hilâf-ı şer'-i şerîf bunları
4. ahz ve habs itdüğünden gayrı bundan akdem hakkım olan mahzarda senin dahî mührün vardır iki cerîme senindir deyu mezbûr
5. Seyyid Nasuh'un bin yüz elli beş senesinde bi-gayr-ı hakkın otuz keyl şa'îr on üç keyl hınta ve otuz bir (31) guruş nakd akcasını ahz ve bundan
6. akdem hakkında emr-i şerîf sâdır olmuşken ana dahî 'adem-i inkıyât birle zulm ve ta'addîsi yevmen fi-yevmen terakkî olmağla mezkûrun hilâf-ı
7. şer' ve mugâyir-i emr-i 'âlî zâhir olan zulm ve ta'addîsi men' ve bi-gayr-ı hakkın aldığı istirdâd ve fimâ-ba'de umûr-ı fukarâya karışmamak için

8. istid'â ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan nişân kaydı görüldükde türbedârlık ve tevliyyet ve türbedârlık-ı mezkûr kimesnenin berâtla üzerinde olmayub ve berât itdirmekle kimesne rağbet itmeyüb hâlî ve mu'attal olduğundan mezbûrân Seyyid Nasuh ve Seyyid Derviş
9. elli beş senesi Rebî'u'l-âhir'inin ikinci gününden tevcîh ve hâlâ nişânı berâtıyla üzerinde olduğu ahkâm-ı kuyûdâtı tetebbu' olundukda
10. müftî-yi mezkûr Mehmed Efendi ve kayınbabası Seyyid Abdullah Efendi ve akrabalarından Hacı Abdullah oğlu Yahya nâm kimesneler vilâyet mutasarrıfı
11. nâmıyla otuz ve kırk kise akca fukarâya tevzî' ve cebren tahsîl eylediklerini Larende Kasabası ahâlîleri bundan akdem rikâb-ı hümâyûnuma
12. 'arzu hâl birle tezellüm-i hâl eylediklerinde zikr olunduğu üzere mübâşir ma'rifetiyle ma'rifet-i şer'le görülüb re'âyâ fukarâsından
13. aldıkları her ne ise ba'de's-sübût ashâbına istirdâd ve ihkâk-ı hakk olundukdan sonra vâkı'-ı hâl suret-i sicillâtlarıyla 'arz
14. ve i'lâm olunmak için emr-i şerîfim virildüğü ihrâc olunmağla hilâf-ı şer'-i şerîf hareket ve ta'addîsi var ise men' u def' olunmak
15. ve bi-gayr-ı hakkın aldığı sâbit oldukda şer'le istirdâd ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere emr-i şerîfim sudûru bâbında bi'l-fi'il
16. Re'îsu'l-küttâb olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Dinekkeskini Kazası'ndan olan Delikayalı Zaviyesi'nin zaviyedarı olan Sadık'ın zaviyedarlık işlerine aynı köy sakini Osman adlı kişinin müdahale etmesi hakkında.

163/5

Dinekkeskini ve [boşluk] Kâdîlarına Hükümki,

1. Dinekkeskini Kazası'na tâbi' (boşluk) nâm karyede vâkı'
2. Delükayalı nâm zâviyenin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle zâviyedârı
3. Sadık gelüb bu zâviye-yi mezbûrenin hâlâ zâviyedârı
4. olub edâ-yı hizmet idüb âhardan bir-vechle dahl
5. icâb itmez iken karye-i mezbûr sâkinlerinden Osman nâm kimesne
6. zâviyedârlığı umûruna bi-vechi ve bilâ-berât fuzûlî
7. müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadığın bildirüb men' u

8. def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin şer'le
9. görülmek için yazılmışdır.

Özet: Dinekkeskini Kazası Ardanbelü Köyü sakinlerinden olan Köse Halil ve kardeşleri üzerlerine düşen çift resmini ödemede kusurları olmamasına rağmen, köy sipahisinin fazla vergi talep etmesi hakkında.

164/1

Dinekkeskini ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Dinekkeskini Kazâsı'na tâbi' Ardanbelü nâm karye sâkininden Köse Hasan ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karındaşlar gelüb bunlar karye-i mezbûr tobrağında resm-i çift
2. defter-i hâkânî karye-i mezbûre sibâhîsine hâsıl olan yerlerden bunların ber-vech-i iştirâk taraflarında bir çift yerleri olmağla kânûn üzere icâb iden bunun
3. çift rusûmların karye-i mezbûr sibâhîsine edâ idüb kusûrları olmayub mugâyir-i kânûn ziyâde talebiyle ta'addî icâb itmez iken karye-i
4. mezbûr sibâhîsi hilâf-ı kânûn ziyâde talebiyle ta'addî eyledüğün bildirüb men' u def' olunmak emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere
5. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Dinekkeskini Kazası sakini Hüseyin'den, defterde kayıtlı olmamasına rağmen Sarıkırlı Köy sipahisinin rusûm-ı ra'iiyet talep etmesi hakkında.

164/2

Dinekkeskini ve [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Dinekkeskini Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karyeden Hüseyin gelüb bu eben 'an-ceddin sibâhizâdelerden olub kimesnenin defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyeti
2. oğullarından değil iken kazâ-i mezbûra tâbi' Sarıkırlı Karye sibâhîsi hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra'iiyet talebiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun
3. bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechîle rusûm-ı ra'iiyet talebiyle ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin
4. şer'le kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Göstere Köyü mültezimi olan Mehmet'in mallarına el koyduğu ahaliyle sulh olmak için gafil avlıyarak kefil yaptığı kişilere davacı olan kişilerin eziyet etmeleri ve firar eden Hüseyin'in bulunarak İstanbul'da huzura getirilmesi hakkında.

164/3

Develü ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Develü Kazası ahâlîsinden ma'lûmu'l-esâmî on beş nefer kimesneler gelüb bunlar mesâlihleri için Âstâne-i Sa'âdet'ime geldiklerinden kazâ-i mezbûra tâbi'
2. Göstere nâm karye re'âyâlarının yine Âstâne-i Sa'âdet'imde sâkin ber-vech-i mâlikâne karye-i mezbûr mutasarrıfı el-Hâcc Ebubekir zîde kadruhu tarafından mültezimi olan
3. karındaşı Mehmed nâm kimesnenin fuzûlî ahz eylediği mâlların yedlerinde olan senedâtları mûcebince taleb ve da'vâ ve huzûr-ı âsâfide
4. mürâfa'a olunmak için mübâşir ta'yîn olunmağla mezbûr Mehmed kemâl-i hîlesinden nâşî bunlara bana kefil olun sulh olayım deyu bunları iğfâl ve bunlar dahî
5. sulh olurlar deyu kefil olmalarıyla mezbûr Mehmed hafıyyeten firâr ve müdde'ileri olan karye-i mezbûr ahâlîleri bunlar siz kefil oldunuz deyu ta'addî
6. ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb mezbûr bulunduğu mahalde çavuş ma'rifetiyle ahz ve Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim
7. recâ eyledikleri ecilden firârî-yi mezbûr ta'yîn olunan (boşluk) çavuş zîde mecduhu mübâşeretiyle bulunduğu mahalde ahz ve Âstâne-i
8. Sa'âdet'ime ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: İncesu Kazası Enehil Köyü sakinlerinin menzillerini basarak akçelerini gasp eden Niğde Kazası Gördesli Köyü sakinlerinden Hasan ve İsa adlı kişiler hakkında.

164/4

Niğde ve [boşluk] Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İncesu Kazası'na tâbi' Anahel (Enehil) nâm karye sâkinlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde
2. olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit
3. olmuş değil iken Niğde Kazası'na tâbi' Gördesli nâm karye sâkinlerinden ziyâde mütegalibeden Hasan ve karındaşı

4. İsa nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub bin yüz elli (boşluk) senesinde karyelerine gelüb menzillerin basub
5. bunları ahz murâd eylediğinden mâ'adâ hevâlarına tâbi' mütegalibe ve ehl-i 'örfe istinâden hilâf-ı
6. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın her birinden ikişer ve üçer ve beş yüz gurusların cebren gasb idüb ziyâde gadr
7. ve ta'addî eylediklerin bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb mezkûrların
8. vech-i meşrûh üzere hilâf-ı şer'-i şerîf gasb eyledikleri akca her ne ise şer'le alıvirilüb icrâ-yı hakk
9. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Beylikli Cemaati'nden olan Ömer'in oğlu Murteza'yı Akşehir Kazası Yağşıyan ve Emirlipınar Köyü sakinlerinden olan Çakırbölükbaşı, Ulubekir Kethüda, Ali Beşe, Köleoğlu ve İskiliploğlu adlı kişilerin öldürmesi hakkında.

164/5

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konar ve göçer Türkman tâ'ifesinden Beylikli Cemâ'ati'nden Ömer nâm kimesne gelüb yine cemâ'at-i mezbûrdan bunun oğlu
2. Murteza'yı Akşehir Kazâsı'na tâbi' Yağşıyan ve Emirlübınar nâm karyeler sâkinlerinden Çakırbölükbaşı ve Ulu Bekir
3. Kethüdâ ve Ali Beşe ve Köleoğlu ve İskiliploğlu dimekle ma'rûf şakîler rufekâlarıyla yekdil ve bin yüz elli beş
4. senesinde bi-gayr-ı hakkın oğlu mezbûru katl ve gadr eylediklerin ve mezbûrlar taht-ı hükûmet ve kazânızda oldukların
5. bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın buldukları mahalde
6. şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Kaş Nahiyesi Nalic Köyü'nün gelirinin yarısını Emleddinzâde Zaviyesi Vakfı'na ait olmasına rağmen Larendede sakininden olan Tavas İmamoğlu Mehmet adlı kişi Larendede Hanyazâde Vakfı'na katması hakkında.

164/6

[boşluk] Kādîsına ve Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Müteveffâ Emleddinzâde Zâviyesi Vakfı'nın Evkâfı'nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere mütevellîsi olan Abdulkerim zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Kaş Nâhiyesi'nde
2. Nalic (Baliç) Karyesi'nin defter-i hâkânîde a'şâr-ı şer'iiyesinin nısfı Vakf-ı Zâviye-i Emleddin ve nısfı âsyâb ve der-zemîn-i karye-i mezkûr salâriyyesin sibâhî alur
3. deyu defter-i hâkânîde mukayyed olub âharın bir dürlü alâkası yoğiken Larendede sâkininden Tavas (Tos) İmâm oğlu Mehmed nâm kimesne karye-i mezbûrede olan vakfı hisseli Larendede
4. müsellemciyân ve câbisi (?) olduğum Hanyazâde Vakfı'na ilhâk itdirdim deyu hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve ta'addî ve ol-vechile zâviye-i mezbûre vakf
5. mahsûlüne gadr olduğun bildirüb karye-i mezbûrenin a'şâr-ı şer'iiyesinin nısfı ile nısf-ı a
6. âsyâb ve zemîn-i mezkûr ber-mûceb-i defter-i hâkânî mütevellîsi olduğu zâviye-i
7. mezkûra tarafından zabt ve 'â'id olan mahsûlü kânûn ve defter mûcebince ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı defteri hâkânî mezkûru ve âharı dahl ve ta'arruz itdirilmemek
8. bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i mufassal ve defter-i evkâfa mürâca'at olundukda Kaş Nâhiyesi'ne tâbi' doksan beş nefer re'âyâ
9. ve bir zemîn ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm ve şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve nısf-ı âsyâb ve nısf-ı âhar Vakf-ı Zâviye-i Emleddinzâde
10. hâsıl-ı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihi sekiz bin (8000) akca yazar Karye-i Nalic (Baliç) defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i evkâfda Larendede Nâhiyesi'nde Vakf-ı Zâviye-i
11. Emleddinzâde deyu yazıldığı mahalde nısf-ı âsyâb der-Karye-i Nalic (Baliç) hâsıl altmış (60) akca ve zemîn-i der-karye-i mezkûriyyesin kırk salâriyyesin sibâhî alur deyu
12. muharrir kalemiyle tahrîr ve Emleddin Zâviyesi vakf olub ve Larendede Nâhiyesi'nde Vakf-ı Mektebhâne-i Mevlânâ Abdurrahman bin Yunus el-ma'rûf (...)
13. olduğu defter-i evkâfda yazıldığı mahalde Karye-i Amrik tâbi' Kazâ-i Konya dokuz sehîm hâsıl dokuz sehîm beş bin sekiz yüz yekûn ma'a gayrihi

14. altı bin yüz seksen beş (6185) akca yazuyla olduğu muharrir kalemiyle tahrîr olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Bozkır Kazası Kara Köyü sakinlerine ait olan mera yerlerini, yine aynı köy sakinlerinden olan bazı kişilerin sökerek burada ziraat yapmaları hakkında.

165/1

Bozkır Kādîsına ve [boşluk] ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Bozkır Kādîsı Mevlânâ el-Hâcc Abdurrahman zîde fazluhusun mektûb gönderüb Bozkır Kazâsı'na tâbi' Kara nâm karye ahâlîsi meclis-i şer'a varub
2. karyeleri hudûdu dâhilinde kadîmu'l-eyyâmdan beru hayvânları ra'y olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri mahsûs ve müstakıl
3. kâdîmî mer'â yerleri bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken bu makûle kâdîmî mer'â yerleri açub ve satılmak ve tabu ile virilüb
4. ve zirâ'at olunmak hilâf-ı kânûn iken karye-i mezbûr ahâlîlerinden ba'zıları fuzûlî mer'â-yı mezkûra bir mikdâr yerleri fuzûlî söküüb zirâ'at
5. idüb hayvânların mürûruna (?) bâ'is ve gadr murâd eylediklerin bundan akdem der-devlet-medâra gelüb tezellüm ve kâdîmîsi üzere zikr olunan
6. kâdîmî mer'âda hayvânları ra'y olunub mugâyir-i kânûn ta'addîleri men' u def' olunmak için sâdır olan emr-i şerîfimle mahalline vardukda
7. taraf-ı şer'den dahî tenbîh olunmuşken iltimâs ve sâdır olan emr-i şerîfime imtisâlen karye-i mezbûre ahâlîsinin musinn u ihtiyâr ve bî-garaz ve mevsûku'l-kelim
8. kimesneler ile mahall-i nizâ'in üzerine varub 'akd-i meclis-i şer' ve husûs-ı mezbûr şer'le görüldükde vech-i meşrûh üzere olduğu
9. şer'an sâbit ve kâdîmîsi üzere mer'â-yı mezkûr karye-i mezbûr ahâlîsine hükm ve mezbûrların kasr-ı yedlerine tenbîh birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyilerin dahî
10. virilmişken karye-i mezbûr sâkinlerinden Receb Beyoğlu Hasan ve karındaşı Hüseyin ve Veli ve Emir oğlu Murteza ve karındaşı Hüseyin ve İsa
11. nâm kimesneler sâdır olan emr-i şerîfim ve taraf-ı şer'den virilen hüccet-i şer'iyeye bir dürlü itâ'at ve i'tibâr olmayub 'âdet-i müstemirreleri
12. üzere isyan ve tuğyân ve mer'â-yı mezkûrdan bir dürlü kifâyed olmayub hilâf-ı kânûn zabt ve tasarruf üzere olmalarıyla sen ki Konya mütesellimi

13. mûmâ-ileyhsin ma'rifet-i şer'le görülüb ihkāk-ı hakk olunmak için sana hitâben emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli 'arz
14. idüb bi'l-iltimâs ve hâlâ minvâl-i muharrer üzere olduğu mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahî 'ilmi muhât olmağla ol-bâbda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına bi'l-iltimâs
15. 'arz itmeğın hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ta'addîleri men' u def' olunub mütenebbih olmazlar ise 'arz ihzâr olmaları için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Konya Kazası Sudirhemi Nahiyesi'nde mescidin imamı olan Ali rusûm-ı ra'iyet ve tekâlîf-i şakkadan muaf olmasına rağmen, köy zabitanın rusûm-ı ra'iyet ve telakîf-i şakka talep etmesi hakkında.

165/2

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya Kazâsı muzâfâtından Sudirhemi Nâhiyesi'ne tâbi' (boşluk) nâm karyede vâkı' mescid-i şerîfin berât-ı şerîfimle imâmı olan Ali zîde salâhahı
2. gelüb bu 'uhdesine lâzım gelen hizmeti edâ idüb kusûru olmayub rusûm-ı ra'iyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle
3. ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken karye-i mezbûre zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne rusûm-ı ra'iyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i
4. şakka mutâlebesiyle rencîde olunduğın bildirüb hilâf-ı kânûn ve rusûm-ı ra'iyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakka mütâlebesiyle
5. ta'addî ve rencîde itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden imdi e'imme ve huteba fukarâ-yı baş oldukları i'tibârıyla
6. rusûm-ı ra'iyet ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şakkanın cümlesinden mu'aflardır kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Karaman Eyaleti elli beş ve elli altı senesi cebelü tahsildarları olan Sadreddin oğlu Osman ve kardeşi Kör Hüseyin'in zimmetlerinde olan cebelü bedeliyelerinin tahsil olunması hakkında.

165/3

Bor Kādısı ve Niğde Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hâlâ ruznamçe-i sâni olan kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Nureddin zîde mecduhu gelüb Eyâlet-i Karaman'ın elli dört ve elli beş senelerine
2. mahsûben cebelü bedeliyyeleri tahsîli mûmâ-ileyh Nureddin Ruznâmaçe-i Sâni'nin kefâletiyle Sadreddin oğulları maktûl Osman ile karındaşı
3. Kör Hüseyin'in 'uhdelerinde ve mezbûr Osman bâ-fermân-ı 'âlî katl olunmağla elli beş senesi cebelü bedeliyyesi mâlından havâle olunan yedi bin üç yüz (7300)
4. guruşun mahallerine edâ olunduğu nâ-ma'lûm olduğundan başka iki bin dokuz yüz yirmi yedi (2927) guruş henüz bir mahalle edâ
5. olunmayub zimmetlerinde olmağla mâllarından tahsîl ve mahsûbât senedâtı ile tahsîl defterleri Âstâne-i Sa'âdet'ime irsâl ve hesâbları görülmek
6. üzere mukaddemâ sâdır olan emr-i 'âlîşânım ile ta'yîn olunan mübâşir mahalline vardukda mezkûr Kör Hüseyin zimmetinde olan
7. mâlı ekl ve itlâf için defâtir ve senedâtı bundan mukaddem Âstâne-i Sa'âdet'e gönderdüm deyu hilâf-ı vâkı' cevâb ile mübâşiri
8. def' ve emr-i 'âlîşânıma itâ'at itmekle elli beş senesi bedeliyyesi mâlından havâlâta henüz edâ olunmayub senedâtı ashâbı yedlerinde
9. olan iki bin iki yüz elli dört buçuk (2254.5) guruş ile henüz havâle olunmayan iki bin dokuz yüz yirmi yedi (2927) guruş mezbûr
10. Kör Hüseyin'den ve karındaşı maktûl-ı mezkûrun mâlından tamâmen tahsîl ve ashâb-ı havâlâtâ ve cânib-i mîriye edâ olunub taraf-ı mîri
11. ile dahî hesâbların görülmek için tahsîl defterleri ve mahsûbât senetleri vekîli Sa'di Ağa dimekle ma'rûf kimesneye teslîm
12. itdirilmek için emr-i şerîfim virilmek recâsına mûmâ-ileyh Nureddin istid'â ve vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim tahrîri için
13. bi'l-fi'il başdefterdârım olan iftihâru'l-umerâ'i'l-kirâm el-Hâcc Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince
14. 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Fatma ve Asiye hatunlara babaları ve büyük validesinden kalan Hasbey Mahallesi'ndeki mülk menzillerine Kayseri sakinlerinden Mısırlıoğlu Ali, Kart Hasan oğlu diğer Ali ve İsa Dedeoğlu adlı kişilerin el koyduktan sonra dışardan birine satmaları hakkında.

165/4

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Fatıma ve Asiye nâm hatunlar gelüb Kayseriyye mahallâtından Hasbey Mahallesi'nde vâkı' menzil babaları (boşluk) nâm kimesneler ile büyük vâlideleri nâm hatunun müntakıl mutasarrıf
2. oldukları yüz (100) gurus kıymetlü mülk menziline şer'an dahl olunmak icâb itmez iken yine Kayseriyye sâkinlerinden Mısırlıoğlu Ali ve Kart Hasan oğlu diğer Ali ve İsa Dedeoğlu
3. dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve bin yüz elli (boşluk) senesinde fuzûlî ve tegallüben zabt eylediklerinden sonra hilâf-ı şer' - i şerîf yüz seksen (180)
4. gurus âhara bey' ve ziyâde gadr eylediklerin ve mezbûrlar mütegalibeden olmalarıyla mahallinde bir-vechile mukâvemete iktidârları olmadıkların bildirüb mahallinde şer'le görölüb
5. icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk olunmaz ise ihzârlarıçün i'lam olunmak emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Timur Süleyman'ın Erzurum Seraskerlik görevine memur olmasıyla yerine atanan mütesellimin görevine müdahale edilmemesi hakkında.

165/5

Aksaray Sancağında Vâkı' Kādîlara Hüküm ki,

1. Ber-vech-i Arpalık livâ-i mezbûr emiru'l-ümerâ'î'l-kirâm Timur Süleyman dâme ikbâluhu el-yevm Erzurum Ser'askerî ma'iyetine me'mûr olmakdan nâşî
2. yerine livâ-i mezbûra zabt ve rabt memlekete kâdir bir kimesnenin mütesellim nasbların lâzım gelmeğle (boşluk) zîde kadruhu livâ-i mezbûra mütesellim nasb ve ta'yîn olunmağın
3. livâ-i mezbûr mütesellimliği mûmâ-ileyhe zabt ve rabt ve mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyh tarafına 'â'id ve râci' olanı ahz u kabz itdirilüb mütesellimlik
4. umûruna bir ferdi dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb hilâfından hazer ve mücânebet olunmak bâbında ferman-ı 'âlîşân için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Ilgın Kazası Çavuşcu Köyü sakininden seyit soyundan gelen İsa adlı kişi resm-i ra'iyetden muaf olmasına rağmen zabitin resm-i ra'iyet talep etmesi hakkında.

166/1

Ilgın Kādîsına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımâr karyelerinden Ilgın Kazâsı'na tâbi' Çavuşcu nâm karye sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan Seyyid el-Hâcc İsa Südde-i Sa'âdet'ime
2. 'arzu hâl sunub bu sahîhu'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub ısbât-ı neseb eyledüğüne İstanbul nükabâsından yedinde ma'mûlun-bih temessük ve hüccet-i şer'iyeye olub
3. bu makûle sahîhu'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olanlardan rusûm-ı ra'iyet alınmaz iken Havâss-ı Hümâyûn'umdan (boşluk) mukâta'ası (boşluk) zâbiti nâm kimesne
4. mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından (boşluk) nâm karyenin re'âyâsındansın senden resm-i ra'iyet alurum deyu hilâf-ı kânûn ziyâde ta'addî ve rencîdeden hâlî
5. olmaduğun bildirüb hilâf-ı kânûn mezbûrun zâhir olan ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Mustafa Ağa'yı İncesu Nahiyesi Enehil Köyü sakinlerinden olan amcası Seyit Hacı Osman ve oğlu Ali'nin tüfek ile yaralayarak sol kolunun sakat kalması neden oldukları için, Mustafa Ağa'nın diyet talep etmesi hakkında.

166/2

İncesu Nâhiyesi Nâ'ibine Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mustafa Ağa demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye
2. vaz' ve ta'addîsi olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken İncesu Nâhiyesi'ne tâbi'
3. Anahel (Enehil) nâm karye sâkinlerinden 'ammîsi Seyyid Hacı Osman nâm kimesnenin oğlu Ali nâm şakî kendü
4. hâlinde olmayub babası mezbûrun emr ve ittifâkıyla bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf
5. ve bi-gayr-ı hakkın bunun tüfenk saçmasıyla sol uyluğun yesârından beş saçma ve topuğundan
6. bir saçma ve sol mirfakından bir saçma min-haysi'l-mecmû' yedi saçma ile darb ve cerh
7. idüb ol-cürümden ve cerhden nâşî ba'de'l-cerh ol-kolu bi'l-külliyeye 'amel-mânde olub bundan
8. akdem keşf ve tahrîr için kibel-i şer'den üzerine varulub eser-i cerhine nazâr olundukda vech-i
9. meşrûh üzere olduğu şer'an sâbit ve zâhir olmağla keşf ve tahrîr ve taraf-ı şer'den hüccet-i şer'iyeye

10. virildikten sonra mezbûrlara cânib-i şer' den iki def'a mürâsele irsâl ve da' vet-i
11. şer'-i şerîf olunduklarında bir dürlü itâ'at-ı şer'-i şerîf itmeyüb ol-vechile henüz
12. icrâ-yı hakk mümkün olmayub külli gadr ve ta'addî eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık
13. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer' iyyesi mücebince
14. şer' le görölüb kolunun şer' an lâzım gelen diyeti her ne ise tamâmen tahsîl ve kendüye
15. alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylemeğin
16. fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer' le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Akşehir Kazası'ndan Ortaköy Köyü'nden silahdaran zümresinden Mehmet, Turgut Kazası'na bağlı Ağzıaçık Köyü'ne kayıtlı olmadığı halde köy zabitanın rusûm-ı ra' iyyet talep etmesi ve hayvanlarını helak ederek zorla borç senedi alması hakkında.

166/3

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Akşehir Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Ortaköy nâm karyeden zümre-i silâhdârândan olub kethüdâyeri olan Mehmed zîde kadruhu
2. gelüb bu bi'l- fi' il sefer eşer sahihu'l-esâmî zümre-i silâhdârândan olub Turgud Kazâsı'na tâbi' Ağzıaçık
3. nâm karyenin defterde mukayyed ra' iyyet ve ra' iyyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra' iyyet mütâlebesiyle ta'addî olunmak icâb itmez iken
4. karye-i mezbûrenin zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve sen benim zâbiti olduğum karye-i mezbûrenin re' âyası imişsin
5. deyu davarların sürüb karye be-karye gezdürüb kırk elli re's koyunların ve sığırların helâk ve
6. yedinden cebren ve kahren bir temessük alub ve hilâf-ı kânûn rusûm-ı ra' iyyet mütâlebesiyle ta'addî ve rencîde ve ahvâlleri diğer gûn
7. olduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile gadr ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum
8. recâ itmeğin hilâf-ı kânûn ve defter ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: İshaklı Kazası Eber Köyü sakinlerinden Recep Bey, Ahmet Bey ve Hüseyin Bey Turgut Kasabası'na kayıtlı olmadıkları halde kasaba voyvodasının rusûm-ı ra'yyet talep etmesi hakkında.

166/4

İshaklı ve [boşluk] Kādîlarına ve Akşehir Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. İshaklı Kazâs'ına tâbi' Eber nâm karye sâkinlerinden Receb Bey ve Ahmed Bey ve Hüseyin Bey dimekle ma'rûf karındaşlar gelüb
2. bunlar 'an-aslı Turgud Kazâsı'na tâbi' Yakublar nâm karyeden iken kalkub hâlâ mezkûr Eber Karyesi'nde
3. sâkin ve eben 'an-ceddin sibâh ve sibâhzâde olub Turgud Kasabası'nın defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından
4. değıller iken kasaba-i mezbûrede voyvodası (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve siz mukaddemâ kasaba-i mezbûrede sâkin olurmuşuz
5. sizden rusûm-ı ra'yyet alırum deyu hilâf-ı kânûn ve defter ta'addî ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında
6. re'âyâsı olmadıkları zâhir ve mu'ârazadan men' birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken yine mugâyir-i hüccet-i şer'iyye
7. ve hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb mezbûrun hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile
8. ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hükmi hümayûnum recâ eyledikleri ecilden hilâf-ı kânûn ve defter ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâsıtı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Kırşehir Kasabası sakinlerinden Ahmet ve Ali kardeşler elli altmış seneden beri kasaba sakinlerinden olup, kimsenin raiyyet ve raiyyeti oğullarından olmadıkları halde köy zabitanın rusûm-ı ra'yyet talep etmesi hakkında.

166/5

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Kırşehri Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kırşehri Kasabası sükkânından Kādîzâde dimekle ma'rûf Ahmed ve Ali nâm karındaşlar gelüb bunlar elli altmış seneden beru
2. kasaba-i mezbûrede sâkin olub kimesnenin defterde mukayyed ra'yyet ve ra'yyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra'yyet mütâlebesiyle

3. dahl olunmak icâb itmez iken Havâss-ı Hümâyûn'umdan (boşluk) mukâta'ası zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve siz
4. sinîn-i merkûmeden mukaddem benim zâbiti olduğum mukâta'a-i merkûme kurâlarının (boşluk) nâm karyede sâkin imişsiz ol-takdirce
5. karye-i merkûmenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyyeti oğullarından olmuş olursız deyu hilâf-ı kânûn ve defter rusûm-ı ra'iyet talebiyle
6. ve kaldırmak teklîfi ile bunları ta'addî ve rencîde eyledükde ve husûs-ı mezbûr Hacıbektaş Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Hâfız
7. Mustafa zîde 'ilmuhu tarafından dahî 'arz olunduğun bildirüb hilâf-ı kânûn (ve) defter ol-vechle zâhir olan müdâhale
8. ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Konya Sancağı Aladağ Habiller Köyü sakininden olup, öldürülen Bekci Ali Bey'in katili olan Kamıçcı Ahmet ve azmettiricilerinin Konya'da, Konya Naibi huzurunda mahkemeye çıkarılmaları hakkında.

167/1

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Abdullah zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Konya Sancağı'nda Alatağ (Aladağ) Kazâsı'nda Habiller
2. Kazâsı sükkânından iken bin yüz elli (boşluk) senesinde katlen fevt olan Bekci Ali Bey dimekle ma'rûf kimesnenin vereseleri meclis-i
3. şer'a varub kazâ-i mezbûr sâkininden Kamış Ahmed nâm kimesne on beş nefer eşkiyâ ile tazyîk eyliyerek mûrisimiz
4. merkûmun menzilin basub kendüye âlet-i cârihâ ile katl eyledüklerinden sonra mezbûr Kamış Ahmed ahz ve kazâ-i
5. mezbûr kâdîsı huzûrunda istintak olundukda karye-i mezbûr sâkininden Ahmed Beşe ve Abdulcelil ve Öksüzoğlu Mustafa
6. ve Süleyman Bey ve Hatîb oğlu Abdullah ve Mümine nâm hatun ile on beş nefer eşkiyâyâ ma'lûmu'l-mikdâr meblağ
7. virüb merkûm Ali Bey'i katl itdirdik deyu ikrârı üzere hüccet olmağla mezkûrun Ahmed ve Abdulcelil ve Mustafa

8. ve Süleyman ve Abdullah ve Mümine ile maktûl-ı mezbûrun kâtilleri olan kazâ-i merkûmda vâkı' Mahmudcalar Karyesi'nde
9. sâkin Hacı Mahmud ve Kara Halil oğlu Halil ve Kara İbrahim ve Bademli Karyesi'nden Emirce Abdullah ve Feyzi Karaoğlu
10. ve İvaz Beşe ve Yılmaz Karyesi'nden Tana ve Bağlıcıoğlu Hacı Mehmed ve Kadılar karyesinden Monla Abdulcelil
11. ve Dülger Karyesi'nden Emir oğlu Abdulhamid ve Ağaç Karyesi'nden Karaca Osmanoğlu ve Kuyumcuoğlu dimekle
12. ma'rûf şakîler sen ki mütesellim-i mûmâ-ilehsin ma'rifetinle ahz ve Konya'ya ihzâr ve Konya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ
13. ilehsin huzûrunda şer'le mürâfa'a ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum iktizâ recâsına
14. vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Esbkeşan Mukataası'na bağlı olan köy sakinleri ödemeleri gereken vergiye muhalefet etmeleri üzerine daha önce Esbkeşan Voyvodası Abdullah Efendi'ye ne şekilde ödedilerse yine o şekilde ödemeleri hakkında.

167/2

Karaman Eyâletinde Vâkı' [boşluk] Kādîsına Hüküm ki,

1. Esbkeşan Mukâta'ası mülhakâtından kasaba-i mezbûr re'âyaları üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrî ve rusûmât-ı sâ'irelerin virdikleri
2. temessük mücebince edâda ta'allül ve muhâlefet itmeleriyle sene-i sâbıklarda Esbkeşan Voyvodası Abdullah Efendi dimekle ma'rûf kimesneye ne-minvâl üzere
3. edâ itmişler ise kendüye dahî ol-vechile edâ eylemeleri için emr-i şerîfim sudûrunu hâlâ Esbkeşan voyvodası olan Hacı Ahmed iltimâs
4. ve sene-i sâbika üzere edâ itdirilmek emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftihâru'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'il başdefterdârım olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu
5. dahî i'lam itmeğin i'lamı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'levvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Seydişehir Kazası Göçebe Köyü sakini Mehmet'in elli beş kuruşunu yine aynı köy sakininden olan Derviş Hüssam oğlu Abdurrahman adlı kişinin zorla alması hakkında.

167/3

Seyyidişehirli ve [boşluk] Kādîları ve Konya Nâ'ibi ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyidişehirli Kazâsı'na tâbi' Göçebe nâm karye sükkânından Mehmed bin Bayram nâm kimesne gelüb Seyyidişehirli sükkânından Derviş Hüssam oğlu Abdurrahman
2. dimekle ma'rûf şakî bin yüz elli beş senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun cebren elli beş gurusun ahz ve gadr itmekle
3. mürâfa'a-i şer' için bundan akdem da'vet-i şer' olundukda 'adem-i itâ'atinden nâşî gayb ve firâr ve dâ'imen kendü hâlinde olmayub ser-
4. cemiyet ve nicelerin ve Mehmed'in emvâl ve eşyâların ahz u kabz ve bunun emsâli fesâd ve şekâvetinin nihâyeti olmaduğun ve husûs-ı
5. mezbûr minvâl-i muharrer üzere olduğu sâbıkan Seyyidişehirli Kādîsı Mevlânâ el-Hâcc Ali zîde fazlulu 'arz eyledüğün bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin
6. ma'rifetinle şer'le görülüb mezbûrun hilâf-ı şer' i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın ahz eyledüğü ol-mikadâr gurusun hakkı
7. tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk ve şer ve mazarratı def' u ref' ve memnû' olmaz ise 'arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
8. eyledüğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Suğla Mukatası'na ait olan zeminlerin ve suğlanın mahsul ve rusumuna Esbkeşan Mukataası mültezimlerinin müdahale etmeleri hakkında.

167/4

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'umdan Suğla Mukâta'ası 'uhdesinde olan Hacı Ali zîde kadruhu gelüb Konya Sancağı'nda Eskiil Nâhiyesi'nde zemîn-i Bayramgazi nezd-i sınıur-ı Timurlu
2. ve yine nâhiye-i mezbûrede Suğla-i Akçaşehir ma'a Bayramgazi defter-i hâkânîde Hâss-ı Hümâyûn'umdan olub hîn-i tahrîrde zemîn-i Bayramgazi Cemâ'at-i Esbkeşan
3. tasarruflarında olmak üzere kayd olunub Esbkeşan re'âyâsı için tasarruflarında zemînler ve kışlaklar olmağla zikr olunan zemînler suğlaya âhardan
4. dahl olunmak icâb itmez iken Esbkeşan Mukâta'ası mültezimleri hilâf-ı defter-i hâkânî ol-zemînler ve suğlanın mahsûl ve rusûmuna müdâhale
5. ve gadr sevdâsında olmalarıyla defter-i hâkânî mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i hâkânî mezbûrları ve âharı dahl ve ta'aruz itdirilmemek

6. için bundan akdem istid'â ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâcâ'at olundukda Eskiil Nâhiyesi'ne tâbi'
7. zeminhâ-i Bayramgazi nezd-i sînûr-ı Timurlar der-tasarruf-ı Cemâ'at-i Esbkeşan ve sibâhizâdegân hâsıl 'an-'öşr-i gallât ve mahsûl-ı mukâta'a-i Suğla-i
8. mezkûr gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ bin yüz (1100) akca ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Suğlahâ ve Suğla yerinde ve Suğla-i Ortaviran ve Suğla Mirdir ve Suğla-i
9. Akçaşehir ma'a Bayramgazi hâsıl-ı gallât deyu on altı bin (16.000) akca yazılarıyla defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Havâss-ı Hümâyûn'umdan olub
10. ve defter re'âyâsı Mukâta'a-i Esbkeşan ve Tevâbi'hâ yazıldığı mahalde Eskiil der-Karye-i Akçaşehir nâm-ı diğer Tordbel ve Timurlar on dört nefer re'âyâ ile
11. Mezra'a-i Tordbel ve Timurlar ve Üçbaşlu Kayacık Akçaşehir yurdlarıdır deyu mukayyed olmağın kemâ-kân kayd olundu deyu defter-i hâkânîde
12. hıfz olunan defterde mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mucebince 'amel olunmak için emr-i şerîfim sâdır olunmuşken Esbkeşan voyvodası
13. olanlar mukâta'a-i mezbûrenin defterde mukayyed re'âyâsının rusûmların almağa kanâ'at itmeyüb Akçaşehir Suğla için hilâf-ı defter-i hâkânî Esbkeşan Mukâta'ası mülhakâtından
14. olmak üzere 'öşr bekâyasından iki yüz elli (250) guruşların alub mukâta'a-i mezbûr hâsılının kesr ve noksânına bâ'is oldukların bildirüb zikr olunan Akçaşehir
15. Suğlası ber-mûceb-i defter-i hâkânî ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince mukâta'a-i mezbûr tarafından zabt ve vâkı' olan mahsûlâtı kânûn
16. ve defter mûcebince ahz u kabz itdirilüb Esbkeşan Mukâta'ası voyvodaları hilâf-ı kânûn ve defter-i hâkânî ol-vechile müdâhale itdirilmeyüb zâhir olan
17. ta'addîleri men' u def' ve memnû' olmazlar ise icâbı üzere 'arz ve i'lam olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı
18. ahkâma mürâcâ'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası Aşağı Hüseyinli Köyü malikânes mutasarrıflarının eskiden beri aldıkları vergilere zaviyedarların vakfa ait olduğunu iddia ederek müdahale edip mahkemede malikânenin arazisi olduğu ispatlanmasına rağmen müdahale etmeye devam etmeleri hakkında.

Develü ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Hüseyin ve (boşluk) ve (boşluk) zîde kadruhum gelüb Develü Kazâsı'na tâbi' ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf oldukları Aşağı
2. Hüseyinli ve (boşluk) nâm karyelerinin mümtaz ve mu'ayyen hudûdları dâhilinde kadîmden beru 'öşr ve resmi
3. mâlikâne tarafından alınagelen ma'lûmu'l-hudûd yerlerine âhardan dahl olunmak icâb itmez iken civârında
4. vâkı' (boşluk) zâviyesinin zâviyedârı olan (boşluk) nâm kimesne İbiş oğlu Mustafa zuhûr ve hevâsına
5. tâbi' (boşluk) nâm kimesneler ile yekdil ve ol-yerler zâviyedâr olduğım zâviyenin yerlerindendir 'öşr ve resmi
6. ben alurum deyu fuzûlî müdâhale ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında ol-yerler mâlikâne-i mezbûr
7. karyelerinin arâzilerindendir ol-dahî şer'an sâbit ve mezbûr zâviyedârın ol-vechile müdâhale ve
8. ta'addîleri men' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb tekrâr mürâfa'adan bir def'a dahî hüccetleri
9. imza olunmuşken mezkûr kâni' ve mündef' olmayub mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ol-vechile müdâhale ve ta'addîden
10. hâlî olmadıkların bildirüb hüccet-i şer'iyyeleri mücebince 'amel olunub ol-yerlerin 'öşr ve resmi
11. kâdîmîsi üzere mâlikâne tarafından ahz u kabz itdirilüb kadîme mugâyir hüccet-i şer'iyye ol-vechile
12. müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz1743)

Özet: Kara Mustafa Paşa Evkafı'nın İncesu Nahiyesi Enehil Köyü ahalisinin mallarını ve binek hayvanlarını Karahisar Nahiyesi Gördes Köyü sakinlerinden olan Deli Ali oğlu Hasan ve diğer bazı kişilerin alarak Ömer ve Yağmur adlı kişileri de tüfekle öldürmeleri hakkında.

168/2

Kayseriyye Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Şakir zîdet fezâ'ilehusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i
2. Kayseriyye civârında vâkı'müteveffâ Kara Mustafa Paşa Evkâfi'ndan İncesu Nâhiyesi'ne tâbi' Anahel (Enehil) nâm
3. karye ahâlîsi meclis-i şer'a varub yine medine-i mezbûr nevâhisinden Karahisâr Nâhiyesi'ne tâbi'
4. Gördes nâm karye sükkânından olub şekâvet ile meşhûr Deli Ali oğlu Hasan ve karındaşı
5. İsa ve Behram oğlu Mehmed ve Tataroğlu İsa ve Eski Hasan ve karındaşı
6. Çobur Mustafa oğlu Halil nâm kimesneler bin yüz elli (boşluk) senesinde buna 'alenen karye-i mezbûrenin
7. ahâlîsinden devâbb ve mevâşî sürüb getürdiklerin ahâlî-yi mezkûre dahî
8. hayvanâtların tahlîs için vardıklarında devâbb ve mevâşîlerin virmediklerinden gayrı
9. Süleyman nâm kimesnenin sulbî oğlu Seyyid Ömer nâm kimesnin kurşûn ile sol
10. memesi üzerinden bi-gayr-ı hakkın darb ve katl ve Delmir nâm zimmînin oğlu Yağmur nâm zimmîyi dahî sol kulağından tüfenk kurşûnuyla darb ve cerh ve kurşûnu
11. sağ kulağından hurûc ve darb ve katl itmeleriyle kıbel-i şer'den keşf ve hüccet-i şer'iyeye
12. olunub ve merkûmun Hasan ve İsa ve rüfekâsıyla gâh kabusuz levendât ile
13. gezüb ve gâh Afşar ve Ekrâd ile ma' iyyeten kat'-ı tarîk ve nehb-i emvâl
14. ve katl-i nüfûs âdet-i müstemirreleri olmağla ahvâlleri ba'de'l-ihbâr vukû'u
15. üzere tahrîr ve der-'aliyyemden bir çavuş ta'yîn ve sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma' rifetinle
16. merkûmun ahz ve Kayseriyye Mahkemesi'ne ihzâr ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin huzûrunda
17. lede'ş-şer' vâkı' ve ashâb-ı hukûkun hakların ba'de's-sübût istirdâd ve maktûllerin dahî
18. şer'an icâb iden icrâ ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında vâk'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına
19. bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Esbkeşan Mukataası'ndan, Turgut Kazası Ağzıaçık Köyü ahali ve reayanın vekili ve kethüdaları olan Mustafa adlı kişinin iki seneden beri devlete ait olan malı vermeyerek kaçması hakkında.

168/3

Bi'l-fi'il Divân-ı Hümâyûn'um Çavuşbaşısına ve Turgud Kādîsına Hüküm ki,

1. Esbkeşan zâbiti el-Hâcc Ahmed zîde mecduhu gelüb Esbkeşan Mukâta'ası mülhakâtından Turgud Kazâsı'na tâbi' Ağzıacuk karyeleri
2. ahâlî ve re'âyâsının vekîlleri ve kethüdâları olan Mustafa nâm kimesne iki seneden beru mâl-ı mîrî
3. virmeyüb firâr ve Âstâne-i Sa'âdet'ime gelüb ihtifâ ve firâr itmekle çavuş mübâşeretiyile ahz ve voyvoda-i mûmâ-ileyhe teslîm
4. ve mahalline ihzâr ve re'âyâ müvâcehesinde mâl-ı mîrî merkûmdan tahsîl için emr-i şerîfim virilmek recâsına mûmâ-ileyhe istid'â
5. ve sen ki Çavuşbaşı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle merkûm Mustafa'yı ahz ve voyvoda-i merkûma teslîm ve mahalline irsâl ve ihzâr olunub
6. ol-tarafa ba'de'l-vusûl zimmetinde icâb iden mâl-ı mîrî tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'il başdefterdârim olan Sa'dullah
7. dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Ereğli Kazası sakini Seyit Ahmet kendi halinde olmasına rağmen Şabanoğlu adlı kişi yolunu kesip eşyalarını çalan eşkıya ile beraber olduğunu iddia ederek kötülük yapması hakkında.

168/4

Karaman-ı Ereğli ve [boşluk] Kādîlarına Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Karaman-ı Ereğli Kazâsı sükkânından Seyyid Ahmed gelüb bu kendü
2. hâlinde olub kimesneye hilâf-ı şer' vaz' ve ta'addîsi
3. olmayub ve üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş
4. değil iken ecânibden Şabanoğlu dimekle ma'rûf
5. kimesne zuhûra gelüb benim yolumu kat' ve
6. eşyâ ve sırka iden eşkıyâ tâ'ifesiyle
7. mâ'en imişsin deyu birkaç Müslimîn huzûrunda
8. mâ'en olduğun ikrâr itmişken
9. celb-i mâl ve ahz-ı intikâm kasdıyla
10. hevâsına tâbi' kimesnelere istinâden ta'addî
11. ve rencîdeden hâlî olmaduğun Şeyhu'l-İslâm'dan
12. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı

13. şerîfe mûcebince şer'le görölüb hilâf-ı şer' -i
14. şerîf ta'addîsi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim
15. recâ eyledüğü ecilden şer'le görölmek için yazılmışdur. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Atabey Medresesi Evkafı mütevellisi olan kişinin Sahra Nahiyesi Kelöyük Suğlası'na müdahale etmesi hakkında.

169/1

[boşluk] Kādîsı ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya'da vâkı' Suğla Mukāta'ası emîni olan el-Hâcc Ali zîde kadruhu gelüb mukāta'a-i mezbûre mülhakātından olub Konya Kazâsı
2. muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Kelöyüğü Suğlası mümtaz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde olan arâzîsiyle mukāta'a-i
3. mezbûre tarafından zabt olunub âhardan dahl olunmak icâb etmez iken bin yüz yirmi yedi târîhinde başmuhâsebede
4. mukayyed olduğu üzere müceddeden tahrîr olundukda suğla-i mezbûrenin hudûdu kıbleten Akmesid'den Aharkabu ve andan
5. Göктаş ve andan Şah Çelebi'nin döktüğü taşlar ve andan Yörükyurdu ve andan Kelöyük ve andan Eğrikabu
6. ve andan Hamallıyümük ve andan Semadiki (Semaöyüğü) ve andan Çatalhark ve andan Hacı Yusuf Kuyusu ve andan Eğrikabuvirânesi
7. ve andan Bostanlıkayaburnu ve andan Tobrakbendi ve andan Demirciköy dimekle ma'rûf havlumdur ve andan Tobrakbend'e
8. ve andan Arduşah ve Baltak ve Hamsaşeran Tömeki ve İsmekil Eskiyavi (Eskiyuva) ve Maskarayol ve andan Büyükarbendi
9. ve andan Torvilibölüğü ve andan Bolahcı yolunda ve Dibeklitaşta nihâyet bulur suğlaya vâkı' oldukda nısfı
10. hâsıl-ı Hâss-ı Hümâyûn ve nısfı re'âyânın olub kıraç yerlerinden tımâra salâriyye ve vakfa 'öşr virirler ber-mûceb-i
11. kânûn kayd olundu başmuhâsebede mukayyed iken Atabeğ Vakfı Mütevellîsi Ahmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne ve vakf-ı
12. mezbûrun vakfiyyesinde mukayyed değil iken hudûd-ı mezkûr dâhilinde olan bi'l-cümle arâzî için Atabey Vakfı

13. yerleridir deyu ma'zûl kâdîlardan peydâ eyledüğü hüccet ile müdâhale ve mütegalibeye istinâd kadîme mugâyir cebren zabt ve murâd ve ol-vechile
14. hâss-ı mezbûra gadr sevdâsında olduğun bildirüb suğla-i mezkûre ber-mûceb-i defter-i hâkânî mukâta'a-yı mezkûre tarafından
15. zabt ve vâkı' olan mahsûlât meşrûtu üzere ahz u kabz itdirilüb hilâf-ı kânûn ve defter şurûta mugâyir
16. mütevellî-yi merkûmu ve âharı suğla-i mezbûreye ve mümtaz ve mu'ayyen sınıru dâhilinde olub suğlada vâkı' olan
17. yerlerin üzerinde vâkı' mahsûlâtına müdâhale ve mu'âraza itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyunum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
18. mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Konya Nâhiyesi'ne tabi' Suğlahâ-i Kazâ-i Konya gâh zirâ'at olunur
19. ve gâh olunmaz deyu yazıldığı mahalde Suğla-i Karakaya ve Suğla-i Kelöyüğü suğlahâ-i sa'îre sekiz ve nâhiye-i mezbûrede
20. otuz bin (30.000) akca yazu ile Suğlahâ-i Sahra-yı Kazâ-i Konya Har-ı Suğlahâ-i Urumdiğin ve Kayseroğlanı ve Mülahca ve Sumen
21. ve Markıb Hâss-ı Hümâyûn'uma müte'allıktır deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde Sahra Nâhiyesi'ne
22. tâbi' Karye-i Hok ve ihtisâb-ı nefsi Konya ve gayrihi ile bir görölüb Hâss-ı Hümâyûn mülhakâtından ve Sahra Nâhiyesi'ne tâbi'
23. elli dört nefer re'âyâ ile Karye-i Kenekli (Kenkel) nısf-ı 'öşr-i karye-i mezkûre Vakf-ı Medrese-i Atabeğ ve nısf-ı âhar Vakf-ı Câmî'-i Karye-i
24. Rumdiğin ba'de'l-'öşr suğla olan yerlerden nısfî hâsıl-ı tımâra ve nısfî re'âyânın olub kıraç yerlerden
25. 'öşr-i vakf salâriyye hâsıl-ı tımâra vireler ve sa'îr rusûm-ı re'âyâ ve resm-i ganem kemâ-kân süls u sülsân merfu'ât
26. ve hâsıl-ı salâriyye ma'a mahsûl-i suğla-i gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ dört bin (4000) ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm ve şa'îr
27. yekûn ma'a gayrihâ yedi yüz dört (704) ve Mezra'a-i Bayram nezd-i sınıru Karye-i Çardak 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i Atabey salârı-yı
28. tımâr ve hâsıl-ı salâriyye gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn üç yüz (300) ve hisse-i Vakf-ı Medrese-i Atabeğ 'ani'l-'öşr-i gendüm ve şa'îr

29. ve gayrihi yekûn ma'a bin iki yüz ve elli bir nefer re'âyâ ve bir zemîn ile Karye-i Damköy 'öşr-i Vakf-ı Medrese-i Atabey salârı
30. ve 'örfiyye timâr ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve şa'îr ve gayrihi yekûn ma'a gayrihâ elli bin iki yüz (50.200) ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i
31. gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ iki bin dokuz yüz seksen (2980) ve yirmi üç nefer re'âyâ ile Karye-i Çardak Vakf-ı Medrese-i
32. Atabey salârı-yı timâr ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve şa'îr yekûn dört yüz elli (450) ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm ve şa'îr
33. yekûn bin dokuz yüz ve on bir nefer re'âyâ ile Karye-i Hal'ut (Halüd) 'öşr-i Medrese-i Atabey ve hâsıl-ı salârı-yı gendüm ve şa'îr
34. yekûn ma'a gayrihâ dört yüz ve hisse-i vakf 'an-'öşr-i gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ bin dokuz yüz altmış sekiz (1968) akca
35. yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve vakf yazularıyla kurâ-i mezbûrlar Nâhiye-i Harin der- Kazâ-i
36. Beyşehir tâbi'-i Güşani nâm karye ile bir görölüb Karye-i Kenekli el-mezbûre vakfı yazunun üç yüz elli
37. iki (352) akcası hisse-i medrese ve üç yüz elli iki (352) akcası dahî hisse-i Câmi'-i Meremdiğin ve yekûn ma'a gayrihi on
38. üç bin yedi yüz yetmiş dört (13.774) akca yazusundan el-masraf ba'de't-ta'mîr akârât fi-yevmî yirmi beş (25) ve senede dokuz bin (9000) akca
39. yazu ile icârât-ı müderris-i cihât-ı sâ'ire ile defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere defter-i evkâfda
40. dahî muharrir kalemiyle tahrîr ve suğla husûsu dahî hudûd ve sînûruyla başmuhâsebeden ihrâc olunduğun bi'l-fi'il defter
41. emîni olan Seyyid Ali Kâtibi dâme mecduhu 'arz itmeğin 'arızî mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Beyşehir Kazası Akrun Köyü sakinlerinin Tatarcıklar Köyü sınırında olan yüz seneden fazla tasarruflarında olan yirmi dönümlük sazlığın vergilerini de verdikleri halde civarındaki köy sakinlerinin kendilerinin olduklarını iddia ederek müdahale etmeleri hakkında.

169/2

Beyşehir ve [boşluk] Kādîlarına Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehir Kazâsı'na tâbi' Akrun nâm karye sâkinlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler gelüb kazâ-i mezbûra tâbi'
2. Tatarcıklar nâm karye hudûdu dâhilinde ma'lûmutu'l-hudûd yirmi dönüm mikdârı ma'lûmutu'l-hudûd
3. sazlık yerleri dimekle ma'rûf yerlere bunlar eben 'an-ceddin yüz seneden mütecâviz mutasarrıf ve saz-ı
4. mezkûru zabt ve zirâ'at ve her sene 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb âhardan bir dürlü dahl
5. olunmak icâb itmez iken civârlarında vâkı' (boşluk) nâm karye ahâlîlerinden ba'zı kimesneler ol-yerleri
6. merkümeden mukaddem bizim idi deyu hilâf-ı kânûn müdâhale itmeleriyle bundan akdem mu'ârazadan men' birle
7. hüccet-i şer'iyye virilüb mücebince evâmîr-i şerîfe sâdır ve bu makûle on sene mürûr iden tobrak
8. da'vâsının istimâ'ı memnû' iken mezbûrlar yine ol-vechile hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye müdâhale ve ta'addîden
9. hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye zâhir olan ta'addîleri men' u def'
10. ve ol-yerler kemâ-kân bunlara zabt itdirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet Ilgın Kazası ahalisi ödemeleri gereken avarız gibi vergileri ödeyip kusurları olmamasına rağmen, Ilgın Voyvodası olan Abdurrahman adlı kişinin vergilere zam yaparak ahaliden zorla alması hakkında.

169/3

İlgın ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ilgın Kazâsı ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen 'avârız
2. ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîflerin cem'ine me'mûr olanlara
3. edâ idüb kusûrları olmayub bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken
4. hâlâ Ilgın'da sâkin Ilgın voyvodası olan Abdurrahman nâm kimesne ziyâde tama'-kâr
5. ve müteğillibeden olmağla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru vâkı' olan tekâlîfleri
6. vukû'unda hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i emr ve defter kendü nefsiycün

7. dokuz yüz kırk (940) guruş ziyâde zamm ve fukarâ üzerlerine salyâne
8. ve cebren tahsîl idüb küllî gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb
9. şer'le görölüb mezbûrın hilâf-ı şer' -i şerîf kendü nefsiycün
10. emr ve defterden ziyâde alduğu ol-mikdâr guruş
11. hakk-ı fukarâya (1) tahsîl ve giru ashâb-ı hukûkûna
12. alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak
13. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde
14. şer'le ve kânûn üzere görölüb ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Konya sakini Hacı Hüseyin cariyesini yüz yirmi kuruşa İç (il) Sancağı Mut Kazası Narlı sakini olan Abdulgafur Efendi'ye sattıktan on ay sonra veba hastalığına yakalandığı için geri verip zorla parasını alıp mahkemede anlaşmalarına rağmen oğlu Molla Mehmet'in yüz yirmi kuruşu geri almak istemesi hakkında.

170/1

Konya Kazası Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya sâkinlerinden Hacı Hüseyin nâm kimesne gelüb bu bundan İç Sancağı'nda Mud Kazası'nda Narlı nâm karye sâkinlerinden Abdulgafur Efendi'ye
2. yüz yirmi (120) guruşa olmak üzere bir re's câriyesin furûht ve on ay mürûr eyledikten sonra câriye-i mezbûre
3. mat'ûnen hasta olub ol-esnâ-yı tarîkde gider iken mezbûr bunun üzerine iki sekban ta'yîn ve câriye-i mezbûreyi
4. gayb kalmış iddi'âsıyla üzerine bırakub ve câriye-i mezbûreyi alursun veyâhud seni der-zincir iderim deyu
5. nizâ' ve damâdı olan Bey dimekle ma'rûf kimesneye istinâden cebren ve kahren yüz yirmi (120) guruşunu alub ve
6. ve bu dahî câriye-i mezbûreyi mezkûrun adamlarından (boşluk) nâm kimesneye emânet tarîkiyle bırakub ba'dehu meblağ-ı mezbûru
7. mezkûrdan tahsîl için yedine virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince ısdâr eyledüğü emr-i şerîfim mezbûr Abdulgafur'un
8. bundan cebren aldığı yüz yirmi (120) guruşu taleb ve tarafından vekîli olan (boşluk) nâm kimesne ile mürâfa'a-i şer'

9. olunduklarında vekîl-i mezbûr huzûr-ı Müslimîn'de meblağ-ı mezbûru buna teslîm ve bu dahî ahz u kabz ve husûs-ı mezbûra
10. müte'allık âmme-i da'vâdan birbirlerinin zimmetlerini ibrâ vü iskât birle kibel-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb şer'an
11. bir-vechle dahl ve ta'addî olunmak icâb itmez iken mezbûr Abdulgafurun oğlu Monla Mehmed nâm kimesne zuhûr ve şirrete
12. sülûk ve dört seneden mukaddem meblağ (?) -ı mezbûrun câriyesinden senin zimmetinde yüz yirmi (120) guruş var imiş
13. senden alırım deyu iddi'â ve hilâf-ı şer'-i şerîf ol-dahî mahallinde ta'addî ve rencîdeden hâlî olmayub gadr-i küllî
14. murâd eyledüğün bildirüb yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer'iyeye mugâyir ta'addî ve rencîde itdirmeyüb men' u def'
15. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası Feraste Köyü'nün Müslüman ve Gayrimüslim reayaları ödemeleri gereken vergileri köylerinin malikâne mutasarrıfları olan Ebubekir Ağa, Ahmet Ağa ve Halil Ağa adlı kişilerin voyvodalarına ödemelerine rağmen, köyleri mültezimi olan Mehmet adlı kişi eşyalarını alarak reayayı perişan etmesi hakkında.

170/2

Develü ve Kādîsına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı'na tâbi' Havâss-ı Hümâyûn'um karyelerinden Feraste nâm karyenin Müslim ve ehl-i zimmet re'âyâ fukarâsı Südde-i Sa'âdeti'me 'arzuhal idüb
2. bunlar karyeleri tobrağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden müteveccih olan 'öşr ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter
3. mücebince karyelerine ber-vech-i mâlikâne iştirâk mutasarrıf olan el-Hâcc Ebubekir Ağa ve el-Hâcc Ahmed Ağa ve Halil Ağa demekle ma'rûf kimesnelere taraflarından
4. voyvodalarına tamâmen edâ idüb kusûrları yoğiken karyeleri mültezimleri olan Mehmed nâm kimesne zalemeden olmağla kanâ'at itmeyüb hevâsına
5. tâbi' kimesnelere ile yekdil fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın herbirlerinin kânûn ve defterden ziyâde cebren eşyalarını alub bunun emsâli nice gûne
6. zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub perâkende ve perişân olmalarına bâ'is olduğun bildirüb ol-bâbda hükm-i hümâyûnum recâ ve Vilâyet-i Anadolu'da

7. Niğde Sancağı'nda Develü Kazâsı'na tâbi' Feraste nâm karyenin ber-vech-i mâlikâne iştirâk mutasarrıfları olan el-Hâcc Ebubekir Ağa dimekle
8. ve el-Hâcc Ahmed Ağa ve Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesnelerin vekîlleri olan Beğli Mustafa karye-i mezbûre re'âyâsından olub kendü nefislerinde
9. ehl ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî re'âyâ taraflarında vekîlleri olan Ali Bey dimekle ma'rûf kimesne ile Todori ve Kostanti ve Yorgi
10. nâm zimmîler yedlerinde yine hüccete tafsîl olunduğu üzere müvekkilân-ı mesfûran karye-i mezbûreyi âhara furûht itmeyüb ve kendi taraflarından voyvodalarına
11. taraflarından irsâl idecekeleri voyvodalarına tenbîh idüb karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ve dahî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarının üzerlerine hilâf-ı kânûn ve
12. defter ve mugâyir-i kadîm bir tarikle rencide itdirmeyüb mezbûrân dahî ber-minvâl-i muharrer müdâhil olub üzerlerine edâsı lâzım gelen
13. rusûm-ı ra'iyeti edâya ta'ahhüd itmeleriyle bu vechile beynleri tevkîf olub tarafından terâzî ve ta'ahhüdlerini herbiri tasdik ve kat'-ı nizâ'
14. itdikleri bi't- terâzî mahfil-i şer'den müstecîl olunmağın re'âyâ-yı mezbûrdan vech-i meşrûh üzere yedlerine emr-i şerîfim virilmek için
15. istirhâm eyledikleri kıdvetu'l-ülema'î'l-muhakkikîn bi'l-fi'il Rumili kaz'askerî şer'iyâtçısı olan Mevlânâ Abdalbaki zîde 'ilmuhu
16. i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince kânûn üzere 'amel olunmak emrim olmuştur. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: Hapis cezası alan seyit soyundan gelen kişiler Nakibüleşraf Kaymakamı tarafından hapsediliyorken ehl-i örf tarafından kanunsuz bir şekilde hapsedildikleri için eziyet çekmelerinden dolayı şikâyetleri hakkında.

170/3

Kayseriyye Monlasına ve Zamantı ve Balas ve Develü Kādîlarına Hüküm ki,

1. Taht-ı kazânızda sâkin sâdât-ı kirâmdan Seyyid (boşluk) ve Seyyid (boşluk) ve Seyyid (boşluk) ve Seyyid (boşluk) zîde şerefuhumâ 'arzuhâl idüb
2. bunlar sahîhu'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olub ihzâr-ı şer' ve ahz ve habsleri lâzım geldikde
3. zâbitleri Nakıbu'l-eşraf Kâ'immakâmı tarafından ahz ve habs olunagelmışken ehl-i 'örf tâ'ifesi
4. taraflarından hilâf-ı kânûn ve kadîme mugâyir ahz ve habs teklîfi ile ta'addî olundukların

5. bildirüb men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Kayseri Sancağı mutasarrıfı olan Murteza Paşa sefere görevli olarak gitmesi üzerine Kapı Kethüdası Süleyman adlı kişinin mütesellim olması gerekiyorken mütesellimlik görevine başka birinin tayin olunması hakkında.

170/4

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Süleyman zîde mecduhu gelüb ber-vech-i arpalık Kayseriyye Sancağı mutasarrıfı emiru'l-ümarâ'i'l-kirâm
2. Murteza Paşa dâmet me'aliyehunun kabukethüdâsı olub Paşa-yı mûmâ-ileyh sefer-i hümâyûnuma 'âzım ve râhî olmağla livâ-i mezbûru
3. zabt ve tarafına 'â'id ve râci' olanı ahz u kabz için mütesselim nasb ve ta'yîn olunması muktezâ olduğuna
4. bina'en livâ-i mezbûr (boşluk) zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta'yîn olunduğın bildirüb livâ-i mezbûr mütesellimliği mûmâ-ileyhe zabt
5. ve livâ-i mezbûrdan mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhe 'â'id ve râci' olanı kânûn ve defter mücebince ahz u kabz
6. itdirilüb âhardan bir ferdi müdâhale ve mu'âraza itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü vech-i meşrûh üzere
7. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Hargalan Köyü sakinleri sipahileri olan kişi zalim olan Mustafa ve Abdulkerim adlı kişileri subaşı yapmasıyla kanunsuz vergi aldıkları için subaşılık görevinden alınmalarını ahalinin talep etmeleri hakkında.

170/5

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra Hargalan (Hargana) nâm karye ahâlisi gelüb bunların
2. sibâhîleri olan nâm sibâhî karyelerin karye-i mezbûrede sâkin zalemeden
3. Mustafa ve el-Hâcc Abdulkerim nâm kimesnelere sipâriş idüb subaşı itmekle zalemeden
4. olan mezbûrlar dahî a'şâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince almağa

5. kanâ'at itmeyüb nice dürlü zulm ve ta'addî ve tecâvüz itmeleriyle küllî gadr eylediklerin bildirüb mezbûrlar
6. subaşılıktan ref' olunmalarıyla men' u def' olunmasına hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden
7. kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Niğde Sancağı Develi Kazası Ahi Köstent Köyü Gayrimüslim reayası ödemeleri gereken vergileri köylerinin malikâne mutasarrıfları olan Ebubekir Ağa, Ahmet Ağa, Halil Ağa ve voyvodalarına ödemelerine rağmen köyleri mültezimi olan Kara Mehmet adlı kişinin kanunsuz olarak nesne alması ve ehl-i örf'e güvenerek bunları hapsettirip zulüm etmesi hakkında.

171/1

Develü ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Vilâyet-i Anadolu'dan Niğde Sancağı Develü Kazâsı'na tâbi' Havâss-ı Hümayûn'um karyelerinden Ahi Köstent (?) nâm karyenin
2. ehl-i zimmet re'âyâsı fukarâsı gelüb bunlar karyeleri tobrağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri
3. terekelerinden müteveccih olan 'öşr ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince
4. karyelerinden ber-vech-i mâlikâne iştirâk mutasarrıf olan el-Hâcc Ebubekir Ağa ve Ahmed Ağa
5. ve Halil Ağa dimekle ma'rûf kimesnelere ve taraflarından ve voyvodalarına tamâmen edâ idüb
6. kusûrları yoğiken karyeleri mültezimi olan Kara Mehmed nâm kimesne ziyâde gaddâr olmağla
7. fuzûlî ve bi-gayr-ı hakkın herbirlerinin kânûn ve defterden ziyâde nesnelere aldugundan
8. mâ'adâ bi-gayr-ı hakkın emvâl ve eşyâların alub ve üzerlerine şer'an bir-vech sâbit
9. olmadın hevâsına tâbi' ehl-i 'örf'e istinâden ahz ve habs ve bi-vechi dürlü zulm
10. ve ta'addî eyledüğün bildirüb bu bâbda hükm-i hümayûnum recâ ve Niğde Sancağı'nda
11. Develü Kazâsı'na tâbi' Ahi Köstent nâm karyenin ber-vech-i mâlikâne müştereken
12. mutasarrıfı olan el-Hâcc Ebubekir Ağa ve Ahmed Ağa ve Halil Ağa dimekle
13. ma'rûf kimesnelere vekîlleri üzerine Beyli Mustafa karye-i mezbûr re'âyâsından
14. olub kendü nefislerinden ehl ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî re'âyâ taraflarından vekîlleri

15. olan Kara Mehmed nâm kimesne ile Busi ve Mihal nâm zimmîler yedlerine virilan bir kıt'a hüccet
16. tescîl olunduğu üzere müvekkilân-ı mezbûrun karye-i mezbûreyi âhara furûht itmeyüb
17. ve kendi taraflarından irsâl idecekleri voyvodalarına tenbîh idüb karye-i merkûmenin
18. defterde mukayyed zimmî ra' iyyet ve ra' iyyeti oğullarının resm-i ispencelerin kânûn ve defter
19. mûcebince ve karye-i mezbûrede cârî ve münâvebe arâzîleri saky olunan İlis
20. Nehri'nden Kuşluk ta' bîr olunub (...) Konya kadîmden alınageleni alub ziyâde
21. aldurmayub ve hâric ez-defter müft ü meccânen yem ve yemeklik aldurmayub
22. ve'l-hâsıl hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i kadîm bir tarîkle rencîde itdirmeyüb
23. mezbûrûndan ber-minvâl-i muharrer râzılar olub edâsı lâzım gelen rusûm-ı
24. ra' iyyeti edâya ta' ahhüd itmeleriyle bu vechile ta' addîleri tevkîf olmayub tarafeynin râzı
25. ve ta' ahhüdlerini her biri tasdîk ve kat' -ı nizâ' eyledikleri bi' t-terâzî mahfil-i şer' iyyeye
26. tescîl olunmağın re' âyâ-yı mezbûrdan vech-i meşrûh üzere yedlerine
27. emr-i şerîfim virilmek için isdirhâm eyledikleri Rumili kaz' askeri şer' iyyâtçısı
28. Abdalbaki zîde 'ilmuhu i' lâm itmeğın i' lâmı mûcebince kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Halil'in Bor Kazası sakini olan Osman adlı kişiden alacağını almadan Osman'ın ölümüyle alacağını mirasçılarında talep etmek için devletten emr-i şerif rica etmesi hakkında.

171/2

Bor Kādısına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-akran Halil zîde kadruhu gelüb bunun Bor sükkânından Seyyid Osman nâm kimesne zimmetinde hukûk-ı şer' iyyeden bin yüz elli (boşluk) senesinden
2. beru ma' lûmu'l-mikdâr alacak hakkı olub henüz almadın mezkûr Seyyid Osman katlen fevt olmağla zimmetinde kalduğın bildirüb muhallefâtını kabz iden
3. kazâ-i mezbûrda sâkin vereselerinden emvâl ve eşyâların tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm itmeğın mahallinde şer' le görölüb
4. kabz virilmek için emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi' l-fi' il başdefterdârım olan Sa' dullah dâme 'uluvvuhu i' lâm itmeğın
5. i' lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası Göde Mahallesi sakini İbrahim'in çalınan eşyalarını Cafer adlı kişi ödemeye kefil olduğunu söylemesine rağmen inkâr ederek ödeme yapmaması hakkında.

171/3

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Develü Kādîsı Mevlânâ el-Hâcc Hasan zîde fazlulusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Develü Kazâsı mahallâtından
2. Göde nâm mahalle sükkânından el-Hâcc İbrahim zîde şerefuhu meclis-i şer'a varub bunun bundan akdem bin yüz elli
3. senesinde ma'lûmu'l-mikdâr emvâl ve eşyâsını sırka olundukda yine mahalle-i mezbûr sükkânından Cafer nâm kimesne sırka olunan
4. emvâl ve eşyâsı için edâsına ben zâminim Müslimîn muvâcehesinde ikrâr itmeleriyle sırka olunan
5. emvâl ve eşyâsın mezbûrdan talep eyledikde mezbûr inkâr ve bundan akdem mürâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında
6. vech-i meşrûh üzere olduğu şer'an sâbit ve edâsına birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye ve kefil için mürâsele-i
7. şerîfe virilmişken mezbûr yine edâda ta'allül ve muhâlefet ve ziyâde gadr ve bu bâbda da'vâsına muvâfık müte'addid
8. fetvâ-yı şerîfe virilmekle fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb sırka olunan emvâl ve eşyâsı her ne ise
9. mezbûrdan tahsîl ve alıvirilüb ta'allül ve muhâlefet itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında
10. emr-i şerîfim recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

Özet: İncesu Kazası Eminler Köyü sakinlerinden Hasan ve İsa adlı kişilerden hak iddia eden bazı kişilerin haklarından vazgeçmelerine rağmen suçları ispatlandığında mahkemenin mahallinde görülmesi hakkında.

171/4

Niğde Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Kazâsı Nâ'ibi Seyyid Ahmed zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Niğde Sancağı'nda İncesu Kazâsı'na tâbi' Eminler nâm karye ahâlîleri Medine-i Niğde sükkânından Hasan

2. ve İsa nâm kimesnelerden ba'zı iddi'â-i hukûk ile hâlâ livâ-i mezbûr mutasarrıfı Abdulhalim Paşa'ya iştirâken ve mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyh dahî merkûmân
3. Hasan ve İsa'yı ahz ve karye-i mezbûrede olan hasımlarına haber gönderüb ahâlî-yi karye-i mezbûre dahî voyvodaları ve nâ'ibleri ve cümle ihtiyârlarıyla
4. medine-i mezbûreye gelüb hasımlarıyla huzûr-ı şer'de mürâfa'a olunduklarında merkûmânın hasımlarından Osman bin Murad nâm kimesne benim menzilimi basub
5. lâkinn harem hanıma ta'arruz ve taşrahânemde bir bakır 'Ayntab rahtım ile on pâre kıymetlü bir saġır peşkirimi ve yirmi pâre kıymetlü bir sakar peşkirimi
6. aldılar deyu iddi'â ve mezbûrân inkâr ve müdde-i-yi mezbûr ikâmet tenbîh itmekdikleri ecilden mürâfa'adan nükûl idüb ifk u iftirâyı
7. mutazammın tezvîrâtıyla civâr nâ'iblerini itmâ' ile i'lâm aldıkları istimâ' olunmaġla hilâf-ı inhâ i'lâm aldıkları vâkı' ise ihfâ
8. olunmayub ve da'vâları yine mahalline havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz ve Divân-ı Hümâyûn'um
9. tarafından ve maliyeden henüz emr-i şerîf virildiġin kaydı olmamaġla da'vâları zuhûr ider ise mahallinde şer'le görölüb ihkâk-ı hakk
10. olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım olan Mehmed Ragıb dâme mecduhu i'lâm itmeġin i'lâmı mûcebince 'amel
5. olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Akşehir'de Dervar Hamamı kira gelirlerinde tasarruf hakkı olan Ahmet Bey'in ölümüyle oġluna geçen geliri Akşehir sakini olan Halil adlı kişinin, elinde mütevelliden aldığı temessük olduġunu iddia ederek zapt etmesi hakkında.

172/1

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ahmed Bey dimekle ma'rûf nâm mûmânın saġır oġlu Seyyid Ahmed'in vâlidesi ve kıbel-i şer'den
2. tesviye-i umûruna mezbûr vasiyyesi ve vâlidesi Fatıma nâm hatun ile saġır-i mezbûrun hemşireleri Zeyneb ve Hatice nâm hatunlar gelüb Konya'da vâkı' vakfının
3. vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsından mukayyed akarâtından kadîmden imâret ile tasarruf olunagelen Akşehir'de vâkı' Dervar Hammâmı nâm-ı diġer Hanud Hammâmı dimekle ma'rûf
4. hammâmın vakfı icâre-i mu'accele ve mü'eccele ile mûrisleri müteveffâ-yı mezkûr tasarruflarında iken fevt oldukda hammâm-ı mezkûru a'mâl-i gayrı ile oġlu saġır -i mezkûr ile

5. kurâları mezbûrâna intikâl idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Akşehir sükkânından müteveffâ-yı mezkûrûn karındaşı oğlu el-Hâcc
6. Halil nâm kimesne hammâm-ı mezkûrun nısfını müteveffâ-yı mezkûr mahsûlünden olmak üzere mütevellî-yi vakfdan yedimde temessük vardır deyu hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî zabt
7. eylediklerin bildirüb şer'le görilüb alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için
8. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Konya'da Piri Paşa Vakfı'nın mütevellileri olan Abdurrahman, Mahmut ve Feyzullah adlı kişiler vakfa ait olan Niğde'deki Gömcek Köyü sakinlerinden Keşişoğlu Urgan ve Burgan rahipler tasarruflarındaki yerlere keten ekmelerine rağmen ödemeleri gereken öşrü ödemeyerek ahalinin dahi vergi vermelerine engel olmaları hakkında.

172/2

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya Kazâsı Nâ'ibi Abdullah Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i Konya'da vâkı' müteveffâ Piri Paşa Vakfı'nın mütevellîleri olan
2. es-Seyyid Abdurrahman ve es-Seyyid Mahmud ve es-Seyyid Feyzullah meclis-i şer'a varub vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânîde mukayyed karyelerinden Niğde Kazâsı'na tâbi'
3. Gömcek nâm karye sâkinlerinden Keşişoğlu Urgan ve Burgan nâm râhibler karye-i mezbûr tobrağında tasarruflarında olan yerlerine kettan
4. zirâ'at itmeleriyle hâsıl olan kettanlardan şer'le müteveccih olan onda bir 'öşrlerin taleb eylediklerinde birkaç seneden beru virmeyüb ta'alül eylediklerinden
5. mâ'adâ karye-i mezbûr ahâlîsi dahî tahrîk ve ihlâl ve anların dahî 'öşrlerin virmelerine mümâna'at ve ta'addî ve bundan akdem ısdâr eyledikleri emr-i şerîfimle mürâfa'a-i
6. şer' olunduklarında 'öşrlerin taraf-ı vakfa edâ itmeleri için şer'an tenbîh olundukda mesfûrlar hevâlarına tâbi' kimesnelere istinâden virmeyüb itâ'at-i
7. şer'-i şerîf ve inkıyâd-ı emr-i münîf itmeyüb ve mesfûrlar ile mahallinde bir-vechle mukâvemet mümkün olmamağla mesfûrların karye-i mezbûre tobrağında zirâ'at
8. ve harâsetleri ile hâsıl eyledikleri kettanlardan şer'le müteveccih olan 'öşrlerin kendüsüne alıvirilüb bir-vechle ta'allül ve vakfa gadr itdirilmemek bâbında emr-i
9. şerîfim recâ itmeğın vâkı'-ı hâli 'arz eylediği ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Eskiil Kazası Muradca ve İnegazi köylerinde sakin Esbkeşan reayaları ödemeleri gereken vergileri ödedikleri halde voyvodaları olan Hacı Ahmet Ağa ve Hacı Ahmet'in fazladan vergi alarak zulmetmeleri nedeniyle voyvodalarından şikâyetçi olmaları hakkında.

172/3

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kıdvetu'n-nüvvâbu'l-müteşerri'in Konya Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Abdullah zîde 'ilmuhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Eskiil Kazâsı'na tâbi' Muradca ve İnegazi
2. karyelerinde sâkin Esbkeşan re'âyâları meclis-i şer'a varub bunlar mukaddem merkûm ve mağfûrun-lehu Vâlide Sultan tâbet serâhunun
3. hâssında karyelerimiz ma'mûr ve kendümüz mütevellî iken tekâlîf-i sâ'ireden emn ve sâlim olub bedel-i 'öşr mukâbili üzerlerine edâsı lâzım gelen
4. iki bin beş yüz (2500) gurus mâl-ı mîrîlerin ba'de'l-edâ voyvodalarına her ne meblağ ve mikdâr nesne virüb ba'de'z-zaman voyvodolar
5. her ne meblağ virdiklerini defter idüb hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter-i hâkânî kendü kavlı mücerredleriyle mâl-ı mîrî misüllü ziyâde akcaların
6. ahz ve sene-i sâbıkada voyvodaları olan Hacı Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne ziyâde me'kel ve cebâbireden olmağla bunları habs ve cebren
7. hâllerin ahz ve gadr-i küllî eyledükden gayrı birkaç seneden beru mezzû'âtların kalîl görüb kendü kerre-hâl kaht-ı târî olmalarından
8. ekseri perîşan olmalarıyla bundan akdem ahvalleri i'lâm olundukda kânûn ve defter mücebince üzerlerine edâsı lâzım geleni
9. virdiklerinden ziyâde ve ikrâmiye nâmı ve sâ'ir bahâne ile voyvoda-i mezkûrun aldığı istirdâd olunmak üzere yedlerine
10. emri 'âlî ihsân hâlâ bu sene-i mübârekede Esbkeşan voyvodası olan diğêr Hacı Ahmed kendü hâlinde bir müstakîm ve hüsn-i sülûke olub Niğde
11. voyvoda-i sâbıkın konakçısı (boşluk) nâm kimesne bir takarruble kendüye intisâb voyvoda-i mezbûrun kavlı mücerrediyile peydâ eylediği defterlerine
12. girmekle sene-i sâbık defteridir deyu mâl-ı mîrîlerini iz'âfla tahsîl ve bi-gayr-ı hakkın akca almak sevdâsında olmağın hâllerine merhâmeten
13. mühürlü himem-i sûret-i defter mücebince kânûn üzere edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i kânûn ziyâde mütâlebesiyile
14. zâhir olan ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emri şerîfim sudûrunu istirhâm eylediklerin senki Eskiil Kādîsı Mevlânâ

15. İsmail zîde fazlulusun tarafından 'arz ve inhâ olunduğun re'âyâ meclis-i şer'a ihbâr ve vâkı'-ı hâl i'lâm olunması iltimâs
16. itmeleriyle ol-bâbda emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz itmek hilâf-ı şer' ve kânûn ta'addîsi
17. men' olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Kayseri miriliva hasları eskinden beri bin beş yüz kuruşa iltizam olunurken Kayseri sakinlerinden bazıları değerinin altında yedi yüz elli kuruşa iltizam olunur diyerek zapt etmek istemeleri nedeniyle Kapıkethüdası Süleyman'ın istediği kişiye değerinde iltizam etmesi hakkında.

172/4

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Kayseriyye Sancağı mutasarrıfı olan Murteza Paşa dâmet me'aliyehu mektûb gönderüb mîr-livâ-i Kayseriyye havâssı Kayseriyye Sancağı mutasarrıfları
2. taraflarından kadîmden beru bin beşer yüz (1500) gurus ilzâm olunur iken elli altı senesine mahsûben havâss-ı merkûmu yine Kayseriyye sükkânından
3. ba'zı kimesneler yedi yüz elli (750) gurus ilzâm olunur deyu zapt itmek murâd eylediklerini livâ-i mezbûr mutasarrıfı mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhe
4. inhâ ve Kabukethüdâsı Süleyman zîde mecduhu ma'rifetiyle sene-i sâbıkı üzere talîbînden dilediği kimesneye ilzâm idüb bedel-i
5. ilzâmından hâsıl olan semeni kabukethüdâsı mûmâ-ileyhe olan deynine takas olunmak üzere mu'ârizların mu'ârazaları
6. men' u def' olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu istihâm ve havâss-ı mezbûr mîr-livâ-i Kayseriyye hâssından ise bi-vechi
7. âharın müdâhalesi men' u def' olunmak için iltimâs üzere emr-i şerîfim virilmek bâbında bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım olan
8. Mehmed dâme mecduhu i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Yunus'un babasından kalan Konya Kazası Sudirhemi Nahiyesi'ndeki Kebrek Köyü toprağında olan mülküne aynı köy sakinlerinden İsmail oğlu Süleyman adlı kişinin tehdit ederek zapt etmek istemesi hakkında.

172/5

[boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Yunus nâm kimesne gelüb bunun yine Konya Kazâsı muzâfâtından Sudirhem
2. Nâhiyesi'ne tâbi' Kebrek (?) nâm karye tobrağında vâkı' ma'lûmu'l-hudûd babasından
3. intikâl menzil ve sâ'ir emlâkına âharın alâkası olmayub mülk-i müşterâsına
4. dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûr sükkânından olub
5. mütegalibeden İsmail oğlu Süleyman nâm kimesne zuhûr ve mezbûr zümre-i
6. eşkiyâdan olmağla hevâsına tâbi' mütegalibeye eşirrâ üzerine musallât
7. ve seni kurşûn ile darb ve katl iderim deyu ve sâ'ir
8. bahâne ile tahvîk ve babasından müntakıl menzili fuzûlî zabt
9. ve almak sevdâsında ve zabta mümâna'at ve ta'addîden hâlî olmaduğın bildirüb
10. hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vechile zâhir olan
11. ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
12. recâ eylediğü ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: İncesu Nahiyesi Enehil Köyü sakini Veli Bey'in ölümüyle mirası oğlu Hüseyin ve kızlarına kalmasına rağmen oğlu Hüseyin'in kız kardeşlerinden ayrı olarak zapt ettiği yirmi kese akçe ve beş keselik eşyayı Hüseyin'in ölümünden sonra eşi ve kayınbabası Osman'ın zapt etmeleri hakkında.

173/1

İncesu Nâhiyesi Nâ'ibi Mustafa zîde 'İlmuhuya ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb (boşluk) ve (boşluk) nâm hatunlar meclis-i şer'a varub İncesu
2. Nâhiyesi'ne tâbi' Anahel (Enehil) nâm karye sâkinlerinden iken bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt olan babaları
3. Veli Bey dimekle ma'rûf kimesnenin verâseti mezbûrlar ile oğlu Hüseyin nâm kimesneye münhasıra olmuşken mezkûr Hüseyin
4. babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl yirmi kise nakd akca ile beş kise akcaya bâliğ eşyâsını bi'l-cümle zabt
5. ve kable't-taksîm mezkûr Hüseyin dahî fevt olmağla yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zevcesi (boşluk) nâm hatun babası Hacı

6. Osman ile müttetik ve mezbûrelerin babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl zikr olunan nakd akca ile eşyâsın
7. hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî zabt ve gadr-i küllî itmeleriyle babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl nakd akcalarıyla
8. eşyâsın ma'rifet-i şer'le tahrîr ve isâbet iden hisse-i şâyi'âların ahz u kabz murâd eylediklerin mezkûr Hacı Osman
9. ve kızı mezbûre ziyâde eşîrrâdan olmalarıyla bir dürlü itâ'at-i şer'-i şerîf itmemeleriyle babaları müteveffâ-yı mezbûrdan
10. müntakıl maru'z-zikr nakd akca ve eşyâ zuhûra götürülüb ma'rifet-i şer'le tahrîr ve 'alâ-mâ farazallahu ta'âlâ mezbûrlara
11. isâbet iden hisse-i şerîfeleri alıvirilüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâsına vâkı'-ı hâli
12. bi'l-iltimâs 'arz eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'1-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: İbrahim'den iki bin dört yüz kuruş borç alan Eskiil Bağlıca Köyü ahalisinin İbrahim'in ölmesiyle borçlarını oğulları Mustafa, Süleyman ve İbrahim'e ödememeleri hakkında.

173/2

Eskiil [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mustafa ve Süleyman ve İbrahim nâm kimesneler gelüb Eskiil Kazâsı'na tâbi' Bağlıca nâm karye ahâlîsinden kırk dokuz
2. nefer kimesneler birbirlerinin kefaletleriyle bin yüz elli dört senesinde bunların babaları el-Hâcc İbrahim nâm kimesnelere
3. ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyeye iki bin dört yüz (2400) guruş istikrâz idüb meblağ-ı mezbûru almadın babaları
4. mezkûr maktûlen fevt olub zimmetlerinde kalmağla taleb eylediklerinde mezkûrlardan dürlü dürlü 'illet
5. ve bahâne ile virmekte ta'allül ve muhâlefet ve küllî gadr sevdâsında oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyeleri
6. mûcebince şer'le görülüb babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl mezbûrların zimmetlerinde şer'le
7. sâbit ve bi-vechi olan ol-mikdâr guruş hakları bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb hilâf-ı şer'-i şerîf

8. ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye ta'allül ve nizâ' itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında
9. hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden hüccet-i şer'iyye mücebince ihkāk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Doğanhisarı sakini Sakine Hatun'a babasının ölümüyle kalan mirası Doğanhisar Kazası Yenice Köyü sakinlerinden olan Bölükbaşı Ali ve Mustafa adlı kişilerin zapt etmesi hakkında.

173/3

Toğanhisarı ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Toğanhisarı (Doğanhisar) sâkinelerinden Sakine nâm hatun gelüb mukaddemâ fevt olan babası Nebi Bey dimekle ma'rûf kimesnenin mutasarrıf olduğu
2. hâne ve bir kıt'a bağ ve üç kıt'a bahçesiyle hâne döşemesi ve iki re's gulâm irs-i şer'le buna intikâl itmişken Toğanhisarı
3. Kazâsı'na tâbi' Yenice nâm karye sâkinlerinden Bölükbaşıoğlu Ali ve Mustafa nâm kimesneler a'yân-ı vilâyet ve mütegalibeden olmalarından nâşî zikr
4. olunan hâne ve emlâk-ı sâ'iresin fuzûlî zabt itmeleriyle gecen sene Âstâne-i Sa'âdet'e gelüb fetvâ-yı şerîfe mücebince emr-i 'âlî ısdâr
5. ve mahallinde eşyâ-i mezkûresin taleb eylediğinden merkûmûn sâ'ir vilâyet a'yânlarıyla ittifâk ve ittihâd ve yedinde olan emr-i 'âlî ve
6. fetvâ-yı şerîfeyi ibrâz itdirir isen seni vâliye haber viririz hakkından gelürüz deyu tahvîk ve ol-vechile hakkı ibtâl ve'l-yevm
7. hâne ve bağ ve bahçe ve sâ'ir eşyâları mezbûrların zabt ve tasarrufunda olduğun bildirüb yedinde fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görülüb
8. mezbûrlardan hakkı alıvirilüb itâ'at-i emr-i 'âlî itmeyüb ta'addî üzere olurlar ise Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olmaları
9. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden ta'yîn olunan çavuş mübâşeretiyile mahallinde şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî
10. zabt olunan emlâk ve eşyâ ve gulâmlar ba'de's-sübût istirdâd olunub muhâlefet iderler ise Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak
11. için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Akşehirli Hacı Paşa oğlu Ahmet Bey'den oğlu Ahmet'e kalan tarlaları bazı kişilerin dergâh-ı 'âlî kapıcı başlarından satın aldıklarını iddia ederek zapt etmeleri hakkında.

173/4

Akşehir [boşluk] ve Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Fatıma nâm hatun gelüb müteveffâ Akşehirli Hacıpaşaoğlu Ahmed Bey dimekle ma'rûf nâm müteveffânın sağır
2. oğlu Seyyid Ahmed'in vâlidesi kıbel-i şer'den mansûb vâsiyyesi olub Akşehir Kazâsı'nda müteveffâ-yı mezbûrdan sağır-i merkûma intikâl iden
3. tarlalara taraf-ı âhardan ta'arruz olunmayub sağır-i merkûm tarafından kânûn üzere zabt itdirilmek için emr-i şerîfim olunmuşken ba'zı
4. kimesneler zikr olunan tarlaları müteveffâ-yı mezbûrun emvâl ve eşyâsı zabt ve mezbûr dergâh-ı 'âlî kabucıbaşlarından dâme mecduhudan iştirâ itdük deyu
5. hilâf-ı kânûn müdâhaleden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn sâdır olan emr-i şerîfime mugâyir müdâhaleden men' u def'
6. olunmak için emr-i şerîfim sudûrunu istirhâm ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine nazâr olundukda kânûn üzere oğlu tarafından
7. zabt itdirilmek için mukaddemâ elli beş senesinde emr-i şerîfim virildiği ve müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin getürdüğü kâdî defterin yüz kırk
8. dört buçuk (144.5) guruş tarla bahâsı giruye redd ve teslîm olundığı şerh virilmekle mübâşir-i mûmâ-ileyhin hesâbından fûr u nihâde
9. olduğu mukayyed olmağla mahallinde şer'le ma'rifet-i şer'le görülüb müteveffâ-yı mezbûrun tarlaları kânûn üzere oğluna zabt ve âharın müdâhalesi
10. men' olunmak için emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftiharu'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'il başdefterdârım olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu
11. i'lâm i'lâm mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Koçhisar Kazası Şerefli, Kurudlu ve Kurtlu Cemaati ahalilerinin ödemeleri gereken vergilerden sadece kışlak ve yaylak vergilerini vereceklerini söyleyerek seferiye ve hazariye vergilerini ödememeleri hakkında.

174/1

Koçhisar ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Koçhisar-ı Karaman Kādîsı Seyyid Ahmed zîde fazluhu sen Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Akhisar-ı Karaman Kazâsı'nda sâkin 'ulema ve sulehâ ve e'imme

2. ve hutebâ ve sâ'ir fukarâsı meclis-i şer'a varub Koçhisar Kazâsı'na tâbi' Şerefli ve Kurdlu ve Kurutulu cemâ'atleri
3. re'âyâsı bunların kazâları tobrağında sâkin olmalarıyla bâ-fermân-ı 'âlî üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyye
4. ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîfden tahammüllerine göre taleb olundukda hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i şurût virmekte inat ve bizler
5. kışlak ve yaylak virürüz deyu emr-i şerîfimle vâkı' seferiyye ve hazariyyelerin virmeyüb muhâlefet üzere olmalarıyla diğere
6. cemâ'atler ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen imdâd-ı seferiyye ve hazariyyelerin şurûtları mûcebince tevzî' ve tahsîl
7. itdirilüb muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz itmeğın Divân-ı
8. Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâc'at olundukda Aksaray Sancağı'nda vâkı' olan cemâ'atlerden
9. livâ-i mezbûr mutasarrıfıçün Şerefli Cemâ'ati'nden iki yüz (200) guruş ve seksen (80) akca ve Kurudlu Cemâ'ati'nden yüz otuz üç (133) guruş
10. ve kırk akca ve Kurtulu Cemâ'ati'nden altmış altı (66) guruş imdâd-ı seferiyye ve tertîb ve ta'yîn olunduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın
11. şurûtları mûcebince alıvirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşanım sâdir olmuştur. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Mustafa'nın Konya Sancağı Belviran Nahiyesi Tutludinek Köyü mutasarrıfı Mehmet'ten on iki bin dokuz yüz otuz yedi akçeye bin yüz elli senesi Mart'ı başından Şubat'ı sonuna kadar iltizam olarak aldığı yerlerin vergi gelirlerine müdahale edilmemesi hakkında.

174/2

Belviran ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. El-Hâcc Mustafa gelüb zu'amâdan Mehmed zîde kadruhunun Konya Sancağı'da Belviran Nâhiyesi'nde Tutludinek nâm karye ve gayrıdan
2. otuz dört bin yüz otuz bir (34.131) akca berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu ze'âmeti aklâmından ancak on iki bin dokuz yüz otuz yedi (12.937) akcasının
3. işbu bin yüz elli altı senesi Mart'ı ibtidâsından Şubat'ı gâyetine değın zabtı otuz guruşa buna der 'uhde ve ilzâm ve bu dahî kavı

4. ve ilzâm ve bedel-i ilzâmı olan meblağ-ı mezbûru tarafına tamâmen edâ u teslîm ve sene-i mezbûrede vâkı' olan a'şâr-ı şer'iyeye ve sâ'ir
5. hukûk ve rusûmu kânûn ve defter mücebince ahz u kabz idüb ve mukaddem ve mu'ahhar târîhiyle âharın yedine temessük zuhûr ider ise
6. 'amel ve i'tibâr olunmamak üzere yedine memhûr ve ma'mûlun-bih zabt temessüğü virildüğün bildirüb temessüğü mücebince zabt ve vâkı'
7. olan a'şâr-ı şer'iyeye ve sâ'ir hukûk ve rusûmu kânûn ve defter mücebince ahz u kabz itdirilüb taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz
8. itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Ilgın Kasabası'nda ölen Abdullah oğlu Ahmet Ağa'dan alacağı olduğunu iddia edenlerin mahkemesinin İstanbul'da görülmesi kararı çıkmasına rağmen hala Nakibüleşraf Kaymakamı Yeğenzâde Mehmet Arif adlı kişinin bin seksen kuruş alacağı olup, şahitleriyle İstanbul'a gelmesi mümkün olmadığından mahkemenin Karaman'da görülmesini talep etmesi hakkında.

174/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Konya Nâ'ibi Abdullah zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i Konya civârında Ilgın Kasabası'nda mutavattın iken bundan
2. esbak fevt olan Abdullah Ağa'nın oğlu Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneden müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde alacağımız vardır deyu ba'zı ashâb-ı hukûk
3. iddi'â ve mezbûrlar da'vâ sadedinde olur ise mahallinde istimâ' olunmayub Âstane-i Sa'âdet'imde görülmek üzere havâle olunmak bâbında bundan akdem mezbûr Ahmed
4. emr-i şerîf ısdâr lâkinn medine-i mezbûrede hâlâ nakîbu'l-eşrâf kâ'immakâmı olan Yeğenzâde Mehmed Arif zîde 'ilmuhunun müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde cihet-i
5. karzdan bin yüz elli (boşluk) senesinde bâ-temessük bin seksen (1080) gurus alacağı olub ba'dehu vefâta oğlu Ahmed'den talep eyledikde ol-dahî mürâfa'adan
6. imtinâ' ve ısdâr eylediği havâle emrini ibrâz ve Ilgın'da terekeyi bey' ve ibtâl-i hakk sevdâsında olmağla merkûm Mehmed Arif şâhidleriyle Âstâne-i
7. Sa'âdet'ime gelmekde 'usreti olmağla merkûm Mehmed Divân-ı Karaman'a ihzâr ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin şer'le görölüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim

8. virilmek recâsına vâkı'-ı hâli 'arz eylediğin ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Ereğli sakini olan Şerife Ayşe Hatun'un Ahmet, Kasım ve Ali adlı kişiler ile arasındaki kardeşlik mirası ile alakalı olan davasında hile yapıldığı için igililerin mahkemeye çıkarılmasını talep etmesi hakkında.

174/4

Karaman-ı Ereğli ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Karaman-ı Ereğli Kasabası sâkinelerinden Şerife Âişe nâm hatun gelüb bunun yine kasaba-i mezbûr sükkânından Ahmed
2. ve Kasım ve Ali ve (boşluk) nâm kimesneler ile bin yüz elli (boşluk) senesinde uhuvvet mirâsı ve sâ'ir hukûk
3. ve emlâka müte'allık da'vâ-yı şer'iiyesi olub muharrerâtda olmağla tarafından zevci Seyyid İbrahim
4. Efendi dimekle ma'rûf kimesneyi vekîl nasb eyledükde mezbûrlar kemâl-i hîlelerinden nâşî bi'n-nefs
5. senin ile mürâfa'a oluruz deyu tekrâr mezbûrlar dahî ızrâr kasdıyla âhardan ve (boşluk) nâm kimesneleri
6. vekîl ve hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî ve ibtâl-i hakk bâ'is oldukların bu babda Şeyhu'l-İslâm'dan
7. fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb mezbûrlar
8. ile bi'n-nefs tarafından zevci vekîl-i mezbûr ile mürâfa'a ve ihkâk-ı hakk itdirilüb mezbûrlar
9. âhardan vekîl iderüz deyu ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden
10. mahalinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Niğde Sancağı Develi Kazası Kâfirorak Köyü sakinlerinden Haçador, Asfedor, Kirkor, Arzman ve Bedrak adlı kişilerin Seyit Süleyman adlı kişiyle olan davalarından asaleten ve vekâleten vazgeçmeleri hakkında.

175/1

Develü Kādîlarına Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Vilâyet-i Anadolu'da Niğde Sancağı'na tâbi' Develü Kazâsı muzâfâtından Kâfirorak nâm karye

2. ahâlisinden Haçador veled-i Bedros ve Asfedor veled-i Delot ve Kirkor veled-i David ve Arzman
3. veled-i Karabet ve Bedrak veled-i Harit kendileri asâleten ve sâ'ir ma'lûmu'l-esâmî ve mahsûru'l-eşhâs ahâlî-yi
4. karye-i mezbûre taraflarından vekîlleri olmağla vekâleten kazâ-i mezbûr sâkininden es-Seyyid Süleyman ibn-i Seyyid Ali
5. muvâcehesinde işbu mezbûr es-Seyyid Süleyman kazâmız a'yânından olmağın her birimiz asâleten ve vekâleten mezbûr
6. ile hukûka müte'allıka de'âvî sadedinde olmuşduk el-hâletu-hâzihi tavassut-ı muslihûn ile her birimiz
7. da'vâlarımızdan meccânen ferâgat idüb târîh-i i'lâma gelince mezbûr es-Seyyid Süleyman ile bizim ve müvekkîllerimizin
8. beynimizde cereyân iden ahz ve i'tâ ve mu'amelât-ı şenî ve hukûk-ı ma'lûme ve meçhûleye müte'allıka 'âmme-i
9. de'âvî ve mütâlebât ve eymân ve muhâsamâtdan birimiz asâleten ve vekâleten mezbûr es-Seyyid Süleyman'ın zimmetini
10. ibrâ-i 'âmm-ı kat'u'n-nizâ'la ibrâ vü iskât idüb fimâ-ba'de mezbûr es-Seyyid Süleyman ile vechen mine'l-vücûh
11. ve sebeben mine'l-esbâb kat'a da'vâ ve nizâ' ve husûmetimiz asâleten ve vekâleten kalmamışdır dediklerine
12. bâ'de't-tescîl akzâ kuzâtu'l-Müslimîn İstanbul kâdîsı olan Mevlânâ Abdurrahim zîdet fezâ'ilehu i'lâm
13. itmeğın 'ilâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1156 (3-12 Temmuz 1743)

Özet: Aksaray Sancağı eski mütesellimi olan Topal Muhammet'in Aksaray Kasabası'ndan olan bazı ahali ile olan davasında eşkıyalar ile birleşerek eski Naip Abdullah'ın hanesini ve mahkemeyi basarak kötülük yapmaları hakkında.

175/2

Aksaray ve Koçhisar Kâdîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Koçhisar Kâdîsı Mevlânâ Seyyid Ahmed zîde fazluhusun sen ve mübâşir ta'yîn olunan Sadr-ı a'zam ağalarından es-Seyyid Osman zîde kadruhu mektûb gönderüb

2. sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sâbıkan Aksaray Sancağı Mütesellimi Tobal Muhammed'in ahâlî-yi kasaba-i Aksaray'dan ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ile olan
3. da'vâlarına bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfimle sen mütevellî ta'yîn olunmakla bermûceb-i emr-i 'âlî mübâşir-i mûmâ-ileyh ile Aksaray Kazâsı'na
4. dâhil ve mütesellim-i sâbık mezkûr Tobal Muhammed'e mu'în olan müftî-yi sâbık Yusuf ve mezbûra tâbi' e'imme ve hutebâ ve a'yân ve sâ'ir fukarâ
5. cem' ve cümle muvâcehelerinde emr-i şerîfim feth ve kırâ'at olundukda bundan akdem kasaba-i mezbûrede mezkûr Tobal Muhammed Kôr müftî-yi sâbık Ali
6. ve Kâtiboğlu Abdurrahman ve Hacı oğlu İsmail ve Mütevellioğlu Hacı ve Ermenekli Hacı Muhammed sâ'ir eşkıyâları başlarına cem' ve sarayımı
7. bastılar ve bir adamımı mecrûh itdiler ve şehir kethüdâsı olan Mustafa nâm kimesne zimmetinde beş bin (5000) gurus vilâyet akcası olup muhâsebesi murâd
8. olundukda mezbûr müftî-yi sâbık Kôr Ali ve merkûmlar tâbi' oldular deyu mütesellim-i sâbık-ı mezkûr Tobal Muhammed iddi'âsına otuz kırk nefer 'ulemâdan
9. ve fukarâdan kimesneler âlâ-tarîki'ş-şehâde ihbâr ve hasmının muvâcehesi mümkün olmayub ve mezkûr Yusuf'a tâbi' olanlar dahî mütesellim-i sâbık
10. Tobal Muhammed zikr olunan eşkıyâlar ve hevâsına tâbi' kimesneler başına cem' ve nâ'ib-i sâbık Seyyid Abdullah'ın hânesini ve mahkemeyi basub bi-gayr-ı hakkın
11. nice 'ibâdullahı tecrîm eylemişdir deyu tekrâr ihbâr ve muvâcehesi mümkün olmadığından kasaba-i mezbûre ahâlîleri üç firka olup ve mezbûrların
12. beynlerinde münâzât-ı kesîre vukû'una binâ'en muslihûn tavassutuyla beynleri ıslâh olup lâkinn mezkûr müftî-yi sâbık Ali ve Kâtiboğlu
13. Abdurrahman ve Hacı Hasan oğlu İsmail ve Ermeneklioğlu Hacı Muhammed ser-cemiyyet ve şekâvet üzere olmalarından nâşî
14. emniyetleri olmayub beyne'l-ahâlî ihtilâle bâ'is olacakları emr-i mukarrer ve fi-nefsi'l-emr-i hâl minvâl-i muharrer üzere
15. olduğu yakinen ma'lûmun olmağla ol-babda hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden
16. mezkûrlar fîmâ-ba'de kendü hâllerinde olup umûr-ı fukarâyâ karışmamak üzere tenbîh olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Nevşehir Vakfı köylerinden olan Develi Kazası Zile Köyü ahaliilerinin tasarrufunda olan meralarına yine aynı kaza sakinlerinden Süleyman, Cafer ve İsmail adlı kişilerin zarar vermeleri ve ahaliye zulmetmeleri hakkında.

175/3

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimi Zîde Kadruhuya Hüküm ki,

1. Dersa'âdetim ağası nezâretinde olan evkâfdan Nevşehir Vakfı karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi' Zile nâm karye ahâlîleri
2. gelüb Develü Kazâsı sükkânından Süleyman ve karındaşları Cafer ve İsmail nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub ziyâde mütegalibeden
3. olmalarıyla bunların karye-i mezbûre tobrağında mutasarrıf oldukları yerleri ile kadîmden koyun ve sâ'ir davarları ra'y
4. olunub otundan ve suyundan intifâ' idegeldikleri mer'âlarına fuzûlî ve ta'arruz ve gadr-i küllî eylediklerin bildirüb
5. ol-babda hükm-i hümâyûnum recâ ve Nevşehir Vakfı kurâsında mezkûr Zile Karyesi ahâlîlerinin arâzîlerine ta'arruz iden Develü
6. Kazâsı sükkânından Süleyman ve karındaşları Cafer ve İsmail zikr olunan Zile Karyesi ve sâ'ir karyeler re'âyâlarının
7. hilâf-ı şer'-i şerîf zabt eyledikleri arâzî ve mer'âyı ashâblarına teslîm idüb ve fîmâ-ba'de karye-i mezbûreyi
8. iltizâm itmeğe ve develerini ve katarlarını samân ve hatab talebiyle karye-i mezbûre ve sâ'ir kurâyâ göndermemeğe ve hilâf-ı
9. şer'-i şerîf ve kânûn karye-i mezbûr re'âyâsına ve kazâ-i mezbûrun sâ'ir kurâsı re'âyâsına zulm ve ta'addî eylemeyüb
10. kendü hâllerinde olmalarına mezbûr Süleyman müte'ahhid ve karındaşları mezbûrân Cafer ve İsmail nâm kimesnelere
11. dahî tekeffül idüb ve mezkûr Süleyman'a dahî Develü Kazâsı'ndan İnceli İbrahim ve Ömer ve İbrahim ve Kethüdâyeri
12. Hacı Mustafa ve Seyyid Ali nâm kimesneler kefil olub bâ'de'l-yevm mezbûrân Süleyman ve Cafer ve İsmail re'âyânın
13. arâzîlerini ashâblarına redd eylemeyüb kel-evvel re'âyâyâ zulm ve ta'addî üzere oldukları takdirce
14. der-devlet-i 'aliyyeme ve ittifâk üzere bi'l-cümle iştirâk itmeğe ta'ahhüd idüb bi-vechile bi't-terâzî senetleri tevakkûf

15. olunduğun Harameynu'ş-Şerîfeyn Müftîsi Halil zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Kırşehir Hacı Bey Medresesi Müderrisi Seyit Mehmet'in vazifesine karşılık olarak verilen buğdayı vakfin mütevellisi olan İbrahim'in vermemesi hakkında.

176/1

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Kırşehri Sancağı Mütesselimine Hüküm ki,

1. Seyyid Mehmed zîde 'ilmuhu 'arzuhâl idüb Kırşehri Kasabası'nda vâkı' Hacı Bey Medresesi'nin berât-ı şerîfimle müderrisi olub medrese-i
2. mezbûre evkâfi müstakıllâtı kurâ ve mezâri' olub kadîmu'l-eyyâmdan beru medrese-i mezbûre müderrisleri vazifesin vakf-ı
3. mezbûr müstakıllâtından ma'lûmu'l-keyl hinta viregelmekle kâdîmîsi üzere taleb eyledikte vakf-ı mezbûrun mütevellîsi olub
4. Kırşehri'nde sâkin İbrahim nâm kimesne zuhûr ve müderrislere vazifeleri galle-i vakfdan ma'lûmu'l-keyl hinta virilmek üzere
5. şart olunduğun ısbât ile tevcîh berâtında tahrîr olunduğun mikdâr akca virüb hinta virmem deyu kadîme mugâyir ta'allül
6. ve muhâlefet eyledüğün ve bu babda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le
7. görülüb kâdîmîsi üzere alıvirilüb fetvâ-yı şerîfe ve kadîme muhâlif ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum
8. recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Bürüngüz Köyü Gayrimüslim reayasından olan Basga Burungüz defterlerinde kayıtlı olmasına rağmen Darsiyak sipahisinin kendi köyünde doğduğu için kendi defterine kayıtlı olduğunu iddia ederek, ondan ispençe vergisi talep etmesi hakkında.

176/2

Kayseriyye Kādîsına Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımâr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Bürüngüz nâm karyenin ehl-i zimmet re'âyâlarından Basga veled-i

2. Giregi nâm zimmî gelüb bunun babası ve dedesi sâlifü'z-zikr Bürüngüz nâm karyenin defterde mukayyed
3. zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından iken bundan akdem babası mesfûr karye-i mezbûrdan kalkub yine
4. kazâ-i mezbûra tâbi' Darsiyak nâm karyeye varub bir müddet sâkin ve mezkûr Darsiyak Karyesi'nde
5. vücûda gelüb ve üzerine edâsı lâzım gelen resm-i ispencesin ra'iyeti oğlu
6. ol-dahî mâru'z-zikr Bürüngüz nâm karyeye sibâhîsine edâ idüb mezkûr Darsiyak
7. Karyesi'nin defterde mukayyed zimmî ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub dahl olunmak icâb itmez
8. iken mezkûr Darsiyak Karyesi sibâhîsi olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve karye-i mezbûr
9. re'âyâsıyla yekdil ve mücerred mâl sevdâsıyla fukarâsının baban mesfûr sâkin olduğu
10. Bürüngüz nâm karyeden kalkub benim tımârım karyelerinden mezkûr Darsiyak Karyesi'nde
11. bir müddet sâkin oldukda sen benim tımârım karyesinde vücûda geldin bu ta'zîrime
12. tımârım karyesi re'âyâsı olmuş olursun deyu hilâf-ı kânûn ve defter resm-i ispence
13. ve kaldırmak teklîfiyle ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb sibâhî-yi
14. mezkûrun vech-i meşrûh üzere hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile olan ta'addîleri men'
15. olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Sipahi Ahmet'e babasının ölümüyle Kayseri Sancağı Sahra Nahiyesi Aseldor Köyü tevcih olunmasına rağmen bazı kişilerin babasının ölümünden habersiz olduklarını iddia ederek mahsul ve rusumları almasına müdahale etmeleri hakkında.

176/3

Kayseriyye Kādîsına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Ahmed nâm sibâhî gelüb Kayseriyye Sancağı'nda Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'nde
2. Aseldor nâm karye ve gayrıdan beş bin (5000) akca tımâr babası Mehmed fevtinden bin yüz elli altı senesi Muharrem'inin
3. yirmi sekizinci gününde buna tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez
4. iken ba'zı kimesneler baban fevtinden aldığı ma'lûmumuz değildir deyu yedinde olan berâtına mugâyir

5. müdâhale ve gadr sevdâsında olduğun bildirüb tımâr-ı mezbûr karyeleri yedinde olan berât mûcebince
6. tarafından vekîl olan 'ammîsi (boşluk) nâm kimesneye zabt ve vâkı' olan mahsûlât ve rusûmâtı
7. almak ve defter mûcebince ahz u kabz itdirilmeyüb âhardan bir ferdi mugâyir-i defter-i hâkânî dahl
8. ve ta'arruz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikde Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan ruznâmçe-i hümâyûna
9. mürâcâ'at olundukda tımâr-ı mezbûr babası fevtinde sene-i mezbûrede buna tevcîh ve hâlâ
10. berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed olmağın berâtı mûcebince zabt itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Kârir Köyü sakinlerinden olan Abdibeyzâde Mehmet Bey, Abdulgaffarzâde Mehmet Bey ve İbrahim Bey'in suçları olmamasına rağmen yine aynı köy sakinlerinden Cücüm Mehmet, oğlu ve yeğenleri ağıllarını yaktıklarını iddia ederek şikâyetçi olmaları ve zulmetmeleri hakkında.

176/4

Konya Kazası Naibine Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Kârir nâm karyede sâkin mütevellî ve çiftlik ashâbından Abdibeyzâde Muhammed Bey ve Abdulgaffarzâde diğer
2. Muhammed Bey ve İbrahim Bey dimekle ma'rûf kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde olub ve kâr u kisbleriyle meşgûl olub hilâf-ı şer'-i
3. şerîf kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûrede sâkin eşirrâ ve mütegalibeden
4. Cümcüm Mehmed ve oğlu ve karındaşı oğulları (boşluk) nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayub birbirleriyle yekdil ve bunlara 'ırz-ı
5. dünyeviyyeleri olmağla mücerred ızrâr kasdıyla bunlara tasallut ve bizim mülk ağıllarımızı siz ihrâk-ı bi'n-nâr eylediniz deyu üzerlerine şer'an
6. bir nesne sâbit olmuş değil iken bin yüz elli (boşluk) senesinde hevâlarına tâbi' ehl-i 'örfe teşekkî ve bilâ-mürâfa'a bunları ahz ve habs
7. ve yirmi gün mikdârı der-zincir ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın altı yüz (600) guruşların ahz ve ziyâde gadr eylediklerin

8. ve bu babda da'vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfeleri mûcebince şer'le görölüb hilâf-ı
9. şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın cebren ahz olunan ol-mikdâr guruşların tamâmen tahsîl ve kendülere alıvırılüb icrâ-yı şer'
10. ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Niğde Sancağı Bor Kasabası sakinlerinden Osman ve kardeşi Kör Hüseyin'in Karaman Eyaleti cizyesini, Karaman Eyaleti cebelü bedeliyesini ve Hâce Hassı Mukataası'nı iltizam ile üzerlerine almalarına rağmen, devlete olan ödemelerinde gerekli hassasiyeti göstermedikleri hakkında.

177/1

Niğde Mutasarrıfına ve Bor Kādısına ve Anadolu Kaz'askerî Tarafından Sadreddin oğlu Osman'ın Terekesini Tahrîre Me'mûr Olan Süleyman Zîde İlmuhuya Hüküm ki,

1. Hâlâ Ruznâmçe-yi Sâni Seyyid Nureddin zîde mecduhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Niğde Sancağı'nda vâkı' Bor Kasabası sâkinlerinden Sadreddin oğlu Seyyid Osman karındaşı
2. Kör Hüseyin ile iştirâk elli dört senesi Eyâlet-i Karaman cizyesini elli dört ve elli beş seneleri cebelü bedeliyyesini ve elli beş senesi Hevâce Hâssı Mukâta'asını mûmâ-ileyh
3. Seyyid Nureddin zîde mecduhunun kefâletiyle bundan akdem cânib-i mîrîden ilzâm eyledüğünde cizye ve cebelünün peşîn ve harc-ı aklâm ve mukâta'anın bedel-i
4. iltizâmı ve masârif-ı sâ'iresi için yine mûmâ-ileyhin kefâletiyle ba'zı sarraflardan beş kıt'a memhûr temessükât ile istidâne eylediği dokuz bin yüz on beş
5. buçuk (9115.5) guruşun edâsında müsâmaha itmekle mûmâ-ileyh hasbe'l-kefâle mahallerine edâ ve teslîm eyledüğünden başka yirmi üç kıt'a ruznâmçe-yi hümâyûn temessükâtı mûcebince
6. olan havâlâtı dahî edâ itmekle gerek zikr olunan beş kıt'a temessükât mûcebince olan ve gerek havâlâta virdiği bâ-mecmu' on altı bin on (16.010) guruşa bâliğ
7. olmağın taleb ve tahsîl için mahalline âdem gönderdiğinde tahsîl eyledüğü emvâl-i mîrîyeyi binâ eyledüğüm ba'zı han ve dekâkîne masârif idesin ve sâ'ir
8. mahalle sarf eyledüm ve Hevâce Hâssın dahî henüz mahsûlâtını furûht itmedim deyu 'avk ve tavîk üzere iken Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa

9. mezbûr Osman'ı ahz ve ba-fermân-ı 'âlî cezâsını ba'de't-tertib karındaşı merkûm K r Hüseyin'i dah  Niğde Kal'asına kal'abent ve habs itmekle zikr olunan
10. ruzn m çeleri ve memh r temess k t müceblerince zimmetlerinde olan meblağ-ı mezb r makt l-i mezb run emv l ve eŐy sından ve karındaşı mezbur K r Hüseyin'den tam men tahs l
11. ve elli dört ve elli beş seneleri cebel s n n c nib-i m r  ile hes bları g r l b defterleriyle m 'en ol-tarafda olan sened tı Dersa' det'ime irs l
12. olunmak b bında s dır olan iki k t'a ferm n-ı ' liŐanım ta'y n olunan  avuŐ m b Őeretiyle mahalline irs l ve m b Őir-i merk ma m m -ileyhin karındaşı Seyyid Sa'di AĞa
13. dimekle ma'r f kimesne terfik olunmağla mahalline lede'l-vus l ma'h d emr-i ' li üzere meblağ-ı mezb ru taleb eylediklerinde m r-i mir n-ı m m -ileyh bugün yarın deyu 'avk
14. ve te'h r esn sında merk m Hüseyin'den iki bin (2000) guruş alub kal'adan itl k ve ol-emr-i aliyyeme 'adem-i it 'at karındaşı mezb r Seyyid Sa'di'yi teh -yi diyet
15. i' de ve makt l-ı mezb run veresesini dah  terh s idüb bi'l-cümle nuk ddan ve z -kıymet olan eŐy sını ketm u ihf  itdirmeye ber-m ceb-i temess k t
16. ve ruzn m ce alacağı olan maru'z-zikr on altı bin on (16.010) guruş makt l-i mezk run emv l ve eŐy  ve eml k ve akarından ve Őeriki olan karındaşı mezb r K r
17. Hüseyin'den k 'ide-yi m r ye üzere 'al -eyyi-h l tahs l ve vekili olan merk m Seyyid Saidi'ye tesl m ve eğer emv l ve eŐy sı bah sı meblağ-ı mezb ra vef  itmez ise
18. nuk d ve emv l ve eŐy sından her ne mekt m kalmış ise bi-eyyi vech-i g n z hire ihr c itdirilüb ve deyn-i mezk r tamam olmadıkça ve bir nesne ve s 'ir
19. ash b-ı d nyev  taraflarından bir dürlü terekesine ta'aruz itdirilmeyüb deyn-i m r  tekm l olunmak üzere emr-i Şerifim virilmek rec sıyla m m -ileyhe mahs sen bir m b Őir
20. ta'y n olunmak üzere Div n-ı H m y n'um tarafından emr-i Şerifim tahriri b bında iftiharul-em cid ve'l-ek bir h l  bi'l-fi'il baŐdefterd rım olan el-H cc Sa'dullah
21. d me 'uluvvuhu i'l m itmeğin i'l mı m cebince 'amel olunmak i n emr-i Şerif yazılmışdır. F  ev 'il-i Cem ziye'l-evvel sene 1156 (23 Haziran-2 Temmuz 1743)

 zet: Sadreddin oğlu Osman'ın yanına cizye bedelini tahsil için giden Halil, Osman'ın yanındayken Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa'nın görevlendirdiği mübaŐirin zorla dört bin kuruşu ve K r Hüseyin'in ise iki bin beş yüz kurunu gasp etmesi nedeniyle gasp edilen kuruŐların Abdurrahim Paşa'dan tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Niğde Sancağı'nda vâkı' Bor Kasabası sükkânından Sadreddin oğlu Osman ve karındaşı Kör Hüseyin Eyâlet-i Karaman'ın elli dört senesi
2. cizyesiyle cebelü bedeliyyesini ve elli beş senesi cebelü bedeliyyesiyle hevâce havâss-ı mukâta'ası Ruznâmçe-i Sâni Nureddin zîde mecduhu
3. kefâlatıyla ilzâm ve iktizâ iden peşinleriyle harc-ı evrâk ve masârıf-ı sâ'ireleri ve hevâce (Hâce) havâssının bedel-i iltizâmı için
4. memhûr temessükleri ve mûmâ-ileyhin kefâletiyle sarraflardan dokuz bin yüz on beş (9115) gurusu istidâne idüb gerek sarraflardan
5. istidâne eylediği meblağ-i mezbûr ve gerek mûmâ-ileyhin kefâletiyle cânib-i mîrîden ilzâm itdiği cizye ve cebelü bedeliyyeleri ve yedinden
6. zimmetinde müctemi' olan on altı bin on (16.010) gurusun tahsîli için bundan akdem maktûl-ı mezbûr Osman'a tarafından gönderdiği Halil nâm
7. çukadarı iki ay kadar yanında meks idüb maktûl-ı mezbûr Osman dahî mûmâ-ileyhe olan deyni için tedârik itdiği dört bin (4000)
8. gurusu ta'dâd ve mezbûr Çukadar Halil'e teslim ve 'avded itdirmek üzere iken Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim Paşa'nın
9. ta'yîn itdiği mübâşirleri merkûmu basub ahz ve yanında mevcûd olan dört bin (4000) gurusu ile mâ'en Niğde'ye ihzâr
10. itdiklerinde sâdir olan fermân-ı 'âlî ile cezâsını tertîb ve meblağ-ı mezbûr dört bin (4000) gurusu ahz ve ve gasb eyledikten
11. sonra ve hakk-ı mezkûreden mûmâ-ileyhin deyni olan on altı bin on (16.010) gurusu ve cânib-i mîrîye ve havâlâtı olan duyûn
12. maktûl-ı mezbûrun mâlından ve karındaşı Kör Hüseyin'den tamâmen tahsîl olunmak üzere evâmîr-i 'aliyye ile mübâşir ta'yîn ve mezbûrların mestûr olan duyûn-i mîrî
13. tamâmen mahallerine edâ itdirilmedikçe mâllarına gerek Niğde mutasarrıfı ve gerek âhar vaz'-ı yed itmek ve vaz'-ı yed idilir ise iltizâmları mâlî kendilerden
14. tazmîn ve tahsîl itdirilmek üzere emr-i 'âlîşân sâdir olmuşken mûmâ-ileyh Abdurrahim Paşa itâ'at-i emr-i 'âlî itmeyüb katl eylediği
15. Osman'ın yanında mevcûd olan mâl-ı mîrî dört bin (4000) gurusu ahz ve ekl ve bel' itdirdikten başka iki bin beş yüz (2500) gurusu dahî
16. Kör Hüseyin'den ahz idüb tahsîli fermân olunan mâlının tahsîline musâmaha ve mezbûru habsden itlâk itmekle hilâf-ı emr-i 'âlî

17. ahz ve gasb itdügü dört bin (4000) guruş ile Kör Hüseyin'den aldığı iki bin beş yüz (2500) guruş mukaddemâ sâdır olan fermân-ı 'âlî
18. mücebince mûmâ-ileyh Abdurrahim Paşa'dan tahsîl itdirilmek için emr-i şerîfim virilmek için mûmâ-ileyhe istid'â ve Divân-ı Hümâyûn'um tarafından
19. emr-i şerîfim tahrîri bâbında hâlâ Başdefterdârım Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı
20. 'alışânım yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Karaman Eyaleti'nin cebelü tahsildarları olan Sadreddin oğlu Osman ve kardeşi Kör Hüseyin'in zimmetlerinde olan akçelerin tahsil olunması hakkında.

177/3

Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Niğde Sancağı'nda Bor Kasabası sükkânından bundan akdem katlen fevt olan Sadreddin oğlu Osman ile karındaşı Kör Hüseyin
2. Eyâlet-i Karaman'ın elli dört senesi cizyesi ve elli dört ve elli beş seneleri cebelü bedeliyyeleri mâllarından ve iktizâ iden evrâk
3. ve aklâm ve emr-i defter fâ'iz hareları ve masârif-ı sâ'ireleri için hâlâ Ruznâmçe-i Sâni Nureddin zîde mecduhunun kefâletiyle
4. sarraflardan istidâne itdügü ve Hevâce Havâssı Mukâta'ası bedel-i iltizâmından yirmi üç kıt'a ruznâmçe-yi hümâyûn ve beş
5. kıt'a temessükât müceblerince mûmâ-ileyhin on altı bin (16.000) guruş alacağı ve elli beş senesi cebelü bedeliyyesi mâlından
6. altı bin dokuz yüz on bir (6911) guruş masârif-ı mühimmeye havâle ve üç bin üç yüz seksen dokuz (3389) guruş cânib-i mîrîye
7. zimmetlerinde deynleri olub meblağ-ı mezbûr dahî kefâleti hasebiyle mûmâ-ileyhden talep olunacağı bedihi olmağın
8. beş kıt'a memhûr temessükât ve yirmi üç kıt'a ruznâmçeler mücebince mûmâ-ileyh tarafına virilmesi iktizâ itmekle on
9. altı bin on (16.010) guruş maktû'-ı mezbûrun mâlından ve karındaşı mezkûr Kör Hüseyin'den tahsîl ve kabzına vekîl olan
10. birâderi Sa'di'ye teslîm ve elli dört ve elli beş seneleri cebelü bedeliyyelerinin tahsîli defterleri ve mahsûbât

11. senedâtı gönderülüb cânib-i mîrî ile hesâbları görölüb zimmetleri zuhûr iden mâl tahsîl olunmak üzere kat'îyyu'l-mezbûl
12. evâmir-i 'aliyye ile mübâşir ta'yîn olunmağla mezkûr Kôr Hüseyin dahî cezâsı tertîb olunmak için bâ-fermân-ı 'âlî Niğde Kal'ası'nda
13. mahbus iken Abdulgaffar oğlu Halil nâm kimesne iki bin beş yüz (2500) guruş ruşvet ile Niğde Mutasarrıfı Abdulhalim
14. Paşa'yı itmâ' ve iğfâl idüb mûmâ-ileyhe olan duyûnunu ve zikr olunan cebelü bedeliyyelerinin hesâbları
15. ru'yet ve zimmetlerinde havâlâta ve mîrîye zuhûr iden duyûnunu edâya huzûr-ı şer'den kefil ve kefâletini paşa-yı
16. mûmâ-ileyhe ve Niğde ve Bor nâ'iblerine i'lâm ve hilâf-ı evâmir-i 'aliyye mezkûr Hüseyin'i kal'adan itlâk itdirüb
17. temessükât ile olan duyûnunu inkâr ve cizye ve cebelü mâlından mûmâ-ileyh Nureddin yedinde olan
18. ruznâmçelerden mâ'adâ teslimâtlarının senedâtların ibrâz ve deyn-i merkûma edâ itdik deyu
19. cevâb-ı tezvîr ile firâr itdirmeleriyle evâmir-i 'aliyyeyi icrâya vaz' ve matlûb olan emvâl-i mîrînin
20. telef ve mu'attala bâ'is ve fermân-ı hümâyûnuma 'adem-i itâ'at 'âdet-i müstemirreleri olub ve mezbûrûn
21. kefâletini meş'ir Niğde mutasarrıfı mûmâ-ileyh ve mezbûr Niğde kâdîları başka başka 'arz itmeleriyle Dersa'âdet'imden
22. mahsûs mübâşir ta'yîn ve irsâl ve mezbûr Halil bir dürlü karar ve kanâ'at itdirilmeksizin 'alâ-eyyi-vech-i kân
23. mahallinde ahz ve kefil olduğun emvâl kendüden tamâmen tahsîl olunmak için mahsûsen Âstâne-i Sa'âdet'ime
24. ihzâr olunub ba'zı gadr ve 'illet irâdıyla ihzardan 'avk ve meks için sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin
25. bu bâbda ve Ereğli ve âhar kazâların kâdîları hilâf-ı emr-i 'âlî 'arz ve i'lâm itmeyüb iderler ise
26. muhkem haklarından gelinmek için sana hitâben emr-i şerîfim virilmek recâsına mûmâ-ileyh 'arzuhâl istid'â
27. eylediğin başdefterdârım olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğin mûmâ-ileyhin
28. i'lâmı mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Bozkır Kazası sakininden olan Mustafa Ağa kimseye bir kötülüğü olmamasına rağmen Aliçerçi Köyü sakininden olan İbrahim adlı kişi yörük eşkıyalarıyla birleşerek babası Hatip Mehmet Halife'yi öldürdüğünü iddia ederek şikâyetçi olması ve suçsuz olduğu anlaşıldığı için verilen emrin bozulması hakkında.

178/1

Bozkır Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Bozkır Kazâsı Nâ'ibi es-Seyyid Halil zîde 'ilmuhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Bozkır Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye sâkinlerinden
2. Mustafa Ağa demekle ma'rûf kimesne meclis-i şer'a varub mezkûr dâ'imâ kendü hâlinde ve hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde vaz' ve ta'addîsi yoğiken
3. Bozkır Kazâsı'na tâbi' Aliçerçi nâm karye sâkinlerinden ashâb-ı ağrazdan ve eşirrâdan İbrahim nâm kimesne mücerred icrâ-yı 'ırz ve mezkûru
4. tecrîm ve ızrâr kasdıyla yörükân eşkıyâsından ba'zı şakîler ile yekdil ve Ümmet-i Muhammed'e îzâl-ı hasâret ve emvâl ve erzâkların
5. nehb u gâret ve katl-i nüfûs 'âdet-i müstemirresi olmağla babam Hatîb Mehmed Halife demekle ma'rûf kimesneyi bi-gayr-ı hakkın katl eyledin
6. deyu hilâf-ı inhâ Konya'ya ihzâr için ısdâr eylediği emr-i şerîfimle Seyyidişehri Kazâsı sâkinlerinden ashâb-ı ağrazdan
7. ba'zı kimesneler ile yekdil ve ta'cîz ve gadre tasaddî itmeleriyle mezbûrun keyfiyyeti meclis-i şer'a hâzirûn olan kazâ-i mezbûr
8. ahâlîsinden musinn ve bî-garaz kimesnelerden tefahhus olundukda herbirleri mezkûr Mustafa ehl-i 'ırz ve dindâr ve müstakîm ve
9. umûr-ı mühimmenin temşît ve icrâsına ve fukarâ ve zu'afânın umûr ve husûslarının itmâmına sâ'y ve cümleye ittifa' ve elzem
10. olduğun ihtiyâr ve ashâb-ı ağrazın kizb-i sarîh ve ifk u iftirâlarına ihfâ olunmayub 'avk ve hakkında sâdır olan
11. emr-i şerîfimle bir dürlü rencîde itdirilmemek için 'arz idiver deyu iltimâs ve hâl-i minvâl-i muharrer üzere olduğuna sen ki mevlânâ-yı
12. mûmâ-ileyhsin senin dahî 'ilmin muhât olmağla bu bâbda hüküm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı'-ı hâli 'arz eylediğün ecilden vech-i meşrûh
13. üzere virilen emrin kaydı terkîn ve hilâf-ı şer' ta'addî itdirilmemek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası sakini olan Süleyman kendi halinde olmasına rağmen kötü kişilerin etkilemesiyle Develi Kazası Feneze Evreği Köyü sakinlerinden bazılarının şikâyetyelerinden dolayı yargılanmış olması, ihzar için verilen kaydın terkinin talep etmesi hakkında.

178/2

Develü ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Develü Kazâsı sâkinlerinden es-Seyyid Süleyman zîde kadruhu gelüb merküm kendü hâlinde olub kimesneye hilâf-ı şer' bir ferde zulm ve
2. ta'addîsi yoğiken ashâb-ı ağrazın tahrîk ve nifâkı hasebiyle Develü Kazâsı'na tâbi' Feneze Evreği Karyesi re'âyâlarından
3. ba'zılarının hilâf-ı vâkı' teşekkîleriyle merküm ihzâren Âstâne-i Sa'âdet'ime getirdilüb huzûr-ı âsâfide terâfû'larında
4. üzerine bir nesne sâbit olmadığından gayrı hissesi olanlar zimmetini ibrâ ve da'vâlarından fâriğler olub keyfiyyet-i
5. makdûrunu ziyâde İstanbul kâdîsı i'lâm ve i'lâmı mücebince ta'addî ve rencîde olunmamak için yedine başka emr-i şerîf
6. i'tâ olunub lâkinn hissesinin ihzârıçün ısdâr itdirdikleri emrin kaydı terkîn olmaduğunda vakt-i
7. âharda ashâb-ı ağrazın hîlesine vesîle olmasından emniyyeti olmaduğun bildirüb ihzâr için virilen
8. emrin kaydı mahallinde terkîn ve fimâ-ba'de emr-i mezkûr ile mahallinde rencîde ve ta'addî olunmamak için hükm-i hümâyûnum recâ
9. itmeğın mezbûr es-Seyyid Süleyman ile Âstâne-i Sa'âdet'ime ba'de'l-ihzâr terâfû' ve fasl-ı husûmet birle i'lâm olunmağla ancak mezbûrun hakkında virilen ihzâr emrinin kaydı terkîn olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Yusuf Ağa'nın ölümüyle kalan mirasından Şerife'nin hissesine düşeni diğer mirasçıların el koymaları ve mahkeme için Konya'ya gittikleri sırada Yusuf Ağa'nın oğlu Halil'in, Şerife'nin yüz adet findık altını ve bazı eşyalarını gasp etmesi hakkında.

178/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. İstanbul sâkinelerinden el-Hâce Şerife nâm hatun gelüb bunun zevci Yusuf Ağa demekle ma'rûf kimesne bin yüz kırk senesinde Ereğli-yi Karaman

2. Kazâsı'nda fevt oldukda terekesi irs-i şer'le buna ve kasaba-i mezbûr sükkânından diğer zevcesinden mütevellit oğlu Halil ve kızı Ümmügülsüm ve diğer zevcesi
3. Hatice nâm hatunlara intikâl itmişken cümlesin mezbûrlar ahz ve zabt itmeleriyle bundan akdem varub hisse-i şâyi'asın taleb eyledikde biz Konya'da mürâfa'a
4. oldukca hisseni virmeziz deyu nizâ' ve Konya'ya giderler iken mezbûr Halil esnâ-yı rahda hilâf-ı şer'-i şerîf bunun sandukası derûnunda olan
5. yüz 'aded finduk altun ve ba'zı eşyâsını alub firâr ve huzûr-ı şer'de babamın mâlını ahz u kabz eyledüm deyu yemîn eyledikten sonra yedlerinde gülistan
6. ve buhurdan ve ba'zı eşyâ zuhûr ve bunun yedine taraf-ı şer'den i'lâm-ı şer'î virilmişken tereke-i merkûmeden isâbet iden hissesinden ve bi-gayr-ı hakkın
7. aldıkları mâlından bir akca virmeyüb ve mahallinde mu'în-i kesîreleri olduğundan bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmayub gadr-i küllî itmeleriyle bundan
8. akdem Karaman vâlîsi ma'rifeti ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle Konya'ya ihzâr ve divân-ı müşârun-ileyh huzûrunda şer'le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak
9. içün sâdır olan emr-i şerîfimin henüz tenfiz ve icrâsı olmadın bir tarikle zâyi' olduğun bildirüb mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince
10. müceddeden emr-i şerîf recâ itmeğin Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâcâ'at oldukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virildiği
11. mestûr ve mukayyed bulunmağın mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Cemâziye'levvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Develi Kazası Ardavason Köyü sakini Mehmet'i hacda darp ederek ölümüne sebep olan ve üzerinde mevcut olan akçe ve eşyalarını gasp eden Osman'ın üç yüz kuruş verip gerisinin zimmetinde kalması hakkında.

179/1

Karahisar-ı Develi [boşluk] Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Karahisar-ı Develü Kazâsı'na tâbi' Ardavason (Ardamason) nâm karye sâkininden Mehmed ve İbrahim ve Halil ve Ahmed nâm kimesneler ile Havva
2. nâm hatun gelüb bunların babaları sâbıkan Tebriz Ser'askeri Müteveffâ Mustafa Paşa'nın karındaşı el-Hâcc Mehmed nâm
3. kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hacc-ı şerîfe 'âzim oldukda kazâ-i mezbûra tâbi' Kabakoğlu el-Hâcc Osman nâm kimesne

4. ile refik olub hacc-ı şerîfe 'avdetlerinde birbirleriyle nizâ'ları zuhûrunda mezkûr Hacı Osman babaları
5. mezbûru bi-gayr-ı hakkın darb-ı şedîd ile darb ve müte'essiren hasta oldukda mevcûd ve ma'dûd sekiz yüz
6. altununu ve iki külçe kutnu ve bir külçe sarık ve iki 'aded kürk ve sâ'ir eşyâsını mezkûr Hacı
7. Osman zabt ve karye-i mezbûra ve duhûllerinde on iki gün mürûrunda babaları mezbûr ol-darbdan
8. müte'essiren fevt olub zikr olunan altun ve eşyâ-yı merkûm mezkûr Hacı Osman'ın zimmetinde kalmağla mezkûr
9. ihzâr-ı şer' ve üzerine da'vâ eylediklerinde mezkûr Hacı Osman babaları mezkûru darb ve
10. ol-mikdâr altun ve eşyâsını kabz idüb hâlâ zimmetinde olduğu bi't-tav'î ikrâr ve i'tirâf itmekle
11. taraf-ı şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyeye virilmişken mezkûr mütegalibeye istinâd ile bunlara ancak üç yüz (300) guruş
12. mikdârı nesne virüb mâ'adâsı zimmetinde kalub henüz icrâ-yı hakk olunmaduğun bildirüb
13. hüccet-i şer'iyeleri mücebince şer'le görülüb babaları müteveffâ-yı mezkûrdan müntakıl mezkûr Hacı
14. Osman'ın mâ'hûzu olan ol-mikdâr altun ve eşyâyı merkûmdan bâkı zimmetinde kalan hakk-ı mevrûseleri
15. ma'rifet-i şer'le bâ'de't-tahsîl ber-müceb-i hüccet-i şer'iyeye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
16. eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Niğde Kazası Fertek Köyü sakininden olan Papasoğlu Sahancıyot Odatmaz ödemesi gereken vergiyi köy sipahisine ödemesine rağmen köy sipahisinin fazla vergi talep etmesi, vermemesi durumunda ise eski köyüne süreceğini söyleyerek tehdit etmesi hakkında.

179/2

Niğde Kādîsına ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Niğde Kazâsı'na tâbi' Fertek nâm karyeden Papasoğlu Sahancıyot Odatmaz nâm zimmî gelüb bu tımâr karyelerinden
2. kazâ-i mezbûra tâbi' İlyas nâm karyenin defterlü re'âyâlarından iken on iki sene mukaddem karyelerinden

3. kalkub gelüb karye-i mezbûrede sâkin ve üzerine edâsı lâzım gelen resm-i ispencesin
4. kânûn ve defter mücebince sibâhîlerine virüb kusûru yoğiken sibâhî-yi mezkûr kanâ'at itmeyüb
5. hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde taleb ve virmezsen senin kadîmî karyene iskân iderüm deyu hilâf-ı kânûn
6. ve defter ta'addiden hâlî olmaduğun ve bu bâbda fetvâsı olduğun bildirüb mücebince 'amel olunub men' u
7. def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'1-evvel 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Kırşehir Kazası sakini Arslan Ağa'nın eşyasını ve akçesini yine aynı kaza sakini olan İbrahim Efendi adlı kişinin alması hakkında.

179/3

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kırşehri Kazâsı sâkinlerinden Arslan Ağa demekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü hâlinde (olub) hilâf-ı şer'-i şerîf
2. kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken yine
3. Kırşehri Kazâsı'nda sâkin İbrahim Efendi demekle ma'rûf kimesne hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın fuzûlî bin
4. yüz elli (boşluk) senesinde bin beş yüz (1500) guruşluk eşyâ ve akcasın alub ziyâde gadr itmekle bu dahî
5. meblağ-ı merkûmu defa'atle taleb eyledikde bi-vech-i şer'î edâda ta'allül ve muhâlefet üzere olduğun bildirüb
6. şer'le görölüb ve mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın alduğu ol-mikdâr eşyâ ve akcası
7. tamâmen tahsîl ve kendüye bî-kusûr alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
8. itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'1-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakini Hüseyin'in karısını yine aynı köy sakini olan Ali Balioğlu Abdurrahman adlı kişinin zorla götürmesi hakkında.

179/4

Akşehir ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Hüseyin gelüb bu kendü hâlinde olub yine karye-i mezbûrede sâkine zevcesi (boşluk) nâm
2. hatuna dahl olunmak icâb itmez iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden ziyâde mütegalibe ve cebâbireden Ali Balioğlu Abdurrahman nâm kimesne kendü
3. hâlinde olmayub bunun taht-ı nikâhında olan zevcesi mezbûreyi fuzûlî cebren götürüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le
4. görülüb zevcesi mezbûre buna alıvirilüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ
5. eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'1-evvel 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Akşehir Kazası Bermende Köyü sakini Hasan adlı kişinin zevcesini kayınbabası Ahmet adlı kişinin darp etmesi ve oğlunu dahi öldürmesi hakkında.

179/5

Akşehir ve Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Akşehir Kazâsı'na tâbi' Bermende nâm karye sâkinlerinden Hasan nâm kimesne gelüb bunun zevcesi (boşluk) nâm hatun kendü hâlinde iken bunun kayn
2. atası Ahmed nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf bunun zevcesi mezbûreyi darb eylediğinden mâ'adâ bunun bir sağîr
3. veledini helâk idüb gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'1-evvel sene 1156 (13-22 Temmuz 1743)

Özet: Aladağ Kazası Ömer Oğlu Köyü sakinlerinden Molla Mustafa, Molla Ali ve Mahir ödemeleri gereken resm-i ra'iyeti köyleri zabıtine ödemelerine rağmen başka bir yere kayıtlı olmadıkları halde bazı kişilerin resm-i ra'iyet talep etmeleri hakkında.

179/6

Alatağ Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Alatağ (Aladağ) Kazâsı'na tâbi' Ömeroğlu nâm karyeden
2. Monla Mustafa ve Monla Ali ibn-i Ahmed dimekle ma'rûf
3. karındaşlar ile Mahir nâm kimesne gelüb mezbûrlar karye-i merkümenin defterde

4. mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i
5. ra'iyetlerin kânûn ve defter mücebince karyeleri zabıtine edâ idüb (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin
6. defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olmayub rusûm-ı ra'iyet talebiyle ta'addî olunmak icâb
7. itmez iken mezkûrlar ziyâde cebâbireden olduklarından siz bizim re'âyâmızsız
8. deyu on-onbeşer atlu âdemleriyle karyelerine gelüb her birlerinin cebren
9. onbeşer guruşların alub gadr eylediklerin ve husûs-ı mezbûr
10. minvâl-i meşrûh üzere olduğun sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin
11. tarafından 'arz olduğun bildirüb şer'le görülüb
12. men' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin kânûn ve defter
13. mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: İshaklı Kazası Dereçine Köyü sakininden olan Ömer'e Meryem Hatun'un hayattayken hibe ettiği yerleri köy zabıtının arz-ı mîrîye ait olduğunu söyleyerek tapu ile almasını eğer almazsa başka birine satacağını söyleyerek müdahale etmesi hakkında.

180/1

İshaklı ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İshaklı Kazâsı'na tâbi' Dereçine nâm karyeden Ömer bin Mehmed nâm kimesne gelüb Meryem bintu Ebubekir nâm hatun
2. karye-i mezbûr tobrağında vâkı' müteneffiyetu'l-eşcâr yeri dahî mülk ma'lûmetu'l-hudûd bağçe sen
3. hâl-i hayâtında bâ-hüccet-i şer'iyye buna hîbe-i sahîhâ-i şer'iyye ile hîbe ve teslîm
4. ve bu dahî tesellüm ve zabt mülk-i mevhubesine bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken mezbûr kâdimî müteveffîye
5. olmağla karye-i mezbûrenin zâbiti olanlar zuhûr ve mücerred celb-i mâl için zikr olunan bağçenin yeri 'arz-ı
6. mîrî imiş benden tabu ile alur isen fi hâ almaz isen âhara virürüm deyu hilâf-ı şer'-i
7. şerîf ve mugâyir-i kânûn ta'addî eyledüğün ve bu babda da'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı
8. şerîfesi olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi ve hüccet-i şer'iyyesi mücebince 'amel olunub hilâf-ı

9. şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Larende 'de hapis olan Borluoğlu Süleyman ve Dalkavuk İmam Ahmet ile kaçak olan Taş Ahmet oğlu Osman adlı kişilerin Magosa Kalesi'ne cezalarını çekmek için götürülürken yol üzerinde alınması gereken önlemler hakkında.

180/2

Kıbrıs Ceziresi'nde Vâkı' Magosa Kal'ası'na Varınca Yol Üzerinde Vâkı' Olan Kādîlara ve Kethüdâyerlerine ve Yeniçeri Serdârlarına ve Sâ'ir Zâbitâna Hüküm ki,

1. Divân-ı Hümâyûn'um çavuşlarından kıdvetu'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed Çavuş zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb hâlâ
2. Larende'de mahbûs olan Borluoğlu Süleyman ve Dalkavuk İmâm Ahmed ile firâr iden Taş Ahmed oğlu
3. Osman demekle ma'rûf kimesnelerin Magosa Kal'ası'na kalabentleri için sâdır olan emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunduğın
4. bildirüb mezbûrlar mahbûsen her kangınızın taht-ı kazâsına varub dâhil olur ise emîn mahallere kondurulub
5. 'avk ve muhattar olan mahallerde yanına yarar kulaguzlar koşub emîn ve sâlim birbirine irsâl ve îsâl itmeğın
6. ve firârlarından tahâşi olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Zuemadan Hacı Mustafa'nın tasarrufunda olan tımar yerlerinin mahsul ve rusumuna müdahale edilmemesi hakkında.

180/3

Bor ve [boşluk] Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Zu'amâdan Seyyid Hacı Mustafa veled-i Hacı Seyyid Ebubekir zîde kadruhu gelüb Niğde Sancağı'nda Bor Nâhiyesi'nde Kurdlu nâm karye ve gayrıdan
2. karyelerinin bin (1000) akca ze'âmet kendüye tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde ve bin yüz elli altı senesi mahsûl ve rusûmu berâtı mücebince

3. tahvîli târîhine düşmekle ahz u kabz mûrad eyledükde âhardan ba'zıları hilâf-ı kânûn müdâhale ve mûmâ'nat eyledüğün bildirüb berâtı
4. mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rusûmu tarafından ahz u kabz itdirilüb âharı hilâf-ı kânûn müdâhale ve muhâlefet itdirilmemek
5. bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Turgut Kazası Döger Köyü ahalisi ödemeleri gereken vergileri voyvodalarına ödemelerine rağmen Konya Kazası müteselliminin adamı olan Murteza Bölükbaşı beraberinde altmış kişi ile köylerine gelerek ahalinin beş yüz elli kuruşlarını almaları ve ahaliye eziyet etmeleri hakkında.

180/4

Konya Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Vezîrim Pir Mustafa Paşa edâmallahu ta'âlâ iclâluhunun ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğu Turgud Kazâsı'na tâbi'
2. Döger nâm karye ahâlîsi gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen a'şâr ve sâ'ir hukûk ve rusûmlarına kânûn ve defter mûcebince
3. voyvodaları ve emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîf ve imdâd-ı seferiyyelerin cem'ine me'mûra edâ idüb kendü hâllerinde kimesneye hilâf-ı şer' vaz'
4. ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken bunlardan ma'lûmu'l-esâmî ba'zıları Âstane-i Sa'âdet'ime ba'zı
5. mesâlih için geldiklerinde Konya mütesellimi âdemlerinden Konya'da sâkin Murteza Bölükbaşı nâm kimesne altmış nefer kimesneler ile karyelerine gelüb
6. dört gün meks ve hilâf-ı şer' içlerinden ba'zılarını ahz ve habs ve bin yüz elli (boşluk) senesinde beş yüz elli (550) guruşların alub ziyâde
7. gadr ve ta'addî eyledüğün bildirüb Çukadâr-ı Sadr-ı a'zam Halil zîde kadruhu ma'rifetiyle şer'le görölüb hilâf-ı şer' aldığı
8. hakk-ı fukarâ tahsîl ve ashâb-ı hukûka alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh
9. üzere şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Sahra Nahiyesi'ndeki Çardak, Damköy, Kalafat ve Yarma arazileri Konya'daki Gazi Atabey Selçukî Medresesi Evakafı'na ait olmasına rağmen Turhal ve Giceler Köyü sipahilerinin ilgili arazilere müdahale etmeleri hakkında.

180/5

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Medine-i Konya'da vâkı' müteveffâ Gazi Atabey Selçukî Medresesi'nin bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle ber-vech-i iştirâk müderris ve mütevellileri
2. olan sulehâdan es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Mustafa ve diğer es-Seyyid Ahmed ve es-Seyyid Feyzullah zîde salâhahumâ gelüb medrese-i
3. mezkûr evkâfindan kasaba-i mezbûr muzâfâtından Sahra Nâhiyesi'ne tâbi' Çardak ve Damköy ve Kalafat ve Yarma nâm dört
4. 'aded kurâ ve mezra'a beş yüz seneden mütecâviz taraf-ı vakfdan kadîmu'l-eyyâmdan beru zabt ve ta'sîr olunagelen arâzîleri
5. yedlerinde olan 'atîk ve cedîd hüccet-i şer'iyelerde hudûdları tahrîr-i temeyyüz olunub dahl olunmak icâb itmez iken yine kazâ-i
6. mezbûra tâbi' Turhal nâm karye sibâhîsi olan (boşluk) nâm sibâhîsi garb tarafına ve Giceler nâm karye sibâhîsi (boşluk) nâm
7. sibâhî dahî kıble tarafından vakf-ı mezbûrun mümtaz ve mu'ayyen hudûdları dâhilinde olan yerlerine fuzûlî müdâhale ve ta'addîden
8. hâlî olmadıkların bildirüb yedlerinde olan hüccet-i şer'iyeleri mücebince kadîmu'l-eyyâmdan beru taraf-ı vakfdan zabt ve ta'sîr
9. olunagelen yerlerini kâdîmîsi üzere taraf-ı vakfdan zabt ve ta'sîr olunub gerek mezkûrân sibâhîler ve gerek sâ'irleri
10. cânibden vakf-ı mezbûrun arâzîlerine mugâyir kadîm müdâhale ve ol-vechile ta'annüden müdâhale üzere olanların da'vâları Âstane-i Sa'âdet'ime
11. havâle olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere havâle olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Receppaşazâde Ahmet'in tasarrufunda olan yerlerin gelirlerine Ağcaagıl Hacıbey Medresesi mutasarrıfları ve köy zabitlerinin müdahale etmeleri hakkında.

181/1

Hacıbektaş ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Recebpaşazâde Ahmed zîde mecduhu gelüb Kırşehri Sancağı'nda Hacıbektaş Nâhiyesi'nde Karye-i Balanim (?) ve Mahalle-i Balanim ve Mezra'a-i
2. Mollacık Mir-livâ-i Kırşehri Hâssı mülhakâtından olduğu defter-i hâkânîde mukayyed ve zikr olunan karye ve mezra'a ve mahalle
3. yedi sekiz seneden beru ikişer yüz (200) guruş mâl-ı maktû' ile livâ-i mezbûr mutasarrıfı tarafından mûmâ-ileyhin iltizâmen 'uhdesinde
4. olmağla Kırşehri kurbunda vâkı' Kesikköbrü Kızılırmak Nehri'ni şiddet-i hurûşundan harâb ve mazarrat-ı eşkıyâdan ol-cisrin
5. ahâlîsi muzdarib ve mutazarrır olmalarıyla bir karye halkı dahî köprü-yi mezbûre köbrücü ta'yîn olunmağla beher-hâl üzerlerine
6. bir ağa ta'yîn olunmadıkca cısr-i mezbûrun ta'mîr ve termîmi mümkün olmayub ber-minvâl-i meşrûh cısr-i mezkûru beher sene
7. kendü mâlıyla ta'mîr ve termîm ve fukarâ ve ahâlîyi mazarrat-ı eşkıyâdan tahlîs ve te'mîn ve zikr olunan karyeler ve mahalle ve mezra'anın
8. yazuların mir-livâya edâ itmek şartıyla cısr-i mezbûrûn ağalığı elli altı senesi Rebî'u'l-âhir'inin yirmi dokuzuncu
9. gününde mûmâ-ileyhe tevcîh ve hâlâ mâliye tarafından berât-ı şerîfimle üzerinde ve edâ-yı hizmet itmekle sâlifü'l-beyân
10. karye ve mahalle ve mezra'anın ber-minvâl-i muharrer zabtına müdâhale icâb itmez iken yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Ağçaağıl
11. mâlikânesi Karyesi'nin Hacıbey Medresesi Vakfı ve dîvânîsi tımâr olmağla medrese-i mezbûre vakfı ile dîvânî mutasarrıfı
12. tarafından karye-i mezbûrenin zâbiti olanlar Karye-i Ağçaağıl el-mezbûreyi zabta kanâ'at itmeyüb bunun 'uhdesinde
13. olan sâlifü'z-zikr karye ve mahalle ve mezra'aya hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât fuzûlî müdâhale ve gadr
14. ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb defter-i hâkânî ve yedinde olan berât mücebince 'amel olunub hilâf-ı defter-i
15. hâkânî ve mugâyir-i berât mezbûrların zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
16. recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala müracâ'at olundukda Hacıbektaş Nâhiyesi'ne

17. tâbi' yetmiş iki nefer re'âyâ ve beş zemîn ve hâsıl 'ani'l-rusûmât zirâ'atleri Karabınar nâm mezra'adır
18. ve resm-i çift ve bennâk ve bâd-ı hevâ ve 'arûs yekûn ma'a gayrihâ iki bin (2000) akca yazar Karye-i Yılanlıöyüğü Cemâ'ati mütemekkinlerdir
19. ve senede iki bin beş yüz (2500) akca yazı ile Mahalle-i Balanim der-nezd-i Karye-i Balanim ve hâsıl-ı tahtında gendüm yekûn ma'a
20. gayrihâ bin iki yüz seksen dokuz (1289) akca yazı ile Mezra'a-i Mollacık der-nezd-i Karye-i Ağçaağıl ahâlîsi
21. zirâ'at iderler deyu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde yine nâhiyesine tâbi'
22. Mucur nâm karye ve gayrihi ile bir görölüb mîr-livâ-i Kırşehirî hâssından olmak üzere tahrîr ve yine nâhiye-i
23. mezbûreye tâbi' seksen üç nefer re'âyâ ve altı zemîn ile Karye-i Ağçaağıl mâlikâne-i Vakf-i Medrese-i
24. Cacabey dîvânî tîmâr ve hâsıl-ı dîvânî gendüm yekûn ma'a gayrihâ dört bin kırk (4040) mâlikâne-i gendüm yekûn ma'a gayrihâ
25. yedi yüz doksan yedi (797) akca yazı ile ol-dahî defter-i mufassalda defter-i hâkânîde mestûr olduğu üzere
26. muharrir kalemiyle tahrîr olmağın ber-mûceb-i defter-i hâkânî mîr-livâ hâssından olub zikr olunan karye ve mahalle ve mezra'anın
27. icmâl ve mufassalı başka ve vakf tarafı dahî başka olduğun bi'l-fi'il defter emîni olan Seyyid Ali Kâtibi
28. dâme mecduhu 'arz ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine nazâr olundukda zikr olunan
29. karyeler ile mezra'anın yazuları beher sene livâ-i mezbûre mutasarrıflarına virmek ve cisr-i mezbûru dahî kendü mâlından
30. ta'mîr eylemek şartıyla târîh-i mezkûrede ber-vech nâ'ib-i mûmâ-ileyhe tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu
31. mestûr ve mukayyed bulunmağın defter emîni mûmâ-ileyhin 'arızî mûcebince 'amel olunmak içün yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Ebubekir'in tımar köylerinden olan Konya Sancağı Ereğli Kazası Yağlıbasan Köyü'nü kırk dokuz ve elli iki seneleri arasında her sene yüz altmış kuruşa ilzam olarak verdiği

Kassambaşı Mehmet'in zimmetinde kalan altı yüz kuruş alacağının iki yüz kuruşu ödeyip geriye kalanını ise vermemesi hakkında.

181/2

[boşluk] Kādîsına ve Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Safiye Sultanzâde Ebubekir zîde mecduhu 'arzuhâl idüb Konya Sancağı'nda Ereğli Nâhiyesi'nde Yağlıbasan nâm karye ve gayrıdan
2. berât-ı şerîfimle mutasarrıf on üç bin sekiz yüz (13.800) akca tımârı karyelerini bin yüz kırk dokuz ve elli ve elli bir ve elli iki senelerinde beher sene yüz altmışar (160) guruşa
3. iltizâmen Konya'da sâkin Kassambaşı Mehmed nâm kimesne zabt ve a'sâr ve rusûmun ahz u kabz idüb hâsılı bedel-i iltizâmına bâliğ olmuşken dört senede zimmetinde
4. müctemi' olan altı yüz (600) guruşu göndermeyüb zimmetinde kalmağla bundan akdem meblağ-ı mezbûru tahsîl için bâ-ferman-ı 'âlî Divân çavuşlarından Seyyid Hüseyin Çavuş mübâşir
5. irsâl olunub tarafından vekîl olunmuş değil iken çavuş-ı merkûm ile ancak iki yüz (200) guruş gönderüb meblağ-ı mezkûrdan dört yüz (400) guruş zimmetinde kalmağla talep olundukda
6. mübâşir ile musâlaha şer'an câ'iz olmadığına yedinde fetvâ-yı şerîfe var iken mezbûr şirrete sülûk ve çavuş-ı mezbûr ile sulh olduk deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i
7. fetvâ-yı şerîfe virmekte ta'allül ve gadr-i küllî sevdâsında olduğun bildirüb zikr olunan dört yüz deyimdir deyu Konya müftüsüne virdüğü temessük mantûku üzere meblağ-ı mezbûr
8. mezkûr bi-eyyi-hâl tahsîl olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîfe ol-vechile ve sâ'ir bahâne ile ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden
9. temessük mücebince şer'le ihkâk olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Kayseri Kazası Erkilet Köyü'nden Marim'in kocası Körpeoğlunun ölmesiyle kalan miras hissesini kocasının erkek kardeşleri Cirak, Tortu ve Mihail adlı kişilerin zapt etmesi ve Cirak, Tortu ve Mihail ölümü üzere oğulları Ozada ve Köne'den hissesine düşeni talep etmesi hakkında.

181/3

Kayseriye Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûre tâbi' Erkilat nâm karyeden Marim nâm nasrâniyye gelüb bunun zevci Körbeoğlu (boşluk) nâm zimmînin bin yüz

2. elli (boşluk) senesinde mürd oldukda mâlik olduğu seksen kiselik mikdârı akca ve eşyâ ve sâ'ir emlâkını irs-i
3. şer'le buna ve mürd-i mesfûrun er karındaşları Cirak ve Torlu ve Mihail nâm zimmîlere intikâl eyledikde ve
4. cümlesin mesfûrlar tegallüben ahz u kabz idüb bu dahî hisse-i şâyi'asın taleb ve almak üzere
5. iken mesfûrlar müte'âkıben mürd olmalarıyla bu dahî terekelerini ahz u kabz iden karye-i mezbûreden oğulları
6. Ozoda ve Köne nâm zimmîlerden mürd-i mesfûr mâlından taleb eyledikde bi-vech-i şer'î ta'allül eyledikleri
7. ve bu babda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün ve tarafından oğlu Vasil nâm zimmîyi
8. vekîl eyledüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb hisse-i şâyi'asına isâbet iden(i) mesfûrlardan
9. buna alıvrilüb ta'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Vasil'in hanımı Gülce'nin bıçak ile yaralanıp ölümü üzerine Gülce'nin anne ve babasında olan eşyalarını talep etmesine rağmen annesi ve babası kızlarının ölümünden Vasil'i sorumlu tutarak eşyaları diyet olarak kabul edip vermemeleri hakkında.

182/1

Kayseriyye Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Erkilat nâm karyeden Vasil nâm zimmî gelüb bunun zevcesi Gülne nâm nasrâniyye bundan akdem
2. bıçak ile darb oldukda bunun için beni zevcem Vasil darb eylemedi anın ile da'vâ-yı nizâ'ım yokdur deyu ikrâr
3. ve işhâd idüb üç ay mürûrundan sonra hâlike olmağla karye-i mezbûrdan zevcesi hâlike-i mesfûrun babası
4. Arzman nâm zimmî ile anası Farem nâm nasrâniyyede olan bir sepet içinde beş kiselik mikdârı altun
5. incü ve altun kuşak ve dokuz arşın İngiliz çukası ve yirmi fasıl sarık ve sekiz balya sarık
6. ve sâ'ir ma'lûmu'l-'aded eşyâ alacak olub taleb eyledikde üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil

7. iken mesfûrlar zuhûr ve kızım hâlike-i mesfûreyi sen bıçak ile darb ve ol-darbdan müte'essiren hâlike olmağla diyetini senden aluruz deyu ve illa virmezsen zikr olunan eşyâları diyetine
8. takas iderüz deyu hevâlarına tâbi' kâdî ile yekdil ve zor-şâhid ile bunun gıyâbında aldığı
9. fevr hüccet ibrâzıyla hevâsına tâbi' (boşluk) nâm kimesneyi ızrâr kasdıyla tevkîl itmekle ol- dahî dâ'imen
10. ta'addî ve küllî gadr eylediklerin bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb
11. mücebince şer'le görülüb mesfûrların zimmetlerinde olan incü ve altun kuşak ve sâ'ir
12. eşyâları giru buna alıvirilüb zabt itdirilmeyüb ol-vechile hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîleri
13. men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Beyşehir Kazası Ekberler, Homalar, Bektimur, Avşar ve Çardak Köyleri ahalileri ödemeleri gereken vergileri ödemeye razı olmalarına rağmen köy zabiti olan kişinin vakitli vakitsiz atlı adamlarıyla köyelerine gelerek zahirelerini almaları, ağalık, katibiye ve hizmetkâr akçesi namıyla dahi akçelerini almaları hakkında.

182/2

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Havâss-ı Hümâyûn'um karyelerinden Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Ekberler ve Homalar ve Bektimur ve Avşar ve Çavuş nâm karyeler
2. ahâlîleri gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen a'şâr-ı şer'iyye ve sâ'ir hukûk ve rusûmların
3. kânûn ve defter mücebince virmeğe râzılar iken kurâ zâbiti olan (boşluk) nâm kimesne hukûk ve rusûmların
4. kânûn ve defter mücebince almağa kanâ'at itmeyüb vakitlü ve vakitsüz atlu âdem ile karyelerine gelüb ehl-i
5. 'iyâlleriyle sâkin oldukları evleri üzerlerine konub müft u meccânen yem ve yemek ve arba
6. ve saman ve bal ve yağ ve koyun ve kuzu ve tavuk ve sâ'ir zâhirelerin ağalık ve katibiyye ve hizmetkâr akçası
7. nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile küllî akcaların alub bunun emsali zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub

8. perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is olundukların Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb
9. mûcebince 'amel olunub men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere
10. 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Karaman sakininden Bozulus Türkmeni'nden İzzettinli Cemaati'nden bazılarının hayvanlarını ve akçelerini kaza sakini olup, ayânlık iddiasında olan Müslim oğlu Salih adlı kişinin gasp etmesi hakkında.

182/3

Karaman Eyâletinde Vâkı' Mevlânâ [boşluk] Kādîsı ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Karaman sâkini Bozulus Türkmanı'ndan İzzeddinlü Cemâ'ati'nden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) dahî ba'zıları gelüb cemâ'at-i mezbûrdan
2. kazâ-i mezbûrede sâkin Müslim oğlu Salih dimekle ma'rûf kimesne a'yânlık iddi'âsıyla hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunların üzerlerine
3. şer'an bir nesne sâbit olmadın hevâsına tâbi' kimesneler ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru ma'lûmu'l-mikdâr koyun ve sığır
4. ve deve ve atlarını ahz ve gasb eylediklerinden mâ'adâ sâ'ir emvâl ve eşyâ ve bin altı yüz (1600) guruşlar alub ziyâde gadr
5. ve ta'addî itmekle mezbûr ile şer'le hesâbları görölüb zimmetinde zuhûr iden hakları tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk
6. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Akçalar Köyü sakini olan Derviş Ali kendi halinde olmasına rağmen vilayet işlerine karışmaması için Dindar Mustafa tarafından bağlandığı nezr kaydının silinmesi hakkında.

182/4

[boşluk] Kādîsına ve Seyyidişehri Kazâsı Nâ'ibine Hüküm ki,

1. Sen ki Seyyidişehri Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Yahya zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Seyyidişehri Kazâsı'nda sâkine 'ulemâ
2. ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm ve re'âyâ ve berâya ba-cem'ihim ve kazâ-i mezbûra tâbi' Akçalar Karyesi'nde Hacı

3. Ali ve Abdulfettahoğlu ve İmâm ve Hacı Hasan ve Mümin oğlu Abdullah ve Seyyid Hasan ve Seyyid Abdullah ve sâ'ir
4. ma'lûmu'l-esâmî ve mahsûru'l-eşhâs kimesneler meclis-i şer'a varub Seyyidişehri Kasabası'na tâbi'
5. sâlifü'z-zikr Akçalar Karyesi'nde sâkin sulehâ-i Hazret-i Şeyh Abdulkadir Geylani kudde sırruhu'l-'azîzden
6. Seyyid Derviş Ali nâm kimesne sâhib-i hânedân ve öteden beru kendü hâlinde salih ve mütedeyyin olub
7. hânesine gelen müsâfir-i fukarâyı müsâfirine ikrâm it'âm-ı ta'âm ile meşgul iken ashâb-ı ağrazdan Dindar Mustafa nâm kimesne merkûm Derviş Ali mukaddemâ kurâ ve kazâ umûruna karışmamak
8. üzere nezre bağlayub hakkında hüccet olmuşdur deyu iki def'a Konya vâlisine müsevva virib bir def'a
9. altı yüz (600) guruş ve bir def'a dört yüz (400) guruş aldırıldıktan sonra Beyşehir Sancağı mutasarrıfı dahî Konya
10. vâlisi aldı ben dahî alurum deyu vâfir akcasın alub merkûm Derviş Ali'ye küllî gadr
11. olmağla mezbûrun hakkında akzâ olunan nezr hüccetinin aslı olmayub hilâf-ı kânûn aldığı âhali-yi kazânın
12. bi'l-cümle ma'lûmları olmağın mezbûr vülât ve hükkâm ve ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından ta'addî itdirilmemek
13. üzere ancak emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin 'arz ve mezbûr Derviş
14. Ali'nin nezr kaydı bulunmadığı başmuhâsebeden ihrâc olunmağla hilâf-ı şer' rencîde itdirilmemek üzere
15. emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın
16. i'lâmı mûcebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Konya Sancağı Ereğli Nahiyesi Bağarsan Köyü'nde on üç bin akçe ile tımara mutasarrıf olan Safiye Sultanzâde Ebubekir'in bin yüz elli beş ve elli altı senesinde iltizam etmediği için reyanın zimmetinde kalan mahsulat ve rusumatın vekili tarafından tahsil edilmesi hakkında.

183/1

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kıdvetu'l-emâcid ve'l-a'yân Safiye Sultanzâde Ebubekir zîde mecduhu 'arzuhâl idüb Konya Sancağı'nda Ereğli Nâhiyesi'nde Bağarsan (?)
2. nâm karye ve gayrıdan on üç bin sekiz yüz (13.800) akca berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârını bin yüz elli beş ve elli altı
3. senelerinde âhara iltizâm ve sipâriş itmeyüb seneyn-i mezbûreteynde vâkı' berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât
4. ve rusûmâtı kabz müdâhale sebebiyle re'âyâsı zimmetinde kalduğun ve tarafından (boşluk) nâm kimesneyi vekîl eylediğün bildirüb berâtı
5. mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rusûmâtı bi't-tamâm tevcîh idenlerden tahsîl ve ahıvırilüb hilâf-ı kânûn
6. bir ferde bir-vechle ta'allül ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için fermân yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11Ağustos 1743)

Özet: Sofa Gazi Sinan Paşa Evkafı köyleri sakinlerinden olan Kara Süleyman ve Yakup, Folkandaoğulları Hüseyin, Ali, Bekir ve Musa ödemeleri gereken resm-i ra'iyeti Sofa Gazi Sinan Paşa Evkafı'na ödedikleri halde Cerid Hâssı Voyvodası Musa'nın köylerine kayıtlı olduklarını iddia ederek, onlardan resm-i ra'iyet talep etmesi hakkında.

183/2

Akşehir ve [boşluk] Kādîlarına Akşehir Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Müteveffâ Gazi Sinan Paşa Evkâfı karyelerinden Akşehir Kazâsı'na tâbi' ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler ahâlîlerinden
2. Kara Süleyman ve Yakub ve Folkandaoğulları Hüseyin ve karındaşı Ali ve Bekir ve karındaşı Musa ve (boşluk) nâm kimesneler
3. gelüb bunlar kurâ-i mezbûrda defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından olub üzerlerine edâsı lâzım
4. gelen resm-i ra'iyetlerin taraf-ı vakfa edâ idüb dahl olunmak icâb itmez iken Cerid Hâssı voyvodası
5. olan Musa nâm kimesne zuhûr ve mücerred celb-i akca sevdâsıyla zâbiti olduğum hâssın karyelerinde (boşluk)

6. nâm karyenin defterlü re'âyâlarındansız sizden resm-i ra'iiyyet alırum deyu hilâf-ı kânûn ve mugâyir-i defter-i hâkânî
7. bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun ve bu bâbda hüccet-i şer'iiyyeleri olduğun bildirüb
8. hilâf-ı kânûn ve defter ve mugâyir-i hüccet-i şer'iiyye ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' olunmak bâbında
9. emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Beyşehir Sancağı Kaşaklı Nahiyesi Muharremkulu Köyü'nde on bin sekiz yüz akçe ile tımara mutasarrıf olan Muhammet, Kars'ta hastalanıp görev yerine geç ulaştığı için beratının geçersiz olduğunu iddia ederek kendi üzerine tevcih ettiren İbrahim'in görev yerine ulaşan Muhammet'e tekrar tevcih edildiği halde mahsul ve rusumu zapt etmeye devam etmesi hakkında.

183/3

Kaşaklı ve [boşluk] Kādılarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Erbâb-ı tımârdan Muhammed nâm sibâhî gelüb Beyşehri Sancağı'nda Kaşaklı Nâhiyesi'nde Muharremkulu nâm karye ve gayrıdan on bin sekiz yüz (10.800) akca
2. tımâr bunun berât-ı şerîfimle üzerinde ve sancağı 'askeriyle Erzurum cânibine vardıkdan sonra sıla-yı rahim 'arzusuyla Acem elbisesiyle
3. mâ'en Kars'a vardukda bâ-merallahu ta'âlâ hasta ve sâhib-i ferrâş ve mahall-i me'mûresine varmağa iktidârı olmaduğundan âhardan İbrahim
4. bunun için iki aydan beru hayat ve memâtı nâ-ma'lûmdur deyu elli beş senesi Rebî'u'l-evvel'inin on üçüncü gününden mîr-i mîrândan
5. tezkire ve Âstâne'den dahî berât ve berâtım muhterik oldu deyu elli altı senesi Muharrem'inin on dokuzuncu gününde zâyî'den tekrâr berât ve ba'dehu
6. berâtı bir dürlü zâyî' olmuş değil iken ba'zı eşirrâ tımârını fuzûlî zabt itmek sevdâsıyla zâyî'den berât ve gadr sevdâsında olmuşlardır deyu
7. huzûr-ı âsâfide mürâfa'a olmadıkça tımârı der-kâr olmamak üzere kaydına şerh virdirüb lâkinn mezkûr Muhammed'in keyfiyyeti ser'asker-i sâbık
8. Vezîrim Numan Paşa edâmallahu ta'âlâ iclâluhu tarafından virilen buyuruldu mücebince minvâl olundukda tımâr-ı mezbûr merkûm İbrahim'e tevcih

9. olundukdan sonra mezbûr Muhammed mahall-i mezbûreye varub bayrağı altında mevcûd olduğunu livâ-i mezbûr alaybeyisi Süleyman zîde kadruhu i'lâm
10. ve vezîr-i müşârun-ileyh tarafından mezkûr Muhammed'e ibgâ ve tevcîh olunub verilen tezkire ve bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım olan Muhammed Ragıb dâme mecduhu
11. i'lâmıyla tımâr-ı mezbûr merkûm İbrahim'in ref'inden sahib-i evvel mezkûr Muhammed'e sene-i mezbûre Cemâziye'l-evvel'inin yirmi sekizinci gününden Âstâne-i
12. Sa'âdet'imden dahî tevcîh ve berât olunub hâlâ berât-ı şerîfimle üzerinde iken mezkûr İbrahim bunun berâtı mûcebince tahvîli târîhine
13. düşen mahsûl ve rusûmu tegallûben ahz u kabz itmekle bu dahî berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen mahsûl ve rusûmu mezkûrdan
14. taleb ve ahz u kabz murâd eyledikde mezkûr İbrahim hilâf-ı kânûn ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eyledüğün bildirüb tımâr-ı mezbûr yedinde olan
15. berâtı mûcebince kendüye zabt ve mahsûl ve rusûmu ahz u kabz itdirilüb mezkûr İbrahim'in bunun tahvîli târîhine düşen mahsûl ve
16. rusûmundan tegallûben ahz u kabz eyledüğü her ne ise ba'de's-sübût tahsîl ve kendüye bî-kusûr alıvirilmek bâbında hükm-i hümayûnum recâ ve Defterhâne-i 'Âmire'mde
17. mahfûz olan ruznâmçe-i hümayûnuma mürâca'at olundukda tımâr-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere mezkûr Muhammed'e ibgâ ve tevcîh ve hâlâ berât-ı şerîfimle
18. üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtı mûcebince alıvirilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Develi Kazası Zile Köyü ahalisinin vergilerini ödeyerek tasarruflarında olan tarlalarını yine aynı kaza sakinlerinden olan Develioğlu İsmail ve Cafer adlı kişilerin zapt etmeleri hakkında.

183/4

Develü Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Harameynu'ş-Şerîfeyn Evkâfi karyelerinden Develü Kazâsı'na tâbi'
2. Zile nâm karye ahâlîsinden ma'lûmu'l-esâmî kimesneler gelüb bunların
3. karye-i mezbûr Mer'â Mezra'ası dimekle ma'rûf mahalde vâkı' zabt ve zirâ'at
4. ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idgeldikleri ma'lûmetu'l-hudûd yerlerinde
5. âharın vechen mine'l-vucûh alâkası olmayub dahl olunmak icâb itmez iken yine
6. kazâ-i mezbûr sükkânından Develüoğlu İsmail ve karındaşı Cafer nâm kimesneler
7. kendü hâllerinde olmadığından nâşî birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve zikr olunan tarlalarını

8. bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı kânûn tegallüben bilâ-senet zabt ve zirâ'at idüb
9. bunlara ziyâde gadr itmeleriyle da'vet-i şer' eylediklerinde mezbûrlar ziyâde
10. mütegalibeden olmalarıyla itâ'at-ı şer' itmeyüb ahvâlleri diğér gûn olduğün
11. bildirüb şer' le görölüb hilâf-ı kânûn ve defter ve bilâ-senet tegallüben zabt
12. eyledikleri arâzîleri alıvirilüb mezbûrlara hilâf-ı kânûn ta'allül
13. ve nizâ' itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn
14. üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Sinason Köyü sakinlerinin ödemeleri gereken vergileri hem tımar mutasarrıfına hem de vakfın mütevellilerine ödemelerine rağmen vakfın mütevellisi ve tımar mutasarrıflarının fazla vergi talep etmeleri ve defterde maktû kayıtlı olduğunu söyleyerek ayrıca 'öşr-i maktû' aldıktan sonra öşür almaları hakkında.

184/1

Ürgüb Kādısına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Ürgüb Kādısı Mevlânâ es-Seyyid Ali zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb kazâ-i mezbûra tâbi' Sinason nâm
2. karye ahâlîsi Müslîm ve zimmî re'âyâ tâ'ifesi bâ-cem'ihim meclis-i şer'a varub karyelerinin dîvânîsi ze'âmet ve tımâr mülhakâtı
3. ve mâlikânesi Damsa nâm karyede vâkı' Taşkun Bey'in binâ eylediği câmi'-i şerîfin evkâfından olduğı ve defterde mukayyed ve bunlar
4. karyeleri tobrağında zirâ'atiyle hâsıl eyledikleri terekelerinden kânûn ve defter mücebince müteveccih olan 'öşrlerin mâlikânesi
5. tarafına 'â'id olan vakf-ı mezbûr mütevellisine ve dîvânî tarafına 'â'id olan 'öşr ve rusûmların dahî za'im ve sibâhîlerine tamâmen
6. edâ idüb bir dürlü kusûrları yoğiken vakf-ı mezbûrun mütevellisi Mustafa nâm kimesne ve tımâr musatarrıfları kanâ'at
7. itmeyüb 'öşrlerin kânûn ve defterden ziyâde talebiyle ta'addî itmeleriyle bundan akdem İstanbul'da Sadr-ı Anadolu
8. huzûrunda ve Mahmud Paşa Mahkemesi'nde mürâfa'a-i şer' olunduklarında ol-vechile kânûn ve defterden ziyâde mütâlebe
9. itmemeleri için yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken mezkûrlar yine kâni' olmayub ziyâde talebiyle ta'addî eylediklerinden mâ'adâ

10. âdemlerinden defter-i cedîd-i hâkânîde maktû' kayd olunmuş 'öşr-i maktû'aların alınub gayr-ı 'öşr alurum deyu fukarâyı
11. ta'addî ve rencîde itmeleriyle kânûn ve defter mücebince 'amel olunub mugâyir-i kânûn ve defter zâhir olan zulm ve ta'addîleri
12. men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden
13. kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Eskiil Esbkeşan Mukataası reayaları ödemeleri gereken vergileri voyvodalarına ödemeye razı olmalarına rağmen voyvodaları olan kişinin ikramiye namıyla fazla vergi talep etmesi hakkında.

184/2

Eskiil ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Eskiil Kazâsı'nda sâkin Esbkeşan Mukâta'ası re'âyaları gelüb bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ra'iiyyet
2. ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince voyvodalarına edâya râzılar iken voyvodaları olan
3. (boşluk) nâm kimesne kanâ'at itmeyüb ikrâmiye nâmıyla ve sâ'ir bahâne ile hilâf-ı kânûn ve defter ziyâde nesne talebiyle
4. bunları ta'cîz ve rencîde eyledüğün bildirüb voyvoda-i merkûmun hilâf-ı kânûn ve defter ol- vechile zâhir
5. olan ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında hük-m-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (23 Temmuz-1 Ağustos 1743)

Özet: Bor Kasabası sakini olan İbrahimefendizâde Mehmet Ağa'nın ölümüyle mirasının taksimi sırasında mirasçıları arasında çıkan anlaşmazlık hakkında.

184/3

Bor Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Bor Kasabası sâkinelerinden (boşluk) nâm hatun gelüb mezbûrenin babası Bor Kasabası sükkânından İbrahimefendizâde

2. Seyyid el-Hâcc Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda muhallefâtı ve emlâkı ve irs-i şer'le
3. mezbûreye ve er karındaşı (boşluk) nâm saġır ile kız karındaşı Atike nâm saġıreye ve kebîre kız karındaşı (boşluk) nâm hatun ile üvey
4. vâlidesi kasaba-i mezbûrede sâkine (boşluk) nâm hatuna intikâl idüb üvey vâlidesi mezbûre saġır-i mezkûrlara
5. vasiyye olmaġla muhallefât ve emlâkı taksîm olunub üvey vâlidesi mezbûrenin hissesine isâbet iden üç yüz (300)
6. guruş mukâbili mezbûre kendüye müteğallibe ve envâ-i hîle ve tezvîr ve kalbazanlık ile meşhûr Sadreddin oġlu
7. Osman nâm kimesneye tezvîc itmekle babası müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl emvâl ve eşyâ ve emlâktan hissesi için
8. zevce-i merkûma istinâden cebren bin beş yüz (1500) guruşluk mikdârı ve beş yüz (500) guruş mihri mukâbelesinde
9. dahî bin (1000) guruşluk mikdârı eşyâyı alub taksîm mezbûrda gabn-ı fâhiş terâfû' olub buna gadr-i
10. küllî olduġun ve bu bâbda Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüġün bildirüb fetvâ-yı şerîfe
11. mücebince şer'le görölüb gabn-ı fâhiş-i mezbûr ba'de'l- isbât üvey vâlidesi mezbûrenin ber-vech-i
12. muharrer ahz eylediġi eşyâ zuhûra getirilüb ma'rifet-i şer'le kismet-i 'âdiye ile taksîm ve
13. 'alâ-mâ-farazallahû ta'âlâ isâbet iden hisse-i şâyi'ası alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i
14. hümâyûnum recâ itmeġin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Karahisar sakinlerinden Kabakoġlu Hacı Osman'dan Ardavason Köyü sakinlerinden olan Hacı Mehmet ile hacda arkadaşı olup saġ salim döndükleri halde Mehmet'in çocukları babalarını darp edip eşyalarını aldıġını iddia ederek şikâyetçi olup, mahkemede suçsuz bulunmasına raġmen tekrar emir ve buyruldu çıkararak eziyet etmeleri hakkında.

184/4

Karahisar-ı Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Nefs-i Karahisar sâkinlerinden Kabakoġlu Hacı Osman nâm kimesne gelüb bin yüz otuz dokuz senesinde hacc-ı şerîfe 'azîmet ve Karahisar-ı Develü Kazâsı'na tâbi' Ardavason

(Ardamason) nâm karyede sâkin Tebriz Ser'askerî müteveffâ Mustafa Paşa'nın karındaşı Hacı Mehmed nâm kimesne

2. ile refik olub varub gelüb evlerine selâmetle duhûl ve ba'dehu zaman fevt oldukda oğulları eşirrâdan
3. Mehmed ve Halil ve İbrahim ve Ahmed nâm kimesneler ve kızı (boşluk) nâm hatun mücerred celb-i mâl sevdâsıyla ilgâ-yı şer ve babamız mezbûru tarîk-i hacc-ı şerîfde
4. sen darb itmişsin ol-darbdan müte'essiren fevt olduğundan mâ'adâ sekiz yüz altun ve şu kadar eşyâsın almışsın
5. deyu bunun emsâli nice tezvîr ile da'vâ ve ehl-i 'örfte tecrîm ve tağrîm defa'atle mürâfa'a oldukda üzerlerine
6. şer'an bir nesne sâbit olmayub iddi'âları lagv u mahas olmağla mu'ârazadan men' ve kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle kıbel-i şer'den
7. hüccet-i şer'iyye virilüb ve bu makûle bir def'a şer'le görülüb kat'-ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer'den
8. hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın istimâ'ı memnû' olduğundan başka bilâ-gadr-i şer'î on beş sene murûr iden
9. da'vânın tekrâr istimâ'ı memnû' olub ve husûs-ı mezbûr on yedi sene murûr itmişken eşirrâ-yı mezkûre
10. yine memnû' olmayub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye bir takrîb ile ısdâr itdirdikleri emr ve buyuruldu ile
11. bunu rencîde ve remîde eylediklerin bildirüb hüccet-i şer'iyye mücebince 'amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i
12. hüccet-i şer'iyye ol-vechile zâhir olan ta'addî ve rencîdeleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü
13. ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Teceroğlu Ali'nin Karacakürt taifesinden Sandıklı Cemaati'nden Balioğlu Ali Bey adlı kişiden satın aldığı koyunlarını sekiz ay geçtikten sonra Balioğlu Ali'nin adamları ile gelerek gasp etmesi hakkında.

184/5

Kırşehirli ve [boşluk] Kādîlarına Konya Nâ'ibine Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Teceroğlu Ali gelüb konar göçer Karacakürd tâ'ifesinden

2. Sandıklı Cemâ'âti'nden Balioğlu Ali Bey dimekle ma'rûf kimesneden bin yüz
3. elli (boşluk) senesinde yüz elli 'aded koyunların üçer guruş onbeşer paraya iştirâ
4. ve sekiz ay murûrundan sonra mezbûr zuhûr ve ziyâde mütegalibeden olmağla hevâsına tâbi' beş nefer
5. atlu ile gelüb beşer guruş kıymetlü yüz elli 'aded koyunların gasb ve istimlâk idüb gadr
6. eylediğın ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve mezbûr taht-ı kazânızda murûr üzere olduğun
7. bildirüb bulunduğı mahalde şer'le görölüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın bulunduğı mahalde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Kayseri Kazası Erkilet Köyü'nden Şervan adlı kişinin altınlarını ve eşyalarını yine aynı köy sakinlerinden olan Nikola, Orfac, Sirak ve Yavan adlı kişilerin gasp etmeleri hakkında.

185/1

Kayseriyye Kâdîsı'na Kayseriyye Sancağı Mütesellimi'ne Hüküm ki,

1. Şervan nâm zimmî gelüb mesfûr Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Erkilat nâm karyeden olub kendü hâlinde olub hilâf-ı şer'-i şerîf
2. vaz' ve ta'addîsi yoğiken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Nikola veled-i Nikola ve Orfaç veled-i Sibahi ve Sirak veled-i Yavan
3. ve Yavan veled-i Siyana nâm zimmîler kendü hâllerinde olmayub şekâvet ile me'lûf (?) olduklarından bin yüz elli (boşluk) senesinde
4. mesfûrlar üzerine hücûm ve bıçak ve kılıç ve kürek ile sağ kolunun altından ve başının üzerinden sol ve sağ
5. kolların darb ve mecrûh idüb ziyâde gadrlarından nâşî üç yüz yirmi üç findık altunıyla yirmi beş zer-mahbûb
6. ve zincirli altunları ile altmış beş (65) guruş beyaz akca ve iki yüz elli (250) guruşluk incüsünü gasb ve gâret
7. ve külliyyet ile gadr-i küllî eylediklerin ve husûs-ı mezbûr mukaddemâ taraf-ı şer'den keşf ve hüccet-i şer'iyye olunduğın ve henüz icrâ
8. olunmayub ahvâli diğır gün olduğun bildirüb yedinde olan keşf hücceti şer'iyyesi mücebince şer'le görölüb hilâf-ı
9. şer'-i şerîf gasb ve gâret eyledikleri altunları ile sâ'ir emvâl ve eşyaları cüzvî ve küllî her ne ise alıvirilüb

10. ve ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyeye icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Niğde Sancağı Develi Kazası İbrahim Paşa Evkafı köylerinden olan Zile Köyü sakinlerinin beş yüz kuruşlarını, yine aynı köy ihtiyarlarından olan Musa, Molla İbrahim ve Molla Yahya adlı kişilerin gasp etmeleri hakkında.

185/2

Develü ve [boşluk] Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Niğde Sancağı'nda vâkı' Develü Kazası'nda müteveffâ İbrahim Paşa Evkâfı kurâlarından Zile nâm karyeden (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî
2. ba'zıları gelüb bunlar kendü hâllerinde olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîleri olmayub ve üzerlerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken Develü
3. Kazası'na tâbi' zikr olunan Zile Karyesi ihtiyârlarından ashâb-ı ağrazdan Musa ve Monla İbrahim ve Monla Yahya (boşluk) nâm kimesneler birbirleriyle
4. yekdil olmalarıyla bin yüz elli senesinde hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakkın bunlardan beş yüz (500) guruş ahz idüb ziyâde gadr eylediklerin bildirüb
5. alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ mahallinde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Mehmet ve Musa'nın babası olan Kadınhanı Ağası Hüseyin'i, han reayalarından olan Hasan Hüseyin, Halis Süleyman, Çitlek Yakup ve Hasan adlı kişilerin öldürmeleri hakkında.

185/3

[boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Kazası Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mehmed ve Mustafa nâm kimesne gelüb bunların babaları Hüseyin Ağa dimekle ma'rûf kimesne Ilgın ile Ladik cânibinde vâkı'
2. Kadınhanı'nın ağası iken yine han-ı mezbûrda sâkin han-ı mezbûr re'âyâsından Hasan Hüseyin ve rufekâsından Halis Süleyman ve Çitlek
3. Yakub ve Hasan ve (boşluk) nâm kimesneler bin yüz elli senesinde babaları mezbûru bi-gayr-ı hakkın katl itmeleriyle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olundukda
4. şer'an sâbit ve hüccet-i şer'iyeye virilmişken icrâ-yı hakk olunmadın mezbûrlar firâr ve ba'dehu mezbûr Hasan Seferihisar voyvodası ma'rifetiyle ahz

5. olunub lâkinn rufekâsı mezbûrdan taht-ı kazânızda Karaosmanoğulları dimekle ma'rûf kimesnelerin yanında firâr üzerine
6. oldukların bildirüb buldukları mahalde zâbiti olan han-ı mezbûr ağası ma'rifetiyle şer'le görölüb icrâ-yı hakk
7. olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin bulunduğu mahalde şer'le görüle deyu yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Kayseri Erkilet Köyü'nde oturan Kadem'in kızı Kelana'yı bıçak ile yaralayıp ölmesine neden olan kızının eşi Vasil'den, Kadem'in diyet talep etmesi hakkında.

185/4

Kayseriyye Monlasına [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Sen ki Kayseriyye Kādîsı Mevlânâ Mehmed Şakir zîdet fezâ'ilehusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Erkilat nâm karye mütemekkinlerinden Kadem
2. bintu Sava nâm nasrâniyye meclis-i şer'a varub yine karye-i mezkûreden mersûmenin kızı Kelana bintu Arzman nâm nasrâniyyeyi yine karye-i mezbûreden
3. zevci Vasil veled-i Ankaras nâm zimmî bin yüz elli altı senesinde bi-gayr-ı hakkın kızı mesfûreyi sol kalçasında dirkeş bıçağıyla 'amden darb ve cerh
4. eylediğin kibel-i şer'den keşf ve tahrîr ve yedine hüccet virilüb kırk gün murûrunda ol- cerhden müte'essiren hâlike olmağla dem u diyetini da'vâ sadedinde
5. oldukda itâ'at-i şer' itmeyüb firâr itmekle bulunduğu mahalde ahz ve mürâfa'a-i şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum virilmek recâsına
6. vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediğün ecilden bulunduğu mahalde şer'le ihkâk-ı hakk olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Beyşehir Sancağına mütesellim olarak Seyit Abdullah'ın tayin edilmesi hakkında.

185/5

Beyşehri Sancağında Vâkı' Kādîsına Hüküm ki,

1. İbrahim zîde mecduhu gelüb mûmâ-ileyhin kabukethüdâsı olduğu ber-vech-i arpalık Beyşehri Sancağı mutasarrıfı emiru'l-ümerâ'î'l-kirâm (boşluk) dâme ikbaluhunun
2. tarafından livâ-i mezbûra bir mütesellim nasb olunmak muktezâ olmağla es-Seyyid Abdullah zîde kadruhuya yarar

3. ve zabt ve rabta kâdir olmağla mûmâ-ileyhi livâ-i mezbûra mütesellim nasb ve ta'yîn olunmak bâbında istid'â-yı 'inâyet itmeğın vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmıştır. Fî evâsıt-ı Cemâziyelâhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Tabanlı Türkmenlerinden Kara Mehmet şehir dışında bulunduğu sırada Seyfi Ali adlı kişinin eşini ve yüz elli altın ile bin kuruşunu ve evin içinde olan eşyalarını alması hakkında.

185/6

Bozulus Kādısına Hüküm ki,

1. Tabanlı Türkmanlarından Kara Mehmed gelüb bu diyâr-ı âharda iken bin yüz elli (boşluk) senesinde Seyfi Ali nâm bunun üzerine varub ve bilâ-cürm
2. taht-ı nikâhında olan zevcesi (boşluk) nâm hatunu ahz ve yüz elli altın ile bin (1000) guruş ve ba'zı dahî cümle evin derûnunda olan eşyâsın
3. fuzûlî zabt ve ba'dehu zabtı ve varub menziline kat'a bir şey olamayub taraf-ı şer'a ifâde eyledikde mürâsele birle mezbûr Seyfi Ali'yi da'vet-i
4. şer'a ve mezbûr dahî itâ'at itmeyüb bir-vechle icrâ-yı hakk mümkün olmadığını bildirüb zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb merkûm
5. Seyfi Ali'nin hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî ahz eylediği ol-mikdâr altın ve guruş ile eşyâları alıvirilüb icrâ-yı şer' ve
6. ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükmi-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim'in Erzurum Seraskeri Ahmet Paşa'nın emrine memur olarak tayin edilmesiyle yerine mütesellim tayini gerekmiş, Yeğenbeyzâde Seyit Mehmet adlı kişinin mütesellim olarak tayin edilmesi hakkında.

186/1

Niğde Sancağında Vâkı' Kādılara ve Nâ'iblere Hüküm ki,

1. Sen ki Niğde Nâ'ibi Mevlânâ Osman zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb hâlâ ber-vech-i Arpalık Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdurrahim dâme ikbâluhu emr-i şerîfimle
2. Erzurum Ser'askerî Vezîrim Ahmed Paşa edâmallahu ta'âlâ iclâluhunun ma'iyetine me'mûr ve ta'yîn ve 'âzim olub ol-livâ-i mezbûra
3. mütesellim nasb olunmak muktezâ olmağla Yeğenbeyzâde es-Seyyid Mehmed zîde kadruhu mütesellim nasb ve ta'yîn ve mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyh tarafından

4. yedine buyûruldu virilüb ve ahâlî-yi vilâyet-i mezbûrdan râzı ve şükranlar üzere olmalarıyla merkûm livâ-i mezbûra mütesellim nasb
5. ve zabt ve rabt idüb mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyh tarafına 'â'id olanı ahz u kabz itdirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek
6. recâsına vâkı'-ı hâli 'arz eyledüğün ecilden vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Müteveffa Mehmet Çelebi bin Bali Evkafı'nın mütevellileri olan Süleyman ve Hasan adlı kişilerin Niğde Kazası Everek Köyü'nde tasarruflarında olan yerlerine dışarıdan bazılarının müdahale etmeleri hakkında.

186/2

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Niğde Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ashâb-ı hayrâtdan müteveffa Mehmed Çelebi bin Bali nâm sâhibu'l-hayrın evkâfının evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzere bi'l-fi'il berât-ı şerîfimle mütevellileri olan Seyyid Süleyman ve Seyyid Hasan zîde
2. şerefuhumâ gelüb Niğde Kazâsı'na tâbi' Everek nâm karyede vâkı' ma'lûmu'l-hudûdları selâtîn-i maziyyeden beru cedleri mezkûr hibe ve temlik ve yedine mülknâme-i hümâyûn
3. virildikten sonra ol-dahî ol-yerlerin mutasarrif itmesine ve hâsıl olan gallesin dahî nısfını Niğde Kasabası'nda vâkı' Hüssam Efendi Câmi'-i Şerîfi'nde imâm olanlara ve nısf-ı
4. âharını dahî cihet-i tevliyyet ve kitâbet ve nezâret deyu şart ve ta'yîn eylediği defter-i hâkânî ve vakfîyye-i ma'mûlun-bihâsına mukayyed ve yedinde evlâd-ı vakfdan olub buna tasarruf
5. ber-mûceb-i şart-ı vâkıf bunlara intikâl idüb taraf-ı âhardan bir dürlü dahl olunmak icâb itmez iken ecânbiden ba'zıları tevliyyetleri umûruna hilâf-ı şart-ı vâkıf
6. fuzûlî müdâhale ve ta'addîden hâlî olmadıkların bildirüb mezkûrların hilâf-ı şart-ı vâkıf ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında
7. hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görüle deyu emr-i şerîf yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Beyşehir Meydan Mahallesi sakini Güneşoğlu Abdurrahman kendi halinde olmayarak fukaranın haksız yere akçelerini alıp görevi olmadığı halde il işlerine ve vergi işlerine karışarak fukaraya zulmetmesi hakkında.

186/3

Beyşehri Kādîsına ve Beyşehri Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehir Kazâsı ahâlîleri gelüb yine Beyşehir mahallâtından Meydan Mahallesi sâkinlerinden Güneşoğlu Abdurrahman nâm kimesne kendü hâlinde
2. olmayub şerîr ve gammaz olmağla dâ'imen kâdî ve nâ'ib ve serdar ve voyvoda ve subaşı ve sâ'ir ehl-i 'örf tâ'ifesi yanlarına varub
3. hilâf-ı vâkı' mevâdd isnâdıyla fukarânın ehl-i 'örfe gamz ve bi-gayr-ı hakkın akcaların almağa bâ'is ve kendüsü dahî alub ve alâka
4. ve müdâhil olmaduğun il mesâlihine ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîfleri umûruna karuşub bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti
5. olmaduğun bildirüb men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğün ecilden kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Bor Kasabası sakini olan Mahmut kendi halinde olmasına rağmen yine aynı kasaba sakinlerinden Keloğlan, Hamidoğlu, Sarrac Nasuh, Deli Hasan ve Mehrioğlu Memiş Ağa adlı kişilerin birleşerek hanesine girerek malına ve canına su-i kast düzenlemeleri hakkında.

186/4

Bor ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Anadolu Kazâsı'ndan Bor Kasabası sâkinlerinden Mevlânâ el-Hâcc Mahmud zîde fazluhu Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb bu kendü hâlinde
2. olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve hareketi yoğiken yine Bor Kasabası'ndan envâ'-i tezvîrât ve hîle
3. ve kalbazanlık ile meşhûr bundan akdem fevt olan Sadreddin oğlu Osman nâm kimesnenin rufekâsından
4. Keloğlan ve Hamidoğlu ve Sarrac Nasuh ve Deli Hasan ve Mehrioğlu Memiş Ağa dimekle
5. ma'rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde gice ile bunun mâl ve 'ırz ve canına
6. sû-i kast ile nisvânı olan mahalle girüb mûmâ-ileyh dahî âdemleriyle sayha u feryâd itdiklerinde
7. merkûmlar firâr ve hâlâ taht-ı hükûmet ve kazâlarınızda oldukların ve husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh
8. üzere olduğı şer'an sâbit ve cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virüldüğün bildirüb buldukları

9. mahalde hüccet-i şer'iyeye mücebince şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i
10. hümayûnum recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Azaklı Mehmet Ağa'nın İncesu Kasabası sakini Agudoğlu Mehmet adlı kişinin zimmetinde olan yüz kuruş alacağının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

186/5

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Azaklı Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûr muzâfâtından İncesu Kasabası sükkânından
2. Agudoğlu Mehmed nâm kimesne zimmetinde cânib-i şer'den ber-müceb-i temessük bin yüz elli (boşluk) senesinde yüz (100) guruş
3. alacak hakkı olub ve bu meblağ-ı merkûmun mürâbahasın sarrafa edâ idüb taleb eyledikde mezkûr
4. bi-vech-i şer'î edâda ta'allül ve gadr murâd eyledüğün ve mezkûr 'askerîlik iddi'asında olduğun
5. ve bu taraftan Bozkürkoğlu Hacı Ahmed nâm kimesneyi vekîl eyledüğün bildirüb
6. zâbiti ma'rifetiyle şer'le görülüb mezbûrun zimmetinde ber-müceb-i temessük tevcîh iden yüz (100) guruş
7. hakkı tamâmen tahsîl ve vekîl-i merkûma bî-kusûr alıvirilüb bir dürlü ta'allül ve tereddüd itdirilmeyüb
8. icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğün şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Hacı Hasan adlı kişinin Kara Mustafa Paşa Evkafı köylerinden İncesu Köyü ahalilerinden olan Mehmet, Osman, Kasımoğlu Mustafa, Kara Hüseyin adlı kişilerin zimmetlerinde olan mahsul alacak hakkının tahsil edilmesini talep etmesi hakkında.

186/6

Kayseriyye Monlasına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hacı Hasan nâm kimesne gelüb bunun sadr-ı a'zam-ı sâbık
2. müteveffâ Kara Mustafa Paşa Evkâfi karyelerinden kazâ-i mezbûra
3. tâbi' İncesu nâm karye ahâlilerinden Özoğulları dimekle

4. ma'rûf Mehmed ve Osman ve Kasım oğlu Seyyid Mustafa ve Kara
5. Hüseyin ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz elli
6. (boşluk) senesinden beru Haremeyn akarından ma'lûmu'l-mikdâr
7. keyl mahsûl alacak hakkı olub taleb eyledikde mezbûrlar
8. birbirleriyle yekdil ve şirrete sülûk ve bi-vech-i şer'î virmekde
9. ta'allül ve muhâlefet ve gadr-i küllî murâd eyledüklerin
10. ve bu babda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi
11. olduğun bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb
12. tamâmen tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı
13. şer' ve ihkâk-ı hakk ve mezbûrân hilâf-ı şer'-i
14. şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf bir dürlü ta'allül
15. ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ
16. itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Erkilet Köyü'nden olan Şervan kendi halinde olmasına rağmen iki yüz kuruşluk inci ve iki yüz fındık altın ve yüz zincirli ve zer-mahub altın ve elli kuruşluk beyaz akçesini yine aynı köy sakinlerinden olan Yavanidoğlu Nikola, Oruç ve bazı kişilerin darp ederek gasp etmeleri hakkında.

187/1

Kayseriyye Kādîsına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Erkilat nâm karyeden Şervan nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye
2. vireceği vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûr sâkininden
3. mütegalibeden Yavanid oğlu Nikola ve Oruç ve Cerak ve Yavan nâm zimmîler kendü hâllerinde
4. olmayub birbirleriyle yekdil ve yekcihed bin yüz elli (boşluk) senesinde bi-gayr-ı hakkın bunu kılıç ve külünk ve bıçak
5. ve kürek ile üzerine hucûm ve darb-ı şedîd ile darb ve ol-darbdan birkaç parmakları mecrûh ve 'amel-mânde itdüklerinden
6. mâ'adâ üzerinde mevcûd iki yüz (200) guruşluk incü ve iki yüz fındık altunu ve yüz zincürlü ve zer-mahbûb altun

7. ve elli (50) guruşluk beyaz akcasını ahz ve bu ol-vakitde sahib-i ferraş olmağla ba'dehu karye-i mezbûr ahâlîsinden ba'zıları
8. mesfûr Nikola zimmîyi ahz itmek murâd eylediklerinde mesfûr firâr ve ba'dehu geldikde bu mesfûrlar ile mürâfa'a-i şer' olub husûs-ı
9. mezbûr vech-i şer' üzere olduğu meşhûr-ı mütevâtır ile ısbâta kâdir iken mesfûrlar şirrete sülûk ve hevâlarına tâbi'
10. şâhid-zor peydâ ve ibtâl-i hakk için bunun için benim menzilime geldi ânuniçün darb eyledük deyu hevâsına tâbi' kâdîdan
11. kendi takrîrleri üzere aldıkları müzevver hüccet ile ta'addî ve ol-vechile icrâ-yı hakk olunmayub mağdûr olduğun ve bu babda
12. Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb mücebince şer'le görülüb mesfûrların bi-gayr-ı hakkın ahz eyledikleri
13. ol-mikdâr altun ve akcası girü buna tamâmen alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ
14. eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (12-20 Ağustos 1743)

Özet: Konya'daki Padişah hasları köyleri sakinlerinden olan kişiler ödemeleri gereken resm-i ra'iiyeti köyleri zabıtine ödemelerine rağmen Malatya Hâssı voyvodası olan kişinin kendi defterlerine kayıtlı olduklarını iddia ederek resm-i ra'iiyet talep etmesi hakkında.

187/2

Konya Kazâsı Nâ'ibine Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Konya'da vâkı' Havâss-ı Hümâyûn'um karyelerinden Konya Kazâsı'na tâbi' ve (boşluk) ve (boşluk) nâm karyeler sâkinlerinden ve (boşluk) ve (boşluk) ve
2. nâm kimesneler gelüb bunlar kurâ-i mezbûrun defterde mukayyed ra'iiyet ve ra'iiyyeti oğullarından olub üzerlerine
3. edâsı lâzım gelen resm-i ra'iiyetleri karyeleri zâbitine edâ idüb âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb
4. itmez iken Malatiyye hâssı voyvodası olan (boşluk) nâm kimesne zuhûr ve mücerred celb-i akca sevdâsıyla zâbiti olduğum
5. hâssın karyelerinden (boşluk) nâm karyesinin defterlü re'âyâlarındansız sizden resm-i ra'iiyet alırum deyu hilâf-ı kânûn
6. ve defter bunları ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun bildirüb hilâf-ı kânûn ve defter

ol-vechile zâhir

7. olan müdâhale ve ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden kânûn ve defter mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Ereğli-yi Karaman sakininden Müderris İbrahim Efendi kendi halinde olmasına rağmen Ereğli sakinlerinden olan Ali, Kasım ve Ahmet adlı kişiler mütegalibeye istinaden defalarca mübaşirler ile para cezası aldırarak İbrahim'in eşi ve eşinin annesine ait olan emlak ve emval ve çiftliklerini dahi zapt etmeleri hakkında.

187/3

Ereğli-yi Karaman Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâbıkan Karaman Vâlîsi Vezîrim Mustafa Paşa edâmallahu ta'âlâ iclâluhu Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ereğli-yi Karaman sâkinlerinden
2. zümre-i müderrisînden Seyyid İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne 'ulemâdan kendü 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz'
3. ve ta'addîsi yoğiken Ereğli sâkinlerinden Seyyid Ali ve Kasım ve Ahmed nâm kimesneler ba'zı mütegalibeye istinâd mücerred icrâ-yı 'ırz
4. sevdâsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kerrâren ve merrâren mübâşirler ile tecrîm itdirdiklerinden mâ'adâ zevcesi
5. (boşluk) nâm hatun ile zevcesi vâlidesinin kasaba-i mezbûrede vâkı' emvâl ve emlâk ve çiftliklerin fuzûlî zulmen zabt
6. eylediklerinde sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Medine-i Konya'da mürâfa'a-i şer' olduklarında han ve çiftlikler zevce-i merkümesinin olduğu
7. verese huzûrunda sâbit ve müddet-i medîdeden beru bu ana gelince kendisine iktizâ iden yirmi beş bin (25.000) guruş hakları
8. ber-müceb-i i'lâm ve hüccet-i şer'iyye tahsîli için ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle sâdır olan emr-i şerîfime 'adem-i itâ'atlarından
9. nâşî icrâ-yı hakk olunmayub gadr-i küllî eyledikleri muşârun-ileyh ve Konya Nâ'ibi Mevlânâ Süleyman zîde 'ilmuhu başka başka 'arz
10. ve inhâ ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu

11. iltimâs itmeleriyle ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülüb ihkâk-ı hakk olunmak için fermân-ı 'âlîşanım sâdır olmuştur. Fî evâsıt-ı Cemâziye'l-âhir sene 1156 (2-11 Ağustos 1743)

Özet: Ayşe Hatun'un eşi Hasan'ın ölümüyle kalan mirastan hissesine düşeni vekili olan Mehmet adlı kişiye aliverilmesini talep etmesi hakkında.

187/4

Kayseriyye Monlasına ve Kayseriyye Mütesellimine Hüküm ki,

1. İstanbul'da vâkı' Cardaklı Hammâmı kurbunda sâkine Âişe nâm hatun Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal idüb Saray-ı Cedîd-i 'Âmîre'mde Hâssa-i Aşçı Ocağı'nda
2. mezbûrenin zevci-yi kilârı Hasan nâm kimesne bin yüz elli (boşluk) senesinde vilâyeti olan Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Zikür (?) nâm karyeye gidüb ve fevt olmağla
3. karye-i mezbûrede vâkı' emvâl ve eşyâsı irs-i şer'le buna ve karye-i mezbûrede sâkine diğer zevceleri ve (boşluk) nâm hatunlara intikâl ve emvâl
4. ve eşyâsı ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter-i kassam olunduktan sonra mezbûreye isâbet iden hissesi mezbûre hatunlar fuzûlî zabt idüb ahz u kabzına
5. tarafından vekil olan oğlu Mehmed nâm kimesne varub zevci-yi mezkûreden müntakıl bermûceb-i defter-i kassam hissesiyle zimmetinde müteveccih olan mihrini
6. fuzûlî zabt iden mezbûre hatunlardan taleb eyledikde oğlu mezbûru tahvîk ve seni katl iderüz deyu hissesinden cüzvî nesne virüb
7. bâkısı zimmetlerinde kalub hilâf-ı şer'-i şerîf gadr ve ta'addî eylediklerin bildirüb şer'le görülüb zevci-yi mezbûreden müntakıl mezbûre hatunların zimmetlerin ber- müceb-i
8. defter-i kassam şer'le müteveccih ve sâbit olan hakkı her ne ise vekil-i mezbûra alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden şer'le görülmek
9. emr olunmuştur deyu buyurulmağla. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (12-20 Ağustos 1743)

Özet: Osman'ın kardeşi Süleyman'ın ölmesiyle kalan akçe ve eşyasını Topal Hacı Mehmet adlı kişinin zapt etmesi hakkında.

188/1

Konya Kazâsı (ve) Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Osman nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûr sâkinlerinden karındaşı Seyyid Süleyman nâm kimesne fevt oldukda üç bin (3000) gurusluk nukûd

2. ve eşyâsını kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Tobal Hacı Mehmed dimekle ma'rûf kimesne mütegalibe ve cebâbireden olduğundan bin yüz
3. elli (boşluk) senesinde fuzûlî zabt itmekle bu dahî verâseti hasebiyle karındaşı müteveffâ-yı mezbûrun nukûd ve eşyâsını talep eyledikde
4. ol-tarafdan ba'zı kimesnelere istinâden virmeyüb icrâ-yı hakk mümkün olmaduğun bildirüb şer'le görüleb karındaşı
5. müteveffâ-yı mezbûrun fuzûlî zabt eyledüğü nukûd ve eşyâsı alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında
6. emr-i şerîfim recâ eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (12-20 Ağustos 1743)

Özet: Nevşehir Kazası Zile Köyü sakinlerinden olan kişilerin davaları sipahi evlatlarından oldukları için kaza zabitlerinin görmesi gerekirken ehl-i örften olan kişilerin görerek haksız yere ceza almalarına neden olmaları hakkında.

188/2

Nevşehir Kādısına Hüküm ki,

1. Nevşehir Kazâsı'na tâbi' Zile nâm karye sâkinlerinden ebnâ-i sibâhîyândan (boşluk) ve (boşluk) ve (boşluk) ve dahî ba'zıları gelüb sahîh dirliğe mutasarrıf sefereşer
2. ebnâ-i sibâhîyândan olub içlerinden birinin da'vâ-yı şer'iyeleri olub ahz ve habs ve şer'-i şerîfe ihzâları lâzım geldikde
3. kânûn üzere zâbitleri olan kazâ-i mezbûr kethüdâyeri ma'rifetiyle görülelelüb ehl-i 'örf tâ'ifesi tarafından tecrîm kasdıyla ahz
4. teklîf ile ta'addî ve rencide olunmaları icâb itmez iken ehl-i 'örf tâ'ifesi taraflarından hilâf-ı kânûn bunları ahz ve habs ve bi-gayr-ı hakkın
5. tecrîmden hâlî olmadıkların bildirüb hilâf-ı kânûn ta'addî itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (12-20 Ağustos 1743)

Özet: Muhammet'in bin kuruşdan fazla akçesini Niğde sakinlerinden olan Bekeşoğlu adlı kişinin mübaşiriye namıyla zorla alması hakkında.

188/3

Niğde ve Kādılarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sâdât-1 kirâmdan kıdvetu's-sadâti'l-kirâm Seyyid Şeyh Muhammed zîde şerefuhu gelüb bu kendü hâlinde olub hilâf-1 şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve ta'adîsi
2. yoğiken ashâb-1 ağrazdan Niğde sâkinlerinden Bekeşbeyoğlu dimekle ma'rûf kimesne bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hilâf-1
3. şer' müsevvid ile mübâşiriyye nâmına bin yüz elli (boşluk) senesinde cebren ve kahren bin (1000) guruşdan mütecâviz akcaların alub ziyâde gadr ve ta'addî
4. eylediklerin bildirüb şer'le görölüb hilâf-1 şer'-i şerîf ve bi-gayr-1 hakkın cebren ahz eylediği akcası her ne ise tamâmen alıvirilüb
5. icrâ-yı şer' ve ihkâk-1 hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görölmek emrim olmuştur. Fî evâhir-i Cemâziye'l-âhir sene 1156 (12-20 Ağustos 1743)

Özet: Turgut Nahiyesi Obrucuk Köyü'nün mutasarrıfı olan Mehmet'in tımar yerlerine Viran Nahiyesi Beyavşarı Köyü Mutasarrıfı Süleyman adlı kişinin müdahale etmesi hakkında.

188/4

Larende ve [boşluk] Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mehmed nâm sibâhî gelüb Konya Sancağı'nda Turgud Nâhiyesi'nde Obrucuk nâm karye ve gayrıdan on sekiz bin elli (18.050) akca berât-1 şerîfimle mutasarrıf olduğu tımârı
2. mülhakâtından Larende Nâhiyesi'nde müstakillen kayd ve berâtına dâhil altı bin sekiz yüz yirmi sekiz (6828) akca yazusu olan Yağmurlar Karyesi'ne âharın bir dürlü
3. alâkası olmayub bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken Havâss-1 Hümâyûn'umdan Viran Nâhiyesine tâbi' Beyavşarı nâm karye ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf
4. olan el-Hâcc Süleyman nâm kimesne hâss-1 mezbûre mülhakâtından olan karye-i mezbûre (yi) zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-1 defter-i hâkânî bunun müstakillen kayd
5. ve berâtına dâhil mâru'z-zikr Yağmurlar Karyesi'ne fuzûlî zabt ve tegallüben ahz u kabz idüb gadr eyledüğün bildirüb karye-i mezbûr ber-mûceb-i defter-i
6. hâkânî müstakillen kendüye zabt ve vâkı' olan mahsûl ve rusûmu kânûn ve defter mûcebince ahz u kabz itdirilüb hilâf-1 defter-i hâkânî
7. ve berât mugâyir-i hâss-1 mezbûr zâbiti vekîlleri bir dürlü dahl ve ta'aruz itdirilmemek bâbında hükmi-i hümâyûnum recâ ve Defterhâne -i 'Âmire'mde hıfz
8. olan ruznâmçe-i hümâyûn-1 mufassala mürâca'at olundukda Larende Nâhiyesi'ne tâbi' seksen sekiz nefer re'âyâ ve iki çiftlik ve dört zemîn

9. ve hâsıl-ı tahtında 'öşr-i gallât ve salârı-yı gendüm şa'îr ve resm-i çift ve bennâk ve caba yekûn ma'a gayrihi altı bin sekiz yüz yirmi sekiz (6828) akca yazusu olan
10. Karye-i Yağmurlar defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve (...) mahlûl-ı mu'arraz deyu müstakillen mezkûr Mehmed'in tımârı mülhakâtın ve Belviran Nâhiyesi'nde
11. üç bin üç yüz (300) akca yazusu olan Beyavşarı nâm karye dahî defter-i icmâlde muharrir kalemiyle tahrîr ve Havâss-ı Hümâyûn'um mülhakâtından
12. olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Niğde sakini olan Hüseyin'in eşini yine aynı kasaba sakinlerinden Halil oğlu Haşim, Ayağıküçükoğlu Osman, Molla Halil Eşlemlioğlu Ali ve Halil oğlu Memiş adlı kişilerin alarak Eşlemlioğluyla nikâhlamaları ve altı aylık oğlunu dahi annesinden ayırarak zarar vermeleri hakkında.

188/5

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Niğde sükkânından Seyyid Hüseyin gelüb yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Halil oğlu Haşim ve Ayağıküçükoğlu Osman ve karındaşı Monla Halil Eşlemlioğlu Ali
2. ve Halil oğlu Memiş dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinde 'ırzen hilâf-ı şer'-i şerîf taht-ı kazânızda olan
3. zevcesi (boşluk) nâm hatunu ahz ve mezbûr Eşlemlioğlu kendüye tezvîc eyledikten mâ'adâ altı aylık evlâdını anasından bi-gayr-ı hakkın ve helâkine
4. bâ'is ve ta'addî eyledüğün bildirüb şer'le görüleb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Kayseri Sancağı mütesellimi olan Allancıoğlu Mehmet'in görevini yerine getiremeyeceği için görevden alınmasıyla yerine geçen Mustafa adlı kişinin görevine müdahale edilmemesi hakkında.

188/6

Kayseriyye Monlasına Hüküm ki,

1. Süleyman zîde mecduhu gelüb Kabukethüdâsı olduğu emir'u'l-umerâ'î'l-kirâm Feyzi Paşa dâmet me'aliyehunun mutasarrıf olduğu Kayseriyye

2. Sancağı'nda bundan akdem Allancioğlu Mehmed nâm kimesne mütesellim olub nasb olunmuşundu lâkinn mezbûrun ahâlî ile hüsn-i zendegânesi olmayub
3. nâ-ırz harekete cesâret ile vilâyetin ihtilâlîne bâ'is olub azli muktezâ ve hüsn-i melâ-hazin ile mevsûf re'âyâ-perver kimesnenin
4. mütesellim nasb olunması lâzım geldiğine binâ'en mezbûr azl olunub mücerrebu'l-etvâr müstakîm ve kâr u güzâr olan Mustafa zîde kadruhu livâ-i
5. mezbûra mütesellim nasb ve ta'yîn olunduğun bildirüb mütesellimlik-i mezbûr mûmâ-ileyhe zabt ve mîr-i mîran-ı mûmâ-ileyhe 'â'id olan kânûn
6. ve defter mücebince ahz u kabz itdirülüb 'arz olunan mezbûru ve âharı bir dürlü dahl itdirilmemek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin
7. vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Martin'in ölen eşi Satak'ın mirasçılarında olan Simyon, Konstantin ve valideleri Mahyon adlı kişiler Martin'in zimmetinde eşya kaldığını iddia ederek hak talep etmeleri hakkında.

189/1

Bor Kādısına Hüküm ki,

1. Sen ki Mevlânâ es-Seyyid Halil zîde fazluhusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Medine-i Bor mütemekkinlerinden Artun
2. ve zevci Martin nâm nasrâniyye meclis-i şer'a varub mesfûre zimmînin mürd olan zevci Satak nâm
3. zimmînin karındaşı İskender nâm zimmînin oğulları Simyon ve Konstantin ve vâlideleri Mahyon nâm zimmî zuhûr
4. ve bizim yirmi sene mukaddem mürd olam mûrisimiz mesfûrânın mahlûlünden sizde ma'lûmu'l-mikdâr emvâl
5. ve eşyâları kaldı deyu iddi'â ve bundan akdem Konya mütesellimi tarafından ta'yîn itdirdikleri mübâşir ile
6. vâkı'-ı şer'-i şerîf olduklarında mesfûrlar müdde'âları vech-i şer' üzere ısbâta kâdir olamayub
7. ol-vechile zâhir olan ta'adîleri men' u def' birle cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilüb dahl
8. olunmak icâb itmez iken mesfûrlar Anastaş ve Savis nâm zimmîler ile yekdil ve yekcihed ve hevâlarına

9. tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine gamz ve ol-vechile bunlara gadr-i küllî itmeleriyle mesfûrlar hilâf-ı şer'-i şerîf
10. ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyeye ol-vechile zâhir olan ta'addîleri men' u def' ve vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs
11. 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet Aksaray Kazası Geveleve Köyü'nden Kirkor, Berdamaz ve Anastaş adlı kişilerin ortakaları olan diğer Kirkor adlı kişinin zimmetinde olan hisselerini talep etmeleri hakkında.

189/2

Aksaray ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Aksaray Kazâsı'na tâbi' Geveleve nâm karyeden Kirkor ve Berdamoz ve Anastaş nâm zimmîler gelüb
2. bunlar karye-i mezbûreden müşterekleri olan diğer Kirkor nâm ile (boşluk) nâm kimesneden istikrâz eyledikleri
3. altı yüz (600) guruş ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları birer hânedede i'mâl ve bir mikdâr fâ'iz hâsıl
4. olub üç yüz (300) guruşa dâyinlerine edâ idüb hâsıl olan fâ'izden diğer Kirkor dahî bir def'a
5. yirmi beş (25) guruş ve hüccetli Kara Hasan nâm kimesneden iki 'aded manda gönü ve yine mezbûr hüccet iden bir def'a
6. dört yüz (400) guruş ve Urumluoğlu'ndan sekiz (8) guruş ve Öksüz Yusuf oğlu'ndan dört (4) guruş
7. ve Helvadarelioğlu'ndan bir (1) guruş ve Niğdeli Mehmed nâm kimesneden bir (1) guruş ve Mirioğlu'ndan beş (5) guruş
8. ahz u kabz idüb bunlar mezbûr zimmî ile hesâb görüb zimmetinde şer'le müteveccih olan
9. hisseleri almak istediklerinde mesfûr hesâbını görmeyüb ve hisselerini virmeyüb hevâsına tâbi'
10. ba'zı mütegalibeye istinâden on beş (15) guruşların alub ta'addî eyledüğün fetvâ-yı şerîfeleri olduğun bildirüb
11. alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Seyit Osman'ın erkek kardeşi Seyit Süleyman'ın ölümüyle kalan mirasını Konya sakinlerinden olan Hacı Mehmet adlı kişinin zapt etmesi hakkında.

189/3

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Seyyid Osman gelüb bunun karındaşı Seyyid Süleyman nâm kimesne bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde fevt oldukda
2. muhallefâtı bunun ile zevcesi Havva ve sağîre kızı Şerife'ye münhasıra olmuşken Konya sükkânından Hacı Mehmed nâm kimesne
3. fuzûlî zabt idüb taleb eyledikde mezbûr cebâbire ve mu'în-i kesîresi olmağla edâda ta'allül üzere olduğun
4. bildirüb ol-bâbda hük-m-i hümayûnum recâ ve Medine-i Konya'da Şeyh Osman Mahallesi'nde sâkin iken fevt olan
5. Ebubey verâseti oğlu Seyyid Hacı Mehmed ve kızı Şerife Fatıma ba'dehu mezbûre Şerife Fatıma dahî
6. kable't-taksîm müteveffîye oldukda verâseti zevci Seyyid Süleyman ve Seyyid Hasan ve Sadri oğlu Seyyid Mustafa bin
7. mezbûr Seyyid Süleyman'a ve ba'dehu mezbûr es-Seyyid Mustafa dahî fevt olub verâseti zevcesi Havva ve sağîre
8. kızı Şerife ve li-ebeveyn er karındaşı mezbûr Seyyid Osman'a mahzar olmağla hasbe'l-iktizâ
9. e'l-münâsahatu'l-mezkûre mezbûr Seyyid Osman'ın tereke-i müteveffâ-yı evvelden hissesi bin (1000) guruşdan mütecâviz
10. olub ancak vaz'u'l-yed olan mezbûr Hacı Mehmed mütegalibeden olmağla mezbûr Seyyid Osman mezkûr Seyyid
11. Hacı Mehmed ile husûmet ve mürâfa'a ve ihkâk-ı hakk itdirmekle kâdir olmadığı vâkı' ve nefsu'l-emre
12. mutâbık olmadığını nefsi Konya ahâlîsinden İstanbul'da müsâfireten sâkin Mehmed bin Mehmed ve Hacı Süleyman
13. bin Ömer ve Hasan bin Ali ve Seyyid Mehmed bin Seyyid Mustafa ve Deveci Ebubekir bin İbrahim nâm kimesneler
14. meclis-i şer'-i enverde haber virmeleriyle mezbûr Seyyid Osman mezbûr Hacı Mehmed ile huzûr-ı âsâfide mürâfa'a
15. ve ihkâk-ı hakk olunmak üzere hük-m-i hümayûnum recâsıyla istirhâm itdüğün Mahkeme-i Bâb'da tescîl olduğun

16. İstanbul Mahkemesi'ne bâb-ı sâni olan Mehmed zîde 'ilmuhu i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince mahallinde
17. şer'le görülüb sâbit olan hakkını edâda ta'allül ider ise Astâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Hasan, Molla Hüseyin, Refiye, Amine ve Fatma adlı kişilerin babaları Ahmet Efendi'nin ölümüyle kalan mirastan erkek kardeşleri Ali'nin ticaret üzerine anlaşıklarını iddia ederek zapt etmesi hakkında.

190/1

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Meşâyıhdan Şeyh Hasan ve Monla Hüseyin nâm kimesneler ile Refiye ve Âmine ve Fatıma nâm hatunlar gelüb Niğde mahallâtından Serhon nâm mahalle
2. sâkinlerinden bunların babaları Ahmed Efendi demekle ma'rûf kimesne bundan akdem fevt oldukda Niğde Kazâsı'na tâbi' (boşluk) nâm karye
3. tobrağında vâkı' mutasarrıf olduğu ma'lûmetu'l-hudûd bir kıt'a mülk bağ irs-i şer'le bunlar ile diğer karındaşları
4. Ali nâm kimesneye intikâl itmeyin karındaşları mezbûr Ali ziyâde tama'-kâr olmağla şirrete sülûk ve bağ-ı mezkûr
5. için mukaddemâ 'alâ-tarîki't-ticâre siz benimle ibrâ oldınız deyu ifk u iftirâ ile bağ-ı mezkûru tagallüben zabt idüb
6. bunlara gadr itmekle bundan akdem mürâfa'a-i şer' olunduklarında mezbûr Ali müdde'âsın vech-i şer'î üzere ısbâta kâdir
7. olmayub bağ-ı mezkûr ma'rifet-i şer'le taksîm ve herbirlerinin hisselerin ma'lûm olub zabt ve
8. taraf-ı şer'den yedlerine hüccet-i şer'iyye virilmişken karındaşları merkûm Ali kendü hissesin zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-ı şer'-i şerîf
9. ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye bütün ben zabt iderim deyu fuzûlî müdâhale ve nizâ'dan hâlî olmaduğun
10. ve bu bâbda da'vâsına muvâfik Şeyhu'l-İslâm'dan yedlerine fetvâ-yı şerîfe virildüğün bildirüb yedlerinde olan
11. hüccet-i şer'iyye ve fetvâ-yı şerîfeleri mücebince 'amel olunub mezbûr Ali hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i hüccet-i şer'iyye hissesinden
12. ziyâdeye tecâvüz itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Rebî'u'l-âhir sene 1156 (4-13 Haziran 1743)

Özet: Hasan, Molla Hüseyin, Refiye, Amine ve Fatma adlı kişilerin ortak oldukları koyunları Niğde Kazası Güllüce Köyü sakininden olan Molla Yusuf adlı kişiye teslim edip, ortaya çıkan mahsul ve faizini aralarında paylaşacaklarına dair sözleşmelerine rağmen Yusuf'un on iki seneden fazla kendilerine bir nesne dahi vermedikleri hakkında.

190/2

Niğde ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Zümre-i meşâyıhdan eş-Şeyh Hasan ve Monla Hüseyin nâm kimesneler ile Refiye ve Âmine ve Fatıma nâm hatunlar Südde-i Sa'âdet'ime 'arzu hâl idüb bunlar ber-vech-i iştirâk
2. mutasarrıf oldukları doksan re's sağman marya koyunların bin yüz elli (boşluk) senesinde Niğde Kazâsı'na tâbi' Güllüce nâm karye sâkinlerinden Monla Yusuf
3. dimekle ma'rûf kimesneye teslim ve görüb gözedüb hâsıl olan mahsûl ve furûğunu beyinlerinde taksîm itmek üzere kavî ve fâ'izine şerîk
4. olmuşlar iken mezbûr Yusuf ziyâde tama'-kâr ve mütegalibeden olmağla on iki sene mikdârı tasarrufunda olan hayvânâtı mahsûl ve furûğu
5. ketm ve bunlara bir nesne vermeyüb bunlar dahî hesâbların görüb asl mâllarıyla fâ'izden hisselerin almak istediklerinde merkûm Yusuf zikr olunan
6. doksan re's koyunların yine bunlara teslim lâkinn on iki seneden beru hâsıl olan furûğu ve mahsûlünden bir nesne vermeyüb ol-vechile
7. bunlara gadr eyledüğün bildirüb şer'le görölüb kabz olunan fâ'izden hisselerine isâbet ideni alvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk
8. olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Başdıke Zaviyesi'nin zaviyedarları olan Ali, Süleyman, Salih, Mustafa, Abdullah, Fazlı, Yusuf ve Mustafa adlı kişilerin tasarruflarında olan yerlerin ahalileri vergi vermekle yükümlü olmadıkları halde köylerinin zaimleri ve sipahileri olan kişilerin vergi talep etmeleri hakkında.

190/3

Akşehir Kādîsına Hüküm ki,

1. Merhûm ve mağfûrun-lehu Şehzâde Sultân Abdullah tâbe serâhunun Akşehir Kasabası civârında Mihrablu'da vâkı' binâ eyledüğü Başdıke
2. Zâviyesi'nin zâviyedârları olan Ali ve Süleyman ve Salih ve Mustafa ve Abdullah ve Fazlı ve Yusuf ve diğer Mustafa nâm kimesneler

3. gelüb bunlar zâviye-i mezbûrda âyende ve revendeye it'âm-ı ta'âm idüb kasaba-i mezbûre tobrağında bi'l-fî il zabt ve tasarruflarında
4. tekâlîf alınmak icâb ider hâneye bağılu kâdîmî re'âyâ emlak ve yerleri olmayub ve kasaba-i mezbûreye tâbi' (boşluk) ve (boşluk) nâm karyelerin
5. defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından değiller iken kasaba-i mezbûre ahâlîsi hilâf-ı kânûn tekâlîf ve zikr
6. olunan karyelerin za'im ve sibâhîleri mugâyir-i defter-i hâkânî resm-i ra'iyet mutâlebesiyle ta'addî ve rencîde eylediklerin bildirüb
7. hilâf-ı kânûn ve defter ol-vechile ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden kânûn üzere 'amel
8. olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-31 Ağustos 1743)

Özet: Gürcü Köprüsü Evkafı'na ait olan yerlere Seyit Mustafa ve Seyit İbrahim adlı kişilerin müdahale etmesi hakkında.

190/4

Kayseriye Monlasına Hüküm ki,

1. Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hüseyin ve Seyyid Ömer zîde şerefuhumâ gelüb Sivas Irmağı üzerinde Gürcü Köbrisi Evkâfi'ndan
2. bunlar ber-vech-i meşrûta kayıkcıları olub vakf-ı mezbûrun defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâsında mukayyed Kayseriye
3. Kazâsı'na tâbi' Çukur nâm karyenin muhtar ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde mer'âdan 'öşr ve resmi taraf-ı vakfdan
4. ahz olunagelenden yerlere âhardan bir-vechle dahl icâb itmez iken
5. âhardan Seyyid Mustafa ve Seyyid İbrahim nâm kimesneler mücerred tama'-ı hâmlarından nâşî zikr olunan yerler
6. için Belviran ve Kızılbınarı ve Kâfirözü ismiyle müsemmâ ve hâric ez-defterdir deyu
7. hilâf-ı defter-i hâkânî bir tarikle kendü evlâtlarına berât itdirüb ol-vechile vakf-ı şerîfe
8. gadr-i küllî eylediklerin bildirüb yedinde olan sûret-i defter-i hâkânî ve vakfiyye-i ma'mûlun-bihâ
9. mûcebince husûs-ı mezbûr mahallinde ba'zı kimesnelere şer'le tefahhûs ve vâkı'-ı hâlî vukû'u ve sıhhati
10. üzere 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le
11. görölüb 'arz ve i'lâm olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır.

Özet: Kırşehir Kazası Müftüsü İbrahim kendi halinde olmasına rağmen yine aynı kaza sakinlerinden olan bazı kişilerin kendisine kötülük yapmaları hakkında.

190/5

Kırşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hâlâ Kırşehri Kazâsı'nda me'zûn-ı bi'l-iftâ olan İbrahim zîde 'ilmuhu gelüb bu kendü hâlinde
2. tadrîs-i ulûm iştigâl üzere olub hilâf-ı şer' kimesneye vaz' ve ta'addîsi olmayub
3. bir dürlü dahl icâb ider hâli yoğiken Kırşehri sükkânından mühîn-i 'ulemâ ve mütegalibeden
4. ba'zıları buna hilâf-ı inhâ ifk u iftirâ ve senin Konya'ya nefy ve kal'abentlik için emr
5. ısdâr itirdik deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî ve dâ'imen ta'cîz
6. ve rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle
7. şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf zâhir
8. olan ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği
9. ecilden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ta'addî itdirilmemek
10. emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Bozulus Türkmeni cemaatlerinden olan Amrudlu ve Küşne Cemaati fukaraları ödemeleri gereken vergiyi ödemeye razı olmalarına rağmen Bozulus Kazası'nda sakin olan voyvodaları Ahmet adlı kişinin fazla vergi talep etmesi ve bazılarını dahi hapsederek zorla borç senedi düzenleyerek onlara zulmetmesi hakkında.

191/1

Bozulus ve [boşluk] Kādîlarına [boşluk] ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Karaman sâkini Bozulus Türkmanı cemâ'atlerinden Amrudlu ve Küşne cemâ'atleri fukarâları Südde-i Sa'âdet'ime 'arzuhal gönderüb
2. bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen resm-i ra'yyet ve sâ'ir hukûk ve rusûmların kânûn ve defter mücebince
3. edâya râzılar olub bir-vechle rencîde olunmaları icâb itmez iken hâlâ Bozulus Kazâsı'nda sâkin
4. voyvodaları olan Ahmed nâm kimesne kanâ'at itmeyüb mücerred celb-i mâl sevdâsıyla selefim voyvoda sizlerden
5. kânûn ve defterden ziyâde akca almış ben dahî alurum deyu hilâf-ı şer' ve kânûn fukarâyı tazyîk ve ba'zılarını
6. ahz ve habs ve der-zincir ve cebren ve kahren peydâ eylediği temessük ve hüccet ile kânûn ve defterden ziyâde

7. akca mutâlebesiyle ta'cîz ve gadr murâd eyledüğün bildirüb voyvoda-i mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i
8. kânûn ve defter ol-vechile zâhir olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri
9. ecilden şer'le men' olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb sene 1156 (21-31 Ağustos 1743)

Özet: Bozulus Kazası Katırlı Köyü sakininden olan Mehmet'i Kureyş Kazası Turvutlu Köyü sakinlerinden olan Musa ve Ahmet adlı kişiler Acemkızı Fatıma'nın kaybından sorumlu tutarak ondan diyet talep etmeleri hakkında.

191/2

Kureyş ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Bozulus Kazâsı'na tâbi' Katırlı nâm karye sâkinlerinden Mehmed Kethüdâ bin Mevlüd nâm kimesne gelüb Kureyş Kazâsı'na tâbi'
2. Turvutlar nâm karye sâkinlerinden Musa ve Ahmed nâm kimesneler bi-vech-i şer'î bunu ta'cîz için senin karyenin kurbunda Acemkızı
3. Fatıma nâm hatun maktûlen katl olunub dem u diyeti senden aluruz deyu üzerine şer'an bir nesne sâbit olmayub ehl-i 'örf
4. tâ'ifesine istidânen bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın beş yüz elli (550) guruş aldığından mâ'adâ
5. tekrâr altı yüz elli (650) guruş dahî kendü için alub gadr ve bundan akdem mürâfa'a-i şer' olduklarında
6. merkûmların ikrârları üzere iki def'a ol-mikdâr guruş aldıkları şer'an sâbit ve hükm birle cânib-i
7. şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişken mezbûrlar virmekte ta'allül üzere oldukların bildirüb hüccet-i şer'iyyesi mücebince
8. şer'le görülüb meblağ-ı merkûm bi't-tamâm tahsîl ve alıvirilüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümayûnum
9. recâ itmeğin bulunduğu mahalde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Şerefli Türkmeni Cemaati'nden olan Hacı Bektaşoğlu Hacı Halil ve Mustafacıkoğulları Osman adlı kişiler sakin oldukları yerle yetinmeyip Kureyşözü Kazası'na bağlı Bahadırlı,

Haralı, Kocamaklı, Kasımlı ve Kulubey köyleri etrafına gelerek ahalinin mahsullerini hayvanlarına yedirip, çeşitli şekilde zulmetmeleri hakkında.

191/3

[boşluk] Kādîsına ve Kureyşözü Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Kureyşözü Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ es-Seyyid Mustafa zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Şerefli Türkmanı cemâ'atlerinden Hacı Bektaş oğlu Hacı Halil ve
2. Mustafacıkoğulları Osman ve sâ'irleri kadîmden beru sâkin oldukları mahalle kanâ'at itmeyüb yüz elli mikdârı Türkman ile bin yüz elli (boşluk)
3. senesinde Kureyşözü Kazâsı'na tâbi' Bahadırlu ve Haralı ve Kocamaklı ve Kasımlu ve Kulubey nâm karyelerin etrâf ve havâlilerine gelüb
4. ikâmet ve ahâlî-yi kurânın zirâ'at eyledikleri mahsûllerin mevâşîlerine ekl ve mera'âlarında kendü hayvânların ra'y ve nice hayvânların dahî
5. sırka eylediklerinden perâkende ve perîşân olmalarına bâ'is ve mâl-ı mîrînin kesr ve noksân terettübüne bâdî olmalarıyla şer'an mezbûrların zimmetlerinde
6. sâbit olan hukûk-ı 'ibâd istirdâd olunduktan sonra kadîmden sâkin oldukları mahalle nakl ve iskân olunmalar için emr-i şerîfim
7. virilmek recâsına vâkı'-ı hâli 'arz ve mahallinde ma'rifet-i şer'le görülmek üzere emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'il başdefterdârım olan
8. Sa'dullah dâme 'uluvvûhu i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebinece 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Develi Kazası sakinlerinden olan Tüccar Todori adlı kişiden, bazılarının kıyafet değiştirerek müslüman gibi görünüp münafıklık yaptığını iddia ederek zulmetmeleri hakkında.

191/4

Develi ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Develi Kazâsı sâkinlerinden tüccâr tâ'ifesinden Todori nâm zimmî gelüb bu kendü hâlinde 'ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye ta'addî ve hareketi
2. ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmayub şer'an bir-vechle ta'addî ve rencîde olunmak icâb itmez iken taht-ı kazânızda sâkin
3. mütegalibe ve ashâb-ı ağrazdan ba'zı kimesneler zuhûr ve birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve sen ticâret için sefer itdikde ba'zı tebdîl-i câme idüb

4. Müslim dinine girer imişsin deyu mücerred ta'cîz ve celb-i mâl kasdıyla buna musallât ve hilâf-ı şer'-i şerîf bunu ta'addî ve rencîdeden hâlî olmaduğun
5. ve bu bâbda dâ'vâsına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğü bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince 'amel olunub mezbûrlara
6. hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı münîf buna ol-vechile ta'addî ve rencîde itdirilmeyüb zâhir olan müdâhale ve ta'addîleri şer'le men' u
7. def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Seyit Yahya'nın Karaman sakinlerinden olan Avaş Mehmet oğlu Yahya, Ahmet oğlu Hacı Mehmet adlı kişilerin zimmetlerinde olan alacağının tahsil edilmesi talebi hakkında.

191/5

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Es-Seyyid Yahya nâm kimesne gelüb nefsi-i Karaman sâkinlerinden Avaş Mehmed oğlu Yahya nâm kimesne zimmetinde beş buçuk kise ve yine Karaman sükkânından Ahmed oğlu
2. Hacı Mehmed nâm kimesne zimmetinde dahî bin doksan (1090) gurus alacak hakkı olmağla bundan ısdâr eylediği müte'addî evâmîr-i şerîfemle taleb
3. eyledikde ba'zı mütegalibelerin i'ânetleriyle dürlü dürlü tezvîrâta sülûk ve hakkının iptâline murâd eylediklerinde bu def'a dahî tahsîli
4. için fermân-ı 'âlî ısdâr ancak merkûmlar eşirradan olub kesret-i mu'înlerinden nâşî ba'zı mütegalibelere istinâdı hasebiyle
5. icrâ-yı hakk mümkün olmadığın bildirüb şer'le görilüb sâbit olan hakkı virmekde ta'allül ve muhâlefet iderler ise ta'yîn
6. olunan mübâşir ma'rifetiyle merkûmlar Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Şerife'nin babası Hacı Mustafa'nın Ereğli Kasabası toprağında tasarrufunda olan yerleri babasının ölümüyle tapu hakkı Şerife'ye geçmesine rağmen Berber Mehmet adlı kişinin müdahale etmesi hakkında.

192/1

Hâlâ Ereğli-yi Karaman'da Me'zûn-ı bi'l-İftâ Olan Âdilzâde es-Seyyid Mehmed Zîde 'İlmuhu ve Ereğli-yi Karaman Kâdîsına Hüküm ki,

1. Şerife Fatıma nâm hatun gelüb babası Hacı Mustafa nâm kimesne bundan akdem fevt olub oğlu kalmayub Ereğli-yi Karaman
2. Kasabası tobrağında tasarrufunda olan yerlerin tabuya müstahak ve hakk-ı tabu mezbûrenin olmağla bî-garaz Müslümanlar takdîr eyledikleri
3. resm-i tabu ile almağa tâlibe iken ba'zı husûs için mezbûre diyâr-ı âhara gittikde ecâ nibden Mustafa Beşe dimekle ma'rûf
4. kimesne babası yerlerinden Alihancerimi dimekle ma'rûf bir kıt'a yeri üvey vâ lidesi Raziye nâm hatun babası zimmetinde olan
5. mehr-i mu'eccele mukâ bil fuzû lî ve hilâf-ı kânûn virüb mezbûre bî-çâre olmayub nizâ' üzere iken mezkûre Raziye dahî müteveffıye
6. olmağın karındaşları Mehmed ve İbrahim nâm kimesneler sâhib-i arzı itmâ' ve hilâf-ı kânûn aldıkları temessük ile ol-yerleri zabt
7. ve ba'de Berber Mehmed nâm kimesneye furûht itmeleriyle mezbûre yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve ısdâr itdirdiği evâmir
8. müceblerince mezkûrları meclis-i şer'a ihzâr ve sâhib-i arz mahzarında mürâfa'a ve bi-hasebi'ş-şer' ve kânûn ol-yer
9. kendüye hükm ve zabtı için yedine hüccet-i şer'iyye ve mürâsele ve sâhib-i arz tarafından temessük virilüb lâkinn mezbûr İbrahim
10. ihzâr-ı şer' itmeyüb ve mezbûr Berber Mehmed dahî itâ'at-ı şer' itmeyüb ol-hüccet-i şer'iyye ve temessüğe mugâyir
11. fuzû lî zabt ve gadr -i küllî ve bu varan kâdiya itmâ' ile icrâ-yı şer' olunmaduğın ve fetvâsı olduğın
12. bildirüb ol-bâbda istid'â-yı merhamet ve sen ki müftî-yi mûmâ-ileyhsin sen mütevellî ta'yîn ve kâdi-yı mûmâ-ileyhe mâ'en
13. istimâ' eylemek üzere hâlâ Şeyhu'l-İslâm ve müftîyyu'l-enâm olan Mevlânâ es-Seyyid Mustafa edâmallahu ta'âlâ fezâ'ilehu
14. işâret itmeleriyle işâretleri mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Ağya'nın kimseye borcu olmadığı halde Hüseyin adlı kişi ölen kardeşi Mustafa'nın alacağı olduğunu iddia ederek, onu hapsedmesi ve toplam sekiz yüz kuruşunu gasp etmesi hakkında.

192/2

[boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Nâ'ibine ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ağya nâm zimmî gelüb bunun kimesneye borç ve kefâleti olmayub ve üzerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken el-Hâcc Hüseyin
2. nâm kimesne zuhûr ve şirrete sülûk ve benim fevt olan karındaşım Mustafa'nın sende beş yüz (500) guruşu var idi almadın
3. fevt oldukda bana intikâl eyledi alurum deyu hevâsına tâbi' karındaşı Cellad Emirza ve Vezîr İbrahim ve karındaşı
4. Hasan dimekle ma'rûf kimesneler ile yekdil ve kendüye mu'în olan ehl-i 'örf ve kâdıya istinâden kimisi da'vâcı ve kimisi
5. şahid-zor olub bunu yetmiş gün habs ve ayaklarına ve boğazına zincir vurub ziyâde ta'addi eylediklerinden
6. mâ'adâ bin yüz elli (boşluk) senesinde beş yüz (500) guruşunu kendüleri ahz ve üç yüz (300) guruşunu dahî gasb idüb
7. gadr eylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun ve mezkûrlar hâlâ taht-ı hükûmet ve kazânızda oldukların
8. bildirüb buldukları mahalde şer'le görülüb icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın
9. buldukları mahalde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıtı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Ilgın Kazası Bulcuk Köyü sakini Fazlı Ağa'nın kazanın vergi dağıtım sırasında kimseyi işine karıştırmaması üzerine ahalinin şüphe duyması, zimmetine her bir defterden üç bin beş yüz kuruş geçirmesi hakkında.

192/3

Ilgın Kādîsına ve Ilgın Voyvodasına Hüküm ki,

1. Sen ki Ilgın Kādîsı Feyzullah zîde fazlulusun Südde-i Sa'âdet'ime mektûb gönderüb Ilgın Kazâsı'nda sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâdât-ı kirâm
2. ve sâ'ir re'âyâ fukarâsı bâ-serhem meclis-i şer'a varub kazâ-i mezbûra tâbi' Bulcuk nâm karyede sâkin mütegalibeden Fazlı Ağa
3. dimekle ma'rûf kimesne a'yânlık iddi'âsıyla bin yüz elli (boşluk) senesinden beru kazâ-i mezbûrun tekâlîf tevzî' vaktinde kimesneyi
4. karıştırmayub tevzî' defterlerinde ahâlînin şübheleri olmağla merkûmun ma'rifet-i şer'le hesâbı görmek istediklerinde merkûm

5. hesâb görmekten imtinâ' ve firâr itmekle taraf-ı şer'den üç dört def'a mürâsele irsâl ve da'vet-i şer' olundukda
6. itâ'at-i şer' itmeyüb ve merkûmun ma'rifetle sene-i merkûmdan beru olan tevzî' defterleri hesâb olundukda kendü nefsiycün
7. her bir defterde üç bin beş yüz (3500) guruş hesâb olunub ve bundan mâ'adâ tama'ı-hâmından nâşî zaleme t'âifesiyle yekdil ve ümmet-i
8. Muhammed'in bi-gayr-ı hakkın haklarını ahz idüb ol-vechile ahvâlleri diğér gün ve merkûmun tegallübü sebebiyle bir-vechle mukâvemete kudretleri
9. ve bunun emsâli zulm ve ta'addîsinin nihâyeti olmayub mâl-ı mîrînin tahsîli tâ'diline bâ'is ve şer' ve mazarratından cümlesi 'âciz kalub muzdârību'l-
10. ahvâl olmalarıyla fukarânın hatırına merhâmeten merkûmun şer' ve mazarratı üzerlerinden def' u ref' olunmak bâbında vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum
11. virilmek recâsına bi'l-iltimâs 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülüb zimmetinde sâbit olan hukûk-ı 'ibâd tahsîl olundukdan sonra vâkı'-ı hâli
12. sûret-i sicillâtlarıyla 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Kayseri sakininden olan Bayram'ın toplam altıyüz doksan bir kuruşunu yine aynı kaza sakinlerinden Serkiz, Mihail, Kökös ve Sardoğlu adlı kişilerin gasp etmeleri hakkında.

192/4

Kayseriyye Monlası'na ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimi'ne Hüküm ki,

1. Kayseriyye sükkânından Bayram nâm kimesne gelüb bu kendü hâlinde iken Kayseriyye Kazâsı sâkinlerinden Serkiz ve Mihail ve Kökös
2. ve Sardoğlu dimekle ma'rûf zimmîler birbirleriyle yekdil olmalarıyla bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın
3. hevâlarına tâbi' ehl-i 'örf tâ'ifesine istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın bunun
4. altı yüz (600) guruşunu ahz u kabz idüb gadr itmeleriyle bundan akdem ısdâr eylediği emr-i 'âlî ile varub
5. taleb eyledikde ol-tarafda mesfûrûnun mu'în-i kesîreleri olmak hasebiyle icrâ-yı hakk olmayub mağdûr olmağla
6. bu Âstâne-i Sa'âdet'ime gelmek murâd eyledikde mesfûrun bir konak yerden üzerine düşüb cebren ve kahren

7. doksan bir (91) guruş dahî alub min-haysi'l-mecmû' altı yüz doksan bir (691) guruş alacak hakkı olduğun bildirüb
8. mahallinde şer'le görülüb sâbit olan hakkın mahallinde virmekte ta'allül ider ise Âstâne-i Sa'âdet'ime ihzâr olunmak
9. bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüğü ecilden mahallinde şer'le görülüb ihkāk-ı hakk olmaz ise ihzâr
10. olunmaları için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Bor Kazası Kilisehisar Köyü'nde voyvoda olan Ali, Tarsus sakininden müteveffa Kürt Ahmet Ağa'dan senetsiz olarak alacağını vasisi olan Mehmet adlı kişiden borcuna karşı aldığı malları Kürt Ahmet'in kızı Ayşe'ye geri vermesi hakkında.

193/1

Bor ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mehmed zîde kadruhu gelüb Bor Kazâsı'na tâbi' Kelisahisar nâm karyede sâkin Voyvoda Ali nâm kimesnenin bundan akdem bin yüz elli (boşluk) senesinde Tarsus sükkânından
2. müteveffâ Kürd Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bâ-temessük ma'lûmu'l-mikdâr alacağı olduğundan mezbûr dahî sene-i mezbûrede Tarsus'a
3. varub müteveffâ-yı mezbûrun vâsîsi Seyyid Mehmed nâm kimesneden talep eyledikde vâsî-yi mezbûr müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden yirmi üç 'aded camuş
4. ineği ve bir altun sâ'at ve dört 'aded kısrak beş yüz üç buçuk (503.5) guruşa müteveffâ-yı mezbûrun deyni mukâbelesinde merkûm Ali'ye
5. edâ u teslîm ve mezbûr Ali dahî tesellüm ve kabz ve kavl eyledikden sonra zikr olunan tereke-i mezbûreyi semen-i mezkûr ile buna bey'
6. ve teslîm ve meblağ-ı mezkûru bi't-tamâm merkûm Ali'ye edâ itmişken müteveffâ-yı mezbûrun sağîre Âişe nâm hatun bâliğ olmağla tereke-i
7. mezbûru bundan akdem ve huzûr-ı şer'den merkûm Ali'nin vâsî-yi mezbûrdan bilâ-ısbât aldığı ve babası mâlı olduğunu
8. ısbât eyledikde zikr olunan tereke-i mezbûreyi mezbûre Âişe bundan ahz ve tereke-i mezbûrun semeni olan meblağ-ı mezbûru
9. mezkûr Ali'den reddi lâzım geldüğün müş'îr taraf-ı şer'den hüccet-i şer'iyye virilmeğle hüccet-i şer'iyye mücebince meblağ-ı merkûmu talep
10. eyledikde hilâf-ı şer'-i şerîf edâda ta'allül üzere olduğun bildirüb alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikde mahallinde şer'le

11. görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Padişah haslarından Selendi ve Buldıği Mukataası mutasarrıfları olan Ali ve Zeynelabidin'in tasarrufunda olan Şeyh Umur Köyü ahalilerinden olan Hüseyin ve diğerleri Şeyh Umur Zaviyesi Vakfi'na ait olduğunu iddia ederek öşür vermemeleri hakkında.

193/2

Gülzar Kazâsı Nâ'ibi'ne ve İçil Sancağı Mütesellimi'ne Hüküm ki,

1. Sen ki Gülzar Kazâsı Nâ'ibi Mevlânâ Osman zîde 'ilmuhusun mektûb gönderüb Havâss-ı Hümâyûn'umdan Selendi ve Tevâbi'i Mukâta'ası
2. Mutasarrıfı Seyyid Ali ve Seyyid Zeynelabidin zîde kadrumâ meclis-i şer'a varub mukâta'a-i mezbûr mülhakâtından
3. kazâ-i mezbûra tâbi' Şeyh Umur Karyesi'nin tobrağında zirâ'at idenlerin zirâ'atleriyle hâsil eyledikleri
4. terekelerinden kânûn ve defter mücebince 'öşrlerin hâss-ı mezbûr tarafından ahz olunagelmişken karye-i mezbûrda
5. sâkin Seyyid Hüseyin nâm kimesne ve sâ'irleri bir mikdâr yerler için Şeyh Umur Zâviyesi Vakfi yerlerindedir deyu
6. hilâf-ı defter-i hâkânî müdâhale ve yedi seneden beru fuzûlî zabt ve ta'şîr ve ahz idüb
7. mukâta'a-i mezbûrenin mâlına kesr ve noksânına bâ'is olmağla defter-i hâkânî mücebince karye-i mezbûre
8. mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde olan yerleriyle hâss-ı mezbûr tarafından zabt ve vâkı'
9. olan mahsûlât ve rusûmâtı kendüsüne bey' itdirilmeyüb mezbûrları ve âharı hilâf-ı defter-i
10. hâkânî karye-i mezbûreye ve hudûdu dâhilinde olan yerlerine bir dürlü dahl ve ta'arruz itdirilmeyüb
11. men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına vâkı' bi'l-iltimâs 'arz ve Defterhâne-i
12. 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda Gülzar
13. Nâhiyesi'ne tâbi' Karye-i Şeyh Umur Cemâ'at-i Hacı Bahaeddinlü yüz elli iki nefer
14. re'âyâ ve iki zemîn ve cemâ'at-i zaviyedâran ve yolcu ve meremmetci-yi bâ-hisâr
15. civârından der-karye-i mezbûre 'an-Evlâd-ı Şeyh Umur kırk üç nefer cemâ'at-i mezkûre
16. kadîmden Şeyh Umur Sultan Zâviyes'ine zâviyedâr ve hizmetkâr olagelmişler bunların
17. babaları mukayyedir kemâ-kân defter-i cedîdde merfû'u'r-resm kayd olundu ve emrinde

18. olan selâfîn-i maziyye ve hüdâvendiğâr-ı sâbık ahkâm-ı şerîfeleri mücebince mukarrer kılındı deyu
19. mukayyedir defter-i 'atîk hâlâ mezkûrların ba'zısı ihtiyârıyla zâviye
20. hizmetinde ihtiyârı kabûl idüb ve ba'zısı dahî karye-i mezkûrede vâkı' câmi' -i şerîfin hidmet
21. ve ba'zısı dahî Der-şeme (Dereşme) nâm harabyolu ta'mîr itmiş ve ba'zısı dahî diğerkurbunda vâkı'
22. köbrü hidmetin itmiş kabul itdikleri ecilden her birlerinin hidmetleri üzerine işâret olunub
23. ber-karâr-ı sâbık 'avârizdan emîn olmak üzere kayd-ı defter olundu hâsıl-ı gendüm ve şa'îr yekûn ma'a gayrihâ
24. on bir akca yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmalde Havâss-ı Hümâyûn'um
25. olundığı mestûr ve Hazine-i 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhâsebe defterlerine nazâr olundukda
26. Hâssihâ-yı Selendi ve Tevâbi'ihâ Mukâta'ası'nın sülsânî merkûmân Seyyid Ali ve Seyyid Zeynelabidin
27. ve sülsü dahî Seyyid Ahmed ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdulgani'nin mâlikâne berâtıyla üzerlerinde olduğu
28. mukayyed olunmağın defter-i hâkânî mücebince 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Beyşehir Kasabası ahalisinin vekil olarak tayin ettiği İbrahim adlı kişinin görevine Emir Abdullah adlı kişinin müdahale etmesi hakkında.

193/3

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Müttesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri Kasabası sükkânından İbrahim zîde kadruhu gelüb kasaba-i mezbûre ahâlîsi
2. vâkı' olan umûr ve husûsların görmeye cümle ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le
3. taraflarından bunu vekîl nasb itmeleriyle bu dahî vâkı' olan umûr ve
4. husûsların sadâkat ve istikâmet üzere ru'yet ve cümle fukarâ bunun
5. evzâ' ve etvârından hoşnûd ve râzı olub hilâf-ı şer' -i
6. şerîf vaz' ve ta'addîsi olmayub dahl icâb itmez
7. iken yine kazâ-i mezbûr sükkânından Emir Abdullah nâm kimesne kendü
8. hâlinde olmayub fukarâya inmek sevdâsıyla ben senin vekîl
9. olduğunu istemem deyu hilâf-ı şer' -i şerîf ve mugâyir ve bilâ-

10. emr-i münîf bunun ta'addîden hâlî olmaduğın bildirüb zâhir
11. olan müdâhale ve ta'addîsi men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim
12. recâ eylediği ecilden şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Ilgın Mukataası Ergani Madeni emini olan İbrahim voyvodası olan Abdurrahman Bey'e Boz Ahmet Beşe ve diğer bazı kişilerin saldırımları ve bundan sonra voyvodanın işlerine müdahale etmemeleri hakkında.

194/1

Ilgın Kazâsında Serdâr Vekîline Hüküm ki,

1. Ilgın Mukâta'ası hâlâ Ergani Madeni Emîni olan İbrahim Bey'in iltizâmında olub tarafından ta'yîn eylediği voyvodası
2. ile ahâlî beyninde bir mikdâr nizâ'ları zuhûr itmekle yeniçeri zümresinden Boz Ahmed Beşe ve Badık Hüseyin Beşe (...) Hacı Abdullah ve
3. Balıkçioğlu Süleyman Beşe ve Kürd Zülfikar nâm yaramazlar voyvodanın üzerine âlât-ı harble hücum ve şekâvete tasaddî itmeleriyle voyvoda olan
4. Abdurrahman Bey dahî Kadınhanı Ağası Eyyub Ağa'nın yanına firâr eylediği inhâ mezbûrûnun ba'de'l-yevm voyvodanın umûruna
5. karışmayub kendü hâllerinde olub eğer olmazlar ise muhkem haklarından gelinmek üzere tenbîh ve te'dîblerini iltimâs birle keyfiyyetleri ihbâr
6. olunmağla imdi sen ki serdâr-ı vekîl-i merkûmesin sâlifü'z-zikr mezbûrûnun ahz ve ma'rifet-i şer'le biran te'hîr ve ta'vîk itdirilmeksizin
7. me'mûr oldukları sefer-i hümayûnuma gitmek şartıyla ihrâc ve irsâl olunmalarında ihtimâm-ı tâmm eylesesin ve eğer mezbûrlar gitmeyüb bir takrîble
8. meks itmek lâzım gelür ise haberi alındıkda cezâları tertîb olunacağından iştibâh olmamağla sen dahî âdem-i tekayyüdünden nâşî muhkem hakkından
9. gelinür ana göre basîret ve intibâh üzere hareket ve voyvoda-i mûmâ-ileyhin dahî bir tarikle umûruna müdâhale ve ta'aruz olunmamak ve vechî üzere
10. düşen umûr ve husûslarında mu'âvenet eyleyüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-ı kadîm ve emr-i münîf vaz' ve hareketden taharrî ve mücânebet olunmak fermânım
11. olmağın (boşluk) irsâl olunmuşdur vusûlünde vech-i meşrûh üzere 'amel ve inkiyâd ve icrâsında kemâl-i tekayyüd ve ihtimâm eylesesin

12. deyu düstûr u mükerrerem müşir-i müfahham nizâmu'l-'alem hâlâ dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri ağası olan vezîrim Hasan Paşa edâmallahu te'âlâ iclâluhu
13. tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Beyşehir sakininden olan İbrahim kendi halinde olmasına rağmen Emir Abdullah adlı kişi onun kasabada olmasını istemediği için zulmetmesi hakkında.

194/2

Beyşehri ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri sükkânından dergâh-ı mu'allâm yeniçerileri serdârı İbrahim zîde kadruhu gelüb bu kendü hâlinde kimesneye
2. vaz' ve ta'addîsi olmayub üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûrdan
3. Emir Abdullah nâm kimesne icrâ-yı 'ırz için sen mukaddemâ Yenişar Nâhiyesi'nde olur idin yine var
4. nâhiye-i mezbûrede sâkin ol seni(n) kasaba-i mezbûrede olduğunu istemem ihrâc iderim deyu hilâf
5. ve bilâ-emr-i münîf ta'addîden hâlî olmaduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer' ve bilâ-emr-i münîf
6. ta'addîsi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: İsmail ve Mustafa Paşa'nın mutasarrıf oldukları yerlerden zimmetlerinde akçe kalmadığını Suğla Emîni Hacı Ali Ağa'ya onaylatmalarına rağmen Ereğli sakininden olan Gaffur oğlu Süleyman adlı kişinin çiftliklerini basması toplam bin yedi yüz kuruşunu dahi almaları hakkında.

194/3

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki

1. Ereğli sâkinlerinden müteveffa Kürd İbrahim Paşazâde es-Seyyid İsmail zîde kadruhu gelüb hâlâ Kocaili Sancağı mutasarrıfı
2. olan karındaşı Seyyid Mustafa Paşa dâmet me'âliyehu ile Divle Kazâsı'nda ber-vech-i iştirâk mutasarrıf oldukları mülk
3. çiftliklerine dahl icâb itmeyüb zikr olunan çiftliklerin alt tarafları suğla enhârıyla saky bulundukda hâsıl olan

4. su bentden suğla Şurûtu üzere mûnâsafası edâ ve eğer üst tarafları saky olunur ise
5. beher sene mîrî için suğla emîni olan Medine-i Konya sükkânından Hacı Ali AĞa dimekle ma'rûf kimesne tarafına
6. maktû'an bâ-hüccet-i Şer'iyye kırk (40) guruş teslîm oluna gelüb bunun ve karındaşı mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhin zimmetinde
7. bir akca ve bir habbe kalmayub ve bir dürlü da'vâ ve nizâ olmaduğun emîn-i mezbûr dahî tasdîk itmişken
8. Ereğli sükkânından Gaffar oğlu Süleyman nâm kimesne 'ırz-ı dünyeviyyesin icrâ kasdıyla sâbıkan Konya valîsi
9. tarafına hilâf-ı inhâ teşekkî ve kırk elli nefer atlu ile bunların çiftliklerini basdırub develerin
10. ve çiftçilerin mahbûsen bin yüz elli (boşluk) senesinde Konya'ya nakl bu dahî mürâfa'a-i Şer' için Konya'ya varub
11. emîn-i mezkûr hâzır olduğu halde keyfiyyeti meclis-i Şer'de ber-vech-i muharrer takrîr ve mürâfa'a-i Şer' olunmak istedikde hasmı
12. zuhûr itmeyüb ba'dehu Karaman Vâlîsi Mustafa Paşa'ya vardukda Divle Kazâsı ahâlîleri suğla
13. mûnâsafasını edâda muhâlefet üzere olduklarından nâşî sâdır olan emr-i 'âlî mücebince merkûm Gaffar oğlu Süleyman
14. ile Divle Kazâsı ihtiyârlarından Büseklioğlu Seyyid Veli ve Enhanoğlu Hacı Mustafa ve Hacı Bekir nâm kimesneler
15. li-ecli'l-mürâfa'a Konya'ya ihzâr ve emîn-i mezbûr ile mürâfa'a-i Şer' olduklarından sonra mezbûr Süleyman tezvîrâta
16. sâlik ve husûs-ı mezbûr Şu mikdâr guruş harc eyledik deyu hilâf-ı inhâ mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyhin karındaşı
17. mûmâ-ileyhe teşekkî ve bir def'a sekiz yüz (800) guruş ve bir def'a dahî dokuz yüz (900) guruşların ahz ve gadr-i
18. küllî ve çiftliklerinin harâb ve perîşân olmalarına bâ'is oldukların Konya nâ'ibi sâbık Mevlânâ Süleyman zîde ilmuhu
19. 'arz eyledüğün ve mîr-i mirân-ı mûmâ-ileyh tarafından yedine memhûr buyûruldu virildüğün bildirüb
20. mezbûrlar Divle-i Karaman'a ihzâr ve sen ki Konya nâ'ibi mevlânâ-yı mûmâ-ilyehsin huzûrunda terâfu' -ı Şer'

21. ve bi-gayr-ı hakkın ahz olunan ol-mikdâr gurusu hakkı alıvirilüb ihkāk-ı hâkk olunmak bâbında emr-i şerîfim
22. istid'â itmeğın vech-i meşrûh üzere şer'le görilmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Turgut Kasabası Esbkeşan Mukataası reayalarından olan Zeldanlı Hacı Ahmet, Konyalı Mehmet Efendi, Siverekli Emir Ali ve Arapgirli Mehmet adlı kişilerin zimmetlerinde mukataaya ait olan altı bin beş yüz kuruşun kalması hakkında.

194/4

Turgud ve Kādîsına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Esbkeşan Mukāta'ası voyvodası olan Hacı Ahmed zîde kadruhu Südde-i Sa'âdet'ime gelüb
2. hâlâ Turgud Kasabası'nda sâkin mukūta'a-i mezkûr re'âyâlarından Zeldanlı Hacı Ahmed
3. ve Konyalı Mehmed Efendi ve Siverekli Emir Ali ve Arabkirli Mehmed ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesneler mâl-ı
4. mukāta'a'dan bin yüz elli (boşluk) senesinde memhûr deyn temessükleri mücebince altı bin beş yüz (6500) gurusu
5. istikrâz itmeleriyle şimdi ber-müceb-i temessük mezkûrların zimmetlerinde olan ol-mikdâr
6. gurusu mâl-ı mukāta'ayı talep ve almak istedikde hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i temessük virmekte
7. ta'allül ve muhâlefet ve ol-vechile gadr sevdâsında oldukların bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin
8. ma'rifetinle şer'le görülüb mezkûrların memhûr deyn temessüklerin mücebince sâbit
9. olan ol-mikdâr gurusu hakkı tamâmen tahsîl ve alıvirilmek bâbında hükmi hümayûnum
10. recâ itmeğın mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Receb sene 1156 (31 Ağustos-9 Eylül 1743)

Özet: Safiye Sultanzâde Ebubekir adlı kişinin Konya Sancağı Ereğli Kazası'nda tasarrufunda olan tımar köylerini elli iki senesinden beri her sene yüz ellişer kuruşa ilzam olarak verdiği Kassambaşı Mehmet adlı kişinin zimmetinde kalan dört yüz kuruşunu talep etmesi hakkında.

195/1

Ereğli-yi Karaman ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Safiye Sultanzâde Ebubekir zîde mecduhu 'arzuhal ider Ereğli Kazası'na tâbi' Yağbasan nâm karye ve gayrıdan berât-ı şerîfimle mutasarrıf

2. olduğı on üç bin (13.000) akca tımârı karyelerine kazâ-i mezbûrda sâkin kassabbaşı dimekle ma'rûf Mehmed nâm kimesne bin
3. yüz elli iki senesinden beru beher sene yüz ellişer guruşa olmak üzere zabt ve tahvîli târîhine düşen mahsûlât ve rusûmâtı
4. ahz u kabza ve dört senede zimmetinde altı yüz (600) guruş müctemi' olub ancak iki yüz (200) guruş göndermekle mâ'adâsın taleb
5. eyledikde yine kazâ-i mezbûr a'yânından Soğanyemezoğlu Hüseyin nâm kimesne ve dahî ba'zıları tımâr-ı mezbûr karyelerinin ba'zılarını
6. zabt itmeleriyle anların zimmetlerindedir deyu virmekde ta'allül ve ol-vechile gadr sevdâsında olduğun bildürüb sinîn-i
7. mezkûrede tımârım karyelerin zabt ve mahsûlât ve rusûmâtın kabz idenlerin bunlar ve gerek gayrıdır her kim olursa olsun
8. tevcîh idenlerden âdemleriyle alıvırılüb hilâf-ı şer'-i şerîf ta'allül itdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum recâ eyledüğün
9. ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1156 (10-19 Eylül 1743)

Özet: Esbkeşan Voyvodası Ali ve adamlarına Muhammet, İbrahim ve Yusuf adlı kişileri Totanoğlu Hüseyin, İbrahim, Sinan, Hacı Muhammetoğlu ve Kara İbrahim adlı kişiler eşkıyalar ile saldırarak üzerinde devlete ait olan altı bin kuruş ve sair eşyayı gasp ederek darp etmeleri hakkında.

195/2

Turgud ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Ilgın Kādîsı Feyzullah zîde fazluhu Südde-i Sa'âdeti'me mektûb gönderüb hâlâ Esbkeşan voyvodası olan Ahmed zîde kadruhu meclis-i şer'a varub
2. rusûm-ı tâi'fe-i Esbkeşan Mukâta'ası mülhakâtından Turgud Kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrîlerin tahsîli için
3. mukâta'a-i mezbûra voyvodası mûmâ-ileyh Ahmed kazâ-i mezbûr karyelerinden Berikiler nâm karyeye ve havâlisinde kazâ-i mezbûr ahâlîlerinden
4. ser-cemiyet ve zümre-i eşkıyâdan olan Totanoğlu el-Hâcc Hüseyin ve el-Hâcc İbrahim ve Berikiler nâm karyeden Sinan ve Hacı
5. Muhammed oğlu ve Yavaşlı Karyesi'nden Kara İbrahim Horsonlu ahâlîlerinden yüz elli nefer süvârî eşkıyâ ile bin yüz elli

6. senesinde nisfu'l-leylde voyvoda-i merkûmun üzerine hucûm ve muhârebe ve mukâteleye şurû' idüb voyvoda-i mezbûrûn
7. âdemlerinden Muhammed nâm çukadârı boğazı altından ve İbrahim nâm kimesneyi dizinin kabağı altından ve Yusuf nâm kimesneyi tobuğundan
8. darb ve mecrûh idüb ve Muhammed nâm kimesnenin ağzını taş ile darb ve iki dişini ihrâc eylediklerinden sonra voyvoda-i
9. mezkûrun kazâ-i âhardan tahsîl idüb yanında mevcûd olan altı bin (6000) guruş mâl-ı mîrîyi ve emvâl ve eşyâsını nehb u gâret
10. eylediklerini Medine-i Akşehir mahallâtından Meydan Mahallesi'nden Hacı İbrahim Halife ibn-i Abdullah ve medine-i mezbûre muzâfâtından
11. Bermende Karyesi'nden Ali ibn-i Abdi ve Zemi Karyesi'nden Muhammed ibn-i Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer' de 'alâ-tarîki'ş-şehâde
12. haber vormeleriyle eşkıyâ-yı mezbûrenin gâret eyledikleri altı bin (6000) guruş mâl-ı mîrî ve emvâl ve eşyâ sen ki mütesellim-i
13. mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle tahsîl için emr-i şerifim virilmesini voyvoda-i mezbûrun istid'âsını Ilgın kâdısı mevlânâ mûmâ-ileyhe
14. 'arz eyledükde bi'l-fi'il başdefterdârım olan Sa'dullah dâme 'uluvvuhu i'lâm itmeğın vâkı' ise i'lâmı
15. mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Fî evâhir-i Receb sene 1156 (10-19 Eylül 1743)

Özet: Küçük Ahmet ve diğer bazı kişilerin hayvanları ile eşyalarını Yahyalı Nahiyesi sakinlerinden Mirzaoğlu İbrahim ve Bektaş oğlu Hacı Süleyman adlı kişilerin eşkıya ile birleşerek gasp etmeleri hakkında.

195/3

Kayseriyye Kādîsına ve Kayseriyye Mütesellimine Hüküm ki,

1. Mustafa zîde kadruhu ile ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğu (boşluk) mukâta'a re'âyâlarından Küçük Ahmed ve Emir Ali ve Seyfi oğlu İbrahim ve Murad
2. ve Hüseyin ve Hacı Murteza ve Yeğen Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde iken Kayseriyye Kazâsı muzâfâtından Karahisar-ı Yahyalı (Yeşilhisar) Nâhiyesi
3. sâkinlerinden Mirza oğlu İbrahim ve Bektaş oğlu Hacı Süleyman nâm şakîler hevâlarına tâbi' nice eşhâs ile yekdil ve bin yüz elli

4. (boşluk) senesinde mezbûrların hilâf-ı şer' menzillerin basub üç re's at ve on yedi 'aded toylu deve ve beş 'aded eşyâ
5. dolu heybe ve beş 'aded sim kemer kuşak ve sâ'ir ma'lûmu'l-mikdâr eşyâları gâret idüb gadr eylediklerin bildirüb
6. şer'le görölüb alvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1156 (10-19 Eylül 1743)

Özet: Herik Mahmut Efendi Vakfı köylerinden Derbent Köyü sakinlerinden olan bazılarının köylerini bırakarak Koçhisar Kazası'na bağlı askerî çiftliklere ve kasabalara yerleşip geriye kalanının ise dışarıya gitmeye hazırlanmaları üzere gidenlerin tekrar köylerine nakil edilmeleri hakkında.

195/4

Koçhisar ve [boşluk] ve [boşluk] Kādîlarına Hüküm ki,

1. Herik Mahmud Efendi Vakfı karyelerinden Koçhisar Kazası'na tâbi (boşluk) nâm Derbend Karye'nin hâlâ zâbiti
2. olan (boşluk) zîde kadruhu gelüb karye-i mezbûrenin defterde mukayyed ra'iyet ve ra'iyeti oğullarından ba'zıları
3. kādîmî karyelerinden kalkub taht-ı kazânızda vâkı' kasabât ve kurâ ve 'askerî çiftliklerinde sâkin ve bâkı
4. kalanı kalkub âhar mahalle gitmek üzere olub ol-vechile vakf-ı mezbûr mahsûlüne gadr ve hilâf-ı kânûn
5. ta'addî ve tecâvüz üzere oldukların bildürüb ol-makûle vakfin defterlü re'âyâsı kādîmî karyelerine nakl
6. ve iskân itdirilüb her kimin gitmek murâd idenler dahî men' olunub ber-vech-i hilâf-ı kânun ta'allül ve tereddüt
7. itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğın kânûn üzere 'amel olunmak için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1156 (10-19 Eylül 1743)

Özet: Sultan Alaaddin Câmi-i Şerîf Evkafı'nın mütevellisi olan İshak'ın yüz elli kuruşunu Koçhisar sakinlerinden Hasan ve Kara Veli adlı kişilerin gasp etmeleri hakkında.

195/5

Koçhisar ve [boşluk] Kādîlarına ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sultan Ala'addin Câmi'-i Şerîf Evkâfı'nın berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan İshak zîde kadruhu
2. gelüb bu kendü hâlinde olub kimesneye hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve ta'addîsi yoğiken Koçhisar
3. sâkinlerinden Hasan ve Kara Veli nâm kimesneler bunun üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın hevâsına tâbi'
4. ehl-i 'örfe istinâden bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hakkın yüz elli (150) gurusların gasb
5. ve ziyâde gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâlarına muvâfık Şeyhu'l-İslâm'dan fetvâ-yı şerîfe virüldüğün
6. bildürüb fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'le görölüb alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak
7. bâbında hükm-i hümayûnum recâ itmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâhir-i Receb sene 1156 (10-19 Eylül 1743)

Özet: Kürt Köyü ahâlisinin mahallelerine sonradan taşınan kişilerin hisselerine düşen vergileri vermemeleri üzerine eski mahallelerine nakil edilerek vergilerini eski mahalle sakinleri ile vermelerini talep etmeleri hakkında.

195/6

Belviran ve [boşluk] Kādîlarına Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Kürt nâm karye ahâlisi 'arzu hâl idüb bunların
2. karyeleri dört 'aded mahallât olmağla mahallât-ı mezbûreden (boşluk) nâm mahallesi
3. ahâlisinden Ahmed ve (boşluk) ve (boşluk) nâm kimesnelerin cedleri mahalle-i mezbûr tobrağında
4. vâkı' mutasarrıf oldukları emlâk ve arâzisinden gayrı sonradan (boşluk) nâm mahallesinde
5. dahî müceddeden iştirâ ve ba'dehu fevt oldukda mezkûrûn iskân (?) itmekle
6. hâlâ mezbûrlardan sonradan tavattûn eyledikleri mahalle ahâlisini ol-tobrağında olan emlâk ve hissesine
7. isâbet iden tekâlîfi taleb eyledikde bizler kâdîmî mahallemiz olan mahalle
8. ahâlisiyle virüb sizinle virmeyüz deyu hilâf ve kâdîmî olan
9. mahalle ahâlisi dahî hisselerin taleb eyledikde bizler hâlâ sâkin olduğumuz
10. mahalle ahâlisi virürüz deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn
11. virmekde ta'allül ve mahallelerinin umûruna karuşub ihtilâle bâdî
12. oldukların bildirüb mezbûrlar kâdîmî mahallelerine nakl ve vâkı'

13. olan takâlîfden tahammüllerine göre hissesine düşeni mahalleteyn-i
14. mezbûreteyn ahâlîleriyle ma'en edâ itdirilüb bir dürlü ta'allül
15. ve muhâlefet itdirilmeyüb ta'allül iderler ise keyfiyet ve ahvâlleri
16. sıhhati üzere 'arz olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin kânûn
17. üzere hisselerine düşeni tamâmen edâ itdirilüb mugâyir-i
18. kânûn ta'allül iderler ise sıhhati üzere 'arz olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Receb 1156 (21-30 Ağustos 1743)

Özet: Mancoson Köyü sakinlerinden Halil Bey, Hacı Bekir, Hacı Musa, Seyit İbrahim ve Mehmet adlı kişilerin köyden çıkartılarak eski köylerine dönmeleri için aynı köy sakinlerinden olan bazı kişilerin emir çıkarmaları hakkında.

196/1

Kayseriyye Monlasına ve Kayseriyye Sancağı Mütesellimine Hüküm ki,

1. Kazâ-i mezbûra tâbi' Mancoson nâm karyede sâkin Halil Bey dimekle ma'rûf kimesne ile Hacı Bekir ve Hacı Musa ve oğlu Seyyid İbrahim
2. ve Mehmed nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hâllerinde eben 'an ceddin karye-i mezbûre sâkinlerinden olub kimesneye hilâf-ı şer'i şerîf vaz'
3. ve ta'addîleri yoğiken yine karye-i mezbûreden ba'zı ashâb-ı ağraz hevâlarına tâbi' kimesneler ile yekdil ve bunlar kendü umûrları için
4. Âstâne-i Sa'âdet'imde ba'zılarıyla bir takrîb ile hilâf-ı inhâ sû-i hallerin müş'îr peydâ eylediklerin 'arz ile karye-i mezbûreden ihrâc
5. ve kâdimî karyelerine iskânlarıçün emr ısdâr ve ol-vechile gadr-i küllî eylediklerin bildirüb ber-minvâl-i muharrer virilen
6. emrin kaydı ref' ve terkîn ve kemâ-kân karye-i mezbûrede ikâmet ve ihrâc ve iskân teklîfi ile rencîde ve remîde itdirilmemek bâbında
7. hükm-i hümayûnum recâ eyledikleri ecilden vech-i meşrûh üzere virilen emrin kaydı terkîn olunmak için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1156 (20-29 Eylül 1743)

Özet: İbrahim'i serdarlık mektubunu alması için görevlendiren Topaloğlu Mehmet Ağa adlı kişinin çıkan masrafi ödememesi hakkında.

196/2

Konya Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. İbrahim nâm kimesne gelüb Konya sâkinlerinden olub bundan akdem kazâ-i mezbûrede serdâr olan Tobaloğlu Mehmed Ağa dimekle ma'rûf
2. kimesne benim için serdârlık mektûbu alıvir deyu ne kadar akca virir isen sana deynimdir edâ iderüm deyu buna emr ve bu mezbûrun
3. emrine binâ'en kendi mâlından bin yüz elli (boşluk) senesinde şartu'r-rucû' yüz kırk iki (142) guruş harc ve sarf idüb ve serdârlık mektûbunu
4. dahî alub kendüye teslîm itdikden sonra emrine binâ'en virdüğü yüz kırk iki (142) guruş hakkını mezbûrdan talep ve almak istedikde bi-vech-i
5. şer'î dürlü 'illet ve bahâne ile edâya ta'allül ve muhâlefet ve gadr murâd eylediğün bildirüb mezbûrların emrine binâ'en
6. şartu'r-rucû' virdüğü yüz kırk iki (142) guruş hakkı kendüye tamâmen alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında
7. emr-i şerîfim recâ eylediği ecilden şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1156 (20-29 Eylül 1743)

Özet: Hüseyin adlı kişinin Kırşehir Sancağı ve Kırşehir Nahiyesi Kızılca Köyü Şeyh Süleyman ve Mu'î Evran Zaviyeleri vakfı ve divanisi ile yine Çanakçı Köyü her sene yüz kuruş malını Kırşehir Sancağı mutasarrıflarına vermek şartıyla bunun sorumluluğunda iken köy mutasarrıflarının müdahale etmeleri hakkında.

196/3

Kırşehri ve [boşluk] Kādîları ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Hüseyin zîde kadruhu gelüb Kırşehri Sancağı'nda ve Kırşehri Nâhiyesi'ne tâbi' Kızılca Karyesi'nin mâlikâne Şeyh Süleyman ve Mu'î Evran Zâviyeleri
2. Vakfı ve divânîsiyle yine nâhiye-i mezbûra tâbi' Çanakçı nâm-ı diğêr Merd Dede Dürbesi nâm karye mir-livâ-i Kırşehri hâssı mülhakâtından olub
3. ve beher sene yüz guruş (100) mâlını Kırşehri Sancağı mutasarrıflarına virmek üzere kurâ-i mezbûre ber-vech-i mâlikâne mûmâ-ileyhin berât-ı
4. şerîfimle 'uhdesinde Karye-i Kızılca el-mezbûreyi Ahi Evran ve Şeyh Süleyman zâviyeleri Vakfı ve Çanakçı nâm-ı diğêr Merd Dede Dürbesi
5. el-mezbûreyi dahî müstakillen yedinde olan berât mücebince zabta ve 'â'id olan mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mücebince
6. ahz u kabz itmek istedikde livâ-i mezbûr mutasarrıfları senede yüz (100) guruş almağa kanâ'at itmeyüb yedinde olan berât-ı şerîfime mugâyir

7. kurâ-i mezbûrenin zabtına mûmâna'at ve âhardan ba'zı kimesneler birbirleriyle yekdil ve yekcihed ve anlar dahî hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdâhale
8. ve mûmâ-ileyhe gadr ve mâl-ı mîrînin kesr ve noksân terettübüne bâ'is oldukların bildirüb Karye-i Kızılca el-mezbûre mâlikâne mutasarrıfları
9. zâviyeler ve Vakf-ı Karye-i Çanakçı nâm-ı diğêr Merd Dede Dürbesi el-mezbûreyi dahî müstakillen yedinde olan berât-ı şerîfim mûcebince kendüye zabt
10. ve Kızılca Karyesi'nin dîvânî tarafına 'a'id olan mahsûl ve rusûmuyla Çanakçı Karyesi'nin cümle mahsûlât ve rusûmâtı kânûn ve defter mûcebince
11. kendüye ahz u kabz itdirilüb livâ-i mezbûr mutasarrıfı ve âharı bir-vechle hilâf-ı defter-i hâkânî ve mugâyir-i berât dahl ve ta'aruz itdirilmeyüb
12. müdâhale ve ta'addileri men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan defter-i icmâl ve mufassala
13. mürâca'at olundukda Kırşehirî Nâhiyesi'ne tâbi' yetmiş üç nefer re'âyâ ve dört zemîn ve hâsıl-ı tahtında 'an-resm-i çift ve bennâk ve caba ve 'âdet-i
14. ağnâm ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs zirâ'atleri Ahiborlu ve Gökgöl ve Büyükhoğun ve Kuyucak ve Gökçe Üregü ve (...) ve Sertlek
15. nâm karye ve mezra'alardadır ber-mûceb-i defter-i 'atık bin altı yüz on bir (1611) akca yazar Karye-i Çanakçı nâm-ı diğêr Merd Dede Dürbesi ve yine nâhiye-i mezbûra tâbi'
16. doksan dört nefer re'âyâ ve iki zemîn ile Karye-i Kızılca nısf-ı mâlikâne-i Vakf-ı Zâviye-i Şeyh Süleyman ve nısf-ı âhar Vakf-ı Zâviye-i
17. Ahi Evran ve hâsıl-ı dîvânî gendüm ve resm-i çift ve bennâk ve caba ve bâd-ı hevâ ve resm-i 'arûs yekûn ma'a gayrihâ üç bin sekiz yüz (3800) akca ve tahtında
18. mâlikâne Vakf-ı Zâviye-i Ahi Evran ve Şeyh Süleyman hâsıl-ı gendüm yekûn ma'a gayrihâ bin üç yüz kırk (1340) akca yazı ile defter-i mufassalda muharrir
19. kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde nefsi Kırşehirî ve ma'a gayrihi bir görölüb der-livâ-i Kırşehirî hâssı mülhakâtından olduğu mestûr ve Hazine-i
20. 'Âmire'mde mahfûz olan başmuhasebe defterlerine nazâr olundukda Karye-i Çanakçı ve Karye-i Kızılca beher sene yüz (100) guruş mâlını Kırşehirî Sancağı mutasarrıflarına
21. virmek üzere ber-vech-i mâlikâne mûmâ-ileyhin hâlâ berât-ı şerîfimle 'uhdesinde olduğu mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî ve berâtı mûcebince 'amel olunmak
22. için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1156 (20-29 Eylül 1743)

Özet: Eyyubili Kazası ahâlisinin ödemeleri gereken üç yüz elli kuruş imdad-ı seferiyyeyi ödemedikleri hakkında.

196/4

Aksaray Sancağında Vâkı' Kādîlara ve A'yân-ı Vilâyet İş erlerine Hüküm ki,

1. Emiru'l-ümerâ'i'l-kirâm Aksaray Sancağı Mutasarrıfı Timur Süleyman dâme ikbâluhunun livâ-i mezbûr kazâlarından elli altı
2. senesine mahsûben mu'ayyen olan imdâd-ı seferiyyenin bâ-fermân-ı hümâyûn tahsiline mübâşeret olundukda livâ-i mezbûrda nefis-i Eyyubili
3. Kazâsı ahâlisi ber-mûceb-i defter hisselerine isâbet iden üç yüz elli (350) guruş imdâd-ı seferiyyede ba'zı a'zâr
4. ve akca irâdıyla edâdan nükûl itmeleriyle fîmâ-ba'de muhâlefet itdirilmeyüb kazâ-i mezbûr ahâlisinin hisselerine isâbet
5. iden meblâğ-ı merkûm tamâmen tahsîl ve tarafından kabzına me'mûra edâ u teslîm itdirilüb bundan sonra dahî muhâlefet iderler
6. ise diyâr-ı âhara nefy ve iclâlleri için ism ve resmleriyle 'arz ve i'lâm olunmak bâbında mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhe istid'â
7. ve Divân-ı Hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere emr-i şerîfim virüldüğün
8. mestûr ve mukayyed bulunmağın mükerrerden hazer olunarak inhâsı üzere tahsîli için emr-i şerîfim sudûrunu
9. bi'l-fi'il Re'îsu'l-küttâbım olan Mehmed Ragıb i'lâm itmeğın i'lâmı mûcebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuştur. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1156 (20-29 Eylül 1743)

Özet: Gürcü Hüseyin Cisri Vakfı'na ait olan yerlerin öşrünü Gühertaş Köyü'nün mutasarrıfı olan Ali adlı kişinin zapt etmesi hakkında.

197/1

Kayseriyye Monlasına ve Mütesellimine Hüküm ki,

1. Sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmed Şakir zîdet fezâ'ilehusun mektûb gönderüb Sivas kurbunda vâkı' defter-i hâkânîde nehri Alis deyu
2. ve mahallinde Kızılırmak tesmiye olunan nehrin üzerinde dâ'ir Gürcü Hüseyin Cisri Vakfı'nın ber-vech-i meşrûta

3. berât-ı şerîfimle mütevellîsi olan Ahmed ve Seyyid Ömer ve Seyyid Hüseyin ve Ömer Bey demekle ma'rûf kimesneler meclis-i şer'a varub
4. Kayseriyye Kazâsı'na tâbi' Hohor (?) nâm karyenin tamâm mâlikânesi cısr-i mezbûrun vakfi olmağla karye-i mezbûrenin mümtâz
5. ve mu'ayyen sınıru dâhilinde kâdimden mâlikâne tarafına 'â'id olanı vakf-ı mezbûr alınagelen bir mikdâr
6. yerlerine âhardan bir-vechle dahl olunmak icâb itmez iken zıkr olunan Hohor nâm karye Havâss-ı Hümâyûn'umdan Cisryeri
7. Nâhiyesi'nde Gühertaş nâm karyenin civârında vâkı' olmak hasebiyle zıkr olunan Gühertaş nâm karyeye
8. ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan Ali nâm kimesne ol-yerlerin 'öşrüne fuzûlî müdâhale itmekle mukaddemâ vakf-ı mezbûr
9. karyesinin hudûdu bî-garaz Müslimîn şehâdetleriyle sâbit ve vakfiyye-i ma'mûlun-biha ve hüccet-i şer'iyeler mücebince karye-i mezbûrenin
10. hudûdunu taraf-ı şer'den mu'ayyen ve virilen hüccet-i şer'iyeye Defterhâne-i 'Âmire'mde kayd ve ol-vechile tasarruf olundukda
11. mâru'z-zıkr Gühertaş Karyesi ol-vilayetde Alestabaşı'nda Ömer Hacılı deyu tesmiye olunduğundan merkûm Ali
12. kâni' olmayub Gühertaş Karyesi ittisâlinde olan arâzi-yi vakfin bir mikdârını kâdime mugâyir fuzûlî zabt itmekle
13. taraf-ı şer'den mu'ayene ve müşâhade için nâ'ib irsâl olundukda arâzi-yi mezkûre merkûm Ali'nin mutasarrıf olduğu
14. Gühertaş Karyesi arâzisinden olmayub ana muttasıl olan arâzi-yi cısr-i mezbûr vakfi arâzisinden
15. ve 'öşr-i vakf-ı mezbûr mütevellîleri tarafından alınageldüğünü bî-garaz elli yedi nefer musinn u ihtiyâr kimesneler şehâdetleriyle
16. lede's-şer' sâbit ve bâ'de'l yevm evkâf-ı mezkûr arâzisine tecâvüz itdirilmemek için kıbel-i şer'den
17. tekrâr hüccet-i şer'iyeye virilüb mücebince merkûm Ali vakf-ı mezkûr arâzisine kâdime mugâyir tecâvüz itmek iktizâ
18. itmez iken yine nizâ'dan hâlî olmamağla hüccet-i şer'iyeye mücebince 'amel olunmak bâbında vâkı'-ı hâlî hükm-i hümâyûnum

19. virilmek recâsına vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs 'arz eylediğin ecilden Defterhâne-i 'Âmire'mde mahfûz olan
20. defter-i icmâl ve evkâf defterlerine nazâr olundukda Sivas Nâhiyesi'nde Evkâf-ı Cısr-i Gürcü Hüseyin 'an- Nehr-i
21. Alis der-Kâzâ-i Sivas deyu yazıldığı mahalde Karye-i Hohor der-Kazâ-i Kayseriyye tamâm mâlikane-i vakf-i cısr ve Karbansaray
22. ve mezar ve oda der-nezd-i cısr-i mezbûr yekûn ma'a gayrihâ on bin (10.000) akca yazu ile defter-i evkâfda
23. muharrir kalemiyle tahrîr ve salifu'z-zıkr Gürcü Köbrüsü Vakfı olan karye-i mezbûrenin hudûdunu mu'ayyen mukaddemâ mürâfa'ada
24. sene-i süls ve semânîn ve elf târîhiyle müverrah ve Kayseriyye Nâ'ibi es-Seyyid İbrahim Nuri'inin imzâsıyla mûmzâ virilen
25. hüccet-i şer'iyye bâ-fermân-ı Ali Defterhâne-i 'Âmire'mde kayd ve hıfz olunub ve Cısrıeri Nâhiyesi'ne tâbi' Gühertaş
26. nâm karye defter-i icmâlde üç bin (3000) akca yazu ile tahrîr ve bir icmâl ve bin yirmi dört senesinde tevkî'i kalemiyle
27. Havâss-ı Hümâyûn'um tashîh olunduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın defter-i hâkânî mûcebince 'amel olunmak emrim olmuşdur. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1156 (20-29 Eylül 1743)

Özet: Bedeloğlu İbrahim adlı kişinin vergilere üçer dörder kat zam yaparak tahsil etmesi ve zimmetinde kalan reayanın hakkı olan on beş bin kuruşun dahi tahsil edilmesi hakkında.

197/2

[boşluk] Kādîsı ve Akşehir Nâ'ibine ve Konya Mütessellimine Hüküm ki,

1. Sen ki Akşehir Nâ'ibi Mevlânâ Mehmed zîde ilmuhusun mektûb gönderüb Akşehir'de sâkin 'ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutebâ ve sâ'ir sâdât ve fukarâ ve zu'afâ
2. ve re'âyâ meclis-i şer'a varub kazâları sükkânından el-Hâcc Bedeloğlu el-Hâcc İbrahim nâm kimesne ser-cemiyyet ve mûkız-ı fitne ve mahall-i nizâm-ı memleket
3. olub emr-i 'alî ile vârid olan tekâlîfin ta'diline bâdî ve hevâsına tâbi' kimesneler ile yekdil ve bin yüz elli (boşluk) senesinden beru her vârid
4. olan tekâlîf üzerine üçer dörder kat nesne zamm ve fukarâ üzerine tahmîl ile gadr-i küllî ve vilâyetlerini kendüye me'kel ve hâlâ
5. vârid olan tekâlîf tevzî' ve defter oldukda üzerine bir iki kat ziyâde zamm ve tamâmen tahsîl idüb mahalline edâ itmediğinden

6. talep olundukda bi'l-küllîye edâda ta'allül ve taraf-ı şer'den mürâsele irsâl olundukda dahî itâ'at-ı şer' itmeyüb otuz kırk nefer
7. eşkıyâ ile Bermende Karyesi'nde tahassun ve ol-vechile fukarânın on beş bin (15.000) gurus hakları zimmetinde kalmağla mübâşir ma'rifetiyle mezbûr
8. ahz ve zimmetinde olan hukûk-ı fukarâ ma'rifet-i şer'le tahsîl ve ashâbına redd ve teslim ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında keyfiyet-i ahvâli
9. der-devlet-medâra i'lâm idivir deyu iltimâs ve fi-nefsi'l-emr mezbûrun ahvâli takrîrlerine mutâbık olduğuna senin dahî ilmin lâhik
10. olmağla vâkı'-ı hâli hükm-i hümâyûnum virilmek recâsına 'arz eyledüğün ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır. Fî evâ'il-i Şa'bân sene 1156 (20-29 Eylül 1743)

Özet: Devlete ait olan malın tahsili için görevli olan Hacı Bektaş'ı, Şabanözü Kazası Özübey adında ki mahalde sakin olan İnallı Türkmen Aşireti'nden Veledoğlu Ahmet ve diğer bazı kişilerin vermemek için kurşun ile öldürerek kaçmaları hakkında.

197/3

Ankara ve Kenkırı ve Kütahiye ve Konya Kādîlarına ve Nâ'iblerine [boşluk] ve [boşluk] Mütessellimlerine Hüküm ki,

1. Hacı Ali Bey ve karındaşı Mehmed zîde mecduhu gelüb Şabanözü Kazâsı'na tâbi' Özübey nâm mahalde sâkin İnallı Türkmanı 'Aşireti'nden Veledoğlu
2. Ahmed ve karındaşı Ali ve Veli ve Ebuoğlu Ali ve karındaşı oğlu Halil ve Timurcioğlu Osman ve karındaşı Mehmed ve Kara Ahmed oğlu Murad ve karındaşı
3. oğlu Veli ve Mustafa Bölükbaşı oğlu İbrahim ve Kavlak Mehmed ve Deli Hüseyin dimekle ma'rûf kimesneler zimmetlerinde olan mâl-ı mîrînin
4. tahsîliyiçün karındaşları Hacı Bektaş nâm kimesneyi bin yüz elli (boşluk) senesinde salifu'z-zikr on iki nefer şakîler Karıbazarı
5. Kazâsı'na tâbi' Gezgada (Genegada ?) nâm mahalde kurşûn ile darb ve katl eylediklerinden sonra firâr eylediklerin ve taraf-ı şer'den keşf olunub
6. hüccet-i şer'iyye virüldüğün bildirüb sen ki mevlânâ ve mütessellim-i mûmâ-ileyhimsiz mezbûrları taht-ı kazânızda buldukları mahalde ahz ve her birini
7. müstakillen mürâfa'a-i şer' ve ihkâk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden buldukları mahalde şer'le görülmek için
8. yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1156 (30 Eylül-9 Ekim 1743)

Özet: Beyşehir Kazası Doğan Köyü'nden Mustafa davalık olduğu Ahmet ile karşılıklı olarak anlaşmalarına rağmen Ahmet'in anlaşmaya uymayarak Mustafa'nın dört yüz kuruşunu alması hakkında.

197/4

Konya Kazâsı Nâ'ibine ve Konya Mütesellimine Hüküm ki,

1. Beyşehri Kazâsı'na tâbi' Toğan (Doğan) nâm karyeden Mustafa
2. nâm kimesne gelüb Konya sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne ile hukûk-ı şer'iyeye
3. müte'allık da'vâsı olub mezkûr ile mürâfa'a-i şer' olduklarında beynlerine
4. muslihûn tavassut ve birbirlerinin zimmetlerin ibrâ vü iskât ve kat'-ı nizâ' ve husûmet birle
5. cânib-i şer'den hüccet-i şer'iyeye virilüb şer'an dahl icâb itmeyüb ve bu makûle bir def'a şer'le
6. görölüb fasl ve hüccet birle da'vânın istimâ'ı memnû' iken mezkûr Ahmed zuhûr ve şirrete sülûk
7. ibrâr tutmam alacağım vardır deyu bin yüz elli (boşluk) senesinde hilâf-ı şer' dört yüz (400) guruş alub ziyâde
8. gadr eyledüğü fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb şer'le görölüb ol-mikdâr guruşu alıvirilüb
9. icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır. Fî evâsıt-ı Şa'bân sene 1156 (30 Eylül-9 Ekim 1743)

SONUÇ

XIV. yüzyılda Batı Anadolu'da ortaya çıkan, Türkmen unsuruna dayanan Osmanlı Devleti zamanla dünyanın en önemli siyasî teşekküllerinden birine dönüşmüştür. Devlet, din, dil, etnik yapı ve kültür bakımından çeşitlilik gösteren bir hususiyete sahiptir. Osmanlı Devleti bu zenginliği uzun süre “adalet” ile bir arada tutmakta başarı göstermiş bir teşekküldür. Osmanlı Devleti adaleti tesis ederken din, cinsiyet, sınıf ve etnik köken ayrımı yapmaksızın imparatorluğun bünyesinde bulunan tüm tebaasına eşit bir şekilde yaklaşmıştır. Bu ise imparatorluğun altı asır ayakta kalmayı başarmasına neden olmuştur. Tez konumuz olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri, ahalinin karşılaştıkları çeşitli sorunlar, sıkıntılar karşısında kendilerini idare edenlerden çözüm bekledikleri durumları gösteriyor olmasıyla; devletin altı asır boyunca karşılaştığı sorunlara hangi şartlar altında ve hangi pratikler üreterek cevap verdiğini ve böylelikle nasıl ayakta kalmayı başardığını gösteriyor olmasıyla önem taşımaktadır.

Devletin XVII. ve XVIII. yüzyıllarda yaşamış olduğu askerî, idarî, siyasî, malî ve sosyal problemler, XV. yüzyılın ortaları ile XVI. yüzyılın ortaları arasındaki süreçte en belirgin özelliklerini gösteren “klasik” Osmanlı devlet-millet yapısının değişmesine neden olmuştur. XVI. yüzyıl boyunca girilen uzun süreli savaşların ahaliye yüklediği vergi ve sair mükellefiyetler, ahalinin bir müddet sonra bu sorumlulukları yerine getiremeyerek çiftini çubuğunu terk etmesine, Osmanlı kırsal düzeninin işlemez hâle gelmesine yol açmıştır. Devlet, toplum düzeninin işler hâle gelebilmesi için birçok önlem almış olmakla beraber, gerek ardı arkası kesilmeyen savaşlar ve gerekse dünyanın geri kalanının Coğrafi Keşifler ile farklı bir evreye girmesi, devletin eski düzene dönmeye veya gerçekleştirdiği ıslahatların neticesini almaya vakit ve imkân tanımamıştır. Dolayısıyla Osmanlı taşrasında değişim ve dönüşüm süreci hızlanmış; klasik devlet görevlilerinin yerini daha ziyade taşra menşeli, taşrada/mahallinde yaşayan ayan, eşraf, ağa ve beyler almaya başlamıştır. Bunlar mütesellim, muhassıl, voyvoda, ayan gibi adlar altında vergi toplama hakkını devletten alarak Osmanlı taşrasının hâkimi olmaya başlamışlardır.

Devlet'in hazineye para akışını sağlamak için XVII. yüzyılda uygulamış olduğu iltizam sistemi ise taşradaki mahalli güçlerin; bilhassa ayân ve eşrafın yönetimde söz sahibi olmasının önünü daha da açmıştır. Güçlenen ayân ve eşraf ise, 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'nde örnekleri görüldüğü üzere genelde vergilere kanuna aykırı oranda zam yaparak veya diğer şekillerde reayaya zulüm etmeye başlamış, devleti hukuk önceliğinde değil kendi keyiflerine göre yönetmeye başlamışlardır.

Karaman Eyaleti geniş bir coğrafyayı kapsamaktadır. Bölge doğudan batıya, kuzeyden güneye ticaret, hac ibadeti ve haberleşme gibi amaçlar ile gidip gelenlerin yol güzergâhları arasında olmasından dolayı da önemli bir sahada konumludur. Bu durum eyaletin siyasi ve iktisadi açıdan önem kazanmasına hizmet ettiği gibi, çeşitli etkenlere bağlı olarak devletin yönetim aygıtının çalışamaz hâle geldiği zamanlarda aleyhte durumlara da sebep olabilmektedir. Eyalet genelinde eşkıyalık ve gasp olaylarının sıkça gerçekleşmesi gerçeğini, eyaletin tarihi yollar üzerinde konumlu olmasıyla da irtibatlandırmak mümkündür.

Çalışma konumuz olan 1 Numaralı Karaman Ahkâm Defteri'ndeki (s.122-197) konumuz ile ilgili kısımlarda yer alan kayıtlar 1743 yılına tarihli olup, bu kayıtlar gasp, darp, yaralama, cinayet, eşkıyalık, alacak-verecek meseleleri ile toprak anlaşmazlıkları, miras paylaşımı sırasında meydana gelen anlaşmazlıklar ve devlet memurlarının yapmış oldukları çeşitli usulsüzlükler hakkındadır. Vergi problemleri ise bunlar arasındaki en önemli kısmı oluşturmaktadır. Bu durumun birçok sebebi olmakla birlikte, taşrada, bu yıllarda tımar sisteminin artık işlemez hâlde olması en önemli etkenlerdendir. Tımarlı sipahilere tevcih edilen tımar yerlerine (veya vergilerine) kanuna aykırı olarak başkaları tarafından yapılan müdahaleler nedeniyle tımar tasarruf edenlerin vergi tahsil etmekte sorun yaşamaları sıklıkla karşılaşılan sıkıntılar arasındadır. Bu durum daha önce bahsi geçtiği üzere nüfus baskısı, nüfusun yer değiştirmesi ile veya enflasyon baskısı ile izah edilebileceği gibi; savaflara katılan sarıca-sekbanların savaflardan döndükten sonra işsiz kalmaları nedeniyle günlük maişet temin etmek amacıyla kanuna aykırı işlere girişmiş olmalarıyla da irtibatlıdır. Ancak bu gibi olumsuzluklar sadece tımar tasarruf etmekte olan tımarlı sipahiyi olumsuz etkilemekle kalmıyor, aynı zamanda üretimin temel yapı taşı olan köylülerin topraklarını terk ederek askerî çiftliklere, şehir veya dağ başlarına göç etmelerine de sebep oluyordu. Böylelikle bu değişim süreçleri özelde tımarlı sipahilerin tımar gelirlerini kesintiye uğratsa da genelde tarımsal üretimi azaltarak devletin malî açıdan etkilenmesine de neden olmuştur. Osmanlı şer'i hukukunu temsil eden kadıların ise görevlerini yapamaz hâle gelmeleri veya onların da

taşrada yaşanan hukuksuzluklara ayak uydurmaları taşradaki devlet ve toplum düzeninin daha da içinden çıkılmaz hâle gelmesiyle neticelenmiştir. Taşradaki bu düzensizlik veya değişim hâli eşkıyalık ile irtibatlı olan ev baskınlarını artırmış; buna bağlı olarak nakit akçe, hayvan, kıymetli eşya hububat (arpa, buğday) gasbı artmış, kızların, kadınların kaçırılması da sıklıkla görülen vakalar arasında yer almıştır.

Neticede Osmanlı Devleti'nde bürokratik işleyişi hızlandırmak ve sorunlara hızlı yanıt verebilmek adına 1742 yılında Reisülküttap Mehmet Ragıb Efendi tarafından bölgesel olarak tutulmaya başlanan Şikâyet Defterleri; XVIII. yüzyılda tutulduğu bölgenin idarî, siyasî, sosyal, ekonomik ve askerî vb. birçok konu hakkında bilgiler veriyor olmasıyla önemli bir bilgi kaynağıdır. Bilhassa çeşitli nedenlerle korunamayan ve günümüze ulaşma imkânı bulamayan, taşranın en önemli veri kaynağı konumundaki Şeriyye Sicillerine sahip olmayan yerleşimler açısından Ahkâm Defterleri, sağladıkları veriler ile mahallin gözü, kulağı olmalarıyla; yerel tarih çalışmaları açısından da önemli bir kaynak niteliğindedir.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

Karaman Ahkâm Defterleri, Nr. 1,s. 122-197.

Araştırma-İnceleme Eserleri

ÁGOSTON Gábor, **Osmanlı'da Ateşli Silahlar ve Askeri Devrim Tartışmaları**, (Çev: K. Şakul), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2017.

AKDAĞ Mustafa, **Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası Celâlî İsyânları**, Cem Yayınları, İstanbul 1995.

AKINCI Tunç, **1560 Cerbe Deniz Savaşının Türk ve İspanyol Tarihindeki Yeri**, Ankara Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008.

AKTAŞ Necati, "Atik Şikâyet Defteri", **DİA**, C: 4 (1991), s. 68.

AKTEPE Münir, "III. Ahmed", **DİA**, Cilt: 2 (1989), s.34-38.

ALTINAY Ahmet Refik, **Kadınlar Saltanatı**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2005.

ALTINAY Ahmet Refik, **Lâle Devri (1718-1730)**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2010.

AYGÜN Necmettin, "Gümülcine Ayânı Tokadıcıklı Süleyman 1761 (?) -1804", **Bellekten**, Sayı 171, (2010), s.706-767.

BARKEY Karen, **Eşkıyalar ve Devlet**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999.

BİLGE Sadık Müfit, "Karaman Eyaletinin Tarihi Coğrafyası ve İdari Taksimatı (XV.-XVIII. Yüzyıllar)", **International Review of Turkish Studies**, Spring 2011, Vol: 1, Issue:1, s. 50-66.

BİLGE Sadık Müfit, **Osmanlı Çağı'nda Kafkasya 1454-1829**, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2012.

BOSTAN İdris, **Osmanlı Denizciliği**, Kitap Yayınevi, İstanbul 2006.

ÇİÇEK Gül, **1899 Numaralı (H. 1146-1149/M.1733-1737) Trabzon Kadı Sicili'nin Çevrimyazısı ve Değerlendirilmesi**, Aksaray Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray 2017.

De BUSBECQ Ogiler Ghislain, **Türk Mektupları**, Çev: H. Özkan, Ark Yayınları, İstanbul 2002.

EMECEN Feridun, “Mitler ve Gerçekler Arasında: Giresun’da Seyyid Vakkas Efsanesi ve Giresunlu Seyyid Mehmed Paşa”, **Karadeniz İncelemeleri**, Sayı 5 (2008), s.77-92.

EMECEN Feridun, **Osmanlı Klasik Çağında Hanedan Devlet ve Toplum**, Timaş Yayınları, İstanbul 2011.

EMECEN Feridun, **Osmanlı Klasik Çağında Siyaset**, Timaş Yayınları, İstanbul 2009.

ERAVCI H. Mustafa-KİREMİT İlker, “Lale Dönemi ve Patrona Halil İsyanı Üzerine Yeni Değerlendirmeler”, **Tarih Okulu**, Sayı VIII (2010), s.79-93.

ERDOĞAN ÖZÜNLÜ Emine-GÜMÜŞÇÜ Osman, “Osmanlı İmparatorluğu’nda İç Göç Aktörleri Olarak Çift-Bozanlar”, **Amme İdaresi Dergisi**, Cilt: 49, Sayı: 1 (Mart 2016), s.47-49.

ERDOĞRU Mehmet Akif, **1466 Tarihli Akşehir Mufassal Defteri**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2015.

ERDOĞRU Mehmet Akif, **Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı (1522-1584)**, IQ Kültür Sanat Yayınları.

GENÇ Mehmet, “İltizam”, **DİA**, Cilt: 22 (2000), s.154-158.

GENÇ Mehmet, “Mâlikâne”, **DİA**, Cilt: 27 (2003), s. 516-518.

GENÇ Mehmet, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Devlet ve Ekonomi**, Ötüken Yayınları, İstanbul 2000.

GÜNAY Ramazan, “Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişimi, Seyri, Muhtevası ve Önemi”, **Süleyman Demirel Üniversitesi SBE Dergisi**, Sayı 17 (2013), s. 9-29.

HALAÇOĞLU Yusuf, **XVI-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı**, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014.

HAYTA Necdet-ÜNAL Uğur, **Osmanlı Devleti’nde Yenileşme Hareketleri (XVII. yy. Başlarından Yıkılışına Kadar)**, Gazi Kitabevi, Ankara 2010.

İNALCIK Halil, “Bayezid I”, **DİA**, C: 5 (1992), s. 231-234.

İNALCIK Halil, “Eyalet”, **DİA**, C: 11 (1995), s. 548-550.

İNALCIK Halil, “Murad I”, **DİA**, C: 31 (2006), s. 156-164.

İNALCIK Halil, “Osmanlı Hukuk Sisteminde Adâletin Üstünlüğü”, **Halil İnalçık Adâlet Kitabı**, B. Selim Aslantaş (Ed.), Yeditepe Yayınları.

İNALCIK Halil, “Osmanlı Para ve Ekonomi Tarihine Toplu Bir Bakış”, **Halil İnalçık Makaleler I**, Doğu Batı, Ankara 2005, s.164-196.

İNALCIK Halil, “Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hâl ve Arz-ı Mahzar’lar”, **Osmanlı Araştırmaları Dergisi**, Sayı 7-8 (1988), s. 33-54.

İNALCIK Halil, **Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-II**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014.

İNALCIK Halil, **Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-IV**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2018.

İNALCIK Halil, **Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-III**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

İNALCIK Halil, **Devlet-i ‘Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2009.

İNALCIK Halil, **Osmanlı Tarihinde İslâmiyet ve Devlet**, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016.

İPŞİRLİ Mehmet, “Mahzar”, **DİA**, C: 27 (2003), s. 398-401.

KILIÇ Orhan, “Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilâtı: Beylikler, Eyaletler, Kaptanlıklar, Voyvodalıklar, Meliklikler (1362-1799)”, **Türkler**, C: 9 (2002), s. 887-897.

KÖSE Osman, “XVIII. Yüzyıl Osmanlı-Rus Münasebetleri”, **Osmanlı Ansiklopedisi**, C: 1 (1999-2014), s.536-549.

KUZUCU Serhat, “Rusya Ahidname Defterine Göre XVIII. Yüzyılda Osmanlı-Rus Ticari İlişkilerinin Seyri”, **TAD**, Sayı: 59 (2016), s.63-83.

KÜTÜKOĞLU Mübahat S, “Mühimme Defteri”, **DİA**, C: 31 (2006), s. 520-523.

MUMCU Ahmet, “Divan-ı Hümayun”, **DİA**, C: 9 (1994), s. 430-432.

MUMCU Ahmet, **Divan-ı Hümayun**, Phoenix Yayınevi, Ankara 2007.

NEUMANN Christoph K, “Siyasi ve Diplomatik Gelişmeler”, **Türkiye Tarihi 1603-1839**, Suraiya Faroqhi (Ed.), İstanbul 2016, s.69.

ORTAYLI İlber, “İkinci Viyana Kuşatmasının İktisadî Sonuçları Üzerine”, **Osmanlı Araştırmaları II**, İstanbul 1981.

ÖNALP Ertuğrul, “İspanyol Roman Yazarı Vicente Blasco İbanez’de Türk İmajı”, **Dünyada Türk İmgesi**, Ö. Kumrular (Ed.), Kitap Yayınları, İstanbul 2011.

ÖZ Mehmet, **Kanun-ı Kadîmin Peşinde Osmanlı’da “Çözülme” ve Gelenekçi Yorumları**, Dergâh Yayınları, İstanbul 2010.

ÖZCAN Abdülkadir, “Pasarofça Antlaşması”, **DİA**, Cilt: 34 (2007), s.177-181.

ÖZVAR Erol, **Osmanlı Maliyesinde Malikâne Uygulaması**, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2003.

PAMUK Şevket, **Osmanlı İmparatorluğu’nda Paranın Tarihi**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999.

SAHİLLİOĞLU Halil, “Ahkâm Defteri”, **DİA**, C: 1 (1998), 551.

STOYE John, **Viyana Kuşatması**, Çev: D. Türkömer, Doğan Kitap, İstanbul 2004.

SÜMER Faruk, “Karamanoğulları”, **DİA**, C: 24 (2001), s. 454-460.

ŞİMŞİR Nahide, “Ahkâm Defterlerinin Tarihi Kıymeti ve 107 No’lu Anadolu Ahkâm Defterleri’ndeki İzmir ile İlgili Hükümler”, **Tarih İncelemeleri Dergisi**, C: 9 Sayı 1 (1994), s. 357-390.

TAPAN Filiz, **2 Numaralı Ahkâm Defterlerinde Yer Alan Kütahya Sancağı ile İlgili Hükümlerin Analizi**, Gazi Üniversitesi SBE Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2010.

THYS-ŞENOCAK Lucienne, **Hatice Turhan Sultan**, Çev: A. Ortaç, Kitap Yayınevi, İstanbul 2009.

TUĞLUCA Murat, **Osmanlı Devleti’nde Şikâyet Mekanizması**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016.

TURAN Mustafa, *II. Viyana Muhâsarası: Osmanlı Devleti’nde Siyasî, İdarî ve Askerî Çözülme*, **OTAM**, Sayı: 9 (1998), s.389-429.

TURAN Şerafettin, “*Fâtih Mehmet-Uzun Hasan Mücadelesi ve Venedik*”, **Ankara Üniversitesi D.T.C. Fakültesi Tarih Araştırmaları Dergisi**, C: III, Sayı 4-5’ten ayrıbasım, Ankara Üniversitesi Basımevi 1967, s. 108-109.

UZUNÇARŞILI İ. Hakkı, **Osmanlı Devleti’nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.

UZUNÇARŞILI İ. Hakkı, **Osmanlı Tarihi**, C: IV, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1995.

YALÇINKAYA Alaeddin, “Osmanlı Devleti’nin Batı Politikası-Zitvatorok’tan Küçük Kaynarca’ya”, **Türk Dış Politikası**, M. Bıyıklı (Ed.) C: II, İstanbul 2010, s.47.

YÖRÜK Doğan, **XVI. Yüzyılda Aksaray Sancağı**, Tablet Kitabevi, Konya 2005.

ZORLU Tuncay, **Osmanlı ve Modernleşme**, Timaş Yayınları, İstanbul 2014.

ÖZGEÇMİŞ

FOTOĞRAF

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	YILMAZ, Zeynep
Uyruğu	T.C
Doğum tarihi ve yeri	11.01.1988
Medeni hali	Bekâr
Telefon	
Faks	
E-posta	zeynep_ylmz_33@hotmail.com

Eğitim Derecesi	Okul/Program	Mezuniyet Yılı
Lise	Malatya Sümer Lisesi	2006
Üniversite	Aksaray Üniversitesi	2014
Yüksek Lisans	Aksaray Üniversitesi	2018
Doktora	-	-

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
-	-	-

Yabancı Dil	İngilizce
-------------	-----------